

T. C.
ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
SOSYOLOJİ ANABİLİM DALI

**SOSYOLOJİ BÖLÜM VE ANA BİLİM DALLARINDA YAPILMIŞ TEZ
ÇALIŞMALARININ TEMATİK AÇIDAN DEĞERLENDİRİLMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Celalettin YANIK

DANIŞMAN: Yrd. Doç. Dr. Bedri MERMUTLU

BURSA – 2006

T.C.

ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

..... ait

..... adlı çalışma, jürimiz tarafından

..... Anabilim / Anasanat Dalı,

..... Bilim Dalında Yüksek Lisans/
Doktora/ Sanatta Yeterlik tezi olarak kabul edilmiştir.

İMZA

Başkan

Akademik Ünvanı, Adı Soyadı

İMZA

Üye (Danışman).....

Akademik Ünvanı, Adı Soyadı

İMZA

İMZA

Üye..... Üye.....

Akademik Ünvanı, Adı Soyadı

Akademik Ünvanı,
Adı Soyadı

ÖZET

Bu çalışmada, Türkiye'deki Üniversitelerin Sosyoloji Bölümlerinde yapılan lisans, yüksek lisans ve doktora tezleri, sosyolojinin ülkemizde akademik bir disiplin olarak üniversitelerdeki görünümünü çeşitli açılardan saptamak amacıyla incelenmektedir. Çalışmanın bu amaca ulaşmak için izlediği iki yol bulunmaktadır. İlk olarak, üniversitelerin Sosyoloji Bölümlerinde yapılmış olan tezler, ampirik bir araştırma neticesinde derlenmiş, ikinci olarak ise, bu ampirik veriler, ülkemizdeki sosyoloji çalışmaları ve sosyoloji disiplini hakkında teorik bir perspektifin geliştirilebilmesi için inceleme nesnesi olarak ele alınmıştır. Bu şekilde çalışma, Türkiye'de akademik bir disiplin olarak sosyolojiye ilişkin, ampirik dayanaklı bir meta-sosyolojisi denemesi olma hedefindedir.

ABSTRACT

In this study, the theses of bachelor of arts and sciences, master and Phd thesis carried out at the Depertments of Sociology at the universities in Tukey have been analyzed in order to determine with various respects the profile of Sociology at universities as an academic discipline. There are two ways adopted in this study to reach that aim. Initially, the theses completed at the depertments of Sociology at universities have been dealt with as a result of an emprical findings have been focused as data so as to improve a theoretical perspective relevant to the Discipline of Sociology. The study in this manner aims to function as a sample of meta-sociology based on emprical findings relevant to Sociology in Turkey as an academic discipline.

ANAHTAR KELİMELER

Sosyoloji, Türkiye'de Sosyoloji, Türkiye Üniversitelerindeki Sosyoloji Tezleri, Meta-Sosyoloji.

KEY WORDS

Sociology, Sociology in Turkey, Sociological Theses in Turkish Universities, Meta-Sociology.

ÖNSÖZ

Bu çalışmada üniversitelerimizin Sosyoloji Bölümleri'nde hazırlanan Sosyoloji tezleri incelenmektedir. Çalışmanın birbirine bağlı iki ana amacı bulunmaktadır. İlk olarak yapılmak istenen, üniversitelerimizin sosyoloji bölümlerinde hazırlanan tezlerin bibliyografyalarının çıkarılması olup, bu amaçla, üniversitelerde gerçekleştirildiği şekliyle, Türkiye'de akademik bir disiplin olarak sosyolojiye dair ampirik tabanlı bir bilgi verilerek, bu disiplinin üniversitelerimizin sosyoloji bölümlerinde gerçekleşen bir etkinlik olarak ana hatlarıyla sınırları gösterilmek, çerçevesi çizilmek istenmektedir. Bu hedef tez çalışmasının üçüncü bölümünün konusu olmaktadır. Üniversitelerimizin sosyoloji bölümlerinde hazırlanmış olan sosyoloji tezlerinin bibliyografik dökümünün yapılması, bu çalışmada sunulduğu ve ele alındığı şekliyle, ülkemizde ilk defa gerçekleştirilmekte olan bir çabadır. Bu çabanın bir taraftan, akademik bir disiplin olarak sosyolojide ne türden konuların ve problemlerin ele alındığı sorusuna yanıt vermesi beklenmekte, diğer taraftan ise sosyoloji topluluğu arasındaki bilgi akışını ve iletişimini daha belirgin ve güçlü kılması hedeflenmektedir. Çalışmanın bu amacıyla uygunluk içinde, fakat bu amaçtan daha kapsamlı ikinci ana amacı ise, ampirik dayanaklı ilkinin aksine, teorik bir dayanağa veya perspektife sahiptir ki, bir tür meta-sosyoloji denemesi niteliğindedir. Çalışmanın dördüncü bölümü bu amacın gerçekleştirilmesine ayrılmış olup, üniversitelerimizin sosyoloji bölümlerinde hazırlanmış tezlerin sosyolojik bir bakış açısından değerlendirilmesi ve yorumlanması gerçekleştirilmek istenmiştir. Bu tezin bir yüksek lisans tezi olması ve bu bağlamda kapsamının ve sınırlarının çok fazla geniş tutulamaması, ayrıca da daha geniş ve yoğun araştırmaların gerekmesi dolayısıyla henüz tam anlamıyla geliştirilemeyen bu bölüm, ülkemizde akademik bir disiplin olarak sosyolojiye ilişkin, sosyolojik bir bakış

geliştirmeyi hedefleyerek, sınırlı da olsa bir meta-sosyoloji denemesi anlamını taşımaktadır.

Çalışmanın özellikle sosyoloji tezlerinin derlenmesi aşamasında büyük güçlüklerle karşılaşmıştır. Bu güçlükler bir taraftan, tez derleme etkinliğinin çoğu kez üniversitelere gidilmesini gerektirmesi nedeniyle ekonomik problemlerden, diğer taraftan ise, kimi üniversitelerin merkez kütüphanelerinde görevli olan memurların olumsuz tutumlarından, kimi üniversite kütüphanelerinde sosyoloji tezlerinin tasnifinde problemler bulunmasından ve bazı üniversitelerin kütüphanelerinde ise söz konusu tezlerin artık muhafaza edil(e)memesinden kaynaklanmaktadır.

Bu çalışmanın hazırlanması sürecinde bir çok kişinin emeği geçmiştir ve burada kısaca da olsa bu kişilerin isimlerinin anılması bir gerekliliktir. Her şeyden önce belirtilmesi gerekir ki, eğer ailemin hem maddi hem de manevi desteği ve sürekli yüreklendirici tutumları olmasaydı, bu çalışma hiçbir şekilde vücuda gelemezdi. Çalışmanın entelektüel omurgasının yerli yerine oturmasında, tez süreci boyunca hiçbir emeğini esirgememiş olan danışman hocam Yrd. Doç. Dr. Bedri MERMUTLU'nun paha biçilmez katkıları olmuştur. Gösterdiği anlayış, tez metnini olağanüstü bir dikkatle incelemesi, her türlü yapıcı eleştirisi ve kıymetli entelektüel birikimini benimle paylaşması olmasa, bu çalışma bugünkü halini kesinlikle alamazdı. Tez çalışmasının üniversitelerin sosyoloji bölümlerinde hazırlanan tezlerin derlenmesi aşamasında bir çok değerli hocamın katkısı olmuştur. İlk olarak, Uludağ Üniversitesi Sosyoloji Bölüm Başkanı, çok değerli hocam Prof. Dr. Fügen BERKAY'a teşekkürü bir borç bilirim. Özellikle diğer üniversitelerde görevli bulunan bölüm öğretim üyeleriyle iletişime geçme aşamasında kendisinin gösterdiği çok değerli yardımlar olmasa, bu çalışmanın hazırlanması çok daha güç olacaktı. Ayrıca, İnönü Üniversitesi Sosyoloji Bölümü öğretim üyelerinden Doç. Dr. Vehbi BAYHAN'a, Fırat Üniversitesi Sosyoloji Bölümü öğretim üyelerinden Yrd. Doç. Dr. Ömer AYTAÇ'a, İstanbul Üniversitesi Sosyoloji Bölümü öğretim üyelerinden Doç. Dr. Ertan EĞRİBEL'e, Cumhuriyet Üniversitesi Sosyoloji Bölümü öğretim üyelerinden Prof. Dr. H. Bayram KAÇMAZOĞLU'na ve Arş. Gör. Fatih ARSLAN'a tezlerin derlenmesi esnasında gösterdikleri incelikli ve çok değerli katkılarından dolayı teşekkürü bir borç bilirim. Sayılan bu kişilerden Doç. Dr.

Vehbi BAYHAN'a özellikle bir gönül borcunu ifade etmek isterim. İnönü Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nde yapılan tezlerin elde edilme sürecinde büyük yardımları olması haricinde, çalışma süreci içerisinde değerli yönlendirmelerinden ve düşünsel katkılarından çok fazla yararlandım. Kendisine her şey için müteşekkirim. Son olarak ise, Uludağ Üniversitesi Felsefe Bölümü'nden Arş. Gör. Ümit ÖZTÜRK'e tez metninin düzeltilmesinde gösterdiği değerli yardımlarından dolayı teşekkürü bir borç bilirim. Yine Felsefe Bölümü'nden Öğr. Gör. Ayşe Gül ÇIVGIN'a gösterdiği özel yardımlardan dolayı teşekkürü bir borç bilirim. Özellikle bir arkadaştan daha çok, kendisini kardeşimden de öte saydığım Ümit ÖZTÜRK'e, çalışma boyunca hem yardımları, hem de motive edici tutumlarından dolayı ayrıca teşekkür ederim. Bu çalışmanın bütün değerli kısımları söz konusu kişilere, bütün kusurları ise bana aittir.

Celalettin YANIK

BURSA, 2006.

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ	1
BİRİNCİ BÖLÜM	11
SOSYOLOJİNİN BİR DİSİPLİN OLARAK BATI'DAKİ VE TÜRKİYE'DEKİ GELİŞİMİ	11
1. SOSYOLOJİNİN BATIDAKİ GELİŞİMİ	11
1. 1. Sosyolojinin Doğuşunun Tarihsel Temelleri.....	11
1. 1. 1. Fransız devrimi	12
1. 1. 2. Sanayi devrimi	14
1. 2. İlk Dönem Sosyologlar	16
1. 2. 1. Auguste Comte.....	16
1. 2. 2. Emile Durkheim.....	17
1. 2. 3. Karl Marx	18
1. 3. 1945 Sonrası Sosyolojinin Gelişimi.....	20
2. SOSYOLOJİNİN TÜRKİYE'DEKİ GELİŞİMİ.....	23
2. 1. 1900'lerden 1933 Üniversite Reformuna Kadar Olan Dönemde Türk Sosyolojisi: Teorik Temeller.....	23
2. 2. Üniversite Reformu ve Türk Sosyolojisi.....	27
2. 3. 1940 Dönemi Türk Sosyolojisi.....	29
2. 4. 1950-60 Arası Türk Sosyolojisi.....	31
2. 5. 1970 Yılları Türk Sosyolojisi	33
2. 6. 1980 ve Sonrası Türk Sosyolojisi	33
2. 7. Türk Sosyolojisi Üzerine Genel Bir Değerlendirme.....	34
İKİNCİ BÖLÜM	35
BİLİMSEL VE AKADEMİK BİR ÇALIŞMA OLARAK TEZ	35

1. TEZ NEDİR?.....	35
2. TEZİN OLUŞUMUNDAKİ ETMENLER.....	36
2. 1. Sosyoloji Tezlerinde Tez Danışmanının Etkisi.....	36
2. 2. Sosyoloji Tezlerinde Siyasal, Ekonomik ve Diğer Toplumsal Değişim Süreçlerinin Etkisi.....	38
2. 3. Sosyoloji Tezlerinin Konu Belirleniminde Üniversitelerin Kurulu Buldukları Kentlerin Sosyo-Ekonomik ve Kültürel Durumlarının Etkisi.....	39
2. 4. Sosyoloji Tezlerinin Konu Belirleniminde Tez Öğrencilerinin Sahip Oldukları Sosyo-Ekonomik ve Kültürel Durumun Etkisi.....	40
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM.....	41
 ÜNİVERSİTELERİMİZİN SOSYOLOJİ BÖLÜMLERİNDE YAPILAN TEZLER.....	41
A. SOSYOLOJİ VE SOSYOLOGLAR.....	41
1. GENEL SOSYOLOJİ VE METODOLOJİ ALANINDAKİ TEZLER.....	41
1. 1. Genel Sosyoloji ve Metodoloji Alanındaki Lisans Tezleri.....	41
1. 2. Genel Sosyoloji ve Metodoloji Alanındaki Yüksek Lisans Tezleri.....	44
1. 3. Genel Sosyoloji ve Metodoloji Alanındaki Doktora Tezleri.....	47
2. SOSYOLOGLAR, SOSYAL TEORİSYENLER VE AYDINLARIN İNCELENMESİ ÜZERİNE OLAN TEZLER.....	48
2. 1. Sosyologlar, Sosyal Teorisyenler ve Aydınların İncelenmesi Üzerine Olan Lisans Tezleri.....	48
2. 2. Sosyologlar, Sosyal Teorisyenler ve Aydınların İncelenmesi Üzerine Olan Yüksek Lisans Tezleri.....	55
2. 3. Sosyologlar, Sosyal Teorisyenler ve Aydınların İncelenmesi Üzerine Olan Doktora Tezleri.....	60
B. AİLE.....	61
1. AİLE SOSYOLOJİSİ ALANINDAKİ TEZLER.....	61
1. 1. Aile Sosyolojisi Alanındaki Lisans Tezleri.....	61
1. 2. Aile Sosyolojisi Alanındaki Yüksek Lisans Tezleri.....	70
1. 3. Aile Sosyolojisi Alanındaki Doktora Tezleri.....	77
2. FEMİNİZM/KADIN KONULU TEZLER.....	78
2. 1. Feminizm/Kadın Konulu Lisans Tezleri.....	78
2. 2. Feminizm/Kadın Konulu Yüksek Lisans Tezleri.....	82

2. 3. Feminizm/Kadın Konulu Doktora Tezleri	91
3. ÇOCUKLUK VE GENÇLİK SOSYOLOJİSİ ALANINDAKİ TEZLER	93
3. 1. Çocukluk ve Gençlik Sosyolojisi Alanındaki Lisans Tezleri.....	93
3. 2. Çocukluk ve Gençlik Sosyolojisi Alanındaki Yüksek Lisans Tezleri.....	99
3. 3. Çocukluk ve Gençlik Sosyolojisi Alanındaki Doktora Tezleri	100
4. YAŞLILIK SOSYOLOJİSİ ALANINDAKİ TEZLER.....	102
4. 1. Yaşlılık Sosyolojisi Alanındaki Lisans Tezleri	102
4. 2. Yaşlılık Sosyolojisi Alanındaki Yüksek Lisans Tezleri.....	102
4. 3. Yaşlılık Sosyolojisi Alanındaki Doktora Tezleri.....	103
C. DİN.....	103
1. DİN SOSYOLOJİSİ ALANINDAKİ TEZLER.....	103
1. 1. Din Sosyolojisi Alanındaki Lisans Tezleri.....	103
1. 2. Din Sosyolojisi Alanındaki Yüksek Lisans Tezleri.....	106
1. 3. Din Sosyolojisi Alanındaki Doktora Tezleri	108
D. EKONOMİ	109
1. EKONOMİ SOSYOLOJİSİ ALANINDAKİ TEZLER	109
1. 1. Ekonomi Sosyolojisi Alanındaki Lisans Tezleri	109
1. 2. Ekonomi Sosyolojisi Alanındaki Yüksek Lisans Tezleri.....	109
1. 3. Ekonomi Sosyolojisi Alanındaki Doktora Tezleri.....	111
2. ÇALIŞMA VE ENDÜSTRİ SOSYOLOJİSİ ALANINDAKİ TEZLER	112
2.1. Çalışma ve Endüstri Sosyolojisi Alanındaki Lisans Tezleri	112
2. 2. Çalışma ve Endüstri Sosyolojisi Alanındaki Yüksek Lisans Tezleri	122
2. 3. Çalışma ve Endüstri Sosyolojisi Alanındaki Doktora Tezleri.....	128
3. TÜKETİM SOSYOLOJİSİ ALANINDAKİ TEZLER	131
3. 1. Tüketim Sosyolojisi Alanındaki Lisans Tezleri	131
3. 2. Tüketim Sosyolojisi Alanındaki Yüksek Lisans Tezleri.....	132
3. 3. Tüketim Sosyolojisi Alanındaki Doktora Tezleri.....	133
E. SİYASET	134
1. SİYASET SOSYOLOJİSİ ALANINDAKİ TEZLER.....	134
1. 1. Siyaset Sosyolojisi Alanındaki Lisans Tezleri	134
1. 2. Siyaset Sosyolojisi Alanındaki Yüksek Lisans Tezleri.....	143
1. 3. Siyaset Sosyolojisi Alanındaki Doktora Tezleri.....	152
2. AVRUPA BİRLİĞİ KONULU TEZLER.....	154

2. 1. Avrupa Birliği Konulu Yüksek Lisans Tezleri.....	154
2. 2. Avrupa Birliği Konulu Doktora Tezleri.....	155
F. EĞİTİM	155
1. EĞİTİM SOSYOLOJİSİ ALANINDAKİ TEZLER.....	155
1. 1. Eğitim Sosyolojisi Alanındaki Lisans Tezleri.....	155
1. 2. Eğitim Sosyolojisi Alanındaki Yüksek Lisans Tezleri	162
1. 3. Eğitim Sosyolojisi Alanındaki Doktora Tezleri	168
2. DİL VE EDEBİYAT SOSYOLOJİSİ ALANINDAKİ TEZLER.....	169
2. 1. Dil ve Edebiyat Sosyolojisi Alanındaki Lisans Tezleri	169
2. 2. Dil ve Edebiyat Sosyolojisi Alanındaki Yüksek Lisans Tezleri.....	175
2. 3. Dil ve Edebiyat Sosyolojisi Alanındaki Doktora Tezleri.....	178
3. BİLGİ SOSYOLOJİSİ ALANINDAKİ TEZLER	178
3. 1. Bilgi Sosyolojisi Alanındaki Lisans Tezleri.....	178
3. 2. Bilgi Sosyolojisi Alanındaki Yüksek Lisans Tezleri.....	178
3. 3. Bilgi Sosyolojisi Alanındaki Doktora Tezleri	181
4. İLETİŞİM SOSYOLOJİSİ ALANINDAKİ TEZLER.....	182
4. 1. İletişim Sosyolojisi Alanındaki Lisans Tezleri.....	182
4. 2. İletişim Sosyolojisi Alanındaki Yüksek Lisans Tezleri.....	189
4. 3. İletişim Sosyolojisi Alanındaki Doktora Tezleri.....	193
G. SERBEST ZAMAN.....	195
1. SERBEST ZAMANLAR SOSYOLOJİSİ ALANINDAKİ TEZLER.....	195
1. 1. Serbest Zamanlar Sosyolojisi Alanındaki Lisans Tezleri	195
1. 2. Serbest Zamanlar Sosyolojisi Alanındaki Yüksek Lisans Tezleri.....	196
2. SANAT/SİNEMA SOSYOLOJİSİ ALANINDAKİ TEZLER.....	196
2. 1. Sanat/Sinema Sosyolojisi Alanındaki Lisans Tezleri	196
2. 2. Sanat/Sinema Sosyolojisi Alanındaki Yüksek Lisans Tezleri	197
2. 3. Sanat/Sinema Sosyolojisi Alanındaki Doktora Tezleri.....	199
3. SPOR SOSYOLOJİSİ ALANINDAKİ TEZLER.....	200
3. 1. Spor Sosyolojisi Alanındaki Lisans Tezleri	200
3. 2. Spor Sosyolojisi Alanındaki Yüksek Lisans Tezleri	200
3. 3. Spor Sosyolojisi Alanındaki Doktora Tezleri.....	200
4. TURİZM SOSYOLOJİSİ ALANINDAKİ TEZLER.....	201
4. 1. Turizm Sosyolojisi Alanındaki Lisans Tezleri	201

4. 2. Turizm Sosyolojisi Alanındaki Yüksek Lisans Tezleri	202
4. 3. Turizm Sosyolojisi Alanındaki Doktora Tezleri	203
H. TOPLUMSAL HAREKETLER VE TOPLUMSAL DEĞİŞME	204
1. ÇEVRECİLİK KONULU TEZLER.....	204
1. 1. Çevrecilik Konulu Lisans Tezleri	204
1. 2. Çevrecilik Konulu Yüksek Lisans Tezleri	204
1. 3. Çevrecilik Konulu Doktora Tezleri	205
2. İSLAMCILIK KONULU TEZLER	205
2. 1. İslamcılık Konulu Lisans Tezleri.....	205
2. 2. İslamcılık Konulu Yüksek Lisans Tezleri.....	206
2. 3. İslamcılık Konulu Doktora Tezleri.....	209
3. KİMLİK SOSYOLOJİSİ ALANINDAKİ TEZLER.....	210
3. 1. Kimlik Sosyolojisi Alanındaki Lisans Tezleri	210
3. 2. Kimlik Sosyolojisi Alanındaki Yüksek Lisans Tezleri.....	210
3. 3. Kimlik Sosyolojisi Alanındaki Doktora Tezleri.....	212
4. KÜRESELLEŞME KONULU TEZLER.....	213
4. 1. Küreselleşme Konulu Lisans Tezleri	213
4. 2. Küreselleşme Konulu Yüksek Lisans Tezleri	213
4. 3. Küreselleşme Konulu Doktora Tezleri	215
5. MODERNİZM/POST-MODERNİZM KONULU TEZLER	215
5. 1. Modernizm/Post-Modernizm Konulu Lisans Tezleri	215
5. 2. Modernizm/Post-Modernizm Konulu Yüksek Lisans Tezleri	215
5. 3. Modernizm/Post-Modernizm Konulu Doktora Tezleri.....	217
6. POPÜLER KÜLTÜR KONULU TEZLER.....	217
6. 1. Popüler Kültür Konulu Lisans Tezleri	217
6. 2. Popüler Kültür Konulu Yüksek Lisans Tezleri	218
6. 3. Popüler Kültür Konulu Doktora Tezleri	219
7. TOPLUMSAL YAPI, TOPLUMSAL DEĞİŞME VE GÖÇ KONULU TEZLER	219
7. 1. Toplumsal Yapı, Toplumsal Değişme ve Göç Konulu Lisans Tezleri	219
7. 2. Toplumsal Yapı, Toplumsal Değişme ve Göç Konulu Yüksek Lisans Tezleri	228
7. 3. Toplumsal Yapı, Toplumsal Değişme ve Göç Konulu Doktora Tezleri.....	235
I. YERLEŞİM	238

1. KÖY SOSYOLOJİSİ ALANINDAKİ TEZLER.....	238
1. 1. Köy Sosyolojisi Alanındaki Lisans Tezleri.....	238
1. 2. Köy Sosyolojisi Alanındaki Yüksek Lisans Tezleri.....	275
1. 3. Köy Sosyolojisi Alanındaki Doktora Tezleri.....	278
2. KENT SOSYOLOJİSİ ALANINDAKİ TEZLER.....	278
2. 1. Kent Sosyolojisi Alanındaki Lisans Tezleri.....	278
2. 2. Kent Sosyolojisi Alanındaki Yüksek Lisans Tezleri.....	285
2. 3. Kent Sosyolojisi Alanındaki Doktora Tezleri.....	289
3. SOSYAL ANTROPOLOJİ ALANINDAKİ TEZLER.....	291
3. 1. Sosyal Antropoloji Alanındaki Lisans Tezleri.....	291
3. 2. Sosyal Antropoloji Alanındaki Yüksek Lisans Tezleri.....	294
3. 3. Sosyal Antropoloji Alanındaki Doktora Tezleri.....	295
J. HUKUK VE SUÇ.....	297
1. HUKUK SOSYOLOJİSİ ALANINDAKİ TEZLER.....	297
1. 1. Hukuk Sosyolojisi Alanındaki Yüksek Lisans Tezleri.....	297
1. 2. Hukuk Sosyolojisi Alanındaki Doktora Tezleri.....	297
2. SUÇ SOSYOLOJİSİ ALANINDAKİ TEZLER.....	298
2. 1. Suç Sosyolojisi Alanındaki Lisans Tezleri.....	298
2. 2. Suç Sosyolojisi Alanındaki Yüksek Lisans Tezleri.....	303
2. 3. Suç Sosyolojisi Alanındaki Doktora Tezleri.....	307
K. YAPI.....	308
1. KURUMLAR (KURULUŞLAR) SOSYOLOJİSİ ALANINDAKİ TEZLER.....	308
1. 1. Kurumlar (Kuruluşlar) Sosyolojisi Alanındaki Lisans Tezleri.....	308
1. 2. Kurumlar (Kuruluşlar) Sosyolojisi Alanındaki Yüksek Lisans Tezleri.....	309
1. 3. Kurumlar (Kuruluşlar) Sosyolojisi Alanındaki Doktora Tezleri.....	310
2. ÖRGÜT SOSYOLOJİSİ ALANINDAKİ TEZLER.....	310
2. 1. Örgüt Sosyolojisi Alanındaki Lisans Tezleri.....	310
2. 2. Örgüt Sosyolojisi Alanındaki Yüksek Lisans Tezleri.....	310
L. SAĞLIK.....	312
1. MEDİKAL SOSYOLOJİ ALANINDAKİ TEZLER.....	312
1. 1. Medikal Sosyoloji Alanındaki Lisans Tezleri.....	312
1. 2. Medikal Sosyoloji Alanındaki Yüksek Lisans Tezleri.....	313
1. 3. Medikal Sosyoloji Alanındaki Doktora Tezleri.....	314

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM..... 316

**ÜLKEMİZ SOSYOLOJİ BÖLÜMLERİNDE YAPILAN TEZLERİN TEMATİK
AÇIDAN DEĞERLENDİRİLMESİ..... 316**

1. AİLE SOSYOLOJİSİ ALANINDAKİ TEZLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ ... 316
2. BİLGİ SOSYOLOJİSİ ALANINDAKİ TEZLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ .. 320
3. ÇALIŞMA SOSYOLOJİSİ ALANINDAKİ TEZLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ
..... 322
4. ÇEVRECİLİK KONULU TEZLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ 325
5. DİN SOSYOLOJİSİ ALANINDAKİ TEZLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ 326
6. DİL VE EDEBİYAT SOSYOLOJİSİ ALANINDAKİ TEZLERİN
DEĞERLENDİRİLMESİ 329
7. EĞİTİM SOSYOLOJİSİ ALANINDAKİ TEZLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ
..... 335
8. EKONOMİ SOSYOLOJİSİ ALANINDAKİ TEZLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ
..... 337
9. ENDÜSTRİ SOSYOLOJİSİ ALANINDAKİ TEZLERİN
DEĞERLENDİRİLMESİ 339
10. FEMİNİZM/KADIN KONULU TEZLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ 341
11. GENÇLİK VE ÇOCUKLUK SOSYOLOJİSİ ALANINDAKİ TEZLERİN
DEĞERLENDİRİLMESİ 343
12. HUKUK SOSYOLOJİSİ ALANINDAKİ TEZLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ
..... 346
13. İLETİŞİM SOSYOLOJİSİ ALANINDAKİ TEZLERİN
DEĞERLENDİRİLMESİ 347
14. İSLAMCILIK KONULU TEZLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ..... 352
15. KENT SOSYOLOJİSİ ALANINDAKİ TEZLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ 354
16. KİMLİK SOSYOLOJİSİ ALANINDAKİ TEZLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ
..... 359
17. KÖY SOSYOLOJİSİ ALANINDAKİ TEZLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ .. 362

18. KURUMLAR (KURULUŞLAR) SOSYOLOJİSİ ALANINDAKİ TEZLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ	367
19. KÜRESELLEŞME VE MODERNİZM/POST-MODERNİZM KONULU TEZLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ.....	368
20. MEDİKAL SOSYOLOJİ ALANINDAKİ TEZLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ	370
21. ÖRGÜT SOSYOLOJİSİ ALANINDAKİ TEZLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ	371
22. POPÜLER KÜLTÜR KONULU TEZLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ	372
23. SİYASET SOSYOLOJİSİ ALANINDAKİ TEZLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ	374
24. SOSYAL ANTROPLOJİ ALANINDAKİ TEZLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ	376
25. SUÇ SOSYOLOJİSİ ALANINDAKİ TEZLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ	379
26. TOPLUMSAL YAPI VE TOPLUMSAL DEĞİŞME KONULU TEZLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ	383
27. TURİZM SOSYOLOJİSİ ALANINDAKİ TEZLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ	390
28. TÜKETİM SOSYOLOJİSİ ALANINDAKİ TEZLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ	393
29. TÜRK SOSYOLOJİSİ ALANINDAKİ TEZLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ.....	394
30. YAŞLILIK SOSYOLOJİSİ ALANINDAKİ TEZLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ	396
31. YENİ SOSYOLOJİ ALANLARINDA YAPILAN TEZLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ: AVRUPA BİRLİĞİ KONULU TEZLER, BOŞ ZAMANLAR, SPOR, SANAT/SİNEMA SOSYOLOJİSİ ALANLARINDAKİ TEZLER.....	398
31. 1. Avrupa Birliği Konulu Tezlerin Değerlendirilmesi.....	398
31. 2. Serbest Zamanlar Sosyolojisi Konulu Tezlerin Değerlendirilmesi	399
31. 3. Sanat Sosyolojisi Konulu Tezlerin Değerlendirilmesi.....	400
SONUÇ	403

KAYNAKÇA.....	407
İNDEKS.....	413
1. 1 TEZ YAZARLARININ SOYADLARINA GÖRE.....	413
1. 2 TEZ DANIŞMANLARININ ADLARINA GÖRE.....	434
ÖZGEÇMİŞ.....	438

GİRİŞ

Günümüzde sık sık dile getirildiği gibi bir “bilgi çağı”nda yaşamaktayız. Görsel, yazılı ve hem görsel hem de yazılı iletişim araçlarının her yaşam alanını doldurmasıyla daha fazla “bilgi-siz” hareket edilememekte, sanki derin ve gizemli bir şekilde ilk entelektüellerin insan için biçtiği yaşam önerisi nihayet bin yıldan sonra ilk ve bu denli manidar bir biçimde insan varlığında kendine yer bulmaktadır. Sokrates’in “Sorgulanmamış yaşam yaşanmaya değmez”, Aristoteles’in “Her insan doğuştan bilmek ister” sözleri, sanki günümüz insanının en temel iç güdüsünü derinden tanımlamakta, 20. ve 21. yüzyıl toplumsal süreçlerinde bilgi denilen o belirgin fenomenin oynadığı role çok öncelerden bir ön hazırlık olarak dikkat çekmektedir. Ancak şu da bir gerçektir ki, günümüzde bilgiye yüklenen anlamla, daha ilk entelektüellerin bilgiye yüklediği anlam pek de örtüşür görünmemektedir. Çünkü hem bu entelektüellerin, hem de daha sonraki yüzyılların entelektüellerinin “bilgi”den anladıkları, belki çok fazla söylendiği gibi, “hakiki bilgi, gerçek bilgi” vb. nitelendirmelerle anılabilir. Oysa günümüzde “bilgi” derken, bu terime bir “hakikat/gerçek” nitelmesi eklemek, pek de gerek duyulan bir şey olmamaktadır. Bilindiği gibi, “hakikat veya gerçek”, terimlerinde belirgin olarak “sabitlik, değişmezlik, sarsılmazlık” gibi anlam çağrışımları bulunmaktadır. Buna karşılık ise hakikatinden veya gerçekliğinden arındırılmış günümüz “bilgi”sinde, veya artık hakikatin ya da gerçeğin “fazlalık olduğu”, Baudrillard’ın ironik betimlemesinde söylendiği gibi, gerçekliğin “aşıldığı” günümüz “bilgi”sinde, sabitlik, durağanlık veya sarsılmazlıktan daha çok, “değişkenlik, akışkanlık ve hareketlilik” gibi anlam içerikleri söz konusu edilmektedir.

Bilgi teriminin anlam içeriğinin değişmesi, belki de bilginin “büyüsünün bozulması”, elbetteki eleştirilebilir ve entelektüeller tarafından çeşitli vesilelerle hem eleştirilmiş, hem de eleştirilmeye devam edilmektedir. Ancak şu nokta belirtilmelidir ki,

her ne kadar entelektüel anlamı içinde bilgi kendisi için bir “amaç”, günümüzdeki anlamı içinde bir “araç” olarak değerlendirilse de, bilginin “toplumsal bir işlevi”vinin olduğu düşüncesi günümüze kadar pek de fazla değişmemiştir. Bir başka ifadeyle, her iki anlamı içerisinde de bilginin, ister doğrudan ister dolaylı olarak toplumla ilişkili olduğu söylenebilir, toplumsal süreçlerin belirgin olarak düzenleyicisi, yönlendiricisi olduğu ifade edilebilir. Bu bağlamda, daha önceki devirlerden farklı olarak, günümüzde bilginin insan yaşamını ve toplumsal hareketliliği belirlemesinin görülmemiş derecede arttığı söylenebilir. Artık seyahat ederken turist broşürlerinden bilgi alınmakta ve nereye gidileceği bu şekilde “belirlenmekte”, televizyon izlerken gazete eklerinden bilgi edinilmekte ve bu sayede ne seyredileceğine “karar verilmekte”, televizyon reklamları sayesinde hangi ürünün ne derecede kullanılışlı olduğu “öğrenilmekte”, gazetelerdeki eleştiri yazılarıyla hangi şarkının, hangi filmin, hangi tiyatro oyunun iyi ve ilgiye değer olduğundan “haberdar olunmakta”, yine gazeteler, televizyon kanalları ve internet üzerinden gündem “takip edilmekte”, internette kitap satan yayınevleri sayesinde hangi kitabın okunmaya değer olduğu elektronik posta adreslerine “gönderilmekte”, tıbbi araştırmalar sayesinde insanın genetik şifresi “çözülme, çözümlenme”, üniversitede araştırma yapan bir akademisyen internette yer alan veri tabanlarından uzmanlık alanıyla ilgili olarak neler yapıldığını “görmekte” ve buralardan on-line olarak bilgisayarlı bir biçimde “donanmakta”tır. Bu süreç ister eleştirilsin, ister yüceltilsin, istenirse de çekimsiz bir tutumla bu olup bitmelere yaklaşılsın, toplumsal yaşamın en sıradan, en ücra alanlarından, toplumsal yaşamın en değerli ve göz önündeki alanlarına kadar bilgi ve bilgilenmek, günümüz insanını ve onun toplumsal yapıp etmelerini sürekli olarak belirlemektedir. Bu bağlamda McLuhan’ın ifadesinden yararlanılarak denilebilir ki, “the knowledge/information is the message”.

Bu çalışma esas olarak, toplumsal alana ilişkin bu tür bir belirlemeden kaynaklanmaktadır. Bilgi ve bilgilenmenin toplumsal yaşam üzerindeki belirleyici etkisi göz önüne alınarak, günümüz toplumunun her alandaki bilgi ihtiyacı çalışmanın teorik çerçevesine yerleştirilmekte, bu ana teorik çerçevenin bir uzantısı olarak da ülkemiz üniversitelerinde sosyoloji bölümlerinde araştırma yapan, özel olarak da bir sosyoloji tezi hazırlayan araştırmacılara (ister akademisyen olsun, ister akademi topluluğu dışında yer alsın), çalışmalarının oluşumu öncesi, kendi alanlarının, özel bir tanıtıcısı kabul

edilebilecek, bir tür “ön-bilgisi” verilmek istenmektedir. Bu bağlamda, “Üniversitelerin Sosyoloji Bölümlerinde Yapılmış Tezlerinin Tematik Yorumu” adlı çalışmanın amacı, Türkiye’de Üniversitelerin Sosyoloji Bölümlerinde hazırlanmış olan tezleri çeşitli bağlamlarda incelemektir. Burada tasarlandığı şekliyle ise inceleme, hem belirli bir yönüyle ampirik bir araştırma, hem de teorik bir açılıma sahip bir çalışma olma hedefini gütmektedir. Aynı zamanda tez çalışmasının bütününde açığa çıkacağı gibi, ampirik ve teorik boyutları olan bu tezin, “sosyolojinin sosyolojisi” veya bir “meta/üst sosyoloji” olmak bakımından, ülkemizdeki sosyoloji literatürüne özel bir anlamda katkıda bulunması hedeflenmektedir.

Üniversitelerin sosyoloji bölümlerinde akademik araştırma yapan sosyologlar açısından önemli bir sorun, üzerinde incelemede bulunulacak konunun daha önceki dönemlerde incelenip incelenmediğidir. Bu sorun ise birbiriyle ilgili iki alt-ögeden oluşmaktadır. Bir sosyoloji tezi hazırlamak ve bu şekilde belirli bir sosyoloji problemini konu edinmek, hem aynı zamanda “kolektif”, yani bir tez danışmanı eşliğinde söz konusu alan içinde yapılan diğer çalışmalarla etkileşim halinde gerçekleşmesi gereken bir çaba, hem de “bireysel” bir çabadır. Tez danışmanının katkısı, yeni bir çalışma hazırlamayı deneyen kişiye profesyonel bir yardım anlamını taşımaktadır ve daha çok danışman-tez öğrencisi ilişkisi içinde biçimlenmektedir. Kolektif boyutun diğer bileşeni ise, alanda yapılan çalışmalardan haberdar olma ve dolayısıyla alandaki çalışmalarla etkileşim içinde olma, bir yönüyle bilimsel bir topluluktaki bilgi akışı ile ilgiliyken, diğer yönüyle de tez çalışmasının bireysel çaba kısmıyla ilgilidir. Bilgi akışı açısından bakıldığında kolektif boyut, sosyoloji alanının herhangi bir disiplinde çalışma yapacak araştırmacı için, kendi konusu bağlamında bir kaynak olma işlevi görmektedir. Bu bağlamda belirli bir konunun incelenmesi sürecinde, o konu alanında yapılan diğer tezleri inceleme veya en azından bunlardan haberdar olma, hem tez çalışmasının daha derin ve entelektüel bir bağlama oturmasına, hem de tez hazırlayıcısının kendi alanı içinde yapılan diğer çalışmalar sayesinde entelektüel formasyonunun oluşmasına hizmet etmektedir. Bu durum diğer taraftan, bir tez hazırlayan kişinin oluşturduğu çalışmanın özgünlüğünü saptamak için aynı zamanda bir ölçüt olma işlevi de görmektedir ki, bu da tez çalışmasının bireysel boyutuyla ilgilidir. O halde denilebilir ki, belirli bir konu üzerinde inceleme gerçekleştirecek bir araştırmacının kendi alanındaki çalışmalardan

genel ve ilgili olduğu kadarıyla da özel olarak haberdar olması, hem yapacağı çalışmayı sağlam bir entelektüel bir zemine oturtmasına yarayacak, hem de çalışmasına özgünlük sağlamada bir işlev sağlayacaktır. Bu anlamda, Sosyoloji Bölümleri bulunan üniversitelerimizde yapılan ve akademik inceleme/araştırma olarak adlandırılan tezlerin tez bibliyografyalarının oluşturulması, sosyologlar için önemli bir eksikliğin giderilmesi anlamını taşımaktadır. Bunun yanında, özellikle ülkemizde akademik sosyoloji araştırmalarının belirgin bir biçimde üniversite kurumlarında yapılmakta oluşu ve maalesef üniversitelerde hazırlanan çalışmaların üniversite dışına çeşitli nedenlerle pek fazla yansımaması, söz konusu çalışmamıza, Türkiye’deki sosyoloji araştırmalarının bir dökümünü çıkarmak bağlamında ayrı bir önem katmaktadır.

Sosyoloji bölümü bulunan üniversitelerimizde, Sosyoloji Bölümleri kurulmuş oldukları tarihten itibaren “lisans dönemi bitirme”, “yüksek lisans”, “doktora” ve “doçentlik” tezleri yapılmıştır ve yapılmaya da devam etmektedir.¹ Sosyoloji bölümlerinde yapılmış olan bu tezlerin elektronik ortamda yayınlanmamış olması, sosyoloji alanında akademik incelemede bulunan sosyologların bu tezlere kolayca ulaşamamasına neden olmaktadır. Üniversitelerin sosyoloji bölümlerinde akademik incelemede bulunan sosyoloğun diğer üniversitelerde yapılan tez çalışmalarından haberdar olamaması, akademisyen topluluğu arasında bilgi iletişimini kısıtlamaktadır. Bu durumun bir diğer sonucu ise, aynı konunun aynı şekilde, benzer içerik ve temellendirmelerle bazı durumlarda tekrar çalışılmasıyla meydana gelen bir özgünlük eksikliği ve akademik araştırmaların dar bir alanda sınırlı kalmasıdır.

Ülkemiz üniversitelerinde hazırlanan sosyoloji tezleri, üniversitelerin merkez kütüphanelerinde bulunmakta olup, ancak araştırmacıların bu üniversitelerin merkez kütüphanelerine gitmeleri suretiyle inceleme yapılabilmektedir. Üniversitelerin merkez kütüphanelerinde ise, yapılmış olan tezler maalesef iyi bir şekilde muhafaza

¹ Lisans dönemi bitirme tezleri, Sosyoloji bölümlerimizden İstanbul Üniversitesi Sosyoloji Bölümü’nde sosyoloji kürsüsünün kurulmasından 1982 yılına kadar, yüksek lisans tezi kategorisinde kabul edilmiştir. Bu tezler İstanbul Üniversitesi Merkez Kütüphanesi’nde sıralı bir şekilde bulunmaktadır. Lisans dönemi bitirme tezi uygulamasına İnönü ve Fırat Üniversiteleri devam etmektedir. Ankara ve Hacettepe Üniversitelerinin Sosyoloji Bölümlerinde yapılmış olan lisans dönemi bitirme tezleri, 2002 yılında geri dönüşüm amaçlı olarak SEKA kurumuna gönderilmiştir. Bu duruma bağlı olarak incelememizde Ankara ve Hacettepe Sosyoloji Bölümlerinde yapılmış lisans dönemi bitirme tezlerine yer verilememiştir.

edilememektedir.² Örneğin bazı sosyoloji tezleri tez katalogunda yer almasına rağmen, tez raflarında yer almamaktadır.³ Üniversitelerin merkez kütüphanelerinde görevli memurlar ise, akademik incelemede bulunan araştırmacılara incelemelerinde ihtiyaçları olan yardımı ne yazık ki esirgemektedirler.⁴

1982 yılında Yüksek Öğretim Kurumu'nun kurulmasıyla birlikte üniversitelerimizin idari yapılanmasında bir takım değişikliklere gidilmiştir. Bu değişikliklerden biri de, üniversitelerde yapılan akademik tezlerin Yüksek Öğretim Kurumu'nda Bilgi-İşlem Dairesi'nde sistemli bir şekilde tasnif edilmeye başlanmasıdır. Bu sayede üniversitelerin Sosyoloji Bölümleri'nde yapılmış olan tezler, Yüksek Öğretim Kurumu'nun elektronik adresinde "tezler, üniversite, enstitü, tez konusu, tezi yapanın adı-soyadı, tez danışmanı, tezin yapıldığı tarih" başlıkları altında akademisyenlerin incelemesine sunulmuştur. Ancak, Sosyoloji tezleri başlığında yapılacak bir incelemede, Sosyoloji ana bilim dalında yapılmamış olan, fakat sosyolojik içeriğe sahip tezler de yer almaktadır. Bu sınıflamadaki bir başka sorun ise, Sosyoloji ana bilim dalı bulunmayan üniversitelerde yapılmış olan sosyolojik içeriğe sahip tezlerin de Sosyoloji tezleri başlığı altında verilmekte oluşudur. Daha önceki dönemlerde yapılmış olan Sosyoloji tezlerini araştırmak isteyen bir akademisyen açısından karşılaşılan temel problemlerden biri bu durumda, Yüksek Öğretim Kurumu'nun elektronik ortamında yayınlanmakta olan tezler içerisinden hangi tezin Sosyoloji ana bilim dalında yapılmış olduğunun ayırdına varamamak, daha önce yapılan tezlere ulaşamamak ve kendi alanındaki akademik çalışmalardan haberdar olamamaktır.

Sosyoloji tezlerinin tematik açıdan incelenmesi üzerine olan bu çalışmamızda, Sosyoloji alanında yaşanan bu ve benzeri sorunların giderilmesi amaç edinilmiştir. Sosyoloji bölümlerinde yapılmış olan tezlere dair bibliyografik çalışmaların yapılmaması, sosyoloji bölümlerinde incelemelerde bulunan akademisyenler arasında

² Orta Doğu Teknik Üniversitesi Merkez Kütüphanesi'nde Sosyoloji alanında yapılmış olan doktora tezleri dağınık, adeta gelişigüzel bir biçimde bir odaya yerleştirilmiş bulunmaktadır. Burada çalışma yapacak olan bir akademisyen tozlu raflar arasından tezlere ulaşım ancak bu sayede incelemede bulunabilir.

³ Örneğin, Hacettepe Üniversitesi Merkez Kütüphanesi'nde tez katalogunda Serim Timur'un "Türkiye'de Aile Yapısı" adlı tezi yer almasına rağmen, tezin bulunduğu raflarda bu teze rastlanamamıştır.

⁴ Araştırmalarımın üniversitelerin merkez kütüphanelerinde tezlere ulaşılması aşamasında, özellikle İstanbul, Boğaziçi ve Ortadoğu Teknik Üniversitelerindeki kütüphane görevlilerinden yardım almakta oldukça zorlandım.

bir iletişimsizliğe neden olmaktadır.⁵ Daha önceki dönemlerde yapılmış olan tezlerin bibliyografik olarak dökümünün yapılması, Sosyoloji topluluğu arasında bilgi akışının hızlanmasına ve iletişimin artmasına, Sosyoloji tezlerinin konu seçiminde dar bir alanla sınırlı kalmamasına, gereksiz tekrarların önlenmesine, araştırmaların kapsamının genişlemesine olanak tanımaktadır.

Bu çalışmada, Sosyoloji ana bilim dallarında yapılmış olan tezler tematik açıdan değerlendirilmiştir. Sosyoloji bölümleri dışında sosyolojik içeriğe sahip tezler de yapılmıştır. Bu tür tezler araştırmamız içerisine alınmamıştır. Bu durum çalışmanın kapsamının genişlemesine yol açacağından, sadece Sosyoloji ana bilim dallarında yapılan tezlerle sınırlı kalmıştır.

Çalışma dört ana bölüme ayrılarak hazırlanmıştır. İlk bölümde sosyoloji disiplininin tarihsel gelişim sürecine ve bu sürecin ülkemizdeki yansımalarına ana hatlarıyla değinilmektedir. Bu bölüm iki alt bölüme ayrılarak, ilk alt bölümde Sosyoloji disiplininin doğuşunun tarihsel arka planı analiz edilmekte, bu arka plan dahilinde Sosyolojinin ilk sosyologlar tarafından ne gibi problemlere bir çözüm arayışı olarak konumlanan bir disiplin olduğu serimlenmektedir. Kendi içinde yine üç alt kısma ayrılan bu alt bölümün ilk kısmında, Sosyolojinin doğuşundaki iki toplumsal dönüm noktası, Fransız Devrimi ve Sanayi Devrimi sosyolojiye yansımaları bakımından ele alınmakta, ikinci alt kısmında ise bu temelden yola çıkılarak Comte, Durkheim, Marx ve Weber gibi sosyolojinin kurucu babaları incelenmektedir. Üçüncü alt kısım ise sosyoloji alanındaki çağdaş gelişmelerle ana hatlarında bir bağ kurma denemesidir. İlk bölümün ikinci alt bölümüne gelindiğinde ise, Sosyolojinin bir disiplin olarak Batı’da doğuşu ve gelişimiyle, ülkemizin entellektüel hayatına nasıl yansıdığı çözümlenmektedir. Bu ikinci bölüm kendi içinde alt bölümlere ayrılmakta olup, her alt bölüm ile sosyolojinin ülkemiz tarihi ve entelektüel düşünce süreçlerindeki yeri ana hatlarıyla gösterilmek istenmektedir. Bu bağlamda, ilk alt bölümle sosyolojinin Osmanlı toplumuna girişi, toplumsal bir perspektif çerçevesinde ele alınmakta, takip eden alt bölümle 1933 üniversite reformu sürecinde Sosyolojinin ülkemizde edindiği yer gösterilmekte, takip eden diğer bölümlerle de 90’lı yıllara kadar ülkemizde Sosyolojinin

⁵ Ertan Eğribel ve Ufuk Özcan’ın hazırladıkları Sosyoloji Yıllığı adlı kitap(lar) sosyoloji alanında yaşanan bu eksikliklerin giderilmesine yönelik bir çalışmadır.

akademik bir disiplin olarak entelektüel hayattaki yeri ana hatlarıyla serimlenmektedir. Bu bölümde amacımız, Sosyolojinin batıdaki gelişiminin düşünsel çerçevesini vererek, ülkemizdeki Sosyoloji çalışmalarıyla bir bağ kurma düşüncesi çerçevesinde biçimlendirmektir. Böylece bir taraftan Sosyolojinin ülkemize girişi, ülkemiz üniversitelerinde yer edişi vb. konular tarihsel-toplumsal bir perspektif dahilinde sunulmakta, diğer taraftan ise çalışmanın esas kısmı olan, üniversitelerimizde yapılmış olan tezlerin değerlendirilmesi bölümüne, bir ön hazırlık oluşturulmak istenmektedir.

Çalışmanın ikinci bölümü ise diğer bölümlere nazaran daha kısa bir bölüm olmakta, burada, bilimsel ve akademik bir çalışma olarak “tez”, konusu altında, ana hatlarıyla, tez nedir? ve tez oluşumundaki etmenler nelerdir, sorularına yanıt aranmaktadır. Bölüm iki alt bölüme ayrılmış olup, ilk alt bölümde, bir tez nedir?, sorusu yanıtlanmaktadır. Diğer alt bölümde ise, ilk alt bölümle ilişki içinde, bir tezin oluşum süreçleri, tez sürecine etki eden faktörler çerçevesinde incelenmektedir. Bu bölümün temel özelliği, bilimsel ve akademik bir çalışma olan tezin, sosyolojik bir perspektife uygun olarak çözümlenmek istenmesinde yatmaktadır. Bu bağlamda, bir yandan tez hakkında ve tez çalışması süreçlerine ilişkin bilgi verilirken, diğer yandan bu bilgiler, sosyolojik bir dayanak çerçevesinde yer alacak şekilde kompoze edilmektedir. Bu bölüm, aynı zamanda, tez süreçlerinin işleyişinin çözümlenmesi bağlamında, çalışmanın değerlendirme kısmına bir kaynak olma işlevi görecektir.

Çalışmanın üçüncü ve ana bölümü, üniversitelerimizin sosyoloji bölümlerinde yapılmış olan tezlerin tasnifine ayrılmaktadır. Tez çalışmasının omurgası sayılabilecek bu bölüm, kendi içinde alt bölümlere ayrılmış olup, her alt bölümde belirli bir sosyoloji disiplindeki/alanındaki/konusundaki tezler sınıflandırılmaktadır. Çalışmanın ampirik dayanaklı temel kısmını teşkil eden bu bölümle, üniversitelerimizin sosyoloji bölümlerinde yapılmış olan tezler, ilk defa bu kadar kapsamlı bir biçimde bir araya getirilmiştir. Bu bağlamda, akademik bir çalışma olarak sosyolojinin ülkemizdeki görünümü, deyim yerindeyse bu tasnifle büyük oranda ortaya dökülmektedir. Bu bölüm, kapsamı ve çalışma içindeki konumu açısından, gerek akademi içindeki gerekse de akademi-dışıdaki, Türkiye sosyolojisi çalışmaları içerisinde bir taraftan meta-sosyoloji çalışmalarına ampirik bir katkı, diğer taraftan da Türkiye’deki sosyolojinin, sosyolojik bir perspektiften incelenmesine yönelik teorik bir çalışma için, temel bir veri kaynağı

olmak işlevindedir. Bu bölümün oluşturulması ve sosyoloji bölümlerinde yapılan tezlerin tasnif edilip ilk defa ülkenin neredeyse bütün üniversitelerini kapsayacak şekilde sıralanmış olması, çalışmanın en yük getirici bölümünü oluşturmuştur. Tezlerin üniversitelerden toplanması süreci büyük bir zorluğu da beraberinde getirmiştir. Bu durum, özellikle İstanbul Üniversitesi tezlerinin incelenmesi ve dökümünün yapılmasında kısmi bir eksikliğe neden olmuştur. Bu üniversitede hazırlanan tezlerin bir kısmına ulaşılammış, ulaşılanların bir kısmının ise tez danışmanları belirlenememiştir. Yine kimi üniversitelerde hazırlanan tezlerin incelenmesi ve tasnif edilmesi yolunda, gerekli değişikliklerle, aynı problem kendini göstermekte, fakat bu üniversitelerde İstanbul Üniversitesi tezlerine nazaran söz konusu durum çok daha sınırlı kalmaktadır. Bunun yanında, daha önce belirtildiği gibi, kimi üniversitelerin sosyoloji bölümlerinde hazırlanan bazı tezler ise, kaynağı bilinmeyen ve bizim de pek anlam veremediğimiz bir nedenle, *geri dönüşüm amaçlı* SEKA kurumuna gönderilmiş olduklarından dolayı, çalışmada yer alamamıştır.

Bu bölümdeki tezlerin toplanma sürecine ve tasnif edilen tezlere kısaca değinilirse, tezlerin önemli bir bölümünün üniversitelerin merkez kütüphanelerine gidilerek elde edildiği belirtilmelidir. Örneğin, Boğaziçi Üniversitesi, Cumhuriyet Üniversitesi (bu üniversite tezlerinin derlenmesinde aynı zamanda bölüm öğretim üyelerinden yardım alınmıştır), Hacettepe Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi, Mimar Sinan Üniversitesi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi ve Selçuk Üniversitesi tezleri bu şekilde elde edilmiştir. Burada, özellikle Mimar Sinan Üniversitesindeki kütüphane görevlilerinin olumlu katkılarına saymak bir gerekliliktir. Söz konusu görevliler, üniversitede yapılan tezlerin sıralı olarak tasniflenmesinde büyük yardım sağlamışlardır. Belirtilen üniversitelere gidilmesinin yanında, İnönü ve Fırat Üniversitelerine bizzat gidilmemiş olup, bu üniversitelerdeki tezler, bölüm öğretim üyelerinin değerli yardımlarıyla elde edilmiştir. İnönü Üniversitesindeki tezler Yrd. Doç. Dr. Vehbi Bayhan'ın, Fırat Üniversitesindeki tezler ise Yrd. Doç. Dr. Ömer Aytaç'ın çok değerli katkıları neticesinde elde edilmiştir. Ayrıca İstanbul Üniversitesi kütüphanesine bizzat gidilmiş ancak bir takım olumsuzluklar nedeniyle buradaki tezlerin elde edilmesinde güçlüklerle karşılaşmıştır. Bu üniversitedeki tezler büyük oranda Prof. Dr. Korkut Tuna'nın "75. Yılında Türkiye'de Sosyoloji" çalışmasıyla karşılaştırılarak çalışmaya

dahil edilmiştir. Ayrıca bu üniversitedeki tezlerin değerlendirilmesi sürecinde, bölüm öğretim üyelerinden Doç. Dr. Ertan Eğribel'in değerli yol göstericiliğinden yararlanılmıştır. Bunların yanında, Cumhuriyet Üniversitesine hem bizzat gidilmiş, hem de bölüm öğretim görevlilerinden Prof. Dr. H. Bayram Kaçmazoğlu'ndan değerli yardımlar alınmıştır. Öte yandan Sakarya Üniversitesindeki tezler ise, bu bölümün Sosyal Bilimler Enstitüsünün internet sayfalarından elde edilmiştir. Ayrıca, Dicle Üniversitesi, Muğla Üniversitesi, Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyoloji Bölümlerinde yapılan tezler, ya bu üniversitelerin internet adreslerinden veya YÖK internet adresinden, ya da her iki ortamdaki yararlanılarak derlenmiştir. Bunların yanında her üniversitede yapılan tezler için, özellikle son on-on beş yıllık geçmişi olan tezler bağlamında, kimi zaman bir kontrol amacı, kimi zaman da elde edilemeyen tezlerin çalışmaya dahil edilmesi bağlamında, YÖK'ün internet adresinden yararlanılmıştır.

Bu bölümde, Ankara Üniversitesi, Atatürk Üniversitesi, Boğaziçi Üniversitesi, Cumhuriyet Üniversitesi, Dicle Üniversitesi, Ege Üniversitesi, Fırat Üniversitesi, İnönü Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi, Kırıkkale Üniversitesi, Mersin Üniversitesi, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Muğla Üniversitesi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Sakarya Üniversitesi, Selçuk Üniversitesi, Süleyman Demirel Üniversitesi, Uludağ Üniversitesi ve Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyoloji Bölümlerinde yapılan tezler yer almaktadır. Ankara Üniversitesi Sosyoloji Bölümü tezlerinin tamamı derlenememiş, bu bölümde yapılan tezlerin bazılarının danışmanları bulunamamıştır. İstanbul Üniversitesi ve İnönü Üniversitesi Sosyoloji Bölümlerinden, ilkinin lisans tezlerinin danışmanları, ikincisinin ise bazı lisans tezlerinin danışmanları bilinmemektedir.

Çalışmanın dördüncü bölümü ise, önceki bölümlerde serimlenmesi yapılmış ampirik verilerin, önceki bölümlerde aktarılmış teorik içerikli bölümlerden de yararlanılarak, bütünsel bir değerlendirmeyi sunmaktadır. Bu bölümde, üçüncü bölümde sınıflanmış olan tezler tematik olarak değerlendirilmektedir. Değerlendirme, her alt-disiplin veya alanı/konu başlığını kapsamasa da, bunların önemli bir bölümünü içermektedir. Çalışmanın ulaşmak istediği sonuca temel oluşturan bu bölümde, yine sırasıyla belirli sosyoloji disiplinindeki veya konusundaki tezler başlangıcından günümüze kadar sosyolojik bir perspektif içerisinde değerlendirilmekte, bir taraftan

sosyoloji bölümlerinde hazırlanan tezlere ilişkin kimi bilgiler verilmekte, diğer taraftan ise tezler çeşitli açılardan ele alınmaktadır. Bu bağlamda, sosyolojinin ana disiplini/konusu olarak kabul edilen ve aynı zamanda ülkemiz üniversitelerinde ağırlıklı olarak çalışılan disiplinlere/konulara ilişkin ilkin kısa bir ön bilgi verilmiş, daha sonra bu alanlarda yapılan tezlerin değerlendirilmesine geçilmiştir. Bunun yanında ise, kimi disiplinler/konular yakın bağlarından dolayı birlikte ele alınmış, aynı zamanda da ülkemizde de gelişimi yeni olan bazı başka disiplinleri/konuları yine aynı çatı altında ele alma yoluna gidilmiştir. Bu bölüm ve yapılan değerlendirmeler, bir tür meta-sosyoloji çalışması olma anlamı taşımakta, içeriklendirmelerde de görüleceği üzere ülkemizdeki sosyoloji ve sosyoloji çalışmaları, akademik bir toplulukta yer almaları bakımından incelenmektedir. Bir başka ifadeyle bu bölüm, ülkemiz akademik topluluğunda gerçekleştirilen sosyoloji çalışmalarının, sosyolojik bir bakış açısıyla incelenmesinden oluşmaktadır.

BİRİNCİ BÖLÜM

SOSYOLOJİNİN BİR DİSİPLİN OLARAK BATI'DAKİ VE TÜRKİYE'DEKİ GELİŞİMİ

1. SOSYOLOJİNİN BATIDAKİ GELİŞİMİ

1. 1. Sosyolojinin Doğuşunun Tarihsel Temelleri

Doğal dünyadan ayrı bir varoluş alanı olarak oluşan toplumsal dünyayı, sistematik ve ampirik olarak inceleyen sosyoloji, Avrupa'da onsekizinci yüzyılın sonu, ondokuzuncu yüzyılın başında, yaşanan siyasal ve ekonomik dönüşümlerin/değişimlerin sonucunda, özellikle bu oluşumların getirdiği bir belirsizlik ortamında doğmuş bir disiplindir. Toplumsal alanda yaşanan belirsizlik, aynı zamanda, sosyolojinin doğuşunun nedeninin arandığı bir soruda zorunlu olarak dikkate alınması gereken en önemli bileşenlerden biri, belki de en önemlisidir. Bilindiği gibi sosyolojinin doğuşunda aktif rol oynayan ilk dönem sosyologlar, toplumsal alanda meydana gelen bir takım değişimlerin ve bu değişimler sonucunda oluşan belirsizliklerin ortadan kaldırılması ve toplumsal "düzenin" sağlanmasına yönelik çabalarla sosyoloji etkinliğinin ilk ürünlerini vermeye başlamışlardır. Bu dönem sosyologlarına göre, toplumu oluşturan en önemli unsur, çatışmadan çok "düzen"dir. Toplumsal düzenin sağlanmasıyla, toplumda birliktelik, karşılıklı bağımlılık sağlanacaktır. Bu anlamda toplum, "farklılıktan daha çok karşılıklı bağımlılıktır."⁶

Siyasal ve ekonomik dönüşümlerle birlikte, toplumsal alanda derin bir farklılaşma, buna bağlı olarak da bir çatışmanın yaşandığı dönemin Avrupa'sında, sosyologların oluşan bu çatışma ve kaotik durumun yerine, denge ve düzenin hakim

⁶ Arslan, Hüsamettin, *Epistemik Cemaat*, Paradigma Yayınları, İstanbul, 1992, s. 25.

olduğu toplumsal bir model oluşturmaya dönük çabaları, aynı zamanda sosyolojinin bir bilim olarak kurulmasını sağlamıştır. Başka bir ifadeyle sosyolojinin, Avrupa'daki iki büyük devrimin (Sanayi ve Fransız Devrimi) meydana getirdiği ilk değişiklikler dizisiyle ilgilenen diğer bilim dalları (siyaset, felsefe v.b.) gibi varlık alanına çıktığı, bu devrimlerin ortaya çıkış şartlarını ve muhtemel sonuçlarını anlama çabasından oluştuğu belirtilebilir.⁷ Nispet'in de vurguladığı üzere, Avrupa sosyolojisinin temel fikirleri en iyi şekilde, eski rejimin, sanayileşme ve devrimsel demokrasi atılımları altında kalıp yıkılmasıyla, ondokuzuncu yüzyılın başında oluşan düzen probleminde bir yanıt olarak anlaşılabilir.⁸

Sosyoloji biliminin doğuşuna olanak veren Avrupa'daki siyasal ve ekonomik dönüşümlerin/değişimlerin neler olduğunun açıklanması, bu bağlamda, sosyolojinin ortaya çıktığı toplumsal yapıyı ve dönemi anlamak, dolayısıyla sosyoloji hakkında daha doğru bir algılama perspektifi oluşturmak bakımından önemli bir girişim olacaktır. Bir başka ifade ile, sosyolojinin gelişmesini net bir açıdan belirlemeye çalışmak, bir anlamda sosyolojik yöntemin belirli boyutlarıyla sosyolojinin kendisine uygulanmasını zorunlu kılmakta, sosyolojiyi anlamak için bu disiplinin gelişme dönemlerine ilişkin bir çözümlenmeyi gerektirmektedir. Söz konusu değişmelerin oluşmasını sağlayan ve hem toplumsal yapının değişmesine, hem de sosyoloji gibi bir disiplinin doğmasına neden olan iki önemli devrim bulunmaktadır: Fransız Devrimi ve Sanayi Devrimi. İlkinin sonunda toplumsal alandaki siyasal yapılanmada, ikincisinin sonunda ise toplumun ekonomik yapısında belirgin ve daha fazla göz ardı edilemeyen bir değişme yaşanmıştır.

1. 1. 1. Fransız devrimi

1789 Fransız Devrimi, Avrupa'daki siyasal değişim süreçlerinde yeni ve farklı bir açılımın başlangıcını oluşturmaktaydı. Bu dönemin siyasal ortamı ise, topluluğun doğası, iktidarın konumu, bireyin kitle toplumunun doğuşundaki rolü gibi zengin temalardan meydana gelmekteydi. Bilindiği gibi, devrim öncesinde eski rejim akrabalık, toplumsal sınıf, din, yerel topluluk ve monarşi üzerine kuruluydu. Ancak Devrim, Avrupa'da modern siyasal sorunları algılamanın oluşumunda, önceki dönemin (eski

⁷ Bkz.: Giddens, Anthony, Sosyoloji. Eleştirel Bir Yaklaşım, çev. M. Ruhi Esengün ve İsmail Öğretim, Birey Yayıncılık, 3. Baskı, İstanbul, 1994, s. 17-18.

⁸ Nisbet, Robert A., The Sociological Tradition, Heinemann Books, London, 1980, s. 31.

rejimin) getirilerinden farklı bir siyasal yapılanmaya dayandığı için, bir değişiklik meydana getirmiştir. Bu şekilde, özellikle monarşik, aristokratik ve yerel topluluklara dayalı bir siyasal yapılanmanın hakim olduğu bir rejim ve bunun belirlediği bir toplumsal yaşam ufkundan, bireyin ön plana çıktığı, hatta yerel topluluklara dayalı siyasal oluşumların ötesinde demokratik bir iradenin baskın bir unsur olduğu bir döneme, “modern” bir döneme geçiş yaşanmıştır.⁹

Fransız Devrimi'nin modern toplumda meydana getirdiği değişikliklerden en önemlilerinden biri, belki de en önemlisi, siyasal alanda etkin olmaya başlayan demokratik eğilimlerdir. Demokratik yaşam ve getirilerinin etkin olması, beraberinde eski rejime dayalı siyasal yapılanmanın değişimini/dönüşümünü hızlandırmıştır. Ancak öte yandan devrim sonrasında, gelenek ile akıl ve hukuk, din ile devlet arasında siyasal alanda bir çatışma da ortaya çıkmıştır. Din ile devlet arasındaki çatışma süreci sonucunda, bireylerin dinsel bağlılıklarından meydana gelen geleneksel ve toplulukçu yapı, yerini ulus temelinde devlet ve tüm bireylerin bulunduğu merkeziyetçi bir yönetime bırakıp, toplumdaki bireylere hukuksal düzen içinde birbiriyle eşit olmalarına olanak sağlayan bir siyasal yapılanma ortaya çıkarmıştır.

Sosyolojinin kurucu babaları, Fransız Devrimi ve doğan yeni toplumsal ilişkiler sisteminden yoğun olarak hem etkilenip hem de esinlenerek, sosyolojik teorilerini az önce sözü edilen belirsizlik ortamı içerisinde oluşturmuşlardır. Saint-Simon ve Auguste Comte, bir taraftan Devrim sonucunda toplumsal alanda meydana gelen dönüşümlerin, nasıl ve hangi bağlamlarda gerçekleştiğini çözümlenmeye çalışırken, diğer taraftan da bu çözümlenmelerinden, söz konusu dönüşümlerden kaynaklanan toplumsal sorunların nasıl aşılabileceğine yönelik çıkarımlarda bulunmayı denemişlerdir. Cemil Meriç'in belirttiği üzere, Saint-Simon'a göre eski düzen ile yeni düzen bir arada yaşayamazdı, çünkü eski düzene bağlı rejimin amacı fetih, yeni düzene dayalı rejiminki ise üretimdi. Eski rejim için diğer milletler yok edilmesi gereken birer düşmanken, yenisi için iş arkadaşlarıydı.¹⁰ Dolayısıyla, sık sık söylendiği gibi, birinin bayrağı dogma, diğerinin ise akıldı. Bu durumda ise bir çatışma yaşanması kaçınılmazdı. Saint-Simon'un yanında, toplumların gelişimini üç hal kanunuyla açıklayan Comte ise, teolojik ve

⁹ Nisbet, Robert A., a.g.e., s. 31.

¹⁰ Meriç, Cemil, İlk Sosyolog İlk Sosyalist: Saint-Simon, İletişim Yayınları, İstanbul, 1995., s. 44.

metafizik aşamadan sonra gelen pozitif aşamanın devrimler ile birlikte oluşan toplumsal hayata tekabül ettiğini vurgulamaktadır.¹¹ Saint-Simon ve Comte'un ayrımlarının etkisi, bir başka ifadeyle eski ve yeni toplumsal düzenlerin birbirleriyle karşıtlık içinde toplumsal yapıya yansıdığı düşüncesi, sosyolojinin kurulmasına katkısı olan bir çok sosyologda da görünüşe çıkmaktadır. Örneğin, Weber'in sosyolojik çözümlerinin temellerini oluşturan geleneksel, karizmatik ve rasyonel tipolojisinde bu anlayış bulunmakta, Weber'in rasyonel aşaması, devrimlerin meydana getirdiği modern toplumsal yapıyla ilişkili olmaktadır.¹² Öte taraftan Tönnies'in topluluk ile toplum dikatomisinde, "topluluk"un dini ve monarşik bir yapılanmadan meydana geldiği, Avrupa'nın kaderinde bir dönüm noktası olan devrimler ile birlikte ise "toplum"un oluştuğu vurgulanmaktadır. Bunların yanında, Durkheim'in mekanik ve organik dayanışmaya dayalı ayrımı, Marx'ın toplumsal-tarihsel süreçleri ilkel komünal biçimden modern kapitalist döneme kadar ayırma çabası, bu dönemin toplumsal süreçlerinin algılanmasına yönelik çabaları içermektedir.

İlk dönem sosyologlar, Fransız Devrimi'yle birlikte yaşanan siyasal ve toplumsal değişimin hangi bağlamda gerçekleştiğinin anlaşılmasına ve analiz edilmesine yönelik teorik açıklamalarında, oluşan bu yeni toplumsal ve siyasal yapıyı insanlık tarihi açısından ulaşılması hedeflenen nihai aşama olarak vurgulamışlardır.

1. 1. 2. Sanayi devrimi

Yukarıda da değinildiği gibi, devrim öncesi eski rejimin üretim anlayışı fetih dayalıydı. Aynı zamanda bu dönem, tarımsal ekonominin ağır bastığı bir yapılanma içerisindeydi. Modern siyasi paradigma ile birlikte üretim alanında ise büyük farklılıklar meydana gelmiştir. Bu değişiklikleri ifade eden endüstri devrimi, beşeri güç ve ustalığın makinelerde kullanılmasından; canlı güç kaynaklarının, su değirmeni, fakat her şeyden çok buhar makinesi gibi cansız güç kaynaklarıyla, geleneksel olarak kullanılan hammaddelerin yeni, daha bereketli hammaddelerle yer değiştirmesinden ve toplu çalışmanın nezaret altındaki birimlerde örgütlenmesini sağlayan yapılardan (fabrika

¹¹ Coser, Lewis A., *Masters of Sociological Thought. Ideas in Historical and Social Context*, Second Edition, Harcourt Brace Jovanovich, Inc., s. 7.

¹² Nisbet, Robert A., a.g.e., s. 33.

sistemi) meydana gelmekteydi.¹³ Bu anlamda kapitalist ekonomik yapılanma, mekanik bir üretimin gerçekleştirildiği fabrikasyona dayanmaktaydı. Fabrika sahipleri eski aristokratların yerini alan kapitalistlerdi ve bu kapitalistlerin oluşturduğu ekonomik sistem ise, büyük oranda kâr etmek amacıyla üretime, meta hizmetlerin mübadelesine yönelik özel mülkiyet ve sermaye kullanımına dayanan ekonomik bir temele bağlı olmaktaydı. Geçimlik ekonomiden fabrikasyon üretimine geçiş, Avrupa’da meta dolaşımının daha önceki dönemlere göre görülmemiş bir oranda artmasıyla sonuçlanmıştır. Meta üretiminin yaygın hale gelmesindeki önemli bir faktör olarak fabrikasyona dayalı üretimin şehirlerde yaygınlaşması gösterilebilir. Fabrikaların şehirlerde kurulması sonuç olarak, kırsal alanlarda yaşamakta/çalışmakta olan toplulukların şehirlere göç etmesine neden olmuştur. Bir başka ifadeyle, büyümeyle ve imalatın eski dağılım biçimlerinin fabrika üretimine dönüşmesiyle birlikte nüfusta ve demografyada yeni bir yapılanma ortaya çıkmış, bu şekilde, aşırı kalabalık, derme çatma, kirli ve gürültülü yeni endüstriyel şehirler türemiş, yaşanan göç sonuçta mekansal yığılmalara neden olmuştur. Bir toplumsal mekan olarak fabrikalarda çalışan işçilerin oluşturduğu birliktelik, getirdiği sorunların yanında, sınıf bilincinin de oluşumuna olanak tanımıştır. İşçi sınıfının oluşumu, kapitalistlerin fabrikalarda uyguladıkları zorlamalar, yerleşilen mekanın yaşam standartlarındaki düşüklük gibi etkenlerden kaynaklanmış, ancak bu olumsuz koşullar, işçi gruplarının da bir anlamda siyasal olarak örgütlenmesine kapı aralamıştır. İşçiler, üretimin gerçekleştirildiği fabrika mekanlarının sahipleri olan “baca aristokratları”na meydan okumaktaydılar.¹⁴ Sınıfsal çatışmaların köklenmesi bir taraftan toplumsal alanda gerçekleşmeye devam ederken, Comte, Durkheim, Weber ve Marx’ın incelemeleri de bu konuda yoğunlaşarak sosyolojinin toplumsal süreçleri çözümlemesinde belirleyici olmaktaydı.

Oluşan yeni kapitalist ekonomik sistemin ve sanayinin ihtiyaç duyduğu bazı hizmetlerin karşılanabilmesi için, ekonomik amaçlı çok büyük bürokrasiler ortaya çıkmıştır.¹⁵ Öte taraftan bürokratik yapılanma, merkeziyetçi bir siyasi yapılanmayı da gerekli kılmaktaydı. Sonuç olarak, merkeziyetçi siyasi yapılanma ve ekonomik sistem

¹³ Landes, David S., Kapitalizmin Doğuşu, çev. S. E. Gündüz, İnsan Yayınları, İstanbul, 1995, s. 22.

¹⁴ Landes, David S., a.g.e., s. 25.

¹⁵ Ritzer, George, “Sosyoloji Teorisinin Gelişiminde Toplumsal ve Entelektüel Güçler”, Sosyo-Ekonomik Perspektif, der. ve çev. Uğur Dolgun, Asa Kitabevi, Bursa, 2001, s. 35.

anlayışı, eski dönemden farklı bir yapılanma düzleminde Avrupa’da yaşanan değişimlerin birer göstergesi konumundaydı. Bu bağlamda, klasik dönem sosyologları, Devrimler sonucunda oluşan toplumsal alandaki hareketlilik yanında, yeni oluşan siyasal ve ekonomik yapılanmalar üzerine de incelemelerde bulunmaktaydı.

1. 2. İlk Dönem Sosyologlar

1. 2. 1. Auguste Comte

Comte, Avrupa’da devrimler sonucunda oluşan kaotik duruma ilişkin olarak açıklamalarda bulunan ve aynı zamanda sosyolojinin de kurucusu sayılan önemli bir sosyologtur. Comte toplumların tarihsel gelişimini evrimsel bir şemayla açıklamaya çalışır. Bu amaçla Comte toplumların tarih içerisinde aldıkları şekilleri, çeşitli tipolojiler yoluyla çözümler ve yaşadığı dönemde meydana gelen değişimleri ise pozitif aşamanın bir göstergesi olarak ilan eder. Comte’a göre toplumların tarih içerisinde gösterdiği değişim aşamaları ise teolojik, metafizik ve pozitif aşamalarıdır. Teolojik aşamada, insan zihni tüm fenomenleri, doğüstü varlıklara gönderme yaparak açıklar. Bu dönemde, Comte’a göre, topluma din adamlarınca hükmedilmekte, toplum askerlerce yönetilmektedir. Metafizik aşamada ise, insan zihni, mutlak kuvvetleri, hakiki varlıkların tüm fenomenlerin ürettiği düşüncesiyle açıklamaya çalışır. Bu aşamada ise, topluma kilise ve yasa koyucular tarafından hükmedilmektedir. İnsanlık tarihinin en son aşaması olan pozitif aşamada ise, mutlak kuvvetler ya da hakiki varlıklar aşılmakta, insan doğayı inceleyip araştırarak buradan elde ettiği veriler bağlamında düşüncesinin temellerini ortaya koymaktadır. Pozitif aşamada, bilim adamları teolojik aşamadaki teologların, metafizik aşamadaki din adamlarının yerini alır. Bilim adamları, teologların ve din adamlarının hükümranlığını sona erdirerek, pozitif dönemde kendi hükümranlığını sanayicilerle paylaşmaktadırlar. Bu dönemde ayrıca, bilim adamlarının teologların yerini alması gibi, sanayiciler, yani girişimciler de (fabrika müdürleri, bankacılar) kumandanların yerini almışlardır.

Comte’un kurduğu sosyoloji bilimi, “toplumların tarihsel planda geçirmiş olduğu evrimi açıklayıp gelecekte meydana gelecek değişimlerle ilgili olarak öngörüle

bulunabilecek olan doğa bilimine benzer bir bilim oluşturmayı amaçlamaktaydı.”¹⁶ Sosyoloji Comte’a göre, “toplumsal problemlere dair rasyonel ve bilimsel çözümler” sağlayacaktır.¹⁷ Sosyoloji Auguste Comte’a göre, doğa bilimleriyle aynı türden bir bilme etkinliği olup, toplumsal ilişkiler sonucunda oluşan düzenin değişmeyen kanunlarının bulunmasına yönelik bir çabayı içermektedir. Comte sosyolojisinin “özgün konusu, bir bütün olarak toplum, toplumsal bir sistem olarak tanımlanan toplumdur” ve aynı zamanda bu toplum, “sanayileşme yönünde evrim geçiren bir sistem şeklinde kavramsallaştırılmış özerk bir nesne”dir¹⁸ ki, buna göre sosyoloji, “toplumsal sistemin çeşitli parçalarının hareketinin ve reaksiyonunun araştırulmasını içerir. Tek tek ögeler, bütünü ilişkileri ve birleşimleri içerisinde analiz edilmelidir.”¹⁹

1. 2. 2. Emile Durkheim

Sosyolojinin Comte’tan sonraki en önemli ismi sayılan Emile Durkheim, toplumsal düzensizliği anlamaya çalışan ve toplumsal çelişkileri düzene koymak için sosyolojik çözümlenin gerekliliğine inanan bir diğer sosyologdur. Edward Tiryakian’ın ifadesiyle Durkheim, “Fransız (...) toplumsal yeniden yapılanışının havasını belirgin şekilde taşıyan 19. yüzyıl sosyoloji geleneğini miras almıştır.”²⁰ Durkheim, Fransa’da 1789 Devrimi’nin toplumsal alanda yol açtığı belirsizliğin ve bu belirsizliğe bağlı olarak siyasal alandaki yeniden yapılanış üzerine teorik açıklamalarda bulunan bir sosyolojik bir perspektif sunmuştur. Sosyolojinin kurucusu sayılan Comte’un bir ardılı olarak, toplumdaki kaotik ortamı anlamaya çalışan Durkheim, söz konusu durumu anomik bir durum olarak nitelemiştir. Ona göre anomi, toplumdaki düzensizliğin siyasal ve ekonomik alanda yansımaları sonucunda oluşmaktadır. Anomik durum toplumun sancılı bir krizle ya da ani geçişlerle sarsıldığı bir zamanda meydana gelen bir durum, normların olmadığı bir durumdur. Sosyoloji bilimi, toplumun yasalarını saptayarak anomik durumun ortadan kalkmasını sağlar. Toplumsal yasalar sayesinde normal ile anormal, sağlıklı ile patolojik durum birbirinden ayrılır. Bu

¹⁶ Coser, Lewis A., a.g.e., s. 4.

¹⁷ Boran, Behice, “Sociology in Retrospect”, The American Journal of Sociology, vol. 52, no. 4. (Jan., 1947), s. 312.

¹⁸ Bkz.: Swingwood, Alan, Sosyolojik Düşüncenin Kısa Tarihi, çev: Osman Akınhay, Bilim ve Sanat Yayınları, Ankara, 1998, s. 71.

¹⁹ Bkz.: Swingwood, Alan, a.g.e., s. 63-64.

²⁰ Tiryakian, Edward A., “Emile Durkheim”, Sosyolojik Çözümlemenin Tarihi, çev. C. Tokluoğlu, der. Mete Tuncay, Aydın Uğur, Ayraç Yayınevi, Ankara. 2002, s. 193.

anlamda, Durkheim'a göre toplum, gerekli düzenin sağlanması için, farklı unsurların bir birliktelik içinde buluşması gereken, organik bir bütün olarak kavramsallaştırılmaktadır.

Durkheim'a göre toplum, bireylerin tek tek toplamından oluşmaz, onların toplamından daha fazla bir şey ifade eder. Birey, toplumun doğuşunda bir rol üstlenebilmekte, fakat toplumun var olabilmesi için çok sayıda bireyin bir arada etkileşimde bulunması gerekmektedir. Bu anlamda, Durkheim'da toplum, sosyolojinin en önemli inceleme nesnesi olup, sosyal bir fenomen olarak toplumsal olgular, sosyolojinin temel sorunu olarak kabul edilir. Toplumun bireyler tarafından nasıl oluşturduğu sorunu, Durkheim'ın tarihsel bir şema ortaya koymasıyla yanıt bulmuştur. Comte gibi Durkheim da, toplumun ortaya çıkışını, evrensel bir şemayla açıklamaya çalışmıştır. Buna göre, tarihsel olarak bakıldığında toplumlar, mekanik dayanışmadan organik dayanışmaya doğru bir evrim geçirirler. Mekanik dayanışmada bireyler arasında bir benzeşme bulunmakta, ancak farklılaşma en alt düzeyde olmaktadır. Aynı topluluğun üyeleri, aynı değerlere katıldıklarından dolayı, bireyler arasında bir benzeşme meydana gelmekte, bir farklılaşma ise yaşanmamaktadır. Toplumsal alanda bir farklılığın yaşanmaya başlandığı aşama ise Durkheim'a göre, organik topluma geçişin bir göstergesidir. Emile Durkheim yaşadığı dönemi organik dayanışma aşaması olarak adlandırırken/nitelerken, aynı zamanda modern toplumsal yapılanmayı da açıklamaya çalışır. Bu dönemde farklılaşmaların yaşandığı, toplumsal yaşantının bu farklılaşmaların bir sonucu olarak meydana geldiğini ifade eder. Bu bağlamda, Emile Durkheim ilk modernite sosyologu olarak adlandırılabilir.

1. 2. 3. Karl Marx

Karl Marx, sosyal bilim alanındaki yapıtlarında ortaya koyduğu teorik açıklamalarıyla büyük bir etki yaratmış. Kapitalizm üzerine toplumsal ve ekonomik çözümlenelerde bulunmuştur. Kapitalizm, fabrikasyona ve fabrikalardaki seri üretim sonucunda oluşturulan endüstriyel ürünlerin ulusal ya da uluslararası boyutta ticaretinin gerçekleştirildiği bir sisteme dayanmaktadır. Modern dünya Marx'a göre, kapitalist toplumsal yapı olarak kavramsallaştırılmaktadır. Kapitalist ekonomik sistem içerisinde ise en önemli öge Marx'a göre işçi sınıfıdır. Çünkü işçi sınıfı emeğini ortaya koyarak, bir başka ifade ile emeğini satarak, toplumsal yaşantısını devam ettirirken, aynı

zamanda kapitalist sistemin çarklarının da donmesine neden olan asli unsurdur. Kapitalist toplum olarak adlandırılan modern donem, iki ayrı sınıftan meydana gelmektedir. Bu yapı, üretim aygıtlarını elinde bulunduran kapitalistler ile, bu üretim aygıtlarını kullanan ve emeğini kapitalistlere satan işçi sınıfından oluşmaktadır. Bu yapılanma Karl Marx’a göre toplumu uzlaşmaz iki ayrı yapıya bolmektedir. “Toplumu uzlaşmaz toplumsal sınıflar, iş bolumu ve özel mulkiyet biçimleri üzerinde kurulmuş, belirli bir yapı olarak” gören Karl Marx’ta “fikirlerin kökleri özgül maddi ortamlara bağılıydı ve fikirlerin toplumsal oluşumdan bağımsız bir varlığı yoktu. Tarihsel gelişmeyi de özgül üretim tarzları karakterize ediyordu: Toplum, köleci ve feodal toplumdan, kapitalist topluma doğru farklı aşamalarla ilerlemekteydi.”²¹

1. 2. 4. Max Weber

Comte ve Durkheim yeni oluşmakta olan toplumu ılımlı bir bakış açısıyla tanımlarken, Weber bu yeni toplumsal yapılanmanın özü itibariyle bireyi bir “demir kafes” içerisine hapsedtiğini vurgulamaktadır. Weber, Berman’ın ifadesiyle, “modern dünyanın insanına pek az inanç besliyordu, ama yöneticilerine daha da az”; bu inançsızlık, modern toplumun, yalnız bir kafes oluşundan değil, insanların da “demir parmaklıklar içinde biçimlendirilmiş, ruhu ve kalbi olmayan, cinsel ve kişisel” kimliklerden yoksun bireyler olmasından kaynaklanır.²²

Weber modernizmin siyasal alanda rasyonel bürokratikleşme ile sonuçlanmakta olduğunu vurgular. Bir başka ifadeyle, Weber, “modern toplumlarda demokratik hakların genişlemesini kabul ediyor fakat toplumun demokratikleşmesi sürecinin bürokratik bir devlet aygıtının rasyonel normlarına yerleşmiş olarak, bürokratikleşmeyi ve gücün merkezileşmesini giderek arttırdığını öne sürüyordu. Modern toplumda idari fonksiyon büyüklükle belirlenmekteydi: Dev yapıların idare edilmesi, küçük kümlelerdeki kişiselleşmiş ilişkilerin idaresinden köklü bir biçimde farklıydı; yönetim, eğitilmiş ve deneyimli kişilerin karmaşık görevlerin yerine getirilmesinde teknik üstünlüklerini kullanmaları gibi bir sonuç doğurarak genişliyordu.”²³ Weber, devletin katı

²¹ Swingwood, Alan, *Sosyolojik Düşüncenin Kısa Tarihi*, çev. Osman Akınhay, Bilim ve Sanat Yay., Ankara, 1998, s. 84.

²² Berman, Marshall, *Katı Olan Her Şey Buharlaşıyor*, çev. Ümit Altuğ ve Bülent Peker, İletişim Yayınları, İstanbul, 1999, s. 45.

²³ Swingwood, Alan, a.g.e., s. 223.

merkeziyetçi bir yapı sergilemesi ile, bürokratik yapının bireyler üzerinde kurduğu baskının daha da arttıracağını vurgular. Ancak o, tüm bunlara rağmen, “bütün yaşamı boyunca, güçlü bir ulus devletin zorunluluğunu, onun bütün toplumsal ve politik alanlarda öncelik taşıdığını kabul etmiştir.”²⁴ Bu anlamda Weber yaşanan değişimlerin toplumsal alandaki yansımalarını, siyasal değişimlerle birlikte ele almak suretiyle, bu değişimin ve dönüşümün yönünün nasıl gerçekleştiğini açıklamaya çalışmıştır.

1. 3. 1945 Sonrası Sosyolojinin Gelişimi

Sosyolojinin Avrupa’daki değişimini 1945 ile tarihsel olarak dönemselleştirmemizdeki ana neden, bu yıl içerisinde dünya çapında yaşanan önemli değişikliklerdir. 1940-1945 yılları arasında meydana gelen İkinci Dünya Savaşı, ulusların hem siyasal, hem ekonomik dengelerini yapısal olarak değiştirmiştir. İkinci Dünya Savaşı’nın sona ermesinden sonraki aşamada ise ekonomik ve siyasal bir güç haline gelen Amerika Birleşik Devletleri, sonuç olarak sosyal bilimlerin de yapısını etkileyecek önemli değişikliklere yol açmıştır. Sosyolojinin Amerika’daki gelişim çizgisi, genel olarak diğer toplumlarda meydana gelen sosyolojik araştırmaları da etkilemiştir.²⁵

Bilindiği gibi Amerikan sosyolojisi daha çok uygulamalı ve ampirik bir öznelik taşımaktadır. Gelişmekte olan ülkelerden Amerika Birleşik Devletleri’ne olan göçler ve bunun sonucu olarak Amerikan kentlerinde meydana gelen nüfus artışı, bu tür sosyolojik çalışmaları motive edici bir faktör olmuştur. Aynı zamanda, endüstriyel alanlarda yaşanan sorunlarla ilgili olarak yapılan alan çalışmaları, Amerika’da uygulamalı ve ampirik bir sosyoloji anlayışının gelişmesine katkıda bulunmuştur. Bir başka ifadeyle, Amerikan sosyolojisinin ele aldığı sorunlar, günlük hayatın çözülmesi gereken sorunlarıyla oluşmuştur. Bu türden “çalışmalar (şehir çeteleri, gettolar ve göç politikası), toplumsal evrimin girift sorunlarının açıklanmasının ve aynı zamanda toplumsal gelişim sürecindeki bir olgunun açık bir şekilde tarihsel yerinin tanımlanmasının gerektirmediği yerlerde” sosyoloji araştırmalarına olanak

²⁴ a.g.e., s. 222.

²⁵ Amerikan sosyolojisinin tarihsel gelişim çizgisi hakkında, B.k.z.: Coser, Lewis, A., “Amerikan Eğilimleri”, Sosyolojik Çözümlemenin Tarihi, çev. A. Şenel, der. Mete Tunçay, Aydın Uğur, Ayraç Yayınevi, Ankara, 2002.

tanıyordu.²⁶ Ancak Amerikan sosyolojisinin gelişmesinde ayrı bir önemi olan ve toplumsal alanın açıklanmasında da diğer ülkelerdeki sosyoloji anlayışlarını da etkileyen işlevselciliğidir. Bir başka ifadeyle, “1940’lı ve 1950’li yıllarda Amerikan sosyolojisinin egemen paradigması haline aldığı biçimiyle, sosyolojik işlevselcilik”, az önce ifade edilen sorunların açıklanmasında Amerika sosyolojisi açısından önemli bir teorik açıklama çabasıdır.²⁷ İşlevselciliğin kurucusu sayılan Parsons’a göre, toplum sistemlerden oluşmaktadır ve bu sistemler ise kendi içerisinde alt sistemlere (aile, okul v.s.) sahiptir. Bu sistemlerin (alt sistemlerin) birbirleriyle oluşturdukları karşılıklı ilişkiler ise toplumsal yapıyı oluşturmaktadır. Bu bağlamda, Parsons’ta “toplumsal sistem, bir dengeye veya istikrara ulaşma eğilimindedir. Diğer bir ifadeyle, düzen sistemin normudur.”²⁸ Toplumsal sistem anlayışında düzenin bir norm olarak görülmesi, Amerikan sosyolojisi açısından o dönem Amerika’da meydana gelen gelişmeler anlamında değerlendirilmesi gereken bir konudur. Az önce de ifade edildiği üzere, dönemin Amerika’da meydana gelen bu değişimler sonuç olarak toplumsal alanın belirli bir düzenlilik içerisinde olmasını ön görmekteydi. Parsons’un sistem anlayışı bu anlamda, kimi değişimlere karşı bir düzen arayışı çabası olarak da değerlendirilebilir. Toplumun bir sistem olarak ele alınışı ve bu sistemin de düzeni bir norm olarak kabul etmesi, değişimle ilgili olarak, bu anlayışa yönelik eleştirilerin yoğunlaşmasına neden olmuştur. Swingwood’un ifadesiyle, “sosyolojik işlevselciliğe yöneltilen en kalıcı eleştirilerden birisi, toplumsal değişim ve ileri toplumlarda toplumsal çatışmanın sürekliliğine yeterli bir açıklama”nın bu anlayış tarafından oluşturulamamasıydı.²⁹ Ancak toplumsal bir sistemde çatışma, “bir değişim kaynağı olmaktan ziyade, toplumsal denetimin çökmesinin bir göstergesi; gelir, statü ve güçteki eşitsizliklere aykırı bir karşılık şeklinde kavranmaktadır.”³⁰ Parsons’un geliştirmiş olduğu bu anlayışın değişime kapı aralamaması sonuç itibarıyla, sistem anlayışının sorgulanabilirliğine neden olmuştur. Amerikan sosyolojisinin bir diğer özelliği ise uygulamalı çalışmalara yoğunlaşmış olmasıdır.

²⁶ a.g.e., s.186.

²⁷ Swingwood, Alan, a.g.e., s. 287.

²⁸ Poloma, Margaret M., Çağdaş Sosyoloji Kuramları, çev. Hayriye Erbaş, Gündoğan Yayınları, Ankara, 1993, s. 151.

²⁹ Swingwood, Alan, a.g.e., s. 287.

³⁰ a.g.e., s. 289.

Amerikan sosyolojisinde bu türden gelişmeler meydana gelmekteyken, Avrupa’da ise bu dönemde Max Horkheimer, Theodor Adorno ve Herbert Marcuse’ün kurucusu oldukları Frankfurt Okulu etkin olmaya başlamıştır. Frankfurt Okulu üyeleri daha çok Avrupa’da İkinci Dünya Savaşı sırasında yaşanan gelişmeler bağlamında modernizmin temellerini sorgulamaya yönelik incelemelerde bulunmuşlar, Aydınlanma ile başlayan düşünsel bir süreç olarak değerlendirilebilecek olan modernizm ve İkinci Dünya Savaşı’nda yaşanan soykırımlar üzerinde durmuşlardır. Bu okul üyeleri, modernizm olarak adlandırılabilir olan sürecin, özellikle yaygınlaşan kitle iletişim araçlarının ve oluşturulan kültür endüstrisinin insani değerlerde meydana getirdiği değişimlerle ilgilenmişlerdir. Bir başka ifadeyle, kültür endüstrisi ve tek boyutlu insan kavramlarıyla, insani özü boşaltılmış bir rasyonalitenin egemenliğindeki modern kapitalizm teorisi ve buna bağlı olarak oluşan kapitalist toplumlar, kapitalist bir üretim tarzının ayrılmaz bir parçasını oluşturan merkezileşmiş bir devlet aygıtının egemenliğinde, benzer bir yapıya ve ideolojiye sahip³¹ olup, 20. yüzyıl sosyal bilimcilerinin en fazla araştırma yaptıkları konulardan biri olarak, ilk defa Frankfurt üyeleri tarafından sosyolojik çözümlemenin merkezine taşınmıştır.

1950’lerden sonra ise Amerikan sosyolojisinin hakim paradigması haline gelen ve Parsons tarafından geliştirilen işlevselciliğin varsayımlarını kapsayan yapısalılık adlı toplum teorisi ortaya çıkmıştır. “Kökene dillerin incelenmesine dayanan yapısalılık, toplum bilimlerinde, bilhassa Lévi-Strauss (antropoloji), Roland Barthes, Julia Kristeva (semiyotik ve edebiyat kuramı), Althusser, Poulantzas (Marksizm ve sosyoloji), Foucault (felsefe ve bilim tarihi) ile Lacan’ın (psikanaliz) çalışmaları üzerinde müthiş bir etki yapmıştır.”³² ‘Yapısalcılık’ın işlevselcilikten farkı “nesnel toplumsal olgular ile toplumu nesnel, problematik olmayan bir dışsal veriler şeklinde gören anlayışı reddetmesidir. (...) Yapısalcılık, gerçekliği, şeyler ve toplumsal olgular temelinde değil, ögeler arasındaki ilişkilere dayanarak açıklar.”³³

1950’li yıllarda sosyal bilim alanında bir diğer toplumsal teori ise, Modernizmin bir kritiğe tabi tutulduğu, modernizmden farklı bir döneme girildiği düşüncesini yansıtan ve aynı zamanda da işlevselciliğin durağan toplum anlayışına karşı olan Post-

³¹ a.g.e., s. 339.

³² a.g.e., s. 347.

³³ a.g.e., s.347-349.

Endüstriyalizm kavramsallaştırmasıdır. 1960'lı yıllarda daha sonraki dönemin de habercisi konumunda olacak olan öğrenci hareketleri sonucunda 70 ve 80'li yıllarda Batı'da yeni toplumsal hareketler olarak adlandırılan bir dönemin başlangıcına girilmiştir. Yeni kolektif hareket tarzı olarak ortaya çıkan yeni toplumsal hareketler ve bu hareketleri anlamaya yönelik olarak ortaya çıkan tartışmalar, sosyal bilimler alanında yeni bir incelemenin doğmasına da kaynak teşkil etmiştir. "1980'lerin sonlarında, (...) hem Avrupa hem Kuzey Amerika'da hareketler, eski teorik perspektiflerin açıklayıcı kapasitelerini zorlayan bir şekilde ortaya" çıkmışlardır.³⁴ Bu türden kolektif hareketler 80'li ve 90'lı yılların sosyal bilim alanındaki önemli teorik açıklama çabalarını oluşturmuştur.

2. SOSYOLOJİNİN TÜRKİYE'DEKİ GELİŞİMİ

2. 1. 1900'lerden 1933 Üniversite Reformuna Kadar Olan Dönemde Türk Sosyolojisi: Teorik Temeller

Sosyoloji, toplum üzerine ampirik ve teorik bir inceleme olup, toplumsal alanda meydana gelen ekonomik, siyasal, sosyo-kültürel değişim ve dönüşümlerin nasıl ve ne şekilde gerçekleştiğini açıklamaya çalışan bir disiplindir. Bu bağlamda, toplumsal alandaki değişmelerin açıklanması ve anlaşılması üzerinde duran bir bilim olarak sosyolojinin Türkiye'deki doğuşu, Türk toplumsal yapısındaki değişmelere bir yanıt arama girişimi olarak da değerlendirilebilir. Dolayısıyla, Türkiye'deki sosyal bilimler ve sosyoloji, Berkes'in de vurguladığı gibi, ulusun toplumsal hayatındaki sorunlara bir yanıt arama girişimi olarak gelişmiştir.³⁵

Tarihsel olarak bakıldığında, Türkiye'de sosyolojinin doğuşunun, onsekizinci yüzyılın sonu ile ondokuzuncu yüzyılın başında, dönemin entelektüellerinin Osmanlı İmparatorluğu'nun çöküşünün nedenleri üzerine düşünceler üreterek, bu düşünceleri çöküşün durdurulmasının nasıl gerçekleştirileceğine yönelik öneriler bağlamında açıklamalarıyla olanak kazandığı söylenebilir. Bilindiği gibi, Osmanlı entelektüellerinin

³⁴ Johnston, Hank; Larana, Enrique; Gusfield, Joseph, R., "Kimlikler, Şikayetler ve Yeni Sosyal Hareketler", *Yeni Sosyal Hareketler*, der: Kenan Çayır, Kaknüs Yay., İstanbul, 1999, s. 131.

³⁵ Berkes, Niyazi, "Sociology in Turkey", *The American Journal of Sociology*, vol. 42, no. 2. (Sep., 1936), s. 238.

İmparatorluktaki toplumsal, siyasal ve ekonomik sorunlara dair çözüm arama girişimleri neticesinde, modern Avrupa'nın sosyal bilim düşüncesiyle dönemin entelektüelleri arasında, tek taraflı da olsa, yoğun bir etkileşim meydana gelmiş, toplumsal problemlere yönelik kavramsal çerçeveler, özellikle Fransız toplum bilimcilerinden yararlanılarak formüle edilmiştir.³⁶ Bu şekilde, sık sık vurgulandığı gibi, Fransız toplum bilimcilerinden Comte ve Durkheim'in, bu dönem entelektüellerinin düşünsel gelişimlerinde belirgin etkileri olmuştur. Berkes'in de vurguladığı üzere, o dönem Türkçe'de basılı herhangi bir eseri bulunmamasına rağmen Comte'un, Türk sosyolojisi üzerindeki etkisi derin olmuştur.³⁷ Aynı zamanda, Comte'la birlikte, bir başka Fransız toplumbilimcisi Emile Durkheim'in, Türk sosyolojisine etkisi göz ardı edilemez. Durkheim'in Türkçe çevirilerinin yayın tarihlerine bakılarak, Avrupa'daki sosyoloji anlayışının ülkemizde, özellikle II. Meşrutiyet ve sonrasında, yakından izlendiği saptanabilir. Bu dönemde Türk sosyal bilimcilerinin Fransız sosyologları Comte ve Durkheim'dan etkilenmesinin ana nedeninin, bu sosyologların dönemin Fransa'sındaki dönüşümleri algılayış ve açıklama tarzlarının, Osmanlı İmparatorluğu'nun yıkılışındaki nedenleri anlama girişimleriyle benzer özellikler sergilemesi olduğu söylenebilir.

Fransız toplumbilimcilerinin, Osmanlı dönemi entelektüellerinden özellikle Rıza Tevfik, Ziya Gökalp ve Ahmet Rıza üzerinde etkileri olmuştur. Bu toplum bilimcileri içerisinde Ahmet Rıza, bilhassa Auguste Comte'un pozitivizm düşüncesinden önemli derecede etkilenmiştir. Öte taraftan, Türk sosyolojisinin de kurucusu sayılan Ziya Gökalp, Emile Durkheim'in toplumsal alanla ilgili açıklamalarını benimsemiş, toplumsal alan üzerine Emile Durkheim'in yapmış olduğu çözümlenmeleri, Osmanlı toplum yapısının analiziyle ilgili olan teorik açıklamalarında kullanmıştır. Cumhuriyetin kurulmasıyla birlikte Emile Durkheim'in Türk sosyal bilimi üzerindeki etkisi daha da yoğunlaşmıştır. Durkheim sosyolojisinin etkisinin özellikle Cumhuriyet dönemindeki artışının nedeni, "yeni bir kimlik", yeni bir ulus nosyonu ve yeni bir üretim anlayışının oluşturulması çabasıdır. Bilindiği üzere, yeni bir ulus nosyonu oluşturulması aşamasında bireyler, toplum içinde, yerel ya da dinsel topluluk bağlarından koparılmış olarak, var olacaktadırlar. Birey burada, ancak toplum içinde anlamlı kılınmaktadır. Bu bağlamda Durkheim sosyolojisi, "seküler ahlakın yeni toplumsal kaynaklarını arayan ve

³⁶ Berkes, Niyazi, a.g.m., s. 241.

³⁷ a.g.m., s. 241.

insanlar arasında modern sanayi toplumuna uygun toplumsal bağların kurulması için bilgi üreten bir bilim”³⁸ olması dolayısıyla, yeni kurulan Türkiye Cumhuriyeti Devleti’nin düşünsel temellerinin oluşturulması anlamında etkileyici bir faktördür. Durkheim’da “sosyoloji, bireye imparatorluk içinde hapsolmuş küçük bir imparatorluk olmadığını, dahil olduğu organizmanın bir organı olduğunu ve bir organ olarak layıkıyla rolünü yerine getirmenin ne kadar değerli olduğunu öğretecektir”.³⁹ O halde Durkheim’ın bu anlayışı, o dönem düşüncesinin bir yansıması, toplumun organizma şeklinde tasavvur edilmesinin bir ifadesi olarak görülebilir. Toplumun bir organizmaya benzetilerek açıklanmaya çalışılması, toplumsal sınıfların, zümrelerin, dinsel bağlılıkların ortadan kaldırılıp, seküler, modern bir toplumsal alan yaratma girişimi ile ilgilidir. Durkheim sosyolojisinde temellenen bu teorik açılım, Türk sosyolojisinin kurucusu olarak kabul edilen Ziya Gökalp’in sosyolojisinde de açık bir biçimde yansımalarını bulmuştur. Durkheim’ın önerdiği organizmacı sosyolojik anlayışı, bir anlamda, ulus yaratımı sürecinde, bireylerin “Türk ulusu” içerisinde yer alması gerektiği tezi için anlamlı bir temel dayanaktır. Bu süreçte kurulacak düzenli ve sistematik bir toplum, Türk ulusunun da ilerlemesi için öncelikli bir unsurdur. O halde yapılması gereken, Durkheim’ın da belirttiği gibi, toplumsal düzeni oluşturmak ve bu düzenin devamını sağlamaktır.⁴⁰ Yeni oluşturulacak olan toplumsal yapının düzeninin sağlanmasında, “sınıf ve zümre çatışması olmayan organik bir bütünün tasavvur edilmesi ve bunun gerçekleştirilmeye çalışılması, bireylerin üstünde ve onları aşan ulus devlet için elzemdir.”⁴¹ Bu bağlamda, Türk sosyolojisinin kurucusu ve aynı zamanda “ideologu” olarak Ziya Gökalp, koorparatist, dayanışmacı bir toplum modelini sosyolojik bir dayanak üzerinde oluşturdu. Ziya Gökalp’in “milli tesanüt” nosyonu, oluşturulacak olan toplumun organizma gibi işleyen yapısı üzerine temellenmekteydi. Bir başka ifadeyle, Durkheim’ın toplumcu ve solidarist paradigmasına bağlı olarak Gökalp, bireyin özgür olamayacağını, çünkü irade özgürlüğünün toplum tarafından sınırlandırıldığını, bireyin toplumla kaynaşması ve kendini topluma feda etmesi

³⁸ Durakbaşı, Ayşe, “Türkiye’de Sosyolojinin Kuruluşu ve Comte-Durkheim Geleneği”, Sosyal Bilimleri Yeniden Düşünmek, Metis Yayınları., İstanbul, 1998, s. 101.

³⁹ Durakbaşı, Ayşe, a.g.e., s. 101.

⁴⁰ Bkz.: Durakbaşı, Ayşe, a.g.e., s. 100.

⁴¹ a.g.e., s. 100.

gerektiğini belirtir.⁴² Bireyin irade özgürlüğünü feda ederek oluşturacağı toplum ise, tüm dinsel, sınıfsal ve zümre bağlarından arındırılan toplumdur. Buna göre, toplumsal yapı, kaotik özellikleri bulunmayan ya da bozulmanın hiçbir şekilde meydana gelmediği, her bireyin birbirleriyle kaynaşmış ve aynı zamanda dayanışma içerisinde olduğu bir yapı olmalıdır. Belirli bir düzen ve dayanışma içerisinde olacak olan toplum, ilerlemeye ve gelişmeye açık olacak olan toplumdur; toplumsal gelişme ise düzen ve bu düzen ile birlikte gelecek ilerleme sayesinde gerçekleşir. O halde, “Türk ulusu” temelinde oluşturulacak toplumsal yapı, dayanışmacı bir algılayış çerçevesinde, “muasır medeniyet” düzeyine ulaşacaktır. Bu anlamda, Ziya Gökalp’in siyasi ve ekonomik alanlardaki tüm çabası ulus devletinin teorik zeminini hazırlamaya yöneliktir denilebilir.⁴³

Türk sosyolojisinin önemli isimlerinden bir diğeri ise Prens Sabahattin’dir. Prens Sabahattin, siyasal düşüncelerinin oluşumu anlamında İngiliz liberalizminden etkilenmiştir. Bu etkilenim aynı zamanda onun İmparatorluk düzeni ile ilgili olan teorik açıklamalarında da kendini göstermektedir. Prens Sabahattin İmparatorluğun çöküşünün durdurulup, siyasal ve ekonomik anlamda devamını sağlamak amacıyla, “adem-i merkeziyet”çi bir yapılanmayı savunmaktaydı. Prens Sabahattin’e göre özel mülkiyet modern devletin oluşturucu unsuruyken, İmparatorlukta özel mülkiyet yerine genel (komünal) “mülkiyet bulunmakta”, bu anlayışın ise Batılı toplumların bireyselliği ile ortadan kaldırılması gerekmektedir.⁴⁴ Bu anlamda, Prens Sabahattin’in adem-i merkeziyet düşüncesi, Osmanlı İmparatorluğu’ndaki aşırı merkeziyetçi bürokratinin yerine yeni bir alternatif arama çabasına yöneliktir. Bilindiği gibi, Cumhuriyet Türkiye’sinin kuruluşunda merkezi bir devlet ve buna bağlı olarak oluşturulan bürokratik yapılanma, adem-i merkeziyet düşüncesinin ele alınmasını olanaksız kılmaktaydı. Toplumun, merkeziyetçi algılayış içerisinde algılanışı, tek bir merkezden yönetilmesi ile sonuçlanmıştır. Bu durum, adem-i merkeziyetçilik gibi liberal bir siyasal felsefenin Cumhuriyet döneminde etkin bir hal alamamasına neden olmuştur. Prens Sabahattin aynı zamanda liberal siyaset felsefesine bağlı olarak, ekonomik bir düşünce sistemi oluşturmuştur. Bu ekonomik sistem, Batı toplumlarının ekonomik gelişim ve

⁴² Kaçmazoğlu, H., Bayram, Türk Sosyoloji Tarihi Üzerine Araştırmalar/Öncüleri ve Temelleri Çerçevesinde Yaklaşımlar, Birey Yayınları, İstanbul, 1999, s. 24.

⁴³ Kaçmazoğlu, H., Bayram, a.g.e., s. 25.

⁴⁴ Berkes, Niyazi, a.g.m., s. 241-242.

değişiminde etkin bir unsur olan sanayi ve fabrikasyonun ülkemizde de oluşturulmasına yöneliktir.

Sonuç olarak, Prens Sabahattin ve Ziya Gökalp gibi toplumsal alan üzerine önemli teorik açılımlarda bulunan sosyologların, Türk sosyolojisine önemli etkileri bulunmuş, ancak Ziya Gökalp'in Cumhuriyet döneminde de etkili olan düşünceleri, ona Türk sosyolojisinin kurucusu olma ayrıcalığını kazandırmıştır.

Bu toplum bilimcilerin sosyolojiyle ilgili paradigmalarının dışında, sosyolojinin ülkemizde kurumsallaşmasını sağlayan en önemli etken, Darülfünun'da kurulan Sosyoloji Kürsüsü'dür. Darülfünun'daki sosyoloji kürsüsü aynı zamanda, sosyoloji disiplininin ülkemizde akademik bir hüviyet kazanmasına yardımcı olmuştur. Öte yandan, ilk sosyoloji kürsüsünde yapılan sosyolojik çalışmaların neredeyse tamamına yakınının teorik niteliğe sahip olması, aynı zamanda, siyaset, tarih, felsefe v.b. gibi farklı akademik disiplinlerden yararlanma olanağı doğurarak, sosyolojiyi kurumsallaştırmıştır.

2. 2. Üniversite Reformu ve Türk Sosyolojisi

1933 Üniversite Reformu ile Darülfünun kapatılıp, yeni bir akademik yapılanmayla İstanbul Üniversitesi kurulmuştur. Böylece Darülfünun'dan sonra akademik çalışmalara İstanbul Üniversitesi adı altında devam edilmiştir. 1933 Üniversite Reformu'na kadar olan dönemde Türk sosyolojisinin Fransız sosyoloji ekolünden etkilenmeye devam ettiği görülmektedir. Bu dönemde sosyoloji kürsüsünde bölüm hocalığı yapan ve aynı zamanda Ziya Gökalp'in de öğrencisi olan Necmeddin Sadık, İstanbul Üniversitesi Sosyoloji kürsüsünde sosyoloji dersleri vermeye devam etmiştir. Aynı yıllarda sosyoloji kürsüsünde sosyoloji eğitimi veren ve Necmeddin Sadık'ın görevinden ayrılmasından sonra sosyoloji öğretim üyeliğine Mehmet İzzet ve Fransız sosyolog Max Bonnofaus (1927) devam etmiştir. Mehmet İzzet, Fransız, Alman, İngiliz ve Amerikan teorilerine hakim ve geniş bir sosyolojik ilgi alanına sahip bir akademisyendi. Mehmet İzzet'in sosyolojik yazılarında ve öğretilerinde, George Simmel ve Max Weber'in etkisi görülebilmekteydi. Bu dönem sosyoloji profesörlerinden bir diğeri ise İsmail Hakkı Baltacıoğlu'dur. İsmail Hakkı Baltacıoğlu

1933 Üniversite Reformu'na kadar olan dönemde sosyoloji bölüm başkanlığı görevi de yapmıştır.⁴⁵ Baltacıoğlu, Durkheim etkisinde kalmıştır.

1933 Üniversite Reformu, İstanbul Üniversitesi'nin yeniden yapılandırılması amacıyla yapılmış bir reformdur. Bu reform ile sosyoloji kürsüsü başkanı olan İsmail Hakkı Baltacıoğlu bölüm başkanlığından alınarak, yerine Alman sosyoloji profesörü Gerhard Kessler getirilmiştir. Bu şekilde, Alman bilim adamları bu dönemde İstanbul Üniversitesi'nde kürsü başkanı olmanın yanı sıra, bölüm derslerinin verilmesinde de aktif olarak görev almışlardır. İstanbul Üniversitesi'nde Alman hocaların bu dönem dersler vermesindeki bir neden, 1930'lu yıllarda Almanya'da iktidara gelen Nazilerin ırkçı bir politika gütmelerinden kaynaklanmaktadır. Nazi Almanya'sında Yahudi kökenli bilim adamları ve öğretim üyeleri işlerinden uzaklaştırılmaya veya zorla emekli edilmeye, hatta tutuklanıp yıldırmaya çalışılmışlardır.⁴⁶ Bu zor şartlar, dönemin Nazi Almanya'sındaki birçok Yahudi kökenli bilim adamının yurt dışına göç etmesine neden olmuş, Yahudi kökenli bilim adamlarından önemli bir kısmı da Türkiye'ye gelmiştir. Türkiye'ye göç eden bilim adamları, İstanbul Üniversitesi'nin çeşitli bölümlerinde dersler vermişlerdir. 1933 yılında İstanbul Üniversitesi Sosyoloji Kürsüsü'nde dersler veren Gerhard Kessler de Nazi Almanya'sından göç eden öğretim üyelerindedir. Gerhard Kessler, sosyo-politik ve sosyal gelişim ile ilgilenmiş, aynı zamanda da sosyoloji kürsüsüne bağlı olarak 1934 yılında Sosyal Bilimler Enstitüsü'nü kurarak, bu enstitüde özellikle şehir hayatı üzerine çalışmalar yapmıştır.⁴⁷

Belirtildiği gibi ilk dönem Türk sosyolojisi, ulus yaratımı sürecindeki siyasetin etkisi altında kalmıştır. Yine belirtildiği gibi, özellikle bu dönemde Ziya Gökalp'in hem Fransız sosyologu Durkheim'in hem de söz konusu sürecin etkisinde kalarak oluşturduğu kuramları dikkat çekici bir ilgi toplamıştır. Ancak, bu ilgi, II. Dünya Savaşı'ndan önceki dönemle birlikte Alman sosyal biliminin etkisiyle dağılmıştır. Alman sosyal bilimin etkisindeki artış büyük oranda, Almanya'dan Türkiye'ye göç eden bilim adamları ve öğretim üyelerinden kaynaklanmaktadır.

⁴⁵ Berkes, Niyazi, a.g.m., s. 245-246.

⁴⁶ Lök, Atilla- Bağış Erten, "1933 Reformu ve Yabancı Öğretim Üyeleri", Modernleşme ve Batıcılık: Modern Türkiye'de Siyasi Düşünce, ed. Tanıl Bora, c. 3, İletişim Yayınları, İstanbul, 2002, s. 539.

⁴⁷ Berkes, Niyazi, a.g.m., s. 246.

2. 3. 1940 Dönemi Türk Sosyolojisi

1940 yıllarında Türkiye’de siyasal alanda bir takım değişim yaşanmıştır. Türkiye siyasal yaşamında, 14 Mayıs 1950 tarihinde, Demokrat Parti’nin Cumhuriyet Halk Partisi karşısında mutlak bir çoğunlukla seçimleri kazanması ile çok partili hayata geçilmesi, demokrasinin artık vazgeçilmez bir süreç olduğunu kanıtlayan bir simge olarak yorumlana gelmiştir. Ancak, Demokrat Parti hem ekonomik hem siyasal alanda popülist bir söyleme sahiptir. Bu durum halkı yücelten ve ona gerçek değerini atfetmeyi vadeden bir retoriği de beraberinde getirmiştir.⁴⁸ Demokrat Parti, popülist söylemini, ekonomik alanda liberalizm ile temellendirmeye çalışmıştır. Liberal siyasal ve ekonomik söylem ise dünya konjonktüründeki gelişmelerin ışığında açıklanabilir. Çünkü II. Dünya Savaşı’ndan galip çıkan Amerika Birleşik Devletleri, siyasal bakımdan güçlü bir konuma yükselmiştir. Bu güçlü konumunu ekonomiye de yansıtan Amerika Birleşik Devletleri, gelişmekte olan ülkelere Truman ve Marshall yardımlarında bulunmuştur. Bu yardımlar ile birlikte Amerika, liberal ekonomik anlayışını tüm dünya ülkelerine yayma amacını gütmüştür”. Ayrıca, Sovyet Rusya’sında gerçekleşen devrimle birlikte komünist parti iktidarı elde ederek, Batı’nın siyasal ve ekonomik felsefesine bayrak açmıştır. İki kutuplu hale gelen dünyada, gelişmekte olan ülkeler açısından da, dolayısıyla iki alternatif bulunmaktadır: Amerika Birleşik Devletlerinin yardımını kabul ederek Amerikan liberal felsefesini kabul etme ya da Sovyet Rusya’sının etkisinde kalarak komünizme yönelme. Yaşanan bu gelişmelerin, Türkiye’ye de yansması olmuştur. Demokrat Parti, Amerika Birleşik Devletleri’nin Marshall yardımlarını kabul etmesi dolayısıyla ülkede ekonomik bir kalkınma gerçekleştirebilmiştir. Köylere yönelik kalkınma faaliyetleri; örneğin yolların yapılması, traktör ithalatı ile kullanım oranının yükselmesi, iletişim araçlarının yaygınlaştırılması vb. gibi toplumsal alanda değişimlere neden olmuştur. Traktör kullanımının artması kırsal bölgede çalışanların (ırgatların, mevsimlik işçilerin) kentlere göçünü arttırmıştır. Bu göçe neden olan bir diğer faktör ise, karayollarının yapılmasıdır. Bu ve buna benzer sosyal değişimler bu dönemde sosyal bilimcilerin incelemelerinin odak noktası haline gelmiştir.

⁴⁸ Özkan, Fulya, “1950’lilerin Popülizm Açısından Bir İncelemesi”, *Journal Of Historical Studies*, s. 2, 2004, s. 32.

1940 yıllarında alan araştırmasına yönelik araştırmalar, ülkemiz sosyolojisinin makro ve mikro özellikteki ampirik çalışmaların artmasına neden olmuştur. 1940'lı yıllarda alan araştırması yoluyla somut gerçeğin saptanmasına yönelik çalışmalar yapılmaya başlanmıştır.⁴⁹ Başka bir ifadeyle, bu dönemde sosyoloji bilim dalında ülke sorunlarına yönelik teorik yönelimli araştırmalar gerçekleştirilmiştir. Teorik kaygısı olan ampirik çalışmaların büyük bir kısmı köy araştırmaları olarak şekillenmiştir.⁵⁰ Ayrıca 1940 sonrası dönem, Amerikan sosyolojisi için bir kurumsallaşma ve etkileme dönemidir. Bu süreç Amerikan sosyolojisinin doğrudan Türk sosyologlarınca tanınması, yaklaşımlarının benimsenerek Türk sosyolojisine taşınmasını getirmiştir. Ankara Üniversitesi Dil-Tarih ve Coğrafya Fakültesi'nde yoğunlaşan köy sosyolojisiyle ilgili çalışmalar, Niyazi Berkes, Behice Boran, Mübaccel Belik Kıray ve İbrahim Yasa gibi Amerikan üniversitelerinde lisans ve yüksek lisans yapan bölüm hocalarınca yapılmıştır. Bölüm hocalarından Niyazi Berkes, 1935 yılında gittiği Amerika'da Chicago Üniversitesi'nde çalışmalarını yürütmüş, 1939'da Türkiye'ye döndüğünde de Ankara Üniversitesi DTCF'de sosyoloji doçenti olarak göreve başlamıştır. Niyazi Berkes Amerikan sosyoloji ekolüne bağlı olarak yapmış olduğu "Bazı Ankara Köyleri Üzerine Bir Araştırma"da ülkemiz köylerine yönelik çalışmaların bu dönemde artış göstermesinin nedeni olarak şu ifadelerde bulunur: "(...) sosyal hayatımızın mademki değiştiğini görüyoruz ve bu değişmeyi ilmi olarak sevk ve idare etmek istiyoruz, şu halde her şeyden önce bu değişmeye başlayan şeyin ne olduğunu tayin etmek lazımdır. Ancak o zaman onun nasıl değiştiğini, hatta değişip değişmeyen tarafları da olup olmadığını anlayabiliriz (...). Bunu bilhassa az değişmelere maruz kaldığını tahmin ettiğimiz köy cemiyetleri üzerine yapmayı daha elverişli ve daha faydalı bulduk."⁵¹ Köy, bu anlamda, dönemin sosyologlarına göre değişimin bir unsuru olarak ele alınmakta, bu değişimin Türk toplumunda hangi boyutta gerçekleştiğinin bir uzantısı konumunda köye eğilinmektedir. Dönemin bir diğer önemli sosyologu olan Behice Boran ise kendi sosyolojik görüşünün bir yansıması olarak ortaya çıkan *Toplumsal Yapı Araştırmaları* adlı eseriyle toplumsal yapı ve uygulamalı sosyoloji alanlarında öncü bir çalışma ortaya koymuştur.

⁴⁹ İçli, Gönül, "Türkiye'de Toplumbilim Araştırmalarının Gelişimi", *Felsefe Dünyası*, s. 33, 2001/1, s. 31.

⁵⁰ Kayalı, Kurtuluş, *Türk Düşünce Dünyasında Yol İzleri*, İletişim Yayınları, İstanbul, 2001, s. 56-57.

⁵¹ Berkes'den akt., Kayalı, Kurtuluş, a.g.e, s. 117.

Ancak belirtilmelidir ki, bu tür ampirik çalışmalarda toplum bir yapı olarak ele alınmaktadır. Toplumun bir yapı olarak ele alınması, tarihsel arka planın yok sayılması anlamına gelmekteydi. Kayalı'nın da vurguladığı gibi, "ampirik sosyolojik çalışmaların her türlü sosyoloji tarafından gündeme getirilmesi sosyologların geçmiş döneme yönelmelerinin önünü tıkamaktadır. Ampirik çalışmaları önemseme bir anlamda güncele çok fazla takılıp kalma anlamına gelmektedir."⁵²

2. 4. 1950-60 Arası Türk Sosyolojisi

1950 ve 1960'lı yıllarda sosyoloji, değişen toplumsal yapıya uygun bir gelişme göstermiştir. Bu gelişmenin nedeni olarak, siyasal ve ekonomik alandaki liberalizmin ivme kazanması gösterilebilir. Bilindiği gibi, toplumsal yapıdaki değişimin köydeki yansımalarını incelemek amacıyla olan sosyologlar, daha önceki dönemlerde bu alanla ilgili çalışmalar gerçekleştirmişlerdi. Bu dönemde ise köy sosyolojisiyle ilgili çalışmalar yüksek lisans ve doktora çalışmalarıyla devam etmiş, dönemdeki köy sosyolojisi çalışmalarının odaklandığı ana sorun, köylerin daha hızlı bir şekilde nasıl modernleştirilebileceği veya batılılaştırılabileceği üzerine olmuştur. Bu amaçla, köylerde, kültür, zihniyet, inanç, gelenek ve göreneklerdeki değişimler, değişmeyen ve direnen unsurlar araştırılmış, değişmeye dirençli alanların yumuşatılması yolları hakkında öneriler sunulması hedeflenmiştir.⁵³ Bu anlamda, ampirik araştırmalar olarak nitelendirilebilecek olan köy sosyolojisi çalışmalarının değişik kesimlerde yoğun ilgiyle karşılanması, 1950-1960 arasında da sürmüş ve 1960'lı yıllardan itibaren yoğun olarak devam etmiştir. Bir kısmı 1960'lı yılların başat etkisiyle şekillenen bu köy çalışmaları, bir başka kesimi itibarıyla da Hilmi Ziya Ülken, Ziyaeddin Fahri Fındıkoğlu ve Mümtaz Turhan'ı temel alan sosyologlar ve sosyal bilimciler tarafından gerçekleştirilmiştir.⁵⁴

1940-1960 arası Türk Sosyolojisi ampirik çalışmalara aşırı vurgunun olduğu bir dönem olarak nitelendirilebilir. Köy sosyolojisi alanında gerçekleştirilen bu tür ampirik çalışmalar, tarihsel arka plana atıfta bulunmaksızın gerçekleştirilmiş çalışmalardır. Bunun dışında Kurtuluş Kayalı'nın da belirttiği üzere bu dönem akademik

⁵² Kayalı, Kurtuluş, a.e.

⁵³ Kaçmazoğlu, H. Bayram, a.g.e., s. 155.

⁵⁴ Kayalı, Kurtuluş, a.g.e., s. 58.

çalışmalarının en bariz vasıflarından biri, yeterince somut bilgi ortaya konmadığı sürece soyutlamalarda acele edilmemesi gerektiği düşüncesinin sürekli vurgulanmasıdır.⁵⁵

1960 öncesi Türk Sosyolojisi, Doğan Ergun'un ifadesiyle aşırı ampirik, dar, deneysel ve davranışçı araştırma tekniklerini kullanan bir sosyolojiyken, sosyolojinin Türkiye'deki gelişiminde bundan sonraki dönemlerde daha geniş kapsamlı bilimsel yöntem anlayışlarına bir geçiş yaşanmıştır.⁵⁶ 1960 yıllarındaki incelemelerin teorik bir niteliğe sahip olmasında, bu dönem sosyoloji araştırmalarında yapı çalışmalarından çok, Cumhuriyet öncesi ve sonrasında meydana gelen değişimlerin ayrıntılı olarak incelenmesinin payı vardır. Bu anlamda, siyasal, ekonomik ve sosyal gelişmeler bağlamında, Türkiye Cumhuriyetinin kuruluş öncesi dönemi olarak ifadelendirilen Osmanlı İmparatorluğu'nda, sosyal ve ekonomik yaşantıların analizi, teorik ve tarihsel temelli incelemelerle araştırılmıştır. Osmanlı İmparatorluğu'nun yıkılmasıyla kurulan Türkiye Cumhuriyeti farklı bir toplumsal yapılanmayı beraberinde getirmiştir. Yapılan köklü değişikliklerle siyasal, sosyal ve ekonomik alanlarda yapısal değişimler yaratılmış olması, Cumhuriyet Türkiye'sini Batılı uluslar düzeyine ulaştırmak amacını gütmektedir. Bu bağlamda, yaşanan yapısal değişimler modernleşme isteğinin bir sonucu olarak toplumsal alanın her yanına yayılmak istenmiştir. Dolayısıyla söz konusu değişimlerin 1960 dönemi sosyologlarınca incelenmesi, Türkiye'nin Batılılaşması veya modernleşmesi sorunuyla sosyolojik bir hesaplaşmayı içermektedir. Batılılaşmada yaşanan sıkıntılar, dönüşümün ve değişimin istenilen düzeyde olamaması, 1960'ların toplumbilimcilerinin, istenilen düzeye gelememede sorumluluğu, devlet, toplum ve Batı emperyalizmine yüklemelerine neden olmuştur. Bu dönem toplum bilimcileri aynı zamanda, Türk toplum tarihini Batı'nın tarihsel özellikleri ile karşılaştırmaya çalışmışlardır.⁵⁷

⁵⁵ Kayalı, Kurtuluş, a.g.e., s. 104.

⁵⁶ Doğan Ergun'dan akt., İçli, Gönül, "Türkiye'de Toplum Bilim Araştırmalarının Gelişimi", Felsefe Dünyası, S. 33, 2001/1, s. 31.

⁵⁷ Kaçmazoğlu, H., Bayram, a.g.e., s. 307.

2. 5. 1970 Yılları Türk Sosyolojisi

Modernleşme ve Batılılaşma temelinde Türk toplumsal yapısının tarihsel gelişimi bakımından teorik incelemelerle ele alınışı 1970 yıllarında, Osmanlı toplum yapısının Batı gelişme çizgileri ve Marksist şemalardan farklı bir yapıya dayandığı varsayımından hareket eden ve göçebe toplumları, dolayısıyla, Orta Asya göçebe Türk toplumlarını ele alan, feodalizm ve ATÜT tartışmalarını daha teorik verilere dayandıran çalışmalara bırakmıştır.⁵⁸

2. 6. 1980 ve Sonrası Türk Sosyolojisi

1980 yıllarında ise sosyoloji incelemeleri ve araştırmaları, dünya konjonktüründe meydana gelen değişimlerin ülkemiz sosyal ve siyasal yapısına da yansımaları neticesinde, çevrecilik ve feminizm gibi yeni toplumsal hareketler, postmodernizm ve popüler kültür gibi kimi konularca kuşatılmıştır. Örneğin çevrecilik hareketi sayesinde, 1986 yılında meydana gelen Çernobil nükleer faciası, Batılı toplumlarının ve gelişmekte olan ülkelerin sanayileşmesinde ortaya çıkan problemler bağlamında sosyolojik bir sorgulamanın gerçekleştirilmesi için kullanılmıştır.⁵⁹ Dolayısıyla, ülkemizin sanayi alanında gelişmesini bu problem çerçevesinde değerlendiren toplum bilimciler, yaşanan gelişmeleri bir veri olarak kullanmışlardır. Bir diğer toplumsal hareket olarak feminizm, Batı toplumunda kadının statüsü, siyasal ve kamusal alandaki görünürlüğü ile, cinsiyet ayrımcılığına ilişkin politikaların eleştirilmesini getirmiş,⁶⁰ bu alana ilişkin sorunlar ülkemizdeki özellikle kadın akademisyenlerce, sosyal ve siyasal alandaki tartışmalara kapı aralayarak, kadın probleminin toplumsal ve siyasal bağlamlarıyla teorik bir zemine oturtulmasına olanak tanımıştır. 1980'li yılların sonunda ve 90'ların başında feminizm çalışmaları, tarihsel bir perspektiften hareketle de değerlendirilmeye başlanmış, Cumhuriyet Türkiye'sindeki modernleşme çabalarının kadının statüsünde yarattığı değişim, bu statünün nasıl elde

⁵⁸ Kaçmazoğlu, H., Bayram, a.g.e., s. 311.

⁵⁹ Çevrecilik hareketinin aynı zamanda modernizmi sorgulayan bir arayış olarak değerlendirilmesi için, B.k.z.: Capra, Frijotraf, Batı Düşüncesinde Dönüm Noktası, çev. Mustafa Armağan, İnsan Yayınları, İstanbul, 1998, s. 25-40.

⁶⁰ Feminizmin teorik zeminin çeşitli paradigmlar bağlamında değerlendirildiği bir çalışma olarak, B.k.z.: Danovan, Josephine, Feminist Teori : Amerikan Feminizminin Entelektüel Gelenekleri, çev: Aksu Bora, Meltem Ağduk Gevrek, İletişim Yayınları, İstanbul, 1996.

edildiği, özellikle Osmanlı dönemiyle bir bağ kurarak incelenmiştir. Postmodernizm ve popüler kültür üzerine olan çalışmalar ise, Avrupa ve Amerika'da, düşünsel ve toplumsal alanın sorgulanmasına yönelik sosyolojik ve felsefi içerimleri olan kimi tartışmaları beraberinde getirmiştir. Bu konular ülkemiz entelektüellerince bu dönem içerisinde çalışılmaya başlanmış bir diğer konu öbeğini oluşturmaktadır. Postmodernizm ve popüler kültür üzerine yapılan teorik içerikli çalışmaların yanı sıra, 1990 yıllarında, feminizm, çevrecilik vb. konular yanında, İslamcılık gibi hareketlerle ilgili çalışmalar da yoğunlaşmıştır.

2. 7. Türk Sosyolojisi Üzerine Genel Bir Değerlendirme

Türk sosyolojisinin tarihsel gelişimi göz önünde tutulduğu takdirde, ilk dönem çalışmalarının, sosyolojinin ülkemizde oluşumu çabaları bağlamında Batı'dan etkilenmiş, fakat yine de teorik açılımlara sahip olduğu, bu açılımların bir anlamda Türk sosyolojisinin kurumsallaşmasının da önünü açtığı ifade edilebilir. Daha sonraki dönemde ise teorik çalışmaların yerini ampirik çalışmaların yoğunlaştığı, bu ampirik çalışmaların ise ülkemizin Batılılaşmasının köy bağlamında ele alınmakta olduğudur. 1960'lı ve 70'li yıllarda sosyoloji alanında yapılan çalışmalar teorik çalışmalara yönelmiş, bu bağlamda, Osmanlı ve Türk toplumsal yapısına yönelik incelemeleri içeren akademik çalışmalar yapılmıştır. Bu dönemde, bu konudaki çalışmaların yoğunluk kazanmasında, özellikle Türk toplumsal yapısının yeniden ve bir anlamda farklı bir perspektiften ya da paradigmadan ele alınma gayreti önemli bir neden olarak anılabilir. 1980'li ve 90'lı yıllarda ise hem Batı'da yaşanan toplumsal ve düşünsel yeniden yapılanmalar hem de ülkemizde meydana gelen toplumsal hareketlerin incelenmesine yönelik çalışmalar yapılmıştır.

İKİNCİ BÖLÜM

BİLİMSEL VE AKADEMİK BİR ÇALIŞMA OLARAK TEZ

1. TEZ NEDİR?

Tez, kelime anlamı itibariyle, doğru olduğu inancıyla öne sürülen ve savunulan düşünce, iddia, genel fikir, önerme ya da doğruluğu kanıtlanmaya çalışılan teorik öneri, düşünce veya kanı demektir. Bilimsel bir araştırma olarak tez, araştırmacının belirli bir konu hakkında, teorik ya da uygulamalı olabilen, akademik ve metodolojik bir altyapıya dayalı, elde edilen verilerin teknik bir inceleme sonucunda belirli bir perspektiften düzenlendiği bir çalışmadır. Bu bağlamda, akademik bir araştırma olarak tezde amaç, tez hazırlayıcısının özgün araştırma yapma yeteneği kazandığının gösterilmek istenmesidir.⁶¹ Tezi diğer araştırmalardan farklı kılan özellik ise, araştırmacının ileri sürdüğü savların veya hipotezlerin, bilimsel bir inceleme sistematğine dayalı olmasında yatar. Bu anlamda tez, yalnızca verili bilgilerin bir aktarımı olmayıp, teorik ve uygulamalı yönleri bulunan ve bir değerlendirme etkinliğine dayalı, belirli bir akademik dile ya da üsluba sahip bir yapıttır. Bu şekilde, amaca uygun bir tezin, aynı hedefi güden bilimsel bir makale gibi olması gerektiği de ifade edilebilir.⁶² Ayrıca, bir tezin özgün bir içeriğe sahip olması, araştırma konusunun bilimsel olarak ayrıntılı ve derinlemesine incelenmesi gerekmektedir. Bu anlamda, tez yazarı, akademik bir araştırma ve inceleme olarak tezini, sözü edilen kriterler doğrultusunda hazırlamak durumundadır. Sosyoloji alanında yapılan tezler de aynı şekilde, bir araştırmacının, sosyoloji disipliniyle ilgili teorik ya da uygulamalı bir konu hakkında hazırladığı, akademik ve metodolojik bir

⁶¹ Day, Robert, A., Bilimsel Bir Makale Nasıl Hazırlanır ve Yayınlanır?, çev. Gülay Aşkar Altay, TÜBİTAK Yayınları., 7. Baskı, Ankara, 1996, s. 151.

⁶² Bkz.: Day, Robert, A., a.g.e., s. 151.

altyapıya sahip olan yapıtlardır. O halde, sosyoloji bilimi içerisinde hazırlanmış ve hazırlanmakta olan bir tez araştırmasında da, tabii ki bahsedilen tez kriterleri geçerli olmak durumundadır.

Takip eden alt bölümde, bilimsel bir çalışma olarak tez hakkında sosyolojik bir perspektife dayalı kimi açılımlarda bulunulmak istenmektedir. Bu şekilde amaçlanan, üniversitelerimizde hazırlanmış olan lisans, yüksek lisans ve doktora tezlerinin, sıralı olarak verilmesi öncesinde, okuyucuya genel bir bakış açısı sağlamak ve tezlerin değerlendirilmesi bölümüne bir ön hazırlık yapmaktır.

2. TEZİN OLUŞUMUNDAKİ ETMENLER

2. 1. Sosyoloji Tezlerinde Tez Danışmanının Etkisi

Bir sosyoloji tezi hazırlamak, tezi hazırlayan açısından sosyolojik bir problemin konu edinilmesi anlamını taşımaktadır. Tezin hazırlanması süreci tez danışmanı eşliğinde söz konusu alan (sosyolojik alan) içinde yapılan diğer çalışmalarla etkileşim halinde gerçekleşen “kolektif” ve “bireysel” bir çabayı içermektedir. Kolektif boyut, sosyoloji disiplininin herhangi bir alanında çalışmada bulunacak araştırmacı için, incelediği konu bağlamında bir kaynak olma işlevi görmektedir. Bu anlamda, kolektif boyut içerisinde, tez danışmanının katkısı, yeni bir çalışma hazırlamayı deneyen kişiye profesyonel bir yardım anlamını taşımaktadır ve daha çok danışman-tez öğrencisi ilişkisi içinde biçimlenmektedir. Tez danışmanı, tez konusunun araştırılıp incelenmesi sürecinde, tezin yazarına/ araştırmacısına bilimsel anlamda ayrıntılı bir şekilde yardımcı olmaktadır. Tez danışmanı, bu anlamda, tez konusunun seçimi, tezin uygulanabilirliği ve içeriği hakkında, tezin ana hatlarının/planının hazırlanması ve tez kaynaklarının temin edilip, tez kaynakçasının oluşturulmasında, en genel anlamda, araştırılan soruların genel yapısı ve içeriği hakkında bir takım bilgiler vermektedir. Tez danışmanı, başka bir ifadeyle, araştırmacının ya da incelemede bulunan kişinin, akademik topluluk içerisinde yer almasına olanak tanımaktadır. Çünkü bilimsel bir araştırma olma amacıyla hazırlanan tez, bir anlamda akademik topluluk tarafından onaylandığı takdirde “bilimsel bir kimliğe” bürünmektedir. Dolayısıyla, bu topluluk tarafından onaylanmayan bir tez

ya da araştırma akademik bir niteliğe sahip olamayacağı gibi, tez yazarı ya da araştırmacı da bu akademik topluluk içerisinde yer alamayacaktır.

Kolektif boyutun diğer bileşeni ise, alanda yapılan çalışmalardan haberdar olma ve dolayısıyla alandaki çalışmalarla etkileşim içinde olma, bir yönüyle bilimsel bir topluluktaki bilgi akışı ile ilgiliyken, diğer yönüyle de tez çalışmasının bireysel çaba kısmıyla ilgilidir.

Sosyoloji alanında yapılan tezler diğer bilim alanları dışında düşünülmemeyeceği gibi, tezlerin oluşumunda etkili olan faktörler de bir çok bilim dalı için benzerlik göstermektedir. Bu anlamda, sosyoloji ana bilim dallarında yapılan tezlerde tez danışmanın, tez ile ilgili olarak konu belirlenimi, tezin uygulanabilirliği ve içeriği konusunda ve kaynakça bulmada, tezin ana hatlarının/planının hazırlanmasında, genel olarak tezin ortaya konulması sürecinde etkin bir konumda bulunduğu söylenebilir. Sosyoloji ana bilim dallarında yapılmış olan tezlere genel olarak bakıldığında bazı tezlerin oluşumunda tez danışmanlarının konu belirlenmesi sürecinde etkili olduğu görülmektedir.

Sosyoloji tezlerinde de görüleceği üzere, araştırmanın ya da incelemenin konusunun belirlenmesinde tez danışmanlarının etkisi özellikle, tez danışmanının kendisinin daha önce çalıştığı alanla ilgili olarak ortaya çıkmaktadır. Örneğin, suç sosyolojisi konusunda yapılmış olan tezlerden, daha önce bu alanda çalışmalar yapmış olan Uğur Kabasakal'ın "**Elazığ'da İntihar Olaylarının Sosyolojik Analizi**" adlı doktora tezi ile birlikte, sosyolojik araştırmada bulunan lisans ya da yüksek lisans öğrencilerini, tez konularının seçilmesi veya belirlenmesi açısından, suç sosyolojisine doğru motive ettiği ve danışmanı olduğu öğrencileri bir anlamda suç sosyolojisi alanına yönlendirdiği açığa çıkmaktadır. Bu konudaki çalışmalara örnek olarak; Ahmet Arslan'ın "**Terör ve Gençlik İlişkisi**" (2002), Sinem Güzel'in "**Elazığ'da İntihar Olaylarının Demografik Açısından Sosyolojik Analizi**" (2002) ve Gökben Özer'in "**Elazığ'da İntihar Olaylarının Sosyo-Kültürel ve Ekonomik Açısından Sosyolojik Analizi**" (2002) adlı tezleri verilebilir. Yine örneğin Tülin İçli, suç sosyolojisi alanında Hacettepe Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nde 1983 yılında "**Türkiye'de İntiharların Bölgesel Dağılımı**" adlı tez hazırlamış olduğu gibi, bu alanda daha sonra da incelemelerde bulunmuştur. Bu şekilde konuda gittikçe daha fazla uzmanlaşan İçli, tez

danışmanı olarak yürüttüğü çalışmalarda da tez öğrencilerine kendi konusu dâhilindeki motive edici yönlendirmede bulunmuştur. Bu çalışmalar ise; Aslıhan Öğün'ün “**Kadın Suçluluğunun Sosyo-Kültürel Konuyla ve Bu Konumdaki Değişimlerle İlişkisi: Sivas Yarı Açık Kadın Cezaevinde Bir Uygulama**” (1990),Orhan Erdem'in “**Türkiye'de Terörizm ve Sosyo-Ekonomik Boyutları**” (1998) ve Rahşan Balamir'in “**Suç Teorileri İçinde Chicago Okulu'nun Yeri**” (1999)'dir.

Akademik inceleme ve araştırma olarak nitelenen sosyoloji tezlerinin, tez konusunun belirlenmesi sürecinde tez danışmanlarının etkisi özellikle konunun belirlenmesi aşamasında etkindir. Araştırma ve incelemede bulunanlar açısından önemli bir aşamayı teşkil eden tez konusu, tez danışmanının yardımıyla teorik veya ampirik nitelikler içermektedir.

2. 2. Sosyoloji Tezlerinde Siyasal, Ekonomik ve Diğer Toplumsal Değişim Süreçlerinin Etkisi

Bilimsel birer araştırma olarak adlandırılabilir olan tezler, araştırmacının ya da incelemede bulunanın yaşadığı döneme bağlı olarak da, konu açısından çeşitlilik göstermektedir. “Kendiliğinden dönmediğine göre mutlaka birileri tarafından döndürülen dünyanın kimler tarafından döndürüldüğünü inceleyen bir bilim olarak”⁶³ sosyolojide, yaşanan toplumsal, siyasal ve ekonomik değişimlerin/dönüşümlerin nasıl ve ne şekilde gerçekleştiğinin nedenleriyle araştırılması, toplumsal alan ile yakın bir ilişki meydana getirmektedir. Bu açıdan, sosyoloji alanında yapılan tezler, toplumsal alanda meydana gelen değişimlerden soyutlanamayacağından, toplumsal sorunlar ile bu sorunları anlamaya yönelik faaliyetler olarak sosyolojik tezler veya incelemeler ve araştırmalar arasında yakın bir bağ bulunmaktadır. Yani sosyoloji biliminin özelliği, nihayetinde araştırmalarına da yansımaktadır. Bilindiği gibi, sosyolojinin bir bilim olarak tarih sahnesine çıktığı dönemden bu yana, yaşanan toplumsal olaylar sosyoloji içerisinde teorik ve ampirik olarak incelemiş, araştırılmıştır. Sosyoloji alanında tez yapanlar da, toplumsal olayları, yaşanan dönemin sosyal, siyasal ve ekonomik şartlarına bağlı olarak incelemişlerdir. Bu incelemeler, toplumsal değişimlerin nasıl, neden, niçin

⁶³ Cangızbay, Kadir, Sosyolojiler Değil Sosyoloji, Ütopya Yayınları, Ankara, 1998, s. 10.

ve kimler tarafından gerekleŖtiđini aramaya yönelik sorunların açıklanıp anlaŖılmasına yarar sağlayıcı olmuŖtur.

YaŖanan toplumsal deđiŖim ve dnŖmlerin sonuç itibariyle toplumsal alandaki yansımaları farklı Ŗekillerde olabileceği gibi, bu tür olayların geliŖiminde farklı nedenler de etkili olmaktadır. Ülkemizde 1940'lardaki modernleŖme/batılılaŖma bağlamında incelenen köy ve köyün sosyo-ekonomik yapısı; 1950 ve 1960 yıllarda yaŖanan kırsal alanlardan kentsel alanlara yönelik g (zellikle i g); 1968 yılındaki üniversitelerde baŖlayan ve daha sonrasında toplumsal alanda da yansımaları olan gençlik hareketleri; 1974'teki Kıbrıs Harektı ile ilgili olarak siyasetçilerin verdikleri demeçler, aynı Ŗekilde Harekt'in siyasi ve ekonomik sonuçları; 1980'li yıllardaki evrecilik hareketi ve yine feminizm; 1980'lerin ortasında baŖlayan ancak 1900'lı yıllarda doruk noktasına ulaŖan İslamcı akım vb. toplumsal deđiŖmeler, toplumsal hareketler sosyoloji tezlerine de yansımıŖ ve bir anlamda inceleme konusunun oluŖumunda etkili olmuŖtur.

Üniversitelerin sosyoloji bölümlerinde yapılmıŖ olan tezler incelendiğinde, toplumsal, siyasi ve ekonomik faktörlere dayalı olarak gerekleŖen deđiŖimlerin ya da olayların sosyoloji tezlerine yansıdağı, bu tür olayların lisans ve yüksek lisans tezlerine olduğu kadar, doktora alıŖmalarına da yansımıŖ olduğu gözlenmektedir.

Tezlerin yaŖanan deđiŖimlere bağlı olarak konularının belirlenmesine sonradan görüleceği gibi eŖitli örnekler verilebilmektedir. Toplumdaki bu tür deđiŖim ve dnŖmler, sosyolojinin inceleme konusu olan toplumun yapısal ve sistematik olarak yeniden yapılanmasında dnŖtrc bir etkiye sahip olması açısından önemli birer faktördür.

2. 3. Sosyoloji Tezlerinin Konu Belirleniminde niversitelerin Kurulu Buldukları Kentlerin Sosyo-Ekonomik ve Kültürel Durumlarının Etkisi

Sosyoloji tezlerinin konularının belirlenmesinde bir diğer faktör ise, sosyoloji bölümlerinin bağlı oldukları üniversitelerin kurulu buldukları kentlerin ya da söz konusu kentlerin çevresindeki diğer kentlerin sosyo-ekonomik özellikleridir.

Üniversite, Gasset'in ifadesiyle, eğitimin dört duvar arasında verildiği bir yer değildir.⁶⁴ Üniversitenin, kurulu bulunduğu kentin sahip olduğu sosyal ve ekonomik olanaklarla etkileşime girmesi kaçınılmaz bir süreçtir. Bu anlamda, sosyoloji bölümlerinin kurulu buldukları kentlerin sosyo-ekonomik ve kültürel özellikleri, bu kentlerin geçirdikleri değişimler, bir taraftan çeşitli incelemelerin doğuşunu motive etmiş, diğer taraftan ise çeşitli incelemelere konu olmuştur. Örneğin sosyoloji tezlerinde kentlerin sosyo-ekonomik özelliklerinin incelediği görülebileceği gibi, söz konusu kentlerde yaşanan değişimlerin de tez konusuna etkisinin olduğu saptanabilmektedir. İstanbul, Ankara, Elazığ, Sivas vb. kentlerde meydana gelen değişimler, birbirinden farklı toplumsal kökenlere dayalı olarak gelişebileceği gibi, bu değişimlerin tezlere yansımaları da, doğal olarak birbirinden farklı oranlarda olacaktır. Bu bağlamda, örneğin kentlerdeki sanayi kuruluşları, sanayi tesislerinin kurulu bulunduğu kentlere diğer kentlerden işçi akımları, Elazığ örneğinde olduğu üzere yapılan Keban Barajının bölgede meydana getirdiği değişiklikler vb. toplumsal yapılar veya hareketlilikler tezlerin konularının oluşumunda sürekli bir etkiye neden olmuşlardır.

2. 4. Sosyoloji Tezlerinin Konu Belirleniminde Tez Öğrencilerinin Sahip Oldukları Sosyo-Ekonomik ve Kültürel Durumun Etkisi

Tez konusunun belirlenmesi aşamasında son olarak tez araştırmasını gerçekleştirenlerin sosyal, ekonomik ve kültürel durumlarının belirgin bir etkisinden söz edilebilmektedir. Daha sonraki verilerden de anlaşılacağı üzere, üniversitelerin sosyoloji bölümlerinde akademik araştırma ve incelemelerde bulunanların sahip oldukları sosyal ve ekonomik durumlar, yapılan çalışmaların niteliğini ve oluşumunu belirgin bir şekilde etkilemiştir. Bu etkilerin çeşitli şekillerde meydana geldiği belirtilebilir.

⁶⁴ Gasset, Ortega, Üniversitenin Misyonu, çev. Neyyire Gül Işık, Metis Yayınları, İstanbul, 1996, s. 12.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ÜNİVERSİTELERİMİZİN SOSYOLOJİ BÖLÜMLERİNDE YAPILAN TEZLER

A. SOSYOLOJİ VE SOSYOLOGLAR

1. GENEL SOSYOLOJİ VE METODOLOJİ ALANINDAKİ TEZLER

1. 1. Genel Sosyoloji ve Metodoloji Alanındaki Lisans Tezleri

Ömer Mustafa, “**Durkheim İctimaiyatında Realizm**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1927.

Vecibe Ömer, “**Cemiyet, İctimai Vakalar ve Zümreler**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1935.

DEMİRKOL, Yusuf, “**İbn Haldun'da Tarih Felsefesi**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1946.

ERGÜNAY, Feriha, “**Rene Worms Sosyolojisi (Biyolojik Mektep)**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1947.

ALPMAN, Nuriye, “**Tönnies'de Cemaat ve Cemiyet Teorisi**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1950.

KARATAY, Naime, “**Rene Maunier, Sosyolojisi ve İctimai Morfolojisi**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1950.

DİNÇER, Evinç, “**Max Weber Sosyolojisine Göre Protestan Ahlakı ile Kapitalizm Zihniyeti Arasındaki İlginin Açıklanmasına Dair Bir Açıklama**”, Danışman: Prof. Dr. Hilmi Ziya ÜLKEN, İstanbul Üniv., Lisans, 1959.

DALKURT, Bolat, “**Ziya Gökalp'te Milliyetçilik Unsurları**”, İstanbul Ün., Lisans, 1971.

YALNIZ, İbrahim, “**Mümtaz Turhan'ın ve Niyazi Berkes'in Tanzimat ve Batıcılık Görüşlerinin Eleştirisi**”, Danışman: Prof. Dr. Cahit TANYOL, İstanbul Ün., Lisans, 1972.

AKKAÇ, Mustafa, “**Ziya Gökalp'in Küçük Mecmua'daki Tarih, İktisat ve İctimaiyat İle İlgili Makaleleri Üzerine Bir Çalışma**”, İstanbul Ün., Lisans, 1974.

BAĞÇECİ, Osman, “**Ziya Gökalp'in İslâm Mecmuasında Bulunan Makalelerinin Toplanması**”, İstanbul Ün., Lisans, 1974.

SEZGİN, Ahmet, “**Ord. Prof. Mustafa Şekip Tunç'un İctimai Makaleleri**”, İstanbul Ün., Lisans, 1974.

KÖSEBEY, Vasfı, “**Ali Şeriatî ve İslam Sosyolojisine Katkısı**”, İstanbul Ün., Lisans, 1982.

YEŞİLOĞLU, Savaş, “**Auguste Comte'un Temel Görüşlerine Genel Bir Bakış**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Zeki ERDOĞMUŞ, Fırat Ün., Lisans, 1988.

BARLIK, Servet, “**Ziya Gökalp'in 'Türk Medeniyeti Tarihi'nde Bazı Sosyolojik Kavramlar**”, Danışman: Prof. Dr. Fügen BERKAY, İnönü Ün., Lisans, 1989.

BOZ, Firdevs, “**Prens Sabahattin'in Düşünce Sistemi ve Türk Cemiyetindeki Yeri**”, Danışman: Arş. Gör. Etem ÇALIK, İnönü Ün., Lisans, 1991.

GÜNER, Ergül, “**Çağdaş Felsefi Nazariyeler ve Sistemlerin Araştırılıp İncelenmesi**”, Danışman: Doç. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Ün., Lisans, 1993.

KILIÇ, Safiye, “**Ord. Prof. Dr. Fuat Köprülü'nün Görüşlerinin Sosyolojik Analizi**”, Danışman: Prof. Dr. Zeki ERDOĞMUŞ, Fırat Ün., Lisans, 1993.

ÖZATAŞ, Ekrem, “**İbn Haldun'un Görüşlerinin Sosyolojik Analizi**”, Danışman: Doç. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Ün., Lisans, 1997.

TAŞCI, Cemil, “**Savaş Olgusuna Sosyolojik Bir Yaklaşım**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ömer AYTAÇ, Fırat Ün., Lisans, 1997.

ÇAKAR, Nihat, “**Tönnies’in Cemaat-Cemiyet Sınıflamasının İkili Toplum Sınıflamaları İçerisindeki Yeri**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehtap YEŞİLORMAN, Fırat Üniv., Lisans, 1998.

DEMİREL, Erdal Erol, “**Emre Kongar Düşüncesinde Batılılaşma**”, İnönü Üniv., Lisans, 1999.

DİNÇER, Murat, “**Talcott Parsons ve Toplumsal Eylem Kuramı**”, Danışman: Arş. Gör. Yelda SEVİM, Fırat Üniv., Lisans, 1999.

ŞEN, İlhan, “**Ziya Gökalp'te Türkçülük Anlayışı**”, İnönü Üniv., Lisans, 1999.

GÜNEŞ, İbrahim, “**İbn Haldun'un Medeniyet Anlayışı**”, İnönü Üniv., Lisans, 2001.

KARAKAYA, Handan, “**Jung Psikolojisine Sosyolojik Bir Bakış (Arketiplere Sosyolojik Bir Bakış)**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Bahadır KÖKSALAN, Fırat Üniv., Lisans, 2001.

ÜNAL, Adnan, “**İbn Haldun'un Tarih Anlayışı**”, İnönü Üniv., Lisans, 2001.

YAVUZ, Ünal, “**Gazali'nin Toplum Anlayışının Değerlendirilmesi (Günümüz Sosyolojisi Açısından)**”, Danışman: H. KONUŞKAN, Fırat Üniv., Lisans, 2001.

GÖMEK, Mehmet, “**Şerif Mardin'in Batılılaşma Anlayışı**”, İnönü Üniv., Lisans, 2002.

ALTUN, Ayşe, “**Saint-Simon**”, Danışman: Prof. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Üniv., Lisans, 2004.

ERCAN, Bünyamin, “**Sosyoloji Tarihinde Metodoloji**”, Danışman: Dr. Yelda SEVİM, Fırat Üniv., Lisans, 2004.

UYGUR, Serpil, “**Sosyoloji Tarihinde Pozitivist Gelenek**”, Danışman: Prof. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Üniv., Lisans, 2004.

1. 2. Genel Sosyoloji ve Metodoloji Alanındaki Yüksek Lisans Tezleri

OLCAY, Dilek, “**Sosyolojide ve Metodolojide Faraziye ve Hipotez Görüşünün Doğuşu**”, Danışman: Prof. Dr. Nihat NİRÜN, Hacettepe Üniv., Yüksek Lisans, 1979.

ERKİLET, Alev, “**Çağdaş Sosyal Değişme Teorilerinin Sınıflamasına İlişkin Bir Deneme**”, Danışman: Doç. Dr. Beğlü EKE, Hacettepe Üniv., Yüksek Lisans, 1985.

ÖZBERKİ, Ayşe R., “**Hilmi Ziya’s Life and Thought From 1928 to 1960, in Relation to The Political and Religious Developments in The Republic of Turkey**”- “**Cumhuriyet Türkiye'sindeki Siyasal ve Dinsel Gelişmeler Bağlamında Hilmi Ziya'nın 1928 ile 1960 Arasındaki Hayatı ve Düşüncesi**”, Danışman: Prof. Dr. Şerif MARDİN, Boğaziçi Üniv., Yüksek Lisans, 1986.

AKSOY, Feryal Turan, “**Max Weber'in Metodolojisi ve Sosyolojisinde Bir Ana Tema Olarak Kapitalizm ve Protestanlık**”, Danışman: Doç. Dr. Beğlü EKE, Hacettepe Üniv., Yüksek Lisans, 1987.

ÇAKMAK, Zerrin, “**Sosyolojinin Doğuşu Problemi Açısından 19. Yüzyıl Avrupasına Bir Bakış**”, İstanbul Üniv., Yüksek Lisans, 1988.

ŞENTÜRK, Recep, “**Çağdaş Mısır'da Sosyoloji Çalışmaları**”, Danışman: Doç. Dr. Ümit Meriç YAZAN, İstanbul Üniv., Yüksek Lisans, 1988.

YAZICI, Aslı, “**Robert K. Merton Sosyolojisinde Anomi Olgusu**”, Danışman: Doç. Dr. Beğlü EKE, Hacettepe Üniv., Yüksek Lisans, 1988.

CANOĞLU, Ayşe, “**Talcott Parsons'ın Amerikan Sosyolojisine Katkıları**”, Danışman: Doç. Dr. Ümit Meriç YAZAN, İstanbul Üniv., Yüksek Lisans, 1989.

ŞENOL, Dolunay, “**Mikro Sosyolojiden Makro Sosyolojiye Köprü Kuran Bir Yaklaşım: Sembolik Etkileşim**”, Danışman: Prof. Dr. Nihat NİRÜN, Hacettepe Üniv., Yüksek Lisans, 1990.

MUTLUER, Ferhan, “**Fonksiyonalist ve Sembolik Etkileşimci Yaklaşımların Sapmaya İlişkin Görüşlerinin Karşılaştırılması**”, Danışman: Doç. Dr. Nilgün ÇELEBİ, Selçuk Üniv., Yüksek Lisans, 1991.

GÜNEŞ, Tacettin, “**Concept of Islamism With in Ziya Gökalp’s Sociology**”-
“**Ziya Gökalp Sosyolojisinde İslamcılık Kavramı**”, Danışman: Doç. Dr. Kayhan
MUTLU, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1993.

MARUFİHAH, Nesim, “**Amerikalı Toplumbilimci C. W. Mills**”, Danışman:
Prof. Dr. Faruk KOCACIK, Cumhuriyet Üniv., Yüksek Lisans, 1993.

TEKŞEN, Adnan, “**Monografik Yöntemin Türkiye'ye Girişi ve Gelişimi**”,
Danışman: Doç. Dr. Beylü DİKEÇLİGİL, Hacettepe Üniv., Yüksek Lisans, 1993.

IŞIK, İsmet Emre, “**Dilbilimsel Model, Claude Levi Strauss ve Yapısalcılık**”,
Danışman: Doç. Dr. Ali AKAY, Mimar Sinan Üniv., Yüksek Lisans, 1994.

AKSOY, Akif, “**1980-1994 Yılları Arasında İslam Dünyasında Yapılan
Sosyolojik Çalışmalar**”, Danışman: Prof. Dr. Sami ŞENER, Sakarya Üniv., Yüksek
Lisans, 1995.

MAZLUM, Ahmet, “**Toplumsal Değişme ve Yöntembilim Açısından K. R.
Popper**”, Danışman: Prof. Dr. Vahap SAĞ, Cumhuriyet Üniv., Yüksek Lisans, 1996.

AKÇA, Ümit, “**Ulum-i İktisadiye ve İçtimaiye Mecmuası'nın Türk
Sosyolojisindeki Yeri**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Nevin Güngör ERGAN, Yüksek
Lisans, 1997.

DOLUNAY, Ebru, “**Max Weber Sosyolojisi Üzerine Bir Çalışma**”, Danışman:
Prof. Dr. Vahap SAĞ, Cumhuriyet Üniv., Yüksek Lisans, 1997.

KILIÇ, Erdal, “**Ekonomik, Politik, Kültürel Yabancılaşmanın Hegel ve
Marx'ta Farklılık Gösteren Yönlerinin Sosyolojik Bir İncelemesi**”, Danışman: Yrd.
Doç. Dr. Meral SAĞIR, Cumhuriyet Üniv., Yüksek Lisans, 1997.

KÖKTÜRK, Gökhan, “**Baykan Sezer'de Doğu-Batı Sorunu**”, Danışman: Doç.
Dr. Nevin Güngör ERGAN, Hacettepe Üniv., Yüksek Lisans, 1999.

ULUSOY, Erkan, “**George Simmel Sosyolojisinin Üç Döneminin
Karşılaştırmalı Analizi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Aylin Görgün BARAN, Hacettepe
Üniv., Yüksek Lisans, 1999.

GÖZE, Özlem, “**İdeoloji Kavramının Eleştirel Kuram İçindeki Yorumlanışları**”, Danışman: Prof. Dr. Nilgün ÇELEBİ, Ankara Ün., Yüksek Lisans, 2000.

NURUAN, Mustafa Nuri, “**Sosyolojinin Yöntemine ve Sosyal Gelişme/Modernleşme Konusunun Ele Alınışına Etkisi Açısından Pozitivist Yaklaşım**”, Danışman: Prof. Dr. Korkut TUNA, İstanbul Ün., Yüksek Lisans, 2001.

SAĞLAM, Yusuf, “**Adorno ve Horkheimer ile Baudrillard'ın Kitle Toplumuna Yönelik Görüşlerinin Sosyolojik Analizi**”, Danışman: Doç. Dr. Aylin Görgün BARAN, Hacettepe Ün., Yüksek Lisans, 2001.

SUNMAN, Yücel, “**Sosyoloji İçin Konvansiyonalizmin Eleştirisi**”, Danışman: Doç. Dr. Rahmi KARAKUŞ, Sakarya Ün., Yüksek Lisans, 2001.

BİRİ, İbrahim, “**Elitist Teori Açısından Mosca'nın Yönetici Sınıf Yaklaşımının Sosyolojik Bir İncelemesi**”, Danışman: Prof. Doç. Dr. Beylü DİKEÇLİGİL, Hacettepe Ün., Yüksek Lisans, 2002.

DURDU, Zafer, “**Frankfurt Okulu ve Türk Sosyolojisinde Eleştiri (1940-1950)**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Koşar HIZ, Muğla Ün., Yüksek Lisans, 2002.

ETE, Ayşen Arıöz, “**Modernlik Çözümlemelerinde Nostaljik Perspektifler: Comte, Durkhiem, Weber ve Simmel**”, Danışman: Doç. Dr. Vehbi BAŞER, Kırıkkale Ün., Yüksek Lisans, 2002.

POLAT, Nusret, “**Sosyolojik Açıdan Michael Foucault'da İktidar Kavramı**”, Danışman: Prof. Dr. Ali AKAY, Mimar Sinan Ün., Yüksek Lisans, 2002.

YILDIRIM, Yılmaz, “**Konvansiyonalizm Bağlamında Habermas'ın İletişimsel Eylem Kuramı**”, Danışman: Prof. Dr. Ali AKAY, Mimar Sinan Ün., Yüksek Lisans, 2002.

İSKENDER, Şenay Çetin, “**Baykan Sezer'de Doğu-Batı Anlayışı**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Zeynep Gökçe Akgür BİLGE, Sakarya Ün., Yüksek Lisans, 2003.

GÜNGÖRMEZ, Bengül, “**Geleneğin Sosyoloğu: Robert Nisbet**”, Danışman: Prof. Dr. Hüsamettin ARSLAN, Uludağ Ün., Yüksek Lisans, 2003.

ÇUHACI, Aysu, “**Ulrich Beck'in Risk Toplumu Kuramı**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Recep ERTÜRK, İstanbul Üniv., Yüksek Lisans, 2004.

1. 3. Genel Sosyoloji ve Metodoloji Alanındaki Doktora Tezleri

TANYOL, Cahit, “**Ahlakta Haz ve Elemin Yeri**”, Danışman: Prof. Dr. Hilmi Ziya ÜLKEN, İstanbul Üniv., Doktora, 1949.

GÖKALP, Hikmet, “**Pareto Sosyolojisi Metodu**”, Danışman: Prof. Dr. Hilmi Ziya ÜLKEN, İstanbul Üniv., Doktora, 1952.

YÖRÜKAN, Ayda, “**Rene Maunier ve Sosyal Morfoloji**”, Danışman: Prof. Dr. Hilmi Ziya ÜLKEN, İstanbul Üniv., Doktora, 1959.

ÇİĞDEM, Ahmet, “**Question of Social Rasyonality: A Study on Max Weber and Jürgen Habermas**”- “**Toplumsal Rasyonlite Sorunu: Max Weber ve Habermas Üzerine Bir Çalışma**”, Danışman: Prof. Dr. Elizabeth ÖZDALGA, ODTÜ, Doktora, 1995.

ÖZDEMİR, Cevdet, “**Fonksiyonalizmden Neofonksiyonalizme: Klasik Teorilerin Yeniden İnşası**”, Danışman: Prof. Dr. Tülin İÇLİ, Hacettepe Üniv., Doktora, 2000.

KUŞ, Elif, “**Nitel Araştırmalarda Kullanılan Görüşme Tekniği ile Nitel Araştırmalarda Kullanılan Görüşme Tekniğinin Karşılaştırılması**”, Danışman: Prof. Dr. Nilgün ÇELEBİ, Ankara Üniv., 2001.

ÖZBAY, Özden, “**Merton's Strain Theory: Evidence From The High Schools in Ankara**”- “**Merton'un Gerilim Teorisi: Ankara'daki Liselerden Deliller**”, Danışman: Doç. Dr. Yusuf Ziya ÖZCAN, ODTÜ, Doktora, 2002.

KARACA, Nuray Ermemrem, “**1923-1945 Arası Türk Sosyolojisinde Pozitif Eğilimler**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Hüseyin AKYÜZ, Atatürk Üniv., Doktora, 2004.

2. SOSYOLOGLAR, SOSYAL TEORİSYENLER VE AYDINLARIN İNCELENMESİ ÜZERİNE OLAN TEZLER

2. 1. Sosyologlar, Sosyal Teorisyenler ve Aydınların İncelenmesi Üzerine Olan Lisans Tezleri

Yusuf Ziya, “**Memleketimizde İctimaiyat Hareketlerine Ait Bir Tecrübe-i Kalemiye**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1934.

LEVEND, Sami, “**Mehmet İzzet, Hayatı, Eserleri, Fikirleri**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1934.

TUZLUOĞLU, İ. Kemal, “**Ziya Gökalp ve Garp Tesirleri**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1945.

ATAYURT, Kemal, “**Ahmet Ağaoğlu ve Felsefi Şahsiyeti**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1946.

KARDAŞ, Rıza, “**Emile Boutroux'da Ahlak Problemi**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1948.

ÜLKEMEN, İsmet Atlan, “**Türk Mütefekkirlerinin Türkçülük Anlayışları**”, Danışman: Hilmi Ziya ÜLKEN, İstanbul Üniv., Lisans, 1949.

NUHOĞLU, Hikmet, “**Mehmet Ali Şevki Bey ve Türk Sosyolojisindeki Yeri**”, Danışman: Prof. Dr. Cahit TANYOL, İstanbul Üniv., Lisans, 1961.

MERİÇ, Ümid, “**Proudhon ve Sefaletin Felsefesi**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1968.

DALKURT, Bolat, “**Ziya Gökalp'te Milliyetçilik Unsurları**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1971.

YALNIZ, İbrahim, “**Mümtaz Turhan'ın ve Niyazi Berkes'in Tanzimat ve Batıcılık Görüşlerinin Eleştirisi**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1972.

AKSOY, Ceyda, “**Ord. Prof. Dr. Hilmi Ziya Ülken'in Bibliyografyası**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1973.

BİRDİN, Gülfer, “**Hüseyin Cahit Yalçın'ın 'Tanin'deki Tarihi Mektuplarının' Derlenmesi**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1973.

USER, Mahbube, “**Ord. Prof. Ömer Lütfi Barkan Bibliyografyası**”, Danışman: Prof. Dr. Cahit TANYOL, İstanbul Ün., Lisans, 1973.

YILDIRIM, Nevzat, “**Türkiye'de Sosyoloji Profesörlerinin İlgi Alanları, Örnek: II. Prof. Dr. Cahit Tanyol, A: Gazete Makaleleri**”, İstanbul Ün., Lisans, 1973.

PANAYIR, Sevinç, “**Türkiye'de Sosyoloji Profesörlerinin İlgi Alanları, Örnek: Prof. Dr. Cahit Tanyol, B: Dergi Makaleleri**”, İstanbul Ün., Lisans, 1973.

AKKAÇ, Mustafa, “**Ziya Gökalp'in Küçük Mecmua'daki Tarih, İktisat ve İctimaiyat İle İlgili Makaleleri Üzerine Bir Çalışma**”, İstanbul Ün., Lisans, 1974.

BAĞÇECİ, Osman, “**Ziya Gökalp'in İslâm Mecmuasında Bulunan Makalelerinin Toplanması**”, Danışman: Prof. Dr. Cahit TANYOL, İstanbul Ün., Lisans, 1974.

BAL, Ercan, “**Necmettin Sadak'ın Kemalizm ve İnkılap Anlayışı**”, Danışman: Prof. Dr. Cahit TANYOL, İstanbul Ün., Lisans, 1973.

GÖRGEN, Mustafa, “**Yeni Mecmuada Ziya Gökalp'in Makaleleri**”, Danışman: Prof. Dr. Cahit TANYOL, İstanbul Ün., Lisans, 1974.

MERMUTLU, M. Bedri, “**Ziya Gökalp'in İstanbul Üniversitesinde Vermiş Olduğu ‘İlm-i İctima’ Ders Notları**”, İstanbul Ün., Lisans, 1974.

ASOVA, İclâl Mine, “**Rene Grousset'nin Tarihin Bilânçosu Kitabından Bazı Bölümlerin Çevirisi**”, İstanbul Ün., Lisans, 1975.

CAN, Halil İbrahim, “**Teşebbüs-i Şahsi ve Tevsi-i Mezuniyet Hakkında Bir İzah ve Teşebbüs-i Şahsi ve Âdem-i Merkeziyet Hakkında İkinci Bir İzah. Prens Sabahattin**”, İstanbul Ün., Lisans, 1975.

ER, İzzet, “**Mehmed İzzet ve Mehmet Servet Beylerin Eski Harfli Hayat Mecmuasındaki Makalelerinin Toplanması**”, Danışman: Prof. Dr. Cahit TANYOL, İstanbul Ün., Lisans, 1975.

KÂTİBOĞLU, Hasan, “**Prens Sabahattin; İttihat ve Terakki Cemiyetine Açık Mektuplar, Mesleğimiz Hakkında Üçüncü ve Son Bir İzah**”, İstanbul Ün., Lisans, 1975.

SÜSLÜ, Mehmet, **Saffet Örfi'nin ‘Ziya Gökalp ve Mefkûre Arasındaki Münasebet Vesilesiyle Bir Tetkik Tecrübesi’ Adlı Eseri Üzerine Bir Çalışma**”, Danışman: Prof. Dr. Cahit TANYOL, İstanbul Ün., Lisans, 1975.

AŞKIN, Yakup, “**Ali Kami Bey’in ‘İçtimaiyat’ Adlı Kitabı Üzerine Bir Transkripsiyon Denemesi**”, İstanbul Ün., Lisans, 1977.

ŞAYAKÇI, Şükrü, “**Ord. Prof. Dr. H. Z. Ülken'in 1931–1932 Yılları Arasında Yaptığı Şehir Sosyolojisi İle İlgili Çalışmalar**”, İstanbul Ün., Lisans, 1977.

YÜREKLİ, Nilgün, “**Mustafa Akdağ'ın Makaleleri**”, İstanbul Ün., Lisans, 1982.

BAL, İlhan, “**Türkiye’de Sosyolojinin Gelişmesine Genel Bir Bakış**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Zeki ERDOĞMUŞ, Fırat Ün., Lisans, 1986.

AKSOY, Mustafa, “**Sosyal Düşünce Açısından Farabi'nin Temel Görüşleri**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Zeki ERDOĞMUŞ, Fırat Ün., Lisans, 1987.

KOÇ, Mehmet, “**Ziya Gökalp’e Göre Toplum Sınıflaması**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. H. Hilmi KARABORAN, Fırat Ün., Lisans, 1987.

ARIKAN, Turgay, “**H. Ziya Ülken’in Sosyoloji Hakkındaki Düşünceleri**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Zeki ERDOĞMUŞ, Fırat Ün., Lisans, 1988.

GÜDEN, Şengül, “**Ziyaeddin Fahri Fındıkoğlu'nda Sosyoloji Kavramı**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Coşkun DEĞİRMENCİOĞLU, İnönü Ün., Lisans, 1988.

GÜNDÜZ, Nurhan, “**Ziya Gökalp'te Sosyoloji Kavramı**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Coşkun DEĞİRMENCİOĞLU, İnönü Ün., Lisans, 1988.

KOCAÇOBAN, Leyla, “**Hilmi Ziya Ülken'de Sosyoloji Kavramı Etrafındaki Bazı Düşünceler**”, Yrd. Doç. Dr. Coşkun DEĞİRMENCİOĞLU, İnönü Ün., Lisans, 1988.

ERTAŞ, Musa, “**Erol Güngör'de Türk Milliyetçiliği AnlayıŖı**”, DanıŖman: Yrd. Doç. Dr. YaŖar KAYA, İnn nv., Lisans, 1989.

İNSEL, Füsun, “**Niyazi Berkes'te Batı Sorunu Etrafında ađdaŖlaŖma ve Sosyal DeđiŖme**”, DanıŖman: Yrd. Doç. Dr. CoŖkun DEğİRMENCİOğLU, İnn nv., Lisans, 1989.

KAR, Cemil, “**Erol Güngör'de Türk Milli Kültürü**”, DanıŖman: Yrd. Doç. Dr. YaŖar KAYA, İnn nv., Lisans, 1989.

TAŞ, Fügen, “**Ziya Gökalp'e Göre Hars ve Medeniyet**”, DanıŖman: Prof. Dr. Fügen BERKAY, İnn nv., Lisans, 1989.

YEŞİL, Mehmet, “**İbn Haldun'un Mukaddime Eserinde Geçen Bazı Sosyolojik Kavramlar**”, DanıŖman: Prof. Dr. Fügen BERKAY, İnn nv., Lisans, 1989.

BOZKURT, Selahattin, “**Cemil Meriç DŖncesinde Kültür ve İdeoloji Kavramı**”, DanıŖman: Dr. Selahattin SOLMAZ, Fırat nv., Lisans, 1990.

EMREM, Ali Haydar, “**Ziya Gökalp'te Birkaç Temel Kavramın Sosyolojik Değerlendirilmesi**”, DanıŖman: Prof. Dr. Fügen BERKAY, İnn nv., Lisans, 1990.

SUCU, Duran, “**Cemil Meriç'te İdeoloji Kavramı**”, DanıŖman: ArŖ. Gr. Osman KONUK, İnn nv., Lisans, 1990.

UZUNOğLU, Zeynep, “**Ziya Gökalp'in Dini ve Siyasi Fikirleri**”, DanıŖman: ArŖ. Gr. Etem ÇALIK, İnn nv., Lisans, 1990.

ALAN, Mustafa, “**Mümtaz Turhan'ın GrŖlerinin Sosyolojik Analizi**”, DanıŖman: Dr. İbrahim KIR, Fırat nv., Lisans, 1991.

BOZ, Firdevs, “**Prens Sabahattin'in DŖnce Sistemi ve Türk Cemiyetindeki Yeri**”, DanıŖman: ArŖ. Gr. Etem ÇALIK, İnn nv., Lisans, 1991.

GÜNDÜZ, Samettin, “**Erol Güngör'n Fikirlerinin Sosyolojik Açıdan Analizi**”, DanıŖman: Dr. İbrahim KIR, Fırat nv., Lisans, 1992.

AYDEMİR, Dilek, “**Mehmet Ali Ŗevki'nin Sosyolojik GrŖleri**”, DanıŖman: Dr. Sabri ÇAKIR, Fırat nv., Lisans, 1993.

KIRAN, İsmail, “**Cemil Meriç’in Sosyolojik Görüşlerinin Analizi**”, Danışman: Doç. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Ün., Lisans, 1993.

KORKMAZ, Meryem, “**Şerif Mardin'e Göre Türk Sosyolojisinin Temel Problemleri**”, İnönü Ün., Lisans, 1993.

CANPOLAT, Züleyha, “**İbn Haldun'da Sosyal Değişme**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Osman KONUK, İnönü Ün., Lisans, 1994.

YILMAZER, Uğur, “**Cemil Meriç'in Doğu Düşüncesine Sosyolojik Bir Yaklaşım**”, Danışman: Doç. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Ün., Lisans, 1995.

OĞUR, Hazma, “**Erol Güngör'ün Türk Milli Kültürüne Bakış Açısı**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Ün., Lisans, 1996.

YILDIRIM, Olcay, “**Şerif Mardin'in Sosyolojisinde Din ve İdeoloji Kavramları**”, Danışman: Doç. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Ün., Lisans, 1997.

ÇOLAK, Serhat, “**Erol Güngör'de Dinin Türk Kültüründeki Yeri**”, İnönü Ün., Lisans, 1998.

DAĞAŞAN, Mehmet, “**Ziya Gökalp'in Türk Sosyolojisindeki Yeri**”, İnönü Ün., Lisans, 1998.

KAYA, Zeliha, “**Erol Güngör'de Kültür ve Medeniyet Kavramlarının Sosyolojik Tahlili**”, İnönü Ün., Lisans, 1998.

KILIÇ, Sinan, “**Nurettin Topçu'ya Göre Fert-Cemiyet İlişkisi**”, İnönü Ün., Lisans, 1998.

KIZILAĞAÇ, Ercen, “**Ali Şeriatî'de Fert ve Toplum**”, İnönü Ün., Lisans, 1998.

ŞİMŞEK, Songül, “**Şerif Mardin'e Göre Türkiye'de Din ve Siyaset İlişkisi**”, İnönü Ün., Lisans, 1998.

YELSALI, Erdal, “**Mümtaz Turhan'ın Türk Fikir Hayatındaki Yeri ve Önemi**”, İnönü Ün., Lisans, 1998.

AKOĞLU, Fehmi, “**Mümtaz Turhan'da Aydın ve Batılılaşma Anlayışı**”, İnönü Ün., Lisans, 1999.

DEMİREL, Erdal Erol, “**Emre Kongar Düşüncesinde Batılılaşma**”, İnönü Ünv., Lisans, 1999.

ERDOĞAN, Ruken, “**Durkheim Sosyolojisinin Türk Sosyolojisi Üzerine Etkisi**”, İnönü Ünv., Lisans, 1999.

MUSAOĞLU, Yavuz Selim, “**Cemil Meriç'in Türk Düşünce Hayatındaki Yeri**”, İnönü Ünv., Lisans, 1999.

ŞEN, İlhan, “**Ziya Gökalp'te Türkçülük Anlayışı**”, İnönü Ünv., Lisans, 1999.

TÜRK, Kenan, “**Uygarlıklar Kavşağında Cemil Meriç**”, Danışman: Prof. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Ünv., Lisans, 1999.

YAMAN, Ahmet Turan, “**Erol Güngör'ün Türk Fikir Hayatındaki Yeri**”, İnönü Ünv., Lisans, 1999.

YILDIRIM, Caner, “**Erol Güngör'de Aydın ve Aydınım Fonksiyonu**”, İnönü Ünv., Lisans, 1999.

AKGÖK, Rıza, “**Cavit Orhan Tütengil'in Biyografyası**”, İnönü Ünv., Lisans, 2000.

DAYAN, Mesut, “**Çağdaş İslam Düşüncesinde Fazlur-rahman**”, İnönü Ünv., Lisans, 2000.

GÜL, Gülay, “**Amiran Kurtkan Bilgiseven'in Eğitim Anlayışı**”, İnönü Ünv., Lisans, 2000.

SELÇUK, Muhsin, “**Ziyaeddin Fahri Fındıkoğlu'nun Şahsiyeti, Eserleri, Sosyolojisi**”, İnönü Ünv., Lisans, 2000.

ŞAHİN, Zülfikar, “**Niyazi Berkes'in Türk Düşüncesindeki Yeri**”, İnönü Ünv., Lisans, 2000.

AKAYDIN, M. Sabri, “**Mehmet İzzet'in Türk Düşüncesindeki Yeri**”, İnönü Ünv., Lisans, 2001.

ARIKAN, Nurivet, “**Cemil Meriç'in Hayatı ve Fikriyatı**”, İnönü Ünv., Lisans, 2001.

BERBER, Taner, “**İbn Haldun’da ‘Asabiyet’ Kavramının Değerlendirilmesi (Günümüz Sosyoloji Kavramları Açısından)**”, Danışman: H. KONUŞKAN, Fırat Üniv., Lisans, 2001.

DEMİR, Mustafa, “**Emre Kongar’ın Küreselleşme Süreci Hakkındaki Düşünceleri**”, İnönü Üniv., Lisans, 2001.

DEMİR, Vehbi, “**Prens Sabahattin’in Türk Sosyolojisi’ndeki Yeri**”, İnönü Üniv., Lisans, 2001.

GEÇER, Tülay, “**Erol Güngör’de Milliyetçilik**”, İnönü Üniv., Lisans, 2001.

HÖKE, Fatih, “**Erol Güngör’de Sosyal Ahlak Kavramının Sosyolojik Metin Analizi**”, Danışman: H. KONUŞKAN, Fırat Üniv., Lisans, 2001.

KAPLAN, Ülkü, “**Erol Güngör’de Kültür Değişmesi ve Milliyetçilik Kavramlarının Değerlendirilmesi (Çağdaş Sosyoloji Kavramları Açısından)**”, Danışman: H. KONUŞKAN, Fırat Üniv., Lisans, 2001.

KARABULUT, Kevser, “**Erol Güngör’de Aydın Kavramı**”, İnönü Üniv., Lisans, 2001.

KODAK, Zeynep, “**Ziyaeddin Fahri Fındıkoğlu’nun Sosyolojik Meselelere Yaklaşımı**”, İnönü Üniv., Lisans, 2001.

KORKMAZ, Vahap, “**Mümtaz Turhan’da Batılılaşma**”, İnönü Üniv., Lisans, 2001.

NAMLI, Murat, “**Erol Güngör’de Bazı Kavramların Sosyolojik Tahlili**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Bahadır KÖKSALAN, Fırat Üniv., Lisans, 2001.

ÖZSOY, Ali, “**Ziya Gökalp ve Mümtaz Turhan’ın Kültür Anlayışlarının Sosyolojik Temelleri**”, İnönü Üniv., Lisans, 2001.

ÖZDENEK, Tuba, “**Mübeccel Belik Kıray’da Toplumsal Etkileşme ve Kentleşme**”, İnönü Üniv., Lisans, 2002.

TOKAY, Mehmet Ulvi, “**Mümtaz Turhan’da Batılılaşma ve Kültür Değişmeleri**”, İnönü Üniv., Lisans, 2002.

EKİNCİ, Ayşe, “**Ali Suavi (Hayatı, Eserleri, Görüşleri)**”, Danışman: Prof. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Üniv., Lisans, 2004.

2. 2. Sosyologlar, Sosyal Teorisyenler ve Aydınların İncelenmesi Üzerine Olan Yüksek Lisans Tezleri

GÜNGÖR, Nevin, “**Prens Sabahattin'in Görüşlerinin Sosyolojik Açıdan Analizi**”, Hacettepe Üniv., Danışman: Prof. Dr. Nihat NİRUN, Yüksek Lisans, 1981.

HIZIROĞLU, Ceylan, “**The Durkheimian Influence on Gökalp's Sociology and Nationalism**”, “**Ziya Gökalp Sosyolojisi Üzerine Olan Durkheimci Etki**”, Danışman: Doç. Dr. Sencer AYATA, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1985.

KESER, İhsan, “**Tarihsel Gelişim Süreci İçinde Ülkemizde Aydınlar ve Aydın Sosyolojisi**”, Danışman: Doç. Dr. Halil ÇİVİ, Cumhuriyet Üniv., Yüksek Lisans, 1986.

ALKAN, Ahmet Turan, “**Doğu ve Batı Karşısında Cemil Meriç**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Faruk KOCACIK, Cumhuriyet Üniv., Yüksek Lisans, 1987.

ARSLAN, Ali, “**Prens Sabahaddin and His Sociology**”, “**Prens Sabahaddin ve Sosyolojisi**”, Danışman: Doç. Dr. Ayşe ÖNCÜ, Boğaziçi Üniv., Yüksek Lisans, 1987.

COŞKUN, İsmail, “**Niyazi Berkes'te Doğu-Batı Problemi**”, Danışman: Doç. Dr. Baykan SEZER, İstanbul Üniv., Yüksek Lisans, 1987.

ERTÜRK, Recep, “**Tahsin Demiray: Basınımızda ve Sosyolojide**”, Danışman: Doç. Dr. Baykan SEZER, İstanbul Üniv., Yüksek Lisans, 1987.

OKAN, Oya, “**Sosyologlarımız ve Tarihi Gerçekler Önünde Prens Sabahattin**”, Danışman: Doç. Dr. Korkut TUNA, İstanbul Üniv., Yüksek Lisans, 1987.

BİLİCAN, Ertuğrul, “**Said Halim Paşa'da Doğu-Batı Sorunu**”, Danışman: Doç. Dr. Ümit Meriç YAZAN, İstanbul Üniv., Yüksek Lisans, 1988.

KAÇMAZOĞLU, H. Bayram, “**1940-1950 Tarihleri Arasında Türk Sosyolojisi**”, Danışman: Doç. Dr. Baykan SEZER, İstanbul Üniv., Yüksek Lisans, 1988.

ATASOY, Fahri, “**Hilmi Ziya Ülken'e Göre Millet ve Milliyet Kavramını**”, Danışman: Prof. Dr. Cihat ÖZÖNDER, Hacettepe Ün., Yüksek Lisans, 1989.

MUTİOĞLU, Halil, “**Sosyal Düşünce Tarihimize Erol Güngör**”, Danışman: Doç. Dr. Ümit Meriç YAZAN, İstanbul Ün., Yüksek Lisans, 1989.

ÖZYER, Fatma Nur, “**Mümtaz Turhan'da Batılılaşma ve Kültür Değişmeleri**”, Danışman: Prof. Dr. Baykan SEZER, İstanbul Ün., Yüksek Lisans, 1990.

ANIT, Zeki, “**Türk Düşünce Tarihinde Kerim Sadi**”, Danışman: Doç. Dr. Ümit Meriç YAZAN, İstanbul Ün., Yüksek Lisans, 1991.

YILDIRIM, Ergün, “**Batılılaşma Sürecinde Bir Şahsiyet: Ahmet Emin Yalman (Hayatı, İlişkileri, Fikirleri)**”, Danışman: Doç. Dr. Korkut TUNA, İstanbul Ün., Yüksek Lisans, 1991.

GÜNEŞ, Tacettin, “**İslamism Notion in Ziya Gökalp's Sociology**”, “**Ziya Gökalp Sosyolojisinde İslamcılık Kavramı**”, Danışman: Doç. Dr. Kayhan MUTLU, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1993.

DAVUD, Yıldız Akpolat, “**Ulum-u İktisadiye ve İçtimaiye Mecmuası ve Ahmet Şuayb'ın Sosyoloji Görüşleri**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. H. Bayram KAÇMAZOĞLU, Atatürk Ün., Yüksek Lisans, 1994.

ŞAN, Mustafa Kemal, “**19. Yüzyıl Geçiş Dönemi Osmanlı Aydını**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ertan EĞRİBEL, İstanbul Ün., Yüksek Lisans, 1994.

YILDIZ, Cengiz, “**Said Halim Paşa'da Batılılaşma, İslamcılık ve Milliyetçilik**”, Danışman: Doç. Dr. H. Musa TAŞDELEN, Fırat Ün., Yüksek Lisans, 1994.

ASLAN, Cumhuriyet, “**Halil Nimetullah Öztürk'te Millileşme ve Çağdaşlaşma Kavramları**”, Danışman: Doç. Dr. Hüseyin AKYÜZ, Atatürk Ün., Yüksek Lisans, 1995.

TAŞDEMİR, Muzaffer, “**Sosyal Düşünce Tarihimize Atilla İlhan ve Ulusal Bileşim Düşüncesi**”, Danışman: Prof. Dr. Ümit Meriç YAZAN, İstanbul Ün., Yüksek Lisans, 1995.

AL, Anıl, “**A Profile of Liberal Intellectual Emergent in 1980’s Turkey**”-
“**Liberal Entellektüel: Türkiye Toplumunda Yeni Bir Özne ve Siyasi Eylem
Etiğinin Doğuşu**”, Danışman: Prof. Dr. Nilüfer GÖLE, Boğaziçi Ün., Yüksek Lisans,
1996.

ALÇICI, Ramazan, “**Türk Sosyolojisinde Amiran KURTKAN
BİLGİSEVEN'in Yeri ve İzahlı Bibliyografyası**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehmet
YALVAÇ, İnönü Ün., Yüksek Lisans, 1996.

BEKTAŞOĞLU, Mustafa Asım, “**Aydınlarm Toplumsal Fonksiyonları**”,
Danışman: Doç. Dr. H. Musa TAŞDELEN, Sakarya Ün., Yüksek Lisans, 1996.

DÖNMEZ, Mehmet, “**Türkiye'de Sosyal Psikolojinin Tarihçesi ve Türk
Düşüncesinde Erol GÜNGÖR'ün Yeri**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehmet
YALVAÇ, İnönü Ün., Yüksek Lisans, 1996.

GÜRHAN, Olga, “**İbn Haldun'un Siyaset Teorisi Üzerine Sosyolojik Bir
Çalışma**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Nevin Güngör ERGAN, Hacettepe Ün., Yüksek
Lisans, 1996.

ODABAŞ, Sevim, “**Türk Sosyologlarının Yapıtlarında Beliren Dünya
Görüşleri**”, Danışman: Prof. Dr. Eyüp KEMERLİOĞLU, Mersin Ün., Yüksek Lisans,
1996.

SARIKOCA, Erem, “**Kemal Tahir'in Düşüncesinde Batılılaşma Olgusu**”,
Danışman: Prof. Dr. Sabahattin GÜLLÜLÜ, Atatürk Ün., Yüksek Lisans, 1996.

ŞAHİN, Mustafa, “**Türk Düşüncesinde Nurettin Topçu'nun Yeri ve Siyaset
Sosyolojisi Açısından Devlet ve Demokrasi Anlayışı**”, Danışman: Doç. Dr. Nevin
Güngör ERGAN, Hacettepe Ün., Yüksek Lisans, 1996.

ALPAY, Kenan, “**Hareket Dergisi'ndeki Yazlarıyla Nurettin Topçu ve
Anadolucu Milliyetçilik**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ali Rıza ABAY, Sakarya Ün.,
Yüksek Lisans, 1997.

KARABULUT, Tuncay, “**Türk Aydınımın Demokrasi ve Sivil Toplum
Anlayışı**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mustafa AYDIN, Selçuk Ün., Yüksek Lisans,
1997.

ABİK, Muazzez, “**Mehmet Ersöz'de Sosyo-Kültürel Bütünleşme**”, Danışman: Doç. Dr. Nevin Güngör ERGAN, Hacettepe Ün., Yüksek Lisans, 1998.

ALDEMİR, Zülfinaz, “**Erol Güngör'de Modernleşme**”, Danışman: Doç. Dr. Nevin Güngör ERGAN, Hacettepe Ün., Yüksek Lisans, 1998.

AVCI, M. Güven, “**İdris Küçükömer'in Sivil Toplum Anlayışı, Türkiye'de Sivil Anlayışa Bir Örnek**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Güliz ERGİNSOY, Mimar Sinan Ün., Yüksek Lisans, 1998.

DUMAN, Bilal, “**Ziya Gökalp'in Bilim ve Siyaset Anlayışı**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Kamil KAYA, Süleyman Demirel Ün., Yüksek Lisans, 1998.

ÖZGE, Sedef, “**The Novel and The Intellectual Under Military Regimes: A Study on The Intellectual Project of Turkish Writers in The 1970's**”- “**Askeri Rejim Dönemlerinde Roman ve Entelektüel: 1970'li Yıllarda Türk Yazarlarının Entelektüel Projesi Üzerine Bir Çalışma**”, Danışman: Doç. Dr. Çağlar KEYDER, Boğaziçi Ün., Yüksek Lisans, 1998.

ÖZPOLAT, Abdulvahap, “**Nurettin Topçu'nun Sosyolojik Görüşlerinde 'Milli Mektep' ve Sosyo-Kültürel Fonksiyonları**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. M. Said DOĞAN, Sakarya Ün., Yüksek Lisans, 1998.

CİVAN, Müge, “**Selahattin Demirkan'ın Eserleri ve Sosyoloji Anlayışı**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Recep ERTÜRK, İstanbul Ün., Yüksek Lisans, 1999.

DURMUŞ, Ahmet Hakan, “**Ziya Gökalp'e Göre Türk Aile Yapısı**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. M. Said DOĞAN, Sakarya Ün., Yüksek Lisans, 1999.

KÖKTÜRK, Gökhan, “**Baykan Sezer'de Doğu-Batı Sorunu**”, Danışman: Doç. Dr. Nevin Güngör ERGAN, Hacettepe Ün., Yüksek Lisans, 1999.

ŞENOZAN, Şinasi, “**Çağdaş Türk Sosyologlarında Eğitim-Toplum İlişkisi 'Erol Güngör Örneği'**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. M. Said DOĞAN, Sakarya Ün., Yüksek Lisans, 1999.

VELİYEV, Afgan, “**Sosyal Düşünce Tarihinde Mirza Bala Mehmetzade**”, Danışman: Prof. Dr. Ümit Meriç YAZAN, İstanbul Ün., Yüksek Lisans, 1999.

ALTUN, Fahrettin, “**Modernleşme Kuramı ve Türk Sosyolojisinde Kalkınma Tartışmaları (1945-1970)**”, Danışman: Prof. Dr. Esin KÜNTAY, Mimar Sinan Ünv., Yüksek Lisans, 2000.

KAYA, Sevda, “**Ahmet Hamdi Başar Sosyolojisi**”, Danışman: Prof. Dr. Ali ERKUL, Cumhuriyet Ünv., Yüksek Lisans, 2000.

SERİM, Murat, “**Türk Sosyolojisinde Ziya Gökalp Geleneği ve Mustafa E. Erkal**”, Danışman: Doç. Dr. Mimar TÜRKKAHRAMAN, Kırıkkale Ünv., Yüksek Lisans, 2000.

ŞAHİN, Birsen, “**İsmail Hakkı Baltacıoğlu'nda Toplumsal Kalkınma Anlayışı**”, Danışman: Prof. Dr. Nevin Güngör ERGAN, Hacettepe Ünv., Yüksek Lisans, 2000.

ULUS, Atilla, “**Ziya Gökalp ve Prens Sabahattin'in Düşüncelerinin Karşılaştırmalı Olarak Sosyolojik Analizi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Zeynep Gökçe Akgür BİLGE, Sakarya Ünv., Yüksek Lisans, 2000.

AKDOĞAN, Çiğdem, “**John Locke'da Toplum Sözleşmesi Kavramı**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Serdar SAĞLAM, Hacettepe Ünv., Yüksek Lisans, 2001.

ANLAR, Yaşar, “**Erol Güngör'ün Türk Modernleşmesine Bakışı**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Fikri OKUT, Sakarya Ünv., Yüksek Lisans, 2001.

ÖZBEN, Mevlüt, “**Cahit Tanyol'un Türk Devlet Felsefesine İlişkin Görüşleri**”, Danışman: Prof. Dr. Sabahattin GÜLLÜLÜ, Atatürk Ünv., Yüksek Lisans, 2001.

ÖZEN, Hayriye, “**Critical Review on The Polititical Role of Intellectuals**”- “**Entelektüellerin Siyasal Rolü Üzerine Eleştirel Bir Değerlendirme**”, Danışman: Doç. Dr. Mesut YEĞEN, ODTÜ, Yüksek Lisans, 2001.

ÖZEN, Ünal, “**Mübeccel Kıray ve Türk Sosyolojisi Tarihindeki Yeri**”, Danışman: Prof. Dr. Esin KÜNTAY, Mimar Sinan Ünv., Yüksek Lisans, 2001.

RZAYEVA, Laman, “**Azerbaijan Intellectuals During The Transition**”, “**Dönüşüm Sürecinde Azerbaycanlı Aydınlar**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Sibel KALAYCIOĞLU, ODTÜ, Yüksek Lisans, 2001.

BİLİCAN, Veda, “**Muzaffer Sencer'in Sosyolojisi**”, Danışman: Doç. Dr. Sezgin KIZILÇELİK, Cumhuriyet Üniv., Yüksek Lisans, 2002.

KAŞKER, Seher, “**Mehmet Saffet Engin Ar'ın Yaşamı, Eserleri, Düşünceleri ve Türk Sosyolojisine Katkıları**”, Danışman: Prof. Dr. Korkut TUNA, İstanbul Üniv., Yüksek Lisans, 2002.

ÖZTÜRK, Musa, “**Türk Sosyolojisinde Cahit TANYOL'un Yeri**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Osman KONUK, İnönü Üniv., Yüksek Lisans, 2002.

SARITAŞ, Türkan, “**Bir Toplumbilimci Olarak Birsen Gökçe**”, Danışman: Prof. Dr. Faruk KOCACIK, Cumhuriyet Üniv., Yüksek Lisans, 2002.

ARSLAN, Fatih, “**Türk Aydınının Postmodernizmi Algılayışı**”, Danışman: Prof. Dr. Sezgin KIZILÇELİK, Cumhuriyet Üniv., Yüksek Lisans, 2003.

İSKENDER, Şenay Çetin, “**Baykan Sezer'de Doğu-Batı Anlayışı**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Zeynep Gökçe Akgür BİLGE, Sakarya Üniv., Yüksek Lisans, 2003.

2. 3. Sosyologlar, Sosyal Teorisyenler ve Aydınların İncelenmesi Üzerine Olan Doktora Tezleri

SOMAR, Ziya, “**Son Asır Türk Tefekkür Tarihi ve Mehmet İzzet**”, İstanbul Üniv., Doktora, 1947.

TÜTENGİL, Cavit Orhan, “**Montesquieu'nun Siyasi ve İktisadi Fikirleri**”, Danışman: Prof. Dr. Halil Vehbi ERALP, İstanbul Üniv., Doktora, 1956.

ELBURUZ, Leyla, “**Karl Mainheim ve Planlı Değişme**”, Hacettepe Üniv., Doktora, 1977.

JEDDİ, Firouz, “**Şirazlı Sadi'nin Toplum ve Eğitim Dünyası**”, İstanbul Üniv., Doktora, 1979.

BAYRAKLI, Bayraktar, “**Farabi'de Devlet Felsefesi**”, İstanbul Üniv., Doktora, 1982.

ÇAĞLAR, Adil, “**Bir Geçiş Döneminde (1938-50) Türk Aydını**”, İstanbul Üniv., Doktora, 1982.

GÜNGÖR, Nevin, “**Fındıkoğlu’nun Kültür, Eğitim ve Dil Üzerindeki Görüş ve Önerileri**”, Danışman: Doç. Dr. Mustafa ERKAL, Hacettepe Ün., Doktora, 1988.

KAÇMAZOĞLU, H. Bayram, “**1960-1971 Dönemi Türkiye Sosyolojisi**”, Danışman: Prof. Dr. Baykan SEZER, İstanbul Ün., Doktora, 1990.

AVCILAR, Suna Başak, “**Türk Sosyal Bilimcilerinin Osmanlı Tabakalaşma Sistemine İlişkin Görüşleri Üzerine Bir Değerlendirme**”, Danışman: Doç. Dr. Beylü DİKEÇLİGİL, Hacettepe Ün., Doktora, 1994.

MERMUTLU, M. Bedri, “**Sosyal Düşünce Tarihimizde Şinasi**”, Danışman: Prof. Dr. Ümit Meriç YAZAN, İstanbul Ün., Doktora, 1996.

BOUSJİNİ, Mohsen Alaei, “**Tarihe Bakış Açısından Ziya Gökalp ve Ali Şeriatî Sosyolojilerinin Karşılaştırılması**”, Doç. Dr. Müzeyyen GÜLER, Mimar Sinan, Doktora, 1999.

ÖZKİRAZ, Ahmet, “**Sabri F. Ülgener’de Zihniyet Analizi**”, Danışman: Prof. Dr. Nevin Güngör ERGAN, Hacettepe Ün., Doktora, 1999.

ALVER, Köksal, “**Amerikan Sosyolojisinin Türk Sosyolojisine Etkileri (Başlangıç Dönemi)**”, Danışman: Prof. Dr. Korkut TUNA, İstanbul Ün., Doktora, 2000.

BAĞLAMA, Cemil, “**Bir Geçiş Dönemi Aydını Olarak Celal Nuri (İleri) ve Görüşleri**”, Danışman: Prof. Dr. Korkut TUNA, İstanbul Ün., Doktora, 2000.

B. AİLE

1. AİLE SOSYOLOJİSİ ALANINDAKİ TEZLER

1. 1. Aile Sosyolojisi Alanındaki Lisans Tezleri

Mustafa Nejat, “**Ailenin Şekilleri**” (eski yazıyla), İstanbul Ün., Lisans, 1927.

Mehpare Tevfik, “**Türklerin Tarihi Tekamülüne Göre Türk Ailesi ve Bilhassa Kadın**”, İstanbul Ün., Lisans, 1931.

SOYUMERALI, Fatma, “**Medeni Kanunun Kabulü ve Evlenme-Boşanma İstatistikleri**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1944.

ACURA, Fahrunnisa, “**İzdivaç**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1948.

TUNA, A. Orhan, “**Tanzimattan Beri Aile Hukukumuzun Evrimi**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1950.

SÜREKLİ, Kemal, “**Türk Ailesinin Tekamülü**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1956.

DİNGA, Erdem, “**On Aile Üzerinde Yapısal Değişikliklerin İncelenmesi**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1964.

ÇEPNİ, Meral S., “**Çocuk Sağlığı Probleminin Aile Sosyo-Ekonomik Yapısı ile İlişkileri**”, Danışman: Prof. Dr. Nurettin Şazi KÖSEMİHAL, İstanbul Üniv., Lisans, 1965.

VOLGA, Selçuk, “**Çocuk Ruh Sağlığının Aile Sosyo-Ekonomik Yapısı ile İlişkileri**”, Prof. Dr. Nurettin Şazi KÖSEMİHAL, İstanbul Üniv., Lisans, 1966.

YAZICI, Mustafa, “**Olukbaşı (Biresse) Aile Monografisi**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1966.

TORAN, İsmail Hakkı, “**Konya İli Merkez Hatunsaray Bucağına Bağlı Güneydere ‘Botsa’ Köyünden Konya İli Merkezine Göç Eden Ailelerle Köydeki Aileler Arasındaki Sosyo-Kültürel Ayrımları Belirleme Denemesi**”, Prof. Dr. Nurettin Şazi KÖSEMİHAL, İstanbul Üniv., Lisans, 1967.

GÖNÜL, Ünsan, “**İstanbullu Ailelerde Evlenme Adetlerinin Mukayesesi (1926'dan Sonra,1956'dan Önce)**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1968.

PALANCIOĞLU, Medine, “**Türkiye'de Boşanma, Şehirleşme ve İç Göçlerle Boşanma Arasındaki İlişki**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1968.

SAKALLI, Meral, “**Türkiye'de Boşanma Olayları Hakkında Sosyolojik Bir Araştırma**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1968.

DALYANCI, Bülent, “**Bakırköy Fevzi Çakmak Sitesindeki Ailelerin Gelir Düzeyi ile Tüketim Harcamaları Arasındaki İlişki**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1970.

KEÇECİ, Reşat, “**Bir Endüstri Kesiminde Değişen Aile Yapıları**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1970.

ÇELTİKÇİ, Ayşecan, “**Kentleşme ve Doğum Kontrolü**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1971.

EREZ, Güzin, “**Eski Bir Yerleşme Birimi Olan Nuripaşa Mahallesi ile Yeni Bir Yerleşme Birimi Olan Cumhuriyet Mahallesi'nde Aile Büyüklüğünün Karşılaştırılması**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1971.

ERMASARIÇ, Ahmet, “**Şehirleşmenin Aile Planlaması Bakımından Ele Alınışı**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1971.

EŞKAZAN, Sevinç, “**Okul Öncesi Çocuklarda Görülen Beslenme Bozukluklarının Ailenin Sosyo-Ekonomik Yapısıyla İlişkisi**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1971.

EROCAK, Muzaffer, “**Ailelerdeki Çözümlerin ve Kişinin Sosyal Yaşantısının Suçluluk Üzerindeki Etki ve Sonuçları**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1972.

ÖZKAYNAK, İnci, “**Türkiye'de Doğum Kontrolü**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1972.

İÇMELİ, M. Kemal, “**Türkiye'de Ailenin Sosyal Dağılımı**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1977.

UZUN, Ayşegül, “**1967-1976 Yılları Arasında Ülkemizdeki Boşanma Olaylarına Genel Bir Bakış**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1979.

KOKA, Gülden, “**İbn Batuta, Marco Polo ve İbn Fazlan Seyahatnamelerinde Aile Hayatı**”, Danışman: Prof. Dr. Cahit TANYOL, İstanbul Üniv., Lisans, 1981.

ŞAKAK, Lale, “**Tarihte ve Günümüz Türkiye'sinde Aile Boşanmaları**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1981.

ESEN, Sakine, “**Yamanlar Mahallesi (Karşıyaka-İzmir), Gecekonduunda Aile Yapısı ve Eğitim Durumu**”, Danışman: Doç. Dr. Halil NARMAN, Fırat Üniv., Lisans, 1987.

TOKTAŞ, İnci, “**Elazığ’daki Boşanma Sorunu Hakkında Sosyolojik Bir Araştırma**”, Danışman: Doç. Dr. Halil NARMAN, Fırat Ün., Lisans, 1987.

KIZILAY, Nurcan, “**Türklerde ve Günümüz Türkiye’sinde Evliliğe Sosyolojik Yaklaşım**”, Danışman: Prof. Dr. Fügen BERKAY, İnönü Ün., Lisans, 1988.

POLAT, Aysel, “**Lise Öğrencilerinin Başarısında Ailelerinin Sosyo-Ekonomik ve Kültürel Yapısının Etkisi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Celalettin İÇMELİ, Fırat Ün., Lisans, 1988.

ŞAHİN, Nezaket, “**Malatya’daki Boşanma Sorunu Hakkında Sosyolojik Bir Araştırma**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Zeki ERDOĞMUŞ, Fırat Ün., Lisans, 1988.

ŞENGÜL, Metin, “**Sanayileşmenin Türk Aile Yapısı Üzerindeki Tesirleri**”, Danışman: Arş. Gör. Etem ÇALIK, İnönü Ün., Lisans, 1988.

TOĞRULCA, Semra, “**Karakaya Barajından Etkilenerek Malatya’ya Göçeden Ailelerin Kentleşmesi**”, Danışman: Dr. Sabri ÇAKIR, Fırat Ün., Lisans, 1988.

YETİŞ, Nevin, “**Çalışan Kadının Aile İçindeki Rollerinin Değişimi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehmet YALVAÇ, İnönü Ün., Lisans, 1988.

YILDIZ, Keziban, “**Ailenin Değişen Yapısal, Fonksiyonel Özellikleri ve Çocuğun Sosyalleşmesindeki Rolü**”, Danışman: Dr. Gülsen DEMİR, İnönü Ün., Lisans, 1988.

BEZGİN, Enver, “**Türk Basınına Göre Yurtdışında Çalışan Türk İşçi Ailelerinin Sosyo-Kültürel Problemleri**”, Danışman: Prof. Dr. Halil NARMAN, Fırat Ün., Lisans, 1989.

GÜLER, Nilgün, “**Menemen’deki Ailelerin Sosyo-Kültürel Yapıları ve Çocuk Yetiştirme Tarzları**”, Danışman: Dr. Selahattin SOLMAZ, Fırat Ün., Lisans, 1989.

ÖZDEMİR, Salime, “**Maden’de İşçi Aileleri**”, Danışman: Dr. Sabri ÇAKIR, Fırat Ün., Lisans, 1989.

YENİDÜNYA, Özen, “**Fevzi Çakmak Mahallesi’nde Çocuğun Bakımı ve Eğitiminde Ailelerin Önemi**”, Danışman: Dr. Selahattin SOLMAZ, Fırat Ün., Lisans, 1989.

AKANSEL, Nursel, “**Baskil’den Elazığ’a Göçeden Ailelerin Kentleşme Eğilimleri**”, Danışman: Dr. Sabri ÇAKIR, Fırat Ün., Lisans, 1990.

DURAN, Leyla, “**Elazığ’daki Boşanma Sorunu Hakkında Sosyolojik Bir Araştırma**”, Danışman: Doç. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Ün., Lisans, 1990.

HAFIZOĞLU, Ali Fuat, “**1950-1970 Yılları Arasında Türk Aile Yapısındaki Değişmeler**”, Danışman: Dr. Gülsen DEMİR, İnönü Ün., Lisans, 1990.

KIŞLALI, Şengül, “**Boşanma**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Yaşar KAYA, İnönü Ün., Lisans, 1990.

KOÇ, Gülsen, “**Elazığ İli, Merkez İlçesi, Milli Egemenlik İlkokulu Dördüncü ve Beşinci Sınıflardaki Başarısız Öğrencilerin Başarısızlığında Ailenin Rolü**”, Danışman: Prof. Dr. Zeki ERDOĞMUŞ, Fırat Ün., Lisans, 1990.

ÖNAL, Huluse, “**Türk Ailesindeki Değişmeler**”, Danışman: Yr. Doç. Dr. Yaşar KAYA, İnönü Ün., Lisans, 1990.

DOLANBAY, Hamidiye, “**Ailenin Çocuk Eğitimindeki Rolü**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Yaşar KAYA, İnönü Ün., Lisans, 1991.

KARAKOÇ, Güven, “**Sosyolojik Açıdan Boşanma Olayına Genel Bir Bakış**”, Danışman: Dr. Selahattin SOLMAZ, Fırat Ün., Lisans, 1991.

YEŞİLYURT, Osman, “**Zara İlçesinin Aile Yapısı ve Ailede Meydana Gelen Değişmelerin İncelenmesi**”, Danışman: Doç. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Ün., Lisans, 1991.

CAN, Nedim, “**Ailenin İşlevsel Açıdan İncelenmesi**”, Danışman: Prof. Dr. Halil NARMAN, Fırat Ün., Lisans, 1992.

SAM, Rıza, “**Çocuklarda Suç Eğiliminin Ortaya Çıkmasında Ailenin Rolü**”, İnönü Ün., Lisans, 1992.

ŞAHİN, Ö. Lütfü, “**Boşanma Hakkında Sosyolojik Bir Araştırma ve Malatya Örneği**”, Danışman: Dr. İbrahim KIR, Fırat Üniv., Lisans, 1992.

ŞAŞMAZ, M. Fahir, “**Harput Nahiyasının Aile Yapısı**”, Danışman: Dr. Selahattin SOLMAZ, Fırat Üniv., Lisans, 1992.

BARIŞIK, Orhan, “**Tarihsel Süreç İçerisinde Ailenin Evrimi**”, Danışman: Doç. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Üniv., Lisans, 1993.

DENİZ, Mustafa, “**Elazığ Merkezinde Yerleştirilen Beritan’lı Ailelerde Sosyo-Kültürel Değişme (128 Evler, Cumhuriyet Mahallesi)**”, Danışman: Dr. Sabri ÇAKIR, Fırat Üniv., Lisans, 1993.

ERSOY, Gülhan, “**Yeşilyurt İlçesi’nde Ailede Kadının Yeri**”, Danışman: Dr. Sabri ÇAKIR, Fırat Üniv., Lisans, 1993.

KABAŞ, Uğur, “**Modern Toplumda ve İslam’da Aile**”, İnönü Üniv., Lisans, 1993.

KARTAL, Saadettin, “**Çorum İlinde Aile ve Boşanma**”, Danışman: Doç.Dr. Mahmut ATAY, Fırat Üniv., Lisans, 1993.

ABDULHAKİMOĞULLARI, M. Faik, “**Türk Aile Yapısının Osmanlı Devletinin Yükseliş Dönemine Kadar Şekilleri ve Yapısı**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Selahattin SOLMAZ, Fırat Üniv., Lisans, 1994.

BEKTAŞ, Aysel, “**Çocuğun Sosyalleşmesinde Aile Yapısının Rolü**”, Danışman: Dr. Gülsen DEMİR, İnönü Üniv., Lisans, 1994.

CAN, Önder, “**Kentleşme Sürecinde Ailenin Sağlığa Bakış Açısı**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Üniv., Lisans, 1994.

ÇATALTAŞ, Kader, “**Berlin’in Kreuzberg ve Alt-Moabit Semtlerinde Oturan 25 Türk Ailesinin Sosyo-Kültürel ve Ekonomik Sorunları**”, Danışman: Prof. Dr. Halil NARMAN, Fırat Üniv., Lisans, 1994.

BULANIK, Yusuf, “**Televizyon Reklamlarının Aile ve Çocuk Üzerine Etkisi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Celalettin İÇMELİ, Fırat Üniv., Lisans, 1995.

ÇARMAN, Tülay, “**Çocuk Eğitiminde Ailenin Fonksiyonları**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Osman KONUK, İnönü Üniv., Lisans, 1995.

DEĞİRMENCİ, Alparslan, “**Türkiye’de Boşanma Olaylarına Genel Bir Bakış**”, Danışman: Prof. Dr. Halil NARMAN, Fırat Üniv., Lisans, 1995.

GÜLDAĞ, Hasan, “**Şehirleşme ve Aile**”, Danışman: Arş. Gör. Vehbi BAYHAN, İnönü Üniv., Lisans, 1995.

SIZI, Gülkız, “**Türk Ailesinde Meydana Gelen Değişmeler**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Yaşar KAYA, İnönü Üniv., Lisans, 1995.

BİRİ, Nihat, “**Toplumsal Değişme Sürecinde Aile**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Selahattin SOLMAZ, Fırat Üniv., Lisans, 1996.

ERTEKİN, Şengül, “**İki Farklı Çevrede Yaşayan Ailelerin (7-11) Yaş Çocuklarındaki Cinsiyet Ayrımına İlişkin Tutumları**”, Danışman: Doç. Dr. Celalettin İÇMELİ, Fırat Üniv., Lisans, 1996.

GÜNER, Harun, “**Türk Aile Yapısı ve Türk Ailesinin Bugünkü Sorunları**”, Danışman: Doç. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Üniv., Lisans, 1996.

DEDELER, Serap, “**Aile Yapısı ve Cumhuriyet Dönemi Türk Ailesi**”, İnönü Üniv., Lisans, 1998.

YERGİN, Sadık, “**Ergani Aile Yapısı**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ömer AYTAÇ, Fırat Üniv., Lisans, 1998.

ABANOZ, İsmail, “**Kentleşmenin Aile Üzerindeki Etkisi**”, İnönü Üniv., Lisans, 1999.

CÖRT, Fadime, “**Türk Aile Yapısı ve Meydana Gelen Değişiklikler**”, İnönü Üniv., Lisans, 1999.

ÇALIŞKAN, İbrahim, “**Kitle İletişiminin Aile Üzerindeki Etkisi**”, İnönü Üniv., Lisans, 1999.

DEMİREL, Ramazan, “**Elazığ’ın Kovancılar İlçesinde Aile Plânlaması Konusunda Tutumlar**”, Danışman: Arş. Gör. Uğur KABASAKAL, Fırat Üniv., Lisans, 1999.

KARATAŞ, Figen, “**Göçün Aile Kurumu Üzerine Etkisi**”, İnönü Ün., Lisans, 1999.

ÖZELÇİ, Mehmet, “**Çocuklarda Suç Eğiliminin Ortaya Çıkmasında Ailenin Rolü**”, Danışman: Prof. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Ün., Lisans, 1999.

YILDIRIM, Aslı, “**Kentleşme ve Aile**”, İnönü Ün., Lisans, 1999.

YILDIZ, Serhan, “**Sanayileşmenin Ailede Meydana Getirdiği Değişiklikler**”, İnönü Ün., Lisans, 1999.

ÇAKMAK, Şahin, “**Anne-Baba Tutumlarının Çocuğun Davranışına Etkisi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Bahadır KÖKSALAN, Fırat Ün., Lisans, 2000.

DAŞ, Elif, “**Aile Sosyolojisi Açısından Bir Değerlendirme (Akçakiraz Merkez Köyü Örneği)**”, Danışman: Dr. Yelda SEVİM, Fırat Ün., Lisans, 2000.

GÜNEY, Yunus, “**Türkiye’de Kentleşmenin Aile Sistemi Üzerindeki Tesiri**”, İnönü Ün., Lisans, 2000.

GÜRSES, Yasemin, “**Çocuğun Kişiliğinin Oluşmasında ve Eğitiminde Ailenin Rolü**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Bahadır KÖKSALAN, Fırat Ün., Lisans, 2000.

KOCA, Meryem, “**Aile İçindeki Şiddetin Çocuk Üzerindeki Etkileri**”, İnönü Ün., Lisans, 2000.

ORTAK, Sibel, “**Ailenin Sosyo-Ekonomik Durumunun İlköğretim Çağındaki Çocuğun Okul Başarısına Etkisine Sosyolojik Bir Bakış: Elazığ Evrenpaşa İlköğretim Okulu Örneği**”, Danışman: Arş. Gör. Uğur KABASAKAL, Fırat Ün., Lisans, 2000.

TOPLU, Mustafa, “**Antalya-Yavuz Selim Gecekondü Mahallesiindeki Ailelerin Sosyo-Ekonomik Durumu**”, Danışman: Prof. Dr. Halil NARMAN, Fırat Ün., Lisans, 2000.

TÜMENCİ, Soner, “**Osmanlı Devleti’nde Türk Ailesi**”, İnönü Ün., Lisans, 2000.

TÜRKOĞLU, Mustafa, “**Sanayileşme ile Birlikte Türk Aile Yapısında Meydana Gelen Değişmeler**”, İnönü Üniv., Lisans, 2000.

YÜKSEL, Yüstra, “**Tanzimattan Günümüze Türk Aile Yapısında Meydana Gelen Değişmeler**”, Danışman: Prof. Dr. Halil NARMAN, Fırat Üniv., Lisans, 2000.

AKDAĞ, Salih, “**Sosyal Değişme Sürecinde Aile ve Kuşaklararası Çatışması**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ömer AYTAÇ, Fırat Üniv., Lisans Tezi, 2001.

BALUN, Berivan, “**Kültürel Değişim Yönleriyle Almanca Aileler**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehtap YEŞİLORMAN, Fırat Üniv., Lisans, 2001.

ÇAĞLAR, Emine, “**Çocuğun Başarısı Üzerinde Ailenin Etkisinin Sosyolojik Analizi: Mezre İlköğretim Okulu**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Bahadır KÖKSALAN, Fırat Üniv., Lisans, 2001.

ÇINAR, Sibel, “**Aile Yapısı Açısından Bir Değerlendirme (Kepektaş Köyü Örneği)**”, Danışman: Prof. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Üniv., Lisans, 2001.

DOĞAN, Oktay, “**Sanayileşmenin Ailede Meydana Getirdiği Değişmeler**”, İnönü Üniv., Lisans, 2001.

EREN, Deniz, “**1950-1970 Yılları Arası Türkiye’de Kentleşme ve Aile Münasebeti**”, İnönü Üniv., Lisans, 2001.

GÜNEŞ, Nadide, “**Geçmişten Günümüze Türkiye’de Kadın ve Aile**”, İnönü Üniv., Lisans, 2001.

GÜROK, Yusuf Günhan, “**Sanayileşme ve Aile Münasebeti**”, İnönü Üniv., Lisans, 2001.

YALÇIN, Feridun, “**Erken Çocuklukta Aile Eğitimi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Bahadır KÖKSALAN, Fırat Üniv., Lisans, 2001.

YILDIRIM, Neslihan, “**Cumhuriyet Dönemi Türk Aile Yapısı**”, İnönü Üniv., Lisans, 2001.

ÇELİK, İzzet, “**Kentleşme ve Aile**”, İnönü Üniv., Lisans, 2002.

ÇİÇEKSOYU, Rıdvan, “**Kentleşmenin Aile Üzerindeki Etkisi**”, İnönü Üniv., Lisans, 2002.

İLTER, Cem, “**İşsizliğin Aile Üzerindeki Etkisi**”, İnönü Ün., Lisans, 2002.

ATAÇ, Nermin, “**Değişen Türk Toplumunda Aile Yapısının Çocuk Gelişimine Etkisi**”, Danışman: Dr. Yelda Sevim ÖZGEN, Fırat Ün., Lisans, 2003.

ELİTOK, Fatma, “**Çocuk Suçluluğu ve Aile**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ömer AYTAÇ, Fırat Ün., Lisans, 2003.

TOPTAŞ, Resul, “**Sosyo-Kültürel Değişme Sürecinde Türk Aile Yapısı**”, İnönü Ün., Lisans, 2003.

DAĞDÖĞEN, M. Aydın, “**Türk Aile Yapısının Sosyolojik Olarak İncelenmesi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehtap YEŞİLORMAN, Fırat Ün., Lisans, 2004.

DEMİRCİ, Tuba, “**Sosyolojik Açıdan Aile İçi İletişim**”, Danışman: Dr. Yelda Sevim ÖZGEN, Fırat Ün., Lisans, 2004.

DÜRMÜŞ, Saime, “**Aile İçi Şiddet**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Bahadır KÖKSALAN, Fırat Ün., Lisans, 2004.

YILDIZ, Fatma, “**Bireyin Eğitiminde Ailenin Önemi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Bahadır KÖKSALAN, Fırat Ün., Lisans, 2004.

1. 2. Aile Sosyolojisi Alanındaki Yüksek Lisans Tezleri

ÖZYÜREKLİ, Oya, “**Ankara Belediye Hudutları İçinde İlk ve Orta Öğretimde Çalışan Evli Çocuklu 20-45 Yaş Grupları Arasındaki Bayan Öğretmenlerin Aile İçi Sosyal Problemleri**”, Danışman: Doç. Dr. Nihat NİRUN, Hacettepe Üniv., Yüksek Lisans, 1968.

AKAN, Vildan, “**Öğrencilerin Arkadaş Seçiminde Ailelerin Sosyo-Ekonomik Durumlarının Etkileri**”, Danışman: Doç. Dr. Nihat NİRUN, Hacettepe Üniv., Yüksek Lisans, 1975.

ÖZEN, Sevinç, “**Gecekondu Ailelerinde Bireyler Arası Etkileşim**”, Danışman: Prof. Dr. Ülgen OSKAY, Ege Üniv. Yüksek Lisans, 1984.

ERSİN, Meral, “**Kapıcı Aile Yapısında Yaşam Biçimi: Mithatpaşa Caddesi'ndeki Apartmanlarda Çalışan Kapıcılar Üzerine**”, Danışman: Prof. Dr. Ülgen OSKAY, Ege Üniv., Yüksek Lisans, 1985.

SÖNMEZ, Abdülkerim, “**A Sociological Analysis of Unofficial Marriages in Turkey Based On Provincial Statistics**”- “**Resmi İstatistikler Temelinde Türkiye'deki Gayr-i Meşru Evliliklerin Sosyolojik Analizi**”, Danışman: Prof. Dr. Elizabeth ÖZDALGA, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1986.

ÖNEN, Engin, “**Germiyan Köylüleri ile Bu Köyden İzmir'e Göçenlerin Yaşam Biçimlerinin Aile Boyutunda Karşılaştırması**”, Danışman: Prof. Dr. Önal SAYIN, Ege Üniv., Yüksek Lisans, 1987.

DEMİR, Gülperi, “**Boşanma Yoluyla Parçalanmış Ailede Kadının Rol ve Statüsündeki Değişmeler**”, Danışman: Doç. Dr. Ercan TATLIDİL, Ege Üniv. Yüksek Lisans, 1988.

GÜLMEZ, Vildan, “**Ailenin Toplumsal Konumunun Çocuğun Eğitimi Üzerindeki Etkileri**”, Danışman: Doç. Dr. Ercan TATLIDİL, Ege Üniv. Yüksek Lisans, 1988.

BAHADIR, Ziyet, “**Sivas Köylerinde Aile Yapısı**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ali ERKUL, Cumhuriyet Üniv., Yüksek Lisans, 1989.

AYDOĞAN, Feramuz, “**Kırsal Kesimden Kente Gelen Ailelerin Kentleşme, Kentleşme Süreçleri ve Sorunları**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ali ERKUL, Cumhuriyet Üniv., Yüksek Lisans, 1990.

DEMİR, Erol, “**Impact of The Economic Policies on The Survival Strategies of The Urban Poor Families in The Post-1980 Turkey**”- “**1980 Sonrası Türkiye'sinde Kentsel Fakir Ailelerin Hayatlarını İkame Etme Stratejileri Üzerine Ekonomi Politikaların Etkisi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Yıldız ECEVİT, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1991.

GÖNÜLLÜ, Emine, “**Sivas Dokuma Sanayi A.Ş'de Çalışan İşçilerin Aile Yapıları Üzerine Sosyolojik Bir Araştırma**”, Danışman: Doç. Dr. Faruk KOCACIK, Cumhuriyet Üniv., Yüksek Lisans, 1991.

GÜMÜŞÇUBUK, Nilay, “**Ailenin Suç Üzerindeki Etkisi**”, Danışman: Doç. Dr. Tülin İÇLİ, Hacettepe Ün., Yüksek Lisans, 1991.

ŞATIROĞLU, Ayşen, “**Kentleşme Sürecinin Sosyal bir Sonucu Olarak Boşanma**”, Danışman: Prof. Dr. Esin KÜNTAY, Mimar Sinan Ün., Yüksek Lisans, 1991.

AKALIN, Sema, “**Sivas'ta Doğurgan Çağındaki Kadınların Aile Planlaması Konusundaki Yaklaşımları**”, Danışman: Prof. Dr. Vahap SAĞ, Cumhuriyet Ün., Yüksek Lisans, 1992.

BURCU, Esra, “**Sosyal Değişme Süreci İçinde Farklı Sosyo-Ekonomik ve Kültürel Yapıya Sahip Aileler Arasında Sosyal Kontrolün Etkinliği ve Bazı Sapmış Davranışların Nedenlerine İlişkin Sosyolojik Değerlendirmeler**”, Danışman: Doç. Dr. Tülin İÇLİ, Hacettepe Ün., Yüksek Lisans, 1992.

ÇAĞLAR, Şebnem, “**Aile İçi Rol ve Statü Paylaşımında Çalışan Kadının Konumu: Sivas İli Kamu Kesiminde Çalışan Kadınlar Örneği**”, Danışman: Doç. Dr. Faruk KOCACIK, Cumhuriyet Ün., Yüksek Lisans, 1992.

KARAALP, Didem, “**Sosyolojik Açından Aile Kurumunun Şahsiyet ile İlişkisi**”, Danışman: Prof. Dr. Cihat ÖZÖNDER, Hacettepe Ün., Yüksek Lisans, 1992.

KAYA, Alev, “**Sosyal Değerlerdeki Değişme Süreci İçinde Aile İçi Sosyal Sapmalar ve Değişme Yönünün Tespiti**”, Danışman: Pof. Dr. Nihat NİRUN, Hacettepe Ün., Yüksek Lisans, 1992.

FAZLIOĞLU, Aygöl, “**Toplumsal Değişmenin Aile Yapısına ve Kadın Statüsüne Etkisi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Gülay ARIKAN, Hacettepe Ün., Yüksek Lisans, 1992.

ÖNDER, Erdoğan, “**Sivas'ta Poşa Topluluğunun Aile Yapısı Üzerine Sosyolojik Bir Araştırma**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ali ERKUL, Cumhuriyet Ün., Yüksek Lisans, 1992.

TUĞCU, Hüseyin, “**Türk Aile Yapısında Bektaşî Geleneklerinin Yeri ve Bir Bektaşî Köyü**”, Danışman: Prof. Dr. Cihat ÖZÖNDER, Hacettepe Ün., Yüksek Lisans, 1992.

YALÇIN, Cemal, “**Hatay İli Merkez İlçesinde Aile Yapısı**”, Danışman: Prof. Dr. Vahap SAĞ, Cumhuriyet Ün., Yüksek Lisans, 1992.

YUDULMAZ, Sezer, “**Kentsel Ailede Aile İçi İlişkiler: Sivas İli Örneği**”, Danışman: Prof. Dr. Vahap SAĞ, Cumhuriyet Ün., Yüksek Lisans, 1992.

AKTAŞ, Ali, “**Kırsal Kesim Ailesinin Yapı ve İşlevlerinde Meydana Gelen Değişmeler: Hıdırbaba, Karaçavuş Köyleri Üzerine Karşılaştırmalı Bir Araştırma**”, Danışman: Doç. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Ün., Yüksek Lisans, 1993.

ASLAN, Cahit, “**Sosyal Değişme Sürecinde Yapısal ve Fonksiyonel Açından Göçmen Ailelerinin Bürokratik Örgütlerle İlişkisi**”, Danışman: Prof. Dr. Nihat NİRUN, Hacettepe Ün., Yüksek Lisans, 1993.

CENGİZ, Recep, “**Kasabada Aile Yapısı: Başçiftlik Örneği**”, Danışman: Prof. Dr. Vahap SAĞ, Cumhuriyet Ün., Yüksek Lisans, 1993.

TAN, Kezban, “**Ankara Çevresinde Kırdan Kente Göç Eden Ailelerin Kentle Bütünleşme Düzeylerinin Belirlenmesi**”, Danışman: Doç. Dr. Gülay ARIKAN, Hacettepe Ün., Yüksek Lisans, 1993.

YAKUT, İnci, “**Spastik Çocukların Tedavi ve Eğitiminde Ailenin ve Sosyal Çevrenin Rolü**”, Danışman: Dr. Müzeyyen GÜLER, Mimar Sinan Ün., Yüksek Lisans, 1993.

ÇİÇEK, Şükran, “**Aile Odaklı Bir Sosyolojik İnceleme**”, Danışman: Doç. Dr. Tülin İÇLİ, Hacettepe Ün., Yüksek Lisans, 1994.

EREN, Özden, “**Türkiye’de Otistik Çocukların Aile Yapıları Üzerine Sosyolojik Bir İnceleme**”, Danışman: Doç. Dr. Beylü DİKEÇLİGİL, Hacettepe Ün., Yüksek Lisans, 1994.

ÖZDEMİR, Canan, “**Mardin İli Örneğinde Öğretmen Ailelerinin Sosyo-Ekonomik Yapısı**”, Danışman: Prof. Dr. Faruk KOCACIK, Cumhuriyet Ün., Yüksek Lisans, 1994.

SEMİZ, Celal, “**Yurt Dışındaki İşçilerin Türkiye’de Kalan Aile Bireyleri ve Sorunları (Taşançalı Örneği)**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Abdullah TOPÇUOĞLU, Selçuk Ün., Yüksek Lisans, 1994.

TURAN, Sevil, “**Türkiye’de Kentsel Aile Yapısının Değişimi-Uygulamalı Sosyolojik Bir Araştırma**” Danışman: Yrd. Doç. Dr. Abdullah TOPÇUOĞLU, Selçuk Üniv., Yüksek Lisans, 1995.

AKARÇAY, Filiz, “**Günümüz Türk Ailesinin Sosyal Sorunları**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. İbrahim KIR, Fırat Üniv., Yüksek Lisans, 1996.

AKSOY, Erdal, “**Sosyolojik Açından Aile Kurumu ve Şahsiyet İlişkisi**”, Danışman: Pof. Dr. Nihat NİRUN, Hacettepe Üniv., Yüksek Lisans, 1996.

ANGIN, Zeynep, “**Negotiating Reproduction and Sexuality in A Working Class Community**”- “**İşçi Sınıfına Ait Bir Mahallede Üreme ve Cinsellik Üzerine Düşünceler**”, Danışman: Prof. Dr. Frederic C. Shorter, Boğaziçi Üniv., Yüksek Lisans, 1996.

IRMAK, Özlem, “**Sosyolojik Bir Olgu Olarak İşsizlik ve Aile Üzerindeki Etkileri**”, Danışman: Doç. Dr. Sevinç ÖZEN, Ege Üniv., Yüksek Lisans, 1996.

KARATAY, Abdullah, “**Structure of Children Under State Protection A Descriptive Study on Broken Family**”- “**Devlet Koruması Altındaki Çocukların Aile Yapısı:Parçalanmış Aile Üzerine Betimsel Bir Çalışma**”, Danışman: Doç. Dr. Yusuf Ziya ÖZCAN, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1996.

YALDIZ, Mustafa, “**Peyami Safa’nın Romanlarında Aile**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ali ARSLAN, Sakarya Üniv., Yüksek Lisans, 1996.

ZONGUR, Nilgün, “**Türkiye’deki Aile Yapısı ve Eğitim Sistemi İçerisinde Çocuklarda Yaratıcı Düşünce Oluşturma Bağlamında Televizyonun Rolü**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Güliz ERGİNSOY, Mimar Sinan Üniv., Yüksek Lisans, 1996.

EROĞLU, Kadriye, “**Ailede Geçimsizlik ve Çocukluk**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mustafa AYDIN, Sakarya Üniv., Yüksek Lisans, 1997.

KARAOĞLAN, Bahattin, “**Boşanma Olgusunun Gencin Kişiliğine Etkisi: Sivas İli Merkez İlçe Örneği**”, Danışman: Doç. Dr. Faruk KOCACIK, Cumhuriyet Üniv., Yüksek Lisans, 1997.

YERKAZAN, Eşref, “**Harput’ta Aile Yapısı**”, Danışman: Prof.Dr. Halil NARMAN, Fırat Üniv., Yüksek Lisans, 1997.

DURSUN, Erdoğan, “**Sivas Merkez İlçe Örneğinde Öğretmen Ailelerinin Sosyo-Ekonomik Yapısı**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ziyet BAHADIR, Cumhuriyet Ünv., Yüksek Lisans, 1998.

EREMREM, Nuray, “**Eski Türk Toplumunda Ailenin Yeri ve Önemi**”, Danışman: Prof. Dr. Hüseyin AKYÜZ, Atatürk Ünv., Yüksek Lisans, 1998.

KARADAĞ, Meltem, “**Türkiye Toplumunda Bir Tabakalaşma Unsuru Olarak Eşraf: Antep'te Eşraf Aileleri**”, Danışman: Doç. Dr. Ayşe DURAKBAŞA, Mimar Sinan Ünv., Yüksek Lisans, 1998.

KARADUMAN, Arzu, “**Çocuğun Toplumsallaşmasında Ailenin Rolü**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ömer AYTAÇ, Fırat Ünv., Yüksek Lisans, 1998.

KİM, Sung-Woon, “**Kore Ailesinde Egemen Olan Değerlerin Kalkınmadaki Rolü**”, Danışman: Prof. Dr. Önal SAYIN, Ege Ünv., Yüksek Lisans, 1998.

SÜSLÜ, Atilla, “**Çayırhan-Orta Anadolu Linyit İşletmelerinde Çalışan İşçi Ailelerinde Toplumsal Değişme**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Aylin Görgün BARAN, Hacettepe Ünv., Yüksek Lisans, 1998.

TEKİNÖZ, Harika Kurtuluş, “**Aile Yapısının Siyasal Katılma Açısından Yeni Tutumları Geliştirmede Etkinlik Derecesi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Dilek Çiftçi YEŞİLTUNA, Ege Ünv., Yüksek Lisans, 1998.

YERGİN, Sadık, “**Ergani Aile Yapısı**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ömer AYTAÇ, Fırat Ünv., Yüksek Lisans, 1998.

DURMUŞ, Ahmet Hakan, “**Ziya Gökalp'e Göre Türk Aile Yapısı**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. M. Said DOĞAN, Sakarya Ünv., Yüksek Lisans, 1999.

SEZGİN, Mehtap, “**Mesleğe İlişkin Rol ile Aile Uyumu Temelinde Yaşanan Sorunlara İlişkin Bir Araştırma: Türkiye'deki Hava Trafik Kontrolörleri**”, Danışman: Doç. Dr. Aslıhan ÖĞÜN, Hacettepe Ünv., Yüksek Lisans, 1999.

ÜNAL, İsa, “**Türk Aile Yapısı Açısından Aile İçi ve Aile Dışı Eğitim Meselesi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Bülent BAYRAKTAR, Sakarya Ünv., Yüksek Lisans, 1999.

BİRGÜL, Alev Kahya, “**Kitle İletişim Araçlarından Televizyonun Aile İçi İlişkileri Üzerine Etkisi**”, Danışman: Doç. Dr. Gülay ARIKAN, Hacettepe Ün., Yüksek Lisans, 1999.

ÖZTUNÇ, Mustafa, “**Yaratıcı Düşünce Üzerinde Ailenin Etkisi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ahmet ESKİCUMALI, Sakarya Ün., Yüksek Lisans, 1999.

TÜRK, İsmail, “**Orta Öğretimde Ailenin Öğrenci Başarısına Etkisi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ali ARSLAN, Sakarya Ün., Yüksek Lisans, 1999.

CAN, Yücel, “**Koruyucu Aile Uygulaması: Ankara Örneği**”, Danışman: Dr. Nilüfer ÖZCAN DEMİR, Hacettepe Ün., Yüksek Lisans, 2000.

ÇİÇEK, Ali, “**Farklı Gelir Düzeylerine Göre Ailelerin Tüketim ve Tasarruf Eğilimlerine Etki Eden Sosyo-Kültürel Faktörler**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Ün., Yüksek Lisans, 2000.

GÖLCÜK, H. Büşra Ekercin, “**Kentleşmiş Ailelerde Çocuğun Yeri**”, Danışman: Doç. Dr. Abdullah TOPÇUOĞLU, Selçuk Ün., Yüksek Lisans, 2000.

KILIÇ, Ayhan, “**Manav Köylerinde Aile Yapısı (İzmit Örneği)**”, Danışman: Prof. Dr. H. Musa TAŞDELEN, Sakarya Ün., Yüksek Lisans, 2000.

UYSAL, Filiz, “**Kariyer Mesleklerinde Akademisyenliğin Tercihinde Ailenin Rolü:Hacettepe Üniversitesi Örneği**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Demet ULUSOY, Hacettepe Ün., Yüksek Lisans, 2000.

YÜCEL, Ebru, “**Aile Kurumunda Sosyalleşme ve Cinsel Kimliğin İnşası**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Nilay ÇABUK, Ankara Ün., Yüksek Lisans, 2000.

AKCAN, İsmail, “**Ailenin İlköğretimde Öğrenci Başarısına Etkisi (Söğütli Örneği)**”, Danışman: Doç. Dr. Ali Rıza ABAY, Sakarya Ün., Yüksek Lisans, 2001.

BİBAR, Bedriye, “**Değişim Sosyolojisi Açısından 19.yy'da ve Günümüzde İstanbul Aile Yapısının Karşılaştırılması**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Bahadır KÖKSALAN, Fırat Ün., Yüksek Lisans, 2002.

KARAKADILAR, Kenan, “**Televizyonun Türk Aile Yapısı Üzerindeki Etkileri**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. M. Said DOĞAN, Sakarya Ün., Yüksek Lisans, 2003.

PERK, Fatih, “**Sivas'ta Aile İçi Çatışma**”, Danışman: Prof. Dr. Ali ERKUL, Cumhuriyet Ün., Yüksek Lisans, 2003.

TAYLAN, Hasan Hüseyin, “**Köy Ailesinde Aile İçi İlişkiler (Selçikli Köyü Örneği)**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Berrin EYCE, Selçuk Ün., Yüksek Lisans, 2003.

1. 3. Aile Sosyolojisi Alanındaki Doktora Tezleri

TİMUR, Serim, “**Türkiye'de Aile Yapısı**”, Hacettepe Ün., Doktora, 1971.

KÜNTAY, Esin, “**Ailedeki Çözülmenin Çocuk Suçluluğuna Etkileri Üzerine İstanbul Çevresinde Yapılmış Bir Araştırma**”, İstanbul Ün., Doktora, 1975.

ÖZYÜREKLİ, Oya, “**Şehre Kırsal Bölgelerden Göç Etmiş Olan Ailelerin Şehirleşme Süreci İçindeki Durumları ve Bu Süreci Etkileyen Önemli Faktörlere Bağlı Olarak...**”,⁶⁵ Danışman: Prof. Dr. Nihat NİRUN, Hacettepe Ün., Doktora, 1974.

AKAN, Vildan, “**Çalışan Kadınların Ailedeki Rolü**”, Danışman: Prof. Dr. Nihat NİRUN, Hacettepe Ün., Doktora, 1981.

MERTER, Feridun, “**1950-1988 Yılları Arasında Köy Ailesinde Meydana Gelen Değişmeler (Malatya Örneği)**”, Danışman: Prof. Dr. Fügen BERKAY, İnönü Ün., Doktora, 1988.

ÖZEN, Sevinç, “**Sanayi Kasabasında Yaşam Biçimi ve Aile Yapısında Meydana Gelen Değişmeler: Soma Örneği**”, Danışman: Prof. Dr. Ülgen OSKAY, Ege Ün., Doktora, 1989.

EROL, Metin, “**Geniş Aileden Çekirdek Aileye Geçiş Sürecinde Aile İçi İlişkilerde Meydana Gelen Nitelik Değişmelerin, Aile Üzerindeki Etkileri (Sivas Merkez İlçe Örneği)**”, Danışman: Prof. Dr. Nihat NİRUN, Hacettepe Ün., Doktora, 1992.

⁶⁵ Bu tezin ismi kayıtlarda bu şekilde geçmektedir.

ÖZDEMİR, M. Çağatay, “**Almanya'dan Geri Dönen ve Üniversitelerde Öğrenim Gören Gençlerin Aileye İlişkin Tutumları**”, Danışman: Prof. Dr. Cihat ÖZÖNDER, Hacettepe Üniv., Doktora, 1992.

YAZICI, Erdinç, “**Sosyo-Kültürel Değişme Sürecinde Karabük'te İşçi Ailesi (Şehirli İşçiler ile Köylü İşçiler Arasında Karşılaştırmalı Bir Araştırma)**”, Danışman: Prof. Dr. Cihat ÖZÖNDER, Hacettepe Üniv., Doktora, 1992.

BİLGİLİ, Ahmet, “**Avrupa Topluluğu ile Bütünleşme Sürecinde Türk Aile Yapısı**”, Danışman: Doç. Dr. Arif ESİN, Mimar Sinan Üniv., Doktora, 1993.

EYCE, Berrin, “**Konya'da Küçük Sanayide Çalışan Ailelerde Kadının Sosyal Kontrol Gücü**”, Danışman: Prof. Dr. Nihat NİRÜN, Hacettepe Üniv., Doktora, 1994.

GÖNÜLLÜ, Müzeyyen, “**Sivas'ta Kamuda Çalışan Farklı Eğitim Düzeyindeki Evli Memur Kadınların Sosyo-Ekonomik Konumları, Aile İçi İlişkilerdeki Değişme Eğilimleri**”, Danışman: Prof. Dr. Nihat NİRÜN, Hacettepe Üniv., Doktora, 1994.

YEŞİLTUNA, Dilek Çiftçi, “**Tutum ve Davranışların Aile Yapısına Etkisi**”, Danışman: Prof. Dr. Ülgen OSKAY, Ege Üniv., Doktora, 1994.

KABAKLI, Latife Çimen, “**Türk Ailesinde Karar Mekanizmaları ve Kadının Rolü**”, Danışman: Doç. Dr. Ali Rıza ABAY, Sakarya Üniv., Doktora, 2003.

2. FEMİNİZM/KADIN KONULU TEZLER

2. 1. Feminizm/Kadın Konulu Lisans Tezleri

Mehpare Tevfik, “**Türklerin Tarihi Tekamülüne Göre Türk Ailesi ve Bilhassa Kadın**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1931.

ARAS, Ö. Yalçın, “**Endüstride Çalışan Kadının Ev Dışı Çalışma Karşısında Tavrı Alışı**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1968.

KİMYON, Şefik, “**Eski Türklerde Kadın**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1972.

SAN, Melek, “**Osmanlı'dan Günümüze Türk Toplumunda Kadın Sorunu**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1980.

ÖZDEMİR, Yeter, “**Üretim Sürecinde Kadın**”, Danışman: Doç. Dr. Baykan SEZER, İstanbul Üniv., Lisans, 1982.

PAT, Müzehher, “**Türkiye’de ‘Kadın Hakları’nın Gelişimi**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1982.

IRMAK, Perihan, “**Kadın Mahkumlar Problemine Genel Bir Bakış: Elazığ Cezaevi’ndeki Kadın Mahkumlar Örneği**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Zeki ERDOĞMUŞ, Fırat Üniv., Lisans, 1986.

KARATEKİN, Zekiye, “**Aydın Tekstil Fabrikası Kadın İşçilerinin Sosyo-Ekonomik Sorunlarının İncelenmesi**”, Danışman: Dr. Sabri ÇAKIR, Fırat Üniv., Lisans, 1986.

PUSUÇ, Sema, “**Çalışan Evli Kadınlarda Stres**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Celalettin İÇMELİ, Fırat Üniv., Lisans, 1988.

YETİŞ, Nevin, “**Çalışan Kadının Aile İçindeki Rollerinin Değişimi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehmet YALVAÇ, İnönü Üniv., Lisans, 1988.

AÇIKGÖZ, Sevda, “**Geçmişten Günümüze Dünyada ve Türkiye’de Kadın**”, Danışman: Dr. Gülsen DEMİR, İnönü Üniv., Lisans, 1989.

ASLAN, Leyla, “**Türkiye’de Kadının Toplumsal Konumu**”, Danışman: Dr. Sabri ÇAKIR, Fırat Üniv., Lisans, 1990.

KÖK, Çiğdem, “**Elazığ Merkez İlçesi Ziraat Bankasından Maaş Alan Eşi Ölmüş Dul Kadınların, Dulluk Hayatına Uyumu, Problemleri ve Beklentileri**”, Danışman: Doç. Dr. Zeki ERDOĞMUŞ, Fırat Üniv., Lisans, 1990.

DESTİCİ, Nilüfer, “**Kadın Eğitiminin Türklerde Tarihsel Gelişimi**”, Danışman: Dr. Gülsen DEMİR, İnönü Üniv., Lisans, 1991.

ERGÜZEL, Suna, “**Sarıçubuk Köyünde (Elazığ) Ailede Kadının Yeri**”, Danışman: Dr. Sabri ÇAKIR, Fırat Üniv., Lisans, 1991.

EROL, Şazer, “**Elazığ Dambüyük Köyünde Televizyonun Kadınlar Üzerindeki Etkisi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Celalettin İÇMELİ, Fırat Üniv., Lisans, 1991.

GÜNDÜZ, Şenay, “**M. K. E. K. Kırıkkale Mühimmat Fabrikasında Çalışan Kadın İşçilerin Sosyo-Ekonomik Sorunlarının Sosyolojik İncelemesi**”, Danışman: Dr. İbrahim KIR, Fırat Üniv., Lisans, 1991.

KAYA, Selma, “**Türkiye’de Kadının Geçmişte ve Günümüzde Toplumsal Durumu**”, Danışman: Dr. Gülsen DEMİR, İnönü Üniv., Lisans, 1991.

GÜNEŞ, F. Mehtap, “**Kadın ve Moda**”, Danışman: Dr. İbrahim KIR, Fırat Üniv., Lisans, 1992.

BAYRI, Perihan, “**Elazığ Merkez İlçedeki Dört Bankada Görevli Bayan Memurların Sorunları ve Beklentileri Üzerine Sosyolojik ve Psikolojik Bir Araştırma**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Selahattin SOLMAZ, Fırat Üniv., Lisans, 1993.

ERSOY, Gülhan, “**Yeşilyurt İlçesi’nde Ailede Kadının Yeri**”, Danışman: Dr. Sabri ÇAKIR, Fırat Üniv., Lisans, 1993.

KAYA, Ayşe, “**Elazığ Eyidemirler Tuğla-Kiremit Fabrikası’nda Çalışan Kadın İşçilerin Sorunları ve Beklentileri**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Selahattin SOLMAZ, Fırat Üniv., Lisans, 1993.

ALKAN, M. Şirin, “**Kadın ve Aile Sorunu**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Üniv., Lisans, 1994.

DEMİRKAPU, Nermin, “**657 sayılı Devlet Memurları Kanununa Göre Diyarbakır ve Elazığ’da Kamu Kuruluşlarında Çalışan Kadınların İş Doyumu**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Celalettin İÇMELİ, Fırat Üniv., Lisans, 1995.

ERGÜN, Aysel, “**Kadın ve Siyasi Katılım**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Osman KONUK, İnönü Üniv., Lisans, 1995.

ÇETİNTAŞ, Sevinç, “**Kadınların Siyasi Tercihlerinin Belirlenmesinde Kitle İletişim Araçlarının Etkisi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Celalettin İÇMELİ, Fırat Üniv., Lisans, 1996.

ŞAHİN, Yahya, “**Çalışan ve Çalışmayan Kadınların Çocuklarında Bağımlılık-Bağımsızlık Duygusu**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Celalettin İÇMELİ, Fırat Üniv., Lisans, 1996.

TENGİZ, Deniz, “**Elazığ’da Kentsel Kesimde Yaşayan Kadınların Cinsiyet Rol Tutumları ve Kimlik Gelişimi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Celalettin İÇMELİ, Fırat Ün., Lisans, 1996.

COŞKUN, Hacer, “**Kadın ve Reklam**”, Danışman: Doç. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Ün., Lisans, 1997.

ÖZDEMİR, Süreyya, “**Adana İli, Ceyhan İlçesi Zübeyde Hanım Kreşindeki 4-6 Yaş Arası Çocukların Psiko-Sosyal Gelişimi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Celalettin İÇMELİ, Fırat Ün., Lisans, 1997.

ÖZSEZER, R. Meltem, “**Elazığ’da Türk Telekom A.Ş.’de Santral Operatörü Olarak Çalışan Kadınlarda İş Doyumu ve Stres**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Celalettin İÇMELİ, Fırat Ün., Lisans, 1997.

AÇIKBAŞ, Hatice, “**Modernizm ve Postmodernizm Bağlamında Kadın**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ömer AYTAÇ, Fırat Ün., Lisans, 1998.

ÇAĞLAYAN, Meral, “**Çalışan Kadınlar Üzerine Sosyolojik Bir Çalışma**”, İnönü Ün., Lisans, 1998.

AŞIT, Yılmaz, “**Cumhuriyet Öncesi Türk Kadınının Sosyal Statüsü**”, İnönü Ün., Lisans, 1999.

ŞAHİN, Derya, “**Sosyal Hakların Verilmesi Bakımından Türk Kadını**”, İnönü Ün., Lisans, 1999.

YETKİN, Ebru Sibel, “**GAP’ta Kadının Konumu**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ömer AYTAÇ, Fırat Ün., Lisans, 1999.

BALKAÇ, Celal, “**Tarihi Süreç İçerisinde Türk Kadınının Sosyal Statüsünde Meydan Gelen Değişmeler**”, İnönü Ün., Lisans, 2000.

BAYRAK, Miyesser, “**Türk Kadınının Türk Toplumundaki Yeri ve Cumhuriyet Dönemi Türk Kadını**”, İnönü Ün., Lisans, 2000.

BÜYÜKOĞLU, Pınar, “**Cumhuriyet Dönemi Türk Kadını**”, İnönü Ün., Lisans, 2001.

GÜNEŞ, Nadide, “**Geçmişten Günümüze Türkiye’de Kadın ve Aile**”, İnönü Üniv., Lisans, 2001.

KOYUN, Songül, “**Feminist ve İslamcı Bakış Açısıyla Kadın**”, İnönü Üniv., Lisans, 2001.

AKBULUT, Celal, “**Sosyolojik Bakış Açısıyla İslam’da Kadın**”, Danışman: Yrd. Doç Dr. Mehtap YEŞİLORMAN, Fırat Üniv., Lisans, 2002.

BULAT, Durdu, “**Cumhuriyetten Sonra Türk Romanında Türk Kadını (Reşat Nuri ve Halide Edip'in Romanlarında)**”, İnönü Üniv., Lisans, 2002.

MAHİROĞLU, Eda, “**Toplumsal ve Ekonomik Yaşamda Kadının Rolü**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehtap YEŞİLORMAN, Fırat Üniv., Lisans, 2002.

ÖZTÜRK, Rahşan, “**Alevilikte Kadın**”, İnönü Üniv., Lisans, 2002.

SERTKAYA, Havva, “**Batı Toplumunda Kadın**”, Danışman: Prof. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Üniv., Lisans, 2003.

TEKİN, Canan, “**Kadının Bakış Açısından Şiddet (Malatya Uygulaması)**”, İnönü Üniv., Lisans, 2003.

BİNGÖL, Ayşe, “**Televizyonun Ev Kadınları Üzerindeki Etkileri**”, Danışman: Doç. Dr. Ömer AYTAÇ, Fırat Üniv., Lisans, 2004.

BİRDİR, Mustafa, “**Feminizm ve Türkiye’de Kadının Siyasal Hakları**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehtap YEŞİLORMAN, Fırat Üniv., Lisans, 2004.

BULUT, Hacer, “**Çalışan Kadının Toplumdaki Yeri ve Sorunları**”, Danışman: Arş. Gör. Uğur KABASAKAL, Fırat Üniv., Lisans, 2004.

EMİR, Fatma, “**Örgütsüz Sektörde Çalışan Kadınların Sosyo-Ekonomik Konumları ve Aile İçi İlişkileri Mağaza ve Market Çalışanlarına Derinlemesine Bir Bakış. Elazığ Örneği**”, Danışman: Prof. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Üniv., Lisans, 2004.

2. 2. Feminizm/Kadın Konulu Yüksek Lisans Tezleri

ERCEM, Binnur, “**Sivas'ta Kadınların İşgücüne Katılım Farklılıkları**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Faruk KOCACIK, Cumhuriyet Üniv., Yüksek Lisans, 1984.

ALÇIK, Hale, “**Çalışmayan Evli Kadınlarda Yaşam Biçimi**”, Danışman: Doç. Dr. Ülgen OSKAY, Ege Ün., Yüksek Lisans, 1985.

YEĞENOĞLU, Melda, “**The Abortion Debate in Turkey The Analysis of The Documents of The Consultative Assembly and The News of Abortion Legalization**”- “**Türkiye'de Kürtaj Tartışmaları: Kurumsal Dokümanların ve Kürtaj Kanunu Haberlerinin Analizi**”, Danışman: Doç. Dr. Bahattin AKŞİT, ODTÜ, Danışman: Yüksek Lisans, 1985.

ATASAN, Canan, “**Çalışan Kadının Ailesel Yaşamdaki Yeri ve Eşler Arası Etkileşim Sürecindeki Rol ve Statüsü**”, Danışman: Prof. Dr. Önal SAYIN, Ege Ün., Yüksel Lisans, 1986.

ÇİFTÇİ, Dilek, “**Bankada Çalışan Evli Kadınların Çalışma Koşullarının Aile Yapılarına Etkisi**”, Danışman: Prof. Dr. Ülgen OSKAY, Ege Ün., Yüksek Lisans, 1986.

DURAKBAŞA, Ayşe, “**The Formation of Kemalist Female Identity: A Historical-Cultural Perspective**”- “**Kemalist Kadın Kimliği'nin Oluşumu: Tarihsel-Kültürel Bir Perspektif**”, Danışman: Doç. Dr. Ferhunde ÖZBAY, Boğaziçi Ün., Yüksek Lisans, 1987.

DEMİR, Gülperi, “**Boşanma Yoluyla Parçalanmış Aile'de Kadının Rol ve Statüsündeki Değişmeler**”, Danışman: Doç. Dr. Ercan TATLIDİL, Ege Ün., Yüksek Lisans, 1988.

GÜNTEMUR, Aynur, “**Federal Almanya'dan Kesin Dönüş Yapan Kadınlar Üzerinde Sosyolojik Bir İnceleme (Sivas İli Örneği)**”, Danışman: Doç. Dr. Faruk KOCACIK, Cumhuriyet Ün., Yüksek Lisans, 1989.

YENİGÜN, Candan, “**Feminist Themes After 1980 in Turkey : A Study of Two Magazines**”- “**1980 Sonrası Türkiye'sinde Feminist Temalar: İki Kadın Dergisinin İncelenmesi**”, Danışman: Doç. Dr. Nilüfer GÖLE, Boğaziçi Ün., Yüksek Lisans, 1989.

ERCİNS, Gülay, “**Sivas Merkez İlçe Köylerinde Kadının Toplumsal Konumu**”, Danışman: Prof. Dr. Vahap SAĞ, Cumhuriyet Ün., Yüksek Lisans, 1990.

ÖĞÜN, Aslıhan, “**Kadın Suçluluğunun Sosyo-Kültürel Konumla ve Bu Konumdaki Değişimlerle İlişkisi: Sivas Yarı Açık Kadın Cezaevinde Bir Uygulama**”, Danışman: Doç. Dr. Tülin İÇLİ, Hacettepe Üniv., Yüksek Lisans, 1990.

ÖZKAN, Şebnem, “**Kadın ve Suç (Kadının Suça İtilmesinde Ailenin Rolü)**”, Danışman: Prof. Dr. Önal SAYIN, Ege Üniv., Yüksek Lisans, 1990.

NALÇAOĞLU, Asuman, “**Sociological and Semiological/Psychoanalytical Approaches in Feminist Film Theory: 'Woman's Films' in Turkish Cinema During 1980s**”- “**Feminist Film Teorisinde Sosyolojik, Semiyolojik ve Psikanalitik Yaklaşımlar: 1980'ler Türkiye'sinde 'Kadınlar'ın Filmi'**”, Danışman: Doç. Dr. Yakın ERTÜRK, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1991.

SALLAN, Songül, “**Gender and Occupational Segregation in Public Organizations: A Case Study in Turkey**”- “**Kamu Kurumlarında Cinsel ve Mesleki Ayrım: Türkiye'de Bir Örnek Araştırma**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Yıldız ECEVİT, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1991.

ÇAĞLAR, Şebnem, “**Aile İçi Rol ve Statü Paylaşımında Çalışan Kadının Konumu: Sivas İli Kamu Kesiminde Çalışan Kadınlar Örneği**” Danışman: Doç. Dr. Faruk KOCACIK, Cumhuriyet Üniv., Yüksek Lisans, 1992.

HATTATOĞLU, Zeynep Dilek, “**Sexual Dimensions of The Power Relations Which Manifest Violence**”, -“**Şiddeti Ortaya Koyan Güç İlişkilerinin Cinsel Boyutları**”, Danışman: Doç. Dr. Nilüfer GÖLE, Boğaziçi Üniv., Yüksek Lisans, 1992.

KARSLI, Fatma, “**Women And Outwork: The Export-Oriented Hand-Knitting Industry in Ankara**”- “**Eve İş Verme ve Kadınlar: Ankara'daki İhraç Amaçlı El Örgüsü Kazak Sanayi**”, Danışman: Doç. Dr. Sencer AYATA, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1992.

FAZLIOĞLU, Aygül, “**Toplumsal Değişimin Aile Yapısına ve Kadın Statüsüne Etkisi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Gülay ARIKAN, Hacettepe Üniv., Yüksek Lisans, 1992.

YEŞİLORMAN, Mehtap, “**Elazığ İcadiye Mahallesindeki Ev Kadınları İle Merkez PTT’de Çalışan Kadınların Oy Verme Davranışları Üzerine Mukayeseli Bir Araştırma**”, Danışman: Doç. Dr. H. Musa TAŞDELEN, Fırat Üniv., Yüksek Lisans, 1992.

ELMAS, Şermin, “**Working Women's Lives in A Small Town: A Case Study of Bulancak**”- “**Bir Küçük Kasabada Çalışan Kadınların Yaşamı: Bulancak Üzerine Örnek Bir Çalışma**”, Danışman: Doç. Dr. Yıldız ECEVİT, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1993.

KARGINER, Nadide, “**Feminist Theory and Method: The Case of Rural Women in A Village of Turkey**”- “**Feminist Kuram ve Yöntem: Türkiye'nin Bir Köyünde Kadının Durumu**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehmet ECEVİT, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1993.

ÖZSOY, Zeynep, “**Gender Differences in A Career Development: A Case Study in Banking Sector**”- “**Kariyer Gelişiminde Cinsiyet Farklılıkları: Bankacılık Sektöründe Bir Alan Araştırması**”, Danışman: Doç. Dr. Ayşe AYATA, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1993.

YÜKSEL, Hülya, “**Kentleşme Sürecinde Evli Çalışmayan Kadınların Tüketim Davranışları**”, Danışman: Prof. Dr. Altan ESERPEK, Ege Üniv., Yüksek Lisans, 1994.

AKGÜN, Tülin, “**Özel Televizyonların Kadınların Siyasi Davranışlarına Etkileri**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Çağatay ÖZDEMİR, Hacettepe Üniv., Yüksek Lisans, 1995.

ÇETİN, Oya Beklan, “**Women's Question and The Policies of Political Parties on Women in Turkey**”- “**Türkiye’de Kadın Sorunu ve Siyasal Partilerin Kadın Siyasaları**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehmet ECEVİT, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1995.

AKAL, Emel, “**Women and Socialism in Turkey: Case of Progressive Women's Organisation**”- “**Türkiye’de Kadın ve Sosyalizm: Örnek Olay; İlerici Kadınlar Derneği**”, Danışman: Prof. Dr. Yıldız ECEVİT, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1996.

BİRKİYE, Selen Korad, **“Representation of Family and Women in Turkish Republican Drama”- “Cumhuriyet Dönemi Türk Tiyatro Oyunlarında Kadının ve Ailenin Betimlenmesi”**, Danışman: Prof. Dr. Yıldız ECEVİT, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1996.

MENOKAN, Elif, **“An Ethnomethodological Approach To The Female Offenders in Sivas and Kocaeli Jails”**, -**“Sivas ve Kocaeli Çevrelerinde Kadın Suçlular Üzerine Etnometodolojik Bir Yaklaşım”**, Danışman: Prof. Dr. Kayhan MUTLU, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1996.

ÖZUĞURLU, Aynur, **“The Representation of Third World: Discourse of Development and Feminism”- “Kalkınma ve Feminizm Söyleminde Üçüncü Dünyanın Temsili”**, Danışman: Doç. Dr. Mehmet ECEVİT, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1996.

SYED, Hajra İrem, **“The Images of Women in The Women Magazines in Pakistan”- “Pakistan'daki Kadın Dergilerinde Kadın İmajları”**, Danışman: Prof. Dr. Yakın ERTÜRK, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1996.

YEŞİLDAL, Hatice, **“A Feminist Study on Space: The Case of Urban Women in A City of Turkey”- “Mekan Üzerine Bir Çalışma: Türkiye'de Şehirdeki Kadının Durumu”**, Danışman: Doç. Dr. Mehmet ECEVİT, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1996.

ALPAR, Didem Başak, **“Women and Health: Quality of Life”- “Kadın ve Sağlık: Hayat Kalitesi”**, Danışman: Doç. Dr. Mehmet ECEVİT, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1997.

ALPARSLAN, Duygu, **“Gender and Cyberspace: A Study on The Participation of Women in Computer Mediated Communications”- “Toplumsal Cinsiyet ve Siberuzay: Kadınların Bilgisayarlı İletişime Katılımları Üzerine Bir Araştırma”**, Danışman: Doç. Dr. Ayşe SAKTANBER, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1997.

GÜNEŞ, Fatime, **“The Sociology Of Women : The Discourse in Radical Journals in Turkey”- “Kadın Sosyolojisi: Türkiye'deki Radikal Dergilerin Söylemi”**, Danışman: Doç. Dr. Mehmet ECEVİT, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1997.

ÖZATAŞ, Aslı, **“Women and Nationalism in Uzbekistan: The Role of Women in The Formation of National Identity Between Soviet Modernization and Indigenization”- “Özbekistan'da Kadın ve Milliyetçilik: Sovyet Modernleşmesi ve Yenileşme Arasında Kadınların Milli Kimliğin Oluşumundaki Rolü”**, Danışman: Doç. Dr. Ayşe SAKTANBER, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1997.

ÜNALDI, Zeliha, **“Women and Herstory Along The Process of Change and Development: International Policy Approaches Since 1970s”- “Kadınların Değişim ve Kalkınma Sürecinde Hikayeleri: 1970'lerden Bu Yana Uluslararası Politika Yaklaşımları”**, Danışman: Prof. Dr. Yakın ERTÜRK, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1997.

ADIGÜZEL, Hacer, **“Osmanlı Dönemi ve Sonrasında Türk Kadınının Sosyal Hayata Katılım Süreci”**, Danışman: Prof. Dr. Sami ŞENER, Sakarya Ün., Yüksek Lisans, 1998.

AKKAYA, Tülin, **“Kadın Örgütlerinin Toplumsal Dönüşümdeki Rollerini”**, Danışman: Doç. Dr. Ayşe DURAKBAŞA, Mimar Sinan Ün., Yüksek Lisans, 1998.

AKŞİT, Elif Ekin, **“Patters of Spiritual Involuement of Women in Ankara”- “Ankaralı Kadınlar, Türbeler ve Ortaya Çıkan Örüntüler”**, Danışman: Prof. Dr. İsenbike TOGAN, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1998.

DUMAN, Yıldız, **“Kadınlarımızın Feminizm Hakkındaki Tutumları (Adapazarı Örneği)”**, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Hacı DURAN, Sakarya Ün., Yüksek Lisans, 1998.

BOSTANCI, Gökür Ege, **“Kadının, Kadın Hakları Konusunda Bilinçlenme Düzeyi”**, Danışman: Prof. Dr. Ülgen OSKAY, Ege Ün., Yüksek Lisans, 1998.

GÖLOĞLU, Sermin Kiraz, **“Gender Division of Labor in A Paddy/Rice Producing Village”- “Çeltik/Pirinç Üreticisi Bir Köyde Toplumsal Cinsiyete Dayalı İş Bölümü”**, Danışman: Doç. Dr. Yıldız ECEVİT, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1998.

TANTEKİN, Feyza, **“The Reflection of Feminism in Turkey in Three Feminist Journals”- “Türkiye'de Feminizmin Üç Feminist Dergideki Yansıması”**, Danışman: Doç. Dr. Yıldız ECEVİT, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1998.

TURAK, Pelin, **“Kadın Bakış Açısından Şiddet”**, Danışman: Prof. Dr. Nilgün ÇELEBİ, Ankara Üniv., Yüksek Lisans, 1998.

YURDAKUL, Gökçeççek, **“Female Body Andistsmisrepresentation in Medicine: Acasestudy of Gyneacology”- “Kadının Bedeni ve Tıp Alanında Yeniden Sunumu: Bir Durum Çalışması Olarak Jinekoloji”**, Danışman: Doç. Dr. Yıldız ECEVİT, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1998.

AKÇAY, Canan, **“Tekstilde Kadın Emegi: Bir Tekstil Firmasında Üretim Sürecinde Farklı Konularda Çalışan Kadınların İş ve Ev İçi Yaşamlarına İlişkin Betimleyici Bir Çalışma”**, Danışman: Doç. Dr. Ayşe DURAKBAŞA, Mimar Sinan Üniv., Yüksek Lisans, 1999.

KENNEDY, Nilgün Fehim, **“A Comparison Between Women Living in Traditional Turkish Houses and Women Living in Apartments in Historical Context”- “Tarihsel Süreç İçinde Geleneksel Türk Evi ve Apartman Yaşantısındaki Kadınlar Arasında Bir Karşılaştırma”**, Danışman: Prof. Dr. İsenbike TOGAN, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1999.

KOÇ, Saadet, **“Women and Photography: The Case of Turkish Women Photographers and The Question of Gender Representation”- “Kadın ve Fotoğraf: Türk Kadın Fotoğrafçıları ve Toplumsal Cinsiyet Temsili Sorunu”**, Danışman: Doç. Dr. Ayşe SAKTANBER, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1999.

ÖZKAN, Evrim, **“Technology and Housework: Changing Patterns of Homemaking in Middle Class Urban Women”- “Teknoloji ve Evişi: Orta Sınıf Kentli Kadınlar Arasında Evişinin Değişen Biçimleri”**, Danışman: Prof. Dr. Ayşe AYATA, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1999.

BERKSÜ, Heves, **“Symbolic Masculine and Feminine Identities in Turkish Grand National Assembly”- “Türkiye Büyük Millet Meclisi’nde Sembolik Erkeklik ve Kadınlık Kimlikleri”**, Danışman: Prof. Dr. Ayşe AYATA, ODTÜ, Yüksek Lisans, 2000.

ESİN, Çiğdem, “**Feminism, Women's Movement(s) And Women's Organization in Turkey**”- “**Türkiye’de Feminizm, Kadın Hareketleri ve Kadın Örgütleri**”, Danışman: Doç. Dr. Ayşe SAKTANBER, ODTÜ, Yüksek Lisans, 2000.

GÜLTEPEATAÇ, Buket, “**Toplumsal Cinsiyet Rollerinde Sosyalleşme ve Kardeşlik İlişkisi**”, Danışmanları: Prof. Dr. Tülin İÇLİ, Prof. Dr. Nevin Güngör ERGAN, Hacettepe Ün., Yüksek Lisans, 2000.

İNCEOĞLU, İrem, “**Gendering The Political Agenda : A Case Study on Women Columnists in Turkish Newspapers (1999-2000)**”- “**Siyasi Gündeme Toplumsal Cinsiyet Boyutu Katmak: Türkçe Gazetelerde Kadın Köşe Yazarları Üzerine Bir Çalışma (1999-2000)**”, Danışman: Doç. Dr. Ayşe SAKTANBER, ODTÜ, Yüksek Lisans, 2000.

KILINÇ, Meltem Öz, “**İslamcı Hareket ve Kadın**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Dilek Çiftçi YEŞİLTUNA, Ege Ün., Yüksek Lisans, 2000.

SUMAN, Defne, “**Visions of Morality, Modesty and Modernity in Contemporary Turkey: The Case of Fadime Şahin**”- “**Çağdaş Türkiye’de Ahlak, İffet ve Modernlik Yansımaları: Fadime Şahin Örneği**”, Danışman: Prof. Dr. Nilüfer GÖLE, Boğaziçi Ün., Yüksek Lisans, 2000.

TAMAM, Nida Kunu, “**1980 Sonrası Modernleşme Kuramı Çerçevesinde Kadın Sorunu Üzerine Tartışmalar**”, Danışman: Yrd. Doç.Dr. Ayşe AZMAN, Mersin Ün., Yüksek Lisans, 2000.

ULU, Dilek, “**Gecekonuda Kadının Konumu: Elazığ-Karşıyaka Mahallesi Örneği**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehtap YEŞİLORMAN, Fırat Ün., Yüksek Lisans, 2000.

VEKİLOĞLU, Fulya, “**Women's NGOs and Empowerment: With A People Centered Development Perspective**”- “**Kadın Sivil Toplum Kuruluşları ve Güçlendirme: İnsan Merkezli Kalkınma Perspektifinden**”, Danışman: Doç. Dr. Yıldız ECEVİT, ODTÜ, Yüksek Lisans, 2000.

ZENGİN, Berna, **“Women Engineers in Turkey : Gender, Education and Professional Life, A Case Study on Metu”- “Türkiye'de Mühendis Kadınlar: Toplumsal Cinsiyet, Eğitim ve İş Yaşamı”**, Danışman: Doç. Dr. Ayşe SAKTANBER, ODTÜ, Yüksek Lisans, 2000.

BAŞLI, Şeyda, **“The Ambivalent Position of Women's Studies in The Academy”- “Akademide Kadın Çalışmalarının İkili Konumu”**, Danışman: Doç. Dr. Yıldız ECEVİT, ODTÜ, Yüksek Lisans, 2001.

KAR, Altan, **“Türk Toplumunda Kadının Yeri ve Aile İçindeki Karar Alma Sürecine Etkisi”**, Danışman: Prof. Dr. Esin KÜNTAY, Mimar Sinan Ünv., Yüksek Lisans, Yüksek Lisans, 2001.

SELEK, Pınar, **“Bir Alt Kültürün Dışlanma Mekanı: Ülker Sokak”**, Danışman: Doç. Dr. Meral Özbek BOSTANCIOĞLU, Mimar Sinan Ünv., Yüksek Lisans, 2001.

SOYUTÜRK, Mediha, **“Yönetimde Kadının Yeri: Ankara'da Küçük Bir Grup Örneği”**, Danışman: Doç. Dr. Gülay ARIKAN, Hacettepe Ünv., Yüksek Lisans, 2001.

ERDUR, Defne, **“Seeking The Truth of Sex: Narratives of Sexuality Amongst Boğaziçi University Students”- “Cinsel Gerçeği Aramak: Boğaziçi Üniversitesi Öğrencilerinin Cinsellik Anlatıları”**, Danışman: Prof. Dr. Nükhet SİRMAN, Boğaziçi Ünv., Yüksek Lisans, 2002.

KÖKALAN, Fusun, **“1980 Sonrası Türkiye’de Kadın Çalışmaları”**, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Nurgün OKTİK, Muğla Ünv., Yüksek Lisans, 2002.

KIZILDERE, Nurcihan, **“Kadınların Oy Verme Davranışlarını Etkileyen Sosyo-Ekonomik Faktörler: Kadın Seçmenler Üzerine Bir Araştırma (Isparta Uygulaması)”**, Danışman: Doç. Dr. Hüseyin BAL, Süleyman Demirel Ünv., Yüksek Lisans, 2002.

YELSALI, Pınar Melis, “**Sociological Analysis of Politics of Women’s Organizations in Turkey**”- “**Türkiye'deki Kadın Örgütlerinin Politikalarının Sosyolojik Analizi**”, Danışman: Prof. Dr. Mehmet ECEVİT, ODTÜ, Yüksek Lisans, 2002.

ARSLAN, Ali, “**Türk Modernleşme Sürecinde Kadın Perspektifi ve Cemiyetler**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Fikri OKUT, Sakarya Ün., Yüksek Lisans, 2003.

ÖZSAN, Gül, “**Türkiye'de Kadının Üreme Sağlığı ve Annelik: Feminist Eleştirel Bir Yaklaşım**”, Danışman: Prof. Dr. Ayşe DURAKBAŞA, Mimar Sinan Ün., Yüksek Lisans, 2003.

MUZOĞLU, Hilal, “**Feminist Söylem Açısından Türk Kadını**”, Danışman: Doç. Dr. Ömer AYTAÇ, Fırat Ün., Yüksek Lisans, 2004.

2. 3. Feminizm/Kadın Konulu Doktora Tezleri

ERDENTUĞ, S. Aygen, “**Bursa Pamuk İpliği Sanayiindeki Bir Fabrikada Çalışan Bir Grup Kadın İşçinin Fabrika İçi ve Aileyle Olan Sosyal İlişkileri**”, Danışman: Prof. Dr. Nihat NİRUN, Hacettepe Ün., Doktora, 1980.

AKAN, Vildan, “**Çalışan Kadınların Ailedeki Rolü**”, Danışman: Prof. Dr. Nihat NİRUN, Hacettepe Ün., Doktora, 1981.

SANDIKÇIOĞLU, İsmail, “**Ülkemizde Çalışan Kadınların Sorunlarına Sosyolojik Bir Yaklaşım**”, İstanbul Ün., Doktora, 1982.

DEMİR, Gülsen, “**Değişik Meslek Dallarında Çalışan Kadınlar Arasında Yapılan Araştırma (Malatya Örneği)**”, Danışman: Prof. Dr. Fügen BERKAY, İnönü Ün., Doktora, 1991.

SAİF, Muhammad Iqbal, “**Women Politicians of Pakistan: A Study of Patriarchal Paradox in A Post Colonial Muslim Context**”- “**Pakistan'ın Kadın Politikacıları: Sömürgecilik Sonrası Dönemde Ataerkil Paradoks**”, Danışman: Doç. Dr. Yakın ERTÜRK, ODTÜ, Doktora, 1993.

EYCE, Berrin, “**Konya'da Küçük Sanayide Çalışan Ailelerde Kadının Sosyal Kontrol Gücü**”, Danışman: Prof. Dr. Nihat NİRUN, Hacettepe Üniv., Doktora, 1994.

GÖNÜLLÜ, Müzeyyen, “**Sivas'ta Kamuda Çalışan Farklı Eğitim Düzeyindeki Evli Memur Kadınların Sosyo-Ekonomik Konumları, Aile İçi İlişkilerdeki Değişme Eğilimleri**”, Danışman: Prof. Dr. Nihat NİRUN, Hacettepe Üniv., Doktora, 1994.

ÖZCAN, Nilüfer, “**Feminist Bakış Açısından Türkiye'de Kadın Suçluluğu Üzerine Sosyolojik Bir İnceleme**”, Danışman: Prof. Dr. Nihat NİRUN, Hacettepe Üniv., Doktora, 1996.

ERSÖZ, Aysel Günindi, “**Cinsiyet Rollerine İlişkin Beklenti, Tutum, Davranışlar ve Eşler Arası Sorumluluk Paylaşımı (Kamuda Çalışan Yönetici Kadınlar Örneği)**”, Danışman: Doç. Dr. Aylin Görgün BARAN, Hacettepe Üniv., Doktora, 1997.

KOVANLIKAYA, Çağlayan, “**1980 Sonrası Türkiye'de Politik Alanda Kadınlar: Kadın Politikası**”, Danışman: Prof. Dr. Esin KÜNTAY, Mimar Sinan Üniv., Doktora, 1999.

DEMİRCİOĞLU, Nevin S., “**Boşanmanın, Çalışan Kadının Statüsü ve Cinsiyet Rolü Üzerine Etkisi**”, Danışman: Prof. Dr. Ercan TATLIDİL, Ege Üniv., Doktora, 2000.

ÖZBEK, Zeynep Dilek, “**Evde Çalışan Kadınlar Arası Dayanışma ve Örgütlenme**”, Danışman: Doç. Dr. Güliz ERGİNSOY, Mimar Sinan Üniv., Doktora, 2000.

DEMİR, Gülsen, “**Çalışan Kadınlarda Rol Çatışmaları: Değişik Meslek Dallarında Çalışan Kadınlar Arasında Yapılmış Bir Araştırma (Malatya Örneği)**”, Danışman: Prof. Dr. Fügen BERKAY, İnönü Üniv., Doktora, 1991.

KARGINER, Nadide, “**Feminist Analysis of Rural Women in A Village of Turkey**”- “**Türkiye'nin Bir Köyünde Kırsal Kadının Feminist Analizi**”, Danışman: Prof. Dr. Mehmet ECEVİT, ODTÜ, Doktora, 2001.

NEDE, Mehmet, “**Suç Olgusu Bağlamında Kadına Yönelik Şiddet**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Nilay ÇABUK, Ankara Üniv., Doktora, 2001.

ELMAS, Şermin, “**Women’s Paid and Unpaid Work in Tourism: A Case of Nevşehir-Avanos-Ürgüp Triangle in The Cappadocia Region**”- “**Turizm Sektöründe Ücretli ve Ücretsiz Çalışan Kadın İş Gücü: Kapadokya Bölgesi, Nevşehir-Avanos, Ürgüp Üçgeninde Bir Durum Değerlendirmesi**”, Danışman: Doç. Dr. Yıldız ECEVİT, ODTÜ, Doktora, 2002.

KABAKLI, Latife Çimen, “**Türk Ailesinde Karar Mekanizmaları ve Kadının Rolü**”, Danışman: Doç. Dr. Ali Rıza ABAY, Sakarya Üniv., Doktora, 2003.

ÖNER, İlkur, “**Kadınların Kırdan Kente Yeniden Yerleşime Cevabı: Elazığ’da, Keban Barajı Kadın Göçmenleri Örneği**”, Danışman: Prof. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Üniv., Doktora, 2004.

3. ÇOCUKLUK VE GENÇLİK SOSYOLOJİSİ ALANINDAKİ TEZLER

3. 1. Çocukluk ve Gençlik Sosyolojisi Alanındaki Lisans Tezleri

BUGAY, Umur, “**Toplumsal Farklılaşmalar İçinde Yüksek Öğrenim Gençliği**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1965.

TAŞTAN, Cemalettin, “**Taşralı Üniversite Öğrencilerinden Sosyal Eylemlere Katılma Ölçülerine Göre Çevreye Uyuma Sorunu**”, Danışman: Prof. Dr. Nurettin Şazi KÖSEMİHAL, İstanbul Üniv., Lisans, 1967.

ÖZÇAĞLAR, Ertuğrul, “**İstanbul Üniversitesi Öğrencilerinde Gazete Okurluğunun Sosyo-Ekonomik Temelleri**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1968.

TUTAK, Erol, “**Korunmaya Muhtaç Çocukların Sosyal Hayata İntibakları**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1969.

ÖNER, Nurseli, “**Yurt Planlamasına Temel Alınmak Üzere Yurtta Kalan Öğrencilerin Sorunları**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1970.

CEYLAN, Yurdanur, “**Yurt Öğrencilerinin Sosyal ve Ekonomik Farklılaşmaları**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1971.

ULA, Nermin, “**Korunmaya Muhtaç Çocuklarla İlgili Yurt Araştırması**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1971.

GİRGİN, Nuran Nurten, “**Korunmaya Muhtaç Çocuklarla İlgili Yurt Araştırması**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1972.

GÜNDÜZ, Mustafa, “**Fırat Üniversitesi Öğrencilerinin Problemleri**”, Danışman: Dr. Selahattin SOLMAZ, Fırat Üniv., Lisans, 1986.

ERDOĞAN, Zühal, “**Harput Yetiştirme Yurdundaki Çocukların Psiko-Sosyal Gelişimleri**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Celalettin İÇMELİ, Fırat Üniv., Lisans, 1987.

KAYA, Recep, “**Gölbaşı Köyü’nde 0-15 Yaş Arası Çocuklarda Rol Özdeşimi Üzerine Sosyolojik Bir Araştırma**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Celalettin İÇMELİ, Fırat Üniv., Lisans, 1988.

KIRTEL, Muammer, “**Elazığ Sanayi Sitesinde Çalışan 10-16 Yaş Çocukların Psiko-Sosyal Sorunları**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Celalettin İÇMELİ, Fırat Üniv., Lisans, 1988.

KURT, Fatma, “**0-6 Yaş Arası Çocukların Bakım ve Eğitimi**”, Danışman: Dr. Selahattin SOLMAZ, Fırat Üniv., Lisans, 1989.

HACIOĞLU, Ayşe, “**Bulgaristan’daki Türk Gerçeğinin Dünü-Bugünü**”, Danışman: Doç. Dr. H. Musa TAŞDELEN, Fırat Üniv., Lisans, 1990.

AKPOYRAZ, Meryem, “**Malatya Kız Yetiştirme Yurdu’ndaki Çocukların Psiko-Sosyal Sorunları**”, Danışman: Doç. Dr. H. Musa TAŞDELEN, Fırat Üniv., Lisans, 1990.

AKTAŞ, Ali, “**Üniversite Gençliğinin Sorunları; F.Ü. Sosyoloji Bölümü Öğrencileri Üzerine Uygulamalı Bir Araştırma**”, Danışman: Dr. Sabri ÇAKIR, Fırat Üniv., Lisans, 1990.

ÇAY, Sultan, “**Elazığ F. Ü. Kız Öğrenci Yurdu’nda Kalan Öğrencilerin Çevreye ve Üniversiteye Uyum Sorunları**”, Danışman: Doç. Dr. H. Musa TAŞDELEN, Fırat Üniv., Lisans, 1990.

KARAKAYA, Hülya, “**‘Bell Uyum Envanteri’ne Göre F. Ü. Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümü Öğrencilerinin Uyum Sorunları**”, Danışman: Dr. Selahattin SOLMAZ, Fırat Ün., Lisans, 1990.

KUTLU, Nezahat, “**Elazığ Esentepe Gecekodu Bölgesinde 7-18 Yaş Çocukların Sosyo-Kültürel Sorunları**”, Danışman: Doç. Dr. Halil NARMAN, Fırat Ün., Lisans, 1990.

AYAZ, Zekiye, “**Mardin’in Savur İlçesindeki 0-6 Yaş Grubundaki Çocukların Bakım ve Eğitim**”, Danışman: Dr. Selahattin SOLMAZ, Fırat Ün., Lisans, 1991.

NAZ, Mehmet, “**Elazığ’da İki Farklı Sosyo-Ekonomik Çevrede Yaşayan 7-11 Yaş Çocukların Cinsiyet Ayrımına İlişkin Psiko-Sosyal Gelişmeler**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Celalettin İÇMELİ, Fırat Ün., Lisans, 1991.

YILDIZ, Dilek, “**Elazığ F. Ü. Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümü Birinci Sınıf Öğrencilerinin Uyum Problemleri**”, Danışman: Doç. Dr. H. Musa TAŞDELEN, Fırat Ün., Lisans, 1991.

ASLAN, Bekir, “**Almanya’da Yaşayan 10-21 Yaş Grubundaki Türk Çocuklarının Sorunları**”, Danışman: Prof. Dr. Zeki ERDOĞMUŞ, Fırat Ün., Lisans, 1992.

ERKAN, Yasemin, “**7-12 Yaş Grubu Çocuklarında Dini Duygu ve Düşüncenin Gelişmesi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Celalettin İÇMELİ, Fırat Ün., Lisans, 1992.

GENÇ, Niyazi, “**Üniversite Gençliği ve Sorunları : Fırat Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Öğrencileri Üzerine Uygulamalı Bir Araştırma**”, Danışman: Doç. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Ün., Lisans, 1992.

BAYSU, Kenan, “**Reklamın Üniversite Öğrencileri Üzerindeki Psikolojik ve Sosyolojik Etkileri**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. İbrahim KIR, Fırat Ün., Lisans, 1993.

BİLGİN, Rıfat, “**Muş Yetiştirme Yurdu’ndaki Çocukların Psiko-Sosyal Gelişim Sorunları**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Celalettin İÇMELİ, Fırat Ün., Lisans, 1993.

GÜLEÇ, Abdullah, “**Hatay Yetiştirme Yurdu’ndaki Çocukların Sosyal Uyum Sorunları**”, Danışman: Dr. Sabri ÇAKIR, Fırat Ün., Lisans, 1993.

YAZICI, Mehmet, “**Üniversite Öğrencilerinin Serbest Zaman Faaliyetleri**”, Danışman: Doç. Dr. H. Musa TAŞDELEN, Fırat Ün., Lisans, 1993.

GÜNDOĞAN, Çiğdem, “**Fırat Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sözel Bölüm Öğrencilerinin Atılganlık Davranışlarında Etkili Olan Unsurlar ve Atılganlık Kavramı**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Celalettin İÇMELİ, Fırat Ün., Lisans, 1994.

GÜNEŞ, Ayten, “**Fırat Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Öğrencilerinin Psiko-Sosyal Sorunları**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Celalettin İÇMELİ, Fırat Ün., Lisans, 1994.

AKSOY, Özlem, “**O-6 Yaş Arası Çocukların Bakım ve Eğitimi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Selahattin SOLMAZ, Fırat Ün., Lisans, 1995.

KOCAOĞLU, Işık, “**7-11 Yaş Çocukların Psiko-Sosyal Gelişimlerinde Cinsel Kimliğin Kazanılması**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Celalettin İÇMELİ, Fırat Ün., Lisans, 1995.

EVRENOS, Fahrettin, “**14-18 Yaş Grubundaki Ergenlerde Atılganlık ve Çekingenlik Davranış Düzeyinin Araştırılması**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Celalettin İÇMELİ, Fırat Ün., Lisans, 1996.

YILDIRIM, Nurgül, “**Necip Fazıl Kısakürek’in Gençlik Anlayışına Sosyolojik Bir Yaklaşım**”, Danışman: Doç. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Ün., Lisans, 1996.

AKBAYIR, Zuhale, “**Karamürsel Çocuk Esirgeme Kurumuna Bağlı Yuva Çocuklarının Psiko-Sosyal Gelişimleri**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Celalettin İÇMELİ, Fırat Ün., Lisans, 1997.

ATAK, Yalçın, “**İstanbul Küçükçekmece İlçesi Çamlıkaltı Mahallesinde Oturan (12-24) Yaş Arası Gençlerin Boş Zaman Faaliyetlerinin Sosyolojik Açından İncelenmesi**”, Danışman: Prof. Dr. Halil NARMAN, Fırat Ün., Lisans, 1997.

ÖZDEMİR, Süreyya, “**Adana İli, Ceyhan İlçesi Zübeyde Hanım Kreşindeki 4-6 Yaş Arası Çocukların Psiko-Sosyal Gelişimi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Celalettin İÇMELİ, Fırat Ün., Lisans, 1997.

KÖSE, Leyla, “**Fırat Üniversitesi Öğrencilerinin Elazığ Halkı İle Sosyo-Kültürel Etkileşimi**”, Danışman: Arş. Gör. Uğur KABASAKAL, Fırat Ün., Lisans, 1998.

ÇELİK, Reşit, “**Popüler Bir Kültür Olarak Arabesk ve Bu Kültürün Fırat Üniversitesi Gençliğine Etkileri**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Ün., Lisans, 1999.

DEMİR, Fatih, “**Türkiye’de Vakıfların Sosyo-Ekonomik Yapıya Etkileri ve Elazığ’da Vakıflar: Orta-Öğretim Öğrenci Yurdundaki Öğrencilerin Sosyo-Ekonomik Sorunları Üzerine Sosyolojik Bir Araştırma**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Ün., Lisans, 1999.

HANILÇI, Mehmet, “**Yurt-Kur’a Bağlı Elazığ Erkek Öğrenci Yurdunda Barman Öğrencilerin Sosyal İlişkileri ve Çevreye Uyumları (Kampüs Yurdu)**”, Danışman: Prof. Dr. Halil NARMAN, Fırat Ün., Lisans, 1999.

ÜMÜTÇÜ, İlker Kaan, “**Fırat Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümü Öğrencilerinin Boş Zaman Faaliyetlerini Değerlendirme Şekilleri**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Ün., Lisans, 1999.

DİŞKAYA, Mahmut, “**Üniversite Öğrencilerinin Dini Tutum ve Davranışları Üzerine Sosyolojik Bir Araştırma**”, Danışman: Prof. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Ün., Lisans, 2000.

YOKUŞ, Sadiye, “**Fırat Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Öğrencilerinin Moda Anlayışı**”, Danışman: Prof. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Ün., Lisans, 2000.

ARSLAN, Ahmet, “**Terör ve Gençlik İlişkisi**”, Danışman: Arş. Gör. Uğur KABASAKAL, Fırat Ün., Lisans, 2002.

BÜTÜN, Sacit, “**Üniversite Gençliğinin Uyum Sorunları**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Bahadır KÖKSALAN, Fırat Ün., Lisans, 2003.

ÇAKILCI, Ayşe, **“Gençliğin Problemleri’ Konusu Altında ‘Gençliğin Geleceğe Dönük (Öğrenim Sonrası) Problemleri’; Fırat Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Öğrencileri Üzerine Uygulamalı Bir Araştırma”**, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Bahadır KÖKSALAN, Fırat Ün., Lisans, 2003.

GENÇER, Mahmut, **“Gençliğin Problemleri” Konusu Altında ‘Gençliğin Cinsel Sorunları’; Fırat Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Öğrencileri Üzerine Uygulamalı Bir Araştırma”**, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Bahadır KÖKSALAN, Fırat Ün., Lisans, 2003.

KANSU, Mehmet, **“Üniversite Gençliğinin Serbest Zaman Faaliyetleri”**, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Bahadır KÖKSALAN, Fırat Ün., Lisans, 2003.

SAKALLIOĞLU, Duygu, **“Gençliğin Problemleri’ Konusu Altında ‘Gençlikte Madde Bağımlılığı’; Fırat Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Öğrencileri Üzerine Uygulamalı Bir Araştırma”**, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Bahadır KÖKSALAN, Fırat Ün., Lisans, 2003.

SÖYLEMEZ, İlknur, **“Gençliğin Problemleri’ Konusu Altında ‘Gençliğin Ekonomik Problemleri’; Fırat Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Öğrencileri Üzerine Uygulamalı Bir Araştırma”**, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Bahadır KÖKSALAN, Fırat Ün., Lisans, 2003.

ŞİMŞEK, Yunus, **“Yükseköğretim Gençliğinin Eğitim Sorunları”**, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Bahadır KÖKSALAN, Fırat Ün., Lisans, 2003.

ŞİNİKÇİ, Şirin, **“Korunmaya Muhtaç Çocuklar”**, Danışman: Dr. Yelda SEVİM, Fırat Ün., Lisans, 2003.

ALKIZIL, Özhan, **“Üstün Zekâlı ve Üstün Yetenekli Bireyler”**, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Bahadır KÖKSALAN, Fırat Ün., Lisans, 2004.

AŞLAMACI, Hulusi, **“Fırat Üniversitesi Örneğinde Popüler Kültür ve Üniversite Gençliği”**, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Ün., Lisans, 2004.

ÜNGÜR, Ayşegül, “**Sosyal Hizmetler Çocuk Esirgeme Kurumu’ndaki Çocukların Aile Yoksunluğundan Doğan Problemleri**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Bahadır KÖKSALAN, Fırat Üniv., Lisans, 2004.

3. 2. Çocukluk ve Gençlik Sosyolojisi Alanındaki Yüksek Lisans Tezleri

SAKTANBER, Ayşe, “**Resimli Kitaplarda Çocukların Dünyası: Kültürel Farklılık ve Sosyalizasyon Üzerine Bir Çalışma**”, Danışman: Doç. Dr. Bahattin AKŞİT, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1985.

GÜRŞAN, Hüseyin, “**Kıbrıslı Yüksek Öğretim Gençliğinin Demokratik ve Örgütlenme Davranışlarının Gelişimi ve Değişimi (1960-1990)**”, Danışman: Doç. Dr. Müzeyyen GÜLER, Mimar Sinan Üniv., Yüksek Lisans, 1992.

ÜNAL, H. Belgin, “**Sociological Analyses of The Value Judgment of University Students**”- “**Üniversite Öğrencilerinin Değer Yargılarının Sosyolojik Analizi**”, Danışman: Doç. Dr. Kayhan MUTLU, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1993.

ÖZCAN, Ayşe, “**Sosyal Hizmet Kurumlarında Barınan Çocukların Otoriteye Uyumu Üzerine Sosyolojik Bir Çalışma**”, Danışman: Doç. Dr. Tülin İÇLİ, Hacettepe Üniv., Yüksek Lisans, 1994.

YILDIZ, Naciye, “**Gündüz Bakımevindeki Çocuklar ve Aile Çevreleri Üzerine Yapılmış Bir Araştırma: Zeytinburnu Gündüz Bakımevi Örneği**”, Danışman: Prof. Dr. Esin KÜNTAY, Mimar Sinan Üniv., Yüksek Lisans, 1994.

KARABULUT, Ali, “**Ortaöğretim Gençliğinin Toplumsallaşmasından Doğan Problemleri**”, Danışman: Prof. Dr. H. Musa TAŞDELEN, Sakarya Üniv., Yüksek Lisans, 1997.

KARAPINAR, Alpaslan, “**Okuyan Ergenlerin Sosyalleşme Problemleri**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ali ARSLAN, Sakarya Üniv., Yüksek Lisans, 1997.

SÜZER, Melda, “**Üniversite Öğrencilerinin Sosyal ve Ekonomik Özelliklerine Göre Boş Zaman Faaliyetlerini Değerlendirme Biçimleri (Pamukkale Üniversitesi Örneği)**”, Danışman: Doç. Dr. Çağatay ÖZDEMİR, Hacettepe Üniv., Yüksek Lisans, 1997.

ERSOY, Ersan, “**Üniversite Gençliğinin Siyasi Yönelimleri ve Protesto Hareketleri (İnönü Üniversitesi Örneği)**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Taner TATAR, İnönü Ün., Yüksek Lisans, 1998.

ÇOBAN, Mustafa, “**Anaokuluna Giden ve Gitmeyen Çocukların Sosyalleşme Düzeyleri**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Selahattin ÖZYURT, Sakarya Ün., Yüksek Lisans, 1999.

YANARDAĞ, Alaaddin, “**Üniversite Gençliğinin Demokratik Tutum ve Davranışları Üzerine Bir Araştırma (Selçuk Üniversitesi Örneği)**”, Danışman: Prof. Dr. H. Musa TAŞDELEN, Sakarya Ün., Yüksek Lisans, 2000.

AKA, Assiye, “**Gençlerin Aile İçinde Yaşadıkları Çatışmalara İlişkin Sosyolojik Bir Araştırma: Tuzlu Çayır Lisesi Örneği**”, Danışman: Doç. Dr. Aylin Görgün BARAN, Hacettepe Ün., Yüksek Lisans, 2001.

ÇELİK, Kezban, “**Evaluation of The Value of Child in Turkey: Questioning The Roles of The State and Family**”- “**Çocuğun Değerinin Gelişimi: Aile ve Devlet Rollerinin Sorgulanması**”, Danışman: Doç. Dr. Sibel KALAYCIOĞLU, ODTÜ, Yüksek Lisans, 2001.

KUDRYAŞOV, Gennady, “**Türkiye ve Rusya Federasyonu Gençlerinin Sosyal Değer Anlayışlarının Karşılaştırılması**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mustafa AYDIN, Selçuk Ün., Yüksek Lisans, 2002.

TANDAÇGÜNEŞ, Nilnur, “**Çocuğun Kültürel Yabancılaşmasında Televizyonun Rolü (İlköğretimde Dil Algılaması Üzerine Bir Araştırma)**”, Danışman: Prof. Dr. Korkut TUNA, İstanbul Ün., Yüksek Lisans, 2003.

MUTLU, Maşallah, “**Üniversite Gençliğinin Evlilik ve Aile Kurumuna Yaklaşımı (Fırat Üniversitesi Uygulaması)**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehtap YEŞİLORMAN, Fırat Ün., Yüksek Lisans, 2004.

3. 3. Çocukluk ve Gençlik Sosyolojisi Alanındaki Doktora Tezleri

KÜNTAY, Esin, “**Ailedeki Çözülmenin Çocuk Suçluluğuna Etkileri Üzerine İstanbul Çevresinde Yapılmış Bir Araştırma**”, İstanbul Ün., Doktora, 1975.

ÖZDEMİR, M. Çağatay, “**Almanya'dan Geri Dönen ve Üniversitelerde Öğrenim Gören Gençlerin Aileye İlişkin Tutumları**”, Danışman: Prof. Dr. Cihat ÖZÖNDER, Hacettepe Üniv., Doktora, 1992.

ÖZDEMİR, Nesrin, “**Dış Göç ve Federal Almanya'dan Dönüş Yapmış Gençlerin Uyum ve Eğitim Sorunları Üzerine Sosyolojik Bir İnceleme**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ali AKAY, Mimar Sinan Üniv., Doktora, 1992.

BAYHAN, Vehbi, “**Üniversite Gençliğinde Anomi ve Yabancılaşma (İnönü Üniversitesi Uygulaması)**”, Danışman: Prof. Dr. Fügen BERKAY, İnönü Üniv., Doktora, 1995.

DÜZKÖYLÜ, Ahmet, “**Kırsal Alandan Kente Göç ve Gecekondu Gençliğinin Sorunları (İstanbul-Sultanbeyli Gecekondu Bölgesi)**”, Danışman: Doç. Dr. Ayşe MUŞLU, Mimar Sinan Üniv., Doktora, 1995.

BURCU, Esra, “**Çıracak ve Kalfa Gençlik Alt Kültür Grubu Hakkında Sosyolojik Bir Araştırma**”, Danışman: Prof. Dr. Cihat ÖZÖNDER, Hacettepe Üniv., Doktora, 1997.

DİKMEN, Aylin, “**Çocuk Haklarına Dair Bir Sözleşme Çerçevesinde İstanbul'da Çalışan Çocuklar Üzerine Bir Değerlendirme**”, Danışman: Prof. Dr. Esin KÜNTAY, Mimar Sinan Üniv., Doktora, 1998.

BARTAN, Faruk, “**İlahiyat ile Kamu Yönetimi Eğitimi Alan Öğrencilerin Din ve Siyaset Eğilimlerinin Araştırılması**”, Danışman: Doç. Dr. Abdullah KORKMAZ, İnönü Üniv., Doktora, 1999.

SAM, Rıza, “**Üniversite Gençliğinin Siyasi Eğilimleri (Ege, İnönü, Uludağ Üniversitesi Uygulaması)**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Osman KONUK, İnönü Üniv., Doktora, 1999.

BEŞİRLİ, Hayati, “**Üniversite Öğrencilerinin Siyasi Tutumları ve Bu Tutumlarını Etkileyen Sosyo -Ekonomik ve Kültürel Süreçler**”, Danışman: Prof. Dr. Cihat ÖZÖNDER, Hacettepe Üniv., Doktora, 2003.

4. YAŞLILIK SOSYOLOJİSİ ALANINDAKİ TEZLER

4. 1. Yaşlılık Sosyolojisi Alanındaki Lisans Tezleri

İNCEOĞLU, Yusuf, “**Elazığ Belediyesi Düşkünler Yurdu’nun Sosyo-Kültürel Yönden İncelenmesi**”, Danışman: Dr. Celalettin İÇMELİ, Fırat Ün., Lisans, 1987.

DANIŞ, Funda, “**Afyon Huzurevindeki Yaşlıların Psiko-Sosyal Sorunları**”, Danışman: Doç. Dr. Halil NARMAN, Fırat Ün., Lisans, 1991.

DUMAN, Zekiye, “**Malatya Huzurevindeki Yaşlıların Psiko-Sosyal Sorunları**”, Danışman: Doç. Dr. H. Musa TAŞDELEN, Fırat Ün., Lisans, 1991.

GEÇGEL, Mehmet, “**Hatay Serinyol Huzurevi’nde Kalan Yaşlıların Psiko-Sosyal Sorunlarına İlişkin Bir Araştırma**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Selahattin SOLMAZ, Fırat Ün., Lisans, 1993.

MUSLU, Cumhure, “**Sosyol Sigortalar Kurumu Salihli Huzurevi Yaşlılarının Psiko-Sosyal Sorunları**”, Yrd. Doç. Dr. Celalettin İÇMELİ, Fırat Ün., Lisans, 1994.

YALÇINDAĞ, Orhan, “**Elazığ’daki Emeklilerin Psiko-Sosyal Sorunları İle İlgili Bir Araştırma**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Celalettin İÇMELİ, Fırat Ün., Lisans, 1995.

GÜLER, Songül, “**Türkiye’de Yaşlıya Yönelik Sosyal Hizmetler ve Sosyal Hizmetler Çocuk Esirgeme Kurumu ve Huzurevi**”, İnönü Ün., Lisans, 1998.

TAŞ, Hüsniye, “**Huzur Evlerinin Sosyal Fonksiyonu ve Malatya Huzurevi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehmet YALVAÇ, İnönü Ün., Lisans, 1998.

4. 2. Yaşlılık Sosyolojisi Alanındaki Yüksek Lisans Tezleri

İNCEALTIN, İpek, “**Yaşlı Kültürü ve Emekli Derneklerindeki Yaşlıların Sosyo-Kültürel Özellikleri**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Serdar SAĞLAM, Hacettepe, Yüksek Lisans, 1999.

KAYACAN, Gülay, “**Modernite, Türk Modernleşmesi ve Değişen Yaşlılık Yaşantıları**”, Danışman: Doç. Dr. Ayşe DURAKBAŞA, Mimar Sinan, Yüksek Lisans, 2001.

IŞIK, Caner, “**Huzurevi ve Yaşlılık: İzmir Büyükşehir Belediyesi Zübeyde Hanım Huzurevi Örneği**”, Danışman: Doç. Dr. Dilek Çiftçi YEŞİLTUNA, Ege Ün., Yüksek Lisans, 2002.

4. 3. Yaşlılık Sosyolojisi Alanındaki Doktora Tezleri

CANATAN, Ayşe, “**Farklı Sosyal, Kültürel ve Ekonomik Statüdeki Yaşlıların Sosyal İlişkilerinin Emek, Demetle ve Şafaktepe Mahalleleri Örneğinde İncelenmesi**”, Danışman: Doç. Dr. Aylin Görgün BARAN, Hacettepe Ün., Doktora, 1997.

C. DİN

1. DİN SOSYOLOJİSİ ALANINDAKİ TEZLER

1. 1. Din Sosyolojisi Alanındaki Lisans Tezleri

İhsan, “**Dinin Mahiyeti**”, (eski yazıyla), İstanbul Ün., Lisans, 1928.

ŞÜKRÜ, Mediha, “**Türkiye’de Yanlış İnanmalar**”, İstanbul Ün., Lisans, 1935.

ŞENKUT, Muzaffer, “**Türklerde Dinin Tekamülü**”, İstanbul Ün., Lisans, 1946.

ÖZTOKAT, İbrahim Ahid, “**Dinlerin Örf ve Adetlerle Olan Münasebeti Hakkında Bir Araştırma**”, İstanbul Ün., Lisans, 1950.

AYDIN, Kerim, “**Fustel De Coulanges’in La Cite Antique Adlı Eserinin Ekspozesi**”, İstanbul Ün., Lisans, 1951.

SUNAR, Cavit, “**İbn Arabî-İmam Rabbanî ve Vahdet-i Vücut -Vahdet-i Şuhud**”, İstanbul Ün., Lisans, 1954.

HİNÇER, Bora, “**Türk Toplumunda Ay ile İlgili Halk İnanışları**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1970.

ŞENŞEKERCİ, Çetin, “**Kastomunu Evliyalari**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1970.

NESİL, Faruk, “**Sosyolojik Açıdan Hatay Alevileri Üzerine Bir Araştırma**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1972.

ÖZTÜRK, Sezai, “**Tunceli'de Alevilik Üzerine Bir Deneme**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1972.

BÜGET, Mine, “**Diyanet Dergisinin İncelenmesi**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1973.

ÇAĞLAYAN, Necla, “**Sosyolojik Açıdan Gelibolu Evliya ve Yatırları**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1973.

ÇOLAKOĞLU, Hasan, “**İstanbul ve Çevresindeki Hristiyan Aziz ve Azizeler**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1973.

ÖNEZ, Mehmet, “**Bursa Evliyalari**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1973.

TURYAN, Hasan, “**Bursa Evliyalari**”, Danışman: Prof. Dr. Cahit TANYOL, İstanbul Üniv., Lisans, 1973.

AYDIN, Ahmed, “**Tokat Evliyalari**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1974.

SARSILMAZ, Günay, “**Anadolu Evliyalari**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1974.

TATLI, B. Ahmet, “**İstanbul Evliya ve Yatırları İle İlgili Bir Çalışma**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1974.

LÜKÜS, Beyhan, “**Edirne Türbeleri (Sosyal Yönleriyle)**”, Danışman: Prof. Dr. Cahit TANYOL, İstanbul Üniv., Lisans, 1981.

BİLİCİ, Fahri, “**Din Sosyolojisi**”, Danışman: Doç. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Üniv., Lisans, 1991.

ERKAN, Yasemin, “**7-12 Yaş Grubu Çocuklarında Dini Duygu ve Düşüncenin Gelişmesi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Celalettin İÇMELİ, Fırat Üniv., Lisans, 1992.

GÜRTAŞ, Haki, “**Aleviliğe Sosyolojik Açıdan Eleştirel Bir Bakış**”, Danışman: Doç. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Üniv., Lisans, 1992.

DEMİR, Fatih, “**Hariciler Üzerine Sosyolojik Bir Yaklaşım**”, Danışman: Doç. Dr. H. Musa TAŞDELEN, Fırat Üniv., Lisans, 1993.

BALIK, Fuat, “**İslam Dini Açısından Sosyalleşme Kavramı Üzerine Sosyolojik Bir Araştırma**”, Danışman: Doç. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Üniv., Lisans, 1994.

BENZER, Abdulkerim, “**Kur’an’da Bahsi Geçen Helak Edilmiş Olan Kavimlere Sosyolojik Bir Yaklaşım**”, Danışman: Doç. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Üniv., Lisans, 1994.

EROĞLU, Gültekin, “**Tasavvuf Sosyolojisi Üzerine Bir Deneme Çalışması**”, Danışman: Doç. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Üniv., Lisans, 1995.

TÜRKOĞLU, Ahmet, “**Sosyolojik Açıdan İslam’da Sosyal Dayanışma**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. İbrahim KIR, Fırat Üniv., Lisans, 1995.

YEŞİLYURT, Tahsin, “**Sosyal Yaşantısıyla Alevilik**”, Danışman: Prof. Dr. Halil NARMAN, Fırat Üniv., Lisans, 1995.

YEŞİLYURT, Yaşar, “**Sosyal Bütünleşme ve Sosyal Çözülme Açısından Din: İslam**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Üniv., Lisans, 1995.

KAPLAN, Nebahat, “**Dini Olgunlaşma: İnsan-ı Kamile Uzanan Kalıpların Sosyolojik Açıdan İncelenmesi**”, Danışman: Doç. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Üniv., Lisans, 1996.

SAKİN, Murat, “**Yatırlar ve Adak Şekillerinin Sosyolojik İncelenmesi (Sivas Örneği)**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Üniv., Lisans, 1997.

SÖYİLER, Felat, “**Kutsallık ve Din**”, Danışman: Prof. Dr. Halil NARMAN, Fırat Üniv., Lisans, 1997.

YILDIZ, Sibel, “**Doğanşehir (Eskiköy) Alevi Kültürü Üzerine Bir Araştırma**”, Danışman: Prof. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Üniv., Lisans, 1997.

KALAYCI, Nuray, “**Kahramanmaraş ve Çevresinde Türbelerle İlgili İnanç ve Uygulamaları**”, Danışman: Prof. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Üniv., Lisans, 1998.

RIZAOĞLU, Güven, “**İğdır ve Çevresinde Caferilik Mezhebi ve Uygulamaları**”, Danışman: Prof. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Üniv., Lisans, 1998.

ÇARKÇI, Suna, “**Din ve Ekonomik Faaliyetler Arasındaki İlişki**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Üniv., Lisans, 1999.

DİŞKAYA, Mahmut, “**Üniversite Öğrencilerinin Dini Tutum ve Davranışları Üzerine Sosyolojik Bir Araştırma**”, Danışman: Prof. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Üniv., Lisans, 2000.

ÇETİN, Havva, “**Şeytan Gerçeği ve Satanizm**”, Danışman: Prof. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Üniv., Lisans, 2001.

KOÇAR, Hasan, “**Sosyal Değişim Sürecinde Din**”, Danışman: Arş. Gör. Uğur KABASAKAL, Fırat Üniv., Lisans, 2001.

DEMİR, Feride, “**İslamda Şia**”, Danışman: Prof. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Üniv., Lisans, 2004.

YILDIRIM, Selman, “**Süryaniler**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ömer AYTAÇ, Fırat Üniv., Lisans, 2004.

1. 2. Din Sosyolojisi Alanındaki Yüksek Lisans Tezleri

BAKİ, Zeynep, “**Sosyal Değerlerdeki Değişme Açısından Bahai Dini Değerlerinin Tahlili**”, Danışman: Prof. Dr. Nihat NİRUN, Hacettepe Üniv., Yüksek Lisans, 1975.

ÇAĞÇI, Nuray, “**Türk Sosyo-Kültürel Yapısında Batıl İnançlar**”, Danışman: Prof. Dr. Cihat ÖZÖNDER, Hacettepe Üniv., Yüksek Lisans, 1985.

ESEN, Nüket, “**The Power of The Dedes in Alevi Society in South-Western Anatolia**”- “**Güney Batı Anadolu’daki Alevi Cemaatinde ‘Dede’lerin Gücü**”, Danışman: Prof. Dr. Alen DUBEN, Boğaziçi Üniv., Yüksek Lisans, 1986.

TÖRE, Elmaziye, “**Kıbrıs Türk Alt Kültüründe İnanç Kurumunun Durumu**”, Danışman: Prof. Dr. Cihat ÖZÖNDER, Hacettepe Ün., Yüksek Lisans, 1989.

İLHAN, Süleyman, “**Dinin Ekonomik Örgütlenmeye Etkisi**”, Danışman: Doç. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Ün., Yüksek Lisans, 1995.

ŞEKER, Selim, “**Güneydoğu Sorununda Din Faktörü**”, Danışman: Prof. Dr. Eyüp KEMERLİOĞLU, Mersin Ün., Yüksek Lisans, 1996.

GENÇ, Yusuf, “**Kur’an Kurslarında Eğitim ve Toplum (Sakarya Örneği)**”, Danışman: Prof. Dr. Sami ŞENER, Sakarya Ün., Yüksek Lisans, 1997.

ÖZCAN, Mehmet, “**Bir Pozitivizasyon Örneği: Türk Milliyetçiliği ve Din**”, Danışman: Prof. Dr. Nilgün ÇELEBİ, Ankara Ün., Yüksek Lisans, 1997.

YILMAZ, Murat, “**Bir Alevi Bektâşi Kasabasında Dini Tutumlar (Hasandede Kasabası Örneği)**”, Danışman: Prof. Dr. H. Musa TAŞDELEN, Sakarya Ün., Yüksek Lisans, 1997.

AKŞİT, Elif Ekin, “**Patters of Spiritual Involuement of Women in Ankara**”- “**Ankaralı Kadınlar, Türbeler ve Ortaya Çıkan Örüntüler**”, Danışman: Prof. Dr. İsenbike TOGAN, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1998.

ERDOĞAN, Erol, “**Kur’an-ı Kerim’de Yer Alan Sosyal Grup Kavramları**”, Danışman: Prof. Dr. Sami ŞENER, Sakarya Ün., Yüksek Lisans, 1998.

KOYUNCU, Ö. Faruk, “**Anadolu Aleviliğinin Toplumsal Kökenleri**”, Danışman: Doç. Dr. Sezgin KIZILÇELİK, Cumhuriyet Ün., Yüksek Lisans, 1999.

GÖLBAŞI, Haydar, “**1980 Sonrası Alevi-Bektâşi Örgütlenmelerinin Sosyolojik İncelemesi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Metin EROL, Cumhuriyet Ün., Yüksek Lisans, 2000.

ÇARKÇI, Suna, “**Seçmen Davranışlarında Dinin Fonksiyonu: Bingöl Örneği**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehtap YEŞİLORMAN, Fırat Ün., Yüksek Lisans, 2001.

AYDIN, Hacı Yusuf, “**Din Kültür ve Ahlak Bilgisi Derslerinde Dindarlık Tipolojileri**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ahmet ESKİCUMALI, Sakarya Ün., Yüksek Lisans, 2002.

1. 3. Din Sosyolojisi Alanındaki Doktora Tezleri

RİZAPUR, Hasan Sabuncu, “**İran’da Dinin Sosyal Etkisi**”, İstanbul Ün., Doktora, 1970.

KÜÇÜK, Hasan, “**Tarikatların Türk Toplumundaki Sosyal Fonksiyonları**”, Danışman: Prof. Dr. Cahit TANYOL, İstanbul Ün., Doktora, 1971.

BOLOURCHIAN, Najieh, “**Tebriz ve Çevresindeki Tapınaklar**”, İstanbul Ün., Doktora, 1977.

DİKBİYİK, Coşkun, “**Türk Toplumunda Kimlik Bunalımı ve Din Olayı**”, Danışman: Prof. Dr. Korkut TUNA, İstanbul Ün., Doktora, 1994.

GÜNEŞ, Abdurrahman, “**Dini Hayatın Sosyolojik Tahlili**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehmet YALVAÇ, İnönü Ün., Doktora, 1997.

TUĞCU, Hüseyin, “**Sosyolojik Açıdan Din Kurumu**”, Danışman: Prof. Dr. Cihat ÖZÖNDER, Hacettepe Ün., Doktora, 2000.

CENGİZ, Recep, “**Çamiçi Beldesinde Dini Hayat: Alevilik Üzerine Sosyolojik Bir Araştırma**”, Danışman: Prof. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Ün., Doktora, 2000.

DÖNMEZ, Mehmet, “**Sosyal Bütünleşme Açısından Alevilik (Malatya Uygulaması)**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Hüsniye Canbay TATAR, İnönü Ün., Doktora, 2001.

D. EKONOMİ

1. EKONOMİ SOSYOLOJİSİ ALANINDAKİ TEZLER

1. 1. Ekonomi Sosyolojisi Alanındaki Lisans Tezleri

Şevket Cevdet, “**İktisadi İctimaiyat Hakkında Mütalaa**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1933.

DİNÇER, Evinç, “**Max Weber Sosyolojisine Göre Protestan Ahlakı ile Kapitalizm Zihniyeti Arasındaki İlginin Açıklanmasına Dair Bir Açıklama**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1959.

AĞAR, Ruhi, “**Sosyolojik Açıdan Adana'da Ziraat ve Sanayinin İncelenmesi**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1968.

ÇELİK, Nursel, “**Erdemli'de (Mersin) Sera Üretiminin Sosyo-Ekonomik Yapısı**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Celalettin İÇMELİ, Fırat Üniv., Lisans, 1987.

TAŞKAY, Murat, “**Elazığ'da Arıcılık ve Sorunları**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Celalettin İÇMELİ, Fırat Üniv., Lisans, 1994.

YILDIRIM, Abdulsamet, “**Gölbaşı İlçesinde Antep Fıstığının Üretimi ve Genel Durumu**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Selahattin SOLMAZ, Fırat Üniv., Lisans, 1995.

YAMAN, Serpil, “**Kent Hayatında Bakkallar**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Üniv., Lisans, 1998.

ÇARKÇI, Suna, “**Din ve Ekonomik Faaliyetler Arasındaki İlişki**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Üniv., Lisans, 1999.

KAYA, Tülin, “**Yoksulluk**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ömer AYTAÇ, Fırat Üniv., Lisans, 2004.

1. 2. Ekonomi Sosyolojisi Alanındaki Yüksek Lisans Tezleri

KAYIR, Gülser, “**Sosyal-Ekonomik Gelişmeye Bağlı Kalkınma: Avrupa Topluluğu Örneği**”, Danışman: Doç. Dr. Arif ESİN, Mimar Sinan Üniv., Yüksek Lisans, 1990.

DÖVÜCÜ, Tamer, “**Uluslararası Ekonomi ve Finans Sisteminin Türk Toplumsal Yapısı Üzerine Etkileri**”, Danışman: Doç. Dr. Müzeyyen GÜLER, Mimar Sinan Ün., Yüksek Lisans, 1992.

KARABULUT, Hüseyin, “**Avrupa Topluluğu Bütünleşmesinde Ekonomik ve Parasal Birlik**”, Danışman: Doç. Dr. Arif ESİN, Mimar Sinan Ün., Yüksek Lisans, 1992.

ŞEN, Mustafa, “**Development of The Big Bourgeoisie in Turkey**”- “**Türkiye’de Büyük Burjuvazinin Gelişimi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehmet ECEVİT, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1992.

UĞURLU, Erdoğan, “**Borsa Yatırımcılarının Sosyo-Psikolojik Yapısı**”, Danışman: Doç. Dr. Ahmet SÜERDEM, Mimar Sinan Ün., Yüksek Lisans, 1995.

DEMİRCİ, Hikmet, “**A Sociological Analysis of Stock Markets in Developing Countries: The Case of IMKB**”- “**Kalkınmakta Olan Ülkelerde Hisse Senedi Borsalarının Sosyolojik Bir Analizi: İMKB Örneği**”, Danışman: Prof. Dr. Kayhan MUTLU, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1996.

ÇELİMLİ, Işıl, “**An Historical Analysis of The World Bank’s Development Policies And Their Reflections On Turkey: 1945-1990**”- “**Dünya Bankasının Kalkınma Politikalarının ve Bu Politikaların Türkiye Üzerindeki Yansımalarının Tarihsel Bir Analizi: 1945-1990**”, Danışman: Dr. Ayşe Gündüz HOŞGÖR, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1999.

AYDIN, Tuba İnci, “**TÜSİAD in The 1990s: The Story of a Transformation**”- “**1990’larda TÜSİAD: Bir Dönüşüm Hikayesi**”, Danışman: Prof. Dr. Çağlar KEYDER, Boğaziçi Ün., Yüksek Lisans, 2001.

İSKENDER, Hüseyin, “**Bir Tarımsal Ürün Olarak Fındığın Toplumsal Yapı Üzerindeki Etkileri (Karasu Örneği)**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Osman ÖZKUL, Sakarya Ün., Yüksek Lisans, 2001.

ŞAHBAZLI, Vekil, “**Petrol’ün Azerbaycan’ın Toplumsal ve Siyasal Yapısına Etkileri**”, Danışman: Prof. Dr. Mahmut ARSLAN, İstanbul Ün., Yüksek Lisans, 2002.

TANYERİ, Burcu, “**Küreselleşme Sürecinin Türkiye'de Yoksulluk Sorununa Etkileri**”, Danışman: Prof. Dr. Esin KÜNTAY, Mimar Sinan Ün., Yüksek Lisans, 2003.

ÜSTÜN, İsmail, “**Cumhuriyetin İlk Döneminde İstanbul'un Ekonomik Yaşamı: Arnavutköy'de Meslekler (Tabiat Defteri Örneği ve Yerel Tarih Anlatıları)**”, Danışman: Doç. Dr. Güliz ERGİNSOY, Mimar Sinan Ün., Yüksek Lisans, 2003.

1. 3. Ekonomi Sosyolojisi Alanındaki Doktora Tezleri

İLMİ, Perviz, “**İran'da Verginin Sosyal ve Ekonomik Hayata Etkisi**”, İstanbul Ün., Doktora, 1973.

BEHDJAT, Ahad, “**Meşrutiyet Öncesi İran'da Sınai Ekonominin Gelişmesi**”, İstanbul Ün., Doktora, 1974.

DÖKÜMCÜ, Fatma Güliz, “**Beşiktaş Semt Pazarı ve Pazarıcı Esnafı. Gelişen Ülke Kentlerinde Örgütlenmiş-Örgütlenmemiş Kesimlerin Eklemlenmesine Bir Örnek**”, İstanbul Ün., Doktora, 1984.

OKAN, Oya, “**Batı Düşüncesinde Liberalizm ve Tarihi Koşulları**”, Danışman: Prof. Dr. Baykan SEZER, İstanbul Ün., Doktora, 1994.

ŞATIROĞLU, Ayşen, “**İktisadi Düşünce ve İşsizlik**”, Danışman: Prof. Dr. Mahmut ARSLAN, İstanbul Ün., Doktora, 1997.

ŞEN, Mustafa, “**Turkish Entrepreneurs Central Asia: The Case of Kazakhstan and Kyrgyzstan**”- “**Orta Asya'daki Türk Girişimciler: Kazakistan ve Kırgızistan Örneği**”, Danışman: Prof. Dr. Bahattin AKŞİT, ODTÜ, Doktora, 2001.

DEMİRPOLAT, Anzavur, “**The Rise of Islamic Economic Ethic, Rationality and Capitalism in Modern Turkey: The Case of Konya**”- “**Türkiye'de İslami İktisat Ahlakının Yükselişi, Rasyonallite ve Kapitalizm: Konya Örneği**”, Danışman: Prof. Dr. Yusuf Ziya ÖZCAN, ODTÜ, Doktora, 2002.

İLHAN, Süleyman, “**Değişken İktisadi Zihniyet Bağlamında Girişimcilik: Malatya Yeşilyurt Örneği**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Üniv., Doktora, 2002.

2. ÇALIŞMA VE ENDÜSTRİ SOSYOLOJİSİ ALANINDAKİ TEZLER

2.1. Çalışma ve Endüstri Sosyolojisi Alanındaki Lisans Tezleri

BARAY, Sevgi, “**Sendikacılık**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1965.

ERİNÇ, Emel, “**Ereğli Demir Çelik Fabrikası'nın Kuruluş Tarihinden Araştırma Tarihine Kadar Olan Süredeki İşçi Devri**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1965.

İRDELP, Nüket, “**İşçi Devri**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1965.

SOĞUKÇELİK, Cemil, “**Grevlerle Ücretler Arasındaki Bağıntının Etkinlik Derecesi**”, Danışman: Prof. Dr. Nurettin Şazi KÖSEMİHAL, İstanbul Üniv., Lisans, 1965.

KALKAY, Tükel, “**Topraktan Kopup Gelen İşçilerle, Kalifiye Denilen İşçilerin ‘İşe İntibak’ Durumlarının Karşılaştırılmalı Olarak İncelenmesi**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1966.

ÇAKMAK, Hasan, “**Zonguldak Maden İşçileri Sendikası**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1967.

DEDEOĞLU, Cumhuriyet Yılmaz, “**Taksim'de Boya-Apre Fabrikasında Sosyometrik Bir İnceleme**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1967.

OKUTAN, Cemil, “**Türkiye'de Çeşitli Mesleklerin Prestij Hiyerarşisi**”, Prof. Dr. Nurettin Şazi KÖSEMİHAL, İstanbul Üniv., Lisans, 1967.

PAKER, Canan, “**Türkiye'nin Sanayileşmesi ve Teşvik-i Sanayi Kanunu**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1967

TEKİN, Akın, “**Türkiye'de 1963 Sonrası Sendikal Gelişmeler, Siyasal ve Sosyal Eğilimler**”, Prof. Dr. Nurettin Şazi KÖSEMİHAL, İstanbul Üniv., Lisans, 1967.

ALPASLAN, Erdem, “**Zonguldak Maden İşçilerinin Ücret, Çalışma Saatleri ve Prim Durumları**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1968.

ALTIOK, Türen, “**İstanbul Trafik Şubesinde Görevli Polisler**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1968.

ATAKAN, Hayrunnisa, “**Kırsal Bir Bölgede Mesleklerin Prestij Hiyerarşisi**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1968.

DÜLGER, Tülin, “**Adana Toroslar Yağ Fabrikası İşçilerinin Sosyal ve Ekonomik Durumlarının Araştırması**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1968.

ERGUM, Semih, “**Adapazarı Şeker Fabrikası İşçilerinin Sosyal, Ekonomik ve Kültürel Durumları**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1968.

GÖRGÜN, Aydın, “**İ.E.T.T Genel Müdürlüğü Rumeli Yakası Hareket Şöförleri**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1968.

GÜLDÜ, Ercan, “**Avrupa'da Çalışan Türk İşçileri**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1968.

İÇEL, Noyan, “**İşçi Devamsızlığı ve Devri**”, Danışman: Prof. Dr. Nurettin Şazi KÖSEMİHAL, İstanbul Üniv., Lisans, 1968.

TAN, Yüksel, “**İstanbul'da Çıkan Altı (6) Gazetede Teknisyen Gazete İşçilerinin Sosyal, Ekonomik Sorunları ve Gazeteler Hakkındaki Görüşleri**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1968.

TEKİN, Ayşe Seval, “**275 Sayılı Toplu İş Sözleşmesi, Grev, Lokavt Kanununun Kabul Ediliş Tarihi Olan 15 Temmuz 1963 ile 1967 Yılları Arasında Türkiye'de Yapılan Grevler**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1968.

YORGUN, Atilla, “**Cibali Kutu Fabrikası İmalat İşçilerinin Sosyal, Ekonomik ve İş Durumlarıyla İlgili Bir Araştırma**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1968.

YÜCEL, Ersan, “**Sanayide İşçi Ücretlerinin Yapısı**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1968.

ERDEM, Erol, “**Kamu Oyuna Yansıyan Grev, Lokavt ve Diğer İşçi Problemleri**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1969.

GAYRETLİ, Metin, “**Otosan'daki Bir Grup İşçinin Sosyo-Ekonomik, Kültürel Durumu ile Devamsızlık Nedenleri**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1969.

KÜÇÜKKILINÇ, Fuat, “**İş Değerlendirme Sistemi Uygulanan Bir İşletmede İşçilerin İş Değerlendirme Hakkında Yargıları**”, İstanbul Ün., Lisans, 1969.

ORHON, Gülçin, “**İşçi Devrinin Bir Mensucat Fabrikasında Mikro Analizi**”, Danışman: Prof. Dr. Nurettin Şazi KÖSEMİHAL, İstanbul Ün., Lisans, 1969.

ÖZTÜRK, Sami, “**Park ve Bahçeler Müdürlüğü İşçileri Üzerinde Araştırma**”, İstanbul Ün., Lisans, 1969.

BÜYÜKKONUK, Halil, “**Altıyıldız Mensucat Fabrikasında Çalışan İşçilerin Yerli ve Göçmen Gruplarına Göre Şehirde ve Köyde Oturanların Sosyal Doku Farkları**”, İstanbul Ün., Lisans, 1970.

İRE, Reşat, “**İstinye Tersanesinde Çalışan İşçilerin Sosyo-Ekonomik ve Sosyo-Politik Durumları Arasındaki İlişki**”, İstanbul Ün., Lisans, 1970.

OKUTAN, Halil, “**Manavgat'ta Pamuk Ekicileri ile İşçilerinin Sosyo-Ekonomik Durumları ve Aralarındaki İlişki**”, İstanbul Ün., Lisans, 1970.

TANILLI, Zuhâl, “**Türkiye'de Sendikacılık**”, İstanbul Ün., Lisans, 1970.

TOKMAKÇIOĞLU, Haluk, “**Gılasved Lastik Fabrikası İşçilerinin Sosyo-Ekonomik Durumlarıyla Sosyo-Politik Eğilimleri Arasındaki İlişki**”, İstanbul Ün., Lisans, 1970.

ASLANPINAR, Mehmet, “**İstanbul, Bakırköy-Habibler Köyündeki Orta Anadolu ve Karadenizli Tuğla İşçilerinin Sosyo-Ekonomik Durumlarının Karşılaştırılması**”, İstanbul Ün., Lisans, 1971.

CHENGİZİ, Gazem, “**İran'da Halı Endüstrisi ve Özellikle Azerbaycan'da Halıcılıkla Uğraşan İnsanların Sosyo-Ekonomik Durumları**”, İstanbul Ün., Lisans, 1971.

ÇAKIR, Lütfi, “**İşçi Devri Sebepleri Mikro Analizi**”, İstanbul Ün., Lisans, 1971.

KARABUDA, Ahmet Emin, “**Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu Garp Linyitleri İşletmesi Müessesesi Tunçbilek Bölgesi Linyit İşçilerinin Sendika Hakkındaki İmajları (Skalalama Tekniği Açısından)**”, İstanbul Ün., Lisans, 1971.

KONUK, Enver, “**Derby Lastik Fabrikasında Disk ve Türk-İş Eğilimli İşçilerinin Sosyo-Ekonomik Statüsü ve İdeolojik Eylem Farklılıkları**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1971.

MEREY, Leyla, “**İşçi Devrinin Sebepleri ve Verimliliğe Etkisi**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1971.

ÖZGÜN, İhsan, “**Yazar ve Baba Mesleği Arasındaki İlişkiler**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1971.

SADEGUİ, Muhammed Ali, “**Tahran Metal İşçilerinin Sosyo-Ekonomik Durumlarının İncelenmesi**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1972.

TUNA, Ayhan, “**Proleterleşme Süreci İçindeki Yarı İşçilerin Köylülerden Sosyal Yapı Ayrılıkları**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1972.

BİYAN, Şükrü, “**Adana'daki Fabrikaların Kuruluş Tarihçesi Hakkında Genel Bilgi**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1973.

CEYHAN, Fevzi, “**Yarımca Belediyesi İşçilerinin Sosyal Ekonomik ve İş Durumları ile İlgili Bir Araştırma**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1974.

POLAT, Halis, “**İstanbul İnşaat İşçileri Üzerinde Bir Anket**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1974.

AYAYDIN, Mustafa, “**Plastik İmalatı**”, Danışman: Prof. Dr. Cahit TANYOL, İstanbul Üniv., Lisans, 1975.

GÜLEÇ, Cemal, “**İstanbul Hurda Kâğıt İşçileri**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1975.

KOŞAN, Zeki, “**Erzincan El Sanatları ve Bakır İşçileri Araştırması**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1976.

ÖZDEMİR, Yeter, “**Üretim Sürecinde Kadın**”, Danışman: Doç. Dr. Baykan SEZER, İstanbul Üniv., Lisans, 1982.

GERDAN, Ahmet, “**Turhal Şeker Fabrikası'nın Bölgenin Sosyo-Ekonomik Yapısına Etkileri**”, Danışman: Dr. Sabri ÇAKIR, Fırat Üniv., Lisans, 1986.

KARABULUT, Ali, “**Advas İşçileri Araştırması**”, Danışman: Doç. Dr. Halil NARMAN, Fırat Üniv., Lisans, 1986.

KARATEKİN, Zekiye, “**Aydın Tekstil Fabrikası Kadın İşçilerinin Sosyo-Ekonomik Sorunlarının İncelenmesi**”, Danışman: Dr. Sabri ÇAKIR, Fırat Ün., Lisans, 1986.

ÖZMEN, Çetin, “**TÜGSAŞ Elazığ İşletmesi’nin Sivrice İlçesi Üzerindeki Sosyal, Kültürel ve Ekonomik Etkileri**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Celalettin İÇMELİ, Fırat Ün., Lisans, 1986.

ŞAĞBANŞU, A. Mehmet, “**Azot Fabrikası’nın Düzbahçe Köyü’ne Sosyal, Kültürel ve Ekonomik Etkileri**”, Danışman: Doç. Dr. Halil NARMAN, Fırat Ün., Lisans, 1986.

YILDIRIM, Abdulkadir, “**Adana Merkez Gerdan Köyü ve Tarsus Yenice Nahiyesi Çevresinde Geçici Olarak Çalışan Pamuk İşçilerinin Sosyo-Ekonomik Özellikleri**”, Danışman: Dr. Sabri ÇAKIR, Fırat Ün., Lisans, 1986.

ÖNER, İlknur, “**Orman İşçilerinin Sorunları ve Keban Örneği**”, Danışman: Doç. Dr. H. Hilmi KARABORAN, Fırat Ün., Lisans, 1987.

ÇAKMAK, Ali, “**Elazığ Çimento Fabrikasında Çalışanların Günlük İş Faaliyetleri, Beklentileri ve Sorunları**”, Danışman: Prof. Dr. Zeki ERDOĞMUŞ, Fırat Ün., Lisans, 1988.

HOZATLI, Mine, “**Sır Barajı İşçilerinin Sosyal, Ekonomik Durumlarının İncelenmesi**”, Danışman: Doç. Dr. H. Hilmi KARABORAN, Fırat Ün., Lisans, 1988.

ŞAHİN, Seda, “**Elazığ Şeker Fabrikasının Yurtbaşı Köyüne Sosyal, Kültürel ve Ekonomik Etkileri**”, Danışman: Doç. Dr. Halil NARMAN, Fırat Ün., Lisans, 1988.

DUMAN, Songül, “**Elazığ Merkez İlçedeki Üç Lisede Görevli Bayan Öğretmenlerin İş Hayatına Uyumu, Sorunları ve Beklentileri**”, Danışman: Prof. Dr. Zeki ERDOĞMUŞ, Fırat Ün., Lisans, 1989.

ERBİL, Besime, “**Elazığ İplik Fabrikasında Çalışan Kadın İşçilerin Sorunları ve Beklentileri**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Ün., Lisans, 1989.

KAPLAN, Vahap, “**Ceylan İnşaat İşçileri Araştırması (Soğuk Demirciler Örneği)**”, Danışman: Dr. Selahattin SOLMAZ, Fırat Üniv., Lisans, 1989.

KIRTEL, Muammer, “**Elazığ Sanayi Sitesinde Çalışan 10-16 Yaş Çocukların Psiko-Sosyal Sorunları**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Celalettin İÇMELİ, Fırat Üniv., Lisans, 1989.

KULALI, Mehmet, “**Gediz Kömür Havzası’ndaki Maden İşçilerinin Sosyal Durumlarına Genel Bir Bakış**”, Danışman: Dr. Selahattin SOLMAZ, Fırat Üniv., Lisans, 1989.

MERİÇ, Gülizar, “**Elazığ Şarap Fabrikası ve Bölgeye Olan Etkisi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Celalettin İÇMELİ, Fırat Üniv., Lisans, 1989.

SÖKER, Mehmet, “**İşsizlik Meselesi ve Sosyo-Ekonomik Açından Göksun**”, Danışman: Dr. Selahattin SOLMAZ, Fırat Üniv., Lisans, 1989.

YAŞAR, Adnan, “**İzmit-Gebze Pimaş Fabrikası’nda Çalışan İşçilerin Sosyal, Ekonomik, Kültürel Durumları**”, Danışman: Dr. Sabri ÇAKIR, Fırat Üniv., Lisans, 1989.

NARCI, Mükremin, “**Kayseri’deki Taksi Şoförlerinin Sorunları ve Yaptıkları Kazalar**”, Danışman: Doç. Dr. Halil NARMAN, Fırat Üniv., Lisans, 1990.

ÖZMEN, Serpil, “**Yapı ve Kredi Bankası Elazığ Şubesi’nde Çalışan Memurların Çalışma Alanındaki Uyum Sorunları, Beklentiler ve Boş Zaman Faaliyetleri**”, Danışman: Doç. Dr. Halil NARMAN, Fırat Üniv., Lisans, 1990.

YARAMIŞ, Cengiz, “**Ereğli Şeker Fabrikası’nda Çalışan İşçilerin Sosyo-Ekonomik ve Kültürel Durumları**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. H. Musa TAŞDELEN, Fırat Üniv., Lisans, 1990.

YAVUZ, Menderes, “**Sendikacılık Üzerine Sosyolojik Bir Araştırma (Petrol-İş Örneği)**”, Danışman: Doç. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Üniv., Lisans, 1990.

DEMİR, Emine, “**BOTAŞ’ta İşçilerin Sosyo-Ekonomik Sorunları**”, Danışman: Doç. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Üniv., Lisans, 1991.

GÜNDÜZ, Şenay, “**M.K.E.K. Kırıkkale Mühimmat Fabrikasında Çalışan Kadın İşçilerin Sosyo-Ekonomik Sorunlarının Sosyolojik İncelemesi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. İbrahim KIR, Fırat Ün., Lisans, 1991.

KADIOĞLU, Cevat, “**Of Çay Fabrikasında Çalışan İşçilerin Sosyo-Ekonomik sorunları ve Beklentileri**”, Danışman: Prof. Dr. Halil NARMAN, Fırat Ün., Lisans, 1991.

TOSUNOĞLU, Abdullah, “**Elazığ Sanayi Sitesinde İşveren-İşçi ve Müşteri Açısından İş Ahlakı**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. H. Musa TAŞDELEN, Fırat Ün., Lisans, 1991.

YARAR, Zeynel, “**İstanbul’da Kadıköy İlçesinde Haftalık Pazarlar ve Seyyar Satıcıların Sosyo-Ekonomik Yapısı**”, Danışman: Dr. Sabri ÇAKIR, Fırat Ün., Lisans, 1991.

OĞURLU, İbrahim, “**Toplumsal Bir Örgüt Olarak Sendikacılık**”, Danışman: Dr. Sabri ÇAKIR, Fırat Ün., Lisans, 1992.

BAYRI, Perihan, “**Elazığ Merkez İlçedeki Dört Bankada Görevli Bayan Memurların Sorunları ve Beklentileri Üzerine Sosyolojik ve Psikolojik Bir Araştırma**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Selahattin SOLMAZ, Fırat Ün., Lisans, 1993.

CANPOLAT, Filiz, “**Elazığ Bakırcı Esnafının Sosyo-Ekonomik Durumları**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. İbrahim KIR, Fırat Ün., Lisans, 1993.

EKİCİ, Dilşad, “**Elazığ İli Merkez Devlet Hastanesi Hemşirelerinin Sorunları ve Bu Sorunlar İle Eğitim Sorunu Arasındaki İlişkiler**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Selahattin SOLMAZ, Fırat Ün., Lisans, 1993.

ERDOĞAN, Sevda, “**Silahsan’da Çalışan Genç İşçilerin Sosyo-Ekonomik Durumları**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. İbrahim KIR, Fırat Ün., Lisans, 1993.

GÖZETİR, Fikret, “**Diyarbakır Sümerbank Halı Fabrikasında Çalışan İşçilerin Sosyo-Ekonomik Durumları**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Celalettin İÇMELİ, Fırat Ün., Lisans, 1993.

KORKIN, Metin, “**Bitlis Tekel Sigara Fabrikası’nda Çalışan İşçilerin Sosyo-Ekonomik Durumları, Sorunları ve Beklentileri**”, Danışman: Doç. Dr. H. Musa TAŞDELEN, Fırat Üniv., Lisans, 1993.

YARCEL, Burhan, “**Alacakaya Etibank Şark Kromlar İşletmesine Ait Ayıpınarı Maden Ocağında Çalışan İşçilerin Psiko-Sosyal Sorunları**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Celalettin İÇMELİ, Fırat Üniv., Lisans, 1993.

KARABULUT, Hatice, “**Seydişehir Alüminyum Tesislerinde Çalışan İşçilerin Sosyo-Ekonomik ve Kültürel Durumları**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Celalettin İÇMELİ, Fırat Üniv., Lisans, 1994.

TURGUT, Saadettin, “**Sanayileşmenin Dinamikleri, Özellikleri ve Sanayi Sonrası Toplum**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Abdullah KORKMAZ, İnönü Üniv., Lisans, 1994.

AYDOĞDU, Mustafa, “**Sendikacılık Fonksiyonları ve Faaliyetleri: İstanbul’da İki Farklı Sanayi Kuruluşunda Sendikal Faaliyetlere İlişkin Alan Çalışması**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Celalettin İÇMELİ, Fırat Üniv., Lisans, 1995.

ÇÖMLEKÇİ, Kadriye, “**Elazığ ve Mersin Örnekleminde Öğretmenlerde İş Doyumu**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Celalettin İÇMELİ, Fırat Üniv., Lisans, 1995.

DEMİRKAPU, Nermin, “**657 sayılı Devlet Memurları Kanununa Göre Diyarbakır ve Elazığ’da Kamu Kuruluşlarında Çalışan Kadınların İş Doyumu**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Celalettin İÇMELİ, Fırat Üniv., Lisans, 1995.

ÖZDEMİR, Özlem, “**Sanayi Kültürü**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Osman KONUK, İnönü Üniv., Lisans, 1995.

BOZKURT, Selahattin, “**Çıracılık Kavramı ve Elazığ Sanayi Sitesindeki Çıracılar Örneği**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Üniv., Lisans, 1996.

KATKAYA, Kurtuluş, “**Afşin-Elbistan Termik Santralinde Çalışanlar İle Çiftçilerin Yaşam Tarzlarının Sosyolojik Olarak Karşılaştırılması (Hasankendi Köyü Uygulaması)**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Üniv., Lisans, 1996.

CAN, Gökmen, “**Marjinal Sektör Kurum Olarak Hamallık Uğraşısı Üzerine Sosyolojik Bir İnceleme (Seyhan) Adana Örneği**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ömer AYTAÇ, Fırat Ün., Lisans, 1997.

ERDEMİR, M. Çetin, “**Elazığ Organize Sanayi Bölgesine Sosyolojik Bir Bakış**”, Danışman: Prof. Dr. Halil NARMAN, Fırat Ün., Lisans, 1997.

GÜN, Zülfi, “**Ergani Çimento Fabrikası’nın Bölgenin Sosyo-Ekonomik Yapısına Etkileri**”, Danışman: Prof. Dr. Halil NARMAN, Fırat Ün., Lisans, 1997.

KAYA, Ayla Aynur, “**Federal Almanya’da Yaşayan Türk İşçileri ve Çocuklarının Sorunları**”, Danışman: Prof. Dr. Halil NARMAN, Fırat Ün., Lisans, 1997.

ÖZSEZER, R. Meltem, “**Elazığ’da Türk Telekom A.Ş.’de Santral Operatörü Olarak Çalışan Kadınlarda İş Doyumu ve Stres**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Celalettin İÇMELİ, Fırat Ün., Lisans, 1997.

TILKI, Gülsüm, “**Semteks Konfeksiyon Fabrikasında Çalışan İşçilerin Sosyo-Ekonomik Durumlarının Sosyolojik Açından İncelenmesi**”, Danışman: Prof. Dr. Halil NARMAN, Fırat Ün., Lisans, 1997.

YILMAZ, Sevgi, “**Mersin İl Merkezindeki Turistik Otellerde Çalışanların İş Doyumu**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ömer AYTAÇ, Fırat Ün., Lisans, 1997.

ÇAKIL, Murat, “**İzmir Aliğa Ege Metal Demir Çelik A.Ş. Fabrikasında Çalışan İşçilerin Sosyo-Ekonomik ve Kültürel Durumları**”, Danışman: Arş. Gör. Yelda SEVİM, Fırat Ün., Lisans, 1998.

ULU, Dilek, “**Sanayileşme ve Yabancılaşma**”, Danışman: Prof. Dr. Halil NARMAN, Fırat Ün., Lisans, 1998.

GÜNEŞ, Nuriye, “**Sanayileşmenin Sosyal-Kültürel Yapı Üzerindeki Etkileri ve Elazığ Örneği**”, Danışman: Arş. Gör. Uğur KABASAKAL, Fırat Ün., Lisans, 1999.

KAYIKÇI, Emrah, “**Batman Rafinerisinin Batman Üzerindeki Sosyo-Kültürel ve Ekonomik Etkileri**”, Danışman: Arş. Gör. Uğur KABASAKAL, Fırat Ün., Lisans, 1999.

ŞEDELE, Özgür, “**Elazığ Adliye Personelinde İş Doyumu**”, Danışman: Arş. Gör. Uğur KABASAKAL, Fırat Üniv., Lisans, 1999.

BUĞDAYCI, Zülküf, “**Kahramanmaraş’ın Sanayileşmesine Sosyolojik Bir Bakış**”, Danışman: Prof. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Üniv., Lisans, 2000.

TUTLU, Yusuf, “**Adana’nın Yüreğir İlçesindeki Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelere Sosyolojik Bir Bakış**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ömer AYTAÇ, Fırat Üniv., Lisans, 2001.

AKDEMİR, Hüseyin, “**Türk Sendikacılığı**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehtap YEŞİLORMAN, Fırat Üniv., Lisans, 2002.

ER, Abdullah, “**Elazığ Küçük Sanayi Sitesindeki İşverenlerin Sosyo-Ekonomik Durumları**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehtap YEŞİLORMAN, Fırat Üniv., Lisans, 2002.

KARAKUŞ, Serkan, “**İşsizlik Kültürü**”, Danışman: Dr. Yelda Sevim ÖZGEN, Fırat Üniv., Lisans, 2002.

KALENDER, Fadime, “**İskenderun Demir-Çelik Fabrikasında Çalışan İşçilerin Sosyo-Ekonomik Yapısı**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehtap YEŞİLORMAN, Fırat Üniv., Lisans, 2003.

ÖZPOLAT, Ümit, “**Elazığ’daki Seyyar Satıcılar Üzerine Sosyo-Ekonomik Bir Araştırma**”, Danışman: Prof. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Üniv., Lisans, 2003.

RÜZGAR, Sultan, “**Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hastanesinde Çalışan Personelin İş Doyumu**”, Danışman: Arş. Gör. Uğur KABASAKAL, Fırat Üniv., Lisans, 2003.

EMİR, Fatma, “**Örgütsüz Sektörde Çalışan Kadınların Sosyo-Ekonomik Konumları ve Aile İçi İlişkileri Mağaza ve Market Çalışanlarına Derinlemesine Bir Bakış Elazığ Örneği**”, Danışman: Prof. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Üniv., Lisans, 2004.

KARATAŞ, Mehmet, “**Sanayileşmenin Toplum Üzerindeki Etkileri**”, Danışman: Arş. Gör. Uğur KABASAKAL, Fırat Üniv., Lisans, 2004.

SARISALTIK, Duriye, “**İngiliz Sanayi Devrimi: Öncesi, Sonrası ve Etkileri**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ömer AYTAÇ, Fırat Ün., Lisans, 2004.

2. 2. Çalışma ve Endüstri Sosyolojisi Alanındaki Yüksek Lisans Tezleri

GENÇ, Turan, “**Türk Emniyet Teşkilatında Personel Sorunları**”, Danışman: Doç. Dr. Mehmet SAĞLAM, Hacettepe Ün., Yüksek Lisans, 1975.

KARAŞIN, F. Banu, “**Employment Rather Than Unemployment in A Transitional Rural Formation**”- “**Geçiş Aşamasındaki Kırsal Oluşumlarda İşsizlikten Çok İş Verme**”, Danışman: Doç. Dr. Ayşe ÖNCÜ, Boğaziçi Ün., Yüksek Lisans, 1984.

ÜŞÜMEZSOY, Belkıs, “**The History of Industrial Sociology in Turkey**”- “**Endüstri Sosyolojisinin Türkiye'deki Tarihi**”, Boğaziçi Ün., Yüksek Lisans, 1984.

AKTAŞ, Aliye, “**Apprenticeship in Small Scale Industries**” “**Küçük Dereceli İşletmelerde Çıraklık**”, Danışman: Doç. Dr. Sencer AYATA, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1985.

ÇİFTÇİ, Dilek, “**Bankada Çalışan Evli Kadınların Çalışma Koşullarının Aile Yapılarına Etkisi**”, Danışman: Prof. Dr. Ülgen OSKAY, Ege Ün., Yüksek Lisans, 1986.

ERHABOR, O. Wilfred, “**A Descriptive Study of Industrial Local Workers Union in Nigeria: NTA Benin Workers Union (Rattawu): A Case Study**”- “**Nijerya'da Yerel Endüstri Çalışanlar Birliğinin Tasviri Bir Çalışması: NTA Benin Çalışanları**”, Danışman: Doç. Dr. Esin PARS, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1986.

KARAMANOĞLU, Serdar, “**Türkiye Demiryolu Makineleri Sanayi Anonim Şirketi'nin Örgütsel Sosyoloji Açısından Değerlendirilmesi**”, Danışman: Doç. Dr. Vahap SAĞ, Cumhuriyet Ün., Yüksek Lisans, 1986.

ULUSOY, Hayriye, “**Social Relations and Attitudes Towards Work Among Turkish Industrial Workers: The Case of Ankara Sugar Factory's Workers**”- “**Türk Endüstrisinde Çalışan İşçilerin İşe Karşı Olan Sosyal Bağları ve Davranışları**”, Danışman: Doç. Dr. Kayhan MUTLU, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1986.

KOCAOLUK, Sultan, “**Tekel'in Paşabahçe İspirto ve İçki Fabrikasında Resmi-Gayriresmi İlişkilere Sosyometrik Bir Yaklaşım**”, Danışman: Doç. Dr. Mahmut ARSLAN, İstanbul Ün., Yüksek Lisans, 1987.

ARGIN, S. Şükrü, “**Çıracılık Kurslarına Katılma Eğilimleri: Küçük Sanayide Çalışan Çıracılara Yönelik Bir Değerlendirme**”, Danışman: Doç. Dr. Ercan TATLIDİL, Ege Ün., Yüksek Lisans, 1989.

TATLILIOĞLU, Durmuş, “**Din Görevlilerinin Sosyo-Ekonomik Yapılarına Sosyolojik Bir Yaklaşım (Sivas İli Örneği)**”, Danışman: Prof. Dr. Yıldırım ARSAN, Cumhuriyet Ün., Yüksek Lisans, 1989.

ARSERİM, Ümran, “**Sosyal Sistem Açısından Fırat Üniversitesi Araştırma ve Uygulama Hastanesinde Çalışan Personelin Sosyal Roller ve Uygulama Hastanesinde Çalışan Personelin Sosyal Roller ve Problemleri**”, Danışman: Doç. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Ün., Yüksek Lisans, 1990.

İLGİÇ, Meziyet, “**Toplam Kalite Kontrolünün Endüstri İşletmelerine Katkıları**”, Danışman: Prof. Dr. Esin KÜNTAY, Mimar Sinan Ün., Yüksek Lisans, 1991.

SAVCI, İlkay, “**Otomasyonun İş Gücü Üzerindeki Sosyo-Ekonomik Etkileri**”, Danışman: Prof. Dr. Nihat NİRUN, Hacettepe Ün., Yüksek Lisans, 1991.

BEŞELİ, Mehmet, “**Emerging Tendencies in The Making of The Working Class in Turkey**”- “**Türkiye'de İşçi Sınıfı Oluşturma ile İlgili Oluşan Eğilimler**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehmet ECEVİT, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1992.

ERJEM, Yaşar, “**Konya'daki İşportacıların Sosyolojik Açidan İncelenmesi**”, Danışman: Doç. Dr. Tülin İÇLİ, Hacettepe Ün., Yüksek Lisans, 1992.

KARSLI, Fatma, “**Women and Outwork: The Export-Oriented Hand-Knitting Industry in Ankara**”- “**Eve İş Verme ve Kadınlar: Ankara'daki İhrac Amaçlı El Örgüsü Kazak Sanayi**”, Danışman: Doç. Dr. Sencer AYATA, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1992.

BAĞCI, Cahit, “**The Impact of Rural Industrial Investment in Turkey**”, -
“**Türkiye'de Kırsal Sanayi Uygulamalarının Toplumsal Yapı Üzerindeki Etkileri:
Van Örneği**”, Danışman: Doç. Dr. Kayhan MUTLU, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1993.

ONAR, Kıymet, “**Türkiye'de Sanayileşmenin Kentlerdeki Sosyal Değişime
Etkisi**”, Danışman: Doç. Dr. Ali AKAY, Mimar Sinan Ün., Yüksek Lisans, 1993.

TEKDAL, Gülbin, “**Sosyal Değişimde Sanayileşme Etkisi (Bayrampaşa'da
Bir Araştırma)**”, Danışman: Doç. Dr. Ayşe MUŞLU, Mimar Sinan Ün., Yüksek
Lisans, 1993.

YEKEN, Belgin, “**Türk İş Gücünün Makro Dengeler Üzerine Etkileri**”,
Danışman: Doç. Dr. Ali AKAY, Mimar Sinan Ün., Yüksek Lisans, 1993.

AYAZ, Semra, “**Elazığ İli Emniyet Teşkilatı Mensuplarının Sorunları ve
Beklentileri**”, Danışman: Prof. Dr. Zeki ERDOĞMUŞ, Fırat Ün., Yüksek Lisans,
1994.

GÜNDÜZ, Samettin, “**Tokat'ta Küçük Sanayi Çıracılarının Sosyo-Ekonomik
Durumları ve Gelecek Beklentileri**”, Danışman: Prof. Dr. Faruk KOCACIK,
Cumhuriyet Ün., Yüksek Lisans, 1994.

KÜÇÜK, Vadi, “**Sendikacılık Olgusuna Sosyolojik Bir Yaklaşım: Sivas İli
Örneği**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Nevzat GÜLDİKEN, Cumhuriyet Ün., Yüksek
Lisans, 1994.

SAĞLAM, Serdar, “**Türkiye'de Özel Teşebbüs Yaratma Düşüncesi ve Özel
Teşebbüs**”, Danışman: Prof. Dr. Cihat ÖZÖNDER, Hacettepe Ün., Yüksek Lisans,
1994.

ARIKAN, Hakan, “**Çalışma Hayatının Geliştirilmesi ve Kalite Kontrol
Grupları**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Gülay ARIKAN, Hacettepe Ün., Yüksek Lisans,
1995.

NEİDİK, Binnur, “**Small Business and Social Networking: The Case of
Istanbul's Jeans Industry**”, - “**Küçük İşletmeler ve Toplumsal Ağları: İstanbul'daki
Jean Endüstrisi Örneği**”, Danışman: Prof. Dr. Ayşe ÖNCÜ, Boğaziçi Ün., Yüksek
Lisans, 1995.

EKMEN, Hülya, “**Yurt Dışında Çalışan Türk İşçilerinin Sorunları**”, Danışman: Prof. Dr. Halil NARMAN, Fırat Ün., Yüksek Lisans, 1996.

IRMAK, Özlem, “**Sosyolojik Bir Olgu Olarak İşsizlik ve Aile Üzerindeki Etkileri**”, Danışman: Doç. Dr. Sevinç ÖZEN, Ege Ün., Yüksek Lisans, 1996.

KEÇECİ, Sunay Ferai, “**Türkiye'de İstihdamın Teknoloji ve Meslek Eğitimi ile Etkileşimi ve Sosyal Gelişime Etkileri**”, Danışman: Prof. Dr. Ahmet YÖRÜKOĞLU, Hacettepe Ün., Yüksek Lisans, 1996.

ÇETİN, Ebru, “**Tekstil ve Gıda Endüstrisindeki İşçilerin Çalışma Yaşamı, Sağlık ve Sosyal Güvenlik Problemlerinde Etkili Olan Sosyo-Kültürel Faktörler**”, Danışman: Doç. Dr. Sevinç ÖZEN, Ege Ün., Yüksek Lisans, 1997.

ASLAN, Şükrü, “**Kent Sosyolojisi Açısından Enformel Sektörlerin Dönüşümü: İstanbul'da Otopark Sektörü**”, Danışman: Prof. Dr. Esin KÜNTAY, Mimar Sinan Ün., Yüksek Lisans, 1998.

BODUR, Recep, “**İşportacıların Sosyolojik Açından İncelenmesi: Mersin İli Örneği**”, Danışman: Doç. Dr. Sezgin KIZILÇELİK, Cumhuriyet Ün., Yüksek Lisans, 1998.

GÜLTEKİN, Metin, “**Kamu Kesiminde Çalışan İşçilerin Sendikalaşma Bilinci Üzerine Sosyolojik Bir Araştırma: Şeker İş Sendikası Elazığ Şubesi Örneği**”, Danışman: Prof. Dr. Halil NARMAN, Fırat Ün., Yüksek Lisans, 1998.

KARAK, Mustafa, “**Aliğa Petkim İşçileri ve Siyasal Katılım**”, Danışman: Prof. Dr. Ülgen OSKAY, Ege Ün., Yüksek Lisans, 1998.

KAZANÇ, Handan, “**Kamu Kuruluşlarında İş Tatmini ve TÜBİTAK Örneği**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Selahattin ÖZYURT, Sakarya Ün., Yüksek Lisans, 1998.

KOLUKIRIK, Suat, “**Endüstri İlişkilerinin Sosyolojik Boyutu (Isparta Uygulaması)**”, Danışman: Doç. Dr. Metin ÖZKUL, Süleyman Demirel Ün., Yüksek Lisans, 1998.

MUŞLU, Ali Hakan, “**Anatomy of a Post-Fordist Industry in a New Global Setting: Turkish Apparel Sector**”- “**Yeni Bir Küresel Dönemde Post-Fordist Endüstrinin Anatomisi: Türk Giyim Sektörü**”, Danışman: Doç. Dr. Çağlar KEYDER, Boğaziçi Üniv., Yüksek Lisans, 1998.

ONAY, Selma, “**Bir Endüstriyel Örgütte İşçiler ve İş Ortamındaki Konuları: Elazığ Obuzlar Çelik Eşya Sanayi Örneği**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ömer AYTAÇ, Fırat Üniv., Yüksek Lisans, 1998.

TURGUT, Saadettin, “**Sanayi Kentlerinin Oluşumunda İmalat Sektörlerinin Rolü: Gaziantep Dokuma Sektörü**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Abdullah KORKMAZ, İnönü Üniv., Yüksek Lisans, 1997.

ÜNALAN, Ferhat, “**Beginnings of Trade Unionism in Turkey The Period: 1946-1963**”- “**Türkiye’de Sendikacılığın Başlangıcı: 1946-1963 Dönemi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Sibel KALAYCIOĞLU, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1998.

YILMAZ, Cevdet, “**Isparta Küçük Sanayisinin Sosyolojik Özellikleri**”, Danışman: Doç. Dr. Metin ÖZKUL, Süleyman Demirel Üniv., Yüksek Lisans, 1998.

AKÇAY, Canan, “**Tekstilde Kadın Emegi: Bir Tekstil Firmasında Üretim Sürecinde Farklı Konumlarda Çalışan Kadınların İş ve Ev İçi Yaşamlarına İlişkin Betimleyici Bir Çalışma**”, Danışman: Doç. Dr. Ayşe DURAKBAŞA, Mimar Sinan Üniv., Yüksek Lisans, 1999.

AYTAÇ, Recep, “**Elazığ’da Girişimcilik ve Girişimci Kültür: Elazığ Sanayi ve Ticaret Odasına Kayıtlı İş Adamları Üzerine Bir İnceleme**”, Danışman: Prof. Dr. Halil NARMAN, Fırat Üniv., Yüksek Lisans, 1999.

BİRLİK, Münire Arslan, “**Öğretmenlerin Meslek Doyumu ve Eğitim Anlayışları**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Engin ÖNEN, Ege Üniv., Yüksek Lisans, 1999.

BOYACI, Adnan, “**Shifting Socio-Economic Status of Teaching Profession: The Teachers in Eskişehir**”- “**Öğretmenlik Mesleğinin Değişen Sosyo-Ekonomik Statüsü: Eskişehir’deki Öğretmenler**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Sibel KALAYCIOĞLU, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1999.

KART, Elife, “**Karaman'da Sanayileşmenin Dinamikleri**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Berrin EYCE, Selçuk Üniv., Yüksek Lisans, 1999.

KULA, Ahmet, “**Öğretmenlerin Mesleki Tatminlerinde Cinsiyetin Rolü**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ahmet ESKİCUMALI, Sakarya Üniv., Yüksek Lisans, 1999.

ÖZKAN, Evrim, “**Technology and Housework: Changing Patterns of Homemaking in Middle Class Urban Women**”- “**Teknoloji ve Evişi: Orta Sınıf Kentli Kadınlar Arasında Evişinin Değişen Biçimleri**”, Danışman: Prof. Dr. Ayşe AYATA, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1999.

SEZGİN, Mehtap, “**Mesleğe İlişkin Rol ile Aile İçindeki Rol Uyumu Temelinde Yaşanan Sorunlara İlişkin Bir Araştırma: Türkiye'deki Hava Trafik Kontrolörleri**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Aslıhan ÖĞÜN, Hacettepe Üniv., Yüksek Lisans, 1999.

SONG, Soo Mi, “**Güney Kore'de Sanayileşme Sürecinde İşçi Hareketleri ve Sendikacılık**”, Danışman: Prof. Dr. Mahmut ARSLAN, İstanbul Üniv., Yüksek Lisans, 1999.

TOPAK, Oğuz, “**Restructuring of Social Security Systems: The Turkish Case**”- “**Sosyal Güvenlik Sistemlerinin Yeniden Yapılanması: Türkiye Örneği**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Sibel KALAYCIOĞLU, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1999.

UZUN, Hasan, “**Meslekler Sosyolojisi Açısından Avukatlar ve Avukatlık Mesleği: Elazığ Barosu Avukatları Üzerine Sosyolojik Bir Araştırma**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Üniv., Yüksek Lisans, 2000.

YILMAZ, Ali Sırrı, “**Elazığ'da Küçük Sanayinin Durumu ve Gelişme Potansiyeli**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Üniv., Yüksek Lisans, 2000.

KURTTAŞ, Çağlar, “**Sosyal Sınıfların Ortaya Çıkışında Sanayileşmenin Rolü**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Abdullah KORKMAZ, İnönü Üniv., Yüksek Lisans, 2001.

SAKA, Erkan, “**Blaming Others: Agency Among Unionised Unskilled Workers**”- “**Ötekileri Sorumlu Tutmak: Sendikalı Vasıfsız İşçilerde Fail Olmak**”, Danışman: Prof. Dr. Nükhet SİRMAN, Boğaziçi Ün., Yüksek Lisans, 2001.

UYVAL, Filiz, “**Kariyer Mesleklerinde Akademisyenliğin Tercihinde Ailenin Rolü: Hacettepe Üniversitesi Örneği**”, Danışman: Doç. Dr. Demet ULUSOY, Hacettepe Ün., Yüksek Lisans, 2001.

KIRMIT, Turan, “**Köyde Görev Yapan Öğretmenlerin Sosyo-Kültürel ve Ekonomik Sorunları: Yıldızeli Örneği**”, Danışman: Prof. Dr. Vahap SAĞ, Cumhuriyet Ün., Yüksek Lisans, 2002.

YÜKSEL, İbrahim, “**İşletmelerde Enformel İlişkilerin İş Gücü Verimliliği Üzerine Etkisi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Metin EROL, Cumhuriyet Ün., Yüksek Lisans, 2002.

YÜKSEL, Yusuf, “**Uluslararası Türk Tekstil Sektörü**”, Danışman: Prof. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Ün., Yüksek Lisans, 2002.

AVCIOĞLU, Gürcan., “**Sanayileşme ve Küreselleşme**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Berrin EYCE, Selçuk Ün., Yüksek Lisans, 2003.

DERİN, Ömer, “**Dershane Yöneticilerinin Kültürel Liderlik Rollerinin Öğretmenlerin İş Doyumuna Etkileri**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Bahadır KÖKSALAN, Fırat Ün., Yüksek Lisans, 2003.

GÜLER, Ebru Çetin, “**Değişen Bilgi ve Teknolojinin İnsan Kaynağı Üzerine Olan Etkileri: Dış Ticaret Yapan Şirketler Üzerine Uygulamalı Bir Araştırma**”, Danışman: Prof. Dr. Ercan TATLIDİL, Ege Ün., Doktora, 2003.

ÇETİN, Beyzade Nadir, “**Eğitilmiş İşsizler Olgusuna Sosyolojik Bir Yaklaşım: Elazığ Örneği**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ömer AYTAÇ, Fırat Ün., Yüksek Lisans, 2004.

2. 3. Çalışma ve Endüstri Sosyolojisi Alanındaki Doktora Tezleri

TUNA, Korkut, “**Yurt Dışına İşçi Gönderme Olayının Sosyolojik Eleştirisi**”, İstanbul Ün., Doktora, 1975.

ÇELEBİ, Nilgün, “**Aydın'daki Küçük Sanayilerin Sosyolojik Açidan İncelenmesi**”, Danışman: Prof. Dr. Nihat NİRUN, Hacettepe Ün., Doktora, 1980.

ERDENTUĞ, S. Aygen, “**Bursa Pamuk İpliği Sanayindeki Bir Fabrikada Çalışan Bir Grup Kadın İşçinin Fabrika İçi ve Aileyle Olan Sosyal İlişkileri**”, Danışman: Prof. Dr. Nihat NİRUN, Hacettepe Ün., Doktora, 1980.

TOPÇUOĞLU, Abdullah, “**Konya'daki Büyük Sanayiler (Sosyolojik Bir Araştırma)**”, Danışman: Doç. Dr. Nilgün ÇELEBİ, Selçuk Ün., Doktora, 1990.

DEMİR, Gülsen, “**Çalışan Kadınlarda Rol Çatışmaları: Değişik Meslek Dallarında Çalışan Kadınlar Arasında Yapılmış Bir Araştırma (Malatya Örneği)**”, Danışman: Prof. Dr. Fügen BERKAY, İnönü Ün., Doktora, 1991.

AŞÇIGİL, Semra Feriha, “**İş ile İlgili İnançlar ve Katılımla İlgili Beklentiler: Türk Endüstri Kuruluşlarında Bir Araştırma**”, Danışman: Doç. Dr. Yusuf Ziya ÖZCAN, ODTÜ, Doktora, 1992.

ÖZGEN, H. Neşe, “**Ege Bölgesinin Kalkınmasında İmalat Sanayinde Müteşebbis Tiplerin Rolü**”, Danışman: Prof. Dr. Önal SAYIN, Ege Ün., Doktora, 1992.

ERBAŞ, Hayriye, “**Class and Culture: The Cases of Kırıkkale and Ankara**”- “**Sınıf ve Kültür: Kırıkkale ve Ankara Örnekleri**”, Danışman: Prof. Dr. Bahattin AKŞİT, ODTÜ, Doktora, 1993.

ÖZERKMEN, Necmettin, “**Structure of The Retail Petty Trade Connected in A Sociological Study of An Urban Informal Sector in Ankara**”- “**Sosyolojik Açidan Kent İnfomal Sektör Bağlamında ‘Parekendeci Küçük Ticaret’in Yapısı**”, Danışman: Prof. Dr. Kayhan MUTLU, ODTÜ, Doktora, 1995.

AYTAÇ, Ömer, “**Sosyoloji Açısından Kamu Bürokrasisinde Memurlar ve Memurluk Bilinci (Elazığ Uygulaması)**”, Danışman: Prof. Dr. Zeki ERDOĞMUŞ, Fırat Ün., Doktora, 1996.

GÜLTEKİN, Recep, “**Problems Concerning Appointments and Promotions in The Police Organization: Turkish Case**”- “**Türk Emniyet Teşkilatında Tayin ve Terfilerle İlgili Problemler**”, Danışman: Prof. Dr. Kayhan MUTLU, ODTÜ, Doktora, 1997.

SAVCI, İlkay, “**İşyerlerinde Yoğun Bilgisayar Kullanımının Çalışanların Sosyal İlişkileri Üzerindeki Etkileri**”, Danışman: Doç. Dr. Vildan AKAN, Hacettepe Üniv., Doktora, 1997.

YILDIZ, Cengiz, “**Din Görevlilerinin Sorunları ve Beklentileri Üzerine Sosyolojik Bir Araştırma: Elazığ Uygulaması**”, Danışman: Prof. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Üniv., Doktora, 1999.

DİKMEN, Ahmet Alpay, “**Global Commodity Production and Ideologies of Work: Cases of Textiles Production in Turkey**”- “**Küresel Meta Üretimi ve İş İdeolojileri: Türkiye’de Tekstil İmalatı Örnekleri**”, Danışman: Prof. Dr. H. Ünal NALBANTOĞLU, ODTÜ, Doktora, 2000.

BALKIZ, Özlem İrmak, “**Küreselleşme ve Esnek Yönetim: Değişen İş Organizasyonları Üzerine Bir İnceleme**”, Danışman: Prof. Dr. Ülgen OSKAY, Ege Üniv., Doktora, 2002.

ELMAS, Şermin, “**Women’s Paid and Unpaid Work in Tourism: A Case of Nevşehir-Avanos-Ürgüp Triangle in The Cappadocia Region**”- “**Turizm Sektöründe Ücretli ve Ücretsiz Çalışan Kadın İş Gücü: Kapadokya Bölgesi, Nevşehir-Avanos, Ürgüp Üçgeninde Bir Durum Değerlendirilmesi**”, Danışman: Doç. Dr. Yıldız ECEVİT, ODTÜ, Doktora, 2002.

GENİŞ, Arif, “**Workers in The Small Industry: Employment, Social Space and Patterns of Class Formation**”- “**Küçük Sanayi İşçileri: İstihdam, Toplumsal Uzam ve Sınıf Oluşumu Örüntüleri**”, Danışman: Prof. Dr. Sencer AYATA, ODTÜ, Doktora, 2002.

KARAMAN, Özcan, “**Polis Memuru Adaylarının Mesleki Sosyalleşme Sorunu (İngiltere ve Türkiye Örneği)**”, Danışman: Doç. Dr. Ali Rıza ABAY, Sakarya Üniv., Doktora, 2002.

GÜLER, Ebru Çetin , “**Değişen Bilgi ve Teknolojinin İnsan Kaynağı Üzerine Etkileri: Dış Ticaret Yapan Şirketler Üzerine Uygulama**”, Danışman: Prof. Dr. Ercan TATLIDİL, Ege Üniv., Doktora, 2003.

YETİM, Nalan, “**Post-Fordist Ekonomik Örgütlenmenin Sosyal ve Kültürel Belirleyenleri: Kobi Örneği**”, Danışman: Prof. Dr. Ercan TATLIDİL, Ege Üniv., Doktora, 2003.

3. TÜKETİM SOSYOLOJİSİ ALANINDAKİ TEZLER

3. 1. Tüketim Sosyolojisi Alanındaki Lisans Tezleri

YAVUZ, Meral, “**Radyo Reklamları Halkın Satın Almalarını Etkiliyor mu?**”, Danışman: Prof. Dr. Nurettin Şazi KÖSEMİHAL, İstanbul Üniv., Lisans, 1966.

ÖZGÜNER, Yalman, “**İstanbul Yaş Meyve-Sebze Hal'i ve Meyve- Sebze Tüketiminin İncelenmesi**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1966.

SEMİRAMİS, Özge, “**İstanbul Şehrinde Şişli ile Fatih'te Oturan Hanımlarımızın Giyim ve Makyaj Özelliklerini Gösterir Bir Araştırma**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1968.

KARAGÖZ, Hüseyin, “**İstanbul'a Taşradan Gelen Yüksek Okul Öğrencilerinin Tüketim Harcamaları Üzerine Bir Araştırma**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1969.

İPEKYÜN, Aynur, “**Tüketim Harcamalarının Sosyo-Ekonomik Gruplara Göre Dağılımı**”, Prof. Dr. Nurettin Şazi KÖSEMİHAL, İstanbul Üniv., Lisans, 1969.

KARAİBRAHİM, İbrahim, “**İstanbul İli Dahilinde Gelir Gruplarına Göre Tüketim Harcamaları**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1969.

COŞKUN, Orhan, “**Gazete Reklamlarının Halkın Satın Almasına Etkinliği**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1970.

DALYANCI, Bülent, “**Bakırköy Fevzi Çakmak Sitesi'ndeki Ailelerin Gelir Düzeyi ile Tüketim Harcamaları Arasındaki İlişki**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1970.

ÖNER, Ümit, “**Bir Taşıt Aracı Olarak Motosiklet Satın Alan Kitle ve Motosikletin Satın Alımında Rol Oynayan Etkenler**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1971.

AKÇAYLI, Serap, “**Halk Katmanlarının Satın Almalarını Etkileyen Faktörler**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1971.

VARLI, Gülay, “**Tüketim Harcamalarının Üç Sosyo-Ekonomik Grup Üzerinde Dağılımı**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1971.

TÜFEKÇİLER, Tezer, “**Tüketim Harcamalarının Sosyo-Ekonomik Gruplara Göre Dağılımı**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1972.

YAŞAR, M. Ruhat, “**Batı Giyim Tarzının Sosyo-Kültürel Açından İncelenmesi**”, Danışman: Doç. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Üniv., Lisans, 1994.

KARAGENÇ, Yeşim, “**Tüketim Toplumu**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehtap YEŞİLORMAN, Fırat Üniv., Lisans, 2000.

ŞEKER, İ. Nebi, “**Toplumsal Yapıyı Niteleme Çalışmalarına Bir Örnek: Tüketim Toplumu**”, Danışman: Prof. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Üniv., Lisans, 2000.

AKSOY, Nalan, “**Tüketimin Sosyal Statüyü Belirlemedeki Rolü Üzerine Sosyolojik Bir Araştırma**”, Danışman: Prof. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Üniv., Lisans, 2002.

GÜLERYÜZ, Belma, “**Sanayileşmeye Bağlı Olarak Tüketim Alışkanlıklarının Değişimi**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Üniv., Lisans, 2003.

İLHAN, Sibel, “**Tüketim Kültürü**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ömer AYTAÇ, Fırat Üniv. Lisans, 2004.

3. 2. Tüketim Sosyolojisi Alanındaki Yüksek Lisans Tezleri

VARÇİN, Recep, “**Periodic Foodstuff Markets and The Market Traders in Ankara**”- “**Ankara’da Pazarlar ve Pazar Tüccarları**”, Danışman: Doç. Dr. Sencer AYATA, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1988.

AKINCI, Fazilet, “**Avrupa Topluluğu'nda ve Türkiye'de Tüketiciyi Koruma Politikaları**”, Danışman: Doç. Dr. Arif ESİN, Mimar Sinan Üniv., Yüksek Lisans, 1992.

YÜKSEL, Hülya, “**Kentleşme Sürecinde Evli Çalışmayan Kadınların Tüketim Davranışları**”, Danışman: Prof. Dr. Altan ESERPEK, Ege Ün., Yüksek Lisans, 1994.

MÜCEN, Barış, “**Practice of Westernization Through Consumer Culture: Case Study on Clothing Patterns of Students in METU**” “**Tüketim Kültürü Özelinde Bir Batılılaşma Pratiği: ODTÜ Öğrencilerinin Giyim Kalıpları Üzerine Bir Çalışma**”, Danışman: Doç. Dr. Sibel KALAYCIOĞLU, ODTÜ, Yüksek Lisans, 2001.

BUDAK, Hatice, “**Modern Kapitalist Toplumlarda Birey-Tüketim-Reklam İlişkisi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mustafa AYDIN, Selçuk Ün., Yüksek Lisans, 2001.

ERBEN, Gül Selin, “**2000'li Yıllarda Tüketim Toplumu ve Teknolojik Gelişme ile Küreselleşen Medyaların Toplumsal Boyutları: Türkiye'den Örnekler**”, Danışman: Doç. Dr. Güliz ERGİNSOY, Mimar Sinan Ün., Yüksek Lisans, 2002.

GÜNDÜZ, Olgun, “**Küreselleşme Sürecinde Değişen Yaşam Tarzları, Dönüşen Tüketim Kalıpları: Bursa Örneğinde Mekan ve Kültür Ekseninde Farklaşan Kimlikler**”, Danışman: Prof. Dr. Fügen BERKAY, Uludağ Ün., Yüksek Lisans, 2004.

3. 3. Tüketim Sosyolojisi Alanındaki Doktora Tezleri

ORÇAN, Mustafa, “**Batılılaşma Sürecinde Türk Tüketim Kültüründe Değişme**”, Danışman: Prof. Dr. Korkut TUNA, İstanbul Ün., Doktora, 2002.

ZORLU, Abdülkadir, “**Tüketici Davranışlarını Etkileyen Sosyo-Kültürel Faktörler: Ankara Hipermarketler Örneği**”, Danışman: Prof. Dr. Gülay ARIKAN, Hacettepe Ün., Doktora, 2002.

GÜLTEKİN, Metin, “**Tüketim Kültürünün Yeni Yüzü: Elazığ Örneği**”, Danışman: Prof. Dr. Halil NARMAN, Fırat Ün., Doktora, 2004.

E. SİYASET

1. SİYASET SOSYOLOJİSİ ALANINDAKİ TEZLER

1. 1. Siyaset Sosyolojisi Alanındaki Lisans Tezleri

TÜRKAN, Kemal, “**Osmanlı İmparatorluğu'nda Devlet Teşkilatı**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1946.

BAYDAR, Oya, “**Osmanlı İmparatorluğu'nun Kuruluşundan Çöküşüne Kadar Toprak Siyaseti**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1964.

ERÇERİ, Oğuz, “**Cumhuriyet Halk Partisi'nin Sosyal Çıkış Nedenleri**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1966.

SARICA, İsmail, “**Jön Türklerin Siyasal, Toplumsal ve Bilimsel Düşünceleri**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1967.

AKÇINAR, Mehmet, “**Haziran 1968 Öğrenci Hareketleri Üzerine Öğretim Üyelerinin Tavrı**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1968.

ÖZGEN, Ergun, “**Hürriyet Fikrinin Türk Siyasi Hayatına Olan Tesiri**”, Danışman: Prof. Dr. Cahit TANYOL, İstanbul Üniv., Lisans, 1968.

BARIŞ, Selma “**1968 Haziran Öğrenci Hareketleri Karşısında Teknik Üniversite Öğretim Üyelerinin Tavrı**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1969.

TOZAN, Celal, “**Türkiye'nin Siyasi Eğilimleri**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1969.

KÖKEY, Yalçın, “**Öğrenci Hareketlerinin Dinamizmi**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1970.

TEMİZSOY, Ergin, “**Cumhuriyet'ten Bugüne Türkiye'de Öğrenci Hareketleri (1923-1969)**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1970.

AKKENT, Meral, “**Osmanlı İmparatorluğunda Hürriyet Kavramının Kökeni**”, Danışman: Prof. Dr. Cahit TANYOL, İstanbul Üniv., Lisans, 1971.

ALACA, Veli, “**Tunceli’de Siyasi Davranışları Belirleyen Faktörler**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1971.

BEÇİN, Metin, “**Muğla’da Siyasal Tavrı Belirleyen Etmenler**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1971.

GÖRGEN, Fügen, “**Sosyal İlişkilerde ‘Otokratik’ ve ‘Demokratik’ Tutumların Araştırılması**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1971.

İNAN, Erol, “**Genel Planda Küçük Burjuva Sınıfının İdeolojik Yapısı, Özel Planda, Esnaf ve Sanatkar Zümresinin Önümüzdeki Anti-Emperyalist ve Demokratik Kavga ile Sosyalist Devrim Sürecindeki Yapısı**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1971.

KESER, İhsan, “**Tanzimat’ın Taşıdığı Siyasal Anlam**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1971.

KONUK, Enver, “**Derby Lastik Fabrikasında Disk ve Türk-İş Eğilimli İşçilerin Sosyo-Ekonomik Statüsü ve İdeolojik Eylem Farklılıkları**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1971.

SIRADAĞ, Ahmet, “**Türkiye’de Bürokrat Sınıfın Sosyo-Ekonomik Yapısı ve İdeolojik Tutumu (İstanbul Bölgesi)**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1971.

ARISOY, Mustafa, “**Türkiye’de Ortanın Solu Hareketi**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1972.

EMİR, Ali, “**Platon’un Devlet Görüşü**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1972.

ÖZAR, Ergun, “**Gazete Polemikleriyle Serbest Cumhuriyet Fırkası**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1972.

YEĞEN, Yüksel, “**T.B.M.M. 1. Dönem**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1972.

BİLENSOY, Yavuz, “**1923-52 Yılları Arasında Kurulmuş Olan Siyasi Partilerin Genel Başkanlarının Biyografileri**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1973.

ÇELİK, Engin, “**6-7 Eylül Hâdiseleri**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1973.

DEMİR, İsmet, “**Cumhuriyet Halk Partisi’nin Kuruluşu ve İlk Kurucu Üyeleri**”, Danışman: Prof. Dr. Cahit TANYOL, İstanbul Üniv., Lisans, 1973.

SALLI, Betül, “**İsmet İnönü'nün 1964'ten 6 Kasım 1972'de C.H.P.'den İstifa Edinceye Kadar Verdiği Demeçler**”, İstanbul Ün., Lisans, 1973.

ŞENTÜRK, Selma, “**1973 Seçimleri**”, İstanbul Ün., Lisans, 1973.

AZATOĞLU, Servet, “**14 Ekim 1973 Seçimlerinden 23 Nisan 1974 Tarihine Kadar A.P. Genel Başkanı Süleyman Demirel'in Demeçlerinin Derlenmesi ve Demeçlerle İlgili Yorumlar**”, İstanbul Ün., Lisans, 1974.

ÇALIŞKAN, Hüseyin, “**1952–1974 Yılları Arasında Kurulmuş Olan Siyasi Partiler ve Parti Başkanları**”, İstanbul Ün., Lisans, 1974.

ODABAŞI, Sevgi, “**Millî Birlik Komitesi Başkanı Türk Silâhlı Kuvvetleri Başkumandanı Cemal Gürsel'in 28 Mayıs 1960 Tarihinden Başlayan Demeçleri**”, İstanbul Ün., Lisans, 1974.

UZAL, Seyhan, “**C.H.P. Genel Başkanı, Başbakan Bülent Ecevit'in 14 Ekim 1973-23 Nisan 1974 Tarihleri Arasında Verdiği Demeçlerin Taranması**”, Danışman: Prof. Dr. Cahit TANYOL, İstanbul Ün., Lisans, 1974.

ÜRETEN, Aynur, “**Cevdet Sunay'ın Cumhurbaşkanlığı Yılında Yayımladığı Demeçler ve Bu Demeçlerin Cumhuriyet ile Tercüman Gazetelerindeki Yankıları**”, İstanbul Ün., Lisans, 1974.

ÇİN, Kemal, “**Kore Savaşı Sırasındaki Siyasi Beyanatların Derlenmesi**”, İstanbul Ün., Lisans, 1975.

DÖNMEZ, Niyazi, “**İsmet İnönü'nün 1964–1965 Yıllarında Verdiği Demeçler**”, İstanbul Ün., Lisans, 1975.

KURT, Şükran, “**CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit'in Demeçleri: 18 Kasım 1974–1975**”, İstanbul Ün., Lisans, 1975.

ÖZTÜRK, Mehmet, “**Üç Tarz-ı Siyaset, Yusuf Akçura**”, Danışman: Prof. Dr. Cahit TANYOL, İstanbul Ün., Lisans, 1975.

PAKER, Sema, “**C.H.P. Genel Başkanı Başbakan Bülent Ecevit'in 24 Nisan 1974-1Şubat 1975 Tarihleri Arasında Verdiği Demeçlerin Taranması**”, Danışman: Prof. Dr. Cahit TANYOL, İstanbul Ün., Lisans, 1975.

TÜRKGÜLÜ, Muzaffer, “**MSP Genel Başkanı Necmettin Erbakan'ın Demeçleri: 14 Ekim 1973–30 Eylül 1974**”, İstanbul Ün., Lisans, 1975.

TOKGÖZ, Nurten, “**Osmanlı Devlet Yapısıyla İlgili Bibliyografya (1928–1945)**”, Danışman: Prof. Dr. Cahit TANYOL, İstanbul Ün., Lisans, 1976.

ÜNDEĞER, Emel, “**CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit'in 14 Eylül 1975 ve 1 Nisan 1976 Tarihleri Arasında Verdiği Demeçler ve Yankıları**”, İstanbul Ün., Lisans, 1976.

COŞKUNER, Özgül, “**27 Mayıs, Milli Birlik Komitesi ve Ayrılıklar**”, İstanbul Ün., Lisans, 1977.

GÜNGÖR, Kemal, “**C.H.P.'nin 1931 ve 1935 Kurultayları**”, İstanbul Ün., Lisans, 1977.

İPAR, Yasemin, “**1 Mayıs'ta Meydana Gelen Olayların Kamuoyundaki Yankıları**”, İstanbul Ün., Lisans, 1977.

KAVAKOĞLU, Halid Sertel, “**Bülent Ecevit'in 14 Mart 1965 – 24 Ağus-tos 1965 Tarihleri Arasındaki Makalelerinin İncelenmesi**”, İstanbul Ün., Lisans, 1978.

AYDIN, Zafer, “**İttihad-ı Terakki ve Kemalist Düşünceye Bir Yaklaşım**”, İstanbul Ün., Lisans, 1979.

TEMUÇİN, Turgay, “**Süleyman Demirel'in Kullandığı Kelimeler**”, İstanbul Ün., Lisans, 1979.

AYDIN, F. Berrin, “**Kuruluş Döneminde Osmanlı Devleti'nde Anti-Devlet Hareketleri**”, İstanbul Ün., Lisans, 1980.

KULAÇ, Yağar, “**Şeyhül İslâm Musa Kazım Efendi'nin Devlet ve Politik Görüşlerinin Açıklanması**”, İstanbul Ün., Lisans, 1980.

SOYUGÜL, Ekmel, “**Günümüzde Siyasi Parti Programlarında Eğitim ve Öğretim**”, İstanbul Ün., Lisans, 1980.

SÜMER, Mehmet, “**Son Sıkıyönetim İlanı ile (1979–1980) Türkiye'de Çıkan Sol İçerikli Dergi ve Kitapların Dökümü (1979–1980)**”, İstanbul Ün., Lisans, 1980.

ÇAKIR, Selma, “**Prens Sabahaddin ve Ziya Gökalp'in Tanzimat ve Devlet Görüşleri**”, Danışman: Prof. Dr. Cahit TANYOL, İstanbul Ün., Lisans, 1981.

KOT, Ahmet, “**Max Weber ve ‘Meslek Olarak Siyaset’**”, Danışman: Prof. Dr. Cahit TANYOL, İstanbul Ün., Lisans, 1981.

MAHDAVİ, Muhammed, “**Nadir Şah Devleti**”, Danışman: Prof. Dr. Cahit TANYOL, İstanbul Ün., Lisans, 1982.

UZMAN, Ş. Figen, “**Serbest Cumhuriyet Fırkası**”, İstanbul Ün., Lisans, 1982.

ALBAYRAK, Veysel, “**Devletçilik İlkesinin Sosyoloji Açısından İncelenmesi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Zeki ERDOĞMUŞ, Fırat Ün., Lisans, 1988.

KARAYILAN, Kamil, “**Sosyoloji Açısından Atatürk'ün Laiklik İlkesi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Zeki ERDOĞMUŞ, Fırat Ün., Lisans, 1988.

ŞAHİN, Hüseyin, “**Sened-i İttifaktan Günümüze Kadar Olan Türk Anayasalarında Sosyal Devlet ve Sosyal Kavramlarının Gelişim Aşamaları**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehmet YALVAÇ, İnönü Ün., Lisans, 1989.

ŞEKER, Selim, “**Siyaset Sosyolojisi Açısından Siyasal Katılımı Etkileyen Faktörler**”, Danışman: Arş. Gör. Osman KONUK, İnönü Ün., Lisans, 1989.

DAĞ, Ahmet, “**İttihat Hareketinin Osmanlı Siyasi ve Sosyal Hayatındaki Yeri**”, Danışman: Arş. Gör. Etem ÇALIK, İnönü Ün., Lisans, 1990.

UÇAR, Seher, “**Malatya Örneğinde Siyasi Katılımı Etkileyen Sosyolojik Faktörler**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Yaşar KAYA, İnönü Ün., Lisans, 1990.

UZUNOĞLU, Zeynep, “**Ziya Gökalp'in Dini ve Siyasi Fikirleri**”, Danışman: Arş. Gör. Etem ÇALIK, İnönü Ün., Lisans, 1990.

TÜRK, Sabahaddin, “**II. Abdülhamit Dönemi Osmanlı İmparatorluğu'nun İslamcılık Siyaseti**”, Danışman: Arş. Gör. Etem ÇALIK, İnönü Ün., Lisans, 1991.

EKŞİ, Yunus, “**Cumhuriyet Dönemi Milliyetçilik Anlayışının Sosyolojik Tahlili**”, İnönü Ün., Lisans, 1993.

IŞINAY, Milhan, “**Bağımsızlığını Kazanan Türk Cumhuriyetleri ve Türkiye**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Selahattin SOLMAZ, Fırat Üniv., Lisans, 1993.

TEZGEL, Recep, “**Türkiye’de Siyasi Partilerin Din Politikası ve Milli Selamet Partisi İncelemesi**”, İnönü Üniv., Lisans, 1993.

TURAN, A. Ekber, “**Türk Siyasi Yapılanmasında CHP’nin Rolünün Sosyolojik Tahlili**”, İnönü Üniv., Lisans, 1993.

KEKEÇ, Erol, “**Osmanlı İmparatorluğu’nda Din-Devlet İlişkisi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Selahattin SOLMAZ, Fırat Üniv., Lisans, 1993.

KAYA, Mustafa, “**Türk Siyaset Tarihinde Turgut Özal’ın Yerinin Sosyolojik Tahlili (1920-1993)**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Yaşar KAYA, İnönü Üniv., Lisans, 1994.

KIR, Okay, “**Çoğulcu Sistemlerde Baskı Grubu-Siyasal İktidar İlişkileri**”, Danışman: Doç. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Üniv., Lisans, 1994.

KIZMAZ, Zahir, “**Türkiye’de Sivil Toplum ve Medine Vesikası Tartışmaları Üzerine Sosyolojik Bir Araştırma**”, Danışman: Doç. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Üniv., Lisans, 1994.

ÜNVER, Nebahat, “**Sosyalizm**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Yaşar KAYA, İnönü Üniv., Lisans, 1994.

ERGÜN, Aysel, “**Kadın ve Siyasi Katılım**”, Danışman: Yrd. Doç. Osman KONUK, İnönü Üniv., Lisans, 1995.

İLHAN, Ahmet, “**İmam Şamil ve Onun Kafkasya Siyasetine Sosyolojik Bir Yaklaşım**”, Danışman: Doç. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Üniv., Lisans, 1995.

KARADUMAN, Hakan, “**Siyaset Kavramının Sosyolojik Tahlili ve Nur Cemaati’nin Siyaset Anlayışı**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Abdullah KORKMAZ, İnönü Üniv., Lisans, 1995.

SALİHOĞLU, Serhat, “**Türkiye Cumhuriyeti’nde Çok Partili Siyasal Hayata Geçişin Sosyolojik Arka Planı**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Osman KONUK, İnönü Üniv., Lisans, 1995.

AKBAŞ, Canan, “**Demokrasi Kavramına Kısa Bir Bakış ve 1950 ve Sonrası Türkiye’de Demokrasi Eğilimleri**”, Danışman: Doç. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Ün., Lisans, 1996.

GENCER, Ali, “**Adnan Menderes**”, Danışman: Prof. Dr. Zeki ERDOĞMUŞ, Fırat Ün., Lisans, 1996.

BAYSAN, Ayşe, “**Paul Starr: Liberal Devlette Toplumsal Kategoriler ve Talepler**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ömer AYTAÇ, Fırat Ün., Lisans, 1997.

HAŞİMOĞLU, S. Cengiz, “**Çoğulcu Sistemlerde Siyasal İktidar-Siyasal Muhalefet ve İslam’ın Siyasal Yönetimi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ömer AYTAÇ, Fırat Ün., Lisans, 1997.

KIR, Okay, “**Sivil Toplum Kavramının Sosyolojik Anlamı**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Ün., Lisans, 1997.

ÖZŞEN, Hüdaverdi, “**Türkiye’de Çok Partili Döneme Geçiş Sürecinde Demokrat Parti ve İktidar Üzerinde Sosyolojik Bir Araştırma**”, Danışman: Prof. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Ün., Lisans, 1997.

AY, Aysun, “**Türkiye’de Demokratik Siyasi Hayata Geçiş 1923-1960 Dönemi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehtap YEŞİLORMAN, Fırat Ün., Lisans, 1998.

AYDEMİR, Mehmet, “**Türkiye Cumhuriyeti’nde Din-Devlet İlişkileri**”, İnönü Ün., Lisans, 1998.

BAL, Erdem, “**İdeoloji Kavramı ve Türkiye’de Fikir Hareketleri**”, Danışman: Arş. Gör. Yelda SEVİM, Fırat Ün., Lisans, 1998.

ŞİMŞEK, Songül, “**Şerif Mardin’e Göre Türkiye’de Din ve Siyaset İlişkisi**”, İnönü Ün., Lisans, 1998.

TEKİN, Ömer Faruk, “**Karizmatik Lider Olarak Hz. Muhammed**”, Danışman: Prof. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Ün., Lisans, 1998.

AK, Mutluay, “**Demokratik Sistemlerde Siyasi Partilerin Rolü**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehtap YEŞİLORMAN, Fırat Ün., Lisans, 1999.

ÇELENK, Hamza, “**İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin Türk Siyasi Düşüncesine Etkisi**”, İnönü Üniv., Lisans, 1999.

ÇÖMEZ, Ergün, “**Seçim Sistemleri**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehtap YEŞİLORMAN, Fırat Üniv., Lisans, 1999.

DÖNMEZ, İsmail, “**Kutadgu Bilig'deki Devlet Anlayışı İle Modern Devlet Anlayışının Karşılaştırılması**”, Danışman: H. KONUŞKAN, Fırat Üniv., Lisans, 1999.

EKMEKÇİ, Kemal, “**Demokrasi ve Türkiye'de Demokrasi Hareketleri**”, İnönü Üniv., Lisans, 1999.

GÖKTEPE, Kaya, “**Türkiye'de Siyasi Partilerin Kültür Politikaları**”, İnönü Üniv., Lisans, 1999.

HIRFANOĞLU, Atilla, “**Torun Köyünün Sosyo-Kültürel Yapısının Siyasi Kültüre Etkisi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehtap YEŞİLORMAN, Fırat Üniv., Lisans, 1999.

İNAN, Nebi, “**Siyasi Kültürün Kazanılması ve Bireyin Siyasi Sanayileşme Sürecinde Televizyonun Etkisi**”, İnönü Üniv., Lisans, 1999.

ORHAN, Cüneyt, “**Celali İsyanlarının Sosyo-Kültürel Boyutları**”, Danışman: H. KONUŞKAN, Fırat Üniv., Lisans, 1999.

ÖZATEŞ, Talip, “**Medinet'ül Fadıla'nın Bilimsel Sosyoloji Öncesi ve Sonrasındaki Yeri**”, Danışman: H. KOUNŞKAN, Fırat Üniv., Lisans, 1999.

ALTAN, Mehmet Akif, “**Osmanlı Devleti'ndeki Kitle Hareketleri ve Bu Kitle Hareketlerinin Türkiye Cumhuriyeti'ne Olan Etkileri**”, Danışman: Arş. Gör. Uğur KABASAKAL, Fırat Üniv., Lisans, 2000.

BİBAR, Bedriye, “**Devlet ve Sivil Toplum**”, Danışman: Prof. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Üniv., Lisans, 2000.

MARANGOZ, Kenan, “**Demokrasi ve Türkiye Demokrasisi**”, İnönü Üniv., Lisans, 2000.

ŞAHİN, Özkan, “**Türk Yönetim Sistemi**”, İnönü Üniv., Lisans, 2001.

TAŞKALE, Ali Rıza, “**Türkiye’de Rejim ve Ordu İlişkileri**”, Danışman: Yrd.Doç. Mehtap YEŞİLORMAN, Fırat Üniv., Lisans, 2001.

BARUTÇU, Mustafa, “**Uluslararası Sivil Toplum Örgütleri ve Rotary Kulübü**”, İnönü Üniv., Lisans, 2002.

BAŞBAYDAR, Maide, “**Devlerin Emperyalizm Oyunu ve Dünyanın Sonu**”, Danışman: Prof. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Üniv., Lisans, 2002.

ÇATAK, Meral, “**Demokratikleşme Sürecinde Sivil Toplum**”, İnönü Üniv., Lisans, 2002.

ÇELİK, Mahmut, “**Demokrasi ve İnsan Hakları**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ömer AYTAÇ, Fırat Üniv., Lisans, 2002.

KANDIRMAZ, Şeref, “**Liderlik**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehtap YEŞİLORMAN, Fırat Üniv., Lisans, 2002.

MARAŞLI, Mehmet, “**Türkiye’de Demokratikleşme ve Sorunları**”, İnönü Üniv., Lisans, 2002.

MUZ, Hatice, “**İbn-i Haldun’un Devlet Anlayışının Sosyolojik İncelenmesi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ömer AYTAÇ, Fırat Üniv., Lisans, 2002.

TERECE, Hilal, “**Siyasi Partilerde Demokratikleşme Sorunu**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehtap YEŞİLORMAN, Fırat Üniv., Lisans, 2002.

CAN, Selma, “**Cumhuriyet’ten Günümüze Türkiye’de Siyasi Partiler ve Süreçlerine Sosyolojik Bir Bakış**”, Danışman: Arş. Gör. Uğur KABASAKAL, Fırat Üniv., Lisans, 2003.

DEMİRAY, Mehmet, “**Siyasetin Sosyolojik Analizi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehtap YEŞİLORMAN, Fırat Üniv., Lisans, 2003.

GEÇMEZ, Cengiz, “**Devlet ve Devlet Biçimleri**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehtap YEŞİLORMAN, Fırat Üniv., Lisans, 2003.

SAYAK, M. Cemil, “**Sivil İtaatsizlik Kavramının Sosyolojik Analizi**”, İnönü Üniv., Lisans, 2003.

ÇALIŞKAN, Süleyman, “**Popüler Kültür ve İktidar**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehtap YEŞİLORMAN, Fırat Üniv., Lisans, 2004.

ÇİÇEK, Nazmi, “**Baskı Grupları ve Lobiler**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehtap YEŞİLORMAN, Fırat Üniv., Lisans, 2004.

YALINKILINÇ, Fatime, “**Küreselleşme Sürecinde Ulus-Devletin Geleceği**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehtap YEŞİLORMAN, Fırat Üniv., Lisans, 2004.

1. 2. Siyaset Sosyolojisi Alanındaki Yüksek Lisans Tezleri

ATASOY, Yıldız, “**State, Order and Change : İsmet İnönü and Transition To Democracy in Turkey**”- “**Devlet, Düzen ve Değişim: İsmet İnönü ve Türkiye'de Demokrasiye Geçiş**”, Danışman: Doç. Dr. Ayşe Güneş AYATA, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1986.

AÇIKALIN, Oya, “**Modernizm/Westernism vs Fundamentalism/Islamism: An Analysis of Two Islamic Periodicals of Turkey**”- “**Modernizm/Batıcılık vs Fundemantalizm/İslamcılık: Türkiye'de İki İslamcı Dönemin Analizi**”, Danışman: Doç. Dr. Bahattin AKŞİT, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1987.

SAĞIR, Meral, “**Siyasi Partilerin Taşra Örgütlenmesine Sosyolojik Bir Yaklaşım: Sivas Örneği**”, Danışman: Doç. Dr. Yıldırım ARSAN, Cumhuriyet Üniv., Yüksek Lisans, 1987.

AYDIN, Suavi, “**Osmanlı Devleti'nin Çözülmesi ve Cumhuriyet İdeolojisinin Oluşumu Sürecinde Bir Etken Olarak Milliyetçiliğin Değerlendirilmesi**”, Danışman: Prof. Dr. Cihat ÖZÖNDER, Hacettepe Üniv., Yüksek Lisans, 1988.

TILIÇ, Doğan, “**The Role of Religion and The Ulema in The Iranian Revolution**”- “**İran'daki Devrimde Dinin ve Ulemanın Rolü**”, Danışman: Doç. Dr. Kayhan MUTLU, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1988.

YEĞEN, Mesut, “**Political Alliances and The State: Land Reforms in The Republican Period of Turkey**”- “**Siyasal Birleşme ve Devlet: Cumhuriyet Dönemi Türkiye'sinde Toprak Reformu**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehmet ECEVİT, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1989.

YILDIRIM, Hüseyin Kamil, **“A Study on State, Civil Society and Democracy Towards The Sociology of Radical Democracy”- “Radikal Demokrasinin Sosyolojisine Karşı Devlet, Sivil Toplum ve Demokrasi Üzerine Bir Çalışma”**, Danışman: Doç. Dr. Yakın ERTÜRK, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1990.

ÖZCAN, Ufuk, **“Birinci Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Milli Mücadele’nin Anlamı”**, Danışman: Doç. Dr. Mahmut ARSLAN, İstanbul Ün., Yüksek Lisans, 1991.

ARSLAN, Ahmet, **“Türkiye’de Siyaset Kurumu ve Milliyetçilik”**, Danışman: Prof. Dr. Cihat ÖZÖNDER, Hacettepe Ün., Yüksek Lisans, 1992.

ŞAHSUVAROĞLU, Antiranik, **“Karadeniz Hazar Bölgesi Ülkeleri Siyasi Yapı Karşılaştırması”**, Danışman: Prof. Dr. Nerves TURHAN, Mimar Sinan Ün., Yüksek Lisans, 1992.

BAKER, Ulus, **“Peace Discourse in Political Language Peace, Discourse and Opinion in Islam”- “Siyasal Dilde ‘Huzur’ Söylemi; İslam’da Huzur Söylem ve Görüş”**, Danışman: Prof. Dr. Hasan Ünal NALBANTOĞLU, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1993.

BULUT, Yücel, **“‘Türk Dostları’ Pierre Loti ve Claude Farrere”**, Danışman: Yrd. Doç. Dr. İsmail COŞKUN, İstanbul Ün., Yüksek Lisans, 1993.

YILDIRIM, Erdoğan, **“Political Ideals Political Realities: Constitution of The ‘Self’ in Professional Politics: The Case of SHP”- “Siyasi İdealler, Siyasi Gerçekler: Profesyonel Siyasette ‘Benlik’in Kurulması; SHP Örneği”**, Danışman: Prof. Dr. Hasan Ünal NALBANTOĞLU, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1993.

AYDIN, Gülay, **“Osmanlı İmparatorluğu’nda Yönetici Seçkinlerin Toplumsal Kökenleri”**, Danışman: Yrd. Doç. Dr. H. Bayram KAÇMAZOĞLU, Atatürk Ün., Yüksek Lisans, 1994.

BALKIZ, Bekir, **“Yerel Yönetimlerde Temsil ve Demokrasi : İzmir’de Belediye Meclis Üyeleri Üzerinde Bir Araştırma”**, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Nihat ERDOĞAN, Ege Ün., Yüksek Lisans, 1994.

KARAKAŞ, Mehmet, “**19. Yüzyılda Türkçülük Akımı ve Osmanlıda Rusya Kökenli Türkçülerin Önemi ve Rolü**”, Danışman: Ertan EĞRİBEL, İstanbul Ünı., Yüksek Lisans, 1994.

ÖZDEMİR, Şennur, “**Religion and Secularism in Turkish Politics As Perceived By The Social Democratic People’s Party**”- “**Sosyal Demokrat Halkçı Parti'nin Yerel Önderlerinin Gözünde Türkiye Siyasetinde Din ve Laiklik**”, Danışman: Doç. Dr. Sencer AYATA, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1994.

AÇIKEL, Fethi, “**Discourse of Good in Politics**”- “**Siyasette ‘İyi’ Söylemi**”, Danışman: Doç. Dr. Elizabeth ÖZDALGA, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1995.

ÇETİN, Oya Beklan, “**Women’s Question and The Policies of Political Parties on Women in Turkey**”- “**Türkiye’de Kadın Sorunu ve Siyasal Partilerin Kadın Siyasaları**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehmet ECEVİT, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1995.

ERGÜN, Ergül, “**Concept of Anti-Establishment in The Leftist and Islamic Ideologies**”- “**Radikal Sol ve Radikal İslamcı İdeolojilerde Düzen Karşıtı Söylem**”, Danışman: Prof. Dr. Yakın ERTÜRK, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1995.

GENİŞ, Arif, “**Political Discourse of The Leading Turkish Trade Union Confederation: Türk-İş in The Post-1980 Period**”- “**1980 Sonrası Dönemde Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu’nun (Türk-İş) Siyasal Söylemi**”, Danışman: Doç. Dr. Hasan Ünal NALBANTOĞLU, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1995.

KELEŞ, Rüstem, “**Sivil Toplum ve Medine Vesikası: Bir Mukayese**”, Danışman: Prof. Dr. H. Musa TAŞDELEN, Sakarya Ünı., Yüksek Lisans, 1995.

YILMAZ, Ahmet, “**Şura ve Demokrasi**”, Danışman: Prof. Dr. H. Musa TAŞDELEN, Sakarya Ünı., Yüksek Lisans, 1995.

AKPINAR, Mithat, “**Osmanlı Dönemi Fikir Akımları İçerisinde İslamcılık Akımının Yeri ve Siyasal Bir İnceleme**”, Danışman: Doç. Dr. Ali ERKUL, Cumhuriyet Ünı., Yüksek Lisans, 1996.

AL, Anıl, “**A Profile of Liberal Intellectual Emergent in 1980’s Turkey**”-
“**Liberal Entellektüel: Türkiye Toplumunda Yeni Bir Özne ve Siyasi Eylem
Etiğinin Doğuşu**”, Danışman: Prof. Dr. Nilüfer GÖLE, Boğaziçi Ün., Yüksek Lisans,
1996.

BARUT, Mehmet, “**Makyavelizmin Toplumsal Temelleri**”, Danışman: Prof.
Dr. Eyüp KEMERLİOĞLU, Mersin Ün., Yüksek Lisans, 1996.

DURUKAN, Sevinç, “**12 Eylül Sonrası Sosyal Demokrat Partiler**”,
Danışman: Doç. Dr. Ali ERKUL, Cumhuriyet Ün., Yüksek Lisans, 1996.

ŞAHİN, Mustafa, “**Türk Düşüncesinde Nurettin Topçu'nun Yeri ve Siyaset
Sosyolojisi Açısından Devlet ve Demokrasi Anlayışı**”, Danışman: Doç. Dr. Nevin
Güngör ERGAN, Hacettepe Ün., Yüksek Lisans, 1996.

TEKEL, Suna, “**Siyaset Sosyolojisi Açısından ‘Yeni Demokrasi Hareketi’nin
Partileşme Süreci**”, Danışman: Doç. Dr. Çağatay ÖZDEMİR, Hacettepe Ün., Yüksek
Lisans, 1996.

YILDIZ, Muharrem, “**Küçük Sanayi Sitelerinde, İşyeri Sahipleri ve Ücretli
Çalışanların Siyasal Katılımları (Aydın Örneği)**”, Danışman: Prof. Dr. Önal SAYIN,
Ege Ün., Yüksek Lisans, 1996.

YİĞİT, Ercan Yesari, “**Türk Yazılı Basınında 12 Eylül Müdahalesi**”⁶⁶,
Danışman: Yrd. Doç. Dr. Nevzat GÜLDİKEN, Cumhuriyet Ün., Yüksek Lisans, 1996.

KARABULUT, Tuncay, “**Türk Aydınının Demokrasi ve Sivil Toplum
Anlayışları**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mustafa AYDIN, Selçuk Ün., Yüksek Lisans,
1997.

KIRENCİ, Mustafa, “**Diriliş Akımının Ekseni: Medeniyet Perspektifi**”,
Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ali Rıza ABAY, Sakarya Ün., Yüksek Lisans, 1997.

ÖRS, Çağatay Gökhan, “**Türk Bürokrasisinde Otonomi**”, Danışman: Yrd.
Doç. Dr. Mustafa AYDIN, Selçuk Ün., Yüksek Lisans, 1997.

⁶⁶ Bu tezin adı, Arslan, Fatih, “Cumhuriyet Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümünün
Kısa Tarihi”, *Sosyoloji Yıllığı-Kitap 12. İ. Ü. Sosyoloji Araştırma Merkezi Çalışması*, Yayına
Hazırlayanlar: Ertan Eğribel, Ufuk Özcan, Kızılelma Yayınları, İstanbul, Şubat 2005, s. 598, adlı
kaynaktan, “**12 Eylül Sonrası Türk Siyasetindeki Gelişmelerin, Problemlerin Sosyolojik Açısından
İncelenmesi**” şeklinde verilmiştir. Burada YÖK’teki başlık kullanılmıştır.

ÖZKUL, M. Murat, “**Siyasal Yabancılaşma Sürecinde Sivil Toplum ve Demokrasi**”, Danışman: Doç. Dr. Abdullah TOPÇUOĞLU, Selçuk Ün., Yüksek Lisans, 1997.

ŞEN, Mustafa, “**Nasihatu’l Muluk ve İl Principe’nin Siyasal Sosyoloji Bağlamında Karşılaştırılması**”, Danışman: Prof. Dr. Sami ŞENER, Sakarya Ün., Yüksek Lisans, 1997.

ZORLU, Yaşar, “**Sadık Rifat Paşa’nın Toplum ve Devlet Görüşü**”, Danışman: Prof. Dr. H. Musa TAŞDELEN, Sakarya Ün., Yüksek Lisans, 1997.

AVCI, M. Güven, “**İdris Küçükömer’in Sivil Toplum Anlayışı: Türkiye’de Sivil Anlayışa Bir Örnek**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Güliz ERGİNSOY, Mimar Sinan Ün., Yüksek Lisans, 1998.

BEŞİRLİ, Hayati, “**Türkiye’de 1960-71 Döneminde Gençlik Hareketleri**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Serdar SAĞLAM, Hacettepe Ün., Yüksek Lisans, 1998.

ÇETİNOĞLU, Dalita, “**İzmir 1923: A Sociological Inquiry Into Nationalism and The Economy Congress**”- “**İzmir 1923: Ulusalcılığa ve Ekonomi Kongresine İlişkin Sosyolojik Bir Araştırma**”, Danışman: Nükhet SİRMAN, Boğaziçi Ün., Yüksek Lisans, 1998.

DEMİR, Ayça, “**Rasyonel Seçim Teorisi**”, Danışman: Prof. Dr. Nilgün ÇELEBİ, Ankara Ün., Yüksek Lisans, 1998.

ERDEMİT, Sabiha Deniz, “**Türkiye’de Politik Çifte Standartlar: Bir Örnek Olay İncelemesi**”, Danışman: Prof. Dr. Fügen BERKAY, Uludağ Ün., Yüksek Lisans, 1998.

ERGUN, Ayça, “**Process of Democratization and Political Elites in Azerbaijan**”- “**Azerbaycan’da Demokratikleşme Süreci ve Siyasal Seçkinler**”, Danışman: Prof. Dr. Ayşe AYATA, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1998.

ERSOY, Ersan, “**Üniversite Gençliğinin Siyasi Yönelimleri ve Protesto Hareketleri (İnönü Üniversitesi Örneği)**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Taner TATAR, İnönü Ün., Yüksek Lisans, 1998.

KARAK, Mustafa, “**Aliğa Petkim İşçileri ve Siyasal Katılım**”, Danışman: Prof. Dr. Ülgen OSKAY, Ege Ün., Yüksek Lisans, 1998.

TEKİNÖZ, Harika Kurtuluş, “**Aile Yapısının Siyasal Katılma Açısından Yeni Tutumları Geliştirmede Etkinlik Derecesi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Dilek Çiftçi YEŞİLTUNA, Ege Ün., Yüksek Lisans, 1998.

ARSLAN, Osman, “**Kuramsal ve Tarihsel Aşamalarıyla Sivil Toplum ve Türkiye Gerçeği**”, Danışman: Doç. Dr. Nevin Güngör ERGAN, Hacettepe Ün., Yüksek Lisans, 1999.

DİNER, Çağla, “**Populasim of The Kadro Movement and Its Roots, An Example of A Different Understanding of Populasim**”- “**Kadro Hareketinin Halkçılık Anlayışı ve Kökenleri: Farklı Bir Halkçılık Anlayışı Örneği**”, Danışman: Doç. Dr. Yusuf Ziya ÖZCAN, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1999.

DURŞUN, Ömer, “**Cumhuriyet Türkiyesi Demokrasi Deneyimi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mustafa AYDIN, Selçuk Ün., Yüksek Lisans, 1999.

HATİPOĞLU, Atakan, “**Cumhuriyet Döneminde Sosyalist Hareketin Kemalizme Bakışı**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Zafer CİRİNLIÖĞLU, Cumhuriyet Ün., Yüksek Lisans, 1999.

ÇİÇEK, Arif, “**Demokrasi ve Türkiye'nin 1950 Sonrası Demokratikleşme Meselesinin Sosyolojik Tahlili**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Taner TATAR, İnönü Ün., Yüksek Lisans, 1999.

FINDIKLI, Erhan Berat, “**19. Yüzyılda Almanya ve Almanya Osmanlı İlişkileri**”, Danışman: Prof. Dr. Ümit Meriç YAZAN, İstanbul Ün., Yüksek Lisans, 1999.

ÖĞÜN, Cenk, “**Critical Analysis of The Debate on Presidential and Parliamentary Systems of Government in Turkey**”- “**Türkiye'deki Başkanlık ve Parlamenter Hükümet Sistemleri Tartışmasının Eleştirel Bir Analizi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Sibel KALAYCIOĞLU, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1999.

YURDAKUL, Hüseyin, “**Siyaset Sosyolojisi Açısından 1995 Seçimlerinde %5 Barajını Aşan Siyasi Partilerin Programlarının İçerik Analizi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Nevzat GÜLDİKEN, Cumhuriyet Ün., Yüksek Lisans, 1999.

DURAL, Ahmet Baran, “**1980 Sonrası Türk Milliyetçiliği Hareketinde Yaşanan Değişim ve Yeni Sağ**”, Danışman: Doç. Dr. Güliz ERGİNSOY, Mimar Sinan Ün., Yüksek Lisans, 2000.

GÜNDÜZ, Süleyman, “**Bosna-Hersek ve Kosova’nın Devletleşme Sürecine Sosyolojik Bir Yaklaşım**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. M. Said DOĞAN, Sakarya Ün., Yüksek Lisans, 2000.

İNCE, Ömer Rauf, “**Totaliterizm Eleştirisi Olarak Karşı Ütopylar**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Aslıhan ÖĞÜN, Hacettepe Ün., Yüksek Lisans, 2000.

ÖZEN, Cemil, “**Demokratik Seçim Süreçlerinde Antidemokratik Bir Unsur Olarak Kan Davasının Sosyolojik Açından Önemi ve Analizi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Sefa ŞİMŞEK, Uludağ Ün., Yüksek Lisans, 2000.

ARDIÇ, Nurullah, “**Mobile Phone and The Re-Negotiation of The Public and The Private**”- “**Cep Telefonu ve Kakmusal Alan-Özel Alan Ayırımının Tanımlanmasındaki Etkisi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Meltem AHISKA, Boğaziçi Ün., Yüksek Lisans, 2001.

ÇARKÇI, Suna, “**Seçmen Davranışlarında Dinin Fonksiyonu: Bingöl Örneği**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehtap YEŞİLORMAN, Fırat Ün., Yüksek Lisans, 2001.

ÇOBANOĞLU, Yavuz, “**Politik Kültür-Popüler Kültür İlişkisi: Popüler-Politik Semboller Üzerine Bir İnceleme**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Aylin NAZLI, Ege Ün., Yüksek Lisans, 2001.

DAŞKIRAN, Menderes, “**Siyasi Yapının Teşekkülü ve Totaliter İdeolojilerin Etkileri**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Fikri OKUT, Sakarya Ün., Yüksek Lisans, 2001.

GULİYEYEV, Telman, “**Azerbaycan Cumhuriyeti’nde Siyaset Kurumu ve Çok Partili Siyasi Sisteme Geçiş**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Serdar SAĞLAM, Hacettepe Ün., Yüksek Lisans, 2001.

GÜNDÜZ, Samettin, “**Türkiye’de Özal Dönemi Liberalleşme Hareketleri**”, Danışman: Prof. Dr. H. Musa TAŞDELEN, Sakarya Üniv., Yüksek Lisans, 2001.

KARAYILMAZ, Hasan, “**Sosyal Örgütlenmede Fert ve Hürriyetin İşlevi**”, Danışman: Doç. Dr. M. Said DOĞAN, Sakarya Üniv., Yüksek Lisans, 2001.

ÖZEN, Hayriye, “**Critical Review on The Polititical Role of Intellectuals**”- “**Entelektüellerin Siyasal Rolü Üzerine Eleştirel Bir Değerlendirme**”, Danışman: Doç. Dr. Mustafa YEĞEN, ODTÜ, Yüksek Lisans, 2001.

ŞANBUDAK, Ercan, “**Türk Siyasal Yaşamında Milliyetçilik Öğretisi ve MHP’nin Son Zamanlardaki Yükselişinin Nedenleri**”⁶⁷, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Nevzat GÜLDİKEN, Cumhuriyet Üniv., Yüksek Lisans, 2001.

YEŞİLYURT, Yaşar, “**Ulus-Devlet: Doğuşu, Gelişimi ve Geleceği**”, Danışman: Prof. Dr. Hikmet ÖZDEMİR, Kırıkkale Üniv., Yüksek Lisans, 2001.

AKTAY, Aydın, “**Türk Solunda Yerlilik Sorunu: Birikim Dergisi Çevresi Örneği**”, Danışman: Doç. Dr. Vehbi BAŞER, Kırıkkale Üniv., Yüksek Lisans, 2002.

BİRİ, İbrahim, “**Elitist Teori Açısından Mosca’nın Yönetici Sınıf Yaklaşımının Sosyolojik Bir İncelemesi**”, Danışman: Doç. Dr. Beylü DİKEÇLİGİL, Hacettepe Üniv., Yüksek Lisans, 2002.

BULUT, Nigar, “**Political Discourse of Alevism and The Quest For Representation in The Public Sphere**”- “**Aleviciliğin Siyasal Söylemi ve Kamusal Alanda Temsil Arayışı**”, Danışman: Dr. Adnan AKÇAY, ODTÜ, Yüksek Lisans, 2002.

KAHRAMAN, Ahmet Burak, “**Siyasal Katılıma Etki Eden Faktörler (Isparta Uygulaması)**”, Danışman: Doç. Dr. Hüseyin BAL, Süleyman Demirel Üniv., Yüksek Lisans, 2002.

⁶⁷ Bu tezin adı, Arslan, Fatih, “Cumhuriyet Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümünün Kısa Tarihi”, *Sosyoloji Yıllığı-Kitap 12. İ. Ü. Sosyoloji Araştırma Merkezi Çalışması*, Yayına Hazırlayanlar: Ertan Eğribel, Ufuk Özcan, Kızılelma Yayınları, İstanbul, Şubat 2005, s. 598, adlı kaynakta, “**Türk Siyasal Yaşamında Milliyetçilik Akımının Özellikle MHP’nin Son Zamanlardaki Gelişmesinin Nedenleri**” şeklinde verilmiştir. Burada YÖK’teki başlık kullanılmıştır.

KAYA, Gazanfer, “**Sivil Toplum Kuruluşları Tatışmaları: Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği Örneği**”, Danışman: Doç. Dr. Sezgin KIZILÇELİK, Cumhuriyet Üniv., Yüksek Lisans, 2002.

KIZILDERE, Nurcihan, “**Kadınların Oy Verme Davranışlarını Etkileyen Sosyo-Ekonomik Faktörler-Kadın Seçmenler Üzerine Bir Araştırma (Isparta Uygulaması)**”, Danışman: Doç. Dr. Hüseyin BAL, Süleyman Demirel Üniv., Yüksek Lisans, 2002.

SÜMER, Faruk, “**1923-1950 Cumhuriyet Dönemi Kültür Politikaları**” Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mazhar BAĞLI, Dicle Üniv., Yüksek Lisans, 2002.

ŞAKAR, Emre, “**Civil Society and Non-Governmental Organization in a Stateless: The Palestinian Case**”- “**Devletsiz Bir Toplumda Sivil Toplum ve Sivil Toplum Örgütleri: Filistin Örneği**”, Danışman: Prof. Dr. Bahattin AKŞİT, ODTÜ, Yüksek Lisans, 2002.

YILMAZ, Hamit, “**Politik Kültür Bağlamında Cumhuriyet Halk Partisi'nin Milliyetçilik Söylemleri**”, Danışman: Doç. Dr. Nuran EROL, Ege Üniv., Yüksek Lisans, 2002.

AKMAN, Hakan, “**Kitle ve Siyasal İktidar İlişkisi Açısından Küreselleşme ve ‘Karşıtları’**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ayşe AZMAN, Mersin Üniv., Yüksek Lisans, 2003.

BAĞCI, Serdar, “**Kamusallık ve Yeni Toplumsal Hareketler Bağlamında Modernite: Kopuş ve Eklenmeler**”, Danışman: Doç. Dr. Ayşe BALCI, Mersin Üniv., Yüksek Lisans, 2003.

DUMAN, M. Zeki, “**Yeni Dünya Düzeninde Siyasal Yapılanmalar**”, Danışman: Prof. Dr. M. Ruhi KÖSE, Yüzüncü Yıl Üniv., Yüksek Lisans, 2003.

EREN, Seyit Ali, “**Sivil Toplum ve Sivil İtaatsizlik Üzerine Kavramsal Bir Çerçeve**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Cahit BAĞCI, Yüzüncü Yıl Üniv., Yüksek Lisans, 2003.

KARADENİZ, Sıtkı, “**Modern Bir Oluşum Olarak Muhafazakarlık**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mustafa AYDIN, Selçuk Üniv., Yüksek Lisans, 2003.

BACALAN, Erdal, “**Osmanlı Modernleşmesinde Bürokrasinin Egemen Konumunun Genel Bir Analizi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mazhar BAĞLI, Dicle Ünv., Yüksek Lisans, 2004.

MERMUTLU, Ayşe, “**Toplumsal Gözetim Üzerine Sosyolojik Bir Çözümleme**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ömer AYTAÇ, Fırat Ünv., Yüksek Lisans, 2004.

1. 3. Siyaset Sosyolojisi Alanındaki Doktora Tezleri

SENCER, Muzaffer, “**Sosyal Sınıf Kriterleri Üzerine Bir Deneme**”, Danışman: Prof. Dr. Nurettin Şazi KÖSEMİHAL, İstanbul Ünv., Doktora, 1967.

ZERFORUŞAN, Ahed, “**İran’da Toprak Mülkiyeti**”, İstanbul Ünv., Doktora, 1972.

MERİÇ, Ümit, “**Cevdet Paşa’nın Cemiyet ve Devlet Görüşü**”, İstanbul Ünv., Doktora, 1975.

FARSIANI, Madjid, “**Sosyoloji Açısından Horasan Sarbadaran Hareketi**”, İstanbul Ünv., Doktora, 1978.

ŞENER, Sami, “**Netayiç’ül Vukuat’ın Işığında Osmanlı Hükümet Yapısında Deişme (Kuruluştan Tanzimata Kadar)**”, İstanbul Ünv., Doktora, 1978.

COŞKUN, İsmail, “**Modern Devletin Doğuşu**”, Danışman: Prof. Dr. Baykan SEZER, İstanbul Ünv., Doktora, 1990.

KESER, İhsan, “**Türkiye’de Siyaset Kurumu ve Devletçilik Olgusu (1908-1960)**”, Danışman: Prof. Dr. Cihat ÖZÖNDER, Hacettepe Ünv., Doktora, 1992.

SCHROEDER, Alan, “**Religion and Secularism in The Republic Of Turkey**”- “**Türkiye Cumhuriyeti’nde Din ve Laiklik**”, Danışman: Doç. Dr. Kayhan MUTLU, ODTÜ, Doktora, 1992.

KIZILOLUK, Hakkı, “**Temsil Açısından 1960 Sonrası Türk Siyasal Yaşamının Sosyolojik Çözümlemesi**”, Danışman: Doç. Dr. Ahmet SÜERDEM, Mimar Sinan Ünv., Doktora, 1994.

ÖNEN, Engin, “**Siyasal Katılma Açısından Orta Sınıflar (İzmir Örneği)**”, Danışman: Prof. Dr. Önal SAYIN, Ege Ün., Doktora, 1994.

TATAR, Taner, “**Siyasi Katılmanın Sosyal Temelleri ve Malatya Uygulaması**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Abdullah KORKMAZ, İnönü Ün., Doktora, 1995.

AVCI, Nazmi, “**Türkiye’de Modernleşme Açısından Din-Kültür-Siyaset (1839-1960)**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Osman KONUK, İnönü Ün., Doktora, 1996.

AKI, Işın Erkul, “**Lise Son Sınıfta Okumakta Olan Öğrencilerin Siyasal Katılımı**”, Danışman: Doç. Dr. Ali AKAY, Mimar Sinan Ün., Doktora, 1996.

MEMİŞSEVİL, Muharrem, “**Türkiye'nin Modernleşme Sürecinde Kamu Bürokrasisinin Rolü: Türkiye'de Demokrasinin İki Boyutu: ‘Modernleştiriciler’ ve ‘Seçilmişler’**”, Danışman: Prof. Dr. Cihat ÖZÖNDER, Hacettepe Ün., Doktora, 1996.

YEŞİLORMAN, Mehtap, “**Demokratik Kültürün Edinilmesinde Şehirlileşmenin Rolü: Elazığ Örneği**”, Danışman: Prof. Dr. H. Musa TAŞDELEN, Fırat Ün., Doktora, 1997.

BARTAN, Faruk, “**İlahiyat ile Kamu Yönetimi Eğitimi Alan Öğrencilerin Din ve Siyaset Eğilimlerinin Araştırılması**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Abdullah KORKMAZ, İnönü Ün., Doktora, 1999.

KILIÇ, Ahmet Faruk, “**Türkiye’de Din-Devlet İlişkilerinde Yönetici Seçkinlerin Rolü (1920-1960)**”, Danışman: Prof. Dr. H. Musa TAŞDELEN, Sakarya Ün., Doktora, 1999.

SAM, Rıza, “**Üniversite Gençliğinin Siyasal Eğilimleri (Ege, İnönü, Uludağ Üniversitesi Uygulaması)**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Osman KONUK, İnönü Ün., Doktora, 1999.

BELLİ, Serap, “**Gecekondu Bölgelerinde Yaşayan Seçmenlerin Siyasal Eğilimleri (Malatya Uygulaması)**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehmet YALVAÇ, İnönü Ün., Doktora, 1999.

ALPAN, Ahmet Lütfi, “**Türkiye'de Siyasal Katılım: Sivas İli Örneği**”, Danışman: Prof. Dr. Tülin İÇLİ, Hacettepe Ün., Doktora, 2000.

YANARDAĞ, Alaaddin, “**Üniversite Gençliğinin Demokratik Tutum ve Davranışları Üzerine Bir Araştırma (Selçuk Üniversitesi Örneği)**”, Danışman: Prof. Dr. H. Musa TAŞDELEN, Sakarya Ün., Doktora, 2000.

HATUNOĞLU, Bedri Yavuz, “**Hollanda’da Türk Sivil Örgütlenmesi ve Türkevi Örneği**”, Danışman: Prof. Dr. H. Musa TAŞDELEN, Sakarya Ün., Doktora, 2002.

BEŞİRLİ, Hayati, “**Üniversite Öğrencilerinin Siyasi Tutumları ve Bu Tutumlarını Etkileyen Sosyo -Ekonomik ve Kültürel Süreçler**”, Danışman: Prof. Dr. Cihat ÖZÖNDER, Hacettepe Ün., Doktora, 2003.

VELİYEV, Afgan, “**Azerbaycan’da Yenileşme ve Milliyetçilik Hareketi**”, Danışman: Doç. Dr. Ertan EĞRİBEL, İstanbul Ün., Doktora, 2004.

2. AVRUPA BİRLİĞİ KONULU TEZLER

2. 1. Avrupa Birliği Konulu Yüksek Lisans Tezleri

KOÇTÜRK, Ata Naime, “**Turkey in Europe Examples of Turkish Public Opinion On The Issue of Entrance Into The European Community**”- “**Avrupa'da Türkiye: Avrupa Birliği'ne Giriş Sorunu Üzerine Türk Kamuoyu Örneği**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Elizabeth ÖZDALGA, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1988.

YÜZER, Müzeyyen, “**Değişik Sosyo-Ekonomik Yapıların Kültürel Bütünleşmesi: Türkiye ve Avrupa Topluluğu**”, Danışman: Doç. Dr. Arif ESİN, Mimar Sinan Ün., Yüksek Lisans, 1991.

AKINCI, Fazilet, “**Avrupa Topluluğu'nda ve Türkiye'de Tüketiciyi Koruma Politikaları**”, Danışman: Doç. Dr. Arif ESİN, Mimar Sinan Ün., Yüksek Lisans, 1992.

ÇAKMAK, Derbent, “**Avrupa Topluluğu'nun Bölgesel Kalkınma Politikası**”, Danışman: Doç. Dr. Arif ESİN, Mimar Sinan Ün., Yüksek Lisans, 1993.

KURGUN, Ata Refik, “**Avrupa Topluluğu'na Yeni Katılanlar ve Türkiye**”, Danışman: Doç. Dr. Ali AKAY, Mimar Sinan, Yüksek Lisans, 1993.

YILDIZ, Özkan, “**Türkiye Avrupa Birliği İlişkilerinde Turizmin Sosyal Boyutu**”, Danışman: Prof. Dr. Ercan TATLIDİL, Ege Ün., Yüksek Lisans, 1997.

KUL, Mehmet, “**Avrupa Birliği'nin Türk Polis Teşkilatı Uygulamalarına Etkisi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Dolunay Şenol ÇEVİK, Kırıkkale Ün., Yüksek Lisans, 2002.

PARİN, Suvat, “**Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da Akademik Dünyanın Avrupa Birliği'ne Bakışı**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Cahit BAĞCI, Yüzüncü Yıl Ün., Yüksek Lisans, 2003.

2. 2. Avrupa Birliği Konulu Doktora Tezleri

BİLGİLİ, Ahmet, “**Avrupa Topluluğu ile Bütünleşme Sürecinde Türk Aile Yapısı**”, Danışman: Doç. Dr. Arif ESİN, Mimar Sinan Ün., Doktora, 1993.

KARAUÇAK, Şebnem, “**Avrupa Topluluğu'nun Sosyal Politikası ve Türkiye'nin Uyumu**”, Danışman: Doç. Dr. Arif ESİN, Mimar Sinan Ün., Doktora, 1993.

ÜNLÜ, Hüveyda, “**Mal ve Hizmet Kalitesinin Toplumsal ve Kültürel Yaşam Üzerindeki Etkisi (Avrupa Topluluğuna Uyum Yönünden)**”, Danışman: Prof. Dr. Cihat ÖZÖNDER, Hacettepe Ün., Doktora, 1996.

F. EĞİTİM

1. EĞİTİM SOSYOLOJİSİ ALANINDAKİ TEZLER

1. 1. Eğitim Sosyolojisi Alanındaki Lisans Tezleri

DÜRDER, Baha, “**Orta Öğretimde Sosyolojik Müfredat ve Ders Kitapları**”, İstanbul Ün., Lisans, 1950.

CORMEZANO, Benyamin, “**Öğretim Müessesesinde Tatbik Edilen Eğitim Sisteminin Kopyacılık Davranışının Tezahürüne ve Umumî Ahlakî Kıymetlerinin Farklanmasına Tesiri**”, İstanbul Ün., Lisans, 1961.

SALTIK, Ahmet, “**Eğitimde Sosyo-Ekonomik Durumun Rolü**”, İstanbul Ün., Lisans, 1965.

AYTÖRE, Osman Şakir, “Eğitim Tarihimiz ve Yüksek Öğretmen Okulu Öğrencileri Üzerinde Sosyometrik Bir Araştırma”, İstanbul Ün., Lisans, 1966.

FEGAN, Fuat, “Sosyal İlişkilerde ‘Otokratik’ ve ‘Demokratik’ Tutumlar ve Eğitimin Demokratiğe Geçişteki Rolü”, İstanbul Ün., Lisans, 1966.

BAYHAN, Abdülkadir, “Orta Öğretimde Öğrencilerin Başarılarıyla Sosyo-Ekonomik Durumları Arasındaki İlişki”, İstanbul Ün., Lisans, 1968.

CAN, Bahattin, “Türkiye’de Yabancı Okullar Sorunu”, İstanbul Ün., Lisans, 1968.

SUNER, Erkan, “Eğitimimizde Yabancı Uzman Raporları”, İstanbul Ün., Lisans, 1968.

GEZER, Yaşar, “Platon’da Eğitim Problemi”, İstanbul Ün., Lisans, 1969.

ÖRS, Perran, “Mesleki İşçi Eğitimi”, İstanbul Ün., Lisans, 1969.

SEDROLEŞRAFİ, Mehmed Ali, “Yabancı Ülkelerde, Özellikle Türkiye’de Yüksek Öğrenim Yapan İranlı Öğrencilerin Sosyo-Ekonomik ve Politik Durumları”, İstanbul Ün., Lisans, 1969.

ARISEL, Sema, “Türk Eğitim Sistemi Açısından 1969 Öğretmen Boykotu”, İstanbul Ün., Lisans, 1970.

BAYTAŞ, Gülay, “Eğitim Sistemimiz ve Özel Yüksek Okullar”, İstanbul Ün., Lisans, 1970.

GÜNGÖR, Niyazi, “Edebiyat Fakültesi Öğrencilerinin Sosyo-Kültürel Eğilimleri”, İstanbul Ün., Lisans, 1970.

DEMİRHAN, Mustafa Lütfi, “Orta Öğretimde Öğrencilerin Başarıları ile Sosyo-Ekonomik Koşullar Arasındaki İlişki”, İstanbul Ün., Lisans, 1970.

ATILGAN, Perran, “Genel Olarak Köy Enstitüleri ve Öğretmen Okullarının 1952 Yılından Evvelki ve Sonraki Mezunlarının Karşılaştırılması”, İstanbul Ün., Lisans, 1971.

ORAL, Kadir, “Orta Öğretimde Sosyoloji Eğitiminin Niteliği”, İstanbul Ün., Lisans, 1971.

ASLAN, Abdurrahman, “**Hasan Ali Yücel'in Tamimleri (Eğitim ve Öğretim ile İlgili)**”, İstanbul Ün., Lisans, 1972.

KABASAKAL, Mehmet, “**İlköğretimde Sosyo-Ekonomik Durumun Başarıyla İlişkisi**”, İstanbul Ün., Lisans, 1972.

KİLİMCİ, Alaaddin, “**Okul-Aile Birliklerinin Eğitimdeki Yeri**”, İstanbul Ün., Lisans, 1972.

KULE, Mehmet, “**Esenler Cumhuriyet İlkokulu Öğrencilerinin Sosyalleşme Süreçlerinin İncelenmesi**”, İstanbul Ün., Lisans, 1972.

SAYAN, Yusuf, “**Milli Eğitim Bakanlığı Tarafından İlkokullarda Okutulan, Tavsiye Edilen Ders ve Yardımcı Kitaplar (1939-40'tan 1973-74 Yılına Kadar)**”, İstanbul Ün., Lisans, 1972.

ÇAKIROĞLU, Suna, “**Halkevleri**”, İstanbul Ün., Lisans, 1973.

GÜLTEKİN, Vahdettin, “**İstanbul'da Musevi Okulları**”, İstanbul Ün., Lisans, 1973.

GÜRBÜZ, Abdülcelil, “**Üniversitelerimizde ve Yüksek Okullarımızda Sosyoloji Okutan Öğretim Üyelerinin Eğitim Durumları ve Sosyoloji Hakkındaki Görüşleri**”, İstanbul Ün., Lisans, 1973.

JEDDİ, Firouz, “**İran'da Orta ve Liselerde Okutulan Osmanlı-İran Münasebetleri**”, İstanbul Ün., Lisans, 1973.

HOCAMOĞLU, Mehmed, “**İnsangücü ve Eğitim Dergisinin Taranması**”, İstanbul Ün., Lisans, 1975.

NARMAN, Sevgi, “**Halkevleri Dergisi'nin Taranması**”, İstanbul Ün., Lisans, 1975.

SÜRAT, Dursun, “**Sporun Dünyada ve Türk Toplumunda Yeri ile Okullarımıza Beden Eğitimi Derslerinin Konması**”, İstanbul Ün., Lisans, 1975.

İŞLER, Aslıhan, “**TRT Televizyonunun Eğitim Açısından Toplumumuzdaki Yeri**”, İstanbul Ün., Lisans, 1981.

AKSU, Nebiye, “**Çocuğun Sosyalleşmesinde Ana Okulunun Fonksiyonu**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Abdullah KORKMAZ, İnönü Ün., Lisans, 1988.

ERİMOĞLU, Esmâ, “**Çiçekdağı İlçesi’nde Lise Öğrencilerinin Meslek Seçimleri**”, Danışman:, Yrd. Doç. Dr. Celalettin İÇMELİ, Fırat Ün., Lisans, 1988.

POLAT, Aysel, “**Lise Öğrencilerinin Başarısında Ailelerinin Sosyo-Ekonomik ve Kültürel Yapısının Etkisi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Celalettin İÇMELİ, Fırat Ün., Lisans, 1988.

YILMAZ, Ayla, “**Harput’ta Eğitim Sistemi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Celalettin İÇMELİ, Fırat Ün., Lisans, 1988.

BAYRAKTAR, Hacer, “**Üniversitenin Öğrenciler Üzerindeki Etkisi**”, Danışman: Prof. Dr. Fügen BERKAY, İnönü Ün., Lisans, 1989.

ÇATIKKAŞ, Gül, “**Yurt-Kur’a Bağlı Malatya Kız Yurdunda Barınan Kız Öğrencilerin Sosyal İlişkileri ve Çevreye Uyumu**”, Danışman: Yrd. Doç: Dr. Coşkun DEĞİRMENCİOĞLU, İnönü Ün., Lisans, 1989.

ERKAN, Erkan, “**Tefenni Lisesinde ‘Rehberlik ve Psikolojik Danışma Etkinlikleri’ Üzerine Bir Araştırma**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Celalettin İÇMELİ, Fırat Ün., Lisans, 1989.

KARDENİZ, Mehmet, “**Üniversite-Çevre İlişkisi: Malatya Örneği**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehmet YALVAÇ, İnönü Ün., Lisans, 1989.

CANBAY, Hüsniye, “**Sanayileşme Sürecinde Eğitimin Rolü**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Metin ÖZKUL, İnönü Ün., Lisans, 1990.

KARACA, Gülsen, “**Türk Eğitim Sisteminde Özel Dershanelerin Yeri**”, Danışman: Doç. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Ün., Lisans, 1990.

KOÇ, Gülsen, “**Elazığ İli, Merkez İlçesi, Milli Egemenlik İlkokulu Dördüncü ve Beşinci Sınıflardaki Başarısız Öğrencilerin Başarısızlığında Ailenin Rolü**”, Danışman: Prof. Dr. Zeki ERDOĞMUŞ, Fırat Ün., Lisans, 1990.

KURT, Mines, “**Elazığ Mehmet Akif Ersoy Lisesi Öğretmenlerine Göre Öğrencileri Başarısızlığa İten Sebepler**”, Danışman: Prof. Dr. Zeki ERDOĞMUŞ, Fırat Ün., Lisans, 1990.

ÖZTÜRK, Canan, “**1988-1989 Öğretim Yılında Elazığ Anadolu Lisesi’nde Öğretimi Etkileyen Faktörlerin İncelenmesi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Selahattin SOLMAZ, Fırat Ün., Lisans, 1990.

SOYLU, Nedim, “**Değişen Toplumda Önemi Artan Mesleki ve Teknik Eğitim**”, Danışman: Doç. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Ün., Lisans, 1990.

ALÇAMLI, Yılmaz, “**Halkevleri**”, Danışman: Doç. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Ün., Lisans, 1991.

BAKIN, Yusuf, “**Fırat Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesinde Okuyan Öğrencilerin Uyum Sorunları**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Celalettin İÇMELİ, Fırat Ün., Lisans, 1991.

KAYA, Kamile, “**18. Yüzyıl Osmanlı Devleti’nde Eğitimin Sosyal Temelleri Üzerine**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Yaşar KAYA, İnönü Ün., Lisans, 1991.

OCAK, Celal, “**Toplumsal Değişmede Eğitimin Rolü: Köy Enstitüleri Deneyi**”, Danışman: Dr. Sabri ÇAKIR, Fırat Ün., Lisans, 1991.

OKUR, Mehmet, “**Lise Öğrencilerinin Sorunları**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Selahattin SOLMAZ, Fırat Ün., Lisans, 1991.

ÜLGER, Medet, “**Sosyo-Kültürel Açından Türkiye’de Köy Enstitüleri**”, Danışman: Dr. Gülsen DEMİR, İnönü Ün., Lisans, 1991.

YAVUZYILMAZ, İlyas, “**Üniversiteye Girişte Birey Üzerinde Sosyal Çevrenin Etkisi**”, Danışman: Dr. Gülsen DEMİR, İnönü Ün., Lisans, 1991.

GÜNEY, Sezai, “**Türkiye’nin Demokratikleşme Sürecinde Eğitim-Laiklik İlişkisi**”, İnönü Ün., Lisans, 1992.

ACAR, Hüsnü, “**Erzurumlu İbrahim Hakkı’da Eğitim**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. İbrahim KIR, Fırat Ün., Lisans, 1994.

KALKAN, Yeter, “**Eğitim-Sosyal Bütünleşme İlişkisi**”, Danışman: Prof. Dr. Fügen BERKAY, İnönü Ün., Lisans, 1994.

AYSAN, Ayşe Candan, “**15-18 Yaş Grubundaki Öğrencilerin Başarısında Etkili Olan Sosyo-Ekonomik ve Kültürel Faktörler (Maden Lisesi Örneği)**”, Danışman: Prof. Dr. Halil NARMAN, Fırat Ün., Lisans, 1996.

ARSLAN, Dudu, “**Adana Sanat Okuluna Devam Eden 11-17 Yaş Grubu İditme Engelli Çocuklarda Kişilik Gelişimi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Celalettin İÇMELİ, Fırat Ün., Lisans, 1997.

EVRAN, Nurgül, “**Fırat Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümünde Okuyan Öğrencilerin Sosyo-Kültürel Uyum Sorunları**”, Danışman: Prof. Dr. Halil NARMAN, Fırat Ün., Lisans, 1997.

KAYA, Ü. Talip, “**Dershanelerin Öğrenci Başarısına Etkisi (Fırat Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bölümler 1. Sınıflar Örneği)**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Celalettin İÇMELİ, Fırat Ün., Lisans, 1997.

KÖKLÜ, Özgül, “**Kitle İletişim Araçlarının Eğitim Üzerindeki Etkisi**”, İnönü Ün., Lisans, 1998.

AKGÜL, Necmettin, “**Kitle-İletişim ve Eğitim Münasebeti**”, İnönü Ün., Lisans, 1999.

GÜNEŞ, H. Ali, “**Osmanlılarda Mederese Eğitimi**”, İnönü Ün., Lisans, 1999.

DOĞAN, Suzan, “**Erzincan’daki Meslek Liselerinde Okuyan Son Sınıftaki Kız Öğrencilerin Sorunları ve Beklentileri**”, Danışman: Prof. Dr. Halil NARMAN, Fırat Ün., Lisans, 2000.

EKİCİ, Ertuğrul, “**Seyyid Ahmed Arvasi’nin Milliyetçilik Anlayışı Açısından Eğitim**”, Danışman: H. KONUŞKAN, Fırat Ün., Lisans, 2000.

GÜL, Gülay, “**Amiran Kurtkan Bilgiseven’in Eğitim Anlayışı**”, İnönü Ün., Lisans, 2000.

GÜNERUZ, Hazma, “**Osmanlı Devleti’nde Bilim ve Eğitim**”, İnönü Ün., Lisans, 2000.

ORTAK, Sibel, “**Ailenin Sosyo-Ekonomik Durumunun İlköğretim Çağındaki Çocuğun Okul Başarısına Etkisine Sosyolojik Bir Bakış: Elazığ Evrenpaşa İlköğretim Okulu Örneği**”, Danışman: Arş. Gör. Uğur KABASAKAL, Fırat Ün., Lisans, 2000.

POLAT, Esmе, “**Eğitim ve Sosyal Bütünleşme İlişkisi**”, Danışman: Prof. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Ün., Lisans, 2000.

ÇAĞLAR, Emine, “**Çocuğun Başarısı Üzerinde Ailenin Etkisinin Sosyolojik Analizi: Mezre İlköğretim Okulu**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Bahadır KÖKSALAN, Fırat Ün., Lisans, 2001.

KALEMLİ, Ahmet, “**Osmanlı Devleti'nde II. Meşrutiyet Döneminde Eğitimdeki Gelişmeler**”, İnönü Ün., Lisans, 2001.

ŞAHAN, Sevgi, “**Ziya Gökalp'te Eğitim Anlayışı**”, İnönü Ün., Lisans, 2001.

TÜYSÜZ, Esen, “**Öğrencilerin Başarı ve Başarısızlıklarında Etkili Olan Faktörlerin Sosyolojik Analizi: Elazığ Mehmet Akif Ersoy Lisesi Örneği**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Bahadır KÖKSALAN, Fırat Ün., Lisans, 2001.

VARDI, Serkan, “**Atatürk'ün Eğitim Anlayışı**”, İnönü Ün., Lisans, 2001.

BİLMEZ, Fadime, “**Okul Öncesi Eğitimin Çocuğun Sosyalleşmesindeki Etkisi**”, İnönü Ün., Lisans, 2002.

EKEMEN, Erol, “**Okul Öncesi Eğitiminin Sosyo-Kültürel ve Ekonomik Açından Değerlendirilmesi (Keban İlçesi Örneği)**”, Danışman: Arş. Gör. Yelda Sevim ÖZGEN, Fırat Ün., Lisans, 2002.

YILMAZ, Gülsüm, “**Postmodernizm ve Eğitim**”, Danışman: Arş. Gör. Uğur KABASAKAL, Fırat Ün., Lisans, 2002.

AKBULUT, Şerife, “**Eğitim ve Sosyal Değişme**”, İnönü Ün., Lisans, 2003.

ŞİMŞEK, Yunus, “**Yükseköğretim Gençliğinin Eğitim Sorunları**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Bahadır KÖKSALAN, Fırat Ün., Lisans, 2003.

GÜNDEŞLİ, Emine, “**Üniversite Sınavlarına Hazırlanan Dershanedeki Öğrencilerin Strese Dayanıklılıkları Üzerine Bir Araştırma**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Bahadır KÖKSALAN, Fırat Ün., Lisans, 2004.

KOCA, Zeliha, “**Öğretmen-Öğrenci İletişiminde Empati**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Bahadır KÖKSALAN, Fırat Ün., Lisans, 2004.

1. 2. Eğitim Sosyolojisi Alanındaki Yüksek Lisans Tezleri

TACER, Filiz, “**1974-75 Ders Yılı Üniversiteler Arası Seçme Sınavı (ÜSS) Anket Sonuçlarının Sosyolojik Açıdan Değerlendirilmesi**”, Danışman: Doç. Dr. Mehmet SAĞLAM, Hacettepe Ün., Yüksek Lisans, 1977.

ÜNVER, Nilgün, “**3-6 Yaş Çocuğunun Sosyalizasyonunda Okul Öncesi Eğitim Kurumlarının Etkisi**”, Danışman: Prof. Dr. Nihat NİRÜN, Hacettepe Ün., Yüksek Lisans, 1982.

SAKTANBER, Ayşe, “**Resimli Kitaplarda Çocukların Dünyası: Kültürel Farklılık ve Sosyalizasyon Üzerine Bir Çalışma**”, Danışman: Doç. Dr. Bahattin AKŞİT, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1985.

BAYDİLLİ, Cahide, “**Lise Son Sınıf Öğrencilerinin Meslek Seçimini Etkileyen Bireysel ve Toplumsal Faktörler**”, Danışman: Doç. Dr. Vahap SAĞ, Cumhuriyet Ün., Yüksek Lisans, 1987.

ÜNLÜSOY, Zariyah A. R., “**Malezyadaki Eyaletler Arası Eğitimdeki Değişiklikler ve Bu Durumun Toplumsal-Demografik ve Ekonomik İlişkisi**”, Danışman: Doç. Dr. Bahattin AKŞİT, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1987.

DİNÇER, Meral, “**Çevre Bilincinin Oluşmasında Çevre Eğitiminin Rolü**”, Danışman: Doç. Dr. Beğlü EKE, Hacettepe Ün., Yüksek Lisans, 1988.

ERDOĞAN, Sinan, “**Sivas Kent Merkezinde Orta Öğretimde Eğitim Gören Federal Almanya’dan Dönen Gençlerin Toplumsal Uyum Sorunları Üzerine Bir Deneme**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ali ERKUL, Cumhuriyet Ün., Yüksek Lisans, 1988.

ÇEKEM, Ahmet, “**Federal Almanya'dan Kesin Dönüş Yapan Gençlerin Orta Öğretimindeki Sorunları**”, Danışman: Doç. Dr. Arif ESİN, Mimar Sinan Ün., Yüksek Lisans, 1990.

TATLİCAN, Ümit, “**Orta Öğretimde Başarı, Sosyo-Ekonomik Durum İlişkisi: Bergama İmam Hatip Lisesi, Cumhuriyet Lisesi ve Bergama Lisesi Son Sınıf Öğrencileri Üzerinde Bir Araştırma**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Nihat ERDOĞAN, Ege Ün., Yüksek Lisans, 1990.

ÇAKI, Fahri, “**Eğitimde Batıcılığa Eğitimdeki Yeniliklere İlişkin Açıklamaların Eleştirisi**”, Danışman: Prof. Dr. Baykan SEZER, İstanbul Ün., Yüksek Lisans, 1991.

ÇAYOĞLU, Mehmet, “**Cumhuriyet Döneminde Eğitimin Sosyolojik Analizi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ahmet SÜERDEM, Mimar Sinan Ün., Yüksek Lisans, 1991.

GÜNİNDİ, Aysel, “**Toplumsal Kurumlarla İlişkisi İçinde Eğitim Kurumunun Suç Olgusuna Etkisi**”, Danışman: Doç. Dr. Tülin İÇLİ, Hacettepe Ün., Yüksek Lisans, 1991.

GÜNEŞ, Abdurrahman, “**Malatya'da Dini Eğitim Kurumlarının Sosyolojik Temelleri**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Coşkun DEĞİRMENCİOĞLU, İnönü Ün., Yüksek Lisans, 1991.

GÜLTEKİN, Recep, “**Perceptions And Expectations of Students About The Quality of Education in Police Academy**”, -“**Polis Akademisi Öğrencilerinin Eğitim ve Öğretim Programının Kalitesi Hakkındaki Algı ve Beklentileri**”, Danışman: Doç. Dr. Kayhan MUTLU, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1992.

ÖZTÜRK, Turan, “**Türk Eğitim Sistemi İçerisinde Özel Dershanelerin Yeri, Gelişmesi ve Fonksiyonları (Aydın Körfez Dershaneleri Örneğinde)**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Nevzat GÜLDİKEN, Cumhuriyet Ün., Yüksek Lisans, 1994.

BAŞARAN, Mehmet, “**Türk Eğitim Tarihi İçinde Liselerde Felsefe Eğitimi**”, Danışman: Prof. Dr. Korkut TUNA, İstanbul Ün., Yüksek Lisans, 1995.

ÇAKMAK, Mizyal, “**Socio-Economic Characteristics and Academic Standing of Group C Students in The Department of Basic English at METU**”, - “**Orta Doğu Teknik Üniversitesi Temel İngilizce Bölümündeki C Grubu Öğrencilerinin Sosyo-Ekonomik ve Akademik Yapıları**”, Danışman: Doç. Dr. Kayhan MUTLU, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1995.

ŞENGÖNÜL, Turhan, “**İzmir'de Ortaöğretim Kuruluşlarında Öğrenci Başarısını Etkileyen Sosyo-Ekonomik Faktörler**”, Danışman: Prof. Dr. Altan ESERPEK, Ege Üniv., Yüksek Lisans, 1995.

ÇELENK, Abdullah, “**Adıyaman'ın Sosyokültürel Yapısı Çerçevesinde Kız Çocuklarının Okutulma Eğilimleri**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ali ARSLAN, Sakarya Üniv., Yüksek Lisans, 1996.

TAŞKESEN, Abdullah, “**Adapazarı Halkının Sakarya Üniversitesi'ne Bakışı**”, Danışman: Prof. Dr. Sami ŞENER, Sakarya Üniv., Yüksek Lisans, 1997.

GENÇ, Yusuf, “**Kur'an Kurslarında Eğitim ve Toplum (Sakarya Örneği)**”, Danışman: Prof. Dr. Sami ŞENER, Sakarya Üniv., Yüksek Lisans, 1997.

GÖVERÇİLE, İhsan, “**Kültür-Eğitim Etkileşimi ve Türkiye Örneği**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Hacı DURAN, Sakarya Üniv., Yüksek Lisans, 1997.

SAATÇILAR, Candan, “**Ana Okullarına Giden Çocukların Sosyalizasyonları Sürecinde Ebeveynlerin ve Eğitimcilerin Rolü**”, Danışman: Prof. Dr. Ercan TATLIDİL, Ege Üniv., Yüksek Lisans, 1997.

ŞAHİN, Asiye, “**Bulancak'ta Ortaöğretim Çağındaki Gençlerin Okul Tercihlerinde Rol Oynayan Etkenler**”, Danışman: Prof. Dr. Önal SAYIN, Ege Üniv., Yüksek Lisans, 1997.

YALÇIN, Seda, “**Türk Eğitiminde Dönüşüm, Özel Okulların Yeri ve Anlamı**”, Danışman: Prof. Dr. Korkut TUNA, İstanbul Üniv., Yüksek Lisans, 1997.

FEİMİ, Seini, “**Ankara'da Kalaba Lisesi Öğrencilerinin Okul Başarısı ile Sapmış Davranış Arasındaki İlişkinin Sosyolojik Açından İncelenmesi**”, Danışman: Prof. Dr. Tülin İÇLİ, Ankara Üniv., Yüksek Lisans, 1998.

GÜLTÜRK, Kenan, “**Yerel Yönetimlerde Hizmet-İçi Eğitim, Kurumsal Bütünleşmedeki Yeri ve İstanbul Büyükşehir Belediyesi Örneği**”, Danışman: Doç. Dr. Ali Rıza ABAY, Sakarya Ün., Yüksek Lisans, 1998.

KAZAK, Ender, “**Okul-Aile İşbirliği ve Sorunları**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Selahattin ÖZYURT, Sakarya Ün., Yüksek Lisans, 1998.

UĞUR, Hasan, “**Anasınıfı Eğitiminin Sosyalleşmesindeki Rolü ve Öğrencileri Sosyalleştirme Açısından Özel ve Devlet Anasınıflarının Karşılaştırılması**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ali ARSLAN, Sakarya Ün., Yüksek Lisans, 1998.

ULUFER, Betül, “**Sociological Analysis of The Attitudes and Value Judgements of Two High Schools Students in Ankara**”, -“**Ankara'daki İki Lisenin Öğrencilerinin Tutum ve Değer Yargılarının Sosyolojik Analizi**”, Danışman: Prof. Dr. Kayhan MUTLU, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1998.

ABALI, Nail, “**Yabancı Dil Öğretim Programlarının Değerlendirilmesi (Sakarya Üniversitesi İngilizce Hazırlık Sınıfı Örneği)**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ahmet ESKİCUMALI, Sakarya Ün., Yüksek Lisans, 1999.

BİRLİK, Münire Arslan, “**Öğretmenlerin Mesleki Doyumu ve Eğitim Anlayışları**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Engin ÖNEN, Ege Ün., Yüksek Lisans, 1999.

COŞKUN, Mustafa Kemal, “**Comparative Study of Secondary Schools in Turkey, Example of Imam-Hatip Schools**”, -“**Türkiye'deki Ortaokulların Karşılaştırılmalı İncelemesi: İmam Hatip Okulları Örneği**”, Danışman: Prof. Dr. Bahattin AKŞİT, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1999.

ÇAKAN, Suat, “**Cumhuriyet'in Eğitim Politikası Çerçevesinde Köy Enstitüleri: Sosyolojik Bir Yaklaşım Denemesi**”, Danışman: Prof. Dr. Fügen BERKAY, Uludağ Ün., Yüksek Lisans, 1999.

DEMİR, Gökhan Yavuz, “**Türkiye'de Yabancı Dille Üniversite Eğitimi: Bir Örnek Olay**”, Danışman: Prof. Dr. Hüsamettin ARSLAN, Uludağ Ün., Yüksek Lisans, 1999.

EROĞLU, Gültekin, “**Malatya Lisesi Öğrencilerinin Başarı ve Başarısızlıklarında Etkili Olan Faktörlerin Sosyolojik Bakımdan İncelenmesi**”, Danışman: Prof. Dr. Halil NARMAN, Fırat Ün., Yüksek Lisans, 1999.

ŞENOZAN, Şinasi, “**Çağdaş Türk Sosyologlarında Eğitim-Toplum İlişkisi ‘Erol Güngör Örneği’**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. M. Said DOĞAN, Sakarya Ün., Yüksek Lisans, 1999.

TÜRK, İsmail, “**Orta Öğretimde Ailenin Öğrenci Başarısına Etkisi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ali ARSLAN, Sakarya Ün., Yüksek Lisans, 1999.

YALÇINKAYA, Alper, “**Training The Saviours: Educational Transformation And Elitism in The Ottoman Empire 1876-1918**”, -“**Kurtarıcıları Eğitmek: Osmanlı İmparatorluğu'nda Eğitimin Dönüşümü ve Seçkincilik, 1876-1918**”, Danışman: Doç. Dr. Ayşe SAKTANBER, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1999.

YURTÇUL, Buket, “**İbn-i Haldun’un Eğitim Anlayışının Sosyolojik Açıdan İncelenmesi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Nevzat GÜLDİKEN, Cumhuriyet Ün., Yüksek Lisans, 1999.

KURTTAŞ, Meliha Özkan, “**Farklı Sosyo-Kültürel Ortamlardaki İlköğretim Öğrencilerinin Gelecek Tasarımı (Malatya Merkez İlçe Uygulaması)**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Vehbi BAYHAN, İnönü Ün., Yüksek Lisans, 2000.

SOYUTÜRK, Mustafa, “**Balkan Ülkelerinden Eğitim-Öğretim İçin Gelen Öğrencilerin Sosyal Yapıya Uyumu**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Serdar SAĞLAM, Hacettepe Ün., Yüksek Lisans, 2000.

GÜLER, Serdar, “**Türk Romanında Öğretmen Tipi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Recep ERTÜRK, İstanbul Ün., Yüksek Lisans, 2001.

İPEK, Cemil, “**Üniversiteye Geçişi Etkileyen Sosyo-Ekonomik Faktörler (Ondokuz Mayıs Üniversitesi Örneği)**”, Danışman: Prof. Dr. H. Musa TAŞDELEN, Sakarya Ün., Yüksek Lisans, 2001.

ARIKAN, Çiler, “**İlköğretim Okullarında Türkçe Derslerinin Toplumsal İşlevi Sorunu**”, Danışman: Prof. Dr. Hüseyin AKYÜZ, Atatürk Ün., Yüksek Lisans, 2002.

DOĞAN, Oya, “**Türkiye’de Özel Dershaneler**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Nurgün OKTİK, Muğla Ünv., Yüksek Lisans, 2002.

ERTÜRK, Zeynep Meltem, “**Eğitimde Toplam Kalite Yönetimi Kültürü ve Öğretmenlik**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Fikri OKUT, Sakarya Ünv., Yüksek Lisans, 2002.

ŞAHİN, Burhan, “**Özel Dershanelerin Türk Eğitim Sistemindeki Yeri ve Önemi**”, Danışman: Doç. Dr. Mimar TÜRKKAHRAMAN, Kırıkkale Ünv., Yüksek Lisans, 2002.

TUTAR, Hüseyin, “**Türk Cumhuriyetleri ve Akraba Toplulukları’ndan Gelen Öğrencilerin Başarısızlık Nedenleri**”, Danışman: Doç. Dr. Mimar TÜRKKAHRAMAN, Kırıkkale Ünv., Yüksek Lisans, 2002.

AKÇAYÖZ, Harika, “**Anadolu Lisesi ve İmam Hatip Lisesi Öğrencileri Arasındaki Sosyo-Kültürel ve Siyasal Farklılaşma (Diyarbakır Örneği)**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Rüstem ERKAN, Dicle Ünv., Yüksek Lisans, 2003.

AVCI, Müjdat, “**Lise Öğrencilerinin Toplumsal Uyum Düzeylerine Etki Eden Toplumsal Nedenler**”, Danışman: Prof. Dr. Hüseyin AKYÜZ, Atatürk Ünv., Yüksek Lisans, 2003.

GÜNBATTI, Mehmet Emin, “**Eğitimde Toplam Kalite Yönetimi ve Sosyalleşme**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Zeynep Gökçe AKGÜRBİLGE, Sakarya Ünv., Yüksek Lisans, 2003.

TOKGÖZ, Esmе, “**Toplumsal Değişme ve Eğitim**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehtap YEŞİLORMAN, Fırat Ünv., Yüksek Lisans, 2003.

EREKMEKÇİ, Mert, “**Sekiz Yıllık Kesintisiz Temel Eğitimin Sosyolojik Bir Analizi: ‘Batman Örneği’**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Rüstem ERKAN, Dicle Ünv., Yüksek Lisans, 2004.

ARSLAN, Nuray, “**Meslek Seçimini Etkileyen Faktörler**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Bahadır KÖKSALAN, Fırat Ünv., Yüksek Lisans, 2004.

BEKTAŞ, Mahmut, “**Türkiye’de İnsan Yetiştirme Anlayışları Üzerine Ampirik Bir Çalışma**”, Danışman: Doç. Dr. Ayşe BALCI, Mersin Ün., Yüksek Lisans, 2004.

YABANCI, Serhat, “**Sekiz Yıllık Zorunlu Eğitimin Sosyal Sonuçları (Sivrice İlçesi Örneği)**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Bahadır KÖKSALAN, Fırat Ün., Yüksek Lisans, 2004.

1. 3. Eğitim Sosyolojisi Alanındaki Doktora Tezleri

PARSİ, Behruz, “**İran’da Eğitim ve Öğretimin Toplum Üzerine Olan Etkisi**”, İstanbul Ün., Doktora, 1972.

GÖKÇE, Süleyman Erol, “**Askeri Deniz Okullarımızın Tarihsel Gelişimi Üzerine Sosyolojik Bir Deneme**”, İstanbul Ün., Doktora, 1984.

BAHADIR, Ziyet, “**Köy Enstitülerinin Sosyolojik Açıdan İncelenmesi**”, Danışman: Prof. Dr. Vahap SAĞ, Cumhuriyet Ün., Doktora, 1994.

DİNÇER, Mehmet, “**Yurtdışı Deneyimli Lise Öğrencilerinin Okul Başarılarında Rol Oynayan Sosyo-Ekonomik Etkenler**”, Danışman: Prof. Dr. Önal SAYIN, Ege Ün., Doktora, 1994.

İLGİÇ, Meziyet, “**Eğitim Yönetimi Kuramları, Türkiye’de Uygulanışı: Liselerde Karşılaştırmalı Bir Çalışma**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Güliz ERGİNSOY, Mimar Sinan Ün., Doktora, 1998.

BARTAN, Faruk, “**İlahiyat ile Kamu Yönetimi Eğitimi Alan Öğrencilerin Din ve Siyaset Eğilimlerinin Araştırılması**”, Danışman: Doç. Dr. Abdullah KORKMAZ, İnönü Ün., Doktora, 1999.

YILDIZ, Recep, “**Eğitim ve Sosyal Değişme (Türkiye Örneği)**”, Danışman: Doç. Dr. Ali Rıza ABAY, Sakarya Ün., Doktora, 1999.

TAŞKESEN, Abdullah, “**Cumhuriyet Dönemi Milli Eğitim Sorunları ‘Sosyolojik Bir Değerlendirme’**”, Danışman: Doç. Dr .M. Said DOĞAN, Sakarya Ün., Doktora, 2001.

AKINOĞLU, Orhan, “**Eğitim ve Sosyalleşme Açısından İnternet Kullanımı (İstanbul Örneği)**”, Danışman: Prof. Dr. H. Musa TAŞDELEN, Sakarya Üniv., Doktora, 2002.

KEÇECİ, Sunay Ferai, “**Küreselleşme ve Türkiye’de Eğitim Alanına Yansımaları**”, Danışman: Prof. Dr. Gülay ARIKAN, Hacettepe Üniv., Doktora, 2002.

2. DİL VE EDEBİYAT SOSYOLOJİSİ ALANINDAKİ TEZLER

2. 1. Dil ve Edebiyat Sosyolojisi Alanındaki Lisans Tezleri

Nahit, “**Edebiyatımızın Hayatımız Üzerine Tesirleri**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1930.

Cahide, Remzi, “**Charmides**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1932.

AKSAL, Sabahattin, “**Harp ve Edebiyat**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1943.

ILGAZ, Mükerrerem, “**Masallar**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1944.

AR, Nihal, “**Roman-Cemiyet Münasebeti Üzerine**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1953.

NESİN, Meral, “**Fakir Baykurt’ta Köy Sorunları**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1964.

PESEN, Rezan, “**Kemal Tahir’in Romanlarında Sosyolojik Sorunlar**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1964.

YURDANUR, Yıldırım, “**Türk Atasözleri**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1964.

ÇAM, İsmail, “**Mai ve Siyah ve Aşk-ı Memnu Romanlarının Sosyolojik Bir İncelemesi**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1968.

KEKLİK, Osman, “**Türkoba**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1968.

ALTUN, Ayhan, “**1839 Tanzimat’ın İlanından 1966 Yılı Sonuna Kadar Türk Yazarları ve Yapıtları Üzerinde İnceleme**”, Danışman: Prof. Dr. Nurettin Şazi KÖSEMİHAL, İstanbul Üniv., Lisans, 1969.

DEMİR, Sabiha, “**Bazı Gözde Yazarların Romanları ve Bu Romanların Okuyucuları**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1969.

DİKİCİ, Abdullah, **“Yapıt Türleri ile Okuyucular Arasındaki İlişki”**, Danışman: Prof. Dr. Nurettin Şazi KÖSEMİHAL, İstanbul Üniv., Lisans, 1969.

ERSOY, Emin, **“Türk Şiirinde İkinci Dünya Savaşı”**, İstanbul Üniv. ,Lisans, 1969.

EROĞLU, Selahattin, **“Yapıt Türleri ile Okuyucular Arasındaki İlişki”**, İstanbul Üniv., Lisans, 1970.

GÖKTÜRK, Erkan, **“Mehmet Akif'te Sosyal Tema”**, İstanbul Üniv., Lisans, 1970.

SONBAY, Şirin, **“Tevfik Fikret'in Şiirlerinin Sosyolojik Yönden Açıklanması”**, İstanbul Üniv., Lisans, 1970.

TINAZ, Süreyya Okşan, **“Aşk-ı Memnu ile Mai ve Siyah'taki Tiplerin Sosyolojik Açından Eleştirisi”**, İstanbul Üniv., Lisans, 1970.

ÇUR, Mehmet, **“Baklıkesir İlinde Yapıt Türleri ile Okuyucular Arasındaki İlişki”**, İstanbul Üniv., Lisans, 1971.

ERCIYAS, Ayşe, **“Dedekorkut Hikayelerinde Ahlâk”**, İstanbul Üniv., Lisans, 1971.

ERGEN, Nihal, **“Ordu İlinde Yapıt Türleri ile Okuyucu Arasındaki İlişki”**, İstanbul Üniv., Lisans, 1971.

ERKMEN, Fikriye, **“Türkiye'de En Çok Okunan Kitap Türü”**, İstanbul Üniv., Lisans, 1971.

KIRATLI, Ayşen, **“İzmir Kentinde Kitaplıklar Yolu ile Yapıt Türleri ve Okuyucular Arasındaki İlişki”**, İstanbul Üniv., Lisans, 1971.

KİBAR, Naci, **“Ankara'da Okuyucu Kitap İlişkisi”**, İstanbul Üniv., Lisans, 1971.

MELEK, Hasan, **“Yapıt Türleri ile Okuyucu Arasındaki İlişki”**, İstanbul Üniv., Lisans, 1971.

ÖKTEM, İsmet, **“Türk Tiyatro Yazarlığı”**, İstanbul Üniv., Lisans, 1971.

PAYDAR, Ali, “**Eskişehir İlinde Yapıt Türleri ile Okuyucu Arasındaki İlişki**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1971.

SABİRİNYİĞİT, Zuhâl, “**Pirsultan Abdal'da Sosyal Sorunlar**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1971.

TANKER, Fatma, “**Manisa ve Akhisar'da Halkın Kitaba Olan İlgisi**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1971.

TIĞLAY, Selma, “**Erzurum'da Halkın Kitaba Karşı İlgisi:Erzurum Kitabevleri ve Kitaplıklarında İncelenmiştir**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1971.

URGANCI, Jülide, “**Halkın Kitaba Karşı İlgisi**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1971.

YABAN, İlhami, “**Van Gölü Çevresinde Kullanılan Atasözleri ve Sosyal Karakterleri**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1971.

YELKEN, Nilüfer, “**Mehmet Emin Yurdakul'un Şiirlerinde Toplumsal Yön**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1971.

BÜYÜKYAZICIOĞLU, Sevil, “**Peyami Safa'nın Sosyal Fikirleri (1936-40) Cumhuriyet Gazetesi**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1972.

EROL, Ümit, “**Sosyal Açıdan Eleştiri**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1972.

KUPACI, İbrahim, “**Sivas, Erzurum, Kars ve Çevrelerinde Halk Hikayeleri Araştırması**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1972.

ÖZER, Canan, “**Yaban Romanının Sosyolojik Açıdan Eleştirisi**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1972.

ÖZFIRAT, Sedat, “**Türkiye'de Günümüze Kadar Yayınlanmış Çocuk Dergileri**”, Danışman: Prof. Dr. Cahit TANYOL, İstanbul Üniv., Lisans, 1972.

TÜRKMEN, Kadriye, “**İntibah Romanının Sosyolojik Açıdan İncelenmesi**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1972.

YILMAZÇOBAN, Ahmet, “**Türk Mitolojisi**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1972.

AYDIN, Müjde, “**Nurullah Ataç'ın Güncesinde Batı**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1973.

SOYAK, Gülgün, “**Türkiye ve Osmanlı İmparatorluğu İngilizce Eserler Bibliyografyası**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1973.

ÖZTEKİN, Süleyman Dede, “**Çukurova'da Halkın Kullandığı Atasözleri, Beddualar, Deyimler, Değişler ve Ağıtlar**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1973.

ÇAĞLAR, Adil, “**1974 Yılında Fikir ve Sanat Dergileri**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1974.

GÜRSES, Fulya, “**Kadro Dergisinin İncelenmesi**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1974.

KAÇMAZ, Adil, “**Recaizade Mahmut Ekrem'in ‘Araba Sevdası’ Romanında Batı Sorunu**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1974.

KINCAY, Olcay, “**Kırım Türklerinde Atasözleri ve Efsaneler**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1974.

ZEMİRAN, Hamit, “**Azerbaycan Halk Masalları**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1974.

GÜRSOY, Ahmet, “**‘Türk Düşüncesi’ Dergisi'nin Taranması**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1975.

İLİMAN, Ayla, “**İstanbul Dergisi'nin İncelenmesi**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1975.

KAYAL, Şükran, “**‘Bizim Köy’ün İlk Basımı, Yankılarının Gazete ve Dergilerdeki Yansıması**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1975.

KOÇAR, Çağatay, “**Özbek Türk Atasözleri ve Deyimler**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1975.

AZAKLI, Filiz, “**Yeni Edebiyat Dergisinin İncelenmesi**”, Danışman: Prof. Dr. Cahit TANYOL, İstanbul Üniv., Lisans, 1976.

İNCİLİ, Mehmet, “**Kemal Tahir'in Camı Kıran Çocuk Romanı Üzerine Araştırma**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1976.

KATIRCI, Gülten, “**Varlık Dergisi'nin İncelenmesi, Yıl: 1958–1960**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1976.

ŞENTAY, Bülent, “**Çocuk Edebiyatı Nedir? Türkiye’de Çocuk Edebiyatı**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1976.

YENİER, Abdurrahman, “**Cumhuriyet’ten Bu Yana Türk Romanı ve Türk Romanında Kan Davası Sorunu**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1976.

ALTINTAŞ, Hazma, “**‘Vatandaş Türkçe Konuş’ İsimli Kitabın Osmanlıca’dan Türkçe’ye Çevrilmesi**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1977.

TOPTOPRAK, Niyazi, “**Nasreddin Hoca’nın Şahsında Türk Halk Mizahı**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1977.

ERİŞ, Mihman, “**Değirmen Dergisi Üzerinde Bir Çalışma**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1978.

GÜVENLİ, Mesut, “**‘Hayat’ Dergisi Fihristi**”, Danışman: Prof. Dr. Cahit TANYOL, İstanbul Üniv., Lisans, 1978.

KONUK, Mahir, “**Hilmi Ziya Ülken ve Kemal Tahir’in Romanlarında Toplumsal Açidan Kurtuluş Savaşı**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1978.

RADPAY, Alâaddin, “**İran Atasözleri**”, Danışman: Prof. Dr. Cahit TANYOL, İstanbul Üniv., Lisans, 1978.

GANNAD, Saleh Azizi, “**Kemal Tahir’in Mirası**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1979.

HAMAMİ, Seden, “**Cevat Fehmi Başkut ve Eserlerinin Sosyal Yönü**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1979.

HAZAR, Melike, “**‘Şair Evlenmesi’ ve Tanzimat’ta Bir Sosyal Kurum**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1979.

ORMAN, Mehmet, “**Türk Aydınının Çalışmalarından Bir Örnek (Kemal Tahir’in ‘Zoraki Nişanlı’ Adlı Romanı)**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1979.

YAZOĞLU, Serpil, “**Otobiyografik Özellikler Taşıyan Kitaplarından Kemal Tahir**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1979.

ATEŞ, Sezer, “**Mahmut Yesari’nin ‘Su Sinekleri’ Adlı Eserinin Sosyolojik Açidan İncelenmesi**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1980.

ÇOBANOĞLU, Mustafa, “**Kemal Tahir'in Düşüncesi ‘Son Akşam’ı ve ‘Vasiyetname’si’**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1980.

EĞRİBEL, İ. Ertan, “**Kemal Tahir'in Üçlemesi Üzerine Ön Çalışma (Yediçınar Yaylası-Köyün Kamburu-Büyük Mal)**”, Danışman: Prof. Dr. Cahit TANYOL, İstanbul Üniv., Lisans, 1980.

GÜNENÇ, Zafer, “**Yahya Kemal Beyath'da Tarih ve Toplum Meselesi**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1980.

İÇMENER, Ayfer, “**Milliyet Sanat Dergisi'nde ‘Haftanın Yazıları’ Serisine Toplu Bakış ve Sosyolojik İnceleme**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1980.

KARABAŞ, Ali Serdar, “**Cumhuriyet Sonrası Türk Şiirinde Akımlar**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1980.

YAVAŞ, Hasan, “**Dergâh Mecmuası (Ahmet Haşim ve Yahya Kemal'in) Makale ve Şiirleri**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1980.

COŞKUN, İsmail, “**İslâm Ansiklopedisinde Türk Yazarları ve Makalelerinin İndeksi**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1981.

DANEŞVER, Rasoul Zade, “**Azerbaycan Masalları**”, Danışman: Prof. Dr. Cahit TANYOL, İstanbul Üniv., Lisans, 1982.

HAER, Zavad Sajedi, “**İran'ın Çağdaş Yazar ve Şairlerinin Gelişmesi**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1982.

KONUK, Osman, “**Yeni Türk Şiirinde Toplumsal Olgusu**”, 1982.

YILDIZ, M. Cengiz, “**Mehmet Akif'te ‘Kültür’ ve ‘Medeniyet’ Kavramları**”, Danışman: Dr. Selahattin SOLMAZ, Fırat Üniv., Lisans, 1991.

YILDIRIM, A. Vahap, “**Tasavvuf ve Yunus Emre**”, Danışman: Doç. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Üniv., Lisans, 1992.

BEROJE, Bayram, “**Yunus Emre'nin Bazı Görüşlerinin Sosyolojik Analizi**”, Danışman: Prof. Dr. Zeki ERDOĞMUŞ, Fırat Üniv., Lisans, 1993.

DERMAN, Ergün, “**Masal ve Toplum**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. İbrahim KIR, Fırat Üniv., Lisans, 1994.

ÖZBAY, Çiler, “**Elazığ Atasözleri ve Deyimlerine Sosyo-Psikolojik Bir Yaklaşım**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Celalettin İÇMELİ, Fırat Ün., Lisans, 1994.

BAYDAN, Salih, “**Sezai Karakoç’un Düşüncelerinin Sosyolojik Analizi**”, Danışman: Prof. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Ün., Lisans, 1997.

DEMİR, A. Vahap, “**Mesnevideki Hikayelerin Sosyolojik Analizi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Bahadır KÖKSALAN, Fırat Ün., Lisans, 2000.

ORTAER, Aytekin, “**Necip Fazıl Kısakürek’in Piyeslerinde Toplumsal Değişme ve Çözülme**”, Danışman: H. KONUŞKAN, Fırat Ün., Lisans, 2000.

MUZOĞLU, Hilal, “**Halit Ziya Uşaklıgil’in Romanlarının Batılılaşma Açısından İncelenmesi**”, Danışman: Prof. Dr. Halil NARMAN, Fırat Ün., Lisans, 2001.

2. 2. Dil ve Edebiyat Sosyolojisi Alanındaki Yüksek Lisans Tezleri

ÖZDEMİR, Mehmet, “**Sosyolojik Açıdan Ömer Seyfettin ve Ahmet Rasim’in Hikayelerinin, Yazılarının İncelenmesi, Değerlendirilmesi ve Karşılaştırılması**”, Danışman: Doç. Dr. Mehmet SAĞLAM, Hacettepe Ün., Yüksek Lisans, 1978.

OLORAN, A. Arkaç, “**Popüler Kültür Üzerine Edebiyatın Eleştirel Bir Yeniden Değerlendirilmesi: Öznelliğin Kuruluşunda Bir Sinema Örneği**”, Danışman: Doç. Dr. Bahattin AKŞİT, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1985.

CİNDİOĞLU, Dilek, “**Women Writers and Women’s Fiction in 1970-1985 Period of Turkey**”- “**1970-1985 Dönemi Türkiye’sinde Kadın Yazarlar ve Kadın Yazarların Kurguları**”, Danışman: Doç. Dr. Ayşe ÖNCÜ, Boğaziçi Ün., Yüksek Lisans, 1986.

EĞRİBEL, İ. Ertan, “**Çizgi Romanın Toplumsal Temelleri**”, İstanbul Ün., Yüksek Lisans, 1987.

HUA, Lin Kuan, “**Hsüan-Tsang’ın Seyahatnamesi Ta-T’ang-Si-Yü-Chi Üzerine Bir Çalışma**”, Danışman: Doç. Dr. Baykan SEZER, İstanbul Ün., Yüksek Lisans, 1988.

KIR, İbrahim, “**Mehmet Akif Ersoy’un Görüşlerinin Sosyolojik Analizi**”, Danışman: Prof. Dr. Zeki ERDOĞMUŞ, Fırat Ün., Yüksek Lisans, 1988.

AĞAOĞLU, Şahika, “**Homeros'da Dil-Toplum Bağıntısı**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ahmet SÜERDEM, Mimar Sinan Ün., Yüksek Lisans, 1992.

DEMİR, Ali Özcan, “**Batıda ve Osmanlı Toplumunda Aydınlanma-Roman İlişkisi**”, Danışman: Prof. Dr. Ümit Meriç YAZAN, İstanbul Ün., Yüksek Lisans, 1995.

DEMİRCİ, Berat, “**Mithat Cemal Kuntay'ın Üç İstanbul Adlı Romanında Toplumsal Değişme**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ali ERKUL, Cumhuriyet Ün., Yüksek Lisans, 1992.

ENSAR, Yılmaz, “**Yakup Kadri'nin Romanlarında Toplumsal Değişme**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ali ARSLAN, Sakarya Ün., Yüksek Lisans, 1996.

EROĞLU, Cemal, “**Türk Sosyo-Kültürel Yapısı İçinde Manas Destanı**”, Danışman: Prof. Dr. H. Musa TAŞDELEN, Sakarya Ün., Yüksek Lisans, 1996.

YALDIZ, Mustafa, “**Peyami Safa'nın Romanlarında Aile**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ali ARSLAN, Sakarya Ün., Yüksek Lisans, 1996.

KIZMAZ, Zahir, “**Peyami Safa'nın Eserlerinin Sosyolojik Analizi**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Ün., Yüksek Lisans, 1997.

YAŞAR, M. Ruhat, “**Necip Fazıl Kısakürek'in Görüşlerinin Sosyolojik Analizi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. İbrahim KIR, Fırat Ün., Yüksek Lisans, 1997.

ERDOĞAN, Türkan, “**Nezihe Muhuttin'in Romanlarında Kadın ve Sosyal Değişme**”, Danışman: Doç. Dr. Nevin Güngör ERGAN, Hacettepe Ün., Yüksek Lisans, 1998.

VELİOĞLU, Halide, “**Conservative Decadence: Metin Kaçan-Politics of Language in The 1990's**”- “**Muhafazakar Çöküş: Metin Kaçan-1990'larda Dil Siyaseti**”, Danışman: Prof. Dr. Nükhet SİRMAN, Boğaziçi Ün., Yüksek Lisans, 1998.

EREN, Hıdır, “**Başlangıç Dönemi Türk Romancılığında 'Katibim' Tipi**”, Danışman: Prof. Dr. Ümit Meriç YAZAN, İstanbul Ün., Yüksek Lisans, 1999.

EROĞLU, İbrahim, “**Edebiyat Sosyolojisi Açısından Ahmet Hamdi Tanpınar’ın Eserlerinde Sosyal Boyut**”, Danışman: Doç. Dr. Abdullah TOPÇUOĞLU, Selçuk Üniv., Yüksek Lisans, 1999.

HAVUR, Nilgün, “**Gelişme Yazınında Oryantalizm**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Hayriye ERBAŞ, Ankara Üniv., Yüksek Lisans, 1999.

AKPINAR, Ülfet, “**Türk Edebiyatında Fetret Devri: Tanzimat Edebiyatı**”, Danışman: Doç. Dr. Ertan EĞRİBEL, İstanbul Üniv., Yüksek Lisans, 2000.

TÜRKCAN, Rıza, “**Anadoluculuk Akımı**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Hüseyin TUĞCU, Kırıkkale Üniv., Yüksek Lisans, 2001.

YAVUZ, Nuran, “**Bir Kentsel Etnografya Denemesi: İstanbul’da Göçerlik Anlatıları**”, Danışman: Doç. Dr. Ayşe DURAKBAŞA, Mimar Sinan Üniv., Yüksek Lisans, 2001.

BİRİNCİ, Elif, “**Ömer Seyfettin’in Hikayelerinde Türk Toplumunu**”, Danışman: Doç. Dr. Rahmi KARAKUŞ, Sakarya Üniv., Yüksek Lisans, 2002.

DİNÇ, Mihrican, “**Refik Halid Karay’ın Eserlerinde Türk Toplumunu**”, Danışman: Doç. Dr. Rahmi KARAKUŞ, Sakarya Üniv., Yüksek Lisans, 2002.

SAMURÇAY, Cem, “**Dreaming of Liberation: Codes of Masculinity in Some Upper Middle Class Literati Male Texts**”- “**Özgürlük Rüyalari: Bazı Orta Sınıf Yazar-Erkek Metinlerindeki Erkeklik Kodları**”, Danışman: Prof. Dr. Nühket SİRMAN, Boğaziçi Üniv., Yüksek Lisans, 2002.

SUVEREN, Yaşar, “**Ahmet Hamdi Tanpınar’da Modernleşme, Kültür ve Kimlik Sorunu**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Fikri OKUT, Sakarya Üniv., Yüksek Lisans, 2002.

BAĞDATLI, Narin, “**1978 Politik Kuşağının Tecrübesinin Romanda Temsili**”, Danışman: Doç. Dr. Meral Özbek BOSTANCIOĞLU, Mimar Sinan Üniv., Yüksek Lisans, 2003.

DEMİR, Ilgın Başak, “**Dil-Toplum Bağlantısı Açısından Söylemler**”, Danışman: Prof. Dr. Naci SOYKAN, Mimar Sinan Üniv., Yüksek Lisans, 2003.

ÖZ, Süleyman, “**Doğu ve Güney Doğu Anadolu Sözlü Kültüründe Hikaye Anlatıcılığı**”, Danışman: Doç. Dr. Meral Özbek BOSTANCIOĞLU, Mimar Sinan Ünv., Yüksek Lisans, 2003.

2. 3. Dil ve Edebiyat Sosyolojisi Alanındaki Doktora Tezleri

BERKAY, Ayşe Fügen, “**Yunus Emre'nin Türk Toplumundaki Yeri**”, Danışman: Prof. Dr. Cahit TANYOL, İstanbul Ünv., Doktora, 1973.

YAKIN, Aslı, “**Popüler Kültür ve Cumhuriyet Dönemi Popüler Aşk Edebiyatı: Kerime Nadir Romanları**”, Danışman: Prof. Dr. Tülin İÇLİ, Hacettepe Ünv., Doktora, 1999.

GÜMÜŞOĞLU, Firdevs, “**Kemalist Toplum Modelinde Ülkü Dergisi'nin Yeri**”, Danışman: Prof. Dr. Esin KÜNTAY, Mimar Sinan Ünv., Doktora, 2003.

ASLAN, Cumhur, “**1960-1980 Dönemi Türk Romanında Siyasi Başkaldırı**”, Danışman: Prof. Dr. Sabahattin GÜLLÜLÜ, Atatürk Ünv., Doktora, 2004.

3. BİLGİ SOSYOLOJİSİ ALANINDAKİ TEZLER

3. 1. Bilgi Sosyolojisi Alanındaki Lisans Tezleri

AYTAÇ, Recep, “**Bilgi Toplumu**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. İbrahim KIR, Fırat Ünv., Lisans, 1995.

MERMUTLU, Ayşe, “**Postmodern Epistemoloji Üzerine (Bir Bilgi Sosyolojisi Denemesi)**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Ünv., Lisans, 2001.

3. 2. Bilgi Sosyolojisi Alanındaki Yüksek Lisans Tezleri

AKYOLLU, Işık, “**Etnometodolojik Yaklaşım ve Uygulaması Üzerine Bir Deneme**”, Danışman: Prof. Dr. Cihat ÖZÖNDER, Hacettepe Ünv., Yüksek Lisans, 1988.

ÇİĞDEM, Ahmet, “**Reason and The Emancipation of Society: A Study on Jurgen Habermas and The Theory of Knowledge in Critical Theory**”, -“**Akıl ve Toplumun Özgürleşimi: Jurgen Habermas ve Eleştirel Teoride Bilgi Teorisi Üzerine Bir Çalışma**”, Danışman: Doç. Dr. Ahmet İNAM, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1988.

KONUK, Osman, “**Bilgi Toplumu Eşiğinde Bilgi ve Sosyal Yapı İlişkisinin Sosyolojik Analizine Giriş**”, Danışman: Prof. Dr. Fügen BERKAY, İnönü Ün., Yüksek Lisans, 1988.

ŞENOL, Dolunay, “**Mikro Sosyolojiden Makro Sosyolojiye Köprü Kuran Bir Yaklaşım: Sembolik Etkileşim**”, Danışman: Prof. Dr. Nihat NİRUN, Hacettepe Ün., Yüksek Lisans, 1990.

BAYHAN, Vehbi, “**Enformasyon Toplumunda Kültür: 21.Yüzyıla Girerken Kültürel Dönüşümlerin Bazı Belirtileri**”, Danışman: Prof. Dr. Fügen BERKAY, İnönü Ün., Yüksek Lisans, 1992.

ÇALIK, Cemal, “**Bilginin Kaynağı ve Toplumsal İşlevi Üzerine Eleştirel Bir Yaklaşım**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ali ERKUL, Cumhuriyet Ün., Yüksek Lisans, 1992.

AKTAY, Yasin, “**Political And Intellectual Disputes On The Academisation Of Religious Knowledge**”, “**Dinsel Bilginin Akademizasyonu Üzerine Politik ve Entelektüel Tartışmalar**”, Danışman: Prof. Dr. Bahattin AKŞİT, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1993.

TARHAN, Belkız, “**Ideology of The Technological Practice: Case of Software Programmers In Turkey**”, -“**Teknolojik Pratiğin İdeolojisi: Türk Yazılımcıları Örneği**”, Danışman: Doç. Dr. H. Ünal NALBANTOĞLU, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1993.

ÖZHAN, R. Deniz, “**A Study on The Ideology of Basic Science: Academic Communities of Chemistry and Biology**”, -“**Temel Bilimler İdeolojisi Üzerine Bir Çalışma: Biyoloji ve Kimya Akademik Toplulukları**”, Danışman: Doç. Dr. H. Ünal NALBANTOĞLU, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1994.

YELKEN, Ramazan, “**İslam And Modern Science: Epistemological Orientations**”, “**İslam ve Modern Bilim: Epistemolojik Yönelimler**”, Danışman: Doç. Dr. Kayhan MUTLU, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1994.

BAĞLI, Mazhar, “**Modern Toplumlarda Bilgi ve İktidar**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mustafa AYDIN, Selçuk Ün., Yüksek Lisans, 1995.

HİRA, İsmail, “**Modern Bilime Karşı Bir Proje: Bilginin İslamileştirilmesi (Faruki Örneği)**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Hacı DURAN, Sakarya Ün., Yüksek Lisans, 1995.

NAİR, Güney, “**Bilgi Toplumu Sürecinde Türkiye ve Kitle İletişim Araçları: Çanakkale, Ankara, Sivas İli Örneği**”, Danışman: Prof. Dr. Vahap SAĞ, Cumhuriyet Ün., Yüksek Lisans, 1995.

AÇIKALIN, Neriman, “**The ‘Spontaneous’ Ideology of The Scientists A Case Study on Sociologists in Turkey**”, -“**Bilim Adamlarının Kendiliğinden İdeolojisi: Türkiye'deki Sosyologlar Üzerine Bir Çalışma**”, Danışman: Doç. Dr. H. Ünal NALBANTOĞLU, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1996.

YETİM, Nalan, “**Farklı Toplumsal Kümelerde Bilim ve Bilim Adamı İmgesi**”, Danışman: Prof. Dr. Eyüp KEMERLİOĞLU, Mersin Ün., Yüksek Lisans, 1996.

ÇAĞAN, Kenan, “**Bir Bilgi Formu Olarak Estetik**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mustafa AYDIN, Selçuk Ün., Yüksek Lisans, 1997.

GÖZEL, Özkan, “**Modern Sosyolojide İdeoloji, Özne, İktidar ve Louis Althusser**”, Danışman: Prof. Dr. Ali AKAY, Mimar Sinan Ün., Yüksek Lisans, 1999.

ULUOCAK, Şeref, “**Doğa Bilimleri-Kültür Bilimleri Ayırımında Sosyolojik Açıdan Kurumlaştırma Sürecinin Tartışılması**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Aylin Görgün BARAN, Hacettepe Ün., Yüksek Lisans, 1999.

TABUROĞLU, Özgür, “**The ‘Interdisciplinarity’ in Social Sciences : An Inquiry Into Selected Accounts of Modernity in Turkey**”, -“**Sosyal Bilimlerde Disiplinler Arasılık: Türkiye'de Sosyal Bilimlerde Açılım Olanakları**”, Danışman: Prof. Dr. H. Ünal NALBANTOĞLU, ODTÜ, Yüksek Lisans, 2000.

ÖZKAN, Vildane, “**Bilgi Sosyolojisi ve Karl Mannheim**”, Danışman: Prof. Dr. Hüsamettin ARSLAN, Uludağ Ün., Yüksek Lisans, 2004.

3. 3. Bilgi Sosyolojisi Alanındaki Doktora Tezleri

ARSLAN, Hüsamettin, “**Epistemik Cemaat: Bir Bilim Sosyolojisi Denemesi**”, Danışman: Doç. Dr. Ümit Meriç YAZAN, İstanbul Ün., Doktora, 1991.

TEKELİOĞLU, Orhan, “**Demise of The Social Subject and The Constitutions of "Self": Rereading Michel Foucault**”- “**Toplumsal Öznenin Yokoluşu ve ‘Benlik’ Kuramları: Foucault'nun Yeniden Okunması**”, Danışman: Doç. Dr. H. Ünal NALBANTOĞLU, ODTÜ, Doktora, 1993.

ÇİĞDEM, Ahmet, “**Question of Social Rasyonality: A Study on Max Weber and Jürgen Habermas**”- “**Toplumsal Rasyonality Sorunu: Max Weber ve Habermas Üzerine Bir Çalışma**”, Danışman: Prof. Dr. Elizabeth ÖZDALGA, ODTÜ, Doktora, 1995.

BAĞLI, Mazhar, “**Bilgi Sürecinde Modern Bilincin Mahremiyeti İfşası**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mustafa AYDIN, Sakarya Ün., Doktora, 1999.

AVAR, Adile, “**A Sociological Analysis of The Discursive Formation of Life Sciences And The Nation Building Project in Turkey**”, -“**Türkiye'de Yaşam Bilimlerinin Söylemsel Oluşumu ve Uluslaşma Projesinin Sosyolojik Analizi**”, Danışman: Doç. Dr. Meyda Yeğenoğlu MUTMAN, ODTÜ, Doktora, 2000.

ARIK, Efe, “**Sosyal Bilimlerde İki Kültür Ayrımından Disiplinlerarasılığa**”, Danışman: Doç. Dr. Meral Özbek BOSTANCIOĞLU, Mimar Sinan Ün., Doktora, 2003.

BALKIZ, Bekir, “**Sosyolojide Pozitivist Yöntem Anlayışı ve Türkiye'deki Etkisi: Sosyoloji Elkitapları Üzerinde Yöntembilimsel Bir İnceleme**”, Danışman: Prof. Dr. Ülgen OSKAY, Ege Ün., Doktora, 2003.

4. İLETİŞİM SOSYOLOJİSİ ALANINDAKİ TEZLER

4. 1. İletişim Sosyolojisi Alanındaki Lisans Tezleri

GÖKÇEN, Oktay, “**Manisa İli Turgutlu İlçesinin Karaköy ve Akçapınar Köylerinde Yığın Haberleşme Araçları**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1968.

İMAMOĞLU, Olgun, “**Milliyet Gazetesinde İçerik Analizi**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1968.

POLATSOY, M. Ali, “**Gazete ve Gazete Okurları Arasındaki İlişkiler**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1968.

AYAR, Hızır, “**Cumhuriyet Gazetesi İçerik Çözümlemesi (1961-66)**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1969.

ERGENÇ, Kenan, “**Gazete Reklamları Halkın Satın Almasını Etkiliyor mu?**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1969.

BİNARK, Atilla, “**Cumhuriyet Gazetesinde On Yıllık (1960-69) Bir Dönem İçinde Kamuoyunu Yansıtan Makalelerin Analizi**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1970.

COŞKUN, Orhan, “**Gazete Reklamlarının Halkın Satın Almasına Etkinliği**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1970.

ÖZMEN, Erdoğan, “**Hürriyet Gazetesinde İçerik Analizi**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1970.

TARHAN, Teoman, “**Radyo Yayınlarının Benzer Yapıdaki Bir Topluluktaki Çeşitli Yaş Kuşaklarına Göre Gösterdiği Etkileme Durumları**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1970.

BİRİNCİOĞLU, Gürman, “**Cumhuriyet Gazetesinin 1966-70 İçerik Analizi**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1971.

ÇİÇEKÇİOĞLU, Süleyman, “**Ahlat İlçe Merkezinde Yığın Haberleşmeleri**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1971.

DÜNDAR, Osman, “**Gazete ve Gazete Okurları Arasındaki İlişkiler**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1971.

EROĞLU, Vahit, “**Meşveret Gazetesi ve Ahmet Rıza**”, İstanbul Ün., Lisans, 1971.

GÜLENER, Hamide, “**Reklamcılığın Gelişimi ve Reklam Şirketlerinin Değerlendirilmesi**”, İstanbul Ün., Lisans, 1971.

TEKÇE, Güngör, “**Radyo Yayınlarında İçerik Araştırması**”, İstanbul Ün., Lisans, 1971.

AYTEKİN, Hatice Kübra, “**1971 Yılı Akşam ve Tercüman Gazetelerinin Birinci Derecede Önem Verdikleri Olaylar Yönünden Karşılaştırılması**”, İstanbul Ün., Lisans, 1972.

ÇIKRIKÇI, Rukiye, “**Akşam ve Son Havadis Gazetelerinin Genellikle Baş Manşet Haberlerini Kamuoyuna Veriş Şekilleri**”, İstanbul Ün., Lisans, 1972.

GALIOĞLU, Abdullah, “**Bölgesel Gazetecilik ve Antakya Basını**”, İstanbul Ün., Lisans, 1972.

OĞUZTÜRK, İclal, “**Yenisabah Gazetesinin 1950-51 Yıllarının İncelenmesi**”, İstanbul Ün., Lisans, 1972.

ÖZAKIN, Osman Nuri, “**1940-45 Yıllarında Cumhuriyet Gazetesi'nde Yer Alan Sosyolojik Makaleler**”, İstanbul Ün., Lisans, 1972.

USKU, Güldane, “**Besni İlçe Merkezinde Yığın Haberleşmeleri**”, İstanbul Ün., Lisans, 1972.

YALNIZ, Türkan, “**1960 Yılında Cumhuriyet Gazetesi'nde Yayınlanan Makalelerin Derlenmesi**”, İstanbul Ün., Lisans, 1972.

YILDIZ, Sinan, “**Sinanpaşa İlçesinde Yığın Haberleşmesi**”, İstanbul Ün., Lisans, 1972.

AKGEMİCİ, İbrahim, “**Sırat-ı Müstakim ve Muhammet Abduh'un Burada Yayınlanmış Makaleleri**”, İstanbul Ün., Lisans, 1973.

BAHADORİ, Şehriyar, “**İran'da Gazeteciliğin Doğuşu ve Gelişmesi**”, İstanbul Ün., Lisans, 1973.

BOZDOĞAN, Tahir, “**Milliyet Gazetesinin 1950-51 Yılları Arasındaki Günlük Önemli Haberler, Başyazı, Makale ve Fıkralar Arasındaki İlişki**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1973.

DAĞLI, H. Hüseyin, “**Basın Tarihimiz Üzerine Çıkan Kitaplara Göre Basın**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1973.

DENER, Melek Hatipoğlu, “**Türkiye’de Reklamcılık**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1973.

GÜRKAN, Nurten, “**Milliyet’in İki Yılı (1956-57)**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1973.

KANDİL, Mustafa, “**1933 Yılında Yayınlanmakta Olan Milliyet Gazetesinin Kazım Karabekir Paşa’yı Suçlama Kampanyası**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1973.

MUSLU, Mustafa, “**Balıkesir’de Gazetecilik ve Bölgesel Basın**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1973.

TAŞKINGÖLLÜ, İbrahim, “**“Yeniasır Gazetesi Başmakaleleri’ (1 Aralık 1930-31 Mayıs 1931) (1 Temmuz 1946-10 Eylül 1946)**”, İstanbul Lisans, 1973.

TATLICAN, Server, “**Araştırmacı ve Anketçi Yönü ile Hürriyet Gazetesi**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1973.

YAŞA, Ekrem, “**Milliyet’in İki Yılı (1954-55). Günün Önemli Haberleriyle Makale Fıkralar Arasındaki İlişki**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1973.

ARSLANTÜRK, Zeki, “**Millî Mücadelede İstanbul Basını (30 Ekim 1918–31 Teşrin-i Sani 1923)**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1974.

DOĞU, Ansu, “**1958-59 Yılları Arasında Milliyet Gazetesinde Çıkan Önemli Haberler ve Bu Haberlere Değinen Makale ve Fıkra Yazarları Arasındaki İlişki**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1974.

ELBAŞI, Kıymet, “**1970–1971 Yılları Cumhuriyet Gazetesinde Haber-Makale İlişkileri**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1974.

ERMAN, Melek, “**Havadis Gazetesinde, 18 Ekim 1965 -18 Nisan 1967 Tarihleri Arasında Yayınlanan Sosyal Makalelerin Dökümü**”, İstanbul Ün., Lisans, 1974.

SIDAN, Sıdıka, “**1964–1965 yılları Milliyet Gazetesi Taraması**”, İstanbul Ün., Lisans, 1974.

SUNGUR, Nazan, “**Ortak Pazar-Türkiye İlişkisi Karşısında Basının Tutumu**”, İstanbul Ün., Lisans, 1974.

TEKİNYILMAZ, Halit, “**Tekirdağ'da Mahalli Basın**”, İstanbul Ün., Lisans, 1974.

UZESEN, Halil, “**Milliyet Gazetesi'nin 1962–1963 Yılları**”, İstanbul Ün., Lisans, 1974.

AKSU, Ramazan, “**1956–1957 Yıllarında Cumhuriyet Gazetesi Haber-Makale İlişkileri**”, İstanbul Ün., Lisans, 1975.

ANSAN, İnci, “**Yeni Sabah Gazetesi 1952–1953 Yılları Haberler ve Makaleler Taraması**”, İstanbul Ün., Lisans, 1975.

ERSAL, Ayla, “**1964–1974 TRT Türkiye Radyoları Yayın İlkeleri-Amaçları-Yayın Türleri-Oranları**”, İstanbul Ün., Lisans, 1975.

GERÇEKSEVER, Demir, “**1966–1967 Cumhuriyet Gazetesi Olaylarla Makaleler Arasındaki İlişki**”, İstanbul Ün., Lisans, 1975.

GÜRELLER, Aksan, “**Samsun Basını**”, İstanbul Ün., Lisans, 1975.

İPEKTEN, Hatice, “**Cumhuriyet Gazetesi 1950–1951 Yılları Haber-Makale İlişkisi**”, İstanbul Ün., Lisans, 1975.

KARTAL, Kazım, “**İstanbul Basımında Kıbrıs**”, İstanbul Ün., Lisans, 1975.

KÖK, Selçuk, “**Milliyet Gazetesi (1968–1969) Olaylar ve Yorumlar**”, İstanbul Ün., Lisans, 1975.

LEVİ, Mazalto, “**1964–1965 Cumhuriyet Gazetesi Haber-Makale İlişkisi**”, İstanbul Ün., Lisans, 1975.

ÖZDEMİR, Yalçın, “**1967 Arap-İsrail Savaşının Türk Basınındaki Aksettiriliş Farklılıkları**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1975.

SAYILGAN, Tülay, “**Cumhuriyet Gazetesi'nin 1962–1963 Yılları Arasında Haber-Makale İlişkisi**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1975.

TUNCAY, Dirayet, “**Cumhuriyet Gazetesi 1938 Yılında Haber ve Makale İlişkisi**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1975.

TÜRKMEN, Türkiş, “**Milliyet Gazetesinin Yılbaşı Yazıları (1971–1975)**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1975.

ANASIZ, Kemal, “**1946–1947 Cumhuriyet Gazetesi Haber-Makale İlişkisi**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1976.

KAMACI, Mehmet, “**1974–1975 Milliyet Gazetesi Dış Basında Haber Yorum İlişkisi**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1976.

ÖZGENTÜRK, Ali, “**Türkiye'de Tiyatroda ve Televizyonda Batı Aktarmacılığı, Televizyonun Kültür Yozlaşmasındaki Yeri, Televizyon ve Tiyatro İlişkileri**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1976.

YÜN, Recep, “**1948–1949 Yılları Cumhuriyet Gazetesi Haber-Makale İlişkisinin Tespiti**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1976.

BAL, Hüseyin, “**Basında 12 Mart**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1977.

ÖZCAN, Cemil, “**1939 yılı Cumhuriyet Gazetesinde Çıkan Almanya ile İlgili Haber ve Makaleler**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1977.

UÇAK, Ajlan, “**İstanbul Basınında (Bir Gün'de) Haberler ve Yorumlar Arasındaki İlişki**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1977.

YÜCEŞEN, Yaşar, “**1952 Yılında Türk Basınında Türkiye-Nato İlişkileri**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1977.

HASİP, Abdullah Olgun, “**8 Haziran-6 Temmuz 1958 Tarihleri Arasında Türkiye'de Düzenlenen Kıbrıs Mitingleriyle İlgili Hürriyet-Cumhuriyet Gazetelerindeki Haberler**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1978.

BAYRAMUSTA, Ahmet, “**Teknik Özellikleri Açısından Ülkemizde Reklâmcılık**”, İstanbul Ün.v., Lisans, 1981.

UĞUR, Orhan, “**Sinop'ta Gazetecilik**”, İstanbul Ün.v., Lisans, 1981.

YAYINOĞLU, Osman, “**TRT Yayınlarının Amaç, İlke ve Görevleri**”, İstanbul Ün.v., Lisans, 1981.

AYTAÇ, Ömer, “**Televizyonun Toplum Üzerindeki Etkileri**”, Danışman: Dr. Selahattin SOLMAZ, Fırat Ün.v., Lisans, 1988.

ŞAHİN, Sedanur, “**Radyo ve Televizyonun Toplumsal Etkileri**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Ün.v., Lisans, 1990.

EROL, Şazer, “**Elazığ Dambüyük Köyünde Televizyonun Kadınlar Üzerindeki Etkisi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Celalettin İÇMELİ, Fırat Ün.v., Lisans, 1991.

BAYSU, Kenan, “**Reklamın Üniversite Öğrencileri Üzerindeki Psikolojik ve Sosyolojik Etkileri**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. İbrahim KIR, Fırat Ün.v., Lisans, 1993.

DOĞAN, Ercan, “**Siyasal Tercihlerin Belirmesinde Kitle İletişim Araçlarının Etkisi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Celalettin İÇMELİ, Fırat Ün.v., Lisans, 1994.

ZORTUNA, Ercan, “**Reklam, Reklamcılık ve Reklamın Etkileri Üzerine Bir İnceleme**”, Danışman: Doç. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Ün.v., Lisans, 1994.

ATEŞ, K. Burhan, “**Sosyo-Kültürel Değişkenlere Bağlı Olarak Reklam ve Tüketim İlişkisi**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Ün.v., Lisans, 1995.

BEKÇİ, Funda, “**Kitle İletişim Araçlarının Elazığ İslahevindeki Suçlu Çocukların Tutum ve Davranışlarına Etkisi**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Ün.v., Lisans, 1995.

BULANIK, Yusuf, “**Televizyon Reklamlarının Aile ve Çocuk Üzerine Etkisi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Celalettin İÇMELİ, Fırat Ün.v., Lisans, 1995.

GÖK, İbrahim, “**Kitle İletişimi ve Toplum: Sosyolojik Bir Değerlendirme**”, Danışman: Doç. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Ün.v., Lisans, 1995.

ÖZÇELİK, Şerafettin, “**Reklamcılık Üzerine Sosyo-Psikolojik Bir Analiz**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Selahattin SOLMAZ, Fırat Üniv., Lisans, 1995.

CEYHAN, Zafer, “**Televizyonun Topluma Etkileri**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Selahattin SOLMAZ, Fırat Üniv., Lisans, 1996.

ÇETİNTAŞ, Sevinç, “**Kadınların Siyasi Tercihlerinin Belirlenmesinde Kitle İletişim Araçlarının Etkisi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Celalettin İÇMELİ, Fırat Üniv., Lisans, 1996.

COŞKUN, Hacer, “**Kadın ve Reklam**”, Danışman: Prof. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Üniv., Lisans, 1997.

SAĞLAM, Kerem, “**Türkiye’de Kitle İletişim Araçları ve Reklam**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ömer AYTAÇ, Fırat Üniv., Lisans, 1997.

GÖNGEN, M. Sait, “**İletişimin Sosyal Hayat Üzerindeki Etkisi**”, Danışman: Arş. Gör. Uğur KABASAKAL, Fırat Üniv., Lisans, 1998.

ATEŞ, Mehmet, “**Televizyon Yayınlarının Mollakendi Beldesindeki Toplumsal Etkileri**”, Danışman: Arş. Gör. Yelda SEVİM, Fırat Üniv., Lisans, 1999.

GÜLLER, Ayfer, “**Medyanın Toplum Üzerindeki Etkilerine Sosyolojik Bir Bakış: Elazığ Örneği**”, Danışman: Arş. Gör. Uğur KABASAKAL, Fırat Üniv., Lisans, 2000.

ARPA, Ayşegül, “**Televizyon Programlarının Çocuk Tutum ve Davranışları Üzerindeki Etkileri**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Bahadır KÖKSALAN, Fırat Üniv., Lisans, 2001.

ÇAKAS, Erdal, “**Televizyonun Toplumsal Etkileri**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ömer AYTAÇ, Fırat Üniv., Lisans, 2001.

DURSUN, Fatih, “**Medya ve Küreselleşme**”, Danışman: Prof. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Üniv., Lisans, 2001.

YALÇINDAĞ, Saba, “**Kitle İletişim Araçları Nelerdir? Televizyonun Toplum Üzerine Etkisi**”, Danışman: Arş. Gör. Uğur KABASAKAL, Fırat Üniv., Lisans, 2001.

IŞIK, Asiye, “**Televizyon ve Şiddet**”, Danışman: Prof. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Üniv., Lisans, 2002.

AYDINLI, Ö. Faruk, “**Medyanın Siyasete Etkisi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehtap YEŞİLORMAN, Fırat Üniv., Lisans, 2003.

BAYRAK, Murat, “**Kitle İletişim Araçlarının Sosyalleşme Etkisi**”, Danışman: Prof. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Üniv., Lisans, 2003.

ALKILINÇ, Suzan, “**Televizyonun Toplum Üzerindeki Etkisi**”, Danışman: Arş. Gör. Uğur KABASAKAL, Fırat Üniv., Lisans, 2004.

BİNGÖL, Ayşe, “**Televizyonun Ev Kadınları Üzerindeki Etkileri**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ömer AYTAÇ, Fırat Üniv., Lisans, 2004.

4. 2. İletişim Sosyolojisi Alanındaki Yüksek Lisans Tezleri

MUTMAN, Mahmut, “**Advertising As A Form of Mass Communication**” “**Bir Kitle İletişim Tarzı Olarak Reklam**”, Danışman: Doç. Dr. Bahattin AKŞİT, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1985.

TÜFEKÇİOĞLU, Hayati, “**Cumhuriyet İdeolojisi ve Türk Basını (Hakimiyeti Milliye 1 Aralık 1928-31 Aralık 1929)**”, Danışman: Doç. Dr. Korkut TUNA, İstanbul Üniv., Yüksek Lisans, 1988.

BİLGİLİ, Ahmet, “**Türkiye'nin Avrupa Topluluğu ile Bütünleşmesinde Basının Rolü**”, Danışman: Doç. Dr. Arif ESİN, Mimar Sinan Üniv., Yüksek Lisans, 1989.

ÖZGEN, Yelda Sevim, “**Televizyon Yayınlarının Keban İlçesinde Çalışmayan Kadınlar Üzerindeki Toplumsal Etkileri**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Üniv., Yüksek Lisans, 1991.

TURAN, Selma, “**Çok Partili Yaşama Geçişin Basına Yansıması: Demokrat Parti'nin Kuruluşu**”, Danışman: Prof. Dr. Korkut TUNA, İstanbul Üniv., Yüksek Lisans, 1991.

NİROOBAKHSH, Mahmood, “**Impact of New Technologies: The Case Of Information Technology in Developing Countries**”- “**Yeni Teknolojilerin Etkisi: Gelişen Ülkelerde Enformasyon Teknolojisinin Durumu**”, Danışman: Doç. Dr. H. Ünal NALBANTOĞLU, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1992.

ÇILBIYIKOĞLU, Najda, “**Medyaların Türk Toplumunun Sosyalleşmesindeki Yeri**”, Danışman: Doç. Dr. Ali AKAY, Mimar Sinan Ünv., Yüksek Lisans, 1993.

AKGÜN, Tülin, “**Özel Televizyonların Kadınların Siyasi Davranışlarına Etkileri**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Çağatay ÖZDEMİR, Hacettepe Ünv., Yüksek Lisans, 1995.

KARA, Mustafa, “**Kitle İletişim Araçlarının Toplumsal Gücü**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ali ARSLAN, Sakarya Ünv., Yüksek Lisans 1995.

AYAN, Dursun, “**Öğrenilmiş Çaresizlik Modeli Üzerine Sosyolojik Bir Araştırma**”, Danışman: Prof. Dr. Tülin İÇLİ, Hacettepe Ünv., Yüksek Lisans, 1996.

HAZAR, Murat, “**Kitle İletişimin Etkileri ve Sosyolojik İşlevlerinden Gündem Kurma**”, Danışman: Prof. Dr. Cihat ÖZÖNDER, Hacettepe Ünv., Yüksek Lisans, 1996.

KOCADAŞ, Bekir, “**Kitle İletişim Araçları ve Siyaset Kurumuna Etkisinin Analizi**”, Danışman: Prof. Dr. Fügen BERKAY, İnönü Ünv., Yüksek Lisans, 1996.

KILIÇ, Şükrü, “**Türk Basınının Gelişim Sürecinde Sağ Basının Yeri (Başlangıcından 1960’a Kadar)**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Hacı DURAN, Sakarya Ünv., Yüksek Lisans 1997.

KIZILDAĞ, Şaban, “**Medyanın Popüler Kültüre Etkisi ve Yükselen Pop Müzik**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ali ARSLAN, Sakarya Ünv., Yüksek Lisans 1997.

OKUR, Özlem, “**Alternative Advertisements on Turkish Television Channels**”- “**Türk Televizyon Kanalları Üzerine Alternatif Reklamlar**”, Danışman: Prof. Dr. Ayşe ÖNCÜ, Boğaziçi Ünv., Yüksek Lisans, 1997.

ÖZGÜN, Aras, “**Televisual Apparatus and Video As An Emancipatory Technological Form For The Re-Construction of Everyday Life**”- “**Televizüel Aygıt ve Günlük Hayatın Yeniden İnşasına Yönelik Özgürleştirici Bir Teknolojik Form Olarak Video**”, Danışman: Prof. Dr. H. Ünal NALBANTOĞLU, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1997.

DEMEZ, Gönül, “**Medya Dili: Basında Yer Alan Cinayet Haberlerinin İçerik Çözümlemesi**”, Danışman: Prof. Dr. Esin KÜNTAY, Mimar Sinan Ün., Yüksek Lisans, 1998.

TALİMCİLER, Ahmet, “**Türkiye'de Futbol Fanatizmi ve Medya İlişkisi: (Fanatik ve Fotomaç Örneği)**”, Danışman: Doç. Dr. Nihat ERDOĞAN, Ege Ün., Yüksek Lisans 1998.

KILIÇALP, Noğman, “**Representation of Events Through The Printed Media; Demonstrations on May 1 st 1996 and in Gaziosmanpaşa District on March 1995 in İstanbul**”- “**Yazılı Medyada Olayların Temsili: İstanbul Gaziosmanpaşa İlçesinde Mart 1995 ve 1 Mayıs 1996 Gösterileri**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Sibel KALAYCIOĞLU, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1999.

PARS, Elif, “**Information and Communication Technologies: A Comparison Between Turkey and The European Union**”- “**Enformasyon ve İletişim Teknolojileri: Türkiye ve Avrupa Birliği Arasında Bir Karşılaştırma**”, Danışman: Doç. Dr. Yusuf Ziya ÖZCAN, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1999.

OKUR, Neşe Kilis, “**Sosyolojik Açıdan Televizyonun Toplum Üzerindeki Etkileri (Isparta Uygulaması)**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Kamil KAYA, Süleyman Demirel Ün., Yüksek Lisans, 2000.

GÜLTEKİN, Mehmet Nuri, “**Banka Reklamlarında İmaj**”, Danışman: Doç. Dr. Hâle OKÇAY, Ege Ün., Yüksek Lisans, 2001.

GÜNEL, Aslı, “**The Spatio-Temporal Constructs of Advertising Professionals As Global Locals**”- “**Küresel Yereller Olarak Reklamcıların Zaman ve Mekan Kodlamaları**”, Danışman: Prof. Dr. Nükhet SİRMAN, Boğaziçi Ün., Yüksek Lisans, 2001.

KURT, Ahmet, “**Televizyonun Toplum Üzerindeki Etkilerinin Sosyolojik Olarak İncelenmesi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Zeynep Gökçe Akgür BİLGE, Yüksek Lisans, Sakarya Ün., 2001.

KÜÇÜKŞEN, Kübra, “**Kitle İletişim Araçlarının Bireyin Politik Tercihleri Üzerindeki Etkisi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Himmet HÜLÜR, Selçuk Ün., Yüksek Lisans, 2001.

SÖNMEZ, Alemdar, “**Medya ve İdeoloji**”, Danışman: Doç. Dr. Meral Özbek BOSTANCIOĞLU, Mimar Sinan Ün., Yüksek Lisans, 2001.

ALAN, Orhan, “**Yerel Kitle İletişim Araçlarının Kamuoyu Oluşumuna Etkisi (Isparta Örneği)**”, Danışman: Doç. Dr. Hüseyin BAL, Süleyman Demirel Ün., Yüksek Lisans, 2001.

KADERCAN, Ali, “**Reklamın Toplum Üzerindeki Yabancılaştırıcı Etkisi Üzerine Bir Deneme**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Dolunay Şenol ÇEVİK, Kırıkkale Ün., Yüksek Lisans, 2001.

YILDIZ, Serpil, “**Yerel Yayıncılık ve Kamuoyu**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Rüstem ERKAN, Dicle Ün., Yüksek Lisans, 2001.

CESUR, Serpil, “**Yazılı Basında Politikacı**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Engin ÖNEN, Ege Ün., Yüksek Lisans, 2002.

ERBEN, Gül Selin, “**2000'li Yıllarda Tüketim Toplumu ve Teknolojik Gelişme ile Küreselleşen Medyaların Toplumsal Boyutları: Türkiye'den Örnekler**”, Danışman: Doç. Dr. Güliz ERGİNSOY, Mimar Sinan Ün., Yüksek Lisans, 2002.

BÖLÜKBAŞ, Kenan, “**İnternet Cafeler ve İnternet Bağımlılığı Üzerine Sosyolojik Bir Araştırma: Diyarbakır Örneği**” Danışman: Yrd. Doç. Dr. Cengiz YILDIZ, Dicle Ün., Yüksek Lisans, 2003.

DAĞDELEN, Hasibe, “**Reklamlarda Küresel ve Yerel Temaların Kullanılışı**”, Danışman: Doç. Dr. Vehbi BAŞER, Kırıkkale Ün., Yüksek Lisans, 2003.

KARAKADILAR, Kenan, “**Televizyonun Türk Aile Yapısı Üzerindeki Etkileri**”, Danışman: Doç. Dr. M. Said DOĞAN, Sakarya Ün., Yüksek Lisans, 2003.

SIRAKAYA, Berna, “**Popüler Kültür ve Medya**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mustafa AÇIKGÖZ, Sakarya Ün., Yüksek Lisans, 2003.

TANDAÇGÜNEŞ, Nilnur, “**Çocuğun Kültürel Yabancılaşmasında Televizyonun Rolü (İlköğretimde Dil Algılaması Üzerine Bir Araştırma)**”, Danışman: Prof. Dr. Korkut TUNA, İstanbul Ün., Yüksek Lisans, 2003.

MERMER, Faruk, “**Bursa Merkez Yerleşiminde İnternet Kafelerde İnternet Kullanımı ve Kullanıcılarının Sosyo-Demografik Analizi: Bursa-Osmangazi Örneği**”, Danışman: Prof. Dr. Fügen BERKAY, Uludağ Ün., Yüksek Lisans, 2004.

TATAR, İlknur, “**Kore Savaşı ve Dönem Siyasetinin Ulusal Basına Yansımaları**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Bedri MERMUTLU, Uludağ Ün., Yüksek Lisans, 2004.

4. 3. İletişim Sosyolojisi Alanındaki Doktora Tezleri

GÖRGÜN, Aylın, “**Bilimsel ve Teknik Enformasyonun Türkiye'nin Sosyal Yapısına Etkisi**”, Danışman: Doç. Dr. Cihat ÖZÖNDER, Hacettepe Ün., Doktora, 1990.

KONUK, Osman, “**Türkiye'de Televizyonun Tutum, Davranış ve Değer Değişmelerine Etkisi (Malatya Örneği)**”, Danışman: Prof. Dr. Fügen BERKAY, İnönü Ün., Doktora, 1991.

ÖNÜR, Nimet, “**Kentleşme Sürecinde Bireylerin Kitle İletişim Araçlarına Yönelimine Aile Yapısının Etkisi (Televizyon-Radyo-Gazete)**”, Danışman: Ülgen OSKAY, Ege Ün., Doktora, 1991.

TÜFEKÇİOĞLU, Hayati, “**Sosyolojik Açıdan Gazete ve Osmanlı Gazeteciliğinin Temellendirilmesi**”, Danışman: Doç. Dr. Korkut TUNA, İstanbul Ün., Doktora, 1993.

AKHTAR, Shakil, “**Mass Media in The Politics of A Developing Muslim Society: Pakistan 1970-1990**”- “**Gelişen Müslüman Toplumun Politikasında Kitle İletişimi: Pakistan 1970-1990**”, Danışman: Prof. Dr. Bahattin AKŞİT, ODTÜ, Doktora, 1994.

AKIN, Mustafa, “**İletişim Araçlarının Kamuoyunu Etkilemedeki Rolü (Malatya Örneği)**”, Danışman: Prof. Dr. Fügen BERKAY, İnönü Üniv., Doktora, 1994.

BULGU, Nefise, “**Kitle İletişim Araçlarının Toplumsal Yapıya Olumsuz Etkileri-Sapma Davranışları**”, Danışman: Prof. Dr. Tülin İÇLİ, Hacettepe Üniv., Doktora, 1995.

GÜNDÜZ, Mustafa, “**Basın ve Terör**”, Danışman: Prof. Dr. Sabahattin GÜLLÜLÜ, Atatürk Üniv., Doktora, 1995.

DEMİRCİ, Mustafa, “**Global Sistemde Televizyonun Yeri ve Politik Kullanımı**”, Danışman: Prof. Dr. Ümit Meriç YAZAN, İstanbul Üniv., Doktora, 1996.

ERGUR, Ali, “**Ideology Generating Function and Economy of Television News: A Case Study on Prime-Time News of Six Channels in Turkey**”- “**Televizyon Haberlerinin İdeoloji Üretme İşlevi ve Ekonomi Politikası Türkiye’de Altı Kanalın Prime-Time Haberleri Üzerine Bir Vaka Çözümlemesi**”, Danışman: Prof. Dr. H. Ünal NALBANTOĞLU, ODTÜ, Doktora, 1997.

KARAALP, Didem, “**İletişim ve Kitleleri İkna Etme Biçimi Olarak Propagandanın Sosyolojik Bir Analizi**”, Danışman: Doç. Dr. Aylin Görgün BARAN, Hacettepe Üniv., Doktora, 1998.

BİRGÜL, Alev Kahya, “**Kitle İletişim Araçlarından Televizyonun Aile İçi İlişkileri Üzerine Etkisi**”, Danışman: Doç. Dr. Gülay ARIKAN, Hacettepe Üniv., Doktora, 1999.

ÖZTÜRK, Hüseyin Emin, “**Çocuğun Sosyalleşmesinde Televizyonun Etkisi**”, Danışman: Prof. Dr. Musa TAŞDELEN, Sakarya Üniv., Doktora, 1999.

TARHAN, Belkız, “**New Communication and Information Technologies As Process in Relations; A Case Study of The Internet Use in Turkish Academic Practice**”- “**İlişkiler Üzerinde Temellenen Süreçler Olarak Yeni İletişim ve Bilişim Teknolojileri: Türk Akademik Pratiğinde İnternet Kullanımı Örneği**”, Danışman: Prof. Dr. Hasan Ünal NALBANTOĞLU, ODTÜ, Doktora, 2001.

AKINOĞLU, Orhan, “**Eğitim ve Sosyalleşme Açısından İnternet Kullanımı (İstanbul Örneği)**”, Danışman: Prof. Dr. Musa TAŞDELEN, Sakarya Ün., Doktora, 2002.

KOCADAŞ, Bekir, “**Görsel Medya ve Şiddet Kültürü (Ortaöğrenim Çağı Gençliğinin Şiddet Eğiliminde Görsel Medyanın Etkisi Malatya Uygulaması)**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Osman KONUK, İnönü Ün., Doktora, 2002.

G. SERBEST ZAMAN

1. SERBEST ZAMANLAR SOSYOLOJİSİ ALANINDAKİ TEZLER

1. 1. Serbest Zamanlar Sosyolojisi Alanındaki Lisans Tezleri

TUZ, Şanver, “**Baskil İlçesinde Kahvehaneye Gitme ve Kumar Alışkanlığı**”, Danışman: Dr. Selahattin SOLMAZ, Fırat Ün., Lisans, 1991.

YAZICI, Mehmet, “**Üniversite Öğrencilerinin Serbest Zaman Faaliyetleri**”, Danışman: Doç. Dr. H. Musa TAŞDELEN, Fırat Ün., Lisans, 1993.

DOĞAN, Ahmet, “**Boş Zamanların Psiko-Sosyal Açısından İncelenmesi ve Fırat Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Öğrencilerinin Boş Zaman Faaliyetleri**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Celalettin İÇMELİ, Fırat Ün., Lisans, 1994.

AYDIN, Tuncay, “**Elazığ’da 11-20 Yaş Gençlerin Boş Zaman Faaliyetleri**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Celalettin İÇMELİ, Fırat Ün., Lisans, 1995.

ATAK, Yalçın, “**İstanbul Küçükçekmece İlçesi Çamlıkaltı Mahallesinde Oturan (12-24) Yaş Arası Gençlerin Boş Zaman Faaliyetlerinin Sosyolojik Açısından İncelenmesi**”, Danışman: Prof. Dr. Halil NARMAN, Fırat Ün., Lisans, 1997.

TEKİN, M. Yasin, “**Mamak İlçesi (Ankara) Şahap Gürler Mahallesinde Oturan Gençlerin Boş Zaman Faaliyetlerinin Sosyolojik Açısından İncelenmesi**”, Danışman: Prof. Dr. Halil NARMAN, Fırat Ün., Lisans, 1997.

KUT, Mehmet, “**Kahvehanelerin Toplumsal İşlevleri: Diyarbakır-Bağlar Örneği**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ömer AYTAÇ, Fırat Ün., Lisans, 1998.

ŞAHİNCİ, Bertan, “**Gülaçtı Öğrenci Yurdunda Kalan Öğrencilerin Boş Zaman Faaliyetlerinin Sosyolojik Açından İncelenmesi**”, Danışman: Prof. Dr. Halil NARMAN, Fırat Üniv., Lisans, 1998.

ÜMÜTÇÜ, İlker Kaan, “**Fırat Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümü Öğrencilerinin Boş Zaman Faaliyetlerini Değerlendirme Şekilleri**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Üniv., Lisans, 1999.

ATLI, Mehmet, “**Şanlı Urfa’da Kahve ve Kahvehane Kültürüne Sosyolojik Bir Bakış**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ömer AYTAÇ, Fırat Üniv., Lisans, 2002

KANSU, Mehmet, “**Üniversite Gençliğinin Serbest Zaman Faaliyetleri**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Bahadır KÖKSALAN, Fırat Üniv., Lisans, 2003.

1. 2. Serbest Zamanlar Sosyolojisi Alanındaki Yüksek Lisans Tezleri

AKIN, Dilek, “**Use of Free Time Among M.E.T.U. Students**” -“**ODTÜ’lü Öğrenciler Arasında Serbest Zaman Kullanımı**”, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1985.

SÜZER, Melda, “**Üniversite Öğrencilerinin Sosyal ve Ekonomik Özelliklerine Göre Boş Zaman Faaliyetlerini Değerlendirme Biçimleri (Pamukkale Üniversitesi Örneği)**”, Danışman: Doç. Dr. Çağatay ÖZDEMİR, Hacettepe Üniv., Yüksek Lisans, 1997.

SANKIR, Hasan, “**Üniversite Öğrencilerinin Sosyal ve Ekonomik Özelliklerine Göre Serbest Zaman Faaliyeti Olarak Sanat Tüketimleri:Hacettepe Üniversitesi Örneği**”, Danışman: Prof. Dr. Demet ULUSOY, Hacettepe Üniv., Yüksek Lisans, 2001.

2. SANAT/SİNEMA SOSYOLOJİSİ ALANINDAKİ TEZLER

2. 1. Sanat/Sinema Sosyolojisi Alanındaki Lisans Tezleri

TÖRÜN, Enver, “**Sosyal Katmanların Sinema Karşısındaki Tavrı**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1971.

SEMİZ, Ali, “**Yönetmen Lütfü Akad’ın Sekiz Filminde Sosyal Tema**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1975.

GÜÇLÜ, Tülin, “**Sosyolojik Bakımdan Toplum ve Sanat İlişkileri**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1975.

YEŞİLORMAN, Mehtap, “**Üniversite Gençliği Ne Dinliyor? Müziğin Sosyopsikolojik ve Kültürel Etkisi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. H. Hilmi KARABORAN, Fırat Üniv., Lisans, 1990.

GÜR, Yusuf, “**Türk Toplumunda Müzik Tercihini Etkileyen Faktörler (Yozgat İli Erdoğan Akdağ Mahallesi Örneği)**”, Danışman: Prof. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Üniv., Lisans, 1997.

ATAMAN, Afif, “**Sinema Sanatının Gelişimi ve Luis Bunuel Sineması**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ömer AYTAÇ, Fırat Üniv., Lisans, 1999.

2. 2. Sanat/Sinema Sosyolojisi Alanındaki Yüksek Lisans Tezleri

ŞAHİN, Demet, “**Minyatür Sanatının Sosyo-Kültürel Temelleri ve Sürname-i Hümayün**”, Danışman: Prof. Dr. Cihat ÖZÖNDER, Hacettepe Üniv., Yüksek Lisans, 1985.

NALÇAOĞLU, Asuman, “**Sociological and Semiological/Psychoanalytical Approaches in Feminist Film Theory: ‘Woman's Films’ in Turkish Cinema During 1980s**”-“**Feminist Film Teorisinde Sosyolojik, Semiyolojik ve Psikanalitik Yaklaşımlar: 1980'ler Türkiye'sinde ‘Kadınlar Filmi**””, Danışman: Doç. Dr. Yakın ERTÜRK, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1991.

DELLALOĞLU, Besim, “**Frankfurt Okulunun Sanat Anlayışı: Sanat-Toplum Bağıntısı Açısından Bir Araştırma**”, Danışman: Doç. Dr. Naci SOYKAN, Mimar Sinan Üniv., Yüksek Lisans, 1994.

BİRKİYE, Selen Korad, “**Representation of Women and Family in The Turkish Republican Drama**”- “**Cumhuriyet Dönemi Türk Tiyatro Oyunlarında Kadının ve Ailenin Betimlenmesi**”, Danışman: Prof. Dr. Yıldız ECEVİT, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1996.

BAYRAKÇEKEN, Gökçe, “**Belgesel Sinema ve Türk Belgesel Filmcilğinin Gelişim ve Yapısı Üzerine Sosyolojik Bir İnceleme**”, Danışman: Prof. Dr. Beylü DİKEÇLİĞİL, Hacettepe Üniv., Yüksek Lisans, 1997.

DAŞCI, Elif, **“Impact of Islamic Ideologies on The Turkish Cinema: A Study on The Popular Products of Milli Cinema Between 1970s and 1990s”- “İslami İdeolojilerin Türk Sineması Üzerindeki Etkileri: 1970'ler ve 1990'lar Arasındaki Popüler Milli Sinema Örnekleri Üzerine Bir Çalışma”**, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ayşe SAKTANBER, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1998.

YANARDAĞOĞLU, Eylem, **“Production of Primetime Soap Operas From The Viewpoint of Scriptwriters”- “Senaryo Yazarlarının Gözüyle Yerli Soap Operalarının Üretim Süreleri”**, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Hetta RİTTERSBERG, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1999.

ÜZEL, Ceren, **“Order of Things Art: The Case of The Art Museums”- “Sanatta Nesnelerin Düzeni: Sanat Müzeleri Örneği”**, Danışman: Prof. Dr. H. Ünal NALBANTOĞLU, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1999.

DOĞRU, Barış, **“Türk Sinemasında Gök Hikayeleri”**, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Meral Özbek BOSTANCIOĞLU, Mimar Sinan Üniv., Yüksek Lisans, 1999.

AYDIN, Yiğit, **“Repercussions of Nationalist Thought on Music During The Earley Republican Period in Turkey”- “Erken Dönem Cumhuriyet Türkiye'sinde Ulusal Düşüncenin Müzik Üzerindeki Etkisi”**, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Halil NALÇAOĞLU, ODTÜ, Yüksek Lisans, 2000.

AKMAN, M. Kubilay, **“Lukacs'ın Sanat Anlayışı: Sanat Sosyolojisi Açısından Bir Değerlendirme”**, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Besim DELLALOĞLU, Mimar Sinan Üniv., Yüksek Lisans, 2001.

EROL, Merih, **“New Modes of Creating Public Space : The Case of Kalan Müzik”- “Kamusal Alan Oluşturmanın Yeni Biçimleri: Kalan Müzik Olayı”**, Danışman: Prof. Dr. Nilüfer GÖLE, Boğaziçi Üniv., Yüksek Lisans, 2001.

SEVER, Neşe, **“Toplumsal Belleğin Oluşumunda Sinemanın Etkisi (Toplumsal Göstergeler ve Türkiye Ölçeğinde Örnekler)”**, Danışman: Doç. Dr. Güliz ERGİNSOY, Mimar Sinan Üniv., Yüksek Lisans, 2002.

YILMAZ, Bülent Tunga, “**Discourse and Narrative in The National Cinema Movement**”- “**Ulusal Sinema Akımında Söylem ve Anlatı**”, Danışman: Dr. Dario MİZRAHİ, Boğaziçi Üniv., Yüksek Lisans, 2002.

BOYNİK, Sezgin, “**Situasyonist Hareketin Modern Toplumlara Etkisi**”, Danışman: Prof. Dr. Ali AKAY, Mimar Sinan Üniv., Yüksek Lisans, 2003.

DEHMEN, Bedirhan, “**Appropriations of Folk Dance at The Intersection of The National and The Global : Sultans of The Dance**”-“**Ulusal ve Küreselin Kesişim Noktasında Dansların Kullanımları: Sultan of The Dance**”, Danışman: Prof. Dr. Meltem AHISKA, Boğaziçi Üniv., Yüksek Lisans, 2003.

ATASOY, Güray, “**Müzik Sosyolojisi Bağlamında Türkiye’de Müzik: Bursa Örneği**”, Danışman: Prof. Dr. Fügen BERKAY, Uludağ Üniv., Yüksek Lisans, 2004.

2. 3. Sanat/Sinema Sosyolojisi Alanındaki Doktora Tezleri

EĞRİBEL, İ. Ertan, “**Resim Sanatı ve Türk Resminde Batılılaşma Eğilimleri**”, Danışman: Prof. Dr. Baykan SEZER, İstanbul Üniv., Doktora, 1990.

ULUSOY, Demet, “**Türkiye Cumhuriyeti Döneminde Devlet-Sanat İlişkisi: Batılı Sanatların Benimsetilmesi**”, Danışman: Prof. Dr. Cihat ÖZÖNDER, Hacettepe Üniv., Doktora, 1991.

DELLALOĞLU, Besim, “**Toplumsal Yapının Yeniden Biçimlenmesi (Habermas Üstüne Bir Araştırma)**”, Danışman: Prof. Dr. Naci SOYKAN, Mimar Sinan Üniv., Doktora, 1997.

BAKER, Ulus, “**From Opinions To Images: Towards A Sociology of Affects**”- “**Kanaatlerden İmajlara: Duygular Sosyolojisine Doğru**”, Danışman: Prof. Dr. Bahattin AKŞİT, ODTÜ, Doktora, 2002.

ÇAĞAN, Kenan, “**Popüler Kültür ve Sanat**”, Danışman: Doç. Dr. Ali Rıza ABAY, Sakarya Üniv., Doktora, 2002.

3. SPOR SOSYOLOJİSİ ALANINDAKİ TEZLER

3. 1. Spor Sosyolojisi Alanındaki Lisans Tezleri

KAR, Şemsettin, “**Futbolun Sosyolojik Analizi**”, Danışman: Doç. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Üniv., Lisans, 1992.

METE, Abdulvahap, “**Futbol Fanatizmi Konusunda Sosyolojik ve Psikolojik Bir Araştırma**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Selahattin SOLMAZ, Fırat Üniv., Lisans, 1996.

BUDAK, Ali, “**Futbolun Toplum Üzerindeki Etkisi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehtap YEŞİLORMAN, Fırat Üniv., Lisans, 2003.

3. 2. Spor Sosyolojisi Alanındaki Yüksek Lisans Tezleri

PEPE, Kadir, “**Isparta ve Burdur İl Merkezindeki Lisanslı Sporcuların Sosyo- Ekonomik Yapıları**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Hüseyin BAL, Süleyman Demirel Üniv., Yüksek Lisans, 1998.

TALİMCİLER, Ahmet, “**Türkiye’de Futbol Fanatizmi ve Medya İlişkisi (Fanatik ve Fotomaç Örneği)**”, Danışman: Prof. Dr. Nihat ERDOĞAN, Ege Üniv., Yüksek Lisans, 1998.

SERT, Mahmut, “**Spor Sosyolojisi ve Türk Futbolunda İktidar Sorunu**”, Danışman: Prof. Dr. Ali AKAY, Mimar Sinan Üniv., Yüksek Lisans, 1999.

AFACAN, Ersin, “**Futbolcuların Profesyonellik Anlayışları Üzerine Sosyolojik Bir Çözümleme (Manisa Örneği)**”, Danışman: Doç. Dr. Hüseyin BAL, Süleyman Demirel Üniv., Yüksek Lisans, 2001.

3. 3. Spor Sosyolojisi Alanındaki Doktora Tezleri

ÖCALAN, Mehmet, “**Sporda Fanatizm: Futbol Seyircileri Üzerine Sosyolojik Bir Araştırma: Elazığ Örneği**”, Danışman: Prof. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Üniv., Doktora, 2003.

4. TURİZM SOSYOLOJİSİ ALANINDAKİ TEZLER

4. 1. Turizm Sosyolojisi Alanındaki Lisans Tezleri

TUNCER, Gülsen, “**Sosyo-Ekonomik Açıdan Türkiye’de Turizm Politikası**”, İstanbul Ünı., Lisans, 1968.

TOPÇU, Turgut, “**Turizm Olayı ve Sosyal Hayatımız**”, İstanbul Ünı., Lisans, 1968.

ERGÜN, Bahri, “**Turizmin Halk Davranış ve Sosyal İlişkileri Üzerine Tesirleri**”, Danışman: Prof. Dr. Cahit TANYOL, İstanbul Ünı., Lisans, 1972.

YAVRU, Mehmet, “**Turizm**”, Danışman: Prof. Dr. Cahit TANYOL, İstanbul Ünı., Lisans, 1973.

ŞAFAK, Doğan, “**Turizmin Toplumsal Değişmeye Sosyo-Ekonomik Etkisi ve Güvercinlik Köyü**”, Danışman: Doç. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Ünı., Lisans, 1989.

BİLGİN, Selahattin, “**Turizmin Sosyal Değişmeye Etkisi: Pamukkale Örneği**”, Danışman: Doç. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Ünı., Lisans, 1993.

SULU, Süleyman, “**Turizmin Sosyal Yapı Üzerine Tesirleri ve Turizmin Payallar Kasabasına Tesirleri**”, Danışman: Doç. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Ünı., Lisans, 1995.

YILMAZ, Sevgi, “**Mersin İl Merkezindeki Turistik Otellerde Çalışanların İş Doyumu**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ömer AYTAÇ, Fırat Ünı., Lisans, 1997.

KOÇ, İsmail, “**Turizmin Manavgat’ın Sosyo-Kültürel Yapısına Etkisi**”, İnönü Ünı., Lisans, 1999.

KARABULUT, Yeşim, “**Sivrice (İlçesi)’nin Sosyo-Kültürel, Ekonomik ve Turizm Potansiyeli Açısından Sosyolojik Olarak Değerlendirilmesi**”, Danışman: Arş. Gör. Yelda SEVİM, Fırat Ünı., Lisans, 1999.

BAĞCI, Kerbi, “**Kahramanmaraş Ekinözü İçmelerinde Turizm ve Faaliyetlerin Yöre Ekonomisine Katkısı**”, İnönü Ünı., Lisans, 2000.

TOKER, Mustafa, “**Elazığ İlinde Sosyolojik Açıdan Turizmin Değerlendirilmesi**”, Danışman: Arş. Gör. Uğur KABASAKAL, Fırat Ün., Lisans, 2001.

UÇAR, Yusuf, “**Sosyal Değişme ve Gelişme Sürecinde Turizm**”, İnönü Ün., Lisans, 2003.

4. 2. Turizm Sosyolojisi Alanındaki Yüksek Lisans Tezleri

AKALIN, Nur, “**Türk Turizm Sosyolojisi**”, Danışman: Prof. Dr. Nerves TURHAN, Mimar Sinan Ün., Yüksek Lisans, 1991.

SAM, Rıza, “**Turizm ve Sosyal Değişme**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Osman KONUK, İnönü Ün., Yüksek Lisans, 1994.

TOSUN, Nurcan, “**Türkiye’de Kongre Turizminin Ekonomik, Sosyal ve Kurumsal Boyutlarıyla İncelenmesi**”, Danışman: Doç. Dr. Ahmet SÜERDEM, Mimar Sinan Ün., Yüksek Lisans, 1994.

KIRAL, Mehmet, “**KKTC’de 1974 Sonrası Meydana Gelen Sosyo-Ekonomik Değişmeler ve Bu Değişim İçerisinde Turizmin Etkileri**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehmet ÖZDEMİR, Hacettepe Ün., Yüksek Lisans, 1995.

TATAROĞLU, Enis Güvenç, “**Attitudes Towards Tourism A Case Study On Ürgüp**”- “**Turizme Karşı Tutumlar: Ürgüp Saha Araştırması**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehmet ECEVİT, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1995.

KAÇAR, İlke, “**Yaz Turizmi Mekan ve Aktivitelerinin Sosyolojik Açıdan İncelenmesi (Antalya Örneği)**”, Danışman: Doç. Dr. Ahmet SÜERDEM, Mimar Sinan Ün., Yüksek Lisans, 1995.

YILDIZ, Özkan, “**Türkiye Avrupa Birliği İlişkilerinde Turizmin Sosyal Boyutu**”, Danışman: Prof. Dr. Ercan TATLIDİL, Ege Ün., Yüksek Lisans, 1997.

GÜNAL, Asena, “**Orientalism From Travel Literature To The Discourse of Tourism**”- “**Gezi Edebiyatından Turizm Söylemine Oryantalizm**”, Danışman: Doç. Dr. Meyda Yeğenoğlu MUTMAN, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1998.

OKUR, Nejla, “**Socio-Economic And Socio-Cultural Impacts of Tourism in Avanos**”- “**Turizmin Avanos'ta Sosyo-Ekonomik ve Sosyo-Kültürel Yapıya Etkileri**”, Danışman: Prof. Dr. Kayhan MUTLU, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1998.

AKALAN, Abdullah Recai, “**Turizmin Eğridir'in Sosyo-Ekonomik Yapısında Meydana Getirdiği Değişiklikler**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Nilüfer Özcan DEMİR, Hacettepe Üniv., Yüksek Lisans, 2001.

PALA, Nurettin, “**Turizmin Sosyo-Kültürel Sonuçları Açısından Bir İnceleme (Balıca Mağarası Örneği)**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Orhan BATMAN, Sakarya Üniv., Yüksek Lisans, 2001.

4. 3. Turizm Sosyolojisi Alanındaki Doktora Tezleri

ÖZDEMİR, Mehmet, “**Turizmin Türkiye'nin Sosyo-Ekonomik Yapısına Tesirleri**”, Danışman: Doç. Dr. Tülin İÇLİ, Hacettepe Üniv., Doktora, 1990.

BAL, Hüseyin, “**Turizmin Kırsal Toplumda Aile İçi İlişkilere Etkisi Antalya'nın Üç Köyünde Karşılaştırmalı Bir Araştırma**”, Danışman: Prof. Dr. Ülgen OSKAY, Ege Üniv., Doktora, 1993.

GÜRKAN, M. İlhan, “**Turizm Hareketlerinin Bir Yerleşim Biriminde (Belek/Antalya) Sosyal Yapıdaki Değişimlere Etkileri**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Çağatay ÖZDEMİR, Hacettepe Üniv., Doktora, 1995.

KIRAL, Mehmet, “**Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde Girne ve Karpas Bölgelerinde Turizme Bakış Üzerine Sosyolojik Bir Araştırma**”, Danışman: Prof. Dr. Tülin İÇLİ, Hacettepe Üniv., Doktora, 2000.

ELMAS, Şermin, “**Women's Paid and Unpaid Work in Tourism: A Case of Nevşehir-Avanos-Ürgüp Triangle in The Cappadocia Region**”- “**Turizm Sektöründe Ücretli ve Ücretsiz Çalışan Kadın İş Gücü: Kapadokya Bölgesi, Nevşehir-Avanos, Ürgüp Üçgeninde Bir Durum Değerlendirilmesi**”, Danışman: Doç. Dr. Yıldız ECEVİT, ODTÜ, Doktora, 2002.

H. TOPLUMSAL HAREKETLER VE TOPLUMSAL DEĞİŞME

1. ÇEVRECİLİK KONULU TEZLER

1. 1. Çevrecilik Konulu Lisans Tezleri

BİLCAN, Birsen, “**Toplumsal Değişme Çerçevesinde Çevre Sorunlarına Bakış**”, Danışman: Dr. Yelda Sevim ÖZGEN, Fırat Üniv., Lisans, 2004.

KOÇTÜRK, Nuriye, “**Enerji Kaynakları ve Toplumsal Çevre**”, Danışman: Arş. Gör. Uğur KABASAKAL, Fırat Üniv., Lisans, 2004.

1. 2. Çevrecilik Konulu Yüksek Lisans Tezleri

DİNÇER, Meral, “**Çevre Bilincinin Oluşmasında Çevre Eğitiminin Rolü**”, Danışman: Doç. Dr. Beğlü EKE, Hacettepe Üniv., Yüksek Lisans, 1988.

GÜLSARAN, Öznur, “**Kentleşme ve Çevre Sorunları Karşısında Gebze Organize Sanayi Bölgesi**”, Danışman: Prof. Dr. Safa ERKÜN, Mimar Sinan Üniv., Yüksek Lisans, 1990.

CEDİDİ, Oya, “**Çevre-Toplum Etkileşimi**”, Danışman: Prof. Dr. Nerves TURHAN, Mimar Sinan Üniv., Yüksek Lisans, 1991.

BİLGİN, Rıfat, “**Çevre Problemlerinin Sosyal- Kültürel Değerlerle İlişkisi**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Üniv., Yüksek Lisans, 1997.

ÇOLAK, Tekin, “**Modernizm-Sanayileşme, Sanayi Toplumu Bağlamında Ortaya Çıkan Sosyo-Kültürel ve Ekolojik Riskleri**”, Danışman: Doç. Dr. Gülay ARIKAN, Hacettepe Üniv., Yüksek Lisans, 1998.

ADEM, Çiğdem, “**Development of Environmentalism in Turkey: A Sociological Case Study of Two Environmental Non Governmental Organizations**”- “**Türkiye'de Çevreciliğin Gelişimi: İki Çevre Sivil Toplum Kuruluşu Üzerine Sosyolojik Bir Alan Araştırması**”, Danışman: Prof. Dr. Bahattin AKŞİT, ODTÜ, Yüksek Lisans, 2000.

HAKKIOĞLU, Ümit, “**Environmental Awareness Among Differnt Socio-Economic Groups: A Case Study of Soma Thermal Power Plant**”- “**Farklı Sosyo-Ekonomik Gruplar Arasındaki Çevre Bilinci: Soma Termik Santrali Üzerine Bir Alan Çalışması**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Hetta Rittersberg-TILIÇ, ODTÜ, Yüksek Lisans, 2001.

1. 3. Çevrecilik Konulu Doktora Tezleri

KAYIR, Gülser, “**Çevre Korumaya Ekolojik Yaklaşım: Dalyan Örneği**”, Danışman: Doç. Dr. Ahmet SÜERDEM, Mimar Sinan Üniv., Doktora, 1994.

ÇETİN, Oya Beklan, “**Environmental Knowledge, Athitudes and Behavior in Eskişehir**”- “**Eskişehir'de Çevre Bilgisi, Çevresel Tutum ve Davranış**”, Danışman: Prof. Dr. Mehmet ECEVİT, ODTÜ, Doktora, 2002.

2. İSLAMCILIK KONULU TEZLER

2. 1. İslamcılık Konulu Lisans Tezleri

KASIMOĞLU, Veli, “**İslam Hukukunda Son Modernleşme Teşebbüsleri**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1956.

KÖSEBEY, Vasfı, “**Ali Şeriatı ve İslam Sosyolojisine Katkısı**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1982.

TÜRK, Sabahaddin, “**II. Abdülhamit Dönemi Osmanlı İmparatorluğu'nun İslamcılık Siyaseti**”, Danışman: Arş. Gör. Etem ÇALIK, İnönü Üniv., Lisans, 1991.

ALTUN, Betül, “**İslamın İlim Anlayışı ve Aydınlar**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Yaşar KAYA, İnönü Üniv., Lisans, 1995.

ÇELİK, Ekrem, “**Ali Bulaç'ın Eserlerinde İslam ve Sivil Toplum**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Osman KONUK, İnönü Üniv., Lisans, 1995.

HAŞİMOĞLU, S. Cengiz, “**Çoğulcu Sistemlerde Siyasal İktidar-Siyasal Muhalefet ve İslam'ın Siyasal Yönetimi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ömer AYTAÇ, Fırat Üniv., Lisans, 1997.

GÖÇKEN, Adem, “**Türk Milliyetçiliğinin Tarihi Süreç İçerisinde İslami Açıdan Tahlili**”, İnönü Ün., Lisans, 1998.

DAYAN, Mesut, “**Çağdaş İslam Düşüncesinde Fazlur-rahman**”, İnönü Ün., Lisans, 2000.

DUYUL, Abdullah, “**Nurculuk Hareketi'nde Fethullah Gülen Cemaatinin Yeri**”, İnönü Ün., Lisans, 2000.

KOYUN, Songül, “**Feminist ve İslamcı Bakış Açısıyla Kadın**”, İnönü Ün., Lisans, 2001.

2. 2. İslamcılık Konulu Yüksek Lisans Tezleri

AÇIKALIN, Oya, “**Modernizm/Westernism vs Fundamentalism/Islamism: An Analysis of Two Islamic Periodicals of Turkey**”- “**Modernizm/Batıcılık vs Fundemantalizm/İslamcılık: Türkiye'de İki İslamcı Dönemin Analizi**”, Danışman: Doç. Dr. Bahattin AKŞİT, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1987.

KABAKÇI, Petek Y., “**Tükiye'de 12 Eylül Sonrası Gözlenen İslami Hareket'in Ankara'da Sosyal Bilimler Dalındaki Öğretim Elemanlarınca Değerlendirilmesi Üzerine Bir Anket Araştırması**”, Danışman: Prof. Dr. Cihat ÖZÖNDER, Hacettepe Ün., Yüksek Lisans, 1989.

ASLITÜRK, Zeliha, “**Development of An Islamic Intellectual Career in Turkey: The Case of Ali Bulaç**”- “**Türkiye'de İslami Entellektüellerin Kariyer Gelişimi: Ali Bulaç Örneği**”, Danışman: Doç. Dr. Bahattin AKŞİT, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1990.

BAKER, Ulus, “**Peace Discourse in Political Language Peace, Discourse and Opinion in Islam**”- “**Siyasal Dilde ‘Huzur’ Söylemi; İslam'da Huzur, Söylem ve Görüşü**”, Danışman: Prof. Dr. H. Ünal NALBANTOĞLU, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1993.

DOĞAN, Ali Yüksel, “**Present Significance of Islamic Fundamentalism in Turkey: An Investigation of The ‘Journal Islam’ 1983-1991**”- “**Radikal İslamcı Hareketin Türkiye'deki Mevcut Önemi: İslam Dergisinin Değerlendirilmesi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Elizabeth ÖZDALGA, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1993.

GÜNEŞ, Tacettin, “**Concept of Islamism With in Ziya Gökalp's Sociology**”- “**Ziya Gökalp Sosyolojisinde İslamcılık Kavramı**”, Danışman: Doç. Dr. Kayhan MUTLU, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1993.

MAZMAN, İbrahim, “**Islamic Tradition and Modernity From Confrontation To Intellectual Interaction**”- “**Karşılaşımın Entelektüel Etkileşime: İslam Geleneği ve Modernizm**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Elizabeth ÖZDALGA, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1993.

SÜNDAL, Fatma, “**Islamic Tarikat And Everyday Life in A Small Turkish Town**”- “**Küçük Bir Türk Kasabasında İslami Bir Tarikat ve Gündelik Hayat**”, Danışman: Prof. Dr. Bahattin AKŞİT, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1993.

DEMİRPOLAT, Anzavur, “**Ulema, Intellectual, and The Modernization Of Muslim Societies**”- “**Ulema, Aydın ve İslam Toplumlarının Modernleşmesi**”, Danışman: Prof. Dr. H. Ünal NALBANTOĞLU, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1994.

YELKEN, Ramazan, “**Islam and Modern Science: Epistemological Orientations**”- “**İslam ve Modern Bilim: Epistemolojik Yönelimler**”, Danışman: Doç. Dr. Kayhan MUTLU, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1994.

HİRA, İsmail, “**Modern Bilime Karşı Bir Proje: Bilginin İslamileştirilmesi (Faruki Örneği)**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Hacı DURAN, Sakarya Üniv., Yüksek Lisans, 1995.

AKPINAR, Mithat, “**Osmanlı Dönemi Fikir Akımları İçerisinde İslamcılık Akımının Yeri: Siyasal Bir İnceleme**”, Danışman: Doç. Dr. Ali ERKUL, Cumhuriyet Üniv., Yüksek Lisans, 1996.

ÇAYIR, Kenan, “**Islamist Civil Society Associations: The Case of The Rainbow İstanbul Women’s Platform**”- “**İslamcı Bir Sivil Toplum Örgütü: Gökkuşak İstanbul Kadın Platformu**”: Danışman Prof. Dr. Nilüfer GÖLE, Boğaziçi Üniv., Yüksek Lisans, 1997.

KÖMEÇOĞLU, Uğur, “**Sociologically Interpretative Approach to Fethullah Gülen Community Movement**”- “**Fethullah Gülen Cemaati Hareketine Sosyolojik Bir Yorumlayıcı Yaklaşım**”, Danışman: Prof. Dr. Nilüfer GÖLE, Boğaziçi Ün., Yüksek Lisans, 1997.

DAŞCI, Elif, “**Impact of Islamic Ideologies on The Turkish Cinema: A Study on The Popular Products of Milli Cinema Between 1970s and 1990s**”- “**İslami İdeolojilerin Türk Sineması Üzerindeki Etkileri: 1970'ler ve 1990'lar Arasındaki Popüler Milli Sinema Örnekleri Üzerine Bir Çalışma**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ayşe SAKTANBER, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1998.

BULUT, Suat, “**Toplumsal Bir Model Örneği Olarak Türk İslam Sentezi**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Ün., Yüksek Lisans, 1999.

KILINÇ, Meltem Öz, “**İslamcı Hareket ve Kadın**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Dilek Çiftçi YEŞİLTUNA, Ege Ün., Yüksek Lisans, 2000.

ÖZCAN, Ayşe Esra, “**The New Configurations Islam in Contemporary Turkey: The Case of Yaşar Nuri Öztürk**”- “**İslamın Türkiye'deki Yeni Kamusal Görünümleri: Yaşar Nuri Öztürk Örneği**”, Danışman: Prof. Dr. Nilüfer GÖLE, Boğaziçi Ün., Yüksek Lisans, 2000.

BÜYÜKBAYRAM, Sercan, “**Transformation Process of Radical Political Islam During 1990`s in Turkey: The Case of Haksöz And Değişim Periodicals**”- “**Haksöz ve Değişim Dergileri Çerçevesinde Türkiye'de Radikal Siyasi İslamın 1990'lardaki Değişim Süreci**”, Danışman: Prof. Dr. Bahattin AKŞİT, ODTÜ, Yüksek Lisans, 2002.

KÜÇÜK, Yusuf, “**II. Meşrutiyet Dönemi İslamcılarında 'Terakki' Fikri: Sırat-I Müstakim Örneği**”, Danışman: Prof. Dr. Korkut TUNA, İstanbul Ün., Yüksek Lisans, 2002.

2. 3. İslamcılık Konulu Doktora Tezleri

SAKTANBER, Ayşe, “**Islamic Revitalization in Turkey: An Urban Model of A ‘Counter-Society’, A Case Study**”- “**Türkiye’de İslami Yeniden Canlanma: Bir Karşı Toplum Modeli Saha Araştırması**”, Danışman: Prof. Dr. Bahattin AKŞİT, ODTÜ, Doktora, 1995.

BAŞER, Alev Erkilet, “**Orta Doğu’da Modernleşme ve İslami Hareketler: Türkiye, Mısır, İran**”, Danışman: Prof. Dr. Beylül DİKEÇLİGİL, Hacettepe Üniv., Doktora, 1996.

HÜLÜR, Himmet, “**Techno-Scientific Constitution of Action, Globalization And Inner Dimension: The Cases of İsmail Ağa And İskender Paşa Branches of The Nagshbandi Order**”- “**Eylemin Tekno-Bilimsel Oluşumu, Küreselleşme ve İç Boyut: Nakşibendi Tarikatının İsmail Ağa ve İskender Paşa Kolları Örneği**”, Danışman: Doç. Dr. Yusuf Ziya ÖZCAN, ODTÜ, Doktora, 1996.

AKTAY, Yasin, “**Body, Text, Identity: The Islamist Discourse of Authenticity in Modern Turkey**”- “**Beden, Metin, Kimlik: Modern Türkiye’de İslamcı Otantisite Söylemi**”, Danışman: Prof. Dr. Bahattin AKŞİT, ODTÜ, Doktora, 1997.

ÖZDEMİR, Şennur, “**Religious and Soci-Economic Transformation of Turkey: The Case of The MÜSİAD (The Independent Industrialist and Businessmen`s Association)**”- “**Türkiye’de Ekonomik ve Dinsel Dönüşüm: MÜSİAD Örneği**”, Danışman: Prof. Dr. Sencer AYATA, ODTÜ, Doktora, 2001.

DEMİRPOLAT, Anzavur, “**Rise of Islamic Economic Ethic, Rationality and Capitalism in Modern Turkey**”- “**Türkiye’de İslami İktisat Ahlakının Yükselişi, Rasyonalite ve Kapitalizm: Konya Örneği**”, Danışman: Prof. Dr. Yusuf Ziya ÖZCAN, ODTÜ, Doktora, 2002.

3. KİMLİK SOSYOLOJİSİ ALANINDAKİ TEZLER

3. 1. Kimlik Sosyolojisi Alanındaki Lisans Tezleri

ASLANTÜRK, Meral, “**Bir Sorun Olarak Kimlik ve Küreselleşme Süreci**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehtap YEŞİLORMAN, Fırat Üniv., Lisans, 1999.

ÇAKAN, Meltem, “**Küreselleşme ve Küreselleşmenin Kültür/Kimlik Bağlamında Değerlendirilmesi**”, Danışman: Arş. Gör. Uğur KABASAKAL, Fırat Üniv., Lisans, 2003.

ÖNCÜL, Murat, “**Türkiye’de Etnik Kimlik ve Etnik Gruplar**”, Danışman: Dr. Yelda SEVİM, Fırat Üniv., Lisans, 2003.

3. 2. Kimlik Sosyolojisi Alanındaki Yüksek Lisans Tezleri

TEKELİOĞLU, Orhan, “**Demise of The Social Subject and The Constitutions of ‘Self’: Rereading Michel Foucaulty**”- “**Toplumsal Öznenin Yokoluşu ve ‘Benlik’ Kuramları: Foucault'un Yeniden Okunması**”, Danışman: Prof. Dr. H. Ünal NALBANTOĞLU, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1993.

MOLLAOĞLU, Beria Julide, “**History and The Construction of Identity: The Kazak Experience**”- “**Tarih ve Kimliğin Oluşumu: Kazak Deneyimi**”, Danışman: Prof. Dr. İsenbike TOGAN, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1996.

EKEN, Hurigül, “**Modernizm ve Postmodernizm’de Kültürel Kimlik Olgusunun Ele Alınışı**”, Danışman: Doç. Dr. Mustafa AYDIN, Selçuk Üniv., Yüksek Lisans, 1997.

GÖKALP, Emre, “**Constitution of Turkish National Identity and Republican Institutions**”- “**Türk Milli Kimliğinin İnşası ve Cumhuriyet Kurumları**”, Danışman: Doç. Dr. Mehmet ECEVİT, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1997.

ÖZATAŞ, Aslı, “**Women and Nationalism in Uzbekistan: The Role of Women in The Formation of National Identity Between Soviet Modernization and Indigenization**”- “**Özbekistan’da Kadın ve Milliyetçilik: Sovyet Modernleşmesi ve Yenileşme Arasında Kadınların Milli Kimliğinin Oluşumundaki Rolü**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ayşe SAKTANBER, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1997.

TAK, Ahmet, “**Emergence of Turkish Nationalism: The Problem of Turkish National Identity**”- “**Türk Milliyetçiliğinin Doğuşu: Türk Milli Kimlik Sorunu**”, Danışman: Doç. Dr. Yusuf Ziya ÖZCAN, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1997.

KAYAALP, Ebru, “**Literary Representation of Hybrid Identities: The Case of German-Turks**”- “**Melez Kimliklerin Edebi Temsili: Alman-Türkler Örneği**”, Danışman: Doç. Dr. Meyda Yeğenoğlu MUTMAN, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1998.

YUNA, Metin Levent, “**Identity Construction : Self-Narration of Educated Turkish Jewish Young Adults**”- “**Eğitilmiş Türk Yahudi Gençlerin Kimlik Kurgulaması**”, Danışman: Prof. Dr. Haldun GÜLALP, Boğaziçi Üniv., Yüksek Lisans, 1999

DAĞ, Sibel, “**Abdallar: Kültürel Kimlik ve Toplumsal Değişme**”, Danışman: Doç. Dr. Ayşe DURAKBAŞA, Mimar Sinan Üniv., Yüksek Lisans, 2000.

HİRA, Havva Ferizat, “**Globalleşme Sürecinde Yeni Kimlik Oluşumları**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Fikri OKUT, Sakarya Üniv., Yüksek Lisans, 2001.

SAN, Vehbi, “**Belçika Özelinde Batı Avrupa Türkleri**”, Danışman: Doç. Dr. Ertan EĞRİBEL, İstanbul Üniv. ,Yüksek Lisans, 2001.

SELEK, Pınar, “**Bir Alt Kültürün Dışlanma Mekanı: Ülker Sokak**”, Danışman: Doç. Dr. Meral Özbek BOSTANCIOĞLU, Mimar Sinan Üniv., Yüksek Lisans, 2001.

YELUTAŞ, Nihan, “**Constitutive Role of German National Identity Formation in The Turkish Migrants Perception of Self and Other**”- “**Alman Kimliğinin Almanya'daki Türk Göçmenlerinin Kimlik Oluşumundaki Belirleyici Rolü**”, Danışman: Doç. Dr. Meyda Yeğenoğlu MUTMAN, ODTÜ, Yüksek Lisans, 2001.

ÇELİK, Zafer, “**Language Engineering and The Formation of A Nation: Turkey Between 1932-1938**”- “**Dil Mühendisliği ve Bir Ulusun Kuruluşu: Türkiye 1932-1938**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ceylan TOKLUOĞLU, ODTÜ, Yüksek Lisans, 2002.

POYRAZ, Tuğça, “**Uluslaşma ve Ulusal Kimliğin Oluşum Sürecinin Tarihsel-Sosyolojik Bir Analizi**”, Danışman: Doç. Dr. Gülay ARIKAN, Hacettepe Üniv., Yüksek Lisans, 2002.

SUVEREN, Yaşar, “**Ahmet Hamdi Tanpınar’da Modernleşme, Kültür ve Kimlik Sorunu**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Fikri OKUT, Sakarya Üniv., Yüksek Lisans, 2002.

BABÜL, Elif Müyesser, “**Belonging To Imbros: Citizenship and Sovereignty in The Turkish Republic**”- “**İmroz’da Aidiyet: Türkiye Cumhuriyeti’nde Vatandaşlık ve Egemenlik**”, Danışman: Prof. Dr. Nükhet SİRMAN, Boğaziçi Üniv., Yüksek Lisans, 2003.

3. 3. Kimlik Sosyolojisi Alanındaki Doktora Tezleri

DİKBİYİK, Coşkun, “**Türk Toplumunda Kimlik Bunalımı ve Din Olayı**”, Danışman: Prof. Dr. Korkut TUNA, İstanbul Üniv., Doktora, 1994.

AKTAY, Yasin, “**Body, Text, Identity: The Islamist Discourse of Authenticity in Modern Turkey**”- “**Beden, Metin, Kimlik: Modern Türkiye’de İslamcı Otantisite Söylemi**”, Danışman: Prof. Dr. Bahattin AKŞİT, ODTÜ, Doktora, 1997.

KAYA, Ferda Şule, “**İstanbul Yahudilerinin Kimlik Tanımlamaları Üzerine Bir Alan Araştırması**”, Danışman: Prof. Dr. Ümit Meriç YAZAN, İstanbul Üniv., Doktora, 1999.

AYDINGÜN, Ayşegül, “**Rethinking Ethnic Identity Formation: The Case of The Ahıska (Meskhetian) Turkish in Turkey and Kazakhstan**”- “**Etnik Kimlik Oluşumu Üzerine Yeniden Düşünmek: Türkiye ve Kazakistan’da Ahıska Türkleri Örneği**”, Danışman: Prof. Dr. Sencer AYATA, ODTÜ, Doktora, 2001.

ARİFİ, Suleiman, “**Unjust Borders and Ethnic Minorities in Esatren Europe Are The Main Obstacles For Total United Europe**”, Danışman: Prof. Dr. H. Musa TAŞDELEN, Sakarya Üniv., Doktora, 2002.

4. KÜRESELLEŞME KONULU TEZLER

4. 1. Küreselleşme Konulu Lisans Tezleri

DEMİR, Mustafa, “**Emre Kongar'ın Küreselleşme Süreci Hakkındaki Düşünceleri**”, İnönü Üniv., Lisans, 2001.

TUZCU, Hakan, “**Küreselleşme Sürecinde Türkiye'nin Yeri**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehtap YEŞİLORMAN, Fırat Üniv., Lisans, 2002.

AKTÜRK, Serap, “**Küreselleşme Sürecinde Değişen Tabakalaşmanın Yeni Boyutları**”, Danışman: Dr. Yelda Sevim ÖZEN, Fırat Üniv., Lisans, 2003.

BATAR, Selda, “**Küreselleşme ve Kültürel Emperyalizm**”, Danışman: Prof. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Üniv., Lisans, 2003.

ÇAKAN, Meltem, “**Küreselleşme ve Küreselleşmenin Kültür/Kimlik Bağlamında Değerlendirilmesi**”, Danışman: Arş. Gör. Uğur KABASAKAL, Fırat Üniv., Lisans, 2003.

AĞIRMAN, Hürrem, “**Globalleşme ve Yeni Sömürgecilik**”, Danışman: Prof. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Üniv., Lisans, 2004.

ÖZER, Beylan, “**Küreselleşme Sürecinde Üçüncü Dünya Ülkeleri**”, Danışman: Prof. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Üniv., Lisans, 2004.

SAYGI, Güzin, “**Küreselleşme ve Popüler Kültürün İnsan Hayatına Olumlu ve Olumsuz Etkileri**”, Danışman: Arş. Gör. Uğur KABASAKAL, Fırat Üniv., Lisans, 2004.

YALINKILINÇ, Fatime, “**Küreselleşme Sürecinde Ulus-Devletin Geleceği**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehtap YEŞİLORMAN, Fırat Üniv., Lisans, 2004.

4. 2. Küreselleşme Konulu Yüksek Lisans Tezleri

ÜSTÜNTAŞ, Yaşar, “**Küreselleşme ve Üçüncü Dünya Ülkeleri**”, Danışman: Doç. Dr. Mimar TÜRKKAHRAMAN, Kırıkkale Üniv., Yüksek Lisans, 2001.

AYSOY, Mehmet, “**Küresel Sosyoloji; Sosyolojide Küreselleşme Çalışmalarına Eleştirel Bir Yaklaşım**”, Danışman: Prof. Dr. Korkut TUNA, İstanbul Üniv., Yüksek Lisans, 2002.

AVCIOĞLU, Gürcan Ş., “**Sanayileşme ve Küreselleşme**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Berrin EYCE, Selçuk Üniv., Yüksek Lisans, 2003.

AKMAN, Hakan, “**Kitle ve Siyasal İktidar İlişkisi Açısından Küreselleşme ve ‘Karşıtları’**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ayşe AZMAN, Mersin Üniv., Yüksek Lisans, 2003.

GÜNDÜZALP, Abdulcelil, “**Küreselleşme ve Küreselleşme Karşıtlığı**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Cahit BAĞCI, Yüzüncü Yıl Üniv., Yüksek Lisans, 2003.

OKŞAR, Mustafa, “**Küreselleşme ve Ulus-Devlet Çatışmasında İnsan Hakları**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Emin Yaşar DEMİRCİ, Yüzüncü Yıl Üniv., Yüksek Lisans, 2003.

ÖZCAN, Akın, “**Farklı Sosyo-Ekonomik ve Kültürel Grupların Etkileşimi (Elazığ Cumhuriyet Mah. Örneği)**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Üniv., Yüksek Lisans, 2003.

SUSTAM, Engin, “**Küresel Sistem İçinde Toplumsal Okumak ve Minör Politika**”, Danışman: Prof. Dr. Ali AKAY, Mimar Sinan Üniv., Yüksek Lisans, 2003.

TANYERİ, Burcu, “**Küreselleşme Sürecinin Türkiye’de Yoksulluk Sorununa Etkileri**”, Danışman: Prof. Dr. Esin KÜNTAY, Mimar Sinan Üniv., Yüksek Lisans, 2003.

BERBER, Taner, “**Küreselleşme Sürecinde Terörizm**”, Danışman: Dr. Yelda SEVİM, Fırat Üniv., Yüksek Lisans, 2004.

GÜNDÜZ, Olgun, “**Küreselleşme Sürecinde Değişen Yaşam Tarzları, Dönüşen Tüketim Kalıpları: Bursa Örneğinde Mekan ve Kültür Ekseninde Farklaşan Kimlikler**”, Danışman: Prof. Dr. Fügen BERKAY, Uludağ Üniv., Yüksek Lisans, 2004.

4. 3. Küreselleşme Konulu Doktora Tezleri

YÜKSEL, Mehmet, “**Küreselleşme Sürecinde Ulusal Hukuka Sosyolojik Bir Bakış**”, Danışman: Prof. Dr. Cihat ÖZÖNDER, Hacettepe Ün., Doktora, 2000.

KEÇECİ, Sunay Ferai, “**Küreselleşme ve Türkiye’de Eğitim Alanına Yansımaları**”, Danışman: Doç. Dr. Gülay ARIKAN, Hacettepe Ün., Doktora, 2002.

5. MODERNİZM/POST-MODERNİZM KONULU TEZLER

5. 1. Modernizm/Post-Modernizm Konulu Lisans Tezleri

BUCAKLI, Selman, “**Modernlik Üzerine Teorik Bir Araştırma**”, Danışman: Doç. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Ün., Lisans, 1996.

ERAYMAN, Mustafa, “**Erol Güngör’ün Türkiye’nin Modernleşmesine Katkısı**”, İnönü Ün., Lisans, 1999.

KARAKAY, Murat, “**Anthony Giddens’ta Modernlik Kavramı**”, Danışman: Prof. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Ün., Lisans, 1999.

ÇİFTÇİ, Murat, “**Postmodernizm**”, Danışman: Prof. Dr. Halil NARMAN, Fırat Ün., Lisans, 2000.

GÜLSÜN, Ufuk, “**Postmodernizm Sosyolojisi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehtap YEŞİLORMAN, Fırat Ün., Lisans, 2001.

YILMAZ, Gülsüm, “**Postmodernizm ve Eğitim**”, Danışman: Arş. Gör. Uğur KABASAKAL, Fırat Ün., Lisans, 2002.

YILMAZ, Murat, “**Postmodernizm ve Popüler Kültür**”, Danışman: Prof. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Ün., Lisans, 2002.

5. 2. Modernizm/Post-Modernizm Konulu Yüksek Lisans Tezleri

ÖZKİRAZ, Ahmet, “**Modernleşme Teorileri ve Postmodern Durum**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Abdullah TOPÇUOĞLU, Selçuk Ün., Yüksek Lisans, 1993.

TOSUNOĞLU, Abdullah, “**Modernizm Üzerine Teorik Bir Araştırma**”, Danışman: Doç. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Ün., Yüksek Lisans, 1994.

AYSOY, Mehmet, “**Batılı Bilgi ve Teknik Transferi Açısından Osmanlı Modernleşmesi**”, Danışman: Prof. Dr. Sami ŞENER, Sakarya Ün., Yüksek Lisans, 1996.

ŞEN, Ercan, “**Hannah Arendt ve Modern Toplum Eleştirisi**”, Danışman: Doç. Dr. Abdullah TOPÇUOĞLU, Selçuk Ün., Yüksek Lisans, 1996.

EKEN, Hurigül, “**Modernizm ve Postmodernizmde Kültürel Kimlik Olgusunun Ele Alınışı**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mustafa AYDIN, Selçuk Ün., Yüksek Lisans, 1997.

ALDEMİR, Zülfinaz, “**Erol Güngör’de Modernleşme**”, Danışman: Doç. Dr. Nevin Güngör ERGAN, Hacettepe Ün., Yüksek Lisans, 1998.

ÇOLAK, Tekin, “**Modernizm, Sanayileşme, Sanayi Toplumu Bağlamında Ortaya Çıkan Sosyo-Kültürel ve Ekolojik Riskleri**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Gülay ARIKAN, Hacettepe Ün., Yüksek Lisans, 1998.

YÜKSEL, Mezher, “**Modernity and Death: An Essay on Modern Death Strategies**”- “**Modernlik ve Ölüm: Modern Ölüm Stratejileri Üzerine Bir Deneme**”, Danışman: Dr. Adnan AKÇAY, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1999.

ALTUN, Fahrettin, “**Modernleşme Kuramı ve Türk Sosyolojisinde Kalkınma Tartışmaları (1945-1970)**”, Danışman: Prof. Dr. Esin KÜNTAY, Mimar Sinan Ün., Yüksek Lisans, 2000.

DEMİR, Yalçın, “**Modernizmden Postmodernizme Geçiş Sürecinin Dinamikleri**”, Danışman: Prof. Dr. H. Musa TAŞDELEN, Sakarya Ün., Yüksek Lisans, 2001.

KAYACAN, Gülay, “**Modernite, Türk Modernleşmesi ve Değişen Yaşlılık Yaşantıları**”, Danışman: Doç. Dr. Ayşe DURAKBAŞA, Mimar Sinan Ün., Yüksek Lisans, 2001.

ETE, Ayşen Arıöz, “**Modernlik Çözümlemelerinde Nostaljik Perspektifler: Comte, Durkheim, Weber ve Simmel**”, Danışman: Doç. Dr. Vehbi BAŞER, Kırıkkale Ün., Yüksek Lisans, 2002.

5. 3. Modernizm/Post-Modernizm Konulu Doktora Tezleri

CİHAN, Ahmet, “**Modernleşme Döneminde Osmanlı Uleması (1770-1876)**”, Danışman: Prof. Dr. Baykan SEZER, İstanbul Ün., Doktora, 1994.

BAŞER, Alev Erkilet, “**Orta Doğu'da Modernleşme ve İslami Hareketler: Türkiye, Mısır, İran**”, Danışman: Prof. Dr. Beylü DİKEÇLİGİL, Hacettepe Ün., Doktora, 1996.

MEMİŞSEVİL, Muharrem, “**Türkiye'nin Modernleşme Sürecinde Kamu Bürokrasisinin Rolü: Türkiye'de Demokrasinin İki Boyutu: ‘Modernleştiriciler’ ve ‘Seçilmişler’**”, Danışman: Prof. Dr. Cihat ÖZÖNDER, Hacettepe Ün., Doktora, 1996.

AVCI, Nazmi, “**Türkiye'de Modernleşme Açısından Din-Kültür-Siyaset (1839-1960)**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Osman KONUK, İnönü Ün., Doktora, 1996.

SÜALP, Zeynep Tül, “**Zamanın ve Mekanın Temsil Biçimleri ve Kitlel Üretimi ve Teoride, Toplumda, Kültürde Modernizmin 100 Yılı**”, Danışman: Yrd. Doç.Dr. Güliz ERGİNSOY, Mimar Sinan Ün., Doktora, 1997.

IŞIK, İsmet Emre, “**Beden ve Toplum Teorisi Öznenin Sosyolojisinden Bedenin Sosyolojisine**”, Danışman: Doç.Dr. Ali AKAY, Mimar Sinan Ün., Doktora, 1998.

6. POPÜLER KÜLTÜR KONULU TEZLER

6. 1. Popüler Kültür Konulu Lisans Tezleri

DOĞAN, Veysel, “**Sosyolojik Açıdan Popüler Kültür**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ömer AYTAÇ, Fırat Ün., Lisans, 2003.

AŞLAMACI, Hulusi, “**Fırat Üniversitesi Örneğinde Popüler Kültür ve Üniversite Gençliği**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Ün., Lisans, 2004.

ÇALIŞKAN, Süleyman, “**Popüler Kültür ve İktidar**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehtap YEŞİLORMAN, Fırat Ün., Lisans, 2004.

SAYGI, Güzin, “**Küreselleşme ve Popüler Kültürün İnsan Hayatına Olumlu ve Olumsuz Etkileri**”, Danışman: Arş. Gör. Uğur KABASAKAL, Fırat Ün., Lisans, 2004.

6. 2. Popüler Kültür Konulu Yüksek Lisans Tezleri

OLORAN, A. Arkaç, “**Popüler Kültür Üzerine Edebiyatın Eleştirel Bir Yeniden Değerlendirilmesi: Öznelliğin Kuruluşunda Bir Sinema Örneği**”, Danışman: Doç. Dr. Bahattin AKŞİT, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1985.

YAVUZ, Nuran, “**Culture Popularized: The World of TAN**”- “**Popülerize Edilmiş Olan Kültür: TAN'ın Dünyası**”, Danışman: Doç. Dr. Ayşe ÖNCÜ, Boğaziçi Ünv., Yüksek Lisans, 1985.

KIZILDAĞ, Şaban, “**Medyanın Popüler Kültüre Etkisi ve Yükselen Pop Müzik**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ali ARSLAN, Sakarya Ünv., Yüksek Lisans, 1997.

ADIGÜZEL, Yusuf, “**Kültür Endüstrisi ve Kitle Toplumunun Paradoksları**”, Danışman: Doç. Dr. Ali Rıza ABAY, Sakarya Ünv., Yüksek Lisans, 1998.

ÇOBANOĞLU, Yavuz, “**Politik Kültür-Popüler Kültür İlişkisi: Popüler-Politik Semboller Üzerine Bir İnceleme**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Aylin NAZLI, Ege Ünv., Yüksek Lisans, 2001.

ÖZTÜRK, Ali, “**İmajoloji (Teorik Bir Denetleme)**”, Danışman: Prof. Dr. Ethem Ruhi FIĞLALI, Muğla Ünv., Yüksek Lisans, 2001.

SAĞLAM, Yusuf, “**Adorno ve Horkheimer ile Baudrillard'ın Kitle Toplumuna Yönelik Görüşlerinin Sosyolojik Analizi**”, Danışman: Doç. Dr. Aylin Görgün BARAN, Hacettepe Ünv., Yüksek Lisans, 2001.

İNCE, Havva Ayça, “**Kültür Endüstrisinde Araçların Rolü ve Asmalı Mescit Semtinin Değişen Yüzü**”, Danışman: Doç. Dr. Meral Özbek BOSTANCIOĞLU, Mimar Sinan Ünv., Yüksek Lisans, 2003.

SIRAKAYA, Berna, “**Popüler Kültür ve Medya**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mustafa AÇIKGÖZ, Sakarya Ünv., Yüksek Lisans, 2003.

6. 3. Popüler Kültür Konulu Doktora Tezleri

YAKIN, Aslı, “**Popüler Kültür ve Cumhuriyet Dönemi Popüler Aşk Edebiyatı: Kerime Nadir Romanları**”, Danışman: Prof. Dr. Tülin İÇLİ, Hacettepe Üniv., Doktora, 1999.

ÇAĞAN, Kenan, “**Popüler Kültür ve Sanat**”, Danışman: Doç. Dr. Ali Rıza ABAY, Sakarya Üniv., Doktora, 2002.

7. TOPLUMSAL YAPI, TOPLUMSAL DEĞİŞME VE GÖÇ KONULU TEZLER

7. 1. Toplumsal Yapı, Toplumsal Değişme ve Göç Konulu Lisans Tezleri

Handan Nazlı, “**Tekamül-i İctimaiyenin Harp ve Sulh Safhaları**”, (eski yazıyla), İstanbul Üniv., Lisans, 1928.

ÖZGÜDÜ, Perizat, “**İslam Feodalizmi ve Bu Feodalizmin Ortaçağ Garp Toprak Medeniyeti ile Mukayesesi**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1945.

KARAKAYA, Cenap, “**Kıymetlerin Tekamülünde Homo-Faber, Homo-Religious ve Homo-Sapiens Safhaları**”, İstanbul, Lisans, 1950.

PAKYÜREK, Zeki, “**Kıymetlerin Mutasyonu**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1950.

GÖKÇE, Erol, “**Osmanlılarda İlk Batılılaşma Hareketleri**”, Danışman: Prof. Dr. Cahit TANYOL, İstanbul Üniv., Lisans, 1966.

KINCAY, Kemal, “**Türkiye’de 1950 ile 1960 Seneleri Arasında Verim’in, Toprak Servetinin ve Eğitimde Laikliğin Çeşitli Nedenlere Göre Değişmesinin Haritalarla Anlatımı**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1968.

ENGİN, Muhabay, “**Doğu Türkistan’dan Gelen Göçmenlerin Yeni Yerleşme Yerlerine Olan Uyumunu**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1969.

GÖK, Yusuf, “**Batılılaşma Hareketinin Türk Toplum Yapısına Olan Etkileri**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1970.

SALMANOĞLU, Mehmet, “**Bismil Ovasında Makinalaşma Sonucu Tarıma Dayanan Geleneksel, Ekonomik ve Sosyal Yapıda Meydana Gelen Değişiklikler**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1971.

ULUSOY, Mine, “**Bir Göçmen Topluluğunun Çevre ile Bütünleşmesi Sorunu**”, İstanbul Ün.v., Lisans, 1971.

KURT, Osman, “**Bulgaristan Göçmenlerinin Çevre ile Bütünleşmesi (Güllübahçe köyünde)**”, İstanbul Ün.v., Lisans, 1972.

DOĞAN, Naim, “**Kelkit ve Yöresinde Almanya'ya İşçi Olarak Gitme Olayından Meydana Gelen Sosyal Değişmeler**”, Danışman: Prof. Dr. Cahit TANYOL, İstanbul Ün.v., Lisans, 1973.

REVNAKZADE, Eyüp, “**Arap ve İslam İstilâsının İran'ın Sosyal Sistemindeki Etkisi**”, İstanbul Ün.v., Lisans, 1974.

GÜRSES, Hasan Basri, “**İstanbul'a Bağlı Bir Köyde Sosyal ve Ekonomik Değişmenin İncelenmesi**”, İstanbul Ün.v., Lisans, 1974.

ŞAHİNTÜRK, Necmi, “**Sütlüce Köyünün Sosyo-Ekonomik Gelişmesine Traktör ve Elektriğin Katkısı**”, İstanbul Ün.v., Lisans, 1977.

ÇİÇEK, Hüseyin, “**Eskişehir'in Osmaniye Köyü'nde Tarımdaki Gelişmelerin Yolaçtığı Sosyo-Ekonomik Değişmeler**”, Danışman: Doç. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Ün.v., Lisans, 1986.

İNAN, M. Cahit, “**Oymaklı Köyü'nde Göç ve Değişme**”, Danışman: Dr. Sabri ÇAKIR, Fırat Ün.v., Lisans, 1986.

GERDAN, Ahmet, “**Turhal Şeker Fabrikası'nın Bölgenin Sosyo-Ekonomik Yapısına Etkileri**”, Danışman: Dr. Sabri ÇAKIR, Fırat Ün.v., Lisans, 1986.

ÖZER, Zeynal, “**Bağdere Köyü'nde (Adıyaman) Meydana Gelen Sosyal, Kültürel ve Ekonomik Değişmeler**”, Danışman: Doç. Dr. Halil NARMAN, Fırat Ün.v., Lisans, 1986.

CANPOLAT, Fikret, “**Keban Barajının Keban Üzerindeki Etkileri**”, Danışman: Dr. Selahattin SOLMAZ, Fırat Ün.v., Lisans, 1987.

KARAKUŞ, Filiz, “**Malatya'ya Yerleşmiş Olan Afganistanlı Türk Göçmenlerinin Sosyo-Kültürel Uyum Sorunları**”, Danışman: Doç. Dr. Halil NARMAN, Fırat Ün.v., Lisans, 1987.

AĞ, Selma, “**Yurtdışından Elazığ’a Dönen Türk İşçi Çocuklarının Uyum Sorunları**”, Danışman: Doç. Dr. Halil NARMAN, Fırat Ün., Lisans, 1988.

GÜNDOĞMUŞ, Nizam, “**Oltu Taşının, Oltu ve Çevresinin Sosyo-Ekonomik Yapısına Etkisi**”, Danışman: Dr. Selahattin SOLMAZ, Fırat Ün., Lisans, 1988.

KALKAN, Abdulvahap, “**Atatürk İnkıplarının Sosyal Değişmeye Tesiri**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Yaşar KAYA, İnönü Ün., Lisans, 1988.

KÜL, A. Şeref, “**Hacı Mehmetli ve Gemicilerden Kente Göç Edenlerle İlgili Sosyolojik Bir Araştırma**”, Danışman: Doç. Dr. Halil NARMAN, Fırat Ün., Lisans, 1988.

ÖZMEN, Çetin, “**TÜGSAŞ Elazığ İşletmesi’nin Sivrice İlçesi Üzerindeki Sosyal, Kültürel ve Ekonomik Etkileri**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Celalettin İÇMELİ, Fırat Ün., Lisans, 1988.

ŞAHİN, Seda, “**Elazığ Şeker Fabrikasının Yurtbaşı Köyüne Sosyal, Kültürel ve Ekonomik Etkileri**”, Danışman: Doç. Dr. Halil NARMAN, Fırat Ün., Lisans, 1988.

TOĞRULCA, Semra, “**Karakaya Barajından Etkilenerek Malatya’ya Göçeden Ailelerin Kentleşmesi**”, Danışman: Dr. Sabri ÇAKIR, Fırat Ün., Lisans, 1988.

TOSUNOĞLU, Neşe, “**Yurtdışından Malatya’ya Kesin Dönüş Yapan Çocuk ve İşçilerin Uyum Sorunları**”, Danışman: Doç. Dr. Halil NARMAN, Fırat Ün., Lisans, 1988.

ALKAN, Nurcan, “**Yurtdışından Mardin’e Kesin Dönüş Yapan İşçi Çocuklarının Uyum Sorunları**”, Danışman: Doç. Dr. Halil NARMAN, Fırat Ün., Lisans, 1989.

CİNDEMİR, Ayfer, “**İvrindi’ye Yerleşen Bulgaristan Göçmenleri -Sosyo-Kültürel ve Ekonomik Değişmeler**”, Danışman: Doç. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Ün., Lisans, 1989.

İNSEL, Füsün, “**Niyazi Berkes'te Batı Sorunu Etrafında Çağdaşlaşma ve Sosyal Değişme**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Coşkun DEĞİRMENCİOĞLU, İnönü Ünv., Lisans, 1989.

KAYA, Hülya, “**Baraj Yapımı Sonrasında Keban İlçesinin Sosyo-Kültürel Yapısı**”, Danışman: Doç. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Ünv., Lisans, 1989.

MERİÇ, Gülizar, “**Elazığ Şarap Fabrikası ve Bölgeye Olan Etkisi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Celalettin İÇMELİ, Fırat Ünv., Lisans, 1989.

ÖZGEN, Yelda, “**Baraj Yapımının Öncesi ve Sonrasında Keban İlçesinin Sosyo-Ekonomik Yapısı**”, Danışman: Doç. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Ünv., Lisans, 1989.

ŞAFAK, Doğan, “**Turizmin Toplumsal Değişmeye Sosyo-Ekonomik Etkisi ve Güvercinlik Köyü**”, Danışman: Doç. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Ünv., Lisans, 1989.

TOPRAK, Şengül, “**Ceyhan'a Göç Edenlerin Sosyo-Kültürel Uyum Sorunları**”, Danışman: Doç. Dr. Halil NARMAN, Fırat Ünv., Lisans, 1989.

YILMAZ, Sabiha, “**Keban Barajının Ağın İlçesi Üzerine Etkileri**”, Danışman: Doç. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Ünv., Lisans, 1989.

ALADAĞ, K. Nezihi, “**Elazığ'da Kentleşme ve Göç**”, Danışman: Dr. Sabri ÇAKIR, Fırat Ünv., Lisans, 1990.

ALKAN, Deniz, “**Ürkmez Köyü'nün (Seferihisar-İzmir) Toplumsal Yaşamındaki Değişmeler**”, Danışman: Doç. Dr. H. Hilmi KARABORAN, Fırat Ünv., Lisans, 1990.

AKANSEL, Nursel, “**Baskil'den Elazığ'a Göçeden Ailelerin Kentleşme Eğilimleri**”, Danışman: Dr. Sabri ÇAKIR, Fırat Ünv., Lisans, 1990.

ÇETİNKAYA, Ali, “**Elazığ İlinde 1950-1980 Yılları Arasındaki Bazı Sosyal, Kültürel ve Ekonomik Değişmeler**”, Danışman: Doç. Dr. Halil NARMAN, Fırat Ünv., Lisans, 1991.

OCAK, Celal, “**Toplumsal Değişmede Eğitimin Rolü: Köy Enstitüleri Deneyi**”, Danışman: Dr. Sabri ÇAKIR, Fırat Ünv., Lisans, 1991.

ÖLMEZ, Mehmet, “**Sosyal Çözülme ve Türkiye**”, Danışman: Dr. Sabri ÇAKIR, Fırat Üniv., Lisans, 1991.

ALBAYRAK, Kerim, “**Keban Barajının Keban Üzerindeki Etkileri**”, Danışman: Doç. Dr. H. Musa TAŞDELEN, Fırat Üniv., Lisans, 1992.

GÜRBÜZER, Ali, “**Manisa Organize Sanayi Bölgesinin Gelişmesinin Manisa’nın Nüfus Yapısına Etkileri**”, Danışman: Dr. Sabri ÇAKIR, Fırat Üniv., Lisans, 1992.

MUNZUR, Ayşe, “**Hürriyet Mahallesine Yerleşen Bulgaristan Göçmenlerinin Sosyo-Ekonomik Problemleri**”, Danışman: Doç. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Üniv., Lisans 1992.

SUNAR, Mustafa, “**Hasköy’ün Sosyo-Kültürel Değişiminde Tütün Üreticiliğinin Önemi**”, Danışman: Doç. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Üniv., Lisans, 1992.

TEZCAN, Hasan, “**Derbaşı Köyü’nde (Rize-Pazar) Çay Tarımı Nedeniyle Meydana Gelen Değişmeler**”, Danışman: Doç. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Üniv., Lisans, 1992.

DENİZ, Mustafa, “**Elazığ Merkezinde Yerleştirilen Beritan’lı Ailelerde Sosyo-Kültürel Değişme (128 Evler, Cumhuriyet Mahallesi)**”, Danışman: Dr. Sabri ÇAKIR, Fırat Üniv., Lisans, 1993.

EDİKLİ, Süreyya, “**Kahramanmaraş’a Yerleşen Çerkezlerin Sosyo-Kültürel ve Ekonomik Değişim Sorunları**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Celalettin İÇMELİ, Fırat Üniv., Lisans, 1993.

KOÇ, Beser, “**Tunceli’den Diğer İllere Yapılan Göçün Nedenleri ve Göç Edenler Üzerindeki Sosyo-Ekonomik Etkiler**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. İbrahim KIR, Fırat Üniv., Lisans, 1993.

AĞCA, H. İbrahim, “**Denizciler Kasabasının Kentle Entegrasyon ve Sosyo-Kültürel Değişme Süreci**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Üniv., Lisans, 1994.

ATİK, Celal, “**Yöresel Kalkınma ve Hamdullah Emin Paşa Örneği**”, Danışman: Doç. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Üniv., Lisans, 1994.

DOĞAN, M. Mustafa, “**Kırıkhan Yöresi Yörüklerinin Yerleşik Hayata Geçiş Sürecinde Sosyo-Kültürel ve Ekonomik Yapı Özellikleri**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Ün., Lisans, 1994.

KESKİN, Hasan, “**Türkiye’deki İç Göçlerin Sosyolojik Açından İncelenmesi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Selahattin SOLMAZ, Fırat Ün., Lisans, 1994.

EROĞLU, İbrahim, “**Kültür Değişmeleri ve Türk Modernleşmesi (III. Selim Devrinden Cumhuriyetin İlanına Kadar)**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Yaşar KAYA, İnönü Ün., Lisans, 1995.

BİRİ, Nihat, “**Toplumsal Değişme Sürecinde Aile**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Selahattin SOLMAZ, Fırat Ün., Lisans, 1996.

MIZRAKLI, Şehzan, “**Gap ile Birlikte Ş. Urfa’nın Sosyo-Ekonomik ve Kültürel Yapısı**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Selahattin SOLMAZ, Fırat Ün., Lisans, 1996.

MUTLU, Hasan, “**Sarp Sınır Kapısının Açılmasıyla Trabzon ve Çevresi Üzerindeki Toplumsal ve Kültürel Değişmeye Etkileri**”, Danışman: Doç. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Ün., Lisans, 1996.

ÖZDEMİR, Pakize, “**Keban Etibank Simli Kurşun İşletmesinin Kapatılmasının Keban İlçesine Sosyal Etkileri**”, Danışman: Prof. Dr. Halil NARMAN, Fırat Ün., Lisans, 1996.

ÖZEL, Neslihan, “**Sosyal Çözülme ve Bütünleşme Açısından Siirt’te Göç**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Ün., Lisans, 1996.

İNCE, Ramazan, “**Esen Köyünde (Fethiye) Sera Tarımı Nedeniyle Meydana Gelen Değişmeler**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ömer AYTAÇ, Fırat Ün., Lisans, 1997.

AYGÜN, İlhan, “**Pelitçik Köyünde (Trabzon) Meydana Gelen Sosyal, Ekonomik ve Kültürel Değişmeler**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ömer AYTAÇ, Fırat Ün., Lisans, 1998.

BİNGÖL, Atakan, “**Değişimin Kırsal Topluma Yansıyan Boyutları: Ahmetli Köyü (Ergani) Örneği**”, Danışman: Prof. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Ün., Lisans, 1998.

BİNGÖL, Sinan, “**Göç ve Değişme: Muş’un Varto İlçesinden, Konya’nın Ereğli İlçesine Bağlı Işıklar Mahallesi Göç Etmiş Alevi İnançına Sahip Topluluğun Göç Öncesi ve Göç Sonrası Sosyo-Kültürel ve Ekonomik Yapılarının Karşılaştırılarak İncelenmesi**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Üniv., Lisans, 1998.

BOZKUŞ, Asude, “**Kentleşmenin Toplum Üzerindeki Sosyo-Kültürel Etkileri: Elazığ Kenti Mustafa Paşa Mahallesi Örneği**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Üniv., Lisans, 1998.

GÜLENC, Hazma, “**Sosyal Çatışma Olgusuna Genel Bir Bakış**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ömer AYTAÇ, Fırat Üniv., Lisans, 1998.

ÖZYURT, Basri, “**Kültür Değişmesi Sürecinde Osmanlı İmparatorluğu'nda Yenilik Faaliyetleri**”, İnönü Üniv., Lisans, 1998.

TERZİ, Gül, “**Harput’tan Elazığ’a Geçişte Sosyo-Kültürel Yapıdaki Değişiklikler Üzerine Sosyolojik Bir Bakış**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Üniv., Lisans, 1998.

KAYIKÇI, Emrah, “**Batman Rafinerisinin Batman Üzerindeki Sosyo-Kültürel ve Ekonomik Etkileri**”, Danışman: Arş. Gör. Uğur KABASAKAL, Fırat Üniv., Lisans, 1999.

ÜLGER, İlknur, “**Elazığ’ın Esentepe Mahallesinde Göç Edenlerle İlgili Sosyolojik Bir Araştırma**”, Danışman: Prof. Dr. Halil NARMAN, Fırat Üniv., Lisans, 1999.

DURMUŞ, Adem, “**Mümtaz Turhan'da Kültür Değişmeleri**”, İnönü Üniv., Lisans, 2000.

ASLAN, Ahmet Ziya, “**II. Abdülhamid Dönemi Siyasi Durum ve Sosyal Yapıda Meydana Gelen Değişmeler**”, İnönü Üniv., Lisans, 2000.

BULUT, Onur, “**Sancaklı Köyünün (Elazığ) Kültür Değişmesi Bakımından İncelenmesi**”, Danışman: Prof. Dr. Halil NARMAN, Fırat Üniv., Lisans, 2000.

DURMUŞ, Adem, “**Mümtaz Turhan'da Kültür Değişmeleri**”, İnönü Üniv., Lisans, 2000.

ORTAER, Aytekin, “**Necip Fazıl Kısakürek’in Piyeslerinde Toplumsal Değişme ve Çözülme**”, Danışman: H. KONUŞKAN, Fırat Ün., Lisans, 2000.

ŞİMŞEK, Mahmut, “**Tanzimat Sonrası Osmanlı’da Batılılaşma Hareketleri**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehtap YEŞİLORMAN, Fırat Ün., Lisans, 2000.

SÖZER, Ünal, “**Sanayileşme Sürecinde Sosyal Tabakalaşmada Meydana Gelen Değişmeler**”, Danışman: Prof. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Ün., Lisans, 2000.

YÜKSEL, Yüstra, “**Tanzimattan Günümüze Türk Aile Yapısında Meydana Gelen Değişmeler**”, Danışman: Prof. Dr. Halil NARMAN, Fırat Ün., Lisans, 2000.

AKDAĞ, Salih, “**Sosyal Değişme Sürecinde Aile ve Kuşaklar Çatışması**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ömer AYTAÇ, Fırat Ün., Lisans, 2001.

BALUN, Berivan, “**Kültürel Değişim Yönleriyle Almanca Aileler**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehtap YEŞİLORMAN, Fırat Ün., Lisans, 2001.

EROL, Esra, “**Oluşumundan XVIII. Yüzyıla Kadar Osmanlı Zihniyetine Genel Bir Bakış**”, Danışman: Prof. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Ün., Lisans, 2001.

GÖZAYDIN, Zeki, “**Zorunlu Göç: Tunceli Örneği**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ömer AYTAÇ, Fırat Ün., Lisans, 2001.

GÜLBAĞ, Songül, “**Lale Devri’nde Sosyo-Kültürel Değişme**”, Danışman: Prof. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Ün., Lisans, 2001.

KOÇAR, Hasan, “**Sosyal Değişim Sürecinde Din**”, Danışman: Arş. Gör. Uğur KABASAKAL, Fırat Ün., Lisans, 2001.

ÖZGAN, Cihat, “**Diyarbakır’a Göç Üzerine Sosyolojik Bir Araştırma**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehtap YEŞİLORMAN, Fırat Ün., Lisans, 2001.

ŞAHİN, Mus’ab, “**Geçmişten Günümüze Müslüman Türklerde Ahlak**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehtap YEŞİLORMAN, Fırat Ün., Lisans, 2001.

UZUN, Suat, “**Teknoloji ve Sosyal Değişme**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehtap YEŞİLORMAN, Fırat Ün., Lisans, 2001.

YARDIMCI, Fatma, “**Küreselleşme ve Küresel Kültür: 21. Yüzyıl’da Değişen Toplumun Yapısı**”, Danışman: Prof. Dr. Mahmut ATAY, Danışman: Fırat Üniv., Lisans, 2001.

TOKAY, Mehmet Ulvi, “**Mümtaz Turhan’da Batılılaşma ve Kültür Değişimleri**”, İnönü Üniv., Lisans, 2001.

KOÇ, Mehmet, “**Kültür Değişimleri ve Kitle İletişim Araçları Münasebetleri**”, İnönü Üniv., Lisans, 2001.

ÇAYNAK, Çağdaş, “**Kırdan-Kente Göçle Akraba İlişkilerinde Meydana Gelen Değişmeler**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehtap YEŞİLORMAN, Fırat Üniv., Lisans, 2002.

ÖZDENEK, Tuba, “**Mübeccel Belik Kıray’da Toplumsal Etkileşme ve Kentleşme**”, İnönü Üniv., Lisans, 2002.

ÖZPOLAT, Tuba, “**Sosyo-Kültürel Yapı İçindeki Değerler, İnançlar ve Toplumsal Değişme Çerçevesinde Yarımca Köyünde Sosyolojik Bir Araştırma**”, Danışman: Prof. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Üniv., Lisans, 2002.

TOKAY, Mehmet Ulvi, “**Mümtaz Turhan’da Batılılaşma ve Kültür Değişimleri**”, İnönü Üniv., Lisans, 2002.

AKTÜRK, Serap, “**Küreselleşme Sürecinde Değişen Tabakalaşmanın Yeni Boyutları**”, Danışman: Dr. Yelda SEVİM, Fırat Üniv., Lisans, 2003.

ATAÇ, Nermin, “**Değişen Türk Toplumunda Aile Yapısının Çocuk Gelişimine Etkisi**”, Danışman: Dr. Yelda SEVİM, Fırat Üniv., Lisans, 2003.

ATEŞ, Muhammet, “**Afetler Sosyolojisi Açısından Bir Değerlendirme (Hünkârçayırı Prefabrik Evleri Örneği)**”, Danışman: Dr. Yelda SEVİM, Fırat Üniv., Lisans, 2003.

AKBABA, Demet, “**Teknolojinin Toplumsal Hayat Üzerine Etkisi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ömer AYTAÇ, Fırat Üniv., Lisans, 2004.

AYDIN, Derya, “**Türkiye’de Nüfusun Sosyo-Kültürel ve Ekonomik Yapıya Etkisi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ömer AYTAÇ, Fırat Üniv., Lisans, 2004.

BEZCİ, Sibel, “**Dış Göç**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehtap YEŞİLORMAN, Fırat Üniv., Lisans, 2004.

BİLCAN, Birsen, “**Toplumsal Değişme Çerçevesinde Çevre Sorunlarına Bakış**”, Danışman: Dr. Yelda SEVİM, Fırat Üniv., Lisans, 2004.

KARABAŞ, Öznur, “**Türkiye’de İç Göçler**”, Danışman: Dr. Uğur KABASAKAL, Fırat Üniv., Lisans, 2004.

KAYA, Saliha, “**Sosyo-Kültürel Değişim**”, Danışman: Dr. Yelda SEVİM, Fırat Üniv., Lisans, 2004.

SARISALTIK, Duriye, “**İngiliz Sanayi Devrimi Öncesi, Sonrası ve Etkileri**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ömer AYTAÇ, Fırat Üniv., Lisans, 2004.

7. 2. Toplumsal Yapı, Toplumsal Değişme ve Göç Konulu Yüksek Lisans Tezleri

BAKİ, Zeynep, “**Sosyal Değerlerdeki Değişme Açısından Bahai Dini Değerlerinin Tahlili**”, Danışman: Prof. Dr. Nihat NİRÜN, Hacettepe Üniv., Yüksek Lisans, 1975.

ERDEM, Semra N., “**Orta Anadolu Linyit İşletmeleri Çayırhan Yöresinden Çektiği İşçiler Üzerinde Ne Gibi Sosyo-Ekonomik Etkiler Yaratabilmiştir**”, Danışman: Doç. Dr. Mehmet SAĞLAM, Hacettepe Üniv., Yüksek Lisans, 1975.

ERCEM, Fahri, “**Sivas Kangal Yöresinde Kırsal Gelişme ve Pazara Açılma Sürecindeki Farklılaşmalar (Bir Örnek Olay İncelemesi)**”, Danışman: Doç. Dr. Vahap SAĞ, Cumhuriyet Üniv., Yüksek Lisans, 1984.

AKÇAY, Adnan, “**Traditional Large Land Ownership and Its Transformation in Two Southeast Anatolian Villages**”- “**Geleneksel Ağalık ve Ağalığın Güney Doğu Anadolu’da İki Köydeki Dönüşümü**”, Danışman: Doç. Dr. Bahattin AKŞİT, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1985.

ATASOY, Yıldız, “**State, Order and Change : İsmet İnönü and Transition To Democracy in Turkey**”- “**Devlet, Düzen ve Değişim: İsmet İnönü ve Türkiye’de Demokrasiye Geçiş**”, Danışman: Doç. Dr. Ayşe Güneş AYATA, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1986.

ARCAK, Metin, “**Adjustment Problems of Migrants and Their Integration Into Urban Life**”- “**Göçmenlerin Uyum Sorunları ve Bunların Kent Hayatıyla Bütünleşmesi**”, Danışman: Doç. Dr. Ruşen KELEŞ, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1986.

BAYDAK, Melek, “**Sosyolojik Açından Siyonizm ve Filistin Göçü**”, Danışman: Doç. Dr. Cihat ÖZÖNDER, Hacettepe Ün., Yüksek Lisans, 1987.

BAŞAK, Suna, “**Türkiye Sosyolojisine Bütüncü Yaklaşım Açısından Sosyo-Kültürel Değişme Olgusu**”, Danışman: Doç. Dr. Beğlü EKE, Hacettepe Ün., Yüksek Lisans, 1987.

ÖZGEN, H. Neşe, “**Ege Bölgesinde 1972-1984 Yılları Arasında Endüstriyel Gelişmenin Toplumsal Yapıda Meydana Getirdiği Gelişmeler**”, Danışman: Doç. Dr. Önal SAYIN, Ege Ün., Yüksek Lisans, 1987.

DÜZKÖYLÜ, Ahmet, “**Sosyal Değişimin Psikolojik Boyutları: Sivas İl Merkezi Lise Öğrencileri Üzerinde Bir İnceleme**”, Danışman: Doç. Dr. Yıldırım ARSAN, Cumhuriyet Ün., Yüksek Lisans, 1988.

ILGAZ, Nurdan, “**Dynamics of Rural Transformation in Two Ankara Villages**”- “**Ankara'nın İki Köyündeki Kırsal Dönüşüm Dinamikleri**”, Danışman: Doç. Dr. Bahattin AKŞİT, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1988.

YILDIRIM, Müslüm, “**Harput'un Toplumsal Yapısı ve Sosyal Değişme**”, Danışman: Doç. Dr. Vahap SAĞ, Cumhuriyet Ün., Yüksek Lisans, 1989.

ARIKAN, Mehmet M., “**Circular Migrants in The Building Industry The Sakaltutan Case**”- “**İnşaat Sektöründe Devinimsel Göçler: Sakaltutan Örneği**”, Danışman: Doç. Dr. Sencer AYATA, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1989.

BOZKURT, Nuray, “**Akhisar İlçesine Olan Göçlerin Kentleşmeye Etkisi ve Göçedenlerin Kentleşme Eğilimi**”, Danışman: Dr. Mümtaz PEKER, Ege Ün., Yüksel Lisans, 1989.

SUAY, Sevgi, “**Sosyo-Kültürel Yapı İçindeki Değerler, İnançlar ve Toplumsal Değişme Çerçevesinde Yarımca Köyü**”, Danışman: Prof. Dr. Cihat ÖZÖNDER, Hacettepe Ün., Yüksek Lisans, 1990.

YILMAZ, İsmail, “**Planlı Kalkınma Döneminde Türk Beyin Göçü**”, Danışman: Prof. Dr. Nerves TURHAN, Mimar Sinan Ün., Yüksek Lisans, 1990.

TAVKUL, Ufuk, “**Karaçay-Malkar Toplumunda Sosyal Yapı ve Değişme**”, Danışman: Prof. Dr. Cihat ÖZÖNDER, Hacettepe Ün., Yüksek Lisans, 1991.

FAZLIOĞLU, Aygöl, “**Toplumsal Değişmenin Aile Yapısına ve Kadın Statüsüne Etkisi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Gülay ARIKAN, Hacettepe Ün., Yüksek Lisans, 1992.

BURCU, Esra, “**Sosyal Değişme Süreci İçinde Farklı Sosyo-Ekonomik ve Kültürel Yapıya Sahip Aileler Arasında Sosyal Kontrolün Etkinliği ve Bazı Sapmış Davranışların Nedenlerine İlişkin Sosyolojik Değerlendirmeler**”, Danışman: Doç. Dr. Tülin İÇLİ, Hacettepe Ün., Yüksek Lisans, 1992.

DEMİRCİ, Berat, “**M. Cemal Kuntay'ın ‘Üç İstanbul’ Adlı Romanı ve Toplumsal Değişme**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ali ERKUL, Cumhuriyet Ün., Yüksek Lisans, 1992.

SARISU, Yeşim, “**Türkiye'de Sosyal Yapı-Sosyal Değişim**”, Danışman: Doç. Dr. Müzeyyen GÜLER, Mimar Sinan Ün., Yüksek Lisans, 1992.

İZKAN, Sadettin, “**Türkiye'de Toplumsal Değişme ve Kentleşme Sürecinde Suç ve Suçluluk Olgusuna Sosyolojik Bir Yaklaşım**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ali ERKUL, Cumhuriyet Ün., Yüksek Lisans, 1993.

ESER, Mehmet, “**Uzunyayla Bölgesinde Yaşayan Çerkez Köylerinde Kültürel Yapısı ve Kültürel Yapıdaki Değişmeler**”, Danışman: Prof. Dr. Faruk KOCACIK, Yüksek Lisans, Cumhuriyet Ün., Yüksek Lisans, 1993.

BOUSJİNİ, Mohsen Alaei, “**İran Doğu Azerbaycan'ında Sosyal Yapı: Demografik Yapıya Dayalı Bir Çalışma**”, Danışman: Dr. Talip TUZTAŞ, Mimar Sinan Ün., Yüksek Lisans, 1993.

CANBAY, Hüsniye, “**Türkiye'de Tek Parti Devrinde Aydınların Sosyal Değişmedeki Rolü**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Yaşar KAYA, İnönü Ün., Yüksek Lisans, 1993.

ONAR, Kıymet, “**Türkiye’de Sanayileşmenin Kentlerdeki Sosyal Değişime Etkisi**”, Danışman: Doç. Dr. Ali AKAY, Mimar Sinan Ün., Yüksek Lisans, 1993.

IŞILDAK, Soner, “**Sovyetler Birliği Dağıldıktan Sonra Kurulan Türk Cumhuriyetleri Arasında Entegrasyon Dinamikleri ve Türkiye**”, Danışman: Dr. Talip TUZTAŞ, Mimar Sinan Ün., Yüksek Lisans, 1993.

TEKDAL, Gülbin, “**Sosyal Değişmede Sanayileşme Etkisi (Bayrampaşa’da Bir Araştırma)**”, Danışman: Doç. Dr. Ayşe MUŞLU, Mimar Sinan Ün., Yüksek Lisans, 1993.

ÖZUĞURLU, Metin, “**Formation of The Working Class in Turkey From Empire To Nation**”- “**İmparatorluktan Ulusa Türkiye’de İşçi Sınıfının Oluşumu**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehmet ECEVİT, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1994.

KIRAL, Mehmet, “**KKTC’de 1974 Sonrası Meydana Gelen Sosyo-Ekonomik Değişmeler ve Bu Değişim İçerisinde Turizmin Etkileri**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Çağatay ÖZDEMİR, Hacettepe Ün., Yüksek Lisans, 1995.

VATANDAŞ, Celalettin, “**Kültürel Değişmeleri ve Batılılaşmanın Osmanlı Dönemi**”, Danışman: Prof. Dr. Sami ŞENER, Sakarya Ün., Yüksek Lisans, 1995.

CİLBİROĞLU, Hüseyin, “**Toplumsal Çözülmenin Ahlaki Boyutu: Sodom-Gomore Örneği**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ali ARSLAN, Sakarya Ün., Yüksek Lisans, 1996.

MAZLUM, Ahmet, “**Toplumsal Değişme ve Yöntembilim Açısından K. Popper**”, Danışman: Prof. Dr. Vahap SAĞ, Cumhuriyet Ün., Yüksek Lisans, 1996.

YILMAZ, Ensar, “**Yakup Kadri’nin Romanlarında Toplumsal Değişme**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ali ARSLAN, Sakarya Ün., Yüksek Lisans, 1996.

YURTKURAN, Semra, “**Kentleşme Sürecinde Geleneksel Yaşam Tarzının Değişimi: Ankara’da Yaşayan Tillolular Örneği**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Aylin Görgün BARAN, Hacettepe Ün., Yüksek Lisans, 1996.

ORHAN, Said, “**Türk ve Osmanlı Toplumunu Değişiminde Tanzimat ve Batılılaşma**”, Danışman: Doç. Dr. Ali AKAY, Mimar Sinan Ün., Yüksek Lisans, 1996.

YAZICI, Mehmet, “**Osmanlı-Türk Toplumunun Sosyal Alt Dinamikleri: Anadolu Aleviliği**”, Danışman: Doç. Dr. Ali AKAY, Mimar Sinan Ünv., Yüksek Lisans, 1996.

ÖMÜR, Hıdır, “**Sanayileşme ve Sosyal Hareketlilik**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Yaşar KAYA, İnönü Ünv., Yüksek Lisans, 1997.

ÖZMEN, Hüseyin Engin, “**Toplumsal Değişme Sürecinde Büyük Market Yapısında Meydana Gelen Değişiklikler ve Tüketici Davranışları: İzmir Örneği**”, Danışman: Doç. Dr. Sevinç ÖZEN, Yüksek Lisans, Ege Ünv., 1997.

ARSLAN, Süleyman, “**Sosyo-Kültürel Değişmede Yasaların Rolü**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Hacı DURAN, Sakarya Ünv., Yüksek Lisans, 1997.

AKKAYA, Tülin, “**Kadın Örgütlerinin Toplumsal Dönüşümdeki Rollerini**”, Danışman: Doç. Dr. Ayşe DURAKBAŞA, Mimar Sinan Ünv., Yüksek Lisans, 1998.

BAĞCI, Yusuf, “**Toprak Ağalığı ve Kırsal Dönüşüm:Adıyaman İli Boztepe Köyü Vak’a İncelemesi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Abdülkerim SÖNMEZ, Hacettepe Ünv., Yüksek Lisans, 1998.

BALTA, Evren, “**Eartquake and Social Change: The Case of Dinar**”- “**Deprem ve Sosyal Değişim: Dinar Örneği**”, Danışman: Prof. Dr. Bahattin AKŞİT, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1998.

COŞKUN, Nevzat, “**Romanlar ve Antalya Zeytinköy Romanlarının Toplumsal Bütünleşmeleri**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Bülent BAYRAKTAR, Sakarya Ünv., Yüksek Lisans, 1998.

POLAT, Abuzer, “**Sosyal Değişmede İntikal Tipi Köy**”, Danışman: Doç. Dr. Hacı DURAN, Sakarya Ünv., Yüksek Lisans, 1998.

SÜSLÜ, Atilla, “**Çayırhan-Orta Anadolu Linyit İşletmelerinde Çalışan İşçi Ailelerinde Toplumsal Değişme**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Aylin Görgün BARAN, Hacettepe Ünv., Yüksek Lisans, 1998.

TAN, Orhan, “**Sosyal Yapı ve Sosyal Değişme Açısından Türkmenistan**”, Danışman: Prof. Dr. H. Musa TAŞDELEN, Sakarya Ünv., Yüksek Lisans, 1998.

AKTAŞ, Ahmet, “**Contradictory Class Locations in Turkey: An Empirical Approach**”- “**Türkiye’de Çelişkili Sınıf Konumları: Ampirik Bir Yaklaşım**”, Danışman: Doç. Dr. Yusuf Ziya ÖZCAN, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1999.

İNAN, Tülin, “**Konya Kenti Örneğinde Göç ve Kültürel Bütünleşme**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Berrin EYCE, Selçuk Ün., Yüksek Lisans, 1999.

ŞENTÜRK, Ünal, “**Göç ve Kentleşme (Malatya Örneği)**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Yaşar KAYA, İnönü Ün., Yüksek Lisans, 1999.

ÖKTEN, Şevket, “**Şanlıurfa-Harran Ovalarında Sulanmaya Açılan Köylerde Meydana Gelen Sosyo-Ekonomik ve Kültürel Değişmeler**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Esra BURCU, Hacettepe Ün., Yüksek Lisans, 2000.

ARIKANLI, Maya, “**Kentsel Dönüşüm Sürecinde Gerilimler, Dinamikler ve Karanfilköy**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Meral Özbek BOSTANCIOĞLU, Mimar Sinan Ün., Yüksek Lisans, 2000.

DAĞ, Sibel, “**Abdallar: Kültürel Kimlik ve Toplumsal Değişme**”, Danışman: Doç. Dr. Ayşe DURAKBAŞA, Mimar Sinan Ün., Yüksek Lisans, 2000.

MALBELEĞİ, Doğan, “**Toplumsal Değişme Açısından Kentleşme**”, Danışman: Doç. Dr. Mimar TÜRKKAHRAMAN, Kırıkkale Ün., Yüksek Lisans, 2000.

ÜSTÜNTAŞ, Ramazan, “**Türkiye’de Planlı Dönemde Sosyal Planlama: Yaklaşımlar ve Uygulamalar**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Vehbi BAŞER, Kırıkkale Ün., Yüksek Lisans, 2000.

AKALAN, Abdullah Recai, “**Turizmin Eğridir’in Sosyo-Ekonomik Yapısında Meydana Getirdiği Değişiklikler**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Nilüfer Özcan DEMİR, Hacettepe Ün., Yüksek Lisans, 2001.

BOZKAYA, Güzide, “**Göçmenlerin Sosyal Bütünleşme Sorunları (Karapınar Köyü Örneği)**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Fikri OKUT, Sakarya Ün., Yüksek Lisans, 2001.

GÜZEL, Serkan, “**Sosyo-Kültürel Yapı ve Değerler**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Himmet HÜLÜR, Selçuk Ün. ,Yüksek Lisans, 2001.

KALE, Elif, “**Provision, Distribution and Constructions of The State in The Aftermath of The İzmit Earthquake**”- “**İzmit Depremi Sonrasında Yardım, Dağıtım ve Devlet Kurguları**”, Danışman: Prof. Dr. Nükhet SİRMAN, Boğaziçi Ün., Yüksek Lisans, 2001.

KAYA, Muhammet, “**Göç ve Sosyal Bütünleşme (Akarca Köyü Örneği)**”, Danışman: Prof. Dr. H. Musa TAŞDELEN, Sakarya Ün., Yüksek Lisans, 2001.

ŞAHİN, Mine Erengil, “**Kültür Şoku Hakkında Analitik Yaklaşımlar ve Ampirik Veriler: ABD'de Öğrenim Gören Bir Türk Grubu Üzerine Niteliksel Bir İnceleme**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Abdülkerim SÖNMEZ, Hacettepe Ün., Yüksek Lisans, 2001.

TURAN, Seyithan, “**Göçebelikten Yerleşik Hayata Geçişte Bir Örnek Olay: Beritan Aşireti**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Esra BURCU, Hacettepe Ün., Yüksek Lisans, 2001.

ARISOY, A. Zafer, “**Van Bölgesi Örneklerine Göre OHAL Sonrası "Köye Dönüş" Olgusunun Sosyolojik Değerlendirilmesi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Emin Yaşar DEMİRCİ, Yüzüncü Yıl Ün., Yüksek Lisans, 2002.

ATAYÜN, Yurt, “**Mülteciler Sorununa Sosyolojik Bir Yaklaşım: Van Örneği**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Emin Yaşar DEMİRCİ, Yüzüncü Yıl Ün., Yüksek Lisans, 2002.

BİBAR, Bedriye, “**Değişim Sosyolojisi Açısından 19. yy'da ve Günümüzde İstanbul Aile Yapısının Karşılaştırılması**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Bahadır KÖKSALAN, Fırat Ün., Yüksek Lisans, 2002.

UYAR, Mehmet, “**1980 Sonrasında Türkiye`de Meydana Gelen Sosyo-Kültürel Değişme**”, Danışman: Doç. Dr. Mimar TÜRKKAHRAMAN, Kırıkkale Ün., Yüksek Lisans, 2002.

TOKGÖZ, Esmе, “**Toplumsal Değişme ve Eğitim**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehtap YEŞİLORMAN, Fırat, Yüksek Lisans, 2003.

SARI, M., “**Mersin’de Kentleşme, Göç, Bütünleşme ve Kent Yoksulluğu (Demirtaş Mahallesi Örneği)**”, Danışman: Doç. Dr. Sabri ÇAKIR, Süleyman Demirel Üniv., Yüksek Lisans, 2004.

7. 3. Toplumsal Yapı, Toplumsal Değişme ve Göç Konulu Doktora Tezleri

BİRAND, Kamuran, “**Aydınlanma Devri ve Türk Düşüncesi Üzerindeki Bazı Etkileri**”, Danışman: Prof. Dr. Von ASTER, İstanbul Üniv., Doktora, 1948.

ARI, Necip Oğuz, “**Bulgaristanlı Göçmenlerin İntibakı**”, Danışman: Prof. Dr. Hilmi Ziya ÜLKEN, İstanbul Üniv., Doktora, 1959.

ÖZYÜREKLİ, Oya, “**Şehre Kırsal Bölgelerden Göç Etmış Olan Ailelerin Şehirleşme Süreci İçindeki Durumları ve Bu Süreci Etkileyen Önemli Faktörlere Bağlı Olarak...**”⁶⁸, Danışman: Doç. Dr. Nihat NİRUN, Hacettepe Üniv., Doktora, 1974.

ELBURUZ, Leyla, “**Karl Mainheim ve Planlı Değişme**”, Hacettepe Üniv., Doktora, 1977.

ERDOĞMUŞ, Zeki, “**Kırsal Bölgelerden Ankara Kıbrıs-Bayraktar İlkokulu Gecekondu Bölgesinde Göç ve Göç Edenlerin Kentlileşmesi**”, Danışman: Doç. Dr. Nihat NİRUN, Hacettepe Üniv., Doktora, 1978.

HOMAYOUN, Muhammad, “**İran’da Örf ve Adetlerin Değişmelerinin Sosyo-Ekonomik Nedenleri (Hasaban Zirai Anonim Ortaklığı Örneği)**”, İstanbul Üniv., Doktora, 1979.

ÖZÖNDER, M. Cihat, “**Manisa İli Salihli İlçesi Kurtuluş Mahallesinde Meskun Göçmenlerin Sosyal Bünyeye İntibakı**”, Danışman: Doç. Dr. Nihat NİRUN, Hacettepe Üniv., Doktora, 1979.

YALVAÇ, Mehmet, “**Türkiye’de Örf ve Adet Değişmeleri Açısından Küçük Yerleşme Birimlerinin Sosyolojik Görüntüsü**”, İstanbul Üniv., Doktora, 1979.

EYRUMLU, Reza, “**İran’da Köyden Şehre Göç Olgusu**”, İstanbul Üniv., Doktora, 1982.

⁶⁸ Bu tezin adı kayıtlarda bu şekilde geçmektedir.

ATAY, Mahmut, “**Keban Barajı Nedeniyle Elazığ’ın 1800 Evler Mahallesine Göç Edenlerin Kentlileşme Sorunları**”, Danışman: Prof. Dr. Altan ESERPEK, Fırat Üniv., Doktora, 1985.

MERTER, Feridun, “**1950- 1988 Yılları Arasında Köy Ailesinde Meydana Gelen Değişmeler (Malatya Örneği)**”, Danışman: Prof. Dr. Fügen BERKAY, İnönü Üniv., Doktora, 1988.

TURAN, Kadir, “**Federal Almanya’daki II. Kuşak Türklerin Sosyalleşimi ve Kültür Değişmesi**”, Danışman: Prof. Dr. Baykan SEZER, İstanbul Üniv., Doktora, 1991.

EROL, Metin, “**Geniş Aileden Çekirdek Aileye Geçiş Sürecinde Aile İçi İlişkilerde Meydana Gelen Nitelik Değişmelerinin, Aile Üyeleri Üzerindeki Etkileri (Sivas Merkez İlçe Örneği)**”, Danışman: Prof. Dr. Nihat NİRUN, Hacettepe Üniv., Doktora, 1992.

YAZICI, Erdinç, “**Sosyo-Kültürel Değişme Sürecinde Karabük’te İşçi Ailesi (Şehirli İşçiler ile Köylü İşçiler Arasında Karşılaştırmalı Bir Araştırma)**”, Danışman: Prof. Dr. Cihat ÖZÖNDER, Hacettepe Üniv., Doktora, 1992.

KIR, İbrahim, “**GAP’tan önce Harran Kasabasının Sosyal Yapısı**”, Danışman: Prof. Dr. Zeki ERDOĞMUŞ, Fırat Üniv., Doktora, 1993.

TÜRKÖNE, Mualla, “**Sosyo-Kültürel Değişme Sürecinde Türk Toplumunun Cinsiyet Kültürü**”, Danışman: Doç. Dr. Beylü DİKEÇLİGİL, Hacettepe Üniv., Doktora, 1994.

SAĞIR, Meral, “**Sosyo-Kültürel Değişme Sürecinde Kız Çocuklarının Mirastan Pay Almalarının Sosyolojik Analizi**”, Danışman: Prof. Dr. Halil ÇİVİ, Cumhuriyet Üniv., Doktora, 1994.

AKÇAY, Adnan, “**Empirical Study on Rural Structures and Temporary-Seasonal Migration in Southeastern Anatolia**”- “**Güneydoğu Anadolu’da Kırsal Yapılar ve Mevsimlik Geçici Göçler: Bir Saha Araştırması**”, Danışman: Prof. Dr. Bahattin AKŞİT, ODTÜ, Doktora, 1995.

AVŞAR, Z. Gökçe, “**Türkiye’de Kırsal Kesimden Göç ve Bölgelerarası Dengesizlik (1970-1993)**”, Danışman: Doç. Dr. Ayşe MUŞLU, Mimar Sinan Ünv., Doktora, 1995.

DÜZKÖYLÜ, Ahmet, “**Kırsal Alandan Kente Göç ve Gecekondu Gençliğinin Sorunları (İstanbul-Sultanbeyli Gecekondu Bölgesi)**”, Danışman: Doç. Dr. Ayşe MUŞLU, Mimar Sinan Ünv., Doktora, 1995.

GÜRKAN, M. İlhan, “**Turizm Hareketlerinin Bir Yerleşim Biriminde (Belek/Antalya) Sosyal Yapıdaki Değişimlere Etkileri**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Çağatay ÖZDEMİR, Hacettepe Ünv., Doktora, 1995.

ÖZER, Ahmet, “**GAP Projesinin Sosyo-Ekonomik ve Kültürel Boyutları**”, Danışman: Prof. Dr. Cihat ÖZÖNDER, Hacettepe Ünv., Doktora, 1995.

TATLİCAN, Ümit, “**Mühendisler ve Toplumsal Hareketlilik: İzmir ve Hinterlandı**”, Danışman: Doç. Dr. Nihat ERDOĞAN, Ege Ünv., Doktora, 1996.

YILDIZ, Recep, “**Eğitim ve Sosyal Değişme (Türkiye Örneği)**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ali Rıza ABAY, Sakarya Ünv., Doktora, 1999.

SEVİM, Yelda, “**Terör Nedeniyle Elazığ’a Göç Edenlerin Sorunları Üzerine Sosyolojik Bir Araştırma**”, Danışman: Prof. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Ünv., Doktora, 2000.

YAKUT, İnci, “**Yurt Dışından Türkiye’ye Dönüş Yapan Ailelerin Çocuklarının Türkiye’deki Eğitim Sürecine Entegrasyonunda Değer ve Tutumların Etkisi**”, Danışman: Doç. Dr. Ayşe MUŞLU, Mimar Sinan Ünv., Doktora, 2001.

ASLAN, Mehmet, “**Sanayileşme Sürecinde Kapaklı’da (Tekirdağ) Toplumsal Değişme**”, Danışman: Doç. Dr. Vahap SAĞ, Cumhuriyet Ünv., Doktora, 2002.

GÜLER, Ebru Çetin, “**Değişen Bilgi ve Teknolojinin İnsan Kaynağı Üzerine Olan Etkileri: Dış Ticaret Yapan Şirketler Üzerine Uygulamalı Bir Araştırma**”, Danışman: Prof. Dr. Ercan TATLIDİL, Ege Ünv., Doktora, 2003.

ÖNER, İlknur, “**Kadınların Kırdan Kente Yeniden Yerleşime Cevabı: Elazığ’da, Keban Barajı Kadın Göçmenleri Derneği**”, Danışman: Prof. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Üniv., Doktora, 2004.

I. YERLEŞİM

1. KÖY SOSYOLOLOJİSİ ALANINDAKİ TEZLER

1. 1. Köy Sosyolojisi Alanındaki Lisans Tezleri

AKYOL, Vecihe, “**Altıntaş Monografisi**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1955.

EROĞLU, Fuat, “**Boyalık Köyünde Sosyolojik Yönden Bir Araştırma**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1956.

NAKİPOĞLU, Hatice, “**Gaziantep’in Burç Köyünün Sosyal Monografisi**”, Danışman: Prof. Dr. Hilmi Ziya ÜLKEN, İstanbul Üniv., Lisans, 1958.

TUNALI, Yusuf Saim, “**Bir İsveç Köyü Monografisi**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1958.

KARAÇAM, M. Selami, “**Düğrek ve Karahıdır Köyleri Araştırması**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1963.

ÖZ, F. Üstel, “**Poyralı Köyü, Örf ve Adetler Soruşturması**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1963.

BAYRAKTAR Nurten, “**Halalaca Köyü Monografisi**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1964.

NESİN, Meral, “**Fakir Baykurt'ta Köy Sorunları**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1964.

YAĞLI, Hasan Hüseyin, “**Kufez Köyü Monografisi, Kıbrıs**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1964.

EKİCİ, Nail, “**Köy Monografisi**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1965.

ÖZYÜREK, Oğuz, “**Bozkuş Köyü Monografisi**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1965.

AKAN, Oktay, “**Barak'ta Efendi Köylerin Kuruluşu**”, Danışman: Prof. Dr. Cahit TANYOL, İstanbul Ün., Lisans, 1966.

AVCI, Sami, “**Bahçeli Köyü Monografisi**”, İstanbul Ün., Lisans, 1966.

BEĞENSEL, Ayata, “**Kırklareli Merkez İlçesi ve Merkez Bucak Köylerinde Nüfus Hareketleri**”, İstanbul Ün., Lisans, 1966.

ÇELİKAN, Asım, “**Zlevo Köyü Göçmenleri Üzerine Bir Araştırma**”, İstanbul Ün., Lisans, 1966.

ÇETİNKAYA, Muzaffer, “**Çalılı Köyü Monografisi**”, İstanbul Ün., Lisans, 1966.

ÖNAL, Baran, “**Köy Hakkında Genel Bilgiler**”, İstanbul Ün., Lisans, 1966.

ÖZÜSTÜN, Engür, “**Çağlayan'ın Tarihi, Nüfus ve Bina Burumu**”, İstanbul Ün., Lisans, 1966.

AKLEM, Atilla, “**Ilıca Köyü İncelenmesi**”, İstanbul Ün., Lisans, 1967.

DAĞLAR, Selahattin, “**Adliye Köyü Genel Monografisi**”, İstanbul Ün., Lisans, 1967.

HASAN, Hazer, “**Köy Araştırması (Monografi)**”, İstanbul Ün., Lisans, 1967.

KAYRA, Bekir Sıtkı, “**Toprak Mülkiyetinin Egemen Olduğu Köy ile Irgat Köyünün Sosyal Yapı Ayrılıkları**”, Prof. Dr. Nurettin Şazi KÖSEMİHAL, İstanbul Ün., Lisans, 1967.

KÖYLÜ, Doğan, “**Yolların ve Haberleşme Araçlarının Köylerin Gelişimlerine Yardımları**”, Prof. Dr. Nurettin Şazi KÖSEMİHAL, İstanbul Ün., Lisans, 1967.

OKTAY, Turgay B., “**Köy Düğün Adetleri**”, İstanbul Ün., Lisans, 1967.

AĞUZBERK, Cemal, “**Bursa-Keles İlçesi İssız Ören Köyünün Ekonomik Durumu ve Köydeki Diğer Sosyal Hayat**”, İstanbul Ün., Lisans, 1968.

ATAKAN, Hayrunnisa, “**Kırsal Bir Bölgede Mesleklerin Prestij Hiyerarşisi**”, İstanbul Ün., Lisans, 1968.

- BOYSAN, Teoman, “**Keçili Köyü İncelemesi**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1968.
- BURAL, Bilge, “**Ülkemizdeki Köylerin İtim, Şehirlerin Çekim Merkezi Haline Gelmesinin Nedenleri**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1968.
- GÖKÇEN, Oktay, “**Manisa İli Turgutlu İlçesinin Karaköy ve Akçapınar Köylerinde Yığın Haberleşmeleri Araçları**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1968.
- GÖKHAN, Mustafa, “**Ahmediye: Bir Köy Araştırması**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1968.
- KAYLI, Rifat, “**Karaman ve Köylerinde Milangaz Kullanma Durumu**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1968.
- ÖZCAN, Mehmed, “**Genel Köy Monografisi**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1968.
- SANAL, Turgut, “**Müstecep Köyü**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1968.
- UZUN, Ertuğul M., “**Çardaklı Köyü İncelemesi**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1968.
- ÇETİNDAG, Tahir, “**Kürk Köyünde Gruplaşmanın Köyden Göçe Etkisi**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1969.
- GİRGİN, Zübeyde Gülbeden, “**Ayvalık Kazası Zeytin Zirai ve Sanayi İşçileri Hakkında Bir Araştırma**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1969.
- GÜLLÜ, M. Reşit, “**Kırıkhan Köyü Monografisi**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1969.
- KOÇ, Ali, “**Manavgat Çevresi Orman Köylerinde Sosyo-Ekonomik Durum Araştırması**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1969.
- AKPINAR, Abdurrahman, “**Küçük Köyü Monografisi**”, Danışman: Prof. Dr. Nurettin Şazi KÖSEMİHAL, İstanbul Üniv., Lisans, 1970.
- AKKUŞ, İsmet, “**Yeşilbahçe Köyü Monografisi**”, Danışman: Prof. Dr. Cahit TANYOL, İstanbul Üniv., Lisans, 1970.
- GÜNDOĞAN, Emin, “**22 Yıl Sonra Karataş Köyü**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1970.
- GÜRÜZ, Zeki, “**Mezancık Köyü Monografisi**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1970.

İŞGÖZEN, Ünal, “**Balıkesir İli Susurluk Kazasına Bağlı Kepekler ve Yahyaköyü'nün Karşılaştırmalı Araştırılması**”, İstanbul Ün., Lisans, 1970.

MÜKÜS, Burhanettin, “**Ertuş Aşireti**”, İstanbul Ün., Lisans, 1970.

ÖKSÜZ, Abdurrahman, “**Bayburt'taki İki Köy Arasındaki Folklor Farkı ve Bunun Nedenleri**”, İstanbul Ün., Lisans, 1970.

TEKİN, M. Emin, “**Beritan Aşireti (Sosyolojik Açıdan)**”, İstanbul Ün., Lisans, 1970.

TÜMER, İ. Cahit, “**Kültürel Bakımdan Gürle Köyü Monografisi**”, İstanbul Ün., Lisans, 1970.

YALVAÇ, Mehmet, “**Kilis'te Bağlılığın Sosyal ve Ekonomik Etkileri**”, İstanbul Ün., Lisans, 1970.

CİĞER, Mustafa, “**Davutlar Köyü Monografisi**”, Danışman: Prof. Dr. Cahit TANYOL, İstanbul Ün., Lisans, 1971.

ÇOLAKOĞLU, Alper, “**Cihangir Köyü (Kıbrıs) Monografisi**”, İstanbul Ün., Lisans, 1971.

EKİZ, Hayat N., “**Türkiye'de Cumhuriyet Dönemi'nde Köyleri Konu Alan Yapıtlar Bibliyografyası**”, İstanbul Ün., Lisans, 1971.

GALATALI, Ertuğrul, “**Köklüyurt Köyünün Monografisi**”, İstanbul Ün., Lisans, 1971.

GERÇEKSEVER, Taner, “**Karacasu Köyü Monografisi**”, İstanbul Ün., Lisans, 1971.

GÜL, Rıza, “**Körkü Köyü Monografisi**”, İstanbul Ün., Lisans, 1971.

GÜNEŞEL, Kadircan, “**Trakya Bölgesinde Bir Köy Çalışması: Pancar Köyü Monografisi**”, Danışman: Prof. Dr. Cahit TANYOL, İstanbul Ün., Lisans, 1971.

GÜVEN, Abdülkadir, “**Topraktepe Köyü Monografisi**”, Danışman: Prof. Dr. Cahit TANYOL, İstanbul Ün., Lisans, 1971.

GÜVENÇ, Dinçel, “**Selimpaşa Köyü**”, İstanbul Ün., Lisans, 1971.

- KARACA, Şevki, “**Tepecik Köyü Monografisi**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1971.
- KARALI, Soner, “**Feyziye Köyünde Tarımsal Yoğunlaşma Sonucu Görülen Nüfus Hareketleri**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1971.
- KAYIŞLI, Tahsin, “**Küçükkarataş Köyü Monografisi**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1971.
- ORAL, Günal, “**Köy İşlerinin Sosyolojik Manalarının Türkiye Dağılımı**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1971.
- ORHUNBİLGE, Feridun, “**Tarım Kesiminde Politika**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1971.
- ÖZGÖRMÜŞ, Mustafa, “**Kavalk Köyü Monografisi**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1971.
- ÖZVEREN, Ali, “**Makinalaşmanın Toprak İşletmeciliğine Etkileri**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1971.
- RÜZGAR, Halil, “**İhsu Köyü Geleneksel İlişkiler İçerisinde Bir Kırsal Yapıda Sosyal Sınıflaşma**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1971.
- ŞEDELE, Ahmet, “**Açık ve Kapılı Köy Türlerinde Sosyal Yapı Farklılıkları**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1971.
- ULU, Erdoğan, “**Ozansu Köyü**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1971.
- UYAR, Ertan, “**Türkiye'nin Kırsal Yapısında Tipoloji Denemesi**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1971.
- UYGUR, Mehmet Nazif, “**Kilis'te Zeytinciliğin Sosyal ve Ekonomik Yapıya Olan Etkileri**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1971.
- UĞUR, Selver, “**Balıklı Köyü**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1971.
- AKIN, Mustafa, “**Modanlı Köyü**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1972.
- ATAYAKUL, Aynur, “**Çubukluosmaniye Köyü Monografisi**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1972.

BASMAZ, Zeki, “**Malkara Bölgesinde Tarım Kredileri ve Köylünün Kalkınmasına Katkıları**”, Danışman: Prof. Dr. Cahit TANYOL, İstanbul Ün., Lisans, 1972.

ÇAM, Mustafa, “**Zeytinciliğin Umurbey Köyü Üzerindeki Sosyo-Ekonomik Etkileri**”, İstanbul Ün., Lisans, 1972.

ÇARDAK, Süleyman, “**Dört Yol'da Turunçgil Ziraatının Sosyo-Ekonomik Yapı Üzerine Etkileri**”, İstanbul Ün., Lisans, 1972.

ÇAVUŞOĞLU, Seyfettin, “**Kapaklı Köyü**”, İstanbul Ün., Lisans, 1972.

ÇELİK, Mustafa, “**Çavdar Köyü Monografisi**”, İstanbul Ün., Lisans, 1972.

GÖKE, Murat, “**Sabak Köyü Monografisi**”, İstanbul Ün., Lisans, 1972.

İNCİLİ, İhsan, “**Bitiren Köyü**”, İstanbul Ün., Lisans, 1972.

KAMAGÜN, Mesut, “**Çavuşlar Köyü Monografisi**”, Danışman: Prof. Dr. Cahit TANYOL, İstanbul Ün., Lisans, 1972.

KOÇAK, Asım, “**Genel İlişkiler İçerisinde Kadınlı Köyünde Sosyal Sınıflaşma**”, Danışman: Prof. Dr. Cahit TANYOL, İstanbul Ün., Lisans, 1972.

KORKMAZ, Mithat, “**Bozgeyikliler ve Akbez Köyü Üzerine Bir Araştırma**”, İstanbul Ün., Lisans, 1972.

MERSİN, Mustafa, “**Korudibi Köyü Monografisi**”, Danışman: Prof. Dr. Cahit TANYOL, İstanbul Ün., Lisans, 1972.

YAŞAR, Necati, “**Yayla Bayır Köyü Monografisi**”, İstanbul Ün., Lisans, 1972.

ORHAN, Muzaffer, “**Mahmut Gazi Köyünde Ekonomik Yapıdaki Değişmelere Bağlı Olarak Değişen Değerlerin İncelenmesi**”, İstanbul Ün., Lisans, 1972.

ÖZEN, Hüseyin, “**Karalık Köyü Monografisi**”, İstanbul Ün., Lisans, 1972.

ÖZTÜRK, İsmet, “**Gökpmar Köyü**”, İstanbul Ün., Lisans, 1972.

SERT, Mahmut, “**Güneycik Köyü Monografisi**”, İstanbul Ün., Lisans, 1972.

ŞAHİN, İbrahim, “**Urfa İli Hilafeti İlçesine Bağlı Saylakkaya Köyünün Monografik Çalışması**”, İstanbul Ün.v., Lisans, 1972.

UYAN, Muzaffer, “**Aydınlı Köyü Monografisi**”, İstanbul Ün.v., Lisans, 1972.

YALDIZ, Abdurrahman, “**Zeynel Köyü Monografyası**”, İstanbul Ün.v., Lisans, 1972.

ERGAN, Mustafa Remzi, “**Erzin'de Tarımsal Üretim ve Örgütlenmesinin Ekonomiye Katkısı**”, İstanbul Ün.v., Lisans, 1973.

OKUMUŞ, Naciye, “**Karatepe Monografisi**”, İstanbul Ün.v., Lisans, 1973.

SAADETLİOĞLU, Uğur, “**Aydoğdu Köyünün Sosyal, Ekonomik ve Kültürel Yönü. (Mülakat Tarihi: Temmuz-Ağustos 1973)**”, İstanbul Ün.v., Lisans, 1973.

YILDIR, Kazım, “**Cebike Köyü**”, İstanbul Ün.v., Lisans, 1973.

AYHAN, Reşat Hüseyin, “**Tremeşe Köyü Monografisi**”, İstanbul Ün.v., Lisans, 1974.

GÜRSES, Hasan Basri, “**İstanbul'a Bağlı Bir Köyde Sosyal ve Ekonomik Değişmenin İncelenmesi**”, İstanbul Ün.v., Lisans, 1974.

NALBANTOĞLU, Ayşe, “**Düzce Sarayyeri Köyü Sosyo-Ekonomik ve Kültürel Araştırması**” İstanbul Ün.v., Lisans, 1974.

ÖZBEYHAN, İsmail, “**Karaklı Köyü Monografisi**”, İstanbul Ün.v., Lisans, 1974.

HOŞYAR, Ahmet Padaş, “**İran Köylülerinin Örf ve Adetleri**”, İstanbul Ün.v., Lisans, 1975.

KAZAMI, Abol Chasem Rezi, “**İran'da Bilim Ordusu ve Onun Köyler Üzerindeki Etkileri**”, İstanbul Ün.v., Lisans, 1975.

KISAK, Şükrü, “**Harabakayış Köyü Monografisi**”, Danışman: Prof. Dr. Cahit TANYOL, İstanbul Ün.v., Lisans, 1977.

NECİOĞLU, Canan, “**1942–1950 Yılları Arasında Çıkan ‘Ülkü’ Dergisindeki Köy Sorunlarıyla İlgili Makalelerin İncelenmesi**”, İstanbul Ün.v., Lisans, 1977.

ŞAHİNTÜRK, Necmi, “**Sütlüce Köyünün Sosyo-Ekonomik Gelişmesine Traktör ve Elektriğin Katkısı**”, İstanbul Ün., Lisans, 1977.

ÜNTÜRK, Mehmet, “**Sanca Köyü Monografisi**”, İstanbul Ün., Lisans, 1977.

CEPNI, Aysel, “**Ülkü Dergisinde Köy ile İlgili Makalelerin Derlenmesi. Cilt: 1–3 (Nisan 1933-Ağustos 1934)**”, Danışman: Prof. Dr. Cahit TANYOL, İstanbul Ün., Lisans, 1978.

DİNÇER, Fikret, “**Köy Monografisi**”, Danışman: Prof. Dr. Cahit TANYOL, İstanbul Ün., Lisans, 1978.

BÜYÜKONAT, Dinçer, “**Köy Envanter Defterlerine Göre Karadeniz Bölgesi**”, İstanbul Ün., Lisans, 1979.

KARASU, Süheylâ, “**Güzelyalı Köyü**”, İstanbul Ün., Lisans, 1979.

OTLUOĞLU, Mihriban, “**Köy Envanter Etütlerine Göre İç Anadolu Bölgesi**”, İstanbul Ün., Lisans, 1979.

SÖYLER, Nilgün, “**Köy Envanter Etütlerine Göre Akdeniz Bölgesi**”, İstanbul Ün., Lisans, 1979.

YILDIRIM, Salih, “**Urfa'nın Kısa Köyünün İncelenmesi**”, İstanbul Ün., Lisans, 1979.

YAZAN, Aziz, “**Köy Envanter Etütlerine Göre Ege Bölgesi**”, İstanbul Ün., Lisans, 1979.

KÜÇÜKOĞLU, M. Fatih, “**Halkevleri Ülkü Dergisinde 4 ve 5. Ciltlerinde (1934–35) Köy ve Köycülük ile İlgili Yazı, Makale, Haber, Monografi v.s. Derlenmesi**”, İstanbul Ün., Lisans, 1980.

MELİK, M. Faruk, “**Sultantepe Köyü Monografisi**”, İstanbul Ün., Lisans, 1980.

ŞİMŞEK, Telat, “**İsmail Hakkı Tonguç'a Göre Köy ve Köy Enstitüleri Kemal Tahir'in Köy Enstitüleri Hakkında Görüşleri**”, İstanbul Ün., Lisans, 1980.

TOSUN, Nursel, “**Köy Envanter Etütlerine Göre Güneydoğu Anadolu Bölgesi**”, Danışman: Prof. Dr. Cahit TANYOL, İstanbul Ün., Lisans, 1981.

KARATAŞ, Aydın, “**Akpazar Nahiyesi Monografisi**”, İstanbul Ün., Lisans, 1982.

ÖZKAYA, Ekrem, “**Otluk Köyü**”, İstanbul Ün., Lisans, 1982.

AKSOY, Mustafa, “**Yusufizzettin Köyü’nün Sosyo-Kültürel Yapısı (Değişim Sosyolojisi Açısından)**”, Danışman: Dr.Selahattin SOLMAZ, Fırat Ün., Lisans, 1986.

AY, K. Yakup, “**Bursa İli Gürsu Nahiyesinde Bir Köy Monografyası**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. H. Hilmi KARABORAN, Fırat Ün., Lisans, 1986.

BIÇAKÇI Davut, “**Gökgedik Köyü Monografyası (Kahramanmaraş-Andırın)**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. H. Hilmi KARABORAN, Fırat Ün., Lisans, 1986.

BULUT, Ahmet, “**Töngüçlü Köyü’nün Sosyo-Ekonomik Yapısı**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Celalettin İÇMELİ, Fırat Ün., Lisans, 1986.

ÇAKICI, Atabey, “**Kepiç Köyü Üzerine Sosyolojik Bir Araştırma**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Zeki ERDOĞMUŞ, Fırat Ün., Lisans, 1986.

ÇAYDAN, İmir, “**Gedikli Köyünün Sosyo-Ekonomik Yapısı**”, Danışman: Doç. Dr. Halil NARMAN, Fırat Ün., Lisans, 1986.

ÇELİK, Selahattin, “**Albucak Köyünün Sosyal, Kültürel ve Eğitim Yapısı**”, Danışman: Dr. Sabri ÇAKIR, Fırat Ün., Lisans, 1986.

ÇİÇEK, Hüseyin, “**Eskişehir’in Osmaniye Köyü’nde Tarımdaki Gelişmelerin Yolaçtığı Sosyo-Ekonomik Değişmeler**”, Danışman: Doç. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Ün., Lisans, 1986.

DOĞAN, İbrahim, “**Kabaklar (İslahiye-Gaziantep) Köyü’nün Sosyal, Kültürel ve Ekonomik Yapısı**”, Danışman: Dr. Selahattin SOLMAZ, Fırat Ün., Lisans, 1986.

İNAN, M. Cahit, “**Oymaklı Köyü’nde Göç ve Değişme**”, Danışman: Dr. Sabri ÇAKIR, Fırat Ün., Lisans, 1986.

İNÇİ, Kadir, “**Övündük Köyü Üzerine Bir Sosyolojik Araştırma**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Zeki ERDOĞMUŞ, Fırat Ün., Lisans, 1986.

KURT, Mehmet, “**Akçakoyunlu Köyünde (Oğuzeli-Gaziantep) Sosyo-Ekonomik ve Kültürel Hayat**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. H. Hilmi KARABORAN, Fırat Üniv., Lisans, 1986.

ORBAY, Mehmet, “**Mut İlçesinde Halk Eğitimi Etkinlikleri**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. H. Hilmi KARABORAN, Fırat Üniv., Lisans, 1986.

ÖZER, Zeynal, “**Bağdere Köyü’nde (Adıyaman) Meydana Gelen Sosyal, Kültürel ve Ekonomik Değişmeler**”, Danışman: Doç. Dr. Halil NARMAN, Fırat Üniv., Lisans, 1986.

SÜTÇÜOĞLU, Salim, “**Antalya-Eskibağ Köyü’nün Sosyo-Ekonomik Yapısı**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Celalettin İÇMELİ, Fırat Üniv., Lisans, 1986.

ŞAĞBANŞUA, Mehmet, “**Azot Fabrikası’nın Düzbahçe Köyü’ne Sosyal, Kültürel ve Ekonomik Etkileri**”, Danışman: Doç. Dr. Halil NARMAN, Fırat Üniv., Lisans, 1986.

ULAŞOĞLU, İ.Hakan, “**Çortunlu Köyü’nün Sosyal ve Kültürel Yapısı**”, Danışman: Doç. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Üniv., Lisans, 1986.

YALIN, İshak, “**Fakuşağı Köyü Üzerine Sosyolojik Bir Araştırma**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Zeki ERDOĞMUŞ, Fırat Üniv., Lisans, 1986.

YERLİKAYA, Yasemin, “**Danacılı Köyü Monografyası**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. H. Hilmi KARABORAN, Fırat Üniv., Lisans, 1986.

YILDIRIM, Müslüm, “**Bazı Sosyal Yapı Özellikleriyle Üçtepe Köyü**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Zeki ERDOĞMUŞ, Fırat Üniv., Lisans, 1986.

AYDIN, N. Noyan, “**Armutalan Köyü Monografyası**”, Danışman: Dr.Selahattin SOLMAZ, Fırat Üniv., Lisans, 1987.

BAYKARA, Selma, “**Elazığ Yünlüce Köyünde Annelik, Doğum ve Çocukla İlgili Adet ve İnanmalar**”, Danışman: Dr. Sabri ÇAKIR, Fırat Üniv., Lisans, 1987.

CENGİZ, Recep, “**Niksar’da Şehirleşmenin Ekonomik, Sosyo-Kültürel Fonksiyonu**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. H. Hilmi KARABORAN, Fırat Üniv., Lisans, 1987.

CEYLAN, Hasan, “**Erzincan’ın Kalecik Köyü’nde Sosyo-Kültürel, Coğrafi ve Ekonomik Yapı Üzerine Bir Araştırma**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. H. Hilmi KARABORAN, Fırat Üniv., Lisans, 1987.

ÇELİK, Nursel, “**Erdemli’de (Mersin) Sera Üretiminin Sosyo-Ekonomik Yapısı**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Celalettin İÇMELİ, Fırat Üniv., Lisans, 1987.

DOĞAN, Abit, “**Çamlıca Köyü (Mut) Üzerine Sosyolojik Bir Araştırma**”, Danışman: Doç. Dr. Halil NARMAN, Fırat Üniv., Lisans, 1987.

GÜLEÇ, Hıdır, “**Şahinkaya Köyü Üzerine Sosyolojik Bir Araştırma**”, Danışman: Dr. Selahattin SOLMAZ, Fırat Üniv., Lisans, 1987.

GÜLER, Mustafa, “**Sün Köyü’nün Sosyo-Ekonomik Yapısı**”, Danışman: Dr. Selahattin SOLMAZ, Fırat Üniv., Lisans, 1987.

KURŞUN, Ercüment, “**Hankendi Nahiyesi’nin Sosyo-Ekonomik Yapısı**”, Danışman: Doç. Dr. Halil NARMAN, Fırat Üniv., Lisans, 1987.

ÖZDEMİR, Necati, “**Topçalı Köyü Üzerine Sosyolojik Bir Araştırma**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Zeki ERDOĞMUŞ, Fırat Üniv., Lisans, 1987.

YALÇINKAYA, Sevinç, “**Köy Monografyası (Akçasöğüt Köyü)**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. H. Hilmi KARABORAN, Fırat Üniv., Lisans, 1987.

YILMAZ, Mehmet, “**Çöteli Köyü Üzerine Monografik Bir Araştırma**”, Danışman: Dr. Sabri ÇAKIR, Fırat Üniv., Lisans, 1987.

YİĞİT, Kadir, “**Samsun İli Çarşamba İlçesi Yukarıağcagüney Köyü’nün Sosyal, Kültürel ve Ekonomik Yapısı**”, Danışman: Dr. Sabri ÇAKIR, Fırat Üniv., Lisans, 1987.

AŞICI, Alaattin, “**Çakıralan Köyü Monografyası (Muğla-Milas)**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. H. Hilmi KARABORAN, Fırat Üniv., Lisans, 1988.

AYDIN, Mehmet, “**Gezin Köyü Üzerine Sosyolojik Bir Araştırma**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. H. Hilmi KARABORAN, Fırat Üniv., Lisans, 1988.

BAŞ, Erdoğan, “**Bayramlı Köyü’nün Sosyal, Kültürel ve Ekonomik Yapısı**”, Danışman: Dr. Sabri ÇAKIR, Fırat Üniv., Lisans, 1988.

BİNGÖL, Erol, “**Akçaşehir Köyü Monografisi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Abdullah KORKMAZ, İnönü Üniv., Lisans, 1988.

CANBAY, Aziz, “**Seyituşağı Köyü Monografisi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehmet YALVAÇ, İnönü Üniv., Lisans, 1988.

ÇAYIR, Tahir, “**Tekniğin Türk Köylerine Girmesi İle Ortaya Çıkan Sosyal ve Kültürel Değişmeler**”, Danışman: Arş. Gör. Metin ÖZKUL, İnönü Üniv., Lisans, 1988.

ÇELİKEL, Burhan, “**İçme Nahiyesinin Sosyal-Kültürel ve Ekonomik Yapısı**”, Danışman: Dr.Selahattin SOLMAZ, Fırat Üniv., Lisans, 1988.

ER, Mehmet, “**Umutlu Köyü’nün Sosyo-Ekonomik Yapısı**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. H. Hilmi KARABORAN, Fırat Üniv., Lisans, 1988.

KILIÇÇÖTE, M. Cemil, “**Konakalmaz Köyü Üzerine Sosyolojik Bir Araştırma**”, Danışman: Doç. Dr. Halil NARMAN, Fırat Üniv., Lisans, 1988.

MERAL, Serap, “**Düzbahçe Köyü (Elazığ) Monografyası**”, Danışman: Doç. Dr. Halil NARMAN, Fırat Üniv., Lisans, 1988.

OKÇUOĞLU, Selahattin, “**Okçular Köyünün Sosyo-Ekonomik, Sosyo-Kültürel Yapısı**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. H. Hilmi KARABORAN, Fırat Üniv., Lisans, 1988.

YILDIRIM, Mehmet, “**Cip Köyü (Elazığ) Monografyası**”, Danışman: Doç. Dr. Halil NARMAN, Fırat Üniv., Lisans, 1988.

YILMAZ, Nuri, “**Kabadüz Bucağı’nın (Ordu) Monografik Etüdü**”, Danışman: Doç. Dr. Halil NARMAN, Fırat Üniv., Lisans, 1988.

YÜKSEL, Ö. Faruk, “**Mescitli Köyü Monografyası (Samsun-Terme)**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. H. Hilmi KARABORAN, Fırat Üniv., Lisans, 1988.

AKBULUT, Gülden, “**Yaka Köyü Monografisi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehmet YALVAÇ, İnönü Üniv., Lisans, 1989.

AYDEMİR, Namık, “**İmanalisi Köyü (Terme-Samsun) Üzerine Sosyolojik Bir İnceleme**”, Danışman: Doç. Dr. Halil NARMAN, Fırat Üniv., Lisans, 1989.

BADANUR, Nejla, “**Kars, Iğdır İlçesi Taşburun Köyünde Evlenme Adetleri**”, Danışman: Prof. Dr. Fügen BERKAY, İnönü Üniv., Lisans, 1989.

ÇELİK, Mustafa, “**Ağın’da Sosyo Kültürel ve Ekonomik Yapı Üzerinde Bir Araştırma**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. H. Hilmi KARABORAN, Fırat Üniv., Lisans, 1989.

ÇETİN, Mehmet, “**Derbentobruğu Köyü Üzerine Sosyolojik Bir Araştırma**”, Danışman: Dr. Selahattin SOLMAZ, Fırat Üniv., Lisans, 1989.

GÖKÇE, Ali, “**Hacıhallıoğlu Çiftliği Köyü Monografisi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Abdullah KORKMAZ, İnönü Üniv., Lisans, 1989.

GÜL, Yılmaz, “**Şavşat’ta Nüfus ve Yerleşme, SosyoKültürel ve Ekonomik Yapı**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. H. Hilmi KARABORAN, Fırat Üniv., Lisans, 1989.

KARAASLAN, Ayder, “**Bölakçalı Köyü’nün Monografyası**”, Danışman: Doç. Dr. Zeki ERDOĞMUŞ, Fırat Üniv., Lisans, 1989.

KARADENİZ, Cemil, “**Ballıkaya Köyü’nün Monografyası**”, Danışman: Doç. Dr. Zeki ERDOĞMUŞ, Fırat Üniv., Lisans, 1989.

KESKE, Mehmet, “**Kuyulu Köyünün Sosyo-Ekonomik Yapısı**”, Danışman: Dr. Sabri ÇAKIR, Fırat Üniv., Lisans, 1989.

KETİR, Songül, “**Gelincik Köyü’nün Sosyo-Kültürel ve Ekonomik Açından İncelenmesi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Zeki ERDOĞMUŞ, Fırat Üniv., Lisans, 1989.

ÖZDEMİR, Aslan, “**Şanhurfa Viranşehir İlçesine Bağlı Dört Köyde Örf, Adet ve İnanç Değişmeleri İle İlgili Sosyolojik İnceleme**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehmet YALVAÇ, İnönü Üniv., Lisans, 1989.

ÖZGEN, Turgut, “**Günbağı Köyü Monografyası**”, Danışman: H. Hilmi KARABORAN, Fırat Üniv., Lisans, 1989.

ŞAFAK, Doğan, “**Turizmin Toplumsal Değişmeye Sosyo-Ekonomik Etkisi ve Güvercinlik Köyü**”, Danışman: Doç. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Üniv., Lisans, 1989.

TURGUT, Ergül, “**Saitler Köyü’nün Monografyası**”, Danışman: Dr. Selahattin SOLMA, Fırat Üniv., Lisans, 1989.

ÜNLÜ, Kamil, “**Arıcak İlçesi’nin Sosyal, Kültürel ve Ekonomik Yapısı**”, Danışman: Dr. Sabri ÇAKIR, Fırat Ün., Lisans, 1989.

YAVUZTÜRK, Nazlı, “**Kemaliye Çat Köyü’nün Sosyo-Ekonomik Kültürel Yönden İncelenmesi**”, Danışman: Doç. Dr. Zeki ERDOĞMUŞ, Fırat Ün., Lisans, 1989.

YETKİN, Ümmühan, “**Darısekisi Köyü Üzerine (İçel) Monografik Bir Araştırma**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. H. Hilmi KARABORAN, Fırat Ün., Lisans, 1989.

ALKAN, Deniz, “**Ürkmez Köyü’nün (Seferihisar-İzmir) Toplumsal Yaşamındaki Değişmeler**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. H. Hilmi KARABORAN, Fırat Ün., Lisans, 1990.

ASLAN, Suat, “**Ağrı İli Taşlıçay İlçesi, Yukarıtaşlıçay Köyü’nün Sosyal, Kültürel ve Ekonomik Yapısı**”, Danışman: Doç. Dr. Musa TAŞDELEN, Fırat Ün., Lisans, 1990.

AY, Süleyman, “**Karahacılı Yörükleri (Niğde)**”, Danışman: Dr. Sabri ÇAKIR, Fırat Ün., Lisans, 1990.

BAYRAKTAR, Kadriye, “**KKTC Kuruova Köyü Monografisi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehmet YALVAÇ, İnönü Ün., Lisans, 1990.

COŞKUN, Yıldız, “**Furuncu Köyü Monografisi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Metin ÖZKUL, İnönü Ün., Lisans, 1990.

ÇAKAR, Şeref, “**Ağın İlçesi’nin Bazı Sosyo-Ekonomik ve Sosyo-Kültürel Özellikleri ve Sorunları**”, Danışman: Doç. Dr. Halil NARMAN, Fırat Ün., Lisans, 1990.

DOĞAN, Nedim, “**Hıdırbaba Köyü’nde (Elazığ) Sosyal ve Ekonomik Hayat**”, Danışman: Doç. Dr. Musa TAŞDELEN, Fırat Ün., Lisans, 1990.

DURGUN, Mustafa, “**Elazığ -Arındık Köyü’nün Sosyal Yapısına Genel Bir Bakış**”, Danışman: Doç. Dr. Zeki ERDOĞMUŞ, Fırat Ün., Lisans, 1990.

GÜNATA, Birsal, “**Bostanbaşı Köyü:Sosyoloji Açısından Bir Monografik Araştırma**”, Danışman: Doç. Dr. Zeki ERDOĞMUŞ, Fırat Ün., Lisans, 1990.

HAZIR, Nihal, “**Pertek’te Nüfus ve Yerleşme**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. H. Hilmi KARABORAN, Fırat Ün., Lisans, 1990.

İNANLI, Selen, “**Harput Nahiyesi’nin Sosyo-Ekonomik Yapısı**”, Danışman: Doç. Dr. Halil NARMAN, Fırat Ün., Lisans, 1990.

KESİLMİŞ, Mustafa, “**Yüksekören Köyü (Adana) Monografyası**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. H. Hilmi KARABORAN, Fırat Ün., Lisans, 1990.

SÖNMEZ, Birsal, “**Kayalar Köyü’ne Sosyolojik Açısından Genel Bir Bakış**”, Danışman: Dr. İbrahim KIR, Fırat Ün., Lisans, 1990.

TÜRKAY, Ayşe, “**Malatya Battalgazi İlçesi Çolakoğlu Köyü Evlenme Adetleri (Sosyolojik Bir Araştırma)**”, Danışman: Prof. Dr. Fügen BERKAY, İnönü Ün., Lisans, 1990.

ULAŞ, Hediye, “**Poyraz Köyü Monografyası**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. H. Hilmi KARABORAN, Fırat Ün., Lisans, 1990.

AKÇAY, Huriye, “**Cincin Köyü Monografisi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehmet YALVAÇ, İnönü Ün., Lisans, 1991.

AYDOĞMUŞ, Serap, “**Bayram Uşağı Köyü Monografisi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Metin ÖZKUL, İnönü Ün., Lisans, 1991.

BAYARSLAN, Temel, “**Çubuklu Köyü Sosyo-Ekonomik Yapısı**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Yaşar KAYA, İnönü Ün., Lisans, 1991.

DAĞCA, Ayşen, “**Yazırlı Köyü Monografisi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehmet YALVAÇ, İnönü Ün., Lisans, 1991.

DAL, Nefise, “**Sosyal, Kültürel Ve Ekonomik Yönleriyle Akköprü Köyü**”, Danışman: Doç. Dr. Zeki ERDOĞMUŞ, Fırat Ün., Lisans, 1991.

DAYI, Nuri, “**Elazığ İli Merkez Aşağı Demirtaş Köyü Monografisi**”, Danışman: Arş. Gör. Vehbi BAYHAN, İnönü Ün., Lisans, 1991.

EKİZ, Salih, “**Kaledibi Köyünün Sosyo-Ekonomik, Sosyo-Kültürel Yapısı**”, Danışman: Doç. Dr. Musa TAŞDELEN, Fırat Ün., Lisans, 1991.

ERGÜZEL, Suna, “**Sarıçubuk Köyünde (Elazığ) Ailede Kadının Yeri**”, Danışman: Dr. Sabri ÇAKIR, Fırat Ün., Lisans, 1991.

EROL, Şazer, “**Elazığ Dambüyük Köyünde Televizyonun Kadınlar Üzerindeki Etkisi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Celalettin İÇMELİ, Fırat Ün., Lisans, 1991.

EROL, Veysel, “**Muş İli Korkut İçesi Akyıldız Köyünün Sosyo-Ekonomik Yapısı**”, Danışman: Dr. İbrahim KIR, Fırat Ün., Lisans, 1991.

GÜLTAŞ, Ersan, “**Çınarlık Köyünün (Çarşamba) Sosyal, Kültürel ve Ekonomik Yapısı**”, Danışman: Doç. Dr. Halil NARMAN, Fırat Ün., Lisans, 1991.

KALEM, Gülcan, “**Beki Köyü Monografisi**”, Danışman: Arş. Gör. Vehbi BAYHAN, İnönü Ün., Lisans, 1991.

KARA, Bülent, “**İğdır Köyü Monografisi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehmet YALVAÇ, İnönü Ün., Lisans, 1991.

ÖZTOP, Sema, “**Çallica Köyü’nün Sosyo-Ekonomik Yapısı**”, Danışman: Doç. Dr. Halil NARMAN, Fırat Ün., Lisans, 1991.

SAÇLI, Kerime, “**Bahçe Köyü Monografisi**”, Danışman: Arş. Gör. Vehbi BAYHAN, İnönü Ün., Lisans, 1991.

SOLMAZ, Yasemin, “**Sütlüce Köyü Monografyası**”, Danışman: Doç. Dr. Musa TAŞDELEN, Fırat Ün., Lisans, 1991.

TANRIVERDİ, Aysel, “**Börgenek Köyü Monografisi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehmet YALVAÇ, İnönü Ün., Lisans, 1991.

YALÇINTEPE, Hüseyin, “**Kuluşağı Köyü Monografisi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehmet YALVAÇ, İnönü Ün., Lisans, 1991.

YEŞİLALAN, Oktay, “**Kökenli Köyü Sosyo-Ekonomik Yapısı**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Yaşar KAYA, İnönü Ün., Lisans, 1991.

YILDIZ, Semra, “**Bozağaç Köyü Monografisi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Metin ÖZKUL, İnönü Üniv., Lisans, 1991.

YILMAZ, Halim, “**Körmenlik Köyü Monografisi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehmet YALVAÇ, İnönü Üniv., Lisans, 1991.

ANCİL, Remzi, “**Çakırbahçe Köyü Monografisi**”, İnönü Üniv., Lisans, 1992.

AYDIN, Ali, “**Uzuntarla Köyünün Monografyası**”, Danışman: Prof. Dr. Zeki ERDOĞMUŞ, Fırat Üniv., Lisans, 1992.

BABA, İmam, “**Yarlısu Köyü Monografisi**”, İnönü Üniv., Lisans, 1992.

BALTA, Nihat, “**Gemici Köyü Monografisi**”, İnönü Üniv., Lisans, 1992.

BULUT, Feyhan, “**Günaydın Köyü Monografisi**”, İnönü Üniv., Lisans, 1992.

BULUT, Fethan, “**Kınık Kasabasının Sosyo-Kültürel Yapısı**”, Danışman: Doç. Dr. Musa TAŞDELEN, Fırat Üniv., Lisans, 1992.

ÇELİKEL, Hasan, “**Sağman Köyünün Sosyo-Ekonomik Yapısı**”, Danışman: Dr. İbrahim KIR, Fırat Üniv., Lisans, 1992.

DURŞUN, Sinan, “**Bazı Sosyal, Kültürel ve Ekonomik Özellikleriyle Ulupınar Köyü**”, Danışman: Prof. Dr. Zeki ERDOĞMUŞ, Fırat Üniv., Lisans, 1992.

EYÜBOĞLU, Metin, “**Ormanüstü Köyünün Sosyal, Kültürel ve Ekonomik İncelenmesi**”, Danışman: Dr. Selahattin SOLMAZ, Fırat Üniv., Lisans, 1992.

GİYİK, Doğan, “**Ovacık Yöresinde Toplumsal Yapı ve İnanç Sistemi**”, Danışman: Doç. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Üniv., Lisans, 1992.

GÜL, Sedat, “**Malazgirt İlçesinin Sosyal, Kültürel ve Ekonomik Yapısı**”, Danışman: Doç. Dr. Halil NARMAN, Fırat Üniv., Lisans, 1992.

KESKİN, Duran, “**Köyceğiz Köyü Monografisi**”, İnönü Üniv., Lisans, 1992.

KORKMAZ, Reşit, “**Derinboğaz Köyü Monografisi**”, İnönü Üniv., Lisans, 1992.

ÖNEN, Mustafa, “**Denizli Köyü Monografisi**”, İnönü Üniv., Lisans, 1992.

ÖZGÜN, Şahin, “**Malatya İli Merkez Balıkdere Köyü Monografisi**”, İnönü Ünv., Lisans, 1992.

ÖZTÜRK, Fazlı, “**Curali Köyü Monografisi**”, İnönü Ünv., Lisans, 1992.

SUNAR, Mustafa, “**Hasköy’ün Sosyo-Kültürel Değişiminde Tütün Üreticiliğinin Önemi**”, Danışman: Doç. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Ünv., Lisans, 1992.

ŞAHİN, Yurtsever, “**Esençay Köyü Monografisi**”, İnönü Ünv., Lisans, 1992.

ŞAHİN, Zeki, “**Karaağaç Yaylasının Sosyo-Ekonomik ve Kültürel Özellikleri**”, Danışman: Yrd. Doç. Sabri ÇAKIR, Fırat Ünv., Lisans, 1992.

ŞENOL, Abdullah, “**Süleyman Köyü Üzerine Sosyolojik Bir Araştırma**”, Danışman: Dr. Selahattin SOLMAZ, Fırat Ünv., Lisans, 1992.

TEZCAN, Hasan, “**Derbaşı Köyü’nde (Rize-Pazar) Çay Tarımı Nedeniyle Meydana Gelen Değişmeler**”, Danışman: Doç. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Ünv., Lisans, 1992.

TOKMAK, Hayati, “**Karakaya Barajı Sonrasında Meydana Gelen Köy Yapısı Değişmeleri**”, İnönü Ünv., Lisans, 1992.

YAMAN, Hacı, “**Akbayır (Til) Köyü Monografisi**”, İnönü Ünv., Lisans, 1992.

YEŞİLKAYA, Mehmet, “**Bayramyazı Köyü Monografyası**”, Danışman: Doç. Dr. Halil NARMAN, Fırat Ünv., Lisans, 1992.

YILDIRIM, Ahmet, “**Çanakkale İli Bayramiç İlçesinde Sosyo-Kültürel Hayat: Geleneksellik, Modernlik Ölçütleri Açısından Bir Araştırma**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Celalettin İÇMELİ, Fırat Ünv., Lisans, 1992.

AKTAŞ, İhsan, “**Kaleyaka (Perşembe) Köyü Monografyası**”, Danışman: Doç. Dr. Halil NARMAN, Fırat Ünv., Lisans, 1993.

ARTUNÇ, Mustafa, “**Mahmutlu Köyü’nün Sosyo-Kültürel Açısından İncelenmesi**”, Danışman: Doç. Dr. Musa TAŞDELEN, Fırat Ünv., Lisans, 1993.

ASLAN, Kazım, “**Yassihöyük Köyü Monografisi**”, İnönü Ünv., Lisans, 1993.

BELLİ, Serap, “**Örmeli, Çengelli, Bakımlı Köylerinin Kültür Değişmesi Bakımından İncelenmesi**”, İnönü Ünv., Lisans, 1993.

- BULUT, İsmail, “**Keklikoluk Köyü Monografisi**”, İnönü Ün., Lisans, 1993.
- CAN, Vedat, “**Boynuinceli Yörükleri ve Sosyal Yaşantıları**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Selahattin SOLMAZ, Fırat Ün., Lisans, 1993.
- DEMİR, Sabire, “**Almanpınarı Yaylası’nın Sosyo-Ekonomik Kültürel Yapısı**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Sabri ÇAKIR, Fırat Ün., Lisans, 1993.
- ESER, Kemal, “**Çavuş Köyü Monografisi**”, İnönü Ün., Lisans, 1993.
- İLHAN, Y. Ziya, “**Mısırdere Köyü Üzerine Monografik Bir Araştırma**”, Danışman: Doç. Dr. H. Musa TAŞDELEN, Fırat Ün., Lisans, 1993.
- KABAOĞLU, O. Vahit, “**Kaptanbaşı (Çayeli-Rize) Köyü Monografyası**”, Danışman: Doç. Dr. Halil NARMAN, Fırat Ün., Lisans, 1993.
- KARATAŞ, Hilmi, “**Yeni Bektaşlı Köyü’nün Sosyo-Ekonomik ve Kültürel Açıldan İncelenmesi**”, Danışman: Prof. Dr. Zeki ERDOĞMUŞ, Fırat Ün., Lisans, 1993.
- MENTEŞ, A. Hüseyin, “**Elazığ İli Merkez İlçeye Bağlı Muratçık Köyü’nün Monografyası**”, Danışman: Doç. Dr. Musa TAŞDELEN, Fırat Ün., Lisans, 1993.
- OLGUN, İrfi, “**Aşağı Yenipayan Köyü Monografisi**”, İnönü Ün., Lisans, 1993.
- ÖLMEZOĞLU, Nurettin, “**Karasalkım Köyü’nün Toplumsal Yapısı ve Sosyo-Kültürel Yapıda Meydana Gelen Değişmeler**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Sabri ÇAKIR, Fırat Ün., Lisans, 1993.
- ÖZTÜRK, Ömer, “**Hatay İlinin Yayladağı Kazası Üzerine Sosyolojik Bir Araştırma**”, Danışman: Prof. Dr. Zeki ERDOĞMUŞ, Fırat Ün., Lisans, 1993.
- TAŞKIN, H. Cem, “**Dendil Köyü’nün Sosyal ve Ekonomik Yapısı**”, Danışman: Doç. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Ün., Lisans, 1993.
- TÜRK, Aysun, “**Taypaklı Köyü Monografisi**”, İnönü Ün., Lisans, 1993.
- YAZICI, M. Orkun, “**Çakırbahçe (Pertek) Köyü’nün Monografyası**”, Danışman: Doç. Dr. Halil NARMAN, Fırat Ün., Lisans, 1993.

ACET, Ahmet, “**Serem Köyü Monografisi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehmet YALVAÇ, İnönü Üniv., Lisans, 1994.

AKÇAKAYA, Muhammet, “**Örentepe Köyü Monografisi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehmet YALVAÇ, İnönü Üniv., Lisans, 1994.

AKYÜREK, Orhan, “**Büyükyazlı Köyü Monografisi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Metin ÖZKUL, İnönü Üniv., Lisans, 1994.

ALTINÖZ, İsmail, “**Dursunlu Köyü’nün (Antakya) Toplumsal Yapısı**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. İbrahim KIR, Fırat Üniv., Lisans, 1994.

ALTUN, M. Suri, “**Akdoruk Köyü’nün (Kulp-Diyarbakır) Toplumsal Yapısı**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. İbrahim KIR, Fırat Üniv., Lisans, 1994.

BULUT, Mahir, “**Yenikent Köyü Monografisi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Metin ÖZKUL, İnönü Üniv., Lisans, 1994.

BERBER, Hacı, “**Türkmen Camili Köyü’nün Sosyo-Kültürel Yapısı Üzerine Monografik Bir Çalışma**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Üniv., Lisans, 1994.

CAN, Abdülsamed, “**Bozova İlçesi’nin Sosyal Yapısı**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. İbrahim KIR, Fırat Üniv., Lisans, 1994.

GÖDEK, Murat, “**Sakarlı Köyü Monografisi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehmet YALVAÇ, İnönü Üniv., Lisans, 1994.

GÜLTEKİ Metin, “**Ağın’ın Sosyal Yapısı**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. İbrahim KIR, Fırat Üniv., Lisans, 1994.

İLERSOY, Yalçın, “**Büyük Çalağlı Köyü Monografisi**”, Danışman: Arş. Gör. Vehbi BAYHAN, İnönü Üniv., Lisans, 1994.

KOSTAK, Hatice, “**Çukurasma Köyü Monografisi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Yaşar KAYA, İnönü Üniv., Lisans, 1994.

KUDAY, Salih, “**Telşirez (Elbeyli) Köyü Monografyası**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. İbrahim KIR, Fırat Üniv., Lisans, 1994.

ÖZTUNÇ, Eyüphan, “**Suruç’un Sosyo-Kültürel Yapısı**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Üniv., Lisans, 1994.

PAYLAN, Mustafa, “**Kızılkaya Köyü (Gülağaç-Aksaray) Üzerine Monografik Bir Araştırma**”, Danışman: Prof. Dr. Halil NARMAN, Fırat Üniv., Lisans, 1994.

SALİM, Aydın, “**Süleymaniye Köyü Monografisi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Yaşar KAYA, İnönü Üniv., Lisans, 1994.

TOPKAYA, Murat, “**Yukarı Mahmutlar Köyü’nün (Kırkkale) Sosyal, Kültürel, Ekonomik Yapısı**”, Danışman: Prof. Dr. Halil NARMAN, Fırat Üniv., Lisans, 1994.

TURAN, Murat, “**Birvan Köyü Üzerine Bir Monografi**”, Danışman: Prof. Dr. Halil NARMAN, Fırat Üniv., Lisans, 1994.

URHAN, Mustafa, “**Sulumağara Köyü’nün Sosyal Yapısı (G. Antep-İslahiye)**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. İbrahim KIR, Fırat Üniv., Lisans, 1994.

ALTUNAY, Neşet, “**Yeşilköy Kasabası Monografisi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Yaşar KAYA, İnönü Üniv., Lisans, 1995.

ANBARPINAR, Ömer, “**Yarağıl (Zara) Köyü Üzerine Sosyolojik Bir Araştırma**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. İbrahim KIR, Fırat Üniv., Lisans, 1995.

BİNİCİ, Gönül, “**Şahinkaya (Hulfenk) Köyü Monografyası**”, Danışman: Prof. Dr. Halil NARMAN, Fırat Üniv., Lisans, 1995.

BİRLİKBAŞ, Necattin, “**Mollaaili Köyü Üzerine Sosyolojik Bir Araştırma**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Selahattin SOLMAZ, Fırat Üniv., Lisans, 1995.

CUYDUR, Barış, “**Elbeyli Köyü Monografisi**”, Danışman: Arş. Gör. Vehbi BAYHAN, İnönü Üniv., Lisans, 1995.

ÇETİN, Fehmi, “**Akdere Köyü Üzerine Sosyolojik Bir Araştırma**”, Danışman: Prof. Dr. Zeki ERDOĞMUŞ, Fırat Üniv., Lisans, 1995.

GÖRKEM, Hayati, “**Kahramanmaraş İli Pazarcık İlçesi Ulubahçe Köyü Monografisi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Yaşar KAYA, İnönü Üniv., Lisans, 1995.

GÜNDOĞAN, Nevzat, “**Gümüşhane İli Şiran İlçesi İrve Köyü Monografisi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehmet YALVAÇ, İnönü Üniv., Lisans, 1995.

İNÇİ, Zekai, “**Yemişen Köyü Üzerine Sosyolojik Bir Araştırma**”, Danışman: Prof. Dr. Zeki ERDOĞMUŞ, Fırat Üniv., Lisans, 1995.

KARABULUT, Selaha, “**Sivrice Kasabasının Sosyal Yapısı**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. İbrahim KIR, Fırat Üniv., Lisans, 1995.

KARACA, Mehmet, “**Bazı Sosyo-Kültürel ve Sosyo-Ekonomik Özellikleriyle Ağaçeli Köyü**”, Danışman: Prof. Dr. Zeki ERDOĞMUŞ, Fırat Üniv., Lisans, 1995.

KARADURMUŞ, Murat, “**Menteşe Köyü Monografisi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Yaşar KAYA, İnönü Üniv., Lisans, 1995.

KAYA, Hüseyin, “**Nişankaya Köyü Üzerine Sosyolojik Bir Araştırma**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Selahattin SOLMAZ, Fırat Üniv., Lisans, 1995.

KIRGIZ, Seydi, “**Köy Monografyası (Çakallı Mezrası)**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Selahattin SOLMAZ, Fırat Üniv., Lisans, 1995.

ŞAHAN, Zeynep, “**Köy Monografyası (Arındık Köyü)**”, Danışman: Prof. Dr. Halil NARMAN, Fırat Üniv., Lisans, 1995.

ŞAHİN, Döne, “**Göztaş Köyü Üzerine Sosyolojik Bir Araştırma**”, Danışman: Prof. Dr. Zeki ERDOĞMUŞ, Fırat Üniv., Lisans, 1995.

TURANLI, Nurdan, “**Durak (Menzil) Köyü Monografisi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Abdullah KORKMAZ, İnönü Üniv., Lisans, 1995.

UZUNOĞLU, Bünyamin, “**Elazığ İlinin Keban İlçesine Bağlı Kopuzlu Köyü Monografisi**”, Danışman: Dr. Mustafa AKIN, İnönü Üniv., Lisans, 1995.

YAMAN, İbrahim, “**Elcik Köyü Hakkında Monografik Bir Çalışma**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Üniv., Lisans, 1995.

YÜCEL, F. Yalçın, “**Karaçarlı Köyü’nün Sosyal Yapısı**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. İbrahim KIR, Fırat Üniv., Lisans, 1995.

YILDIRIM, Ramazan, “**Kıyıcık Köyü Monografisi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Osman KONUK, İnönü Üniv., Lisans, 1995.

AKGÜN, Ali Haydar, “**Çağlarca Köyü Üzerine Sosyolojik Bir Araştırma**”, Danışman: Prof. Dr. Zeki ERDOĞMUŞ, Fırat Üniv., Lisans, 1996.

YILDIRIM, Cavit, “**Bazı Sosyo-Kültürel ve Sosyo-Ekonomik Özellikleriyle Akmezra Köyü**”, Danışman: Prof. Dr. Zeki ERDOĞMUŞ, Fırat Üniv., Lisans, 1996.

AKBABA, Erdal, “**Türktaner Köyü’nün Sosyo-Kültürel ve Sosyo-Ekonomik Açılardan İncelenmesi**”, Danışman: Prof. Dr. Halil NARMAN, Fırat Üniv., Lisans, 1997.

AKSOY, Mehmet, “**Sandıklı İlçesinin Sosyo-Ekonomik Yapısı**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ömer AYTAÇ, Fırat Üniv., Lisans, 1997.

ALP, Erkan, “**Hacıveli Köyü (Kars) Üzerine Sosyolojik Bir Araştırma**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ömer AYTAÇ, Fırat Üniv., Lisans, 1997.

ALTAY, Kartal, “**Gümüşbağlar Köyü (Elazığ) Monografyası**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ömer AYTAÇ, Fırat Üniv., Lisans, 1997.

ALTUNTAŞ, Kerim, “**Çağlayanlı Köyü’nün Monografisi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ömer AYTAÇ, Fırat Üniv., Lisans, 1997.

AYKARA, Yavuz, “**Bahçekapı Köyü Monografisi**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Üniv., Lisans, 1997.

ÇAKAN, Öztürk, “**Havuzlu Köyü Monografisi**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Üniv., Lisans, 1997.

ÇAKIR, Erkan, “**Ondokuzmayıs İlçesinin (Samsun) Sosyo-Kültürel ve Ekonomik Yönden İncelenmesi**”, Danışman: Prof. Dr. Halil NARMAN, Fırat Üniv., Lisans, 1997.

ÇİÇEK, Adem, “**Ormandibi Köyünün Sosyo-Ekonomik ve Kültürel Açıdan İncelenmesi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ömer AYTAÇ, Fırat Üniv., Lisans, 1997.

KAYA, Zeki, “**Kabaktepe Köyü Üzerine Sosyolojik Bir Araştırma**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Üniv., Lisans, 1997.

KUTLAR, Murat, “**Akören Köyü Monografyası**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Üniv., Lisans, 1997.

ÖZBEN, Erdoğan, “**Aşçıbekirli Köyü Monografyası**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Üniv., Lisans, 1997.

SER, Münire, “**Arslanköy Kasabası (İçel) Monografyası**”, Danışman: Prof. Dr. Halil NARMAN, Fırat Üniv., Lisans, 1997.

SORKUN, Bekir, “**Denizli İli Kale İlçesi Üzerine Sosyolojik Bir Araştırma**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ömer AYTAÇ, Fırat Üniv., Lisans, 1997.

TAŞKIN, Abdullah, “**Kuyulu Köyü (Elazığ) Monografyası**”, Danışman: Prof. Dr. Halil NARMAN, Fırat Üniv., Lisans, 1997.

TELLİOĞLU, Erkan, “**Sarıbey Köyü (Of) Monografyası**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Üniv., Lisans, 1997.

ASLAN, Cemil, “**Akdoğan Köyü Monografisi**”, İnönü Üniv., Lisans, 1998.

ALAN, Serpil, “**Gündüzbey Kasabasının Sosyo-Ekonomik ve Kültürel Açısından İncelenmesi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ömer AYTAÇ, Fırat Üniv., Lisans, 1998.

ARSLAN, Esengül, “**Çötel Köyü Monografyası**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Üniv., Lisans, 1998.

AY, Bayram, “**Köyceğiz İlçesinde Çevre Sorunları İle İlgili Sosyolojik Bir Araştırma**”, İnönü Üniv., Lisans, 1998.

AYGÜN, İlhan, “**Pelitçik Köyünde (Trabzon) Meydana Gelen Sosyal, Ekonomik ve Kültürel Değişmeler**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ömer AYTAÇ, Fırat Üniv., Lisans, 1998.

BEŞER, İzzettin, “**Köy Monografyası [Yeşiltepe Köyü (Ebes)]**” Danışman: Arş. Gör. Yelda SEVİM, Fırat Üniv., Lisans, 1998.

BİNGÖL, Atakan, “**Değişimin Kırsal Topluma Yansıyan Boyutları: Ahmetli Köyü (Ergani) Örneği**”, Danışman: Prof. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Üniv., Lisans, 1998.

BOLAT, Yıldırım, “**Osmaniye İli Merkezi Bağlı Yeniköy Köyünün Monografisi**”, İnönü Üniv., Lisans, 1998.

BUDAK, M. Nuri, “**Şırnak’ın İdil İlçesinin Sosyo-Kültürel ve Ekonomik Yapısı**”, Danışman: Prof. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Üniv., Lisans, 1998.

BÜLTE, Yeliz, “**Bismil İlçesinin Sosyal, Ekonomik ve Kültürel Yapısı**”, Danışman: Prof. Dr. Halil NARMAN, Fırat Üniv., Lisans, 1998.

CAN, Erhan, “**Kars-Arpaçay Burcalı Köyü Monografisi**”, İnönü Üniv., Lisans, 1988.

ÇANKAYA, H. İbrahim, “**Gözebaşı Köyünün (Elazığ) Monografyası**”, Danışman: Prof. Dr. Halil NARMAN, Fırat Üniv., Lisans, 1998.

DİNÇ, Özcan, “**Ahlat İlçesinin Sosyo-Kültürel ve Ekonomik Kalkınması**”, Danışman: Prof. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Üniv., Lisans, 1998.

ERBAŞ, Özkan, “**Korucu Köyü (Elazığ) Monografyası**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Üniv., Lisans, 1998.

ERİŞİŞ, Turgut, “**Fakıuşağı Köyü (Monografik) İncelemesi**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Üniv., Lisans, 1998.

GÖKKAYA, Bekir, “**Kahramanmaraş İli Türkoğlu İlçesi Dedeler Köyü Monografisi**”, İnönü Üniv., Lisans, 1988.

GÜNEŞ, Nermin, “**Tandır Köyü Monografisi**”, İnönü Üniv., Lisans, 1988.

GÜNDÜZ, Bülent, “**Şehitemin Köyü Monografisi**”, İnönü Üniv., Lisans, 1998.

KORUK, Hüseyin, “**Çamlıyazı Köyü Monografisi**”, İnönü Üniv., Lisans, 1998.

KATAR, Şeyhmus, “**Keklikdere Köyünün Sosyo-Ekonomik, Kültürel Yapısı Üzerine Monografik Bir Çalışma**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Üniv., Lisans, 1998.

KILIÇ, Ekrem, “**Erzurum (Aşkale) Merkez Çatören Köyü Monografyası**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ömer AYTAÇ, Fırat Üniv., Lisans, 1998.

KOÇOĞLU, Fatma, “**Aşağı Şehit Kemal Köyünün Sosyal, Kültürel ve Ekonomik Yapısının İncelenmesi**”, Danışman: Prof. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Üniv., Lisans, 1998.

MALKAN, Murat, “**Hoş Köyü (Elazığ) Üzerine Sosyolojik Bir Araştırma**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ömer AYTAÇ, Fırat Ün., Lisans, 1998.

YILDIRIM, Abdulkadir, “**Koçkale Köyü (Elazığ) Monografyası**”, Danışman: Prof. Dr. Halil NARMAN, Fırat Ün., Lisans, 1998.

YÜKSEL, Hakide, “**Keban’ın Sosyo-Kültürel ve Ekonomik Durumu Hakkında Sosyolojik Bir Araştırma**”, Danışman: Prof. Dr. Halil NARMAN, Fırat Ün., Lisans, 1998.

AKSOY, Yusuf, “**Darıca Köyü Monografisi**”, İnönü Ün., Lisans, 1999.

ARDUNÇ, Özgür, “**Direkli Köyünün Monografisi**”, Danışman: H. KONUŞKAN, Fırat Ün., Lisans, 1999.

BEREKET, Haydar, “**Kemerköprü Köyü Monografisi**”, İnönü Ün., Lisans, 1999.

BERKEN, İsmail, “**Arıcak İlçesi’nin Sosyo-Ekonomik ve Kültürel Yapısı**”, Danışman: Prof. Dr. Halil NARMAN, Fırat Ün., Lisans, 1999.

GEÇKİL, Cengiz, “**Baskil İlçesinin Sosyo-Ekonomik Yapısı**”, Danışman: Prof. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Ün., Lisans, 1999.

GENÇ, Sezai, “**Şeyhhasan Köyü Monografisi**”, İnönü Ün., Lisans, 1999.

GÜNEŞ, Hasan, “**Kovancılar İlçesinde Kentleşme ve Problemleri**”, Danışman: Dr. Yelda SEVİM, Fırat Ün., Lisans, 1999.

GÜLTEKİN, Cavide, “**Malatya İli Kale İlçesi Tepebaşı Köyü Evlenme Adetleri**”, İnönü Ün., Lisans, 1999.

HALİSÇELİK, Zülfü, “**Beyhan Beldesinin (Palu) Monografyası**”, Danışman: Prof. Dr. Halil NARMAN, Fırat Ün., Lisans, 1999.

HIRFANOĞLU, Atilla, “**Torun Köyünün Sosyo-Kültürel Yapısının Siyasi Kültüre Etkisi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehtap YEŞİLORMAN, Fırat Ün., Lisans, 1999.

KARABULUT, Yeşim, “**Sivrice (İlçesi)’nin Sosyo-Kültürel, Ekonomik ve Turizm Potansiyeli Açısından Sosyolojik Olarak Değerlendirilmesi**”, Danışman: Dr. Yelda SEVİM, Fırat Üniv., Lisans, 1999.

KARAKAN, Seyhan, “**Yukarıbağ Köyü’nün Sosyo-Kültürel ve Ekonomik Yapısı**”, Danışman: Dr. Uğur KABASAKAL, Fırat Üniv., Lisans, 1999.

KATAR, Nevin, “**Sularbaşı Köyü’nün Sosyo-Ekonomik ve Kültürel Yapısı**”, Danışman: H. KONUŞKAN, Fırat Üniv., Lisans, 1999.

MEŞE, Zafer, “**Köprüdere Köyünün Monografyası**”, Danışman: Prof. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Üniv., Lisans, 1999.

METİN, Filiz, “**Kepektaş Köyü ve Veliler Mezrası Monografyası**”, Danışman: Prof. Dr. Halil NARMAN, Fırat Üniv., Lisans, 1999.

ÖZ, İsmail, “**Erikdibi Köyü Monografisi**”, İnönü Üniv., Lisans, 1999.

ÖZTÜRK, Asiye, “**Çemiőgezek İlçesinin Sosyo-Ekonomik ve Kültürel Yapısı**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROğLU, Fırat Üniv., Lisans, 1999.

PEHLEVAN, Mesut, “**Kovancılar İlçesinin Sosyo-Ekonomik Yapısı**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ömer AYTAÇ, Fırat Üniv., Lisans, 1999.

POLAT, Meryem, “**Başkaynak Köyü’nün Sosyo-Ekonomik ve Kültürel Yapısı**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROğLU, Fırat Üniv., Lisans, 1999.

AKÇA, İbrahim, “**Sandıklı Köyü Monografisi**”, İnönü Üniv., Lisans, 2000.

ALTUN, Hüseyin, “**Sağlıcak Köyü Monografisi**”, İnönü Üniv., Lisans, 2000.

ARIÇ, Muhammet Cevdet, “**Bilek Köyü Monografisi**”, İnönü Üniv., Lisans, 2000.

ATEŞ, Turgay, “**Kadiruőaęı Köyü Monografisi**”, İnönü Üniv., Lisans, 2000.

AVCI, Ali, “**Burunköy Monografisi**”, İnönü Üniv., Lisans, 2000.

BAYILTMİŐ, Sinan, “**Zeytinli Köyü Monografisi**”, İnönü Üniv., Lisans, 2000.

BİÇER, Hüseyin Soner, “**Hasançelexbi Kasabası Üzerine Sosyo-Kültürel Bir Çalışma**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROğLU, Fırat Üniv., Lisans, 2000.

BULUT, Onur, “**Sancaklı Köyünün (Elazığ) Kültür Değişmesi Bakımından İncelenmesi**”, Danışman: Prof. Dr. Halil NARMAN, Fırat Üniv., Lisans, 2000.

CANPOLAT, Serdar, “**Bir Köy İncelenmesi: Yedigöze**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Üniv., Lisans, 2000.

ÇAPIN, Orhan, “**Solhan’ın Sosyo-Kültürel ve Ekonomik Yapısı**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehtap YEŞİLORMAN, Fırat Üniv., Lisans, 2000.

ÇAYIR, Yılmaz, “**Aliefendioğlu Köyü Monografisi**”, İnönü Üniv., Lisans, 2000.

DANIŞMAN, Alpaslan, “**Altuntarla Köyünün Monografik İncelemesi**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Üniv., Lisans, 2000.

DOĞAN, Alaattin, “**Yurtbaşı Beldesi’nin Monografik İncelemesi**”, Danışman: Dr. Yelda SEVİM, Fırat Üniv., Lisans, 2000.

EKİNCİ, Abdullah, “**Diyarbakır Kulp İlçesi Yeşilköyün Sosyo-Ekonomik Yapısı**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehtap YEŞİLORMAN, Fırat Üniv., Lisans, 2000.

EKİNİCİ, Çetin Kaya, “**Elazığ İli Hankendi Belediyesi’ne Bağlı Sarılı Köyü’nün Monografyası**”, Danışman: Prof. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Üniv., Lisans, 2000.

EMRE, Ferhat, “**Mirali Köyünün Sosyo-Ekonomik ve Kültürel Yapısı**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Üniv., Lisans, 2000.

EREN, Hüseyin, “**Halilçavuş Köyünün Sosyal ve Ekonomik Yapısı**”, Danışman: Prof. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Üniv., Lisans, 2000.

ERTAÇ, Kadri, “**Mardin ili Kızıltepe İlçesi Harmandüzü Köyü Monografisi**”, İnönü Üniv., Lisans, 2000.

GÜNEŞ, Serdar, “**Bulğurtepe Köyünün Sosyo-Ekonomik ve Kültürel Yapısı**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Üniv., Lisans, 2000.

İRTEN, Adem, “**İlyaslı Köyü Monografisi**”, İnönü Üniv., Lisans, 2000.

KAYA, Sevilay, “**Çeleptaş Köyü Monografisi**”, İnönü Üniv., Lisans, 2000.

KORHAN, Hüseyin, “**Mardin İli Kızıltepe İlçesi Ata/Akrebi Köyü Monografisi**”, İnönü Üniv., Lisans, 2000.

MEREL, Ali, “**Kızkapanlı Köyü Monografisi**”, İnönü Üniv., Lisans, 2000.

OKUYUCUOĞLU, Cahit, “**Özdemir Köyü Monografisi**”, İnönü Üniv., Lisans, 2000.

ÖZCAN, Cengiz, “**Çarıklı Köyü Monografisi**”, İnönü Üniv., Lisans, 2000.

ÖZDOĞAN, Nihat, “**Akçalı Köyü Monografisi**”, İnönü Üniv., Lisans, 2000.

SAYIN, Mahir, “**Gökçetevek Köyü Monografisi**”, İnönü Üniv., Lisans, 2000.

TOPÇU, Engin, “**Gündüzü Köyü Monografisi**”, İnönü Üniv., Lisans, 2000.

VURAL, Yusuf Emre, “**Uludere Köyü Monografisi**”, İnönü Üniv., Lisans, 2000.

İLBASAN, Özdal, “**Akbuğday Köyü Monografyası**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Üniv., Lisans, 2000.

MERİÇ, İbrahim, “**Kuşçu Köyünün Monografik İncelemesi**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Üniv., Lisans, 2000.

ÖZCAN, Akın, “**Alpagut Köyünün Monografik İncelenmesi**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Üniv., Lisans, 2000.

SEVİM, Uğur, “**Sancak Köyü Monografyası**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Üniv., Lisans, 2000.

UCA, Ali Haydar, “**Beydamı Köyünün Monografik İncelenmesi**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Üniv., Lisans, 2000.

UÇAN, Tarık, “**Bingöl-Yedisu İlçesinin Monografik İncelenmesi**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Üniv., Lisans, 2000.

AKBULUT, F.Ahmet, “**Tepecik Köyünün (Elazığ-Maden) Sosyo-Ekonomik ve Kültürel Yapısı**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Üniv., Lisans, 2001.

ALTAŞ, Mehmet, “**Yolbulan Köyünün (Diyarbakır-Ergani) Sosyo-Kültürel ve Ekonomik Yapısı**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Ün., Lisans, 2001.

AYDIN, Ramazan, “**Şereflikoçhisar İlçesinin (Ankara) Sosyo-Ekonomik ve Kültürel Yapısı**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ömer AYTAÇ, Fırat Ün., Lisans, 2001.

BARIŞ, Turgay, “**Aydıncık Köyü Monografyası**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ömer AYTAÇ, Fırat Ün., Lisans, 2001.

BAYER, Yeter, “**Arpalı Köyünün (Tunceli-Pertek) Sosyo-Kültürel ve Ekonomik Yapısı**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Ün., Lisans, 2001.

BEYAZSU, Mustafa, “**Çaldıran İlçesinin Sosyo-Ekonomik ve Kültürel Durumunun Sosyolojik Bir İncelenmesi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ömer AYTAÇ, Fırat Ün., Lisans, 2001.

ÇABALAR, Veysi, “**Ardıçdibi Köyünün (Bingöl İli Genç İlçesi) Sosyo-Ekonomik ve Kültürel Yapısı**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Ün., Lisans, 2001.

ÇİNTAY, Selahattin, “**Çiçekdere Köyünün (Bingöl-Merkez) Sosyo-Kültürel ve Ekonomik Yapısı**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Ün., Lisans, 2001.

ERSÖZ, Melahat, “**Bahçeli Köyü Monografyası (Bingöl)**”, Danışman: Prof. Dr. Halil NARMAN, Fırat Ün., Lisans, 2001.

GÜLER, Gökçen, “**Ağın İlçesinin Monografik İncelemesi**”, Danışman: Dr. Uğur KABASAKAL, Fırat Ün., Lisans, 2001.

GÜMÜŞ, Murat, “**Şırnak’ın Cizre İlçesi Sosyo-Ekonomik ve Kültürel Yapısı**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ömer AYTAÇ, Fırat Ün., Lisans, 2001.

KARAKUŞ, Öner, “**Yaylacık Köyü’nün Monografisi**”, Danışman: Dr. Uğur KABASAKAL, Fırat Ün., Lisans, 2001.

KAYA, Ayşe, “**Durmuştepe (Maden/Elazığ) Köyü’nün Sosyo-Ekonomik ve Kültürel Yapısı**”, Danışman: Prof. Dr. Halil NARMAN, Fırat Üniv., Lisans, 2001.

KEKLİK, Resul, “**Şafak (Şekak) Aşiretinin Sosyo-Ekonomik ve Kültürel Yapısı**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Üniv., Lisans, 2001.

ORUÇ, Feyzi, “**Hani İlçesinin Sosyo-Ekonomik ve Kültürel Yapısı**”, Danışman: Prof. Dr. Halil NARMAN, Fırat Üniv., Lisans, 2001.

ORUÇ, Kenan, “**Kırım Köyünün (Diyarbakır-Hani) Sosyo-Ekonomik ve Kültürel Yapısı**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Üniv., Lisans, 2001.

ÖZCAN, Bülent, “**Hekimhan İlçesinin İğdir Köyünün Sosyo-Kültürel ve Ekonomik Yapısı**”, Danışman: Prof. Dr. Halil NARMAN, Fırat Üniv., Lisans, 2001.

ÖZDEMİR, V. Oğuzhan, “**Kozluk Köyünün Sosyo-Kültürel ve Ekonomik Açından İncelenmesi**”, Danışman: Dr. Uğur KABASAKAL, Fırat Üniv., Lisans, 2001.

ŞEKERCİLEROĞLU, Bilal, “**Bozçanak Köyü ve Hanönü Mezrası’nın (Elazığ-Palu) Sosyo-Kültürel ve Ekonomik Yapısı**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Üniv., Lisans, 2001.

ŞENTÜRK, Şahin, “**Güveçli Köyünün Sosyo-Ekonomik ve Kültürel Yapısı**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Üniv., Lisans, 2001.

TANYILIDIZI, Ramazan, “**Kurtdere Köyünün Sosyo-Ekonomik ve Kültürel Yapısı**”, Danışman: H. KONUŞKAN, Fırat Üniv., Lisans, 2001.

TAŞDEMİR, Erol, “**Gazi Antep/Araban İlçesi Elif Beldesinin Sosyo-Kültürel Açısından İncelenmesi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ömer AYTAÇ, Fırat Üniv., Lisans, 2001.

VURMAZ, Aytaç, “**Alacakaya’nın Sosyal, Kültürel, Ekonomik Yapısı ve Ekonomik Yapının Etkileri**”, Danışman: Dr. Uğur KABASAKAL, Fırat Üniv., Lisans, 2001.

YABANCI, Serhat, “**Düzbahçe Köyünün Sosyo-Ekonomik ve Kültürel Yapısı**”, Danışman: Prof. Dr. Halil NARMAN, Fırat Üniv., Lisans, 2001.

YILDIZ, Muhammet, “**Çitli Köyünün Sosyo-Ekonomik ve Kültürel Yapısı**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehtap YEŞİLORMAN, Fırat Ün., Lisans, 2001.

YILMAN, Yahyahan, “**Altıoluk Köyü’nün (Elazığ-Alacakaya) Sosyo-Ekonomik ve Kültürel Yapısı**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Lisans, 2001.

YILDIRIM, Mustafa, “**Adana İli Kozan İlçesi Kuyutacak Köyü Monografisi**”, İnönü Ün., Lisans, 2001.

ÇATALKAYA, Erhan, “**Danatepe Köyü Monografisi**”, İnönü Ün., Lisans, 2001.

AKINCI, Hikmet, “**Göltarla Köyü Monografisi**”, İnönü Ün., Lisans, 2001.

ALP, Adem, “**Bingöl İli Karlıova İlçesi Viranşehir Köyü Monografisi**”, İnönü Ün., Lisans, 2001.

AKGÜL, Kamil, “**Yenidemir Köyü Monografisi**”, İnönü Ün., Lisans, 2001.

BATAR, Ramazan, “**Uluköy Monografisi**”, İnönü Ün., Lisans, 2001.

GENÇ, Elif, “**Malatya İli Yeşilyurt İlçesi Kozluk Köyü Monografisi**”, İnönü Ün., Lisans, 2001.

YILMAZ, Fatih, “**Epreme Köyü Monografisi**”, İnönü Ün., Lisans, 2001.

GÜLER, Fethi, “**Muş İli Yücestepe Köyü Monografisi**”, İnönü Ün., Lisans, 2001.

KARAKUŞ, Yusuf, “**Karıcık Köyü Monografisi**”, İnönü Ün., Lisans, 2001.

GÜRDAP, Nihat, “**Elazığ İli Baskil İlçesi Deliktaş Köyü Monografisi**”, İnönü Ün., Lisans, 2001.

KOPAR, Mustafa Özgür, “**Delibekirli Köyünün Sosyo-Kültürel Yapısının Siyasi Kültüre Etkisi**”, İnönü Ün., Lisans, 2001.

SUCU, Sabahattin, “**Eskiyol Köyü Monografisi**”, İnönü Ün., Lisans, 2001.

ÇAM, Recep, “**Örentaht Köyünün Sosyo-Kültürel Yapısı Ve Örentaht Köyünde Mermencilik**”, İnönü Ün., Lisans, 2001.

KAPLAN, Ahmet, “**Aşağibeylerbeyi Köyü Monografisi**”, İnönü Ün., Lisans, 2001.

YÜCEL, Mehmet, “**Güneşli (Düvencik Şemşik) Köyü Monografisi**”, İnönü Ün., Lisans, 2001.

KAYA, Alev, “**Ağcaşar Köyü Monografisi**”, İnönü Ün., Lisans, 2001.

YILMAZ, Hüseyin, “**Hudut Köyü Monografisi**”, İnönü Ün., Lisans, 2001.

KÜÇÜKKELEPÇE, Ahmet, “**Doluca Köyü Monografisi**”, İnönü Ün., Lisans, 2002.

ÖZDEMİR, Ahmet, “**Kahramanmaraş Elbistan Yapraklı Köyü Monografisi**”, İnönü Ün., Lisans, 2002.

POLAT, Adile, “**Elazığ İli Kovancılar İlçesi Okçular Köyü Monografisi**”, İnönü Ün., Lisans, 2002.

AKGÜN, Arif, “**Tombak Köyü Monografisi**”, İnönü Ün., Lisans, 2002.

KARABİBER, Azize, “**Adıyaman İli Kahta İlçesinin Karadut Köyü Monografisi**”, İnönü Ün., Lisans, 2002.

ÖZBOLAT, Mehmet, “**Kireç Köyü Monografisi**”, İnönü Ün., Lisans, 2002.

CİVCİVOĞLU, İlhan, “**Samsun İli Vezirköprü İlçesi Adatepe Köyü Monografisi**”, İnönü Ün., Lisans, 2002.

AKINCI, Selahattin, “**Yeniçevre Köyü’nün Sosyo-Ekonomik ve Kültürel Yapısı**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Ün., Lisans, 2002.

AKSAKAL, Fatma, “**Korucu Köyü’nün Monografisi**”, Danışman: Prof. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Ün., Lisans, 2002.

ALTUNYUVA, Ayşe, “**Erbildi Köyü Üzerine Sosyolojik Bir Araştırma**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ömer AYTAC, Fırat Ün., Lisans, 2002.

AVŞAR, Erkan, “**Arındık Köyü Üzerine Sosyolojik Bir Araştırma**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ömer AYTAC, Fırat Ün., Lisans, 2002.

BEĞBOĞA, Hatice, “**Servi Beldesinin Sosyal, Kültürel ve Ekonomik Yapısı**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Üniv., Lisans, 2002.

BURAKGAZİ, Mustafa, “**Üçyaka Köyü Sosyo-Ekonomik ve Kültürel Yapısı**”, Danışman: Dr. Uğur KABASAKAL, Fırat Üniv., Lisans, 2002.

ÇALIŞIR, İbrahim Halil, “**Kuyucak Köyü’nün Sosyo-Ekonomik ve Kültürel Özellikleri**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Üniv., Lisans, 2002.

ÇELİK, İbrahim, “**Yazıpınarı Köyünün Monografik İncelemesi**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Üniv., Lisans, 2002.

DÖNER, Suphi, “**Bozkanat (Göv) Köyü’nün Sosyo-Ekonomik ve Kültürel Yapısı**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Üniv., Lisans, 2002.

ERAN, Fidan, “**Yayladere İlçesinin Sosyo-Ekonomik ve Kültürel Yapısı**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Üniv., Lisans, 2002.

GENÇ, Nevzat, “**Akuşığı Köyü’nün Sosyo-Ekonomik ve Kültürel Yapısı**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Lisans, 2002.

KAÇAR, Mehmet Zeki, “**Kavaklıbağ Köyü’nün Sosyo-Ekonomik Ve Kültürel Yapısı**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Üniv., Lisans, 2002.

KANAR, Erkan, “**Bingöl Gökdere Köyü’nün Monografisi**”, Danışman: Prof. Dr. Halil NARMAN, Fırat Üniv., Lisans, 2002.

KARAKUŞ, Zinet, “**Harran İlçesinin Sosyo-Ekonomik ve Kültürel Yapısı**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ömer AYTAÇ, Fırat Üniv., Lisans, 2002.

KOÇAK, Özgür, “**Ormaniçi Köyünün Sosyo-Ekonomik ve Kültürel Yapısı**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Üniv., Lisans, 2002.

KURT, Osman, “**Yunusoğlu Beldesi’nin Sosyo-Ekonomik ve Kültürel Yapısı**”, Danışman: Dr. Uğur KABASAKAL, Fırat Üniv., Lisans, 2002.

ÖNALAN, Hakan, “**Elmadüzü Köyü’nün Sosyo-Ekonomik ve Kültürel Yapısı**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Üniv., Lisans, 2002.

POR, Hakan, “**Pınarlar Köyü’nün (Tunceli-Pertek) Sosyo-Kültürel ve Ekonomik Yapısı**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Ün., Lisans, 2002.

SALDUZ, Ersin, “**Hezirge Köyünün Sosyo-Ekonomik ve Kültürel Yapısı**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Ün., Lisans, 2002.

TARGUT, Fethiye, “**Sürek Köyü Monografyası**”, Danışman: Prof. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Ün., Lisans, 2002.

TEKOĞLU, Recep, “**İmamlı (Meydan) Köyünün Sosyo-Kültürel ve Ekonomik Yapısı**”, Danışman: Prof. Dr. Halil NARMAN, Fırat Ün., Lisans, 2002.

TURSUN, Deniz, “**Lice İlçesi’nin (Diyarbakır) Monografisi**”, Danışman: Prof. Dr. Halil NARMAN, Fırat Ün., Lisans, 2002.

UÇ, Özlem, “**Çimenli Köyünün (Tunceli-Pertek) Sosyo-Kültürel ve Ekonomik Yapısı**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Ün., Lisans, 2002.

ADSIZ, Erhan, “**Tavşanuşağı Köyü’nün Ekonomik, Sosyal, Kültürel Yapısı Üzerine Sosyolojik Bir Araştırma**”, Danışman: Prof. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Ün., Lisans, 2003.

BULUT, Burcu, “**Kızılpınar Köyünün Sosyo-Ekonomik ve Kültürel Yapısı**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehtap YEŞİLORMAN, Fırat Ün., Lisans, 2003.

CENGİZ, Suat, “**Kuyu Köyü’nün Sosyal, Kültürel ve Ekonomik Yapısı Üzerine Sosyolojik Bir Araştırma (Diyarbakır, Çermik)**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Ün., Lisans, 2003.

ÇELİK, Cengiz, “**Harput’un Sosyo-Kültürel Yapısı ve Sosyolojik Analizi**”, Danışman: Dr. Uğur KABASAKAL, Fırat Ün., Lisans, 2003.

ÇELİK, Tahir, “**Güzelyalı Köyü (Elazığ) Üzerine Sosyolojik Bir Araştırma**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ömer AYTAÇ, Fırat Ün., Lisans, 2003.

ÇETİNKAYA, Necdet, “**Pelte Köyünün Sosyo-Ekonomik ve Kültürel Yapısı**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Ün., Lisans, 2003.

DEMİR, Çiğdem, “**Üçdeğirmenler Köyünün Sosyo-Ekonomik ve Kültürel Yapısı**”, Danışman: Prof. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Üniv., Lisans, 2003.

DEMİR, Mehmet, “**Arıcak İlçesinin Sosyal, Kültürel ve Ekonomik Yapısı Üzerine Sosyolojik Bir Araştırma**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Üniv., Lisans, 2003.

DEMİR, Özcan, “**Sedeftepe (Mığ) Köyü Üzerine Sosyolojik Bir Araştırma**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Üniv., Lisans, 2003.

GENÇ, Bilal, “**Topkıran Köyünün Monografik İncelenmesi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Bahadır KÖKSALAN, Fırat Üniv., Lisans, 2003.

GENÇER, Ahmet, “**Yalnızdamlar Köyü’nün Sosyo-Ekonomik ve Kültürel Yapısı**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Üniv., Lisans, 2003.

GEZER, Burcu, “**Diyarbakır Maden’de Sosyal, Kültürel ve Ekonomik Hayat**”, Danışman: Dr. Yelda SEVİM, Fırat Üniv., Lisans, 2003.

HASAR, Seyithan, “**Yamaç (Musyan) Köyü’nün Sosyo-Ekonomik ve Kültürel Yapısı**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Üniv., Lisans, 2003.

KAHRAMANOĞLU, Özgür, “**Elazığ İli Sarıçubuk Köyü’nün Sosyo-Ekonomik Yapısı**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehtap YEŞİLORMAN, Fırat Üniv., Lisans, 2003.

KARAGÖZ, Mehmet, “**Beritan Aşiretinin Sosyo-Kültürel Yapısı ve Sosyolojik Analizi**”, Danışman: Prof. Dr. Halil NARMAN, Fırat Üniv., Lisans, 2003.

SEZGİN, Nejla, “**Düzpelit Köyü’nün Sosyal, Kültürel ve Ekonomik Yapısı Üzerine Sosyolojik Bir Araştırma (Tunceli, Hozat)**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Üniv., Lisans, 2003.

ŞAR, Suzan, “**Bozağaç Köyü Monografyası**”, Danışman: Prof. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Üniv., Lisans, 2003.

YENER, Ahmet, “**Kavaktepe Köyü Elazığ/Merkez Sosyo-Kültürel ve Ekonomik Yapısı**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Ün., Lisans, 2003.

ÖZTÜRK, Savaş, “**Dereyol Köyü Monografisi**”, İnönü Ün., Lisans

ÇİĞİL, Ahmet, “**Osmaniye İli Merkeze Bağlı Yeniköyü'nün Monografisi**”, İnönü Ün., Lisans, 2003.

YILDIZ, Serdar, “**Konakkuran Köyü Monografisi**”, İnönü Ün., Lisans, 2003.

GÖÇEN, Eylem, “**Bey Köy Monografisi**”, İnönü Ün., Lisans, 2003.

DURAN, Doğan, “**Levent Köyü Monografisi**”, İnönü Ün., Lisans, 2003.

YILDIRIM, Mustafa, “**Bayramuşağı Köyü Monografisi**”, İnönü Ün., Lisans, 2003.

SUIÇMEZ, Sinan, “**Dağardı Köyü Monografisi**”, İnönü Ün., Lisans, 2003.

ÇETİN, Ramazan, “**Görgü Köyü Monografisi**”, İnönü Ün., Lisans, 2003.

ELÇİ, H.İbrahim, “**Adıyaman İli Merkez Kuyulu Köyü Monografisi**”, İnönü Ün., Lisans, 2003.

BOYRAZ, Sevgi, “**Köy Monografisi (Malatya/Akçadağ-Muhacir Köyü)**”, Danışman: Dr. Yelda SEVİM, Fırat Ün., Lisans, 2004.

HERGÜN, Mehmet, “**Sarıkamış Köyü (Elazığ) Monografyası**”, Danışman: Prof. Dr. Halil NARMAN, Fırat Ün., Lisans, 2004.

İDE, Yasin, “**Samanyolu Köyü (Kozluk/Batman) Monografyası**”, Danışman: Prof. Dr. Halil NARMAN, Fırat Ün., Lisans, 2004.

DAĞDELEN, Metin, “**Kuşhane Köyü Monografisi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehtap YEŞİLORMAN, Fırat Ün., Lisans, 2004.

MUTLU, Zeki, “**Yoncalıbayır (Hor) Köyü Üzerine Sosyolojik Bir Araştırma**”, Danışman: Prof. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Ün., Lisans, 2004.

TAPAN, Mehmet, “**Akçakiraz Beldesi’nin Sosyo-Ekonomik ve Kültürel Yapısı Üzerine Sosyolojik Bir Araştırma**”, Danışman: Prof. Dr. Halil NARMAN, Fırat Üniv., Lisans, 2004.

TAŞ, Arif, “**Çayırbaşı Köyü’nün Ekonomik, Sosyal, Kültürel Yapısı Üzerine Sosyolojik Bir Çalışma**”, Danışman: Dr. Yelda SEVİM, Fırat Üniv., Lisans, 2004.

YALÇIN, İsmail, “**Kumdere Köyünün Monografyası**”, Fırat Üniv., Lisans, 2004.

YILMAZ, Mutlu, “**Kepektaş Köyünde Siyasi Kültür ve Sosyal Yapı Analizi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehtap YEŞİLORMAN, Fırat Üniv., Lisans, 2004.

YÖŞ, Murat, “**Koçharmanı Köyü Monografyası**”, Danışman: Dr. Yelda SEVİM, Fırat Üniv., Lisans, 2004.

1. 2. Köy Sosyolojisi Alanındaki Yüksek Lisans Tezleri

GÖRGÜN, Aylin, “**Planlama ve Kırsal Alan İçinde Yer Alan Orman Köylülerinin Kalkındırma Planlarının Ekonomik ve Toplumsal Ölçütleri ile Planlama Tekniklerinin Bütüncül Bir Yaklaşımla Değerlendirilmesi**”, Danışman: Doç. Dr. Ahmet SALTİK, Hacettepe Üniv., Yüksek Lisans, 1982.

DEMİRCİ, E. Yaşar, “**Türkiye Sosyolojisinde Köy Olgusu**”, Danışman: Prof. Dr. Cihat ÖZÖNDER, Hacettepe Üniv., Yüksek Lisans, 1985.

ERCEM, Fahri, “**Sivas-Kangal Yöresinde Kırsal Gelişme ve Pazara Açılma Sürecindeki Farklılaşmalar (Bir Örnek Olay İncelemesi)**”, Danışman: Doç. Dr. Vahap SAĞ, Cumhuriyet Üniv., Yüksek Lisans, 1985.

ASLAN, Mehmet, “**Bir Kasabanın (Kapaklı’nın) Sosyolojik İncelemesi**”, Danışman: Doç. Dr. Faruk KOCACIK, Cumhuriyet Üniv., Yüksek Lisans, 1988.

AYDIN, Yunus, “**Amasya İli Ezinepazar ve Uygur Kasabalarının Sosyal Gelişme Açısından Karşılaştırılması**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Selahattin ÖZYURT, Sakarya Üniv., Yüksek Lisans, 1998.

ILGAZ, Nurdan, “**Dynamics of Rural Transformation in Two Ankara Villages**”- “**Ankara'nın İki Köyünde Kırsal Dönüşüm Dinamikleri**”, Danışman: Doç. Dr. Bahattin AKŞİT, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1988.

BAHADIR, Ziyet, “**Sivas Köylerinde Aile Yapısı**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ali ERKUL, Cumhuriyet Üniv., Yüksek Lisans, 1989.

SUAY, Sevgi, “**Sosyo-Kültürel Yapı İçindeki Değerler, İnançlar ve Toplumsal Değişme Çerçevesinde Yarımcı Köyü**”, Danışman: Doç. Dr. Cihat ÖZÖNDER, Hacettepe Üniv., Yüksek Lisans, 1990.

TÜRKASLAN, Nesrin, “**Ağcaalan Köyü Monografisi**”, Danışman: Doç. Dr. Cihat ÖZÖNDER, Hacettepe Üniv., Yüksek Lisans, 1990.

ÇAVUŞOĞLU, Halim, “**Batı Trakya Türkleri'nin ‘Yasak Bölge’deki Bir Yerleşim Birimi:Pomaklarla, Meskun Şahin Nahiyesi'nin Sosyo-Kültürel Yapısı**”, Danışman: Doç.. Dr. Cihat ÖZÖNDER, Hacettepe Üniv., Yüksek Lisans, 1991.

DAVACHİ, Nader Es, “**İran-Demaved Şehri, Üre Köyünün Sosyal ve Kültürel Yapısı İle Gelenekleri**”, Danışman: Doç.. Dr. Cihat ÖZÖNDER, Hacettepe Üniv., Yüksek Lisans, 1992.

TUĞCU, Hüseyin, “**Türk Aile Yapısında Bektaşî Geleneklerinin Yeri ve Bir Bektaşî Köyü**”, Danışman: Doç. Dr. Cihat ÖZÖNDER, Hacettepe Üniv., Yüksek Lisans, 1992.

COŞKUN, Gülen, “**Peasantry: Transformation or Persistence an Analysis on Two Villages in Southeast Anatolia Region**”- “**Dönüşen ya da Direnen Köylülük: Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde İki Köyün Analizi**”, Danışman: Prof. Dr. Bahattin AKŞİT, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1992.

FEKRAZAD, Hüseyin, “**İran Urumiye Şehri-Gölmanhane Köyünün Kültürel ve Sosyal Yapısı ile Gelenekleri**”, Danışman: Doç. Dr. Cihat ÖZÖNDER, Hacettepe Üniv., Yüksek Lisans, 1993.

AKTAŞ, Ali, “**Kırsal Kesim Ailesinin Yapı ve İşlevlerinde Meydana Gelen Değişmeler: Hıdırbaba, Karaçavuş Köyleri Üzerine Karşılaştırmalı Bir Araştırma**”, Danışman: Doç. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Üniv., Yüksek Lisans, 1993.

ESER, Mehmet, “**Uzunyayla Bölgesinde Yaşayan Çerkes Köylerinde Sosyo-Kültürel Değişme**”, Danışman: Prof. Dr. Vahap SAĞ, Cumhuriyet Ün., Yüksek Lisans, 1993.

BOSTANCI, Enis, “**Sivas'ta Bir Kasabann (Gürün'ün) Sosyolojik İncelemesi**”, Danışman: Prof. Dr. Faruk KOCACIK, Cumhuriyet Ün., Yüksek Lisans, 1994.

ÇINKAYA, Hatice, “**Kapalı Kırsal Yerleşme Alanı Olan Akören Köyü'nde Kuşaklararası Kültür Farklaşması**”, Danışman: Prof. Dr. Cihat ÖZÖNDER, Hacettepe Ün., Yüksek Lisans, 1995.

YILMAZÇOBAN, A. Muhsin, “**Toplumsal Bütünleşme Bakımından 'Erdoğdu' ve 'Balballı' Karşılaştırmalı Araştırması**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Hacı DURAN, Sakarya Ün., Yüksek Lisans, 1996.

BAĞCI, Yusuf, “**Toprak Ağalığı ve Kırsal Dönüşüm: Adıyaman İli Boztepe Köyü Vak'a İncelemesi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Abdülkerim SÖNMEZ, Hacettepe Ün., Yüksek Lisans, 1998.

POLAT, Abuzer, “**Sosyal Değişmede İntikal Tipi Köy**”, Danışman: Doç. Dr. Hacı DURAN, Sakarya Ün., Yüksek Lisans, 1998.

KILIÇ, Ayhan, “**Manav Köylerinde Aile Yapısı (İzmit Örneği)**”, Danışman: Prof. Dr. H. Musa TAŞDELEN, Sakarya Ün., Yüksek Lisans, 2000.

ÖKTEN, Şevket, “**Şanlıurfa-Harran Ovalarında Sulamaya Açılan Köylerde Meydana Gelen Sosyo-Ekonomik ve Kültürel Değişmeler**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Esra BURCU, Hacettepe Ün., Yüksek Lisans, 2000.

KAPTANER, Harun, “**Türkiye'de Köy-Kent Uygulamaları Üzerine Bir Değerlendirme: Dorutay Örneği**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Cahit BAĞCI, Yüzüncü Yıl Ün., Yüksek Lisans, 2002.

DOLAPÇI, Cevdet, “**Sosyolojik Açıdan Koruculuk Sistemi ve Köy Koruculuğu**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Emin Yaşar DEMİRCİ, Yüzüncü Yıl Ün., Yüksek Lisans, 2003.

TAYLAN, Hasan Hüseyin, “**Köy Ailesinde Aile İçi İlişkiler (Selçuklu Köyü Örneği)**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Berrin EYCE, Selçuk Ün., Yüksek Lisans, 2003.

1. 3. Köy Sosyolojisi Alanındaki Doktora Tezleri

ERKUL, Ali, “**Bir Kasabanın (Kemaliye'nin) Toplumsal Yapısı**”, Danışman: Doç. Dr. Birsen GÖKÇE, Hacettepe Ün., Doktora, 1983.

UYGUN, Hamza, “**Kalecik (Ankara) Bir İlçenin Toplumsal Yapısı**”, Hacettepe Ün., Doktora, 1984.

MERTER, Feridun, “**1950-1988 Yılları Arasında Köy Ailesinde Meydana Gelen Değişmeler (Malatya Örneği)**”, Danışman: Prof. Dr. Fügen BERKAY, İnönü Ün., Doktora, 1988.

ERTÜRK, Recep, “**Türk Sosyolojisinde ve Cumhuriyet Döneminde Köy Tartışmaları**”, Danışman: Prof. Dr. Baykan SEZER, İstanbul Ün., Doktora, 1993.

KIR, İbrahim, “**GAP'tan Önce Harran Kasabasının Sosyal Yapısı**”, Danışman: Prof. Dr. Zeki ERDOĞMUŞ, Fırat Ün., Doktora, 1993.

TORUN, İshak, “**Yusufeli Kasabası'nın Toplum Yapısı**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Osman ÖZKUL, Sakarya Ün., Doktora, 2001.

2. KENT SOSYOLOJİSİ ALANINDAKİ TEZLER

2. 1. Kent Sosyolojisi Alanındaki Lisans Tezleri

ÜNSAL, Selahaddin, “**Kırklareli Monografisi**”, İstanbul Ün., Danışman: Prof. Dr. Hilmi Ziya ÜLKEN, Lisans, 1957.

YANTAŞ, Aybek, “**Sümer (Zeytinburnu) Arazi Mülkiyeti Sorunu**”, İstanbul Ün. Lisans, 1966.

BURAL, Bilge, “**Ülkemizdeki Köylerin İtim, Şehirlerin Çekim Merkezi Haline Gelmesinin Nedenleri**”, İstanbul Ün., Lisans, 1968.

EKİZ, Şenol, “**Zeytinburnu Nuripaşa Mahallesi Gecekondularında 1962-68 Yılları Süresince Tapu Durumundaki Değişmeler**”, İstanbul Ün., Lisans, 1968.

ERKUNT, Hülya, **“Karabük'ün Safranbolu'ya Etkileri”**, İstanbul Üniv., Lisans, 1968.

ERTAN, Doğan, **“Gecekondu Bölgesine Yerleşmede Akrabalık ve Hemşehriliğin Rolü Var mıdır?”**, İstanbul Üniv., Lisans, 1968.

ERUÇ, Gülcan, **“Toplu Yapı Konutlarının Sosyal İlişkiler Açısından Nitelikleri”**, İstanbul Üniv., Lisans, 1968.

KURTULUŞ, Zuhâl, **“Rize'de Çay Tarımının İç Göçler ve Şehircilik Açısından Etkileri”**, İstanbul Üniv., Lisans, 1968.

MERİÇLİ, Filiz, **“Bir Sosyal Sınıf Kriteri Olarak Yerleşme Kesimi ve Konut”**, Danışman: Prof. Dr. Nurettin Şazi KÖSEMİHAL, İstanbul Üniv., Lisans, 1968.

ÖKTEM, Fûl, **“İstanbul Vilayeti Gecekondu Bölgelerinden Zeytinburnu Kesiminin Nuripaşa Mahallesi Yerleşmeyi Belirleyen Etmenler”**, İstanbul Üniv., Lisans, 1968.

PALANCIOĞLU, Medine, **“Türkiye'de Boşanma, Şehirleşme ve İç Göçlerle Boşanma Arasındaki İlişki”**, Danışman: Prof. Dr. Nurettin Şazi KÖSEMİHAL, İstanbul Üniv., Lisans, 1968.

TARHAN, Meral, **“Gültepe Gecekondu Kesiminde Yerleşmeyi Belirleyen Etmenler”**, İstanbul Üniv., Lisans, 1968.

ÖNCÜ, Kemal, **“Metropolitan Merkezlerin Çevrelerindeki Kırsal Yerleşmeler Üzerindeki Etkileri”**, İstanbul Üniv., Lisans, 1970.

TAŞÇIOĞLU, Kaya, **“Van'ın Sosyal ve İktisadi Gelişimi”**, İstanbul Üniv., Lisans, 1970.

EREZ, Güzin, **“Eski Yerleşme Birimi Olan Nuripaşa Mahallesi ile Yeni Yerleşme Birimi Olan Cumhuriyet Mahallesi Aile Büyüklüğünün Karşılaştırılması”**, İstanbul Üniv., Lisans, 1971.

ERMASARIÇ, Ahmet, **“Şehirleşmenin Aile Planlaması Bakımından Ele Alınışı”**, İstanbul Üniv., Lisans, 1971.

GÜLSEVEN, Mukaddes, “**Türkiye’de Kentleşmenin Suçluluk Üzerine Olan Etkileri**”, İstanbul Ün., Lisans, 1971.

KOÇYİĞİT, Erkut, “**Türkiye’de Kentleşme Sorunları**”, İstanbul Ün., Lisans, 1971.

UYSAL, Hüseyin, “**Büyük Şehirlerin Etrafındaki Kırsal Kesimi Etkilemesi**”, İstanbul Ün., Lisans, 1971.

YAZICI, İlyas, “**İstanbul Gecekondualarında Şehirselleşmenin Fiziksel Özellikleri**”, İstanbul Ün., Lisans, 1971.

ADIBELLİ, İnce, “**İç Göçlerde Kent Uyum Vasıtası Olarak Yerleşme**”, İstanbul Ün., Lisans, 1972.

AKSAKAL, Alınaz, “**Genel Olarak Şehirleşme Hareketleri ve Türkiye’de Durum**”, Danışman: Prof. Dr. Cahit TANYOL, İstanbul Ün., Lisans, 1973.

BOYAR, Sabahat, “**İmar ve İskân Bakanlığı Osmaniye Gecekondu Önleme Bölgesinde A6-A10 Bloklarında Yaşayan Halkın Sosyal, Ekonomik ve Kültürel Yapılarının İncelenmesi**”, İstanbul Ün., Lisans, 1973.

COŞKUNOĞLU, Metin, “**Ataköy’de Yeni İskân Edilmiş ‘S’ Tipi 50 Daireli Bir Apartmanda Sosyo-Ekonomik Bazı Bulgular**”, İstanbul Ün., Lisans, 1977.

ŞAYAKÇI, Şükrü, “**Ord. Prof. Dr. H. Z. Ülken’in 1931–1932 Yılları Arasında Yaptığı Şehir Sosyolojisi ile İlgili Çalışmalar**”, İstanbul Ün., Lisans, 1977.

BULVAR, Erbay, “**Ülkemizdeki Gecekondu Olgusu Üzerine Üniversitelerimiz Mensuplarınca Yapılan Araştırmaların Derlenmesi**”, İstanbul Ün., Lisans, 1980.

ÖZTÜRK, Nuray, “**Türk Şehir Sosyolojisi Bibliyografyası (1969–1979)**”, İstanbul Ün., Lisans, 1980.

SANI, Seyhan, “**Türkiye’deki İlk Şehircilik Hareketleri. (A. Agache - H. Elgöztz - Lambert örneği)**”, İstanbul Ün., Lisans, 1980.

BİLKAY, Handan, “**İstanbul Şehrinin Dükân, İşyeri ve Meşhur Esnaf Alayının İncelenmesi**”, Danışman: Prof. Dr. Cahit TANYOL, İstanbul Ün., Lisans, 1981.

CEYLAN, Satiye, “**Malatya’nın Sosyo-Ekonomik Yapısına Genel Bir Bakış**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Zeki ERDOĞMUŞ, Fırat Ün., Lisans, 1987.

ESEN, Sakine, “**Yamanlar Mahallesi (Karşıyaka-İzmir), Gecekondu Aile Yapısı ve Eğitim Durumu**”, Danışman: Doç. Dr. Halil NARMAN, Fırat Ün., Lisans, 1987.

GÜNGÖRMEK, İbrahim, “**Gecekondu Üzerine Bir Bibliyografya Denemesi**”, Danışman: Dr. Sabri ÇAKIR, Fırat Ün., Lisans, 1987.

KELEŞ, Nizam, “**İskenderun Yeni Mahalle Gecekondu Sosyo-Ekonomik ve Sosyo-Kültürel Yapısı**”, Danışman: Dr. Sabri ÇAKIR, Fırat Ün., Lisans, 1987.

ACAR, Ekrem, “**Bingöl İlinin Bazı Sosyo-Ekonomik ve Sosyo-Kültürel Özelliklerine Genel Bir Bakış**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Zeki ERDOĞMUŞ, Fırat Ün., Lisans, 1988.

BULAK, Ayşe, “**Antalya’da Gecekondu Sorunu ve Çamlıbel Gecekondu Mahallesi**”, Danışman: Dr. Sabri ÇAKIR, Fırat Ün., Lisans, 1988.

ÇEBİ, Gülderen, “**Muş İlinin Sosyo-Ekonomik ve Sosyo-Kültürel Özelliklerine Genel Bir Bakış**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Zeki ERDOĞMUŞ, Fırat Ün., Lisans, 1988.

GELENGEÇ, Sevilay, “**Sosyolojik Açıdan Türkiye’de Gecekondu Problemi**”, Danışman: Arş. Gör. Osman KONUK, İnönü Ün., Lisans, 1988.

ÖZDOĞAN, Funda, “**Türkiye’deki Gecekondu Araştırmalarının Tahlili ve Bir Bibliyografya Denemesi**”, Danışman: Dr. Sabri ÇAKIR, Fırat Ün., Lisans, 1988.

YEŞİL, Engin, “**Elazığ’da Kentleşme ve Gecekondular Üzerinde Bir Araştırma**”, Danışman: Dr. Celalettin İÇMELİ, Fırat Ün., Lisans, 1988.

KÜÇÜK, Nevzat, “**Yüreğir’de Gecekondulaşma**”, Danışman: Doç. Dr. Halil NARMAN, Fırat Üniv., Lisans, 1989.

ALADAĞ, K. Nezihi, “**Elazığ’da Kentleşme ve Göç**”, Danışman: Dr. Sabri ÇAKIR, Fırat Üniv., Lisans, 1990.

ARSLAN, Faruk, “**Şehirleşmenin Sosyal Münasebetler Üzerindeki Tesirleri**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Abdullah KORKMAZ, İnönü Üniv., Lisans, 1990.

KARTAL, Canan, “**Türkiye’de Sosyolojik Açından Gecekonduların Tahlili**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Abdullah KORKMAZ, İnönü Üniv., Lisans, 1990.

TATAR, Taner, “**Malatya’nın Şehirleşmesi ve Sosyolojik Belirtileri**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Yaşar KAYA, İnönü Üniv., Lisans, 1990.

HAMAN, Serap, “**Şehirleşme Açısından Yabancılaşma Kavramının Genel Görünümü**” Danışman: Yrd. Doç. Dr. Yaşar KAYA, İnönü Üniv., Lisans, 1991.

KARASU, Doğan, “**Bingöl Şehrinde Sosyo-Kültürel Hayat: Geleneksellik-Modernlik Ölçütleri Açısından Bir Değerlendirme**”, Danışman: Doç. Dr. H. Musa TAŞDELEN, Fırat Üniv., Lisans, 1991.

ATAÇ, Hasan, “**Şehirleşmenin Sosyal Münasebetler Üzerindeki Tesiri**”, Danışman: Doç. Dr. H. Musa TAŞDELEN, Fırat Üniv., Lisans, 1992.

KAYMAZ, Fatih, “**Tunceli İlinin Sosyo-Ekonomik ve Kültürel Yapısı**”, Danışman: Dr. Sabri ÇAKIR, Fırat Üniv., Lisans, 1992.

DÖNMEZ, Mehmet, “**Şehirleşme ve Suç**”, İnönü Üniv., Lisans, 1993.

CABAR, Seher, “**Sanayileşme Sürecinde Şehir Problemleri**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Metin ÖZKUL, İnönü Üniv., Lisans, 1994.

KARAER, Ufuk, “**Sosyal Değişme Süreci İçinde Gecekondulaşma**”, Danışman: Dr. Gülsen DEMİR, İnönü Üniv., Lisans, 1994.

DURAKER, Reşat, “**Diyaş�abakır’da Kentleşme ve Yarattığı Problemler**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Üniv., Lisans, 1995.

GÜLDAĞ, Hasan, “**Şehirleşme ve Aile**”, Danışman: Arş.Gör.Vehbi BAYHAN, İnönü Üniv., Lisans, 1995.

YILMAZ, Murat, “**Kentleşme Süreci ve Diyarbakır'ın Sosyo-Ekonomik Durumu**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Abdullah KORKMAZ, İnönü Ün., Lisans, 1995.

KILIÇ, Elmas, “**Bir Sosyal Tabakalaşma Kriteri Olarak Yerleşme Kesimi ve Konut**”, Danışman: Doç. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Ün., Lisans, 1996.

AVCI, Şaziye, “**Artvin İlinin Sosyal ve Kültürel Yapısı**”, İnönü Ün., Lisans, 1998.

BOZKUŞ, Asude, “**Kentleşmenin Toplum Üzerindeki Sosyo-Kültürel Etkileri: Elazığ Kenti Mustafa Paşa Mahallesi Örneği**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Ün., Lisans, 1998.

ÖZMERAL, Gülsenem, “**Türkiye'de Kentleşme**”, İnönü Ün., Lisans, 1998.

SARIOĞLU, Şenol, “**Kentleşmenin Sosyal ve Kültürel Etkileri**”, İnönü Ün., Lisans, 1998.

ABANOZ, İsmail, “**Kentleşmenin Aile Üzerindeki Etkisi**”, İnönü Ün., Lisans, 1999.

ARTANTAŞ, Ersin, “**Ankara Yüksel Caddesi Gençliği ve Alt-kültürü**”, İnönü Ün., Lisans, 1999.

BAĞCI, Özhan, “**Tunceli'nin Sosyo-Ekonomik ve Kültürel Durumu**”, Danışman: Prof. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Ün., Lisans, 1999.

IŞIK, Gülizar, “**Kent Hayatı: Konut ve Komşuluk İlişkileri**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ömer AYTAÇ, Fırat Ün., Lisans, 1999.

KAYA, Nezahat, “**Diyarbakır İlinin Sosyo-Kültürel Yapısı**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ömer AYTAÇ, Fırat Ün., Lisans, 1999.

ÜNAL, Selma, “**Göç ve Şehirleşme**”, İnönü Ün., Lisans, 1999.

YILDIRIM, Aslı, “**Kentleşme ve Aile**”, İnönü Ün., Lisans, 1999.

YILMAZ, Mükrem, “**Kentleşme-Sanayileşme Münasebeti**”, İnönü Ün., Lisans, 1999.

BÜYÜK, Halil İbrahim, “**Kentleşme ve Suç**”, İnönü Ün., Lisans, 2000.

- GÜMÜŞÇÜ, M. Fatih, “**Türkiye’de Şehirleşme**”, İnönü Üniv., Lisans, 2000.
- GÜNEY, Yunus, “**Türkiye’de Kentleşmenin Aile Sistemi Üzerindeki Tesiri**”, İnönü Üniv., Lisans, 2000.
- İLERU, Hüseyin, “**Şehirleşme ve Modernleşme Münasebetleri**”, İnönü Üniv., Lisans, 2000.
- İZGEÇ, Z. Kürşat, “**Elazığ’ın Sosyo-Kültürel Hayatına Genel Bir Bakış**”, Danışman: Prof. Dr. Halil NARMAN, Fırat Üniv., Lisans, 2000.
- SÜSLÜ, Serkan, “**Kitle İletişiminin Şehirleşme ile Münasebeti ve Şehirleşme Üzerine Etkisi**”, İnönü Üniv., Lisans, 2000.
- TOPLU, Mustafa, “**Antalya-Yavuz Selim Gecekondü Mahallesiindeki Ailelerin Sosyo-Ekonomik Durumu**”, Danışman: Prof. Dr. Halil NARMAN, Fırat Üniv., Lisans, 2000.
- YILDIRIM, Hülya, “**Elazığ İlinin Sosyo-Ekonomik ve Sosyo-Kültürel Özelliklerine Genel Bir Bakış**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehtap YEŞİLORMAN, Fırat Üniv., Lisans, 2000.
- AKÇELİK, Seydi Battal, “**Şehirleşmenin İnsanlararası Münasebetler Üzerindeki Etkisi**”, İnönü Üniv., Lisans, 2001.
- YURT, Yusuf, “**Türkiye’de Kentleşme ve İç Göç Olgusu**”, İnönü Üniv., Lisans, 2001.
- GÜROK, Yusuf Günhan, “**Sanayileşme ve Aile Münasebeti**”, İnönü Üniv., Lisans, 2001.
- ÇİÇEKSOYU, Rıdvan, “**Kentleşmenin Aile Üzerindeki Etkisi**”, İnönü Üniv., Lisans, 2001.
- ÇELİK, İzzet, “**Kentleşme ve Aile**”, İnönü Üniv., Lisans, 2002.
- DENİZ, Pınar, “**Kentleşmenin Ortaya Çıkardığı Sosyal Problemler**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ömer AYTAÇ, Fırat Üniv., Lisans, 2002.

EVCİMİK, Zülfiye, “**Kentleşme ve Kentleşmenin Türkiye’de Doğurduğu Sosyo-Ekonomik Sorunlar**”, Danışman: Prof. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Üniv., Lisans, 2002.

ORHAN, Zehra, “**Kentleşme ve Günlük Hayat**”, Danışman: Prof. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Üniv., Lisans, 2002.

ÖZ, Mevlüt, “**Kentleşme ve Çocuk Suçluluğu**”, İnönü Üniv., Lisans, 2002.

ÖZDENEK, Tuba, “**Mübeccel Belik Kıray’da Toplumsal Etkileşme ve Kentleşme**”, İnönü Üniv., Lisans, 2002.

EMÜL, Pınar, “**Kentleşme ve Suç**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ömer AYTAÇ, Fırat Üniv., Lisans, 2003.

GÖKALP, Arzu, “**Gecekondu Kültürü**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ömer AYTAÇ, Fırat Üniv., Lisans, 2003.

KAS, Öznur, “**Kentleşme Süresince Sokakta Çalışan Çocuklar: İstanbul Örneği**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ömer AYTAÇ, Fırat Üniv., Lisans, 2004.

2. 2. Kent Sosyolojisi Alanındaki Yüksek Lisans Tezleri

ARCAK, Metin, “**Adjustment Problems of Migrants and Their Integration Into Urban Life**”- “**Göçmenlerin Uyum Sorunları ve Bunların Kent Hayatıyla Bütünleşmesi**”, Danışman: Doç. Dr. Ruşen KELEŞ, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1986.

ÇABUK, Nilay, “**Sanayileşme Sürecinde Manisa'nın İzmir Metropolüne Uyumu**”, Danışman: Dr. Mümtaz PEKER, Ege Üniv., Yüksek Lisans, 1988.

BOZKURT, Nuray, “**Akhisar İlçesine Olan Göçlerin Kentleşmeye Etkisi ve Göç Edenlerin Kentleşme Eğilimi**”, Danışman: Dr. Mümtaz PEKER, Ege Üniv., Yüksek Lisans, 1989.

BÖLÜKBAŞI, M. Mesut, “**Türkiye’de Kentleşme Olgusu**”, Danışman: Doç. Dr. Vahap SAĞ, Yüksek Lisans, Cumhuriyet, 1989.

ERKAN, Rüstem, “**Yayla Mahallesi Gecekondu Bölgesinin Kentleşme Eğilimleri**”, Danışman: Prof. Dr. Esin KÜNTAY, Mimar Sinan Üniv., Yüksek Lisans, 1989.

AYDOĞAN, Feramuz, **Kırsal Kesimden Kente Gelen Ailelerin Kentleşme ve Kentleşme Süreçleri ve Sorunları**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ali ERKUL, Cumhuriyet Ün., Yüksek Lisans, 1990.

ÖNER, İlknur, **“Elazığ Merkez İlçesi Orman Bölge Müdürlüğü Lojmanlarındaki Sosyal İlişkiler”**, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Zeki ERDOĞMUŞ, Fırat Ün., Yüksek Lisans, 1990.

İNAL, Kemal, **“Organizational and Institutional Integration of The Gecekondu Dwellers Into The Organized Urban Structures in Ankara”- “Ankara'da Gecekonducuların Kentsel Yapılarla Örgütsel ve Kurumsal Açından Bütünleşmesi”**, Danışman: Doç. Dr. Yakın ERTÜRK, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1991.

KIZILÇELİK, Sezgin, **“Sanayileşme ve Kentleşme Süreci ile Ortaya Çıkan Bazı Sosyal Problemlerin Suça Etkisi Üzerine Sosyolojik Düzeyde Teorik Bir Çalışma”**, Danışman: Doç. Dr. Tülin İÇLİ, Hacettepe Ün., Yüksek Lisans, 1991.

ŞATIROĞLU, Ayşen, **“Kentleşme Sürecinin Sosyal bir Sonucu Olarak Boşanma”**, Danışman: Prof. Dr. Esin KÜNTAY, Mimar Sinan Ün., Yüksek Lisans, 1991.

BAGCI, Cahit, **“Impact of Rural Industrial Investment in Turkey: The Case of Van”- “Türkiye’de Kırsal Sanayi Uygulamalarının Toplumsal Yapı Üzerindeki Etkileri: Van Örneği”**, Danışman: Doç. Dr. Kayhan MUTLU, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1993.

TAN, Keban, **“Ankara Çevresinde Kırdan Kente Göç Eden Ailelerin Kentleşme Bütünleşme Düzeylerinin Belirlenmesi”**, Danışman: Doç. Dr. Gülay ARIKAN, Hacettepe Ün., Yüksek Lisans, 1993.

ALACAHAN, Osman, **“Sivas'ta Kentleşme Sürecinde Sanayileşme Olgusu”**, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ali ERKUL, Cumhuriyet Ün., Yüksek Lisans, 1994.

ALİ-ZADE, Tahir, **“Şehirleşmenin Azerbaycan Sosyo-Ekonomik Yapısı Üzerindeki Etkileri”**, Danışman: Doç. Dr. Çağatay ÖZDEMİR, Hacettepe Ün., Yüksek Lisans, 1996.

BAHÇIVAN, Harun, “**Türkiye’de Dar Gelirlilerin Konut Sorunu ve Toplu Konut Uygulamaları**”, Danışman: Dr. Talip TUZTAŞ, Mimar Sinan Ün., Yüksek Lisans, 1994.

AYSOY, Mehmet, “**Batılı Bilgi ve Teknik Transferi Açısından Osmanlı Modernleşmesi**”, Danışman: Prof. Dr. Sami ŞENER, Sakarya Ün., Yüksek Lisans, 1996.

KÖSE, Ahmet Cengizhan, “**Yöresel Dayanışma Örgütlerinin Kentleşme Sürecindeki Rolü-Konya İli Örneği**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mustafa AYDIN, Selçuk Ün., Yüksek Lisans, 1996.

YURTKURAN, Semra, “**Kentleşme Sürecinde Geleneksel Yaşam Tarzının Değişimi: Ankara’da Yaşayan Tillolular Örneği**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Aylin Görgün BARAN, Hacettepe Ün., Yüksek Lisans, 1996.

TEKİN, Hasan Hüseyin, “**Kentleşme Sürecinde Belediyelerin Sorunları Üzerine Sosyolojik Bir İnceleme**”, Danışman: Doç. Dr. Beylü DİKEÇLİĞİL, Hacettepe Ün., Yüksek Lisans, 1997.

TURGUT, Saadettin, “**Sanayi Kentlerinin Oluşumunda İmalat Sektörünün Rolü: Gaziantep Dokuma Sektörü**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Abdullah KORKMAZ, İnönü Ün., Yüksek Lisans, 1997.

YUNUS, Aydın, “**Amasya İli Ezinepazar ve Uygur Kasabalarının Sosyal Gelişme Açısından Karşılaştırılması**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Selahattin ÖZYURT, Sakarya Ün., Yüksek Lisans, 1997.

ASLAN, Şükrü, “**Kent Sosyolojisi Açısından Enformel Sektörlerin Dönüşümü: İstanbul’da Otopark Sektörü**”, Danışman: Prof. Dr. Esin KÜNTAY, Mimar Sinan Ün., Yüksek Lisans, 1998.

GÖKARISEL, Pervin Banu, “**Consumption Sites in Globalizing Cities: The Case of Akmerkez in İstanbul**”- “**Küreselleşmekte Olan Kentlerde Tüketim Mekanları: İstanbul Akmerkez Örneği**”, Danışman: Prof. Dr. Nükhet SİRMAN, Boğaziçi Ün., Yüksek Lisans, 1998.

KOÇAK, F. Ayşın, “**Nation State and Architecture in Early Republican Turkey: The Building Process of Ankara As The National Capital**”- “**Ulus Devlet ve Erken Cumhuriyet Türkiye'sinde Türk Mimarisi:Ulusal Başkent Olarak Ankara'nın İnşa Süreci**”, Danışman: Doç. Dr. Mehmet ECEVİT, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1998.

ŞENTÜRK, Ünal, “**Göç ve Kentleşme: Malatya Örneği**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Yaşar KAYA, İnönü, Yüksek Lisans, 1999.

ARIKANLI, Maya, “**Kentsel Dönüşüm Sürecinde Gerilimler, Dinamikler ve Karanfilköy**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Meral Özbek BOSTANCIOĞLU, Mimar Sinan Ünv.,Yüksek Lisans, 2000.

BAYKAL, Güldem, “**The Iconography of Taksim Square: Competing Claims on a Public Space**”- “**Taksim Meydanının Sembolik Analizi: Kamusal Mekan Üzerine Yarışan Görüşler**”, Danışman: Prof. Dr. Ayşe ÖNCÜ, Boğaziçi Ünv., Yüksek Lisans, 2000.

DANIŞ, Didem, “**Suburbanization and A Suburban Community in Turkey: The Case of Bahçeşehir**”- “**Türkiye'de Uydu Yerleşmelerin Yaygınlaşması ve Bir Uydu Yerleşme Topluluğu: Bahçeşehir Araştırması**”, Danışman: Prof. Dr. Sencer AYATA, ODTÜ, Yüksek Lisans, 2000.

HASANOV, Vasif, “**Azerbaycan Cumhuriyeti Gah Şehrinin Sosyal Yapı Analizi**”, Danışman: Dr. Nilüfer Özcan DEMİR, Hacettepe Ünv.,Yüksek Lisans, 2000.

KOÇ, Hamza, “**Erzurum'da Kentleşme Sürecinde Küçük Sanayi Yapılanma**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Sevil ÖNER, Atatürk Ünv., Yüksek Lisans, 2000.

MALBELEĞİ, Doğan, “**Toplumsal Değişme Açısından Kentleşme**”, Danışman: Doç. Dr. Mimar TÜRKKAHRAMAN, Kırıkkale Ünv., Yüksek Lisans, 2000.

ULU, Dilek, “**Gecekonuda Kadının Konumu: Elazığ-Karşıyaka Mahallesi Örneği**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehtap YEŞİLORMAN, Fırat Ünv., Yüksek Lisans, 2000.

EKİCİ, Fatma Umut Beşpınar, “**Lower Middle Class Neighborhood in The Metropolitan Context: The Case of Batıkent (Ankara)**”- “**Kent Ölçeğinde Orta Alt Sınıf Komşuluk Çevresi: Batıkent Örneği (Ankara)**”, Danışman: Prof. Dr. Sencer AYATA, ODTÜ, Yüksek Lisans, 2001.

ÖNEY, Adnan Nuri, “**Urban Issues As It Pertains To Kuşadası**”- “**Kentsel Sorunlar: Kuşadası Örneği**”, Danışman: Doç. Dr. Mehmet ECEVİT, ODTÜ, Yüksek Lisans, 2001.

UYSAL, Ercan, “**Konya’da Kentleşme, Kentleşme ve Kent İçi Nüfus Hareketleri**”, Danışman: Doç. Dr. Abdullah TOPÇUOĞLU, Selçuk Ün., Yüksek Lisans, 2002.

ALTAN, Mehmet Akif, “**Kentleşme ve Hemşehrilik İlişkileri**”, Danışman: Prof. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Ün., Yüksek Lisans, 2003.

ÖZGÜR, Ebru, “**Yeni Kentlilerin Kente Uyum Sürecinde Karşılaştıkları Sosyo-Ekonomik Problemler ve Tüketim Alışkanlıklarında Meydana Gelen Değişimler**”, Danışman: Prof. Dr. Halil NARMAN, Fırat Ün., Yüksek Lisans, 2003.

ERDEM, Remziye, “**Anatomik Kentleşme ve Diyarbakır Örneği**”, Danışman: Doç. Dr. Ahmet CİHAN, Dicle Ün., Yüksek Lisans, 2004.

SARI, M., “**Mersin’de Kentleşme, Göç, Bütünleşme ve Kent Yoksulluğu (Demirtaş Mahallesi Örneği)**”, Danışman: Doç. Dr. Sabri ÇAKIR, Süleyman Demirel Ün., Yüksek Lisans, 2004.

YAMAN, Mürüvvet Ö., “**19. Yüzyıl Sonu Bursa Sosyal Hayatının Basına Yansımaları**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Bedri MERMUTLU, Uludağ Ün., Yüksek Lisans, 2004.

2. 3. Kent Sosyolojisi Alanındaki Doktora Tezleri

ERDOĞMUŞ, Zeki, “**Kırsal Bölgelerden Ankara Kıbrıs-Bayraktar İlkokulu Gecekondu Bölgesinde Göç ve Göç Edenlerin Kentleşmesi**”, Danışman: Prof. Dr. Nihat NİRÜN, Hacettepe Ün., Doktora, 1974.

ÖZYÜREKLİ, Oya, “Şehre Kırsal Bölgelerden Göç Etmış Olan Ailelerin Şehirleşme Süreci İçindeki Durumları ve Bu Süreci Etkileyen Önemli Faktörlere Bağlı Olarak...”⁶⁹, Danışman: Pof. Dr. Nihat NİRUN, Hacettepe Ün., Doktora, 1974.

ARSLANYÜREK, Şükrü, “16.-19. Yüzyıllarda İstanbul Kenti”, İstanbul Ün., Doktora, 1983.

ÖZER, İnan, “Kentleşmenin Kişilerin Siyasal Katılımları Üzerindeki Etkileri”, Danışman: Doç. Dr. Birsen GÖKÇE, Hacettepe Ün., Doktora, 1983.

ATAY, Mahmut, “Keban Barajı Nedeniyle Elazığ’ın 1800 Evler Mahallesine Göç Edenlerin Kentleşme Sorunları”, Danışman: Prof. Dr. Altan ESERPEK , Fırat Üniv., Doktora, 1985.

YEŞİLTUNA, Dilek Çiftçi, “Kentleşme Sürecinde Bireylerin Siyasal Değer, Tutum ve Davranışlarına Aile Yapısının Etkisi”, Danışman: Doç. Dr. Ülgen OSKAY, Ege Ün., Doktora, 1994.

DÜZKÖYLÜ, Ahmet, “Kırsal Alandan Kente Göç ve Gecekondu Gençliğinin Sorunları (İstanbul-Sultanbeyli Gecekondu Bölgesi)”, Danışman: Doç. Dr. Ayşe MUŞLU, Mimar Sinan Ün., Doktora, 1995.

ERBAŞ, Mehmet, “Two Modes of Urbanization and Urbanism in A Peripheral Town of Turkey: The Case of Beypazarı”- “İki Kentleşme Tarzı ve İki Kentlilik: Türkiye’de Bir Taşra Kasabası (Beypazarı Örneği)”, Danışman: Prof. Dr. Bahattin AKŞİT, ODTÜ, Doktora, 1995.

İPEK, Melek, “Yeni Kentsel Alanlar Olarak Uydu Kentlerin Sosyolojik Boyutları (Ankara İli Örneği Uygulamalı Bir Araştırma)”, Danışman: Prof. Dr. Tülin İÇLİ, Hacettepe Ün., Doktora, 1997.

YEŞİLORMAN, Mehtap, “Demokratik Kültürün Edinilmesinde Şehirleşmenin Rolü: Elazığ Örneği”, Danışman: Prof. Dr. H. Musa TAŞDELEN, Fırat Ün., Doktora, 1997.

⁶⁹ Bu tezin ismi kayıtlarda bu şekilde verilmektedir.

KURTOĞLU, Ayça, “**Local Politics and Social Networks in Urban Turkey: The Case of Hemşehrilik in The Keçiören Municipality**”- “**Yerel Siyaset ve Toplumsal İlişki Bağları: Keçiören Belediyesinde Hemşehrilik İlişkileri**”, Danışman: Prof. Dr. Ayşe AYATA, ODTÜ, Doktora, 1998.

TEKŞEN, Adnan, “**Kentleşme Sürecinde Bir Tampon Mekanizma Olarak Hemşehrilik: Ankara'daki Malatyalılar Örneği**”, Danışman: Doç. Dr. Beylü DİKEÇLİGİL, Hacettepe Üniv., Doktora, 2000.

ASLAN, Şükrü, “**Toplumsal Mücadeleler ve Kent: Bir Alan Örneği; Mustafa Kemal Mahallesi**”, Danışman: Prof. Dr. Esin KÜNTAY, Mimar Sinan Üniv., Doktora, 2003.

3. SOSYAL ANTROPOLOJİ ALANINDAKİ TEZLER

3. 1. Sosyal Antropoloji Alanındaki Lisans Tezleri

İŞKOL, Kağan, “**Frazer'a Totemizm ve Ekzogami**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1959.

TOLLUNAY, Suna, “**Franz Boas: İptidai Toplumlarda Edebiyat, Müzik ve Dans**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1959.

KARTAL, Burhan, “**Beritan Aşireti Üzerine Bir Araştırma**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1971.

ARSERİM, Ümran, “**Siverek'te Kirvelik Geleneği ve Bu Geleneğin Sosyal, Kültürel, Ekonomik Fonksiyonları**”, Danışman: Doç. Dr. Halil NARMAN, Fırat Üniv., Lisans, 1986.

ALPUN, Sevim, “**Harput Kültürü**”, Danışman: Dr. Selahattin SOLMAZ, Fırat Üniv., Lisans, 1988.

EŞE, Salkım, “**İlbistanlı Köyünde (Kadirli-Adana) Evlenme ve Düğün Adetleri**”, Danışman: Dr. Selahattin SOLMAZ, Fırat Üniv., Lisans, 1988.

GÖLEN, Remzi, “**Elazığ Gökçe Köyü İle Çevresinde Hayvancılık İle İlgili Adetler**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Celalettin İÇMELİ, Fırat Üniv., Lisans, 1988.

KILIÇARSLAN, Zeynep, “**Elazığ’da Düğün Adet ve Gelenekleri**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Celalettin İÇMELİ, Fırat Üniv., Lisans, 1988.

BAKSI, Salih, “**Gürçeşme’de (Tokat-Niksar) Düğün Adetleri ve Gelenekleri**”, Danışman: Dr. Sabri ÇAKIR, Fırat Üniv., Lisans, 1989.

TAŞKEN, Mustafa, “**Elazığ’da Avcılık**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Celalettin İÇMELİ, Fırat Üniv., Lisans, 1989.

YÜKSEL, Saliha, “**Elazığ’ın Dilek Köyü’nde Anelik, Doğum ve Çocuk Yetiştirme İle İlgili Adet ve İnanmalar**”, Danışman: Doç. Dr. Halil NARMAN, Fırat Üniv., Lisans, 1989.

ŞİMŞEK, Mehmet, “**Diyarbakır ve Mardin Yöresindeki Süryanilerin Tarihi, Sosyal ve Kültürel Yapıları**”, Danışman: Doç. Dr. H. Musa TAŞDELEN, Fırat Üniv., Lisans, 1990.

UZAKGİDE, Ferruh, “**Yeşilbağcılar Kasabası’nda (Yatağan-Muğla) Evlenme ve Evlenmeye İlişkin Tutumlar**”, Danışman: Dr. Selahattin SOLMAZ, Fırat Üniv., Lisans, 1990.

KARATUĞ, Turgut, “**Geçmişten Günümüze Elazığ’da Geleneksel Kültür**”, Danışman: Doç. Dr. H. Musa TAŞDELEN, Fırat Üniv., Lisans, 1991.

KAYNAR, Yener, “**Uzun Yayla’daki Kafkas Göçmenlerinin Sosyo-Kültürel Yapısı**”, Danışman: Doç. Dr. H. Musa TAŞDELEN, Fırat Üniv., Lisans, 1992.

GÜVEN, Süheyla, “**Denizli’de Düğün Adet ve Gelenekleri**”, Danışman: Dr. Sabri ÇAKIR, Fırat Üniv., Lisans, 1993.

AYDOĞAN, Suzan, “**Poşaların Manevi Kültür Unsurları**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Üniv., Lisans, 1994.

ÇİÇEK, Ali, “**Aşıkların ve Aşıklık Geleneği’nin Toplumdaki Yeri**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Selahattin SOLMAZ, Fırat Üniv., Lisans, 1996.

GÖKBUDAK, Yusuf, “**Aydın İli Bozdoğan İlçesi Koyuncular Köyü’nde Evlenme Adetleri**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Selahattin SOLMAZ, Fırat Üniv., Lisans, 1996.

KÖSE, Cengiz, “**Yörükler Köyünün Sosyo-Ekonomik Kültürel Yönden İncelenmesi**”, Danışman: Doç. Dr. Zeki ERDOĞMUŞ, Fırat Üniv., Lisans, 1996.

SONUÇ, Ali, “**Çobanlı’da (Kâhta) Kirvelik**”, Danışman: Prof. Dr. Halil NARMAN, Fırat Üniv., Lisans, 1997.

UÇAR, Halil İbrahim, “**Çingenerler ve Çingeneliğe İlişkin Sosyolojik Bir İnceleme Şenköy Örneği**”, Danışman: Doç. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Üniv., Lisans, 1997.

AYGÜN, Filiz, “**İğdır’da Farklı Biçimlerde Kutlanan Nevruz Törenlerine Sosyolojik Bir Bakış**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehtap YEŞİLORMAN, Fırat Üniv., Lisans, 1998.

BAZANÇİR, Atilla, “**Bingöl Gelenek ve Görenekleri**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ömer AYTAÇ, Fırat Üniv., Lisans, 1998.

DÜNDAR, Hülya, “**Kütahya’da Gelenek ve Göreneklere Genel Bir Bakış**”, Danışman: Prof. Dr. Halil NARMAN, Fırat Üniv., Lisans, 2000.

KAYA, Mahmut, “**Şanhurfa Mahalli Folklorunda Sıra Geceleri Geleneği Mikro Sosyolojik Analizi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehtap YEŞİLORMAN, Fırat Üniv., Lisans, 2000.

YAZIĞILI, Remzi, “**Diyarbakır’ın Geleneksel Hayatına Genel Bir Bakış**”, Danışman: Prof. Dr. Halil NARMAN, Fırat Üniv., Lisans, 2000.

ATICI, Mustafa, “**Harput Kültürünün Sosyolojik Açısından İncelenmesi**”, Danışman: Arş. Gör. Uğur KABASAKAL, Fırat Üniv., Lisans, 2001.

GÜLTEKİN, Mehmet, “**Tunceli Yöresindeki Halk İnançları ve Efsaneler**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehtap YEŞİLORMAN, Fırat Üniv., Lisans, 2001.

ÖZMEN, Sevcan, “**Kültürel Özelliklerin Tutumlara Etkisi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Bahadır KÖKSALAN, Fırat Üniv., Lisans, 2001.

ÖZPOLAT, Tuba, “**Sosyo-Kültürel Yapı İçindeki Değerler, İnançlar ve Toplumsal Değişme Çerçevesinde Yarımca Köyünde Sosyolojik Bir Araştırma**”, Danışman: Prof. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Üniv., Lisans, 2002.

DEMİR, Anıl, “**Harput Kültürü**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ömer AYTAÇ, Fırat Üniv., Lisans, 2003.

GÜLER, Kenan, “**Harput ve Çevresinde Ziyaret ve Ziyaret Yerleri**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ömer AYTAÇ, Fırat Üniv., Lisans, 2003.

SARAY, Aydılek, “**Nevrûza Sosyolojik Bir Bakış**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ömer AYTAÇ, Fırat Üniv., Lisans, 2003.

3. 2. Sosyal Antropoloji Alanındaki Yüksek Lisans Tezleri

ESEN, Nüket, “**The Power of The Dedes in Alevi Society in South-West Anatolia**”- “**Güney Batı Anadolu’daki Alevi Cemaatinde ‘Dede’lerin Gücü**”, Danışman: Prof. Dr. Alen DUBEN, Boğaziçi Üniv., Yüksek Lisans, 1983.

ÖZER, Ahmet, “**Burukan Aşireti’nin Sosyo-Kültürel ve Ekonomik Yapısı**”, Danışman: Doç. Dr. Cihat ÖZÖNDER, Hacettepe Üniv., Yüksek Lisans, 1988.

TÖRE, Elmaziye, “**Kıbrıs Türk Alt Kültüründe İnanç Kurumunun Durumu**”, Danışman: Doç. Dr. Cihat ÖZÖNDER, Hacettepe Üniv., Yüksek Lisans, 1989.

DAVACHİ, Nader Es, “**İran-Demaved Şehri, Üre Köyünün Sosyal ve Kültürel Yapısı ile Gelenekleri**”, Danışman: Doç. Dr. Cihat ÖZÖNDER, Hacettepe Üniv., Yüksek Lisans, 1992.

ABBAS, Zerrin Bedri, “**Makedonya Türklerinin Sosyo-Kültürel Yapısı**”, Danışman: Prof. Dr. Cihat ÖZÖNDER, Hacettepe Üniv., Yüksek Lisans, 1997.

CELİL, Abdülreşit, “**Türkiye’ye Göç Eden Uygurların Sosyo-Kültürel Yapısı**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Serdar SAĞLAM, Hacettepe Üniv., Yüksek Lisans, 1999.

DOĞAN, Mustafa, “**Kırıkhan-İslahiye Yöresi Yörüklerinde Sosyal, Kültürel ve Ekonomik Yapı**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Üniv., Yüksek Lisans, 1999.

GELEKÇİ, Cahit, “**Kırıkkale'de Yaşayan Türkmenlerin Etno-Sosyal ve Ekonomik Yapısı (Pehlivanlı Aşireti Üzerine Sosyolojik Bir Çalışma)**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Serdar SAĞLAM, Hacettepe Ün., Yüksek Lisans, 1999.

GENÇ, Elif Süreyya, “**Charles White ve İstanbul'da Üç Yıl, 1844'te Türklerin Adetleri**”, Danışman: Ertan EĞRİBEL, İstanbul Ün., Yüksek Lisans, 1999.

OZAN, Ubeydullah, “**Kız Kaçırma Geleneğinin Sosyo-Kültürel Temelleri (Kırkarmut ve Özbek Köyleri Örneği)**”, Danışman: Doç. Dr. Ali Rıza ABAY, Sakarya Ün., Yüksek Lisans, 1999.

AHUR, Şerham, “**İran'da Yaşayan Kaşkay Türkleri'nin Sosyo-Kültürel Yapısı**”, Danışman: Prof. Dr. Nevin Güngör ERGAN, Hacettepe Ün., Yüksek Lisans, 2001.

SAN, Vehbi, “**Belçika Özelinde Batı Avrupa Türkleri**”, Danışman: Ertan EĞRİBEL, İstanbul Ün., Yüksek Lisans, 2001.

ŞEN, Bülent, “**Türk Kooperasyon Kültürü ve Çağdaş Kooperasyon Anlayışı (Isparta Uygulaması)**”, Danışman: Doç. Dr. Metin ÖZKUL, Süleyman Demirel Ün., Yüksek Lisans, 2001.

TURAN, Seyithan, “**Göçebelikten Yerleşik Hayata Geçişte Bir Örnek Olay: Beritan Aşireti**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Esra BURCU, Hacettepe Ün., Yüksek Lisans, 2001.

ÇETİNTAŞ, Ahmet, “**Aşiretlerin Sosyal Yapısı Üzerine Sosyolojik Bir İnceleme (İzollu Aşireti Malatya Örneği)**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Nazmi AVCI, Süleyman Demirel Ün., Yüksek Lisans, 2002.

3. 3. Sosyal Antropoloji Alanındaki Doktora Tezleri

SEZER, Baykan, “**Doğuda Yerleşik ve Göçebe Toplulukların Sosyolojik Özellikleri Üzerine Bir Deneme**”, Danışman: Prof. Dr. Cahit TANYOL, İstanbul Ün., Doktora, 1971.

PUREFKARİ, N., “**İran Çingenerinin Sosyal Yapısı Üzerine Bir Araştırma**”, İstanbul Ün., Doktora, 1972.

ARSLAN, Mahmut, “**Göçebelerde Sosyal ve Siyasal Kuruluş**”, İstanbul Üniv., Doktora, 1977.

YALVAÇ, Mehmet, “**Türkiye’de Örf ve Adet Değişmeleri Açısından Küçük Yerleşme Birimlerinin Sosyolojik Görüntüsü**”, İstanbul Üniv., Doktora, 1979.

TANYOL, Tuğrul, “**İnsanın Toplumsal ve Tarihsel Yapısı Üzerine Bir Model Denemesi**”, İstanbul Üniv., Doktora, 1980.

NİRY, Naser Sifosadaty, “**İran Kirman Eyaletinde Yaşayan Göçebe Toplulukların Örf ve Adetleri Üzerine Bir İnceleme**”, İstanbul Üniv., Doktora, 1981.

DJELİLİ, A. Martaz, “**İran’ın Azerbaycan İlindeki Mugan Bölgesinde Bulunan Göçebelerin Sosyolojik İncelemesi**”, İstanbul Üniv., Doktora, 1982.

DAVACHİ, Nader Es, “**Şahsevenler**”, Hacettepe Üniv., Doktora, 1995.

FEKRAZAD, Hüseyin, “**Irak Türkmenlerinden Yemutların Sosyo-Kültürel Yapıları**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehmet ÖZDEMİR, Hacettepe Üniv., Doktora, 1995.

TAVKUL, Ufuk, “**Karaçay-Malkar Sosyo-Kültürel Yapısının Etnik Kökenleri ve Kültürleşme**”, Danışman: Doç. Dr. Çağatay ÖZDEMİR, Hacettepe Üniv., Doktora, 1996.

TÜRKASLAN, Nesrin, “**Bursa İlinde Meskun Bulgaristan Göçmenlerinin Etno-Sosyolojik İncelenmesi**”, Danışman: Prof. Dr. Cihat ÖZÖNDER, Hacettepe Üniv., Doktora, 1997.

ÇAVUŞOĞLU, Halim, “**Bursa’da Yerleşik Yugoslavya-Makedonya Göçmenlerinin Sosyo-Kültürel Yapısı ve Sosyal Bünye ile Bütünleşme Durumu**”, Danışman: Prof. Dr. Cihat ÖZÖNDER, Hacettepe Üniv., Doktora, 1999.

AKSOY, Erdal, “**Yörük ve Türkmenlerin Sosyo-Kültürel Yapısı**”, Danışman: Prof. Dr. Cihat ÖZÖNDER, Hacettepe Üniv., Doktora, 2001.

ERDEM, Orhan, “**Kosova/Prizren Bölgesinde Yaşan Türklerin Sosyo-Kültürel Yapısı**”, Danışman: Prof. Dr. Cihat ÖZÖNDER, Hacettepe Üniv., Doktora, 2003.

J. HUKUK VE SUÇ

1. HUKUK SOSYOLOJİSİ ALANINDAKİ TEZLER

1. 1. Hukuk Sosyolojisi Alanındaki Yüksek Lisans Tezleri

KAPLAN, Hakkı, “**Türkiyede İdari Adli Zabıta Sorunu**”, Danışman: Doç. Dr. Mehmet SAĞLAM, Hacettepe Ün., Yüksek Lisans, 1975.

ARSLAN, Süleyman, “**Sosyo-Kültürel Değişmede Yasaların Rolü**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Hacı DURAN, Sakarya Ün., Yüksek Lisans, 1997.

AYDENİZ, Ali Yaşar, “**Sosyolojik Açıdan Kuvvetler Ayrılığı İlkesi ve Türk Anayasalarının Gelişimi**”, Danışman: Prof. Dr. H. Musa TAŞDELEN, Sakarya Ün., Yüksek Lisans, 1997.

CİVELEK, H. Yaprak, “**Judicial Problems in Turkey**”- “**Türkiye’de Adli Problemler**”, Danışman: Prof. Dr. Kayhan MUTLU, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1999.

TÜREM, Z. Umut, “**Globalization of Law and The Legal Profession in Turkey**”- “**Hukuğun Küreselleşmesi ve Türkiye’de Hukukçular**”, Danışman: Prof. Dr. Çağlar KEYDER, Boğaziçi Ün., Yüksek Lisans, 2001.

1. 2. Hukuk Sosyolojisi Alanındaki Doktora Tezleri

YÜKSEL, Mehmet, “**Contemporary Problems of Legal System in Turkey From 1980s To The Present**”- “**Türkiye’de Hukuk Sisteminin Güncel Problemleri: 1980’li Yıllardan Günümüze**”, Danışman: Prof. Dr. Kayhan MUTLU, ODTÜ, Doktora, 1999.

YÜKSEL, Mehmet, “**Küreselleşme Sürecinde Ulusal Hukuka Sosyolojik Bir Bakış**”, Danışman: Prof. Dr. Cihat ÖZÖNDER, Hacettepe Ün., Doktora, 2000.

YILDIRIM, Erdoğan, “**Crisis of Jurisprudence in Contemporary Turkey**”- “**Çağdaş Türkiye’de Hukuk Krizi**”, Danışman: Prof. Dr. H. Ünal NALBANTOĞLU, ODTÜ, Doktora, 2001.

2. SUÇ SOSYOLOJİSİ ALANINDAKİ TEZLER

2. 1. Suç Sosyolojisi Alanındaki Lisans Tezleri

TAŞÇIOĞLU, Rahik, “**Cürümlerde İctimai Amiller Hakkında Bir Deneme**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1943.

ESERPEK, Altan, “**Sosyal Bir Olgu Olarak İntihar,**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1960.

ÇELEN, Ersan, “**Muş Ceza ve Tutuklu Evi**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1966.

ARKAN, Uğur, “**Tekirdağ Cezaevi İncelenmesi**”, Danışman: Prof. Dr. Cahit TANYOL, İstanbul Üniv., Lisans, 1966.

GÜNDÜZ, İbrahim, “**Dalaman Yeni Tip Cezaevi Hükümlüleri Hakkında Yapılan Sosyolojik Bir Araştırma**”, Danışman: Prof. Dr. Cahit TANYOL, İstanbul Üniv., Lisans, 1966.

ERTÜRK, Ali Rıza, “**Suçluluk Sorununun Sosyo-Ekonomik Açıdan İncelenmesi**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1967.

BESLEN, Çetin, “**Çocuk Suçluluğu Üzerine Elazığ İslahevi’nde Sosyolojik Bir Araştırma**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Zeki ERDOĞMUŞ, Fırat Üniv., Lisans, 1986.

IRMAK, Perihan, “**Kadın Mahkumlar Problemine Genel Bir Bakış: Elazığ Cezaevi’ndeki Kadın Mahkumlar Örneği**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Zeki ERDOĞMUŞ, Fırat Üniv., Lisans, 1986.

DEMİRBAŞ, Abdullah, “**Doğu ve Güneydoğu Anadolu’da Kan Davasının Sosyolojik İncelenmesi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. H. Hilmi KARABORAN, Fırat Üniv., Lisans, 1987.

OYAN, Ramazan, “**Ergani’de Kan Davası**”, Danışman: Doç. Dr. Halil NARMAN, Fırat Üniv., Lisans, 1987.

KAYA, Bahriye, “**Elazığ Çocuk İslahevi’ndeki Suçlu Çocuklar (Suça İtilme Nedenleri)**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Celalettin İÇMELİ, Fırat Üniv., Lisans, 1987.

AVŞAR, F. Ahmet, “**Anarşi ve Terör Konusunda Sosyo-Psikolojik Bir İnceleme**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. H. Hilmi KARABORAN, Fırat Üniv., Lisans, 1988.

GÜVEN, Hülya, “**Hürriyet ve Milliyet Gazetelerinde 1983-1987 Tarihleri Arasında Yayınlanan İntihar Olaylarının Sosyolojik Analizi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Zeki ERDOĞMUŞ, Fırat Üniv., Lisans, 1988.

KUŞ, Mustafa, “**Güllüce Köyünde Kan Gütme (Kan Davası)**”, Danışman: Dr. Selahattin SOLMA, Fırat Üniv., Lisans, 1988.

ÖZDEMİR, Kadriye, “**Milliyet ve Hürriyet Gazetelerinde Yayınlanan Adam Öldürme Olaylarının Sosyolojik Analizi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Zeki ERDOĞMUŞ, Fırat Üniv., Lisans, 1988.

TOMBAKLAR, Tarık, “**İnsan ve Suç**”, Danışman: Dr. Selahattin SOLMAZ, Fırat Üniv., Lisans, 1988.

ÇAKMAK, Yasemin, “**1989-1990 Yıllarında Malatya'da Çocuk Suçluluğunun Sosyolojik Açından İncelenmesi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Abdullah KORKMAZ, İnönü Üniv., Lisans, 1990.

BİNGÖLOĞLU, Cem, “**Çocuk Suçluluğu**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Abdullah KORKMAZ, İnönü Üniv., Lisans, 1990.

KARAAĞAÇ, Kibar, “**Elazığ İlinde 1985-1988 Yılları Arasında İşlenen Ağır Suçlara Genel Bir Bakış**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Zeki ERDOĞMUŞ, Fırat Üniv., Lisans, 1990.

KILIÇ, Ahmet, “**Sosyolojik Açından Adam Öldürme Suçuna Genel Bir Bakış**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Zeki ERDOĞMUŞ, Fırat Üniv., Lisans, 1990.

SİNANÇ, Sedat, “**İdeoloji ve Toplumsal Şiddet**”, Danışman: Doç. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Üniv., Lisans, 1990.

AYAZ, Semra, “**Elazığ İli Merkez İlçesindeki Polis Karakollarına İntikal Eden Şikayet ve Sosyal Problemleri**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Zeki ERDOĞMUŞ, Fırat Üniv., Lisans, 1991.

ÇİLER, Ayten, “**Türkiye’de 1990 Yılında Hürriyet ve Sabah Gazetelerinde Yayınlanan Suç Olaylarının Sosyolojik Analizi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Zeki ERDOĞMUŞ, Fırat Üniv., Lisans, 1991.

DERE, Turgay, “**1989-1990 Yılları Arası Muğla’daki İntihar Olaylarına Genel Bir Bakış**”, Danışman: Doç. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Üniv., Lisans, 1991.

YERKAZAN, Eşref, “**1990 Yılında Elazığ İlinde 9-21 Yaş Grubuna Mensup Kişiler Tarafından İşlenen ve Basına İntikal Eden Suç Örnekleriyle Çocuk Suçluluğu Sorununa Genel Bir Bakış**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Zeki ERDOĞMUŞ, Fırat Üniv., Lisans, 1991.

GÜNEŞ, İsmail, “**Suç ve Sosyal Kontrol**”, İnönü Üniv., Lisans, 1992.

OK, A. Oktan, “**Kontrollü Fuhuş (Örnek Bir İnceleme Alanı Olarak Elazığ İli Genelevi)**”, Danışman: Dr. Selahattin SOLMAZ, Fırat Üniv., Lisans, 1992.

SAM, Rıza, “**Çocuklarda Suç Eğiliminin Ortaya Çıkmasında Ailenin Rolü**”, İnönü Üniv., Lisans, 1992.

GÜRBÜZ, Zülküf, “**Diyarbakır’da (Çermik) Kan Davası Üzerine Psiko-Sosyal Bir Araştırma**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Celalettin İÇMELİ, Fırat Üniv., Lisans, 1992.

ŞAHİN, Ayten, “**05.01.1990-29.11.1991 Tarihleri Arasında Türk Basınında Yer Alan İntihar Olaylarının Sosyolojik Analizi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Zeki ERDOĞMUŞ, Fırat Üniv., Lisans, 1992.

BİRCAN, N. Emine, “**Palu İlçesi’nde Kan Davalarının Sosyolojik Yönden İncelenmesi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. İbrahim KIR, Fırat Üniv., Lisans, 1993.

DÖNMEZ, Mehmet, “**Şehirleşme ve Suç**”, İnönü Üniv., Lisans, 1993.

ERDOĞAN, Ali, “**Türk Askeri Yargı Sistemi ve Elazığ 8. Kolordu Komutanlığı Askeri Cezaevinde Bulunan Tutuklu ve Hükümlülerin Suç İşleme Sebepleri Hakkında Bir Sosyolojik Araştırma**”, Danışman: Prof. Dr. Zeki ERDOĞMUŞ, Fırat Üniv., Lisans, 1993.

KARABULUT, İsmail, “**Sosyal Olgu Olarak Rüşvet**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Üniv., Lisans, 1994.

TORUN, Mehmet, “**Sosyal Şiddet ve Terör Üzerine Sosyolojik Bir İnceleme**”, Danışman: Prof. Dr. Musa TAŞDELEN, Fırat Üniv., Lisans, 1993.

YAKUT, A. Mustafa, “**Alkolün Neden Olduğu Toplumsal Sorunlar**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. İbrahim KIR, Fırat Üniv., Lisans, 1993.

ABAY, Şengül, “**1992-1993 Yıllarında Elazığ Emniyet Müdürlüğü’ne İntikal Eden 11-18 Yaş Grubundaki Çocukların Suç Türleri ve Suça İtilme Nedenleri**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Celalettin İÇMELİ, Fırat Üniv., Lisans, 1994.

ÇİVRİL, Hatice, “**Kentleşmenin Suça Etkisi**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Üniv., Lisans, 1994.

İLTERLİ, Fikret, “**Elazığ’da İntihar Olayının Sosyolojik Analizi**”, Danışman: Doç. Dr. Halil NARMAN, Fırat Üniv., Lisans, 1995.

ASLAN, Mecnun, “**Toplumsal Bir Olgu Olarak İntiharın Sosyolojik Değerlendirilmesi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehmet YALVAÇ, İnönü Üniv., Lisans, 1995.

ÇETİN, Erkut, “**1980 Sonrası Türkiye’de Terör’ün Doğu Anadolu Bölgesi ve Türkiye Üzerindeki Sosyal, Kültürel ve Ekonomik Etkileri**”, Danışman: Prof. Dr. Halil NARMAN, Fırat Üniv., Lisans, 1996.

ARTAR, Müslüm, “**Birecik’teki Kan Davalarının Sosyolojik Yönü**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Üniv., Lisans, 1997.

ÇAVAK, Aydın, “**Rüşvet Olgusuna Genel Bir Bakış**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ömer AYTAÇ, Fırat Üniv., Lisans, 1997.

BÜYÜK, Halil İbrahim, “**Kentleşme ve Suç**”, İnönü Üniv., Lisans, 1998.

KARAMERT, Murat, “**Bağımlılık Yapan Maddelere Başlama Nedenleri**”, Danışman: Dr. Uğur KABASAKAL, Fırat Üniv., Lisans, 1998.

TEKİN, Ayşe, “**Çocukları Suça İten Sebeplerin Sosyolojik Analizi**”, İnönü Üniv., Lisans, 1998.

YILMAZ, A. Sırrı, “**Bir Sosyal Sapma Biçimi Olarak Şiddet Üzerine Teorik Bir Sosyolojik Çalışma**”, Danışman: Prof. Dr. Halil NARMAN, Fırat Üniv., Lisans, 1998.

GÖKÇE, İncilay, “**Elazığ’da Polis-Halk İlişkisi**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Üniv., Lisans, 2000.

ÖZELÇİ, Mehmet, “**Çocuklarda Suç Eğiliminin Ortaya Çıkmasında Ailenin Rolü**”, Danışman: Prof. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Üniv., Lisans, 1999.

YILDIRIM, Orçun, “**Türkiye’de Uyuşturucu Madde Bağımlılığına Bakış**”, Danışman: Dr. Yelda SEVİM, Fırat Üniv., Lisans, 1999.

ALTUN, Mahfuz, “**Çocukları Suça İten Psikolojik ve Sosyolojik Faktörler**”, İnönü Üniv., Lisans, 2000.

SAYI, Neslihan, “**1997-2000 Yılları Arasında Elazığ İlinde Gerçekleşen İntihar Olaylarına Sosyolojik Bir Bakış**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehtap YEŞİLORMAN, Fırat Üniv., Lisans, 2000.

ARSLAN, Ahmet, “**Terör ve Gençlik İlişkisi**”, Danışman: Dr. Uğur KABASAKAL, Fırat Üniv., Lisans, 2002.

CAN, Emine Gülsüm, “**Suç ve Toplum**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ömer AYTAÇ, Fırat Üniv., Lisans, 2002.

GENÇER, Asuman, “**Şiddet Üzerine Sosyolojik Bir Değerlendirme**”, Danışman: Prof. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Üniv., Lisans, 2002.

GÜZEL, Sinem, “**Elazığ’da İntihar Olaylarının Demografik Açıdan Sosyolojik Analizi**”, Danışman: Dr. Uğur KABASAKAL, Fırat Üniv., Lisans, 2002.

IŞIK, Asiye, “**Televizyon ve Şiddet**”, Danışman: Prof. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Üniv., Lisans, 2002.

ÖZER, Gökben, “**Elazığ’da İntihar Olaylarının Sosyo-Kültürel ve Ekonomik Açıdan Sosyolojik Analizi**”, Danışman: Dr. Uğur KABASAKAL, Fırat Üniv., Lisans, 2002.

BEKÇİ, Arzu, “**Sosyolojik Açıdan Suç ve Suçluluk Nedenleri (Elazığ E Tipi Kapalı Cezaevi Uygulaması)**”, İnönü Ün., Lisans, 2002.

ÖZ, Mevlüt, “**Kentleşme ve Çocuk Suçluluğu**”, İnönü Ün., Lisans, 2002.

ELİTOK, Fatma, “**Çocuk Suçluluğu ve Aile**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ömer AYTAÇ, Fırat Ün., Lisans, 2003.

EMÜL, Pınar, “**Kentleşme ve Suç**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ömer AYTAÇ, Fırat Ün., Lisans, 2003.

KOCAGÜL, M. Şükrü, “**Çocuk Suçluluğunun Bireysel ve Toplumsal Nedenleri**”, Danışman: Dr. Uğur KABASAKAL, Fırat Ün., Lisans, 2003.

ÖLMEZ, Nursen, “**Suç Olgusunun Çeşitli Değişkenler Açısından Değerlendirilmesi**”, Danışman: Dr. Yelda SEVİM, Fırat Ün., Lisans, 2003.

ÖZCAN, Gülcan, “**İntihar Üzerine Sosyolojik Bir İnceleme**”, Danışman: Dr. Uğur KABASAKAL, Fırat Ün., Lisans, 2003.

ÖZDEMİR, Sabit, “**Sosyolojik Açıdan Bireysel ve Toplumsal Şiddet**”, Danışman: Dr. Yelda SEVİM, Fırat Ün., Lisans, 2003.

DEDE, Ersin, “**Polis-Halk İlişkisi (Elazığ Örneği)**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehtap YEŞİLORMAN, Fırat Ün., Lisans, 2004.

2. 2. Suç Sosyolojisi Alanındaki Yüksek Lisans Tezleri

İGBİNİGUN, E. Ernest, “**Sociological Characteristics of Criminals Nigeria Case Study**”- “**Suçluluğun Sosyolojik Karakteristiği: Nijerya Örneği**”, Danışman: Doç. Dr. Sencer AYATA, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1985.

ÇAĞLAR, Ali, “**Suçluluk Sorunu Alanına İlişkin Bir İnceleme**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Faruk KOCACIK, Cumhuriyet Ün., Yüksek Lisans, 1985.

EROL, Nuran, “**Suç Türlerine Göre Sanık ile Suçluların Sosyo-Ekonomik Konumları (Duruşmaları: Bornova Adliyesinde Yapılan Sanık ve Suçlular Üzerine Bir Araştırma)**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Nihat ERDOĞAN, Ege Ün., Yüksek Lisans, 1987.

SALEH, Khamis, “**Ethnic Differences and Crime in Israel**”- “**İsrail'de Etnik Farklılık ve Suç**”, Danışman: Doç. Dr. Kayhan MUTLU, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1989.

OK, Aylın, “**Kurumlar ve Suçlu Çocuklar**”, Danışman: Prof. Dr. Önal SAYIN, Ege Üniv., Yüksek Lisans, 1989.

ÖĞÜN, Aslıhan, “**Kadın Suçluluğunun Sosyo-Kültürel Konumla ve Bu Konumdaki Değişimlerle İlişkisi: Sivas Yarı Açık Kadın Cezaevinde Bir Uygulama**”, Danışman: Doç. Dr. Tülin İÇLİ, Hacettepe Üniv., Yüksek Lisans, 1990.

ÖZKAN, Şebnem, “**Kadın ve Suç (Kadının Suça İtilmesinde Ailenin Rolü)**”, Danışman: Prof. Dr. Önal SAYIN, Ege Üniv., Yüksek Lisans, 1990.

GÜNENÇ, Hatice Seda, “**The Representative Responsibility of The Male Child And Its Manifestation in Homicidal Events**”- “**Erkek Çocukların Temsili Sorumlulukları ve Bu Sorumlulukların Cinayet Durumundaki Görünümü**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Nükhet SIRMAN, Boğaziçi Üniv., Yüksek Lisans, 1991.

GÜNİNDİ, Aysel, “**Toplumsal Kurumlarla İlişkisi İçinde Eğitim Kurumunun Suç Olgusuna Etkisi**”, Danışman: Doç. Dr. Tülin İÇLİ, Hacettepe Üniv., Yüksek Lisans, 1991.

ÖZCAN, Nilüfer, “**Türkiye'de Sosyo-Kültürel ve Fiziksel Çevrenin Suçluluğa Etkisi Üzerine Sosyolojik Bir Çalışma**”, Danışman: Doç. Dr. Tülin İÇLİ, Hacettepe Üniv., Yüksek Lisans, 1991.

GÜMÜŞÇUBUK, Nilay, “**Ailenin Suç Üzerindeki Etkisi**”, Danışman: Doç. Dr. Tülin İÇLİ, Hacettepe Üniv., Yüksek Lisans, 1991.

KIZILÇELİK, Sezgin, “**Sanayileşme ve Kentleşme Süreci İle Ortaya Çıkan Bazı Sosyal Problemlerin Suça Etkisi Üzerine Sosyolojik Düzeyde Teorik Bir Çalışma**”, Danışman: Doç. Dr. Tülin İÇLİ, Hacettepe Üniv., Yüksek Lisans, 1991.

GERMEÇ, Ezgi, “**Suçlu Çocukların Yeniden Topluma Kazandırılması (Ankara Çocuk İslahevi Örneği)**”, Danışman: Prof. Dr. H. Musa TAŞDELEN, Sakarya Üniv., Yüksek Lisans, 1992.

İZKAN, Sadettin, “**Türkiye’de Toplumsal Değişme ve Kentleşme Sürecinde Suç ve Suçluluk Olgusuna Sosyolojik Bir Yaklaşım**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ali ERKUL, Cumhuriyet Ün., Yüksek Lisans, 1993.

TARTAR, Gülistan, “**Metropolitan Alanda Çocuk Suçluluğu: İstanbul Çevresinde Yapılmış Bir İnceleme**”, Danışman: Prof. Dr. Esin KÜNTAY, Mimar Sinan Ün., Yüksek Lisans, 1993.

ŞÜKRÜOĞLU, Hülya, “**Türkiye’de Anarşi ve Terörün Sosyo-Kültürel Sebepleri**”, Danışman: Prof. Dr. Cihat ÖZÖNDER, Hacettepe Ün., Yüksek Lisans, 1994.

ÖZÇELİK, Nurşen, “**Toplumsal İlişki Türlerinin İntihar Olgusu Üzerindeki Etkileri**”, Danışman: Prof. Dr. Önal SAYIN, Ege Ün., Yüksek Lisans, 1995.

ÖZDEMİR, Cevdet, “**Aydın İlinde Trafik Kazası Yapan Sürücülerin Sosyolojik Yönden Değerlendirilmesi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Çağatay ÖZDEMİR, Hacettepe Ün., Yüksek Lisans, 1995.

SUCU, Aylin, “**Alkol Bağımlılığı-Toplumsal Çevre İlişkisi**”, Danışman: Prof. Dr. Esin KÜNTAY, Mimar Sinan Ün., Yüksek Lisans, 1995.

GÖLPUNAR, Zeynal, “**Türkiye’de Sosyo-Ekonomik Faktörlerin Suçluluğa Etkisi Üzerine Bir Çalışma**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Demet ULUSOY, Hacettepe Ün., Yüksek Lisans, 1996.

MENOKAN, Elif, “**Ethnomethodological Approach To The Female Offenders in Sivas and Kocaeli Jails**”- “**Sivas ve Kocaeli Çevrelerinde Kadın Suçlular Üzerine Etnometodolojik Bir Yaklaşım**”, Danışman: Prof. Dr. Kayhan MUTLU, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1996.

KENDİRLİ, Cengizhan, “**Toplumsal Bir Problem Olarak Alkolizm ve Toplumsal Yapı**”, Danışman: Doç. Dr. Sevinç ÖZEN, Ege Ün., Yüksek Lisans, 1997.

ÇAKIR, Seyhan, “**Reality Show Programlarındaki Şiddet Olgusunun Sosyolojik Bir Değerlendirmesi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ayşe DURAKBAŞA, Mimar Sinan, Yüksek Lisans, 1997.

AKSOY, Nazire Erinç, “**The Relationship Between Religiosity and Crime**”- “**Dindarlık ve Suç Arasındaki İlişki**”, Danışman: Prof. Dr. Kayhan MUTLU, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1998.

ARSLAN, Yusuf, “**Alkol Bağımlılarının Sosyo-Kültürel Özellikleri**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Rahmi KARAKUŞ, Sakarya Üniv., Yüksek Lisans, 1998.

ERDEM, Orhan, “**Türkiye’de Terörizm ve Sosyo-Ekonomik Boyutları**”, Danışman: Doç. Dr. Tülin İÇLİ, Hacettepe Üniv., Yüksek Lisans, 1998.

ÖZDEMİR, Murat, “**Deri Sektöründe Uyuşturucu Kullanımı**”, Danışman: Prof. Dr. Sami ŞENER, Sakarya Üniv., Yüksek Lisans, 1998.

AR, Funda, “**A Study of Çevik Kuvvet in İstanbul: The Effects of Social Patterns on The Degree of Violence**”- “**İstanbul’da Çevik Kuvvet Hakkında Bir Araştırma: Sosyal Süreçlerin Şiddet Üzerindeki Etkisi**”, Danışman: Prof. Dr. Haldun GÜLALP, Boğaziçi Üniv., Yüksek Lisans, 1999.

BALAMİR, Rahşan, “**Suç Teorileri İçinde Chicago Okulu'nun Yeri**”, Danışman: Prof. Dr. Tülin İÇLİ, Hacettepe Üniv., Yüksek Lisans, 1999.

YILMAZ, Elif, “**14-18 Yaş Grubunda Olan Erkek Çocukların Tutukluluk/Hükümlülük Sürecinde Etkili Olan Toplumsal ve Psikolojik Dinamikler**”, Danışman: Prof. Dr. Esin KÜNTAY, Mimar Sinan Üniv., Yüksek Lisans, 1999.

BAKACAK, Ayça, “**Modern Dönemde Becker ve Goffman'ın Yaklaşımlarında Etiketlenmiş Suçlu Anlayışı ve Günümüzdeki Yansıması**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Aslıhan ÖĞÜN, Hacettepe Üniv., Yüksek Lisans, 2002.

GERMEÇ, Ezgi, “**Suçlu Çocukların Yeniden Topluma Kazandırılması**”, Danışman: Prof. Dr. Musa TAŞDELEN, Sakarya Üniv., Yüksek Lisans, 2002.

ÇAM, Taner, “**Ayrılkçı Terörü Besleyen Kaynaklar ve Teröristlerin Özellikleri**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Dolunay Şenol ÇEVİK, Kırıkkale Üniv., Yüksek Lisans, 2003.

IŞIK, Gülizar, “**Çocuk Suçluluğunda Ailenin Etkileri: Elazığ İslahevi Örneği**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Bahadır KÖKSALAN, Fırat Ün., Yüksek Lisans, 2003.

KART, Kadir, “**Suçu Etkileyen Demografik Faktörler: Bursa Örneği**”, Danışman: Prof. Dr. Fügen BERKAY, Uludağ Ün., Yüksek Lisans, 2003.

BERBER, Taner, “**Küreselleşme Sürecinde Terörizm**”, Danışman: Dr. Yelda Sevim ÖZGEN, Fırat Ün., Yüksek Lisans, 2004.

ZENGİN, Cevdet, “**Gecekondu Bölgelerindeki Sosyo-Ekonomik Yapının Suç Olgusuna Etkileri: Bursa-Osmangazi Yaklaşımı**”, Danışman: Prof. Dr. Fügen BERKAY, Uludağ Ün., Yüksek Lisans, 2004.

2. 3. Suç Sosyolojisi Alanındaki Doktora Tezleri

KÜNTAY, Esin, “**Ailedeki Çözülmenin Çocuk Suçluluğuna Etkileri Üzerine İstanbul Çevresinde Yapılmış Bir Araştırma**”, İstanbul Ün., Doktora, 1975.

ÇATALOLUK, Suzan, “**Çocuk Suçluluğu**”, Danışman: Prof. Dr. Nihat NİRUN, Hacettepe Ün., Doktora, 1983.

İÇLİ, Tülin, “**Türkiye'de İntiharların Bölgesel Dağılımı**”, Danışman: Prof. Dr. Nihat NİRUN, Hacettepe Ün., Doktora, 1983.

AYCAN, Nihat, “**Suçun Sosyolojik Açından Temellendirilmesi Üzerine Bir Deneme**”, Danışman: Doç. Dr. Korkut TUNA, İstanbul Ün., Doktora, 1991.

TÜZEN, Hasan, “**Türkiye'de Anarşi, Terör ve Anomi (1968-1980)**”, Danışman: Prof. Dr. Cihat ÖZÖNDER, Hacettepe Ün., Doktora, 1995.

ERKAN, Rüstem, “**İstanbul Çocuk Mahkemelerine Sevk Edilen Çocukların Sosyo-Kültürel Çevresi Üzerine Bir İnceleme**”, Danışman: Prof. Dr. Esin KÜNTAY, Mimar Sinan Ün., Doktora, 1995.

ERJEM, Yaşar, “**Sosyolojik Açından Trafik, Trafik Sisteminin İşleyişi ve Trafik Kazaları**”, Danışman: Doç. Dr. Çağatay ÖZDEMİR, Hacettepe Ün., Doktora, 1996.

ÖĞÜN, Aslıhan, “**Türkiye’de Adam Öldürme Suçunda Etkili Olan Bazı Sosyo-Kültürel Faktörlere İlişkin Uygulamalı Bir Çalışma**”, Danışman: Prof. Dr. Tülin İÇLİ, Hacettepe Ün., Doktora, 1996.

ÖZCAN, Nilüfer, “**Feminist Bakış Açısından Türkiye’de Kadın Suçluluğu Üzerine Sosyolojik Bir İnceleme**”, Danışman: Prof. Dr. Tülin İÇLİ, Hacettepe Ün., Doktora, 1996.

ÖZKAN, Şebnem, “**Türkiye’de Yetişkin Suçluluğu Üzerine Cinsiyetler Arası Bir Karşılaştırma**”, Danışman: Prof. Dr. Önal SAYIN, Ege Ün., Doktora, 1998.

MUTLUER, Ferhan, “**Ekoloji-Suç İlişkisi: Konya Örneği**”, Danışman: Doç. Dr. Tülin İÇLİ, Hacettepe Ün., Doktora, 1999.

NEDE, Mehmet, “**Suç Olgusu Bağlamında Kadına Yönelik Şiddet**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Nilay ÇABUK, Ankara Ün., Doktora, 2001.

KARAKAYA, Muhittin, “**Factors Affecting The Relations Between Public and Police in Ankara**”- “**Ankara’da Halk ve Polis Arasındaki İlişkileri Etkileyen Faktörler**”, Danışman: Prof. Dr. Kayhan MUTLU, ODTÜ, Doktora, 2002.

KIZMAZ, Zahir, “**Bazı Sosyal Değişkenler Bağlamında Doğu Anadolu Bölgesinde Suç ve Suçluluk**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Ün., Doktora, 2002.

KABASAKAL, Uğur, “**Elazığ’da İntihar Olaylarının Sosyolojik Analizi**”, Danışman: Prof. Dr. Halil NARMAN, Fırat Ün., Doktora, 2005.

K. YAPI

1. KURUMLAR (KURULUŞLAR) SOSYOLOJİSİ ALANINDAKİ TEZLER

1. 1. Kurumlar (Kuruluşlar) Sosyolojisi Alanındaki Lisans Tezleri

MUSLU, Cumhure, “**Sosyal Sigortalar Kurumu Salihli Huzurevi Yaşlılarının Psiko-Sosyal Sorunları**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Celalettin İÇMELİ, Fırat Ün., Lisans, 1994.

YILDIRIM, Gökşen, “**Malatya Belediyesi’nin Sosyal Yapısı**”, Danışman: Prof. Dr. Zeki ERDOĞMUŞ, Fırat Ün., Lisans, 1996.

TEKDEMİR, Kadri, “**Yerel Yönetimlerde Belediyelerin Mali Sorunları ve Çözüm Politikaları**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehtap YEŞİLORMAN, Fırat Ün., Lisans, 2000.

1. 2. Kurumlar (Kuruluşlar) Sosyolojisi Alanındaki Yüksek Lisans Tezleri

KAPLAN, Hakkı, “**Türkiye’de İdari Adli Zabıta Sorunu**”, Danışman: Doç. Dr. Mehmet SAĞLAM, Hacettepe Ün., Yüksek Lisans, 1975.

KULELİ, Nurcan, “**A Study of The Vakıf Institution in The Traditional Ottoman City**”- “**Geleneksel Osmanlı Şehrindeki Vakıf Kurumu Üzerine Bir Çalışma**”, Danışman: Doç. Dr. Ayşe ÖNCÜ, Boğaziçi Ün., Yüksek Lisans, 1986.

TATLISU, Rahmi, “**Vakıflar ve Toplumsal Fonksiyonları**”, Danışman: Prof. Dr. Musa TAŞDELEN, Sakarya Ün., Yüksek Lisans, 1997.

TEKİN, Hasan Hüseyin, “**Kentleşme Sürecinde Belediyelerin Sorunları Üzerine Sosyolojik Bir İnceleme**”, Danışman: Doç. Dr. Beylü DİKEÇLİGİL, Hacettepe Ün., Yüksek Lisans, 1997.

DEMİRBİLEK, Melahat, “**The Social Control in The Government Ran (Yurtkur) Dormitories in Ankara**”- “**Ankara'daki Devlet Yurtlarında Sosyal Kontrol**”, Danışman: Doç. Dr. Yusuf Ziya ÖZCAN, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1998.

GÜLTÜRK, Kenan, “**Yerel Yönetimlerde Hizmet İçi Eğitim ve Kurumsal Bütünleşmedeki Yeri ‘İstanbul Büyükşehir Belediyesi Örneği’**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ali Rıza ABAY, Sakarya Ün., Yüksek Lisans, 1998.

ATEŞ, Burhan Kemal, “**Elazığ İlindeki Sosyal Hizmetlerin Sosyolojik Açından Analizi**”, Danışman: Prof. Halil NARMAN, Fırat Ün., Yüksek Lisans, 1999.

MERGEN, Emin, “**Türkiye’de Özel Güvenlik Teşkilatlarının Yapılanması ve Güvenlik Hizmetleri İçindeki Rolü**”, Danışman: Doç. Dr. Mimar TÜRKKAHRAMAN, Kırıkkale Ün., Yüksek Lisans, 2003.

1. 3. Kurumlar (Kuruluşlar) Sosyolojisi Alanındaki Doktora Tezleri

ACAROĞLU, İbrahim, “**Bir Kurum Olarak Türk Silahlı Kuvvetlerinde Yenileşme Hareketleri**”, Danışman: Prof. Dr. Sabahattin GÜLLÜLÜ, Atatürk Üniv., Doktora, 2004.

2. ÖRGÜT SOSYOLOJİSİ ALANINDAKİ TEZLER

2. 1. Örgüt Sosyolojisi Alanındaki Lisans Tezleri

ELGİN, Mukadder, “**Türk Kadını Güçlendirme ve Tanıtma Vakfı'nın Elazığ'daki Faaliyetleri Hakkında Sosyolojik Bir Araştırma**”, Danışman: Prof. Dr. Halil NARMAN, Fırat Üniv., Lisans, 1988.

KALYONCU, İ. İlhan, “**Tonya Süt Kooperatifi ve Üretici Sorunları**”, Danışman: Dr. Selahattin SOLMAZ, Fırat Üniv., Lisans, 1991.

EMERCİ, İlhan, “**Sosyal Organizasyon Olarak Ahilik ve Fonksiyonları**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Üniv., Lisans, 1994.

AY, Mehmet, “**Sosyo-Ekonomik Açıdan Vakıflar**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ömer AYTAÇ, Fırat Üniv., Lisans, 1998.

DEMİR, Fatih, “**Türkiye’de Vakıfların Sosyo-Ekonomik Yapıya Etkileri ve Elazığ’da Vakıflar: Orta-Öğretim Öğrenci Yurdundaki Öğrencilerin Sosyo-Ekonomik Sorunları Üzerine Sosyolojik Bir Araştırma**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Üniv., Lisans, 1999.

2. 2. Örgüt Sosyolojisi Alanındaki Yüksek Lisans Tezleri

DOĞAN, Hüseyin, “**Sosyolojik Analizler Perspektifinde Örgüt**”, Danışman: Doç. Dr. Arif ESİN, Mimar Sinan Üniv., Yüksek Lisans, 1990.

GÜNDÜZ, Mustafa, “**Bürokratik Konum ve Büro Donanımı**”, Danışman: Prof. Dr. Eyüp KEMERLİOĞLU, Atatürk Üniv., Yüksek Lisans, 1992.

SAYILI, Nevin, “**Yerel Yönetimlerin Halkla İlişkilerinde Rol Oynayan Sosyal Faktörler**”, Danışman: Doç. Dr. Ercan TATLIDİL, Ege Üniv., Yüksek Lisans, 1993.

YILDIRIM, Mehmet, “**Bir Sosyal Organizasyon Olarak Sivil Savunma Baskil Örneği**”, Danışman: Doç. Dr. Musa TAŞDELEN, Fırat Ün., Yüksek Lisans, 1993.

AYDIN, Güler, “**Modernleşme ve Bürokraside Organizasyonun Önemi Üzerine Sosyolojik Bir Bakış**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Gülay ARIKAN, Hacettepe Ün., Yüksek Lisans, 1994.

KÖSE, Ahmet Cengizhan, “**Yöresel Dayanışma Örgütlerinin Kentleşme Sürecindeki Rolü -Konya İli Örneği-**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mustafa AYDIN, Selçuk Ün., Yüksek Lisans, 1996.

ÖZKUL, Elif Ayşem, “**Clientelism in Bureaucracies: A Case Study in A Turkish State Enterprise**”- “**Bürokratik Organizasyonlarda Siyasi Himayecilik (Political Clientelism): Bir Kamu Teşebbüsü Örneği**”, Danışman: Prof. Dr. Ayşe ÖNCÜ, Boğaziçi Ün., Yüksek Lisans, 1996.

YIĞİT, Emin, “**Yerel Yönetimlerin Hizmet Politikalarında Toplumsal Etkiler ve Beklentiler**”, Danışman: Prof. Dr. Ercan TATLIDİL, Ege Ün., Yüksek Lisans, 1996.

ASLANOĞLU, Şule, “**Türk Kamu Kesiminde Hizmet İçi Eğitim ve Örgütsel Değişme**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Aylin Görgün BARAN, Hacettepe Ün., Yüksek Lisans, 1999.

TOKSOY, Nisbet Gamze, “**17 Ağustos 1999 Marmara Depremi Sonrasında Sivil Toplum Kuruluşlarının Rolü**”, Danışman: Doç. Dr. Fatma Güliz ERGİNSOY, Mimar Sinan Ün., Yüksek Lisans, 2000.

YILDIRIM, Ahmet, “**Sosyal Bütünleşme Açısından Sivil Toplum Örgütleri (Isparta Uygulaması)**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Kamil KAYA, Süleyman Demirel Ün., Yüksek Lisans, 2001.

ÜNAL, M. Münevver, “**Örgüt Kültürünün Toplam Kalite Yönetimine Etkisi**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Osman ÖZKUL, Sakarya Ün., Yüksek Lisans, 2002.

L. SAĞLIK

1. MEDİKAL SOSYOLOJİ ALANINDAKİ TEZLER

1. 1. Medikal Sosyoloji Alanındaki Lisans Tezleri

KÖK, Burhan, “**Ruh Sağlığı Dispanserlerinin Halka Sağlık ve Sosyal Alandaki Hizmetleri**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1970.

ÖNTUNA, Güneş, “**Mediko-Sosyolojik Açıdan Beyin Göçlerinin Sebeplerinin Analizi**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1971.

GÖRGÜL, Beyhan, “**Türkiye’de İlaç Sanayii**”, İstanbul Üniv., Lisans, 1974.

ÇAKIROĞLU, Ramazan, “**Cüzzam-İnsan İlişkilerine Genel Bir Bakış**”, Danışman: Doç. Dr. Halil NARMAN, Fırat Üniv., Lisans, 1986.

ERDOĞAN, Ahmet, “**Uyuşturucu Madde Kullanımına Genel Bir Bakış: Elazığ Örneği**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Zeki ERDOĞMUŞ, Fırat Üniv., Lisans, 1986.

GENÇ, Suat, “**Elazığ Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesi**”, Danışman: Dr. Selahattin SOLMAZ, Fırat Üniv., Lisans, 1986.

KİP, Murat, “**Elazığ Ruh Sağlığı Hastalıkları Hastanesi**”, Danışman: Dr. Selahattin SOLMAZ, Fırat Üniv., Lisans, 1987.

SARIBIYIK, Mehmet, “**Elazığ Cüzzam Hastanesindeki Hastaların Problemleri ve Karşılıklı İlişkileri**”, Danışman: Dr. Selahattin SOLMAZ, Fırat Üniv., Lisans, 1991.

UZUNBIYIK, Emine, “**Elazığ’da Bir Kentsel Fonksiyon Olarak Sağlık Fonksiyonu**”, Danışman: Doç. Dr. Musa TAŞDELEN, Fırat Üniv., Lisans, 1991.

CAN, Önder, “**Kentleşme Sürecinde Ailenin Sağlığa Bakış Açısı**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Üniv., Lisans, 1994.

UZUN, Hasan, “**Cüzzam ve Cüzzamlıların Sosyal Yaşantıları**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Celalettin İÇMELİ, Fırat Üniv., Lisans, 1996.

ORSAY, Levent, “**Elazığ Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesinde Hastalar Üzerine Genel Çalışma**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Bahadır KÖKSALAN, Fırat Ün., Lisans, 2002.

DOĞANER, Resul, “**Sağlık Sosyolojisi Üzerine Bir Çalışma**”, Danışman: Prof. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Ün., Lisans, 2003.

RÜZGAR, Sultan, “**Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hastanesinde Çalışan Personelin İş Doyumu**”, Danışman: Arş. Gör. Uğur KABASAKAL, Fırat Ün., Lisans, 2003.

1. 2. Medikal Sosyoloji Alanındaki Yüksek Lisans Tezleri

EREN, ÖZDEN, “**Türkiye’de Otistik Çocukların Aile Yapıları Üzerine Sosyolojik Bir İnceleme**”, Danışman: Doç. Dr. Beylü DİKEÇLİGİL, Hacettepe Ün., Yüksek Lisans, 1994.

ALPAR, Didem Başak, “**Women and Health: Quality of Life**”- “**Kadın ve Sağlık: Hayat Kalitesi**”, Danışman: Doç. Dr. Mehmet ECEVİT, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1997.

ERSAN, Aylin, “**Ege Üniversitesi Hastanesinde Doktor-Hasta İlişkileri**”, Danışman: Prof. Dr. Önal SAYIN, Ege Ün., Yüksek Lisans, 1997.

ÖZER, Nazan, “**Hastalık Durumunda Toplumsal İlişki Ağının Yapısı ve İşlevi (Ankara Üniversitesi İbn-i Sina Hastanesi Hemodiyaliz Ünitesi Hastalarına Toplumsal İlişki Ağ-Evreler Modeli Uygulaması)**”, Danışman: Prof. Dr. Aytül KASAPOĞLU, Ankara Ün., Yüksek Lisans, 1998.

TERZİOĞLU, Ayşecan, “**Turkish Medical Doctors: Historical Experiences and Self-Narratives**”- “**Türk Doktorları: Tarihsel Deneyimler ve Kişisel Anlatılar**”, Danışman: Prof. Dr. Ayşe ÖNCÜ, Boğaziçi Ün., Yüksek Lisans, 1998.

TURUNÇ, Mehmet Nuri, “**Geleneksel Tıbbın Halk Üzerindeki Etkisi (Karapınar Köyü Örneği)**”, Danışman: Doç. Dr. Hacı DURAN, Sakarya Ün., Yüksek Lisans, 1998.

YURDAKUL, Gökçeçişek, “**Female Body Andistsmisrepresentation in Medicine: A Case Study of Gyneacology**”- “**Kadının Bedeni ve Tıp Alanında Yeniden Sunumu: Bir Durum Çalışması Olarak Jinekoloji**”, Danışman: Doç. Dr. Yıldız ECEVİT, ODTÜ, Yüksek Lisans, 1998.

ÖZEN, Yelda, “**Health Policy in Turkey**”- “**Türkiye'de Sağlık Politikası**”, Danışman: Doç. Dr. Mehmet ECEVİT, ODTÜ, Yüksek Lisans, 2000.

KAYMAKCI, Öznur Ulutaş, “**Elazığ Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hastanesindeki Psikoz ve Nevroz Hastalarının Bazı Sosyal Değişkenler Açısından Değerlendirilmesi**”, Danışman: Doç. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU, Fırat Ün., Yüksek Lisans, 2000.

KILIÇ, Elmas, “**Kamu ve Özel Sağlık Kuruluşlarında Hekim-Hasta İlişkileri Üzerine Sosyolojik Bir Araştırma (Malatya Örneği)**”, Danışman: Prof. Dr. Mahmut ATAY, Fırat Ün., Yüksek Lisans, 2001.

KOCA, Fatma, “**Fiziki Engelli İnsanların Toplumsal Konumu (İstanbul Örneği)**”, Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mustafa AÇIKGÖZ, Sakarya Ün., Yüksek Lisans, 2003.

1. 3. Medikal Sosyoloji Alanındaki Doktora Tezleri

KASAPOĞLU, M. Aytül, “**Sağlık Örgütlerinde Personelin Sosyal İlişkileri**”, Ankara Ün., Doktora, 1982.

SÜRAT, Erdoğan, “**Medikal Sosyoloji Açısından Endüstri Meslek-Çevre Hastalıklarına İlişkin Bir Değerlendirme**”, Danışman: Prof. Dr. Nihat NİRUN, Hacettepe Ün., Doktora, 1993.

SURAT, M. Erdoğan, “**Tıbbi Sosyoloji**”, Danışman: Prof. Dr. Önal SAYIN, Ege Ün., Doktora, 1993.

AKYOLLU, Işık, “**Hemodiyalize Bağlı Hastaların Tıp Sosyolojisi Açısından İncelenmesi**”, Danışman: Doç. Dr. Tülin İÇLİ, Hacettepe Ün., Doktora, 1994.

KIZILÇELİK, Sezgin, “**Kırsal Kesim ve Kentsel Kesimdeki Sağlık Sisteminin Sosyolojik Açıdan Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi**”, Danışman: Doç. Dr. Vildan AKAN, Hacettepe Ün., Doktora, 1995.

YAŞAR, M. Ruhat, “**Depresyonun Sosyolojik Açıdan İncelenmesi (Elazığ Örneği)**”, Danışman: Prof. Dr. Halil NARMAN, Fırat Ün., Doktora, 2003.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

ÜLKEMİZ SOSYOLOJİ BÖLÜMLERİNDE YAPILAN TEZLERİN TEMATİK AÇIDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

1. AİLE SOSYOLOJİSİ ALANINDAKİ TEZLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

“Aile toplumun ayrılmaz bir parçasıdır ve toplumsal yapı, değer ve normlara kendiliğinden bağlıdır. Sosyal ve kültürel karakteristikler gibi aile de zamandan zamana, toplumdaki topluma değişiklikler göstermektedir.”⁷⁰ Her bir toplumun sahip olduğu sosyo-kültürel normlar ve yapısal özellikler ailenin şekillenmesinde farklılıklara neden olmaktadır. “Dünya üzerindeki farklı toplumlarda, çok çeşitli aile biçimleri oluşmuştur.”⁷¹ Ailenin toplumun ayrılmaz bir parçası olması, dolayısıyla, aile şekillenmesinin toplumdaki topluma farklı yapısal özellikler göstermesine neden olur. “Bu değişimlerin kökenleri komplekstir ancak özellikle önemli birkaç etmen aracılığıyla ayırt edilebilir. Bunlardan birisi, batı kültürünün (ailenin Batıdaki özellikle çekirdek aileye yönelik yapısal değişimiyle ilgili olarak, C.Y.) yayılmasıdır. Bir başka etken, daha önceleri özerk nitelikteki daha küçük toplumların yer aldığı bölgelerde, merkezi hükümetlerin gelişmesidir. Ulusal devletlerin geleneksel davranış biçimlerini değiştirme çabası, aile şekillerinin değişmesinde etkin bir faktördür.”⁷² Ulusal devletlerin geleneksel değerlerde ve normlardaki yapısal özellikleri değiştirme çabası siyasal bir faktör olduğu gibi, endüstriyel alanda yaşanan değişimler de aile şekillerinde ve yaşantısında bir dönüşüme neden olmuştur. Özen’in belirttiği gibi, endüstriyel alanda

⁷⁰ Kağıtçıbaşı, Çiğdem, *Family and Human Development Across Cultures*, Lawrence Erlbaum (LEA) Yayınları, New York, 1999, s. 73.

⁷¹ Giddens, Anthony, *Sosyoloji*, çev. Hüseyin Özel, Cemal Güzel, Ayraç Yayınları, Ankara, 2000, s. 151.

⁷² a.g.e., s. 151.

meydana gelen değişimler aile ekonomisinde bir etki yaratır, erkekler ile kadınlar, anne-baba ile çocuklar arasındaki ilişkilerde bozulma meydana gelmektedir.⁷³

Aile şekillerinin gösterdiği bu farklılık, aile sosyolojisi konusunda yapılan araştırmalarda görülmektedir. İstanbul Üniversitesi Sosyoloji Kürsüsü'nden Mustafa Nejat'ın 1927 yılında yapmış olduğu “**Ailenin Şekilleri**” adlı teorik çalışma, bir anlamda, bu konudaki teorik temelleri oluşturmaya yönelik bir çalışma olduğu gibi aynı zamanda tarihsel planda ailenin geçirmiş olduğu evrimi sunma çabası olarak ele alınabilir. (ekleme yap)

1930'lu yıllarla birlikte ülkemiz siyasal ve toplumsal alanlarında yeni bir ulus yaratımı sürecinin yaşanmasıyla birlikte Osmanlı toplumsal yapısındaki bireylerin dinsel ve irksal özelliklerine dayalı toplulukçu anlayış yerini bu türden bağılıkların tek bir ulusun çatısı altında toplanmasına dayalı bir politika üretilmesiyle sonuçlanmıştır. Bir başka ifade ile “İmparatorluğun parçalanması ile birlikte, Müslüman-Türk bir birimin geçmesi Cumhuriyet döneminde amaçlanmıştır.”⁷⁴ Türk kimliği vurgusu beraberinde tarihsel olarak Türklük bilincinin oluşturulmasını gerektirmiştir. Bu anlamda, Türklerin tarihsel köken olarak “Orta Asya otonkton halklarına” dayalı olduğu tezi ve bu amaçla Türk ve Türklük bilincinin oluşturulması çabaları, Türk ailesi özelinde aile biçimlenmesine dair incelemelerinin bu dönemde artan bir şekilde konu olarak işlenmesine neden olmuştur. Mustafa Tevfik ve Kemal Sürekli'nin çalışmaları, bu anlamda, aile şekillerinin tarihsel süreç içerisinde belirli bir toplum özelinde (Türk toplumu) açıklanmasına yöneliktir. Mustafa Nejat'ın tezinin konusu, geneli anlamında, aile şekillerinin tarihsel plandaki değişimi üzerine vurgu yaparken, Mehpere Tevfik'in “**Türklerin Tarihi Tekamülüne Göre Türk Ailesi ve Bilhassa Kadın**” (1931) ve Kemal Sürekli'nin “**Türk Ailesinin Tekamülü**” (1956) çalışmaları yukarıda ifade edilen gelişmeler doğrultusunda Türk ailesinin tarihsel perspektifte almış olduğu değişimler çerçevesinde yapılan çalışmalar olarak değerlendirilebilir.

Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulması ile birlikte toplumsal, siyasal ve ekonomik alanlarda önemli değişikliklere gidilmiştir. Toplumsal hayatta meydana gelen

⁷³ Özen, Sevinç, Sanayi Kasabasında Yaşam Biçimi ve Aile Yapısında Meydan Gelen Değişmeler. Soma Örneği, Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, no. 64, İzmir, 1991, s. 1.

⁷⁴ Mardin, Şerif, Türkiye'de Toplum ve Siyaset, İletişim Yayınları, İstanbul, 1995, s. 237.

değişikliklerden biri kadının aile hayatındaki önemini vurgulayan ve ailenin geleneksel yapısının değiştirilmesine dayalı olarak ifade edilebilecek olan Medeni Kanun'dur. Bu anlamda Fatma Soyumeralı'nın "**Medeni Kanununun Kabulü ve Evlenme-Boşanma İstatistikleri**" (1944) adlı çalışması, medeni kanunun kabulüyle evlenme ve boşanma istatistikleri bağlamında yaşanan değişimi anlamaya yönelik bir çaba olduğu gibi, Orhan Tuna'nın "**Tanzimattan Beri Aile Hukukumuzun Evrimi**" (1950), ülkemiz aile hukukunun tarihi süreç içerisindeki dönüşümü ve bu dönüşümün Türk ailesi üzerindeki etkilerinin incelenmesine yönelik bir çabayı içermektedir.

1950'li ve 60'lı yıllarda ülkemizde yaşanan ekonomik değişimler/dönüşümler ile birlikte Türk ailesinde bir takım değişimler meydana gelmiştir. Özellikle kentlerin kırsal alandaki aileler açısından birer çekim merkezi haline gelmesi, kırsal yörelerdeki ailelerin kentlere olan göçünü hızlandırmıştır. Kırsal kökenli ailelerin kent hayatıyla karşılaşması sürecinde bir takım sorunlarla yüzleşmelerine neden olmuştur. Bu bağlamda, İsmail Hakkı Toran'ın "**Konya İli Merkez Hatunsaray Bucağına Bağlı Güneydere "Botsa" Köyünden Konya İli Merkezine Göç Eden Ailelerle Köydeki Aileler Arasındaki Sosyo-Kültürel Ayrımları Belirleme Denemesi**" (1967) ve Medine Palancıoğlu'nun "**Türkiye'de Boşanma, Şehirleşme ve İç Göçlerle Boşanma Arasındaki İlişki**" (1968) adlı tezleri bu değişimleri araştırmaya ve analize yönelik tezler olarak değerlendirilebilir. 1970'li yıllarda bu değişim ve dönüşümler üzerine vurgu devam eder niteliktedir. Bu yıllar aynı zamanda ülkemizde planlı bir ekonominin uygulanmaya başlandığı yıllardır. Planlı ekonomi uygulaması, sonuç olarak, aile hayatında da yansımaları bulmuştur. Bu bağlamda, Ahmet Ermasarıç'ın "**Şehirleşmenin Aile Planlaması Bakımından Ele Alınışı**" (1971), Ayşecan Çeltikçi'nin "**Kentleşme ve Doğum Kontrolü**" (1971) ve İnci Özkaynak'ın "**Türkiye'de Doğum Kontrolü**" (1972) adlı çalışmaları bu türden değişmelerin incelenmesine yönelik tezler olarak değerlendirilebilir.

80'li yıllarda aile sosyolojisi konusundaki çalışmalarda ailenin farklı bağlamlarda çalışılması gözlenmektedir. Ancak özellikle 89 yılında bu konuda yapılan çalışmalarda niceliksel olarak bir artış meydana gelmiştir. Bu artışın nedeni olarak, Fırat ve İnönü Üniversiteleri'nin Sosyoloji Bölümleri'nde bu konuya ilişkin çalışmaların yoğunlaşılmasıyla açıklanabilir. 90'lı yıllarda ise bu konudaki çalışmalarda diğer yıllara

oranla daha fazla eğinilmiştir. Özellikle 1992 yılında Hacettepe ve Cumhuriyet Üniversitelerinde aile sosyolojisi konusunda yapılan çalışmalarda nicelikse olarak büyük bir artış yaşanmıştır. Hacettepe ve Cumhuriyet Üniversiteleri Sosyoloji Bölümlerinde aile sosyolojisi konusundaki çalışmalarda tez danışmanlarının tez konusu olarak aile sosyolojisinin seçiminde bir etkisi bulunmaktadır. Hacettepe Üniversitesi'nde Nihat Nirun ve Cihat Özönder, Cumhuriyet Üniversitesi'nde ise Faruk Kocacık ile Ali Erkul'un tez danışmaları olarak tez konusu seçiminde etkisiyle bu yıl içerisinde aile sosyolojisi alanındaki çalışmaların yoğunlaşılmasına neden olduğu ifade edilebilir. 90'lı yıllarda yapılan aile sosyolojisi çalışmalarının geneline bakıldığında farklı bağlamlarda bu konunun incelendiği gözlenmektedir. Örneğin kadın, Almanya'ya çalışmak amacıyla göç eden ailelerin ülkemize dönüşleriyle birlikte yaşadıkları değişimler, ailenin çocuk üzerindeki etkisi, aile ve suç arasındaki ilişki vb. 2000'li yıllarda da bu alandaki çalışmalara genel olarak bakıldığında yukarıda verilen örnekler bağlamında çalışmalar yapıldığı gibi kentleşme veya kentlileşme sürecinde aile, ailenin tarihsel bağlamda aldığı yapısal değişimler, kitle iletişim araçlarının aile içi ilişkilerde meydana getirdiği değişimler, şiddet gibi konular da işlenmiştir. Bu türden çalışmalara, İsmail Akcan'ın "**Ailenin İlköğretimde, Öğrenci Başarısına Etkisi (Söğütlü Örneği)**" (2001), Berivan Balun'un "**Kültürel Değişim Yönleriyle Almanci Aileler**" (2001), Emine Çağlar'ın "**Çocuğun Başarısı Üzerinde Ailenin Etkisinin Sosyolojik Analizi: Mezre İlköğretim Okulu**" (2001), Rıdvan Çiçeksoylu'nun "**Kentleşmenin Aile Üzerindeki Etkisi**" (2002), Resul Toptaş'ın "**Sosyo-Kültürel Değişme Sürecinde Türk Aile Yapısı**" (2003), Kenan Karadılar'ın "**Televizyonun Türk Aile Yapısı Üzerindeki Etkileri**" (2003) ve Saime Dürmüş'ün "**Aile İçi Şiddet**" (2004) örnek olarak verilebilir.

Aile sosyolojisi alanında yapılan tezlerin geneline bakıldığında bu konudaki çalışmalarda yoğunluk üniversitelerin kurulu buldukları kentler bağlamında ailede yaşanan değişimler ile kente göç eden aileler üzerine odaklanıldığı gibi, kente göç eden ailelerin sosyo-ekonomik durumlarına bağlı olarak çocuk yetiştirme tarzlarından, çocukların eğitimine verilen öneme ve sağlık ve tüketim harcamalarına kadar olan özelliklerinin bir incelemesini içermektedir. Aynı zamanda, bu tür tezlerin konu seçiminde, yukarıda da ifade edildiği üzere tez danışmanlarının bir etkisi görülmektedir.

Aile sosyolojisi alanındaki çalışmaların bir diğere özelliği ise, yaşanan gelişmelere (köyden kente göç, sanayileşme vs.) paralel olarak ailedeki değişimlerin incelenmesi bir anlamda bu alanda gündemin takip edildiği ile ifade edilebilir.

2. BİLGİ SOSYOLOJİSİ ALANINDAKİ TEZLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Sosyolojinin bir alt disiplini olan bilgi sosyolojisinin incelenmesine geçmeden önce, kısaca bilginin ne olduğunun incelenmesi gerekmektedir. Bilgi sosyolojisinin anahtar kavramı olarak bilgi, bir kültürel ürünler serisidir. Bir başka ifadeyle bilgi, düşünceler, ideolojiler, hukuk, etik, inançlar, felsefe, bilim, teknoloji vb. gibi etkinliklerin ürünü olan ve folklordan modern bilimlere kadar bir çok entelektüel veya tam anlamıyla entelektüel olmayan insan fenomenlerini adlandırmak için kullanılan bir terimdir: Epistemik varsayımlar, tahminler, olgulara dayalı hükümler, politik inançlar, düşünce kategorileri, ahlak normları, ontolojik varsayımlar, empirik olgular ve gözlemler.⁷⁵ Bu anlamda, bilgi sosyolojisi disiplini açısından bakıldığında bilgi, bir bilgi iddiasının bilgi hüviyeti kazanabilmesi için toplumsal planda ne türden gerekliliklerin yerine geldiğinin araştırılması sürecinde incelenen bir fenomen olmaktadır. Bilgi sosyolojisi o halde, bilgiye dair, bilgi üzerine düşünmektir. Başka bir ifadeyle, bilgi sosyolojisi, bir taraftan bilginin oluşumunun toplumsal süreçlerle ilgisini ortaya koymaya çalışırken, diğere taraftan da bilginin toplumsal gelişme ve değişmedeki rolünü çözümlenmektedir. Bilgi ile toplum arasındaki ilişki, bilginin toplumsal temelli olduğunu, bilginin bir kabul edeni olduğu takdirde anlam kazanabileceğini ifade etmektir. Bu şekilde bilgi, yalnızca toplumda varlık kazanan bir fenomen olarak araştırma nesnesi olmaktadır. Ancak bilgi derken tam olarak neyin kastedildiği de uzun süre olduğu gibi, hala problematik bir konudur. Örneğin, sosyal bilimlerin ürünlerinin doğa bilimleri ürünlerinde olduğu gibi bilgi olarak kabul edilip edilmeyeceği, bu bilginin doğa bilimlerindeki bilgiden farklı olup olmadığı, yine ayrıca, sosyal aktörlerin

⁷⁵ Merton'dan akt., Arslan, Hüsamettin, Epistemik Cemaat, Paradigma Yayınları, İstanbul, 1992, s. 14.

sağduyuya dayalı bilgisinin de bilgi olarak kabul edilip edilmeyeceği gibi sorunlar on dokuzuncu yüzyıldan bu yana tartışılan konular olmuştur.⁷⁶

Bilgi sosyolojisi ülkemiz sosyal bilimler alanında yeni gelişmekte olan bir daldır. Ülkemizde bilgi sosyolojisi alanındaki ilk çalışma ise Hacettepe Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nden Işık Akyollu'nun "**Etnometodolojik Yaklaşım ve Uygulaması Üzerine Bir Deneme**" (1988) adlı tezidir. 1988 yılında ise alanda iki tez yapıldığı görülmektedir. Bu tezlerden ilki, Orta Doğu Teknik Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nden Ahmet Çiğdem'in Frankfurt Okulu üyelerinden Jurgen Habermas'ın modernizm anlayışını ele aldığı, "**Akıl ve Toplumun Özgürleşimi: Jurgen Habermas ve Eleştirel Teoride Bilgi Teorisi Üzerine Bir Çalışma**" (1988) adlı çalışmadır. Diğer çalışma ise, İnönü Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nden Osman Konuk'un enformasyon toplumuna geçiş olarak tanımlanan bilgi toplumunun incelendiği "**Bilgi Toplumu Eşiğinde Bilgi ve Sosyal Yapı İlişkisinin Sosyolojik Analizine Giriş**" (1988) adlı tezdır.

1990'lı yıllar boyunca yapılan bilgi sosyolojisi konulu tezlerde kimlik, dinsel bilgi, epistemoloji, epistemik cemaat, kitle iletişimi, bilgi toplumu, iktidar, benlik kuramları gibi konular bağlamında çalışmalar yapılmıştır. Bu konular bağlamında yapılan tezler, Hüsamettin Arslan'ın "**Epistemik Cemaat: Bir Bilim Sosyolojisi Denemesi**" (1992), Yasin Aktay'ın "**Dinsel Bilginin Akademizasyonu Üzerine Politik ve Entelektüel Tartışmalar**" (1993), Orhan Tekelioğlu'nun "**Toplumsal Öznenin Yokluğu ve 'Benlik' Kuramları: Foucault'un Yeniden Okunması**", R. Deniz Özhan'ın "**Temel Bilimler İdeolojisi Üzerine Bir Çalışma: Biyoloji ve Kimya Akademik Toplulukları**", Mehmet Cüneyt Birkök'ün "**Bilgi Sosyolojisi Işığında Kimlik Sorunu**", Ramazan Yelken'in "**İslam ve Modern Bilim: Epistemolojik Yönelimler**", İsmail Hira'nın "**Modern Bilime Karşı Bir Proje: Bilginin İslamleştirilmesi (Faruki Örneği)**", Nalan Yetim'in "**Farklı Toplumsal Kümelerde Bilim ve Bilim Adamı İmgesi**", Neriman Açıkalın'ın "**Bilim Adamlarının Kendiliğinden İdeolojisi: Türkiye'deki Sosyologlar Üzerine Bir Çalışma**" ve Özkan Gözel'in "**Modern Sosyolojide İdeoloji, Özne, İktidar ve Louis Althusser**" adlı

⁷⁶ Bilgi sosyolojisinin tarihsel gelişimi için, Bkz.:Hekman, Susan, "Bilgi Sosyolojisi ve Hermeneutik: Mannheim, Gadamer, Foucault ve Derrida", çev. Hüsamettin Arslan ve Bekir Balkız, Paradigma Yayınları, İstanbul, 1999.

çalışmalarıdır. Bu çalışmalardan, Yasin Aktay, Ramazan Yelken ve İsmail Hira'nın çalışmaları bir anlamda bu yıllar içerisinde yaygınlaşan İslamcılık akımının entelektüel oluşumunun ülkemizdeki ve diğer ülkelerdeki oluşumlarının bilgi sosyolojisi çerçevesinde incelenmesini içermektedir. Aynı zamanda, Hüsamettin Arslan, Deniz Özhan ve Nalan Yetim'in çalışmaları ise akademik topluluklarla ilgili çalışmalar olarak, bu dönem yoğunlaşılacak bir diğer konu ağını oluşturmaktadır.

2000 yıllarında ise bilgi sosyolojisi konusunda yapılan tezlerde, sosyal bilim doğa bilim ayırımında temellenen tartışmaların ve postmodernizm konularının ele alındığı görülmektedir. Özgür Taburoğlu'un "**Sosyal Bilimlerde Disiplinler Arasılık:Türkiye'de Sosyal Bilimlerde Açılım Olanakları**", Ayşe Mermutlu'nun "**Postmodern Epistemoloji Üzerine (Bir Bilgi Sosyolojisi Denemesi)**" ve Efe Arık'ın "**Sosyal Bilimlerde İki Kültür Ayırımından Disiplinlerarasılığa**" adlı çalışmalar bu türden tezlere örnek olarak gösterilebilecek tezlerdir.

3. ÇALIŞMA SOSYOLOJİSİ ALANINDAKİ TEZLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

1960 yılında dünyada, yeni toplumsal hareketler, üniversiteler temelinde özgürlükçü politikaların dünyanın hakim olması talebi, ülkemizde de yansımaları bulmuştur. Ancak ülkemizde bu durum, üniversite ile sendikal eylemlerin beraberliğiyle meydana gelmiştir. 1963 yılında, sendikal eylemlerin yoğunlaşması, ülkemiz sosyal bilimcilerinin de bu eylemleri incelemeleriyle sonuçlanmıştır. Bu anlamda 1965 yılında başlayan çalışma sosyolojisi konusundaki incelemeler, işçi devri ve sendikalar üzerinde odaklanmıştır. 1966 ve 67 yıllarında niceliksel olarak duraksama gösteren bu alandaki çalışmalar, 1968 yılında ise büyük bir artış göstermiştir. Çalışma sosyolojisindeki çalışmaların 1968 yılında artış göstermesinde neden olarak az önce ifade edilen sürecin ülkemizdeki yansımaları gösterilebilir. Bu dönemdeki araştırmalar fabrikalarda ya da çeşitli meslek dallarında çalışmakta olan işçilerin sosyal ve ekonomik durumları ile, işyerlerindeki çalışma koşulları üzerine eğilen ampirik sosyolojik incelemelerdir. Bu tür çalışmalara örnek olarak, Akın Tekin'in "**Türkiye'de 1963 Sonrası Sendikal Gelişmeler, Siyasal ve Sosyal Eğilimler**", Semih Ergum'un "**Adapazarı Şeker Fabrikası İşçilerinin Sosyal, Ekonomik ve Kültürel Durumları**", Erdem Alpaslan'ın "**Zonguldak Maden İşçilerinin Ücret, Çalışma Saatleri ve Prim Durumları**", Tülin

Dülger'in "Adana Toroslar Yağ Fabrikası İşçilerinin Sosyal ve Ekonomik Durumlarının Araştırması", Ersan Yücel "Sanayide İşçi Ücretlerinin Yapısı", Aygün Ceylan'ın "Karabük Demir Çelik İşletmeleri Kok Fabrikası Kömür Hazırlama İşçileri Arasındaki Sosyal İlişkiler" adlı çalışmaları gösterilebilir. 1972 yılından sonra çalışma sosyolojisi alanındaki tezlerde niceliksel olarak yine azalma meydana gelmektedir. 1977-79 yılları arasında ise bu konuda hiçbir çalışma yapılmamıştır. Bu dönemlerde görülen söz konusu azalışa neden olarak, sosyolojik araştırmaların toplumsal değişme konusuna yönelmesi gösterilebilir. 1980 yılından itibaren çalışma sosyolojisi alanındaki tezlerde yine artış meydana gelmektedir. Bu yıllarda yapılan tezlerde daha önceki dönemlerden farklı olarak, kadın ve çıraklık konularında tezler yapılmıştır. Çalışan kadınların karşılaştıkları iş ile ilgili sorunları ve bu sorunların aile içi ilişkisine yansımalarını inceleyen tezler yapılmıştır. Bu konudaki tezlere örnek olarak, S. Aygen Erdentuğ'un "Bursa Pamuk İpliği Sanayindeki Bir Fabrikada Çalışan Bir Grup Kadın İşçinin Fabrika İçi ve Aileyle Olan Sosyal İlişkileri", Yeter Özdemir'in, "Üretim Sürecinde Kadın", Dilek Çiftçi'nin "Bankada Çalışan Evli Kadınların Çalışma Koşullarının Aile Yapılarına Etkisi", Zekiye Karatekin'in "Aydın Tekstil Fabrikası Kadın İşçilerinin Sosyo-Ekonomik Sorunlarının İncelenmesi" adlı çalışmalar gösterilebilir. İş ile ilgili olarak çalışmanın ilk basamağını oluşturan ve çalışma kurallarının iç disipliniyle çalışma koşullarına ilişkin ilk bilgilerin elde edildiği çıraklık, endüstriyel ilişki bakımından kurumların iç işleyişiyle ilgili önemli ipuçları sunmaktadır. Çıraklık, işin iç disiplini ve çalışma koşullarının formasyonunun alındığı yerler olarak çıraklık eğitim merkezleri, küçük işletmeler açısından önemli bir fonkisyona sahip olmaktadır. Bu konudaki tezlere örnek olarak Aliye Aktaş'ın "Küçük Dereceli İşletmelerde Çıraklık", Muammer Kırtel'in "Elazığ Sanayi Sitesinde Çalışan 10-16 Yaş Çocukların Psiko-Sosyal Sorunları", S. Şükrü Argın'ın "Çıraklık Kurslarına Katılma Eğilimleri: Küçük Sanayide Çalışan Çıraklara Yönelik Bir Değerlendirme" gibi çalışmaları sayılabilir.

1989 yılı ile 90'lı yıllar çalışma sosyolojisi alanındaki tezlerde yine belirgin bir artışın yaşandığı yıldır. Bu artıştaki temel faktör, Fırat Üniversitesinde çalışma sosyolojisi konusundaki artıştır. Bu tezlerdeki artışın aynı zamanda söz konusu

üniversitedeki tez danışmanlarının, Selahattin Solmaz ve Mahmut Atay'ın, tez konusunun belirlenmesindeki etkisiyle ilgili olduğu belirtilebilir.

1990 yıllarında çalışma sosyolojisi konusunda hazırlanan tezlerde, önceki dönemlere oranla artış görülmektedir. Bu yıllardaki artışın nedeni ülkemizde yaşanan liberal ekonomik uygulamaların artmasıyla açıklanabilir. Üniversitelerin sosyoloji bölümlerindeki çalışma sosyolojisi tezleri, mesleki doyum, çalışan kadınların iş tatmini ve sosyal konumu, çalışanların sosyo-ekonomik durumları ve sendikacılık oluşturmaktadır. Kadın konulu çalışmalara örnek olarak Gülsen Demir'in "**Çalışan Kadınlarda Rol Çatışmaları: Değişik Meslek Dallarında Çalışan Kadınlar Arasında Yapılmış Bir Araştırma (Malatya Örneği)**", Fatma Karşlı'nın "**Eve İş Verme ve Kadınlar: Ankara'daki İhraç Amaçlı El Örgüsü Kazak Sanayi**", Perihan Bayrı'nın "**Elazığ Merkez İlçedeki Dört Bankada Görevli Bayan Memurların Sorunları ve Beklentileri Üzerine Sosyolojik ve Psikolojik Bir Araştırma**" adlı tezler gösterilebilir. Sendikacılık konularındaki tezlere örnek olarak ise, İbrahim Oğuroğlu'nun "**Toplumsal Bir Örgüt Olarak Sendikacılık**", Vadi Küçük'ün "**Sendikacılık Olgusuna Sosyolojik Bir Yaklaşım: Sivas İli Örneği**", Hakan Arıkan'ın "**Çalışma Hayatının Geliştirilmesi ve Kalite Kontrol Grupları**" adlı çalışmaları gösterilebilir.

2000'li yıllara gelindiğinde ise hem ülkemizde hem de batıda, iş ve çalışmaya ilişkin bir değişim yaşanmıştır. Modern dönemdeki fabrika üretimi olarak "fordizm" in yerini, esnek ve teknolojiye dayalı bir üretimin gerçekleştirildiği "post-fordizm" almıştır. Bu değişim aynı zamanda çalışma sosyolojisi konusundaki tezlere de yansımıştır. Bu değişimi inceleyen tezlere örnek olarak, Özlem Irmak Balkız'ın "**Küreselleşme ve Esnek Yönetim: Değişen İş Organizasyonları Üzerine Bir İnceleme**", Derya Çetin Güler'in, "**Değişen Bilgi ve Teknolojinin İnsan Kaynağı Üzerine Etkileri: Dış Ticaret Yapan Şirketler Üzerine Uygulama**", İbrahim Yüksel'in "**İşletmelerde Enformel İlişkilerin İş Gücü Verimliliği Üzerine Etkisi**" adlı çalışmalar gösterilebilir.

4. ÇEVRECİLİK KONULU TEZLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Çevrecilik hareketi, Batı'da, özellikle 1970'lerde gelişen toplumsal hareket olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu hareket, daha çok sanayileşen ve aynı zamanda da sanayileşmekte olan ülkelerin çevreye verdiği zararlar üzerine odaklandığı gibi, küresel anlamda yaşanan ekolojik değişimlere ve dönüşümlere dair tepkiselliği ifade etmektedir. 1980'lerde yaşanan Çernobil nükleer faciası ise bu tür hareketlerin doruk noktasına çıkmasına neden olmuştur. Bir başka açıdan söylenirse, çevrecilik hareketi yeni bir toplumsal hareket ve eylem tarzı olarak ortaya çıktığı gibi, sosyoloji alanında da bu hareketlere ve ekolojik ortamlarda yaşanan değişimlere yönelmeye başlanmıştır. Ülkemizde, sanayileşme ile doğru orantılı olarak oluşan çevre kirlenmelerinin artması, özellikle 50 ve 60'lı yıllarda başlayan fabrika merkezli üretimin 80'lerden itibaren artış göstermesi, kentleşmeye bağlı olarak ortaya çıkan çevre kirlenmeleri vb. gibi nedenlerden dolayı çevre tahribatı konusundaki sivil toplum örgütlerince yapılan eylemler ile belirli bir çevre bilincinin oluşması süreci (TEMA gibi örgütlerin bu noktadaki çabaları), sosyoloji bölümlerinde de bu konuyla ilgili çalışmaların artmasına neden olmuştur. Çevrecilik konusunda yapılan ilk çalışma ise ülkemizde Hacettepe Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nden Meral Dinçer'in 1988 tarihli "**Çevre Bilincinin Oluşmasında Çevre Eğitiminin Rolü**" adlı tezdur.

90'lı yıllarda çevrecilik konusunda, bazı coğrafi bölgeler bağlamında çevre sorunları incelenirken, diğer taraftan sanayileşme, sosyal ve kültürel değerler çerçevesinde ekolojik sistemde oluşan sorunlar incelenmiştir. Bu çalışmalar ise; Öznur Gülsaran'ın "**Kentleşme ve Çevre Sorunları Karşısında Gebze Organize Sanayi Bölgesi**", Gülser Kayır'ın "**Çevre Korumaya Ekolojik Yaklaşım: Dalyan Örneği**", Tekin Çolak'ın "**Modernizm-Sanayileşme, Sanayi Toplumu Bağlamında Ortaya Çıkan Sosyo-Kültürel ve Ekolojik Riskleri**" adlı çalışmalarıdır.

2000'li yıllara bakıldığında ise, çevrecilik konulu çalışmalarda uygulamalı içeriğe sahip incelemelerin dışında, toplumsal değişme ve enerji kaynakları bağlamında ekolojik sistemin incelendiği tezler ile sivil toplum kuruluşları üzerine incelemeler yapılmıştır. Bu tezlere örnek olarak ise; Çiğdem Adem'in "**Türkiye'de Çevreciliğin Gelişimi:İki Çevre Sivil Toplum Kuruluşu Üzerine Sosyolojik Bir Alan**

Araştırması”, Ümit Hakkıoğlu’nun “**Farklı Sosyo-Ekonomik Gruplar Arasındaki Çevre Bilinci: Soma Termik Santrali Üzerine Bir Alan Çalışması**”, Oya Beklan Çetin’in “**Eskişehir’de Çevre Bilgisi, Çevresel Tutum ve Davranış**” ve Nuriye Koçtürk’ün “**Enerji Kaynakları ve Toplumsal Çevre**” adlı çalışmalar örnek gösterilebilir.

5. DİN SOSYOLOJİSİ ALANINDAKİ TEZLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Toplum bilimciler din üzerine farklı tanımlamalarda bulunmuşlardır. Örneğin, Auguste Comte’a göre din, daha müspet düşünce şekilleri karşısında silinip ortadan kaybolmaya mahkum ilkel ve büyüsel bir düşünce tarzıdır.⁷⁷ Dinsel hayatın ilksel biçimleri üzerine yapıtı bulunan ve dini toplumsal bağlarıyla inceleyen bir diğer toplum bilimci Emile Durkheim ise dini, sosyal bütünleşme ve kontrolün tesisinde bir temel olarak, toplumu meydana getiren unsurlardan biri olarak ele alır. Yine ona göre dinin özü, eşya ve eylemlerde gözetilen kutsal ve kutsal-dışı ayrımında toplanmaktadır.⁷⁸ Durkheim, kutsal kavramını dinin özü olarak kabul etmekle, dini kutsal şeylerle ilgili inanç ve pratiklerden meydana gelen ve bu inanç ve pratiklerin ona inanıp bağlananların manevi bir birlik meydana getiren bir cemaatte birleştirdiği dayanışmalı bir sistem olarak açıklamaktadır.⁷⁹ Ancak Durkheim’da kutsalın kaynağı toplumun kendisidir. Manevi bir birlik olarak dinin özü olan “kutsal kavramı insanların birlikte yaşamalarının”, yani toplumsal hayatın sonucunda anlam bulmaktadır.⁸⁰ Buna göre, ilkel topluluklarda kutsallık belirli bir nesneye atfedilerek, kutsallık ve aşkınlık atfedilen bu nesne dolayımında ise topluluk içerisindeki dayanışmanın sağlandığını vurgular. Bu anlamda toplum tanrının kendisi gibidir. “Protestan Ahlakı ve Kapitalizmin Ruhu” adlı yapıtında Max Weber ise, dini olayların ekonomik olaylarla karşılıklı olarak birbirlerine bağlı olduklarını, dini ya da ekonomiyi birbirinin basit bir fonksiyonu olarak görmenin hatalı olduğunu ifade etmektedir.⁸¹

⁷⁷ Günay, Ünver, *Din Sosyolojisi*, İnsan Yayınları, İstanbul, 1999, s. 200-201.

⁷⁸ Günay, Ünver, a.g.e., s. 139.

⁷⁹ a.g.e., s. 201.

⁸⁰ a.g.e., s. 141.

⁸¹ a.g.e., s. 150.

Dinin toplumsal dayanışmayı sağlayıcı bir olgu olarak düşünülmesi, din sosyolojisi çalışmalarının da gelişmesine olanak tanımıştır. Bu anlamda, din sosyolojisi, dini inançlar, düşünceler, kavramlar, güçler ve şahsiyetlerin içinde doğdukları kültürel ve sosyal konjonktürünü ve bunların sebep oldukları değişimleri araştırır.⁸² Din sosyolojisinin ele aldığı konular ise, dinin toplumdaki yeri ve diğer toplumsal kurum ve oluşumlarla üzerindeki etkileri, teknolojik, ekonomik ve toplumsal değişimin dinsel pratikleri, kurumsallaşmış dinsel otoritenin toplumsal rolü ve gücü, kültür ve uygarlıkların dinsel temelleri, kısacası din ile diğer toplumsal yaşam alanları arasındaki ilişkilerdir.⁸³

Din sosyolojisi tezlerinin inceleme nesnesi olan bu kavramların açıklanması, alanda yapılan tezlerin değerlendirilmesi aşamasında önemli ipuçları sağlamaktadır. Din sosyolojisi konusunda yapılan tezler tarihsel bir sıralamayla incelendiğinde, ilk dönem tezlerinin kronolojik olarak düzenli bir şekilde gerçekleştiği görülmektedir. İlk dönem tezlerden sonraki dönemlerdeki tezlerden özellikle 1970 yıllarında yapılanlar ise yine kronolojik bir düzenle hazırlanmış, ancak diğer dönemlerde yapılanlar ise kronolojik bir düzeni takip etmemiştir.

Din sosyolojisi konusunda yapılan ilk tez, İstanbul Üniversitesi Sosyoloji Kürsüsü'nden İhsan tarafından yapılan "**Dinin Mahiyeti**" adlı çalışmadır. Bu konudaki bir diğer tez ise, Türkiye'deki yanlış inanmalar üzerine odaklanan Mediha Şükrü'nün "**Türkiye'de Yanlış İnanmalar**" adlı tezidir. İlk dönem tezlerde olarak değerlendirilebilecek bu tezler, dinin sosyolojik anlamda ele alındığı ilk tezlerdir. Bu tezler bir anlamda, din sosyolojisinin kavramsal çerçevesinin oluşturulması anlamında bir basamaktır, gerek İhsan'ın dinin mahiyeti ile ilgili olan tezi gerek Mediha Şükrü'nün yanlış inanmalar tezi din sosyolojisinin kavramsal ve de teorik bir çerçevesini oluşturması anlamında kendi dönemleri içerisinde önemli tezlerdir.

Mediha Şükrü'nün 1935 yılında yapmış olduğu "**Türkiye'de Yanlış İnanmalar**" tezi ile 1946 yılında Muzaffer Şenkut'un "**Türklerde Dinin Tekamülü**" adlı tezi dinin Türk toplumu özelinde incelenmesine yönelik adımları oluşturmaktadır. Bu anlamda, her iki tez ile Türk toplumsal yapısının din olgusu bağlamında

⁸² a.g.e., s. 53.

⁸³ a.g.e., s. 114.

anlaşılmasına çalışılmaktadır. 1950 yılında yine İstanbul Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nden İbrahim Ahid Öztokat'ın "**Dinlerin Örf ve Adetlerle Olan Münasebeti Hakkında Bir Araştırma**" adlı incelemesinde, toplumsal bir olgu olarak din incelenmektedir.

1970 yıllarında din sosyolojisi konusunda yapılan tezler özellikle evliyalar ve alevilik üzerine odaklanmaktadır. Evliyalar üzerine yapılmış olan tezler, bu dönem içerisindeki tezlerin niceliksel olarak yarısını oluşturmaktadır. Din sosyolojisi alanında bu dönemlerde evliyalar konusunun ağırlıklı olarak seçilmesinde, tez danışmanlarının etkili olduğu söylenebilir. Bu dönemde ağırlıklı olarak incelenen konulardan diğeri ise aleviliktir. Alevilik üzerine çalışmalarda, belirli coğrafi bölgelerde yaşamlarını sürdüren aleviler üzerine odaklanılmaktadır. Örneğin Sezai Öztürk'ün "**Tunceli'de Alevilik Üzerine Bir Deneme**", Faruk Nesil'in "**Sosyolojik Açından Hatay Alevileri Üzerine Bir Araştırma**" adlı tezlerinde Hatay ve Tunceli illeri bağlamında Alevilik incelenmektedir. Bu çalışmalarla ilgili olarak, her iki çalışmanın da İstanbul Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nde yapılmış çalışmalar olduğu ve bu iki tez yazarının da kendi kentlerindeki aleviler üzerine incelemede bulunmuş oldukları belirtilebilir.

1980'li yıllarda ise din sosyolojisi alanında yapılan tezlerde diğeri dönemlere oranla niceliksel olarak belirgin bir düşüş görülmektedir. Söz konusu düşüş, bu dönem sosyoloji tezlerinde farklı konularla ilgili çalışmaların ağırlık kazanmasıyla açıklanabilir. Ancak bu yıllarda yapılan tezlere bakıldığında, önceki dönem tezlerden farklı bir özelliğe rastlanmaktadır. Bu dönemde Hacettepe Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nde toplumsal yapı üzerine çalışmaları bulunan Cihat Özönder'in tez danışmalığında, toplumsal yapı ve kültür bağlamında din olgusunu inceleyen tezler yapılmıştır. Bu tezlere örnek olarak gösterilebilecek çalışmalar ise, Nuray Çağcı'nın "**Türk Sosyo-Kültürel Yapısında Batıl İnançlar**" ve Elmaziye Töre'nin "**Kıbrıs Türk Alt Kültüründe İnanç Kurumunun Durumu**"dur.

1990 yıllarında din sosyolojisi konusunda belirli bir tema üzerinde yoğunlaşmamaktadır. Bu dönem çalışmalarında diğeri dönemlerden farklı olarak, çocukların dini eğilimleri ve eğitimleri, din ve ekonomik yapı arasındaki karşılıklı ilişki bağları ile İslam ve İslam dininin unsurları üzerine çalışmalar yapılmıştır. Weberyan bir çalışma olarak nitelendirilebilecek olan Süleyman İlhan'ın Mahmut Atay'ın

danışmanlığında yapmış olduğu “**Dinin Ekonomik Örgütlenmeye Etkisi**” adlı çalışması dinin ekonomik örgütlenmeyle olan ilişkisi üzerine teorik nitelikte bir araştırmadır. Ünver Günay’ın da belirttiği gibi belirli bir coğrafi, sosyal, kültürel ve gelişmeler sonucunda ortaya çıkan dini olaylar, ekonomik faktörlerden etkilendikleri gibi, karşılıklı olarak dinin de ekonomik faaliyetler üzerinde etkisi söz konusudur⁸⁴. Bu dönemde artan kimlik incelemeleri din sosyolojisi alanına da yansımıştır. Bu anlamda Coşkun Dikbıyık’ın “**Türk Toplumunda Kimlik Bunalımı ve Din Olayı**” adlı incelemesi bu dönemin etkisindeki tezlerden biridir. Bunun dışında, İslam dini ve İslam dininin temel unsurlarına yönelik çalışmalar da yapılmıştır. Örneğin, Fuat Balık’ın “**İslam Dini Açısından Sosyalleşme Kavramı Üzerine Sosyolojik Bir Araştırma**”sı, Ahmet Türkoğlu’nun “**Sosyolojik Açısından İslam’da Sosyal Dayanışma**” adlı tezi ve Yaşar Yeşilyurt’un “**Sosyal Bütünleşme ve Sosyal Çözülme Açısından Din: İslam**” tezi örnek olarak verilebilir. 90’ların sonunda ise din eğitimi ile ilgili araştırmalar yapılmıştır. Bu çalışmalardan biri, Yusuf Genç’in “**Kur’an Kurslarında Eğitim ve Toplum (Sakarya Örneği)**” adlı tezidir.

2000’lerin başında, din sosyolojisinin sık çalışılan konularından biri olarak alevilik tekrar karşımıza çıkmaktadır. Haydar Gölbaşı’nın “**1980 Sonrası Alevi-Bektaşî Örgütlenmelerinin Sosyolojik İncelemesi**”, Recep Cengiz’in “**Çamiçi Beldesinde Dini Hayat, Alevilik Üzerine Sosyolojik Bir Araştırma**” ve Mehmet Dönmez’in “**Sosyal Bütünleşme Açısından Alevilik (Malatya Uygulaması)**” adlı tezleri bu dönem alevilik konulu tezlere örnektir. Alevilik ile ilgili tezlerin yanında bu dönemde, özellikle üniversite öğrencilerinin dini tutum ve tavır alışları üzerine ve satanizm gibi daha spesifik konular üzerine tezler hazırlanmıştır.

6. DİL VE EDEBİYAT SOSYOLOJİSİ ALANINDAKİ TEZLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Edebi yapıt, yazarın düşünce kıvrımlarından kaleme yansıyarak, duygu ve düşüncelerini en sade biçimiyle yansıtmasıyla meydana gelir. Edebi yapıtın dili estetik kaygılar içerir; ancak, edebi yapıtın özellikle sosyolojik anlamda incelenmesi/analizi

⁸⁴a.g.e., s. 390.

veya edebiyatın sosyolojisi bilimsel bir etkinliktir. Yazınsal bir yapıtta konu, insan ve insanın hayatını idame ve ikame ettiği yer olarak toplumdur. Bir başka ifadeyle, “edebi eserin konusu, doğrudan veya dolaylı olarak insan ve toplum olduğu için, onda, başta sosyolojik malzeme olmak üzere, insan ve toplumla ilgili bütün bilimlerin araştırma alanına giren malzemenin bulunması tabiidir.”⁸⁵ Buna göre, yazınsal bir yapıtta insan ve toplumla ilgili olan konuların değerlendirilmesi ve analizi edebiyat sosyolojisinin kapsamına girmektedir.

Edebiyat sosyolojisinin incelemesi yazınsal bir metin olabileceği gibi, söze dayalı olarak ortaya çıkan sözlü edebiyat da bu disiplinin inceleme nesnesini oluşturmaktadır. Sözlü yapıtlar, topluluğun çeşitli olayları anlayış ve algılayış çerçevelerinin bir yansımasıdır. Tarihsel anlamda belirli dönemlerde bireylerin ya da toplulukların yaşadıkları olaylar ya da topluluk üzerinde etkili olmuş veya iz bırakmış bir takım gelişmeler, sözlü gelenek kanalıyla bugünkü toplumlarda bir anlatı olarak devam etmektedir. Sözlü yapıtlar, “başta destanlar ve masallar olmak üzere, efsaneler, menkıbeler, halk şiirleri ve hikayeleri, nesiller boyu aktarılan gelenekler olarak maşeri vicdanın birer yansımalarıdır ve bu yönleriyle, bireysellikten çok, toplumsallığın aynasıdır ve aynı zamanda sözlü yapıtlardan masallarda hayatı algılama, menkıbe ve efsanelerde önemli kişilerle özdeşleşme ve buna bağlı olarak kimlik bunalımından kurtulma, yer adlarıyla ilgili efsanelerde coğrafyayı kimlikle yoğurma gibi toplumsal fonksiyon görülür. Gerçekçi halk hikayelerinde ise, yaşanan toplumsal sıkıntılar, sevinçler ve önemli olaylar, masal etkisi görülmeyle beraber, toplumun iç dinamiklerini yansıtması bakımından önemlidir.”⁸⁶ Yazın ve anlatı yapıtlarının bu genel özellikleri de göstermektedir ki, her iki tür de toplumsal bir boyuta sahiptir. Yazınsal ya da sözlü yapıtlar dönemin siyasal, ekonomik ve sosyo-kültürel alanlarında meydana gelen olaylardan, değişim ve dönüşümlerden bağımsız değildir. Toplumda meydana gelen değişim ve dönüşümlerin toplumsal alandaki izlerin birer yansıması olarak yazınsal ve sözlü yapıtlar, burada, edebiyat sosyolojisinin inceleme ve analiz konularını oluşturmaktadır. Bir başka ifadeyle, “edebi eser, mutlaka bir toplumsal yapıyı ve kabuller zincirini yansıtacaktır. Sadece metinlerde zikredilen sosyal olayları algılama

⁸⁵ Açıkgöz, Namık, “Edebiyat ve Sosyoloji”, *Sorgulanan Sosyoloji*, ed. M. Çağatay Özdemir, Eylül Yay., Ankara, 2003, s. 157.

⁸⁶ a.g.e., s. 159.

basitliği dışında, şiirde veya anlatı t¼r¼ndeki eserlerde yer alan karakterlerin ve buna bağlı olarak yazar ya da şairin hayata bakış ağıları ve sahip oldukları değerler, eserin sosyal zeminini oluşturur. Her roman veya hikaye kahramanı veyahut da şiire konu edilen kişi veya kişiler, birer bireysel veya toplumsal değerler dizisini yansıtırlar.”⁸⁷

Edebiyat sosyolojisi çalışmaları 1970 yıllarının ¼ncesinde de yapılmış olmasına rağmen, sosyal bilimlerin yazınsal t¼rlere olan ilgisi 1970’lerde bir artış g¼stermiřtir. Bu artışın sebebi olarak “hem Batı ¼niversitelerinde k¼lt¼rel çalışmalar adlı bir alanın ortaya çıkması hem de modernleşme ile edebiyat -¼zellikle roman- ve okumanın ilişkisi ¼zerine yapılan çalışmaların artmasıyla açıklanabilir.”⁸⁸

Edebiyat sosyolojisi alanında yapılan ilk tez, 1930 yılında İstanbul ¼niversitesi Sosyoloji k¼rs¼s¼’nden, Nahit’in⁸⁹ “**Hayatımızın Edebiyatımızın ¼zerine Tesirleri**” adlı çalışmasıdır. Sosyal yaşantıdan ayrı d¼ř¼n¼lemeyecek olan edebiyat, yine toplumsal alandaki oluşumların etkisini de kendi içerisinde yazınsal bir dile d¼n¼řt¼rerek aktarır. Bu bağlamda, Nihat’ın çalışması, teorik anlamda, edebiyat sosyolojisinde ¼nemli bir aşamayı içermektedir. Sabahattin Aksal’ın “**Harp ve Edebiyat**” adlı araştırması ise savaş olgusunun edebiyat ile ilişkisinin incelenmesi bağlamında tarihsel anlamda tezin yapıldığı d¼nem olarak II. D¼nya Savaşı’nın meydana geldiği d¼neme karşılık gelmektedir. Dolayısıyla Aksal’ın çalışması bir anlamda yaşanan d¼nemin sosyal ve siyasi gelişmelerinin edebiyat sosyolojisi bağlamında incelendiği ve bu durumun da sosyoloji disiplininin d¼nemin bu t¼r gelişmelerle bağlantılı olarak geliştirildiğini g¼stermektedir. M¼kerrem Ilgaz ise anlatı t¼r¼nden olan “**Masallar**” ¼zerine odaklanan tezi ile, edebiyat sosyolojisinde yalnızca yazın t¼rleri değil ve fakat aynı zamanda anlatı t¼rleriyle ilgili t¼rler ¼zerine de çalışmaların yapıldığına dair bir g¼sterge konumundadır. Nihal Ar’ın 1953 yılında, “**Roman-Cemiyet M¼nasebeti ¼zerine**” adlı incelemesi, toplumsal hayatın roman ile ilişkisi ¼zerine odaklanarak, bir anlamda, 1933 yılında Nihat’ın yazın ile toplumsal hayat arasındaki ilişki ¼zerine olan tezinin teorik açılımlarıyla benzer ¼zellikler sergilemektedir.

⁸⁷ a.g.e., s. 161.

⁸⁸ K¼ksal, Duygu, “Sosyal Bilimlerin Kıyısında Edebiyat” Sempozyum Bildirileri Sosyal Bilimleri Yeniden D¼ř¼nmek, haz. T. Bora, S. S¼kmen, K. şahin, Metis Yayınları, İstanbul, s. 221.

⁸⁹ Burada tez yazarının sadece adı belirtilmektedir.

1960 yılından önceki dönemi kapsayan yıllar içerisinde yapılan tezlerde, yazın ile toplumsal yaşantıdaki oluşumların ve gelişimlerin ilişkisi üzerine odaklanılmaktadır. Ancak 60'lı yıllarda edebiyat sosyolojisi konusunda farklı konular bağlamında çalışmalar yapılmıştır. Bu çalışmalara örnek olarak verilebilecek tezler ise; Rezan Pesen'in "**Kemal Tahir'in Romanlarında Sosyolojik Sorunlar**", Meral Nesin'in "**Fakir Baykurt'ta Köy Sorunları**" ve İsmail Çam'ın "**Mai ve Siyah ve Aşk-ı Memnu Romanlarının Sosyolojik Bir İncelemesi**" vb'leridir. Bu tezlerde, yazarların yapıtları bağlamında sosyolojik incelemelere/analizlere gidilerek, eserlerin sosyolojik yönleri ortaya konmaya çalışılmıştır. Bu tezlerin dışında, yapıt türleri ile okuyucu arasındaki ilişkilerin incelendiği bir takım araştırma da yapılmıştır. Bu tür bir incelemeye örnek, Abdullah Dikici'nin "**Yapıt Türleri ile Okuyucular Arasındaki İlişki**" adlı çalışmasıdır. Yapıt türü ile okuyucu arasındaki ilişki Namık Açıköz'ün ifadesiyle, "edebi bir eser mutlaka bir toplumsal yapıyı veya kabuller zincirini yansıtacaktır."⁹⁰ Dolayısıyla yazınsal bir yapıtı okuyan ve anlamaya çalışan biri olarak okuyucu, yazarın bu yapıtta toplumsal kabulleri veya toplumsal yapıyı yansıtma şeklini kendi düşünsel perspektifinden anlamaya ve algılamaya çalışacaktır. Bu anlamda, okuyucu ile yapıt arasında bir ilişki ortaya çıkmaktadır.

1970 yıllarında edebiyat sosyolojisi alanında odaklanılan konular dergilerin taranması, anlatı türlerinin bölgesel olarak incelenmesi ve yapıtların sosyolojik açıdan değerlendirilmesidir. Türkiye'de yayınlanmakta olan dergilerin taranmasına yönelik tezler; Sedat Özfirat'ın "**Türkiye'de Günümüze Kadar Yayınlanmış Çocuk Dergileri**", Fulya Gürses'in "**Kadro Dergisinin İncelenmesi**", Adil Çağlar'ın "**1974 Yılında Fikir ve Sanat Dergileri**", Ahmet Gürsoy'un "**“Türk Düşüncesi’ Dergisi'nin Taranması**", Ayla İlman'ın "**İstanbul Dergisi'nin İncelenmesi**", Filizli Azaklı'nın "**Yeni Edebiyat Dergisinin İncelenmesi**", Gülten Katırcı'nın "**Varlık Dergisi'nin İncelenmesi, Yıl: 1958–1960**"dır. Taranan dergiler arasında yazınsal türde olan dergiler olduğu gibi, siyasal içeriğe sahip dergiler de bulunmaktadır. Bu dönemde dergilerin taranmasına yönelik olarak yapılan tezlerde görülen niceliksel artışın temel nedeni olarak edebiyat sosyolojisi alanındaki yine bu dönemdeki araştırmaların akademi dışında artış göstermesi gösterilebilir. Bu türden çalışmalar edebiyat sosyolojisinde

⁹⁰ Açıköz, Namık, a.g.e., s. 161.

yalnızca roman, hikaye ve şiir gibi yazımsal türleriyle ilgilenilmediğinin ve fakat aynı zamanda fikir ve makale yazılarının da incelendiğinin bir göstergesidir.

Masallar, atasözleri ve halk deyimleri ülkemizin farklı bölgelerinde farklı türlerde anlatı özelliklerine sahiptir. Bu bağlamda, halk deyimlerini, atasözlerini ve masalları inceleyen tezlere örnek olarak; İlhami Yaban'ın "**Van Gölü Çevresinde Kullanılan Atasözleri ve Sosyal Karakterleri**", İbrahim Kupacı'nın "**Sivas, Erzurum, Kars ve Çevrelerinde Halk Hikayeleri Araştırması**", Süleyman Öztekin Dede'nin "**Çukurova'da Halkın Kullandığı Atasözleri, Beddualar, Deyimler, Deyişler ve Ağıtlar**". Bu dönemde özellikle anlatı türünden yapıtlarla ilgilenilmesinin nedeni olarak, tez yazarlarının yaşadıkları coğrafya ile ilgili olarak çalışmalar gerçekleştirilmesiyle açıklanabilir. Bu anlamda, tez yazarlarının yaşadıkları sosyal çevrenin, tez seçimini belirlediği konusunda önemli bir veri elde edilebilir.

1980'li yılların ilk döneminde, daha önceki dönemlerde yapılan edebiyat sosyolojisi konusundaki tezlerle benzer özelliklerde tezler yapılmıştır. Ancak 80'li yılların ortalarından itibaren popüler kültür ve kadın incelemeleri bağlamında edebiyat sosyolojisi çalışmaları yapılmıştır. Popüler kültür ve kadın çalışmaları 80'li yıllarda artan bir konu alanını oluşturmaktadır. Bu anlamda bu konular bağlamında yazımsal yapıtlar ve dergi incelemeleri konusunda örnek olarak verilebilecek olan tezler; Orta Doğu Teknik Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nden A. Arkaç Aloran'ın "**Popüler Kültür Üzerine Edebiyatın Eleştirel Bir Yeniden Değerlendirilmesi:Öznelliğin Kuruluşunda Bir Sinema Örneği**" ve Boğaziçi Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nden Dilek Cindioğlu'nun "**1970-1985 Dönemi Türkiye'sinde Kadın Yazarlar ve Kadınların Kurguları**"dır. Bu tezler aynı zamanda edebiyat sosyolojisi içinde gündenim de takip edilmekte olduğunun bir göstergesi konumundadır.

1990 yıllarındaki edebiyat sosyolojisi alanındaki çalışmalarda yoğunluk, yazarların yapıtlarının aile ve toplumsal değişme gibi sosyal olgular bağlamında incelenmesinden ve yine yazımsal yapıtı bulunan yazarların da sosyolojik bir çerçeveden ele alınmasından oluşmaktadır. Yapıtların aile ve toplumsal değişme bağlamında incelendiği tezlere, Sakarya Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nden Mustafa Yıldız'ın "**Peyami Safa'nın Romanlarında Aile**" ve Ensar Yılmaz'ın "**Yakup Kadri'nin Romanlarında Toplumsal Değişme**", Fırat Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nden ise

Zahir Kızmaz'ın "**Peyami Safa'nın Eserlerinin Sosyolojik Analizi**", Ruhat Yaşar'ın "**Necip Fazıl Kısakürek'in Görüşlerinin Sosyolojik Analizi**" örnek olarak gösterilebilir. Bu dönem sosyoloji çalışmaları genel olarak değerlendirildiğinde, aile sosyolojisi ve toplumsal değişme konularında yoğun bir araştırma ve incelemenin yapıldığı göze çarpmaktadır. Bu bağlamda, bu konular etrafında edebiyat sosyolojisi çalışmalarının da yoğunlaşması anlaşılır bir durumdur.

2000'li yıllarda Mimar Sinan ve Sakarya Üniversiteleri'nde edebiyat sosyolojisi konularıyla ilgili tezlerde nicel anlamda bir artış gözlenmektedir. Yapılan çalışmalarda modernleşme, kimlik, Türk toplum yapısının romanlara yansımaları, anlatılar vb. konular çerçevesinde odaklanılmaktadır. Anlatı türleri olarak göçerlik, hikaye anlatıcılığı ile ilgili tezler bu dönemde de yapılmıştır. Anlatı konusunda yapılan tezlere örnek olarak; Mimar Sinan Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nden Nurhan Yavuz'un "**Göçerlik Anlatıları**" ve Süleyman Öz'ün "**Doğu ve Güney Doğu Anadolu Sözlü Kültüründe Hikaye Anlatıcılığı**" adlı çalışmaları verilebilir. Bu tezlerin yanında, edebiyat sosyolojisi incelemelerinde özellikle yazarların yapıtları bağlamında Türk ulusunun modernleşme ve Batılılaşma çabaları da incelenmiştir. Bu türden tezlere örnek olarak, Fırat Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nden Hilal Muzoğlu'nun "**Halit Ziya Uşaklıgil'in Romanlarının Batılılaşma Açısından İncelenmesi**" ve Sakarya Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nden Yaşar Suveren'in "**Ahmet Hamdi Tanpınar'da Modernleşme, Kültür ve Kimlik Sorunu**" adlı çalışmaları verilebilir. Bu dönemde özellikle modernleşme ve Batılılaşma sürecimizin sosyal bilimlerde sorgulanmaya başlanması, bu türden çalışmaların da üniversitelerin sosyoloji bölümlerinde yapılan edebiyat sosyolojisi konusundaki çalışmalara da yansımaları, bir başka ifadeyle ülkemiz sosyal bilim alanında meydana gelen değişmelerin tezler bağlamında da olsa gerçekleştirilmekte olduğu ifade edilebilir. Bu dönemde Mimar Sinan Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nde edebiyat sosyolojisi konusunda yapılan tezlerde Meral Özbek BOSTANCIOĞLU'nun tez danışmanlığının tez konusu seçiminde bir etkisi gözlenmektedir. Yine Fırat Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nde yapılan edebiyat sosyolojisi incelemelerinde Rahmi Karakuş yönetiminde yapılan tezlerin niceliksel olarak bir üstünlüğü bulunmaktadır.

Edebiyat sosyolojisi alanında yapılan tezlerin geneline bakıldığında, bu alanda yapılan tezlerde, toplumsal gündemde meydana gelen bir takım değişimlerin ya da

olayların tezler bağlamında ele alındığı ve toplumsal gelişmelerin de bu tezler çerçevesinde incelendiği söylenebilir.

7. EĞİTİM SOSYOLOJİSİ ALANINDAKİ TEZLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Eğitim, farklı düşünürler tarafından farklı şekillerde tanımlanmıştır. Bu tanımlamalarda kısaca; eğitimin bir değiştirme süreci olduğunu, eğitim süreci sonunda meydana gelen değişimin istenilen yön ve doğrultuda, başka bir deyişle olumlu yönde olduğu, eğitim sürecinin belirli bir amacı olduğu üzerinedir.⁹¹ Bu tanımlamada görüldüğü üzere bireyin eğitim ile bir değişme (istenilen yöne ve doğrultuda) yaşaması sağlanmak istenmektedir. Ancak sosyolojik açıdan eğitim ise, “evrensel sosyal süreçler vasıtasıyla kültürel mirasın bir kuşaktan diğer bir kuşağa aktarılmasını sağlayan bir sosyalizasyon kurumudur”⁹² Toplumun tarihsel olarak belirli yaşam kalıpları ve yapıp etmeleri sonucunda oluşan kültür, bireye aileden itibaren sosyalizasyon süreçleri içerisinde kuşaktan kuşağa aktarılır. Ancak eğitim sosyal bir boyuta sahip olduğu müddetçe farklı toplumsal sistemler içerisinde bunun aktarımı sürecektir. Ailede başlayan sosyalizasyon süreci, bireyin okul, iş ve diğer sistemler ağı içerisinde yer almasıyla devamlı bir şekil haline gelmiş olacaktır. Bu anlamda eğitim olarak ifade edilen ve yukarıda tanımlanan bu süreç, bireylerde kültürel kalıpların aktarımında aynı zamanda da onların yaşam ve düşün tarzlarında da bir etkiye ve aynı zamanda değişime neden olacaktır. Bu değişim yalnızca bireyler üzerinde değil, fakat topluluklar, toplumlar ve uluslar üzerinde de etkili olmaktadır. Eğitim sosyolojisi de işte bir taraftan eğitim olgusunu sosyal bir kurum olarak incelerken, diğer taraftan da eğitim süreci yoluyla toplumun ne şekilde değişip biçimlendiğini incelemektedir.

Eğitim sosyolojisi alanında yapılan ilk tez İstanbul Üniversitesi Sosyoloji Bölümü’nden Baha Dürder’in 1950 yılında yapmış olduğu “**Orta Öğretimde Sosyolojik Müfredat ve Ders Kitapları**” adlı tezdur. Ortaöğretim kademesinin sosyoloji ders müfredatları ve kitapları bağlamında incelendiği bu çalışma, teorik bir çalışma olduğu kadar, bir anlamda ampirik bir çalışma özelliği de sergilemektedir. Bu

⁹¹ Kızılcılık, Sezgin, Erjem, Yaşar, Açıklamalı Sosyoloji Terimleri Sözlüğü, Attila Yayınları, Ankara, 1994, s. 135.

⁹² a. g. e., s. 136.

alanla ilgili bir diğerk tez ise, Benyamin Cormezano'nun "**Öğretim Müessesesinde Tatbik Edilen Eğitim Sisteminin Kopyacılık Davranışının Tezahürüne ve Umumî Ahlakî Kıymetlerinin Farklılaşmasına Tesiri**" adlı tezidir. Benyamin Cormezano'nun bu tezi eğitimin toplumsal ve ahlaki değişimlere etkisi üzerine vurgu yaparak, yukarıda ifade edilen eğitim ile toplumsal değişme arasındaki ilişkinin de ortaya konması bakımından önemli bir çalışma olarak ön plana çıkmaktadır. Bu konuyla ilişkili olarak yine, Fuat Fegan'ın "**Sosyal İlişkilerde 'Otokratik' ve 'Demokratik' Tutumlar ve Eğitimin Demokratiğe Geçişteki Rolü**" adlı tezi örnek verilebilir. 1960 yıllarında yapılan bu tezler dışında, sosyo-ekonomik durumun eğitim sürecindeki önemine değinilen tezler de bu yıllar içerisinde yapılmıştır. Ahmet Saltık'ın "**Eğitimde Sosyo-Ekonomik Durumun Rolü**", Abdülkadir Bayhan'ın "**Orta Öğretimde Öğrencilerin Başarılarıyla Sosyo-Ekonomik Durumları Arasındaki İlişki**" ve Mehmed Ali Sedroleşrafi'nin "**Yabancı Ülkelerde, Özellikle Türkiye'de Yüksek Öğrenim Yapan İranlı Öğrencilerin Sosyo-Ekonomik ve Politik Durumları**" tezlerinde görüldüğü gibi, eğitim sürecinde yer alan bireylerin sosyo-ekonomik durumları ile eğitim durumları arasındaki ilişki incelenmiştir. Ancak bu yıllarda yapılan tezlerde ülkemizde yaşanan ve üniversite öğrencilerinin de katılımıyla gerçekleşen toplumsal olayların üniversitelerdeki yansımalarını inceleyen (1970 yılında Sema Arısel tarafından yapılan "**Türk Eğitim Sistemi Açısından 1969 Öğretmen Boykotu**" adlı çalışma dışarıda bırakılırsa) herhangi bir tez olmaması, bir anlamda güncel olayların bu konu dahilinde sosyoloji tezlerine yansımadığını göstermektedir.

1970 yıllarında eğitim sosyolojisi konusunda yapılan çalışmalarda sosyo-ekonomik durum, yabancı okullar, okullarda okutulan ders kitaplarının incelenmesi gibi konular incelenmiştir. Niyazi Güngör'ün "**Edebiyat Fakültesi Öğrencilerinin Sosyo-Kültürel Eğilimleri**", Mustafa Lütfi Demirhan'ın "**Orta Öğretimde Öğrencilerin Başarıları ile Sosyo-Ekonomik Koşullar Arasındaki İlişki**" ve Mehmet Kabasakal'ın "**İlköğretimde Sosyo-Ekonomik Durumun Başarıyla İlişkisi**" adlı tezleri, sosyo-ekonomik durum ile eğitim arasındaki ilişkiyi inceleyen tezlere örnek olarak gösterilebilir. Vahdettin Gültekin'in "**İstanbul'da Musevi Okulları**" ve Firouz Jeddî'nin "**İran'da Orta ve Liselerde Okutulan Osmanlı-İran Münasebetleri**" yabancı okulların incelenmesine yönelik çalışmalardır. Ancak burada özellikle Firouz

Jeddi'nin çalışması tez yazarlarının yaşadıkları ülkelerin toplumsal özelliklerinin etkisinde kalarak tez konusunun belirlenmesi noktasında bir örnek oluşturmaktadır.

1980 yıllarında eğitim sosyolojisi çalışmaları özellikle 1988 ve 89 yıllarında niceliksel olarak bir artış göstermiştir. Bu artışta İnönü ve Fırat Üniversitelerinin Sosyoloji Bölümleri'nde bu konuda yapılan çalışmaların etkili olduğu görülmektedir. Fırat Üniversitesi sosyoloji Bölümü'ndeki eğitim sosyolojisi tezlerinin artışında ise tez danışmanı olarak Celalettin İçmeli'nin etkisi görülmektedir. Bu üniversitelerde yapılan eğitim sosyolojisi çalışmalarında ise Malatya ve Elazığ kentlerindeki veya bu kentlere yakın yerlerde bulunan okul, yurt vb. gibi mekanların incelenmiş olduğu görülmektedir.

8. EKONOMİ SOSYOLOJİSİ ALANINDAKİ TEZLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Ekonomi sosyolojisi alanında yapılan çalışmalara bakıldığında, ülkemizdeki ekonomik faaliyetlerin incelenmesinden, ekonomi alanında yaşanan gelişmelere ve kapitalist bir yapılanmanın ülkemizde var olup olmadığına ilişkin tartışmalar doğrultusundaki incelemelere kadar bir kapsam çeşitliliği görülmektedir. Ekonomi sosyolojisi alanındaki ilk çalışma ise İstanbul Üniversitesi Sosyoloji Kürsüsü'nden Şevket Cevdet, "**İktisadi İctimaiyat Hakkında Mütalaa** (1933) adlı çalışmasıdır. Bir diğer çalışma ise Max Weber'in Protestan ahlakının ekonomik alan üzerine yansımalarını inceleyen tez olarak, Evinç Dinçer'in 1959 yılında yapmış olduğu, "**Max Weber Sosyolojisine Göre Protestan Ahlakı ile Kapitalizm Zihniyeti Arasındaki İlginin Açıklanmasına Dair Bir Açıklama**" adlı çalışmadır.

Ekonomi sosyolojisi alanındaki çalışmalar özellikle 1980'li yıllarda belirgin bir artış göstermektedir. Bu dönem içerisinde yapılan tezlerde üniversitelerin kurulu buldukları kentlerdeki ekonomik faaliyetlerin yanı sıra araştırmada bulunan bireylerin doğup-büyüdükleri kentlerdeki ekonomik etkinlikler, özellikle tarımsal etkinlikler, incelenmiştir. Fırat Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nden Nursel Çelik'in "**Erdemli'de (Mersin) Sera Üretiminin Sosyo-Ekonomik Yapısı**" adlı incelemesi az önce ifade edilen duruma örnek teşkil etmektedir. Nursel Çelik'in bu tezi daha sonraki yıllarda Fırat ve Sakarya Üniversitelerinde yapılan tezlerle benzer özellikler sergilemektedir. Örneğin Abdulsamet Yıldırım'ın "**Gölbaşı İlçesinde Antep Fıstığının Üretimi ve**

Genel Durumu” ve Hüseyin İskender’in **“Bir Tarımsal Ürün Olarak Fındığın Toplumsal Yapı Üzerindeki Etkileri (Karasu Örneği)”** tezleri, belirli bir coğrafyadaki tarımsal üretim bağlamındaki ekonomi faaliyetinin ortaya konmasına yöneliktir.

1990 yıllarının başı ülkemizde Avrupa Birliği ve Uluslararası Para Fonu ile ilgili yoğun tartışmaların yaşandığı yıllar olup, bu tür tartışmalar hem akademik planda/perspektifte ele alınmakta, hem de siyasal alanda tartışılmaktaydı. Bu bağlamda, Arif Esin’in tez danışmanlığında Mimar Sinan ve Ortadoğu Teknik Üniversiteleri Sosyoloji Bölümleri’nde Avrupa Birliği ve Uluslararası Para Fonu ile ilgili olarak üç çalışma ön plana çıkmaktadır. Bunlar, Mimar Sinan Üniversitesi’nden Gülser Kayır’ın **“Sosyal-Ekonomik Gelişmeye Bağlı Kalkınma: Avrupa Topluluğu Örneği”**, Hüseyin Karabulut’un **“Avrupa Topluluğu Bütünleşmesinde Ekonomik ve Parasal Birlik”** ve Tamer Dövcü’nün **“Uluslararası Ekonomi ve Finans Sisteminin Türk Toplumsal Yapısı Üzerine Etkileri”**, Orta Doğu Teknik Üniversitesi’nden Işıl Çelimli’nin **“Dünya Bankasının Kalkınma Politikalarının ve Bu Politikaların Türkiye Üzerindeki Yansımalarının Tarihsel Bir Analizi: 1945-1990”** adlı çalışmalarıdır. Bu tezler söz konusu gelişmeler bağlamında hazırlanmış tezler olduğu gibi, aynı zamanda da, sosyoloji tezlerinin gündemdeki konuları yakın olarak takip etmesine örnek oluşturmaktadırlar.

2000’li yıllarda ekonomi sosyolojisi alanında yapılan tezlerde ise, hem dinin ekonomi faaliyetlerine etkisi hem de yoksulluk ile ilgili konular çalışılmıştır. Bu konuda yapılan çalışmalara örnek olarak verilebilecek tezler ise, Orta Doğu Teknik Üniversitesi’nden Anzavur Demirpolat’ın **“Türkiye’de İslami İktisat Ahlakının Yükselişi, Rasyonalite ve Kapitalizm: Konya Örneği”** ve Sakarya Üniversitesi’nden Burcu Tanyeri’nin **“Küreselleşme Sürecinin Türkiye’de Yoksulluk Sorununa Etkileri”**dir.

9. ENDÜSTRİ SOSYOLOJİSİ ALANINDAKİ TEZLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Endüstri sosyolojisi, sanayi kuruluşları, küçük işletmeler vb. organizasyonların sosyolojik analizini yapan, sosyolojinin bir alt disiplini. Bir başka ifadeyle, endüstri sosyolojisi, “sosyolojinin teorik bilgilerini, temel kavramlarını, modellerini ve araştırma tekniklerini sanayi örgütlerinin incelenmesine uygulayan sosyoloji dalı”dır.⁹³ Endüstri sosyolojisi konusu itibariyle sanayi örgütlerin yapısal analizini yapar. Smith’in de ifade ettiği üzere, “endüstri sosyolojisi sosyolojinin bir alt disiplini olarak önemli bir konudur. Endüstri sosyolojisinin, sosyolojinin bir alt disiplini olarak önemi, iş dünyasını, endüstriyel yapıları ve ekonomik süreçler ile insanların yaşantısını, sosyal kimliklerimizi, yaşam tarzlarımızı ve yaşanan toplum türünü de şekillendirmesidir.”⁹⁴ Bu anlamda, endüstriyel kurumlar ile sosyal kurumlar arasında karşılıklı bir ilişki ortaya çıkmaktadır. Endüstriyel kurumlar ya da örgütler sosyal kurumları etkilediği gibi, sosyal kurumlar da endüstriyel örgütleri/kurumları etkileyebilmektedir. Ancak endüstriyel sosyolojide daha çok üretimin gerçekleştirildiği mekansal yapılanmalar olarak fabrikalar ve sanayi işletmeleri önem kazanmaktadır. Endüstriyel üretim modern dönemin bir üretim tarzıdır. Endüstri toplumu ise, “her şeyden önce üretimin dev fabrikalarda yapıldığı ve teşebbüsün aileden ayrıldığı bir toplum biçimidir.”⁹⁵ Endüstriyel üretim, sanayi ve buna bağlı olarak oluşan endüstri toplumu, modern dönemin önemli bir yapısını oluşturmaktadır.

Endüstri sosyolojisi alanında yapılan ilk tez 1967 yılında İstanbul Üniversitesi Sosyoloji Bölümü’nden Cumhur Yılmaz Dedeoğlu’nun “**Taksim’de Boya-Apre Fabrikasında Sosyometrik Bir İnceleme**” adlı ampirik çalışmasıdır. Endüstri sosyolojisi alanında yapılan tezlere genel olarak bakıldığında, bu alandaki tezlerin kronolojik bir sıra takip etmediği görülmektedir. Bunun yanında, 1970’li yıllarda bu alanla ilgili tezlerde ampirik çalışmaların yoğunlaştığı ve aynı zamanda da teorik incelemelerin de yapıldığı gözlemlenmektedir. Bu yıllarda yapılan teorik ve ampirik çalışmalara örnek olarak verilebilecek tezler ise; İstanbul Üniversitesi Sosyoloji

⁹³ Kızılcılık, Sezgin, Erjem Yaşar, a.g.e, s. 352.

⁹⁴ Smith, M. A., “Industrial Sociology: Perspectives and Models”, *The Sociology of Industry*, ed. W. M. Williams, Fourth Edition, London, Unwin Hyman, 1990, s. 11.

⁹⁵ Aron, Raymond, *Sanayi Toplumu*, çev. E. Gürsoy, Dergah Yayınları, İstanbul, 1997, s. 91

Bölümü'nden Şükrü Biyan'ın "**Adana'daki Fabrikaların Kuruluş Tarihçesi Hakkında Genel Bilgi**" ve Mustafa Ayaydın'ın "**Plastik İmalatı**"dır.

1980'li ve 90'lı yıllarda endüstri sosyolojisi ile ilgili tezlerin ana teması, üniversitelerin kurulu buldukları kentlerdeki endüstriyel kuruluşların, bireylerin sosyal, ekonomik ve kültürel yaşantılarına etkisi üzerinedir. Bu türden incelemeler ise, mikro sosyolojik analizleri içermektedir. Bunun yanı sıra, kentler özelinde kentlerin sanayileşme süreçlerini de ortaya koyan çalışmalar yapılmıştır. Bu anlamda, sosyoloji tezlerinin konu belirlemede, sosyoloji bölümlerinin kurulu buldukları kentlerin etkisi ortaya çıkmaktadır. Kentlerin sanayileşme süreçleri ve sanayi kuruluşlarının kentlere olan etkisi üzerine olan çalışmalar çoğunlukla Fırat Üniversitesi Sosyoloji Bölümünde gerçekleştirilmiştir. Bu alandaki tezlerin özellikle Fırat Üniversitesi'nde yoğunlaşmasının nedeni olarak, tez danışmanın konu belirlenmesindeki etkisiyle, tez öğrencilerinin sosyal yaşantılarını sürdürdükleri kentlerin incelenmesi gösterilebilir. Bu konudaki tezlerde özellikle Halil Narmanlı'nın tezlerin konu belirleniminde belirgin bir etkisi olduğu görülmektedir. Söz konusu tezlere örnek olarak ise, Fırat Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nden Mehmet Şağbanşu'nun "**Azot Fabrikası'nın Düzbahçe Köyü'ne Sosyal, Kültürel ve Ekonomik Etkileri**", Çetin Özmen'in "**TÜGSAŞ Elazığ İşletmesi'nin Sivrice İlçesi Üzerindeki Sosyal, Kültürel ve Ekonomik Etkileri**", Seda Şahin'in "**Elazığ Şeker Fabrikasının Yurtbaşı Köyüne Sosyal, Kültürel ve Ekonomik Etkileri**", Gülizar Meriç'in "**Elazığ Şarap Fabrikası ve Bölgeye Olan Etkisi**" ve Zülfi Gün'ün "**Ergani Çimento Fabrikası'nın Bölgenin Sosyo-Ekonomik Yapısına Etkiler**" adlı çalışmaları verilebilir. Yine aynı konularla ilgili farklı üniversitelerde yapılan tezlere örnek olarak ise, Boğaziçi Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nden Binnur Neidik'in "**Küçük İşletmeler ve Toplumsal Ağları: İstanbul'daki Jean Endüstrisi Örneği**", Selçuk Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nden Abdullah Topçuoğlu'nun "**Konya'daki Büyük Sanayiler (Sosyolojik Bir Araştırma)**" ve Elife Kart'ın "**Karaman'da Sanayileşmenin Dinamikleri**"; Mimar Sinan Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nden Gülbin Tekdal'ın "**Sosyal Değişmede Sanayileşme Etkisi (Bayrampaşa'da Bir Araştırma)**" adlı tezleri verilebilir. Orta Doğu Teknik Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nden Cahit Bağcı'nın "**Türkiye'de Kırsal Sanayi Uygulamalarının Toplumsal Yapı Üzerindeki Etkileri: Van Örneği**" adlı

tezi ise tez yazarlarının sosyal yaşantılarını sürdürdükleri kentler bağlamında yapılan teze örnek teşkil etmektedir.

Bu yıllar içerisinde endüstri sosyolojisi alanıyla ilgili aynı zamanda teorik içerikli çalışmalar yapılmıştır. Bu türden çalışmalara örnek olarak ise, Mimar Sinan Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nden Meziyet İlgiç'in "**Toplam Kalite Kontrolünün Endüstri İşletmelerine Katkıları**", İnönü Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nden Sadettin Turgut'un "**Sanayileşmenin Dinamikleri, Özellikleri ve Sanayi Sonrası Toplum**" adlı çalışmaları verilebilir.

2000'li yıllarda ise endüstriyel kuruluşlarda ve örgütlerde yaşanan değişime paralel olarak, ülkemizdeki bu değişimlerin yansımalarını inceleyen tezler ile önceki dönemde yapılan tezlerle benzer özellikler sergileyen ampirik çalışmalar yapılmıştır. Ülkemizde yaşanan söz konusu değişimler ise küreselleşme ve enformel sektörlerin yaygın konuma gelmesi ile ilgilidir. Örneğin, Selçuk Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nden Gürcan Avcıoğlu'nun "**Sanayileşme ve Küreselleşme**", Nalan Yetim'in "**Post-Fordist Ekonomik Örgütlenmenin Sosyal ve Kültürel Belirleyenleri: Kobi Örneği**" adlı çalışmaları bu konuların incelendiği tezlerdir.

10. FEMİNİZM/KADIN KONULU TEZLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Kadın üzerine çalışmalar tarihsel olarak ilk defa Darülfünun'da Sosyoloji Kürsüsü'nden Mehpare Tevfik tarafından "**Türklerin Tarihi Tekâmülüne Göre Türk Ailesi ve Bilhassa Kadın**" adlı çalışmayla başlamıştır. Teorik bir niteliğe sahip olan bu çalışma aile bağlamında kadının incelendiği bir tez olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu tarihten sonra ise kadın ve kadının ailedeki konumuyla ilgili tezler yapılmamıştır.

1968 yılında Ö. Yalçın Aras'ın "**Endüstride Çalışan Kadının Ev Dışı Çalışma Karşısında Tavrı Alışı**" adlı tezi, 80'li yıllarda yoğunlaşılacak olan kadının çalışma hayatındaki konumuyla ilişkili ampirik tezlerin de bir ön çalışması konumundadır. Bu bağlamda 80'li yıllarda kadın üzerine yapılan çalışmalarda kadının iş yaşantısı ile birlikte ailedeki konumunun farklılaşması üzerine eğilen tezler yapılmıştır. 1970'li yıllarda yapılan kadın çalışmalarında ise, belirli bir tarihsel dönemde kadının incelendiği, (örneğin Osmanlı'dan bugüne kadının incelenmesi gibi) gözlenmektedir.

Bu dönem çalışmaları bir anlamda ilk defa Mehpare Tevfik tarafından yapılan çalışmayla da benzer özellikler sergilemektedir. Bu türden çalışmalara örnek olarak verilebilecek tezler ise, Şefik Kimyon'un "**Eski Türklerde Kadın**" ve Melek San'ın "**Osmanlı'dan Günümüze Türk Toplumunda Kadın Sorunu**"dur.

1980 yıllarında kadın üzerine yapılan çalışmalar yukarıda da ifade edildiği üzere kadının çalışma hayatındaki konumu ile birlikte, kürtaj ve kadın mahkumlar, kadın kimliği ve feminizm üzerine yapılan çalışmalardan oluşmaktadır. Kadının çalışma ortamındaki durumu üzerine odaklanan incelemeler ise ampirik bir niteliğe sahip olup, bu türden tezlere örnek olarak; Hacettepe Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nden Vildan Alkan'ın "**Çalışan Kadınların Ailedeki Rolü**", İstanbul Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nden Yeter Özdemir'in "**Üretim Sürecinde Kadın**", Cumhuriyet Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nden Binnur Ercem'in "**Sivas'ta Kadınların İşgücüne Katılım Farklılıkları**", Ege Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nden Dilek Çiftçi'nin "**Bankada Çalışan Evli Kadınların Çalışma Koşullarının Aile Yapılarına Etkisi**" ve Canan Atasan'ın "**Çalışan Kadının Ailesel Yaşamdaki Yeri ve Eşler Arası Etkileşim Sürecindeki Rol ve Statüsü**" vb. tezler; diğer konular bağlamında yapılan çalışmalara örnek olarak ise, Boğaziçi Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nden Ayşe Durakbaşı'nın "**Kemalist Kadın Kimliği'nin Oluşumu: Tarihsel-Kültürel Bir Perspektif**" ve Candan Yenigün'ün "**1980 Sonrası Türkiye'sinde Feminist Temalar: İki Kadın Dergisinin İncelenmesi**", Fırat Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nden Perihan Irmak'ın "**Kadın Mahkumlar Problemine Genel Bir Bakış: Elazığ Cezaevi'ndeki Kadın Mahkumlar Örneği**" adlı tezler verilebilir. Bu yıllar içerisinde yapılan çalışmalarda konunun farklı bağlamlarla ele alındığı, bunun nedeni olarak da kadının, özellikle bu yıllar içerisinde kamusal ya da özel alan içerisinde belirli bir konum elde etme çabasında olması, yine bunun gibi, Batı'da da kadının kendi cinsel kimlik kazanımı sürecinde bu tür alanlarda görünür hale gelmesi düşünülebilir. Ancak burada özellikle Boğaziçi Üniversitesi'nde yapılan tezlerde, kadının tarihsel olarak ülkemizde kimlik elde etme süreci ile birlikte, ilk defa feminizm başlığı göze çarpmaktadır. Bu tezler, dönem içerisinde yapılan tezler içerisinde belirgin bir şekilde bir farklılık oluşturmaktadır. Boğaziçi Üniversitesi'nden Ayşe Durakbaşı'nın sonraki dönemlerde,

gerek Boğaziçi gerek Mimar Sinan Üniversitelerinde tez danışmanı olarak, bu konu ile ilgili tez konusunun belirlenmesinde etkisi olmuştur.

1990'lı yıllarda yapılan kadın konusundaki çalışmalarda ise, diğer dönemlerdeki tezlerden farklı özellikler sergileyen tezler, Ortadoğu Teknik ve Mimar Sinan Üniversitelerinde görülmektedir. Ancak bu iki üniversite dışında kalan üniversitelerin sosyoloji bölümlerinde ise, önceki dönemlerde kadın üzerine yapılan çalışmalara benzerlik gösteren çalışmalar yapılmıştır. Ortadoğu Teknik Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nde yapılan tezlerde feminizm, kadın dergileri bağlamında feminizm, kitle iletişim araçlarının kadınlar üzerindeki etkisi, kadın ve sosyalizm vb. konular çalışılmıştır. Bu üniversitede kadın konusundaki tezlerde danışman olarak Yıldız Ecevit'in bir etkisi gözlenmektedir. Burada yapılan tezlere örnek olarak ise, Aynur Özüğurlu'nun "**Kalkınma ve Feminizm Söyleminde Üçüncü Dünyanın Temsili**", Hatice Yeşildal'ın "**Mekan Üzerine Bir Çalışma: Türkiye'de Şehirdeki Kadının Durumu**", Hajra İrem Syed'in "**Pakistan'daki Kadın Dergilerinde Kadın İmajları**" çalışmaları verilebilir.

2000 yıllarında kadın konulu incelemelerde kadının, siyasal katılımı, çalışma hayatı, modernleşme ile ilişkisi, islamcılık hareketi içerisindeki konumu, kitle iletişim araçlarının kadın üzerindeki etkisi vb. konular çalışılmıştır. Ancak bu dönem çalışmaları, az önce ifade edilenlerle bağlantılı olarak ele alındığında, önemli oranda feminizme yönelik bir kaymanın olduğu ve konu çeşitliliği bakımından da önemli bir artışın meydana geldiği söylenebilir.

11. GENÇLİK VE ÇOCUKLUK SOSYOLOJİSİ ALANINDAKİ TEZLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Genel olarak genç, biyolojik anlamda belirli yaşlar arasında bulunan, belirli bir olgunluğa ulaşmış birey olarak tanımlanmaktadır. Bu anlamda, gençlik dönemi; "bireyin biyolojik ve duygusal süreçlerindeki değişikliklerle başlayan, cinsel ve psiko-sosyal olgunluğa doğru gelişmesiyle sürerek, bireyin bağımsızlığını ve sosyal üretkenliğini kazandığı belirlenmemiş bir zamanda sona eren, kronolojik bir zamanı"

ifade etmektedir.⁹⁶ Gençlik dönemi, bireyin sosyal üretkenliğinin arttığı ve özdeşünümsel olarak karar verebilme yeteneğine kavuştuğu bir dönemdir. Bu bağlamda öte taraftan, genç olarak kabul edilen birey sosyal ortamdan veya toplumsal ilişkiler bağlamından ayrı düşünülemez. Sosyalizasyon sürecinin devam ettiği gençlik döneminde de toplumla ilişkiler en üst düzeydedir.

Gençlik dönemi farklı gruplandırmalar/sınıflandırmalar altında incelenmiştir. Bu sınıflandırmalar ise, “Öğrenci Gençlik” (ortaöğretim gençliği, yüksek öğretim gençliği), “Okuldışı Gençlik”(çalışan gençlik, kırsal gençlik, işsiz gençlik, gecekondulu gençliği), “Özel Durumlu Gençlik” (bedensel ve zihinsel özürü gençlik, hükümlü ve tutuklu gençlik), “Yurtdışındaki Türk Gençliği”, “Yerleşim Biçimine Göre Gençlik” (köy gençliği, kent gençliği) şeklinde yapılmaktadır.⁹⁷Yapılan bu sınıflandırmalardan anlaşılmaktadır ki, gençlik, sosyal ortamları ve bağları ile bir bütünlük göstermekte, bu bağlamda da gençlik tanımlamaları yapılmaya çalışılmaktadır. Sosyal bağları çerçevesinde tanımlanan gençlik, bir anlamda da sosyalizasyon süreci içerisindeki birey anlamına gelmektedir. Bireyin topluma hazırlanması süreci olarak ifade edilebilecek sosyalleşme, farklı etmenlerin bireyi etkilemesi süreci içerisinde gerçekleşmektedir. Bu etmenler ise, aile, okul, akran grupları vb.’dir. Aile, “çocuğun duygusal ve seksüel açıdan gelişmesinde işlevler yüklenmektedir. Akran grupları ise, gencin aile hayatının dışına çıkmasının ilk basamağında destekleyici rol oynarken, bu türden grupların faaliyetleri de gençlerin sosyal yaşamlarının merkezi haline gelip, gençlerin davranışlarında temel referans noktası konumundadır.”⁹⁸ Eğitim sürecinde bireyin elde ettikleri, sosyalleşmede önemli bir adım oluşturmanın yanı sıra, bireyin bir konum elde etmesine de olanak tanımaktadır. Özellikle üniversite eğitimiyle genç, sosyalleşmesindeki en önemli aşamaya gelir. Bu anlamda üniversite, “bireyin yeni bir dönemde farklı etkileşimlerle beraber ve iç içe oldukları alandır.”⁹⁹ Farklı etkileşimler

⁹⁶ Poyraz, Tuğçe; Zorlu, Abdulkadir; Şahin, Birsen; Arıkan, Gülay, “Üniversite Gençliğinin Güncel Sorunlara Bakışı: Hacettepe Üniversitesi Sosyoloji Bölümü Öğrencileri Örneği”, Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi, s. 1, cilt. 20, Ankara, 2003, s. 4.

⁹⁷ DPT’den aktaran, Poyraz, vd., a.g.e., s. 7.

⁹⁸ a.g.e., s. 9.

⁹⁹ Tüzen, Hasan; Meder, Mehmet, “Pamukkale Üniversitesi Öğrencilerinin Toplumsal, Ekonomik ve Siyasal Eğilimleri Üzerine Bir Araştırma”, Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, yıl. 1, s. 11, Denizli, 2002, s. 130.

ise, üniversite öğrencilerinin karşılaştıkları farklı kültürel coğrafyadan, sosyal ve ekonomik özelliklere, siyasal ve düşünsel eğilimlere sahip bireylerle karşılaşılmasıdır.

Gençlik sosyolojisi alanında yapılan ilk tez, 1965 yılında İstanbul Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nden Umur Bugay'ın "**Toplumsal Farklılaşmalar İçinde Yüksek Öğrenim Gençliği**" adlı incelemesidir. Gençlik sosyolojisi çalışmalarının özellikle 1960 yılında sıklıkla gerçekleştirilmiş olmasının nedeni olarak da, ülkemizde gençlerin 60 yıllarında siyasal olarak çeşitli eylemlerde ön sırayı almaları ve bu hareketlerin de sosyal ortamda ciddi etkiler oluşturması gösterilebilir. Dönemin bu türden gelişmeleri inceleyen tez olarak Cemalettin Taştan'ın "**Taşralı Üniversite Öğrencilerinden Sosyal Eylemlere Katılma Ölçülerine Göre Çevreye Uyuma Sorunu**" adlı incelemesi gösterilebilir.

60'lı yılların sonunda ve 70'li yıllarda yapılan tezler, korunmaya muhtaç çocuklar ve yurttan kalan üniversite öğrencileri üzerine odaklanmaktadır. Erol Tutak'ın "**Korunmaya Muhtaç Çocukların Sosyal Hayata İntibakları**", Nermin Ula'nın "**Korunmaya Muhtaç Çocuklarla İlgili Yurt Araştırması**", Nuran Nurten Girgin'in "**Korunmaya Muhtaç Çocuklarla İlgili Yurt Araştırması**", Ertuğrul Özçağlar'ın "**İstanbul Üniversitesi Öğrencilerinde Gazete Okurluğunun Sosyo-Ekonomik Temelleri**" başlıklı çalışmalar bu konudaki tezlere örnek olarak verilebilir.

1980'li yıllarda yapılan çalışmalarda da aynı konuyla ilgili araştırmalar devam etmiştir. 90'lı yıllarla birlikte üniversite gençliğine yönelik çalışmalarda niceliksel olarak bir artış gözlenmektedir. Bu türden çalışmalarda, üniversite gençliğinin üniversiteye ve üniversitenin kurulu buldukları kentlerin sosyal yaşantısına uyum süreçleri, psiko-sosyal sorunlar, gençlerin serbest zaman faaliyetleri ve değer yargıları üzerine odaklanılmaktadır. Bu tür sorunları inceleyen tezler Fırat Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nde yoğun bir şekilde yapılmıştır. Tez konusu seçiminde tez danışmalarının etkisi bulunduğu gibi, tez yazarlarının da kişisel kaygıları bu türden çalışmaların özellikle bu dönemdeki artışında etkileyici faktörler arasında yer almaktadır. Söz konusu tezlere örnek olarak ise, Feride Zeyneoğlu'nun "**Hacettepe Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Öğrencileri İle Cumhuriyet Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Öğrencilerinin Psiko-Sosyal Sorunları Üzerine Bir Araştırma Denemesi**", Müzeyyen Gönüllü'nün "**Cumhuriyet Üniversitesi'ne Devam Eden**

Öğrencilerin Psiko-Sosyal Sorunları”, Yurdanur Ceylan’ın **“Yurt Öğrencilerinin Sosyal ve Ekonomik Farklılaşmaları”** ve Mustafa Gündüz’ün **“Fırat Üniversitesi Öğrencilerinin Problemleri”** verilebilir.

90’lı yıllarda gençlik sosyolojisi alanında yapılan tezlerde, üniversite öğrencilerinin tutum ve davranışları üzerine odaklanan çalışmalar yapılmıştır. Gençlerin dinsel tutum ve davranışlarının bu yıllar içerisinde incelenmesinin nedeni olarak, İslamcılık’ın bu dönem içerisinde siyasal alanda etkili olması yanında eğitim alanında da bireylerin tutumlarında ve söylemlerinde etkili olmasıdır.

2000 yıllarında gençlik sosyolojisi alanında yapılan tezlerin büyük bir kısmı Fırat Üniversitesi Sosyoloji Bölümü’nde yapılmıştır. Burada, özellikle bu konu üzerine çalışmalar yapılmasında ve tez konusu seçilmesinde tez danışmanının bir etkisi bulunmaktadır. Bu konudaki tez çalışmalarının danışmanı ise Bahadır Köksalan’dır. Bu konudaki çalışmalarda aynı etken bağlamında 4-5 tez yapıldığı görülmektedir.

12. HUKUK SOSYOLOJİSİ ALANINDAKİ TEZLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Hukuk sözcüğünün anlamı, “toplumun düzenini koruyan ve yaptırımlarla desteklenen kuralların tümüdür. Hukuk, belirli bir kurala uygun olan, istenilmesi meşru sayılan her şeydir.”¹⁰⁰ Toplumsal düzenin devamlı kılınmasına yönelik olarak var olan hukuk, belirli yaptırımlar sayesinde de belirli bir meşruluğa sahip olmaktadır. Bu anlamda hukuk sosyolojisi ise, “toplumla hukuk sitemleri arasındaki ilişkileri inceleyen bir sosyoloji dalıdır.”¹⁰¹ Sosyolojinin bir alt dalı olarak ele alınan hukuk sosyolojisi, hukuksal kurallar ile toplum arasındaki bağı ele almak suretiyle, hukuk sistemlerinin de toplumsal sistemler içerisinde yer almasına olanak tanımaktadır. Bu bağlamda hukuk sosyolojisinin amacı, “sosyal hayatın ürünü olan hukuk olgusunu sosyolojik açıdan incelemek, hukuk olgularını etkileyen sosyal koşulları saptamak ve aynı zamanda hukuk olgularının sosyal hayat üzerindeki tesirlerini ortaya koymaktır.”¹⁰²

Üniversitelerin sosyoloji bölümlerinde hukuk sosyolojisi alanındaki tezler, yakın bir dönemde yapılan çalışmalardan oluşmaktadır. Bu alanla ilgili tezlerin yakın

¹⁰⁰ Kızılcıkelik; Erjem, a.g.e., s. 200.

¹⁰¹ a.g.e., s. 197.

¹⁰² a.g.e., s, 198.

dönemde yapılmasındaki neden, hukuksal sistemlerle ilgili tartışmaların hem ülkemizde hem de Batı'da, özellikle 1990'lı ve 2000'li yıllardan itibaren artarak bir ilgi konusu olmasında aranabilir. Örneğin bu dönemde kuvvetler ayrılığında ve ulusal hukuk düzeninde yaşanan birtakım problemler bu konuya olan ilginin artmasını sağlamıştır.

Sosyoloji bölümlerinde yapılan hukuk sosyolojisi alanındaki tezlere örnek olarak, H. Yaprak Civelek'in "**Türkiye'de Adli Problemler**", Erdoğan Yıldırım'ın "**Çağdaş Türkiye'de Hukuk Krizi**" ve, Mehmet Yüksel'in "**Türkiye'de Hukuk Sisteminin Güncel Problemleri**" adlı incelemeleri verilebilir.

Toplumsal düzenin sağlanmasında önemli bir fonksiyonu bulunan hukuksal sistemlerin yanı sıra, bir toplumda, toplumun kendi iç düzenini sağlayıcı bir başka faktör olarak da yazılı olmayan kurallar bulunmaktadır. Bu türden kurallar ise toplumsal dayanışmanın devamının sağlanmasında, düzenin yeniden tesis edilmesinde önemli bir rol oynamaktadır. İstanbul Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nden Mehmet Tan'ın "**Toplum Düzeninin Sağlanmasında Yazılı Olmayan Hukukun Rolü**" adlı tezi bu konu bağlamında hazırlanmış bir tezdır. Hacettepe Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nden Mehmet Yüksel ise 2000 yılında "**Küreselleşme Sürecinde Ulusal Hukuka Sosyolojik Bir Bakış**" adlı incelmeleri ile bir anlamda küreselleşme olgusu çerçevesinde bu çalışmasını yürüterek, gündemdeki gelişmeleri bu çalışmasına yansıtmıştır.

Hukuk sosyolojisi alanının yeni bir alan olması dolayısıyla, bu alan ve ilgili konularda üniversitelerin sosyoloji bölümlerinde niceliksel olarak diğer tez konularına nazaran daha az çalışma yapılmıştır. Ancak yine de bu alandaki çalışmaların geneline bakmak gerekirse, gündemdeki tartışmaların ve gelişmelerin yakından takip edildiği ve bu bağlamda çalışmaların yapıldığı ifade edilebilir.

13. İLETİŞİM SOSYOLOJİSİ ALANINDAKİ TEZLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

"İnsan'ın evren içinde bulunduğu her konum, yaptığı her hareket, gösterdiği her tavır bir iletişim değerine ve malzemesine sahiptir. Suskun olan bir insan dahi o haliyle çevresine iletiler gönderir. İletişim sürecinin etkin bir ögesi olmasa dahi bir parçası olur

ve bu sürece bilinçli veya bilinçsiz katılımı söz konudur.”¹⁰³ Bireyin bilinçli ya da bilinçsiz olarak katıldığı süreç olarak iletişim, “düşünce ve duyguların bireyler, sosyal gruplar ve toplumlar arasında söz, el kol hareketi, yazı, görüntü vb. aracılığıyla değiş tokuş edilmesini sağlayan sosyal etkileşim sürecidir. Fikir ve bilginin herkesçe aynı şekil ve değerce anlaşılır hale getirilmesi, paylaşılması ve karşılıklı etkinin sağlanması sürecidir.”¹⁰⁴ İletişim süreci günümüzde daha çok yazılı ve görsel basın kanallarıyla varılmakta, fikir ve düşüncenin yaygın bir şekilde dolaşıma geçmesi bu süreç sonucunda mümkün olmaktadır. Bu süreç içerisinde bireyler farklı düşünceleri, fikirleri paylaşmaktadırlar. Kitle iletişimi olarak adlandırılabilen bu süreç, dünyanın global bir köy haline geldiği dönemden bu yana, iletişim kanalı olarak görsel ve internete dayalı ortamları etkin bir şekilde kabul ettirmiştir. Baudrillard’ın da belirttiği gibi, artık “video, etkileşimli ekran, multi medya, internet, sanal gerçeklik (...) her yerde mesafeler birbirine karışıyor, her yerde mesafeler ortadan kaldırılıyor: cinsiyetler arasında, zıt kutuplar arasında.(...) İletişimin insanı kendinden geçiren yanı da budur. Karşımızda bir başkası yoktur, gideceğiniz son bir yerde yoktur”¹⁰⁵

Günümüzde iletişim araçlarının en önemli özellikleri, bilginin yayılması, eğitim ve eğlencedir. Bilginin yayılması, görsel ve yazılı basın yoluyla gerçekleşmektedir. Yazılı basın olarak gazeteler, görsel olarak da televizyon, haberin/enformasyonun/bilginin yayılımını sağlayan unsurlardır. Çoğu zaman magazinelle içerikle birlikte varolan haber/enformasyon ise, eğlence olarak kitlelerin tüketimine sunulmuştur. Bu anlamda bilgiden çok enformasyon yaygın hale gelmektedir. Çünkü bilgi, bir paylaşımı, kabul edeni var olduğu sürece ortada olan bir şeyken, enformasyon ham/işlenmemiş bilgi olup, insan düşüncesindeki paylaşımdan ve etkileşime girilmeden önceki materyaldir. Kitle iletişim araçları, esas olarak, bilgi ile modern zamanların efsanesi haline gelmiş bilginin güç olduğu düşüncesinin bir bileşiminden oluşmaktadır. Bilgiyi bilmek, onun yayılımını ve dönüşümünü sağlamak; bu durumda iktidara kapı aralamak demektir. Kitle iletişim araçlarını ellerinde bulunduranlar, aynı zamanda iktidarı da elinde bulunduranlardır. İkinci Dünya Savaşı sürecinde Nazilerin basın organlarını istedikleri doğrultuda kullanmaları, propaganda vb

¹⁰³ Akdoğan, Yalçın, Görsel İktidar, İnsan Yay., İstanbul, 1995, s. 10.

¹⁰⁴ Kızılcıkelik; Erjem, a.g.e., s. 218.

¹⁰⁵ Baudrillard, Jean, Tam Ekran, çev. Bahadır Gülmez, YKY, İstanbul, 2001.s. 129-132.

manipulasyonlara başvurmaları, Körfez Savaşı sürecinde Amerika Birleşik Devletleri'nin kitle iletişim kanalları vasıtasıyla yığınları dezenformasyona uğratması ve yine Körfez Savaşı'nda gündemde olan kahramanların niteliği konusunda televizyon izleyicilerinin illüzyonlarla karşı karşıya bırakılması,¹⁰⁶ kitle iletişim araçlarını elinde bulunduranların iktidarı da elinde bulundurduklarının somut örnekleridir.

Kitle iletişim araçları yalnızca enformasyonun küresel köy üzerindeki dağıtımını değil, aynı zamanda popüler kültür unsurları olan yaşam ve giyim tarzlarını da belirlemektedir. Bu süreç sonucunda yığın haline gelen topluluklar, kendi yaşam tarzlarından daha çok, çeşitli kanallar aracılığıyla kendilerine sunulan yaşam tarzlarını benimsemek zorunda kalmaktadırlar veya kendi isteklerince benimsemektedirler. İletişimin, bireylerin düşüncelerini, fikirlerini, istek ve arzularını bir başkasına anlatılması olduğu düşünüldüğünde, kitle iletişimi bunun tam tersine tek boyutluluk içermekte, yani, düşünceler ve fikirler yalnızca aktarılmakta, bu aktarım süreci içerisinde karşıdakinin onayı ya da reddi önemsenmemektedir. Değer verilen şey yalnızca anlık bir görsel alımlamadır.

İletişim sosyolojisi konusunda yapılmış olan ilk tez, M. Ali Polatsoy'un "**Gazete ve Gazete Okurları Arasındaki İlişkiler**" adlı 1968 tarihli çalışmasıdır. İletişim sosyolojisinin ilk dönemi olarak nitelendirilebilecek 1968 ve 70'li yıllar, daha çok gazetelerin içerik analizleriyle, reklam ve tüketim ilişkilerini incelemeye dönüktür. Gazete, bilgi verme, bireylere toplumda oynayacakları rolleri öğretme, norm ve gelenekleri yayma, eğlendirme ve kamuoyu oluşturma gibi işlevlerle, toplumsal yapıya damgasını vuran bir kitle iletişim aracıdır.¹⁰⁷ İçerik analizi, yazılı, sözlü ve görüntülü bütün iletişim araçlarının niteliksel ve niceliksel olarak sistematik olarak betimlenmesinde kullanılan bir araştırma tekniğidir. İletişim sosyolojisi alanında yapılan bu dönem tezlerinde, günlük gazetelerin haber ve makalelerinin içerik analizleri yapılmıştır. İçerik analizlerine konu olan gazeteler ise dönemin önemli gazeteleri Cumhuriyet ve Milliyet. 1970'li yıllarda yazılı basında etkin olan Cumhuriyet ve Milliyet gazetelerinin haber, makale içerik analizleri, bu gazetelerin belirli dönemleri

¹⁰⁶ Akdoğan, a.g.e., s. 84.

¹⁰⁷ a.g.e., s. 12.

göz önüne alınarak gerçekleştirilmiştir. Haber ve makaleler sistematik olarak incelenmiş, dönemin toplumsal yaşantısı anlamlandırılmaya çalışılmıştır.

İçerik analizlerinin yanında bu dönemde yine bölgesel gazetelerin incelenmesine gidilmiştir. Kentlerde yayınlanan gazeteler, yerel olayların o günün şartlarını yansıtması anlamında, bölgesel ve toplumsal yapıyı ortaya çıkarmıştır. Bu tezlere örnek olarak, Oktay Gökçen'in "**Manisa İli Turgutlu İlçesinin Karaköy ve Akçapınar Köylerinde Yığın Haberleşme Araçları**", Süleyman Çiçekçioğlu'nun "**Ahlat İlçe Merkezinde Yığın Haberleşmeleri**" ve Güldane Usku'nun "**Besni İlçe Merkezinde Yığın Haberleşmeleri**" adlı tezleri verilebilir.

1980'li yıllarda iletişim sosyolojisi alanında yapılan tezlerde bir azalma yaşanmıştır. Bu duruma neden olan faktör ise, İstanbul Üniversitesinde iletişim sosyolojisi konusundaki lisans tezi incelemelerin azalmasıdır. 1982 yılına kadar İstanbul Üniversitesinde bitirme tezleri, yüksek lisans tezi statüsünde sayılmaktayken, bu yıldan sonra sosyal bilimler enstitüsünde bilimsel araştırmalar tek çatı altında toplanmaya başlamıştır.

20. yüzyılın başlarında icat edilen yeni bir araç toplumsal yapıyı büyük oranda sarsmıştır. "Yazıya karşı işitsel-görsel öğeleri kullanarak görüntüyü ön plana çıkaran televizyon, imgesel bir düşünüş biçimi geliştirirken, iletişime de yeni bir boyut kattı. Sanayi toplumu sonrasında kitle toplumu, televizyonun etkin gücü karşısında yapısal bir kırıldanma geçirdi."¹⁰⁸ Kitle iletişim aracı olarak televizyon, yaydığı ve sunduğu enformasyonla toplumsal yığınları daha önce görülmemiş bir biçimde etkilemeye başlamıştır. Bu etkileme ise siyasal ve ekonomik yönlendirmeleri de beraberinde getirmiştir. Bu bağlamda, *televizyon olarak medya*, kişilerin düşünce ve eylem tarzlarında etkili olmaktan başka, sosyalizasyon süreçlerinde de etkili hale gelmiştir. Kitle iletişiminin söz konusu etkilerinin araştırıldığı tezlere örnek olarak ise, Ömer Aytaç'ın "**Televizyonun Toplum Üzerindeki Etkileri**", Aylin Görgün'ün "**Bilimsel ve Teknik Enformasyonun Türkiye'nin Sosyal Yapısına Etkisi**", Osman Konuk'un "**Türkiye'de Televizyonun Tutum, Davranış ve Değer Değişmelerine Etkisi (Malatya Örneği)**" adlı tezleri gösterilebilir.

¹⁰⁸ a.g.e., s. 12.

1990'lı yıllarda kitle iletişiminin toplumsal alandaki etkileri üzerine çalışmalar yapılmasındaki temel neden medyanın yaygınlaşması ve yaygınlaşan medyanın önceki dönemlerden farklı olarak teknik anlamda bir yenileşmeye uğramasıdır. Teknik anlamda yazılı ve görsel basında yaşanan değişim, enformasyon anlamındaki bilginin dolaşımında da yaygınlaşmayı getirmiştir. Yaygın hale gelen enformasyonun kitleler üzerindeki etkisi ise kaçınılmazdır. Bu bağlamda, kitle iletişim araçlarının bu özelliklerini inceleyen tezlerde bir artış gözlenmektedir.

Söz konusu çalışmaların yanında, az önce belirtildiği gibi sosyalizasyon bağlamında da tezler hazırlanmış olup, örneğin kitle iletişim araçlarının çocuklar üzerindeki etkisi incelenmiştir. Funda Bekçi'nin "**Kitle İletişim Araçlarının Elazığ İslahevindeki Suçlu Çocukların Tutum ve Davranışlarına Etkisi**" ve Yusuf Bulanık'ın "**Televizyon Reklamlarının Aile ve Çocuk Üzerine Etkisi**" bu konuda yapılmış olan tezlere örnek olarak gösterilebilir.

1990'ların ortasında yaygın olarak incelenen bir diğer konu da reklamdır. "Kitle iletişim araçları kitleleri mevcut üretim-tüketim ilişkilerine yoğun olarak katılmaya yönlendirir, manipüle eder."¹⁰⁹ Üretilen bir ürünün bireylere tanıtılıp sunulmasında kullanılan bir araç olarak reklam, üretilen malın ya da hizmetin kullanımını arttırmayı hedefler. Bu bağlamda reklamın temel mantığı, bireyin anlık olarak görsel ya da yazılı medya yoluyla etkilenmek istenmesidir. Kitle iletişimi konusundaki tezlerden Ercan Zortuna'nın "**Reklam, Reklamcılık ve Reklamın Etkileri Üzerine Bir İnceleme**"si, bu etkiler üzerine yapılmış bir sosyolojik tez çalışmasıdır.

90'ların sonlarından itibaren ise kitle iletişimi konusunda farklı konular çalışılmıştır. Bunlardan bazıları, popüler kültür, futbol, iletişim teknolojileri, şiddet ve internet üzerinedir. Örneğin 90'ların ortalarından itibaren kullanımı yaygınlaşmaya başlayan internet, dünyada ve Türkiye'de toplumsal hayatta farklı bir iletişim biçimi ortaya çıkarmıştır. McLuhan'ın ifadesiyle, internet kullanımıyla dünya global bir köy haline gelmiştir. İnternetin enformasyonu diğer iletişim araçlarından daha hızlı bir şekilde yayması, bireylerin farklı yaşama tarzlarına çok daha fazla aşina olmasını getirmiştir.

¹⁰⁹ Ünsal Oskay'dan aktaran, Akdoğan, Yalçın, a.g.e., s. 20.

İletişim sosyolojisi alanında yapılmış olan tezler genel olarak değerlendirildiğinde, içerik analizi, kitle iletişiminin toplumdaki yeri vb konuların çalışıldığı görülmekte, yapılan tezlerle aynı zamanda gündemde olan sosyal, siyasal ve ekonomik değişimlerin de incelendiği saptanmaktadır.

14. İSLAMCILIK KONULU TEZLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

İslamcılık, 1980'ler Türkiye'sinde siyasal ve ekonomik yönleriyle ortaya çıkan ve bir anlamda yeni bir toplumsal hareket olarak da değerlendirilebilecek olan bir akımdır. Bu akım değerlendirilirken ise, Nilüfer Göle'nin belirttiği gibi "İslamcı ile müslüman"ın anlam bakımından birbirlerinden ayrılması yararlı bir çıkış noktasıdır. "Bunlardan ilki, siyasal ve toplumsal güç kazanma yoluyla toplumu İslamileştirme projesine göndermede bulunurken, ikincisi genel anlamda İslam kültürünü ve dinini ifade etmektedir."¹¹⁰ Bilindiği üzere, İslami hareketler toplumsal alanda yeni bir oluşum değildir. Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş aşamasında, toplumsal ve siyasal alanın yeniden düzenlenmesine yönelik çıkarılan kanunlara karşı İslami cemaatlerden bazıları, yeni oluşumlarla ilişkili olarak kendi güçlerinin kaybolmasına karşı çıkararak bir takım eylemlerde bulunmuşlar, çeşitli karışıklıkların çıkmasına neden olmuşlardır. Özellikle bazı tarikatlar ve bu tarikatların şeyhleri önderliğinde çıkarılan ayaklanmalar bu gibi hareketlere örnek olarak verilebilir. 1923-1946 yılları arasındaki tek parti yönetiminin yerini, 1946'dan sonra Demokrat Parti'nin alması ve bu partinin de siyasal ve ekonomik alanlardaki popülist söylemleriyle 1945 yılında yapılan seçimden birinci parti olarak çıkması, İslami toplulukların siyasal alandaki gruplaşmalarıyla sonuçlanmıştır. 1970'lerde kurulan Milli Nizam Partisi, bu dönem içerisinde taşradan kentlere göç eden ve gecekonduarda yaşamlarını sürdüren kesimden yararlanmaya başlayarak siyasal arenada kendisini görünür kılmaya çalışmıştır. Aynı zamanda, 1979 yılında İran'da yaşanan bir takım gelişmeler, dünyada İslami hareketlerin yaygınlaşmasına neden olduğu gibi, ülkemize de yansımıştır. Türkiye'de de etkisi hissedilen bu siyasi gelişme, radikalizm ile sonuçlanan bir takım değişimlerle birlikte, özellikle 1980'lerin sonunda ekonomik alanda da etkili olmuştur. 1980'lerde ekonomik alanda bu hareketin etkin

¹¹⁰ Göle, Nilüfer, "Modernleşme Bağlamında İslami Kimlik Anlayışı", Türkiye'de Modernleşme ve Ulusal Kimlik, haz. Sibel Bozdoğan ve Reşat Kasaba, çev. Nurettin Elhüseyni, 2. Baskı, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul, 1999, s. 71, dipnot 2.

olmasında dönemin siyasal iktidarının ekonomik alandaki uygulamalarının etkisi olduğu söylenebilir. Özellikle İslami kesimin bu yıllar içerisinde ekonomik alanda gerçekleştirdiği bir takım atılımlarda, 1980 yılındaki darbenin ve bunun getirisi olarak yaşanan apolitikleştirme politikalarının bir etkisi bulunduğu belirtilebilir. Anadolu’da daha önceki dönemlerde küçük işletmeler halinde yaşamlarını sürdüren işletmeler bu dönem içerisinde gelişmeler kaydederek ekonomik alanda pay sahibi olmaya başlamıştır.¹¹¹Bu yıllarda Türkiye’de İslamcılık hareketi/akımı, aynı zamanda bazı aydınların (Ali Bulaç, İsmet Özel, gibi) yayımları bağlamında, entelektüel alanda da incelenmeye başlanmış, az önce sayılan etkilerle birlikte bu çalışmalar da sosyoloji bölümlerinde yapılan tezlere konu olmuştur.

İslamcılık konusunda yapılan ilk tez 1982 yılında İstanbul Üniversitesi Sosyoloji Bölümü’nden Vasfi Kösebey tarafından yapılan “**Ali Şeriati ve İslam Sosyolojisine Katkısı**” adlı tezdır. Orta Doğu Teknik Üniversitesi Sosyoloji Bölümü’nden Oya Açıkalın ise, bir süreç olarak modernizm ile, dini radikalizmin bir türevi olarak fundamentalizmin farklılığını, “**Modernizm/Batıcılık vs Fundemantalizm/İslamcılık: Türkiye’de İki İslamcı Dönemin Analizi**” (1987) adlı tezi ile incelemiştir. 1989 yılında Hacettepe Üniversitesi Sosyoloji Bölümü’nden Petek Kabakçı’nın “**Türkiye’de 12 Eylül Sonrası Gözlenen İslami Hareket’in Ankara’da Sosyal Bilimler Dalındaki Öğretim Elemanlarınca Değerlendirilmesi Üzerine Bir Anket Araştırması**” adlı uygulamalı araştırması, 1982 sonrasında ortaya çıkan İslamcı hareketin üniversite üyelerince değerlendirilmesini analiz etmektedir. Yukarıda sıralanan tezlerin tarihleri göz önüne alındığında, bu konuda yapılan çalışmaların 1980 yıllarında başladığı görülmektedir. Bu dönem aynı zamanda, İslami hareketin de Türkiye’de siyasal ve ekonomik dönüşüm/değişim aşamasıdır.

1990 yıllarında ise bu konu hakkında yapılan tezlerde niceliksel olarak bir artış yaşanmaktadır. Belirtilen dönemde bu konuda yapılan çalışmalar ağırlıklı olarak Orta Doğu Teknik Üniversitesi Sosyoloji Bölümünde hazırlanmıştır. Burada yapılan tezlerde ise bir taraftan tez danışmanlarının, diğer taraftan ise bu dönemde İslamcı hareketin kamusal alanda diğer dönemden daha fazla görünür olmasının etkisi vardır. Bu dönem

¹¹¹ Anadolu Aslanları olarak kendilerini adlandıran ve İslami sermaye ile ekonomik yapılanmalarını tanımlayan kuruluşlar bu dönemde büyük bir gelişme kaydetmişlerdir.

içerisinde yapılan tezlerde İslamcılığın tarihsel temellerinin bulgulanmasına yönelik incelemeler yapıldığı gibi, bu akımın aydınlarının, İslami dergilerin, modern bilginin İslami çerçevede algılanışının, islami hareketteki kadının, modernizm, kimlik ve popüler kültür bağlamlarında islami oluşumun çözümlendiği tezler de gerçekleştirilmiştir. İslamcılığın tarihsel temellerinin araştırılmasıyla ilgili tezlere örnek olarak; Tacettin Güneş'in "**Ziya Gökalp Sosyolojisinde İslamcılık Kavramı**" ve Mithat Akpınar'ın "**Osmanlı Dönemi Fikir Akımları İçerisinde İslamcılık Akımının Yeri ve Siyasal Bir İnceleme**"si verilebilir.

15. KENT SOSYOLOJİSİ ALANINDAKİ TEZLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Kent, tarımsal olmayan üretimin yapıldığı, daha önemlisi hem tarımsal hem de tarım dışı üretimin dağıtım ve denetim fonksiyonlarının toplandığı, teknolojik gelişme derecelerine göre belirli bir büyüklük, heterojenlik ve bütünleşme düzeyine varmış yerleşme biçimidir.¹¹² Tarım dışı ekonomik yapılanma olarak köyden farklı olan kentler, insan ilişkileri ve bu insan ilişkileri bağlamında oluşturulan toplumsal bütünleşmeyle heterojenlik bağlamında ayrı bir yerleşim birimidir. Kent, toplumsal bütünleşmenin, bir yoğunlaşmanın meydan geldiği mekansal bir birlikteliktir. Kentleşme ise, "iki ucu olan bir çözülme, yoğunlaşma ve akım olayıdır. İki uçtan birisi kırdır, ötekisi de kent. Çözülme kırdadır. Yoğunlaşma ise kentte gerçekleşmektedir. Çözülmenin ve yoğunlaşmanın özelliklerine uygun ve bunlarla bağımlı biçimde, akım da kır ve kent arasında gerçekleşmektedir."¹¹³ Kentleşmede en önemli itici güç, kırdan kente doğru gerçekleşen göç sonucunda oluşmaktadır. Kırdan kente çeşitli nedenlerle bir akım olmaktadır. Bu bağlamda kent, ulaşım, sağlık, barınma vb. olanakları bakımından çekici bir özelliğe sahiptir. Kırdan kente göç, sonuç itibarıyla, kentlileşme başlangıcına neden olmaktadır. Bu şekilde kentlileşme, "kentleşme akımı sonucunda, toplumsal değişimin insanların davranışlarında ve

¹¹² Kızılcılık, Erjem, a.g.e, s. 248. Ayrıca, kentin tarih içerisinde geçirmiş olduğu değişimler ve kentin farklı sosyoloji ekolleri ve sosyologlar tarafından ele alınışı ile ilgili olarak, Bkz.: Arslanoğlu, Rana, **Kent, Kimlik ve Küreselleşme**, Asa Kitabevi, Bursa, 1998, s. 13-23.

¹¹³ Kartal, S. Kemal, **Ekonomik ve Sosyal Yönleriyle Türkiye'de Kentlileşme**, Adım Yayıncılık, İkinci Baskı, Ankara, 1992, s.33.

ilişkilerinde, değer yargılarında, tinsel ve özdeksel yaşam biçimlerinde değişiklikler yaratılması sürecidir.”¹¹⁴

Kentleşmenin belirgin göstergelerinden biri ise gecekondulaşmadır. Gecekondu yerleşmeleri “nüfusun göç vb. nedenlerden dolayı hızlı artışı sonucunda, devlet arazilerinin yasal olmayan yollardan talan edilişi, konut sahibi olamama ve kentsel olanaklarından yararlanamamadan kaynaklanmaktadır.”¹¹⁵ Bir başka ifadeyle, gecekondu, kentsel merkezlerden uzakta, bu merkezlerin çevresinde kurulan sosyal mekanlardır. Gecekondu sadece köyden göç edenlerin barınma ihtiyacını karşılamakla kalmamış aynı zamanda bir yatırım alanı olarak da kullanılmıştır. “Kentteki birikimlerini ve kırdan aktardığı kaynakları önemli oranda gecekonduya yatıran gecekondu sahipleri”, bu şekilde hem barınma ihtiyaçlarını karşılamakta, hem de servet biriktirerek sosyal güvenliklerini sağlamaktaydı.¹¹⁶ Türkiye’de gecekondulaşma 1950’lerde kentlerin endüstriyel merkezler haline gelmesiyle birlikte buralara doğru yaşanan göç sonucunda kentleşmesiyle oluşmuştur. Bir başka ifadeyle, “kentsel mekanlardaki fabrikasyona dayalı üretimin, kara yollarının geliştirilerek ulaşım olanaklarının artması kırsal kesimin kentlere olan göçü” arttırıcı faktörler arasında sayılabilir.¹¹⁷ Özellikle kentlerdeki sanayileşme oranındaki artış, “1963’ten sonra yapısal değişimler yaratan ve kırsal göçü daha da kamçılıyıp yeni bir yön veren temel etken olarak” ortaya çıkmıştır...1950’de toplam nüfusun %24.9’ünü oluşturan kent nüfusu 1965’te %34.5’e” yükselmiştir.¹¹⁸ Bunların sonucunda ise kentler nüfus bakımından aşırı genişlememiş, yine kentsel merkezlerin dışında gecekondu yoğunlaşmıştır.

Sosyoloji bölümlerinde kent sosyolojisi alanındaki ilk çalışma 1966 yılında Aybek Yantaş’ın “**Sümer (Zeytinburnu) Arazi Mülkiyeti Sorunu**” adlı tezidir. Kent sosyolojisiyle ilgili yapılan çalışmaların en yoğun olduğu dönem 1968 yılıdır.

¹¹⁴ Ruşen Keleş’den akt., Kartal, a.g.e., 49.

¹¹⁵ Ulack, Richard, “The Role of Urban Squatter Settlements”, Annals of the Association of American Geographers, vol. 68, no. 4, (Dec., 1978), pp. 535-550, p. 535.

¹¹⁶ Kartal, Kemal, a.g.e., s. 38.

¹¹⁷ Erman, Tahire, “The Politics of Squatter (*Gecekondu*) Studies in Turkey: The Changing Representation of Rural Migrants in the Academic Discourse”, Urban Studies, vol. 38, no. 7, pp. 983-1002, 2001, p. 985.

¹¹⁸ Karpat, Kemal H., Türkiye’de Toplumsal Dönüşüm, çev. Abdülkerim Sönmez, Metis Yay. Ankara, 2004, s. 107.

1960'lardaki nüfus artış oranı göz önüne alındığında, bu tür tezlerin özellikle bu yıllarda artış göstermesi açıklık kazanmaktadır. Yaşanan nüfus artışı gecekonduların yerleşmelerinin artışına, dolayısıyla arazi sorunlarına neden olmuştur. Richard Ullack'ın ifadesiyle, bu tür yerleşmeler genellikle gayri resmi yerleşmeler olup, kamusal arazilerin talanına dayalı olarak gerçekleşmektedir.¹¹⁹ Yine, Meral Tarhan'ın "**Gültepe Gecekondular Kesiminde Yerleşmeyi Belirleyen Etmenler**" ve Şenol Ekiz'in "**Zeytinburnu Nuripaşa Mahallesi Gecekondularında 1962-68 Yılları Süresince Tapu Durumundaki Değişmeler**" gibi tezlerde bu tür yerleşmelere neden olan faktörler açıklamaya çalışılmıştır.

"Kente göç edenler, önceden gelip yerleşen hemşehrilerinin çevrelerinde konutlarını inşa etmekte ve bir mekansal birim olarak kente eklemlenme sürecine girmektedirler."¹²⁰ Bu bağlamda, bu dönem çalışmalarında gecekonduların yerleşmelerinde görülen hemşehrilik ilişkileri de gecekondulaşmanın nedenlerinden biri olarak ele alınmıştır. Bu tür bir çalışmaya örnek olarak Doğan Ertan'ın "**Gecekondular Bölgesine Yerleşimde Akrabalık ve Hemşehriliğin Rolü Var mıdır?**" çalışması verilebilir.

İstanbul Üniversitesi Sosyoloji Bölümünde yapılan kent sosyolojisi çalışmalarında özellikle Zeytinburnu ilçesi ele alınmıştır. İstanbul'un o dönemde niceliksel anlamda yoğun göç alan semtlerinden biri olarak Zeytinburnu, gecekondulaşmanın da en çok görüldüğü semtlerinden biridir. Bu anlamda Zeytinburnu'nu inceleyen tezler ise, Fûl Öktem, "**İstanbul Vilayeti Gecekondular Bölgelerinden Zeytinburnu Kesiminin Nuripaşa Mahallesi Yerleşmeyi Belirleyen Etmenler**", Şenol Ekiz, "**Zeytinburnu Nuripaşa Mahallesi Gecekondularında 1962-68 Yılları Süresince Tapu Durumundaki Değişmeler**" adlı incelemeler verilebilir.

1974-76 yıllarında İstanbul Üniversitesi Sosyoloji Bölümünde kent sosyolojisi alanında çalışmalar yapılmamıştır. Bunun nedeni, bu yıllar arasında farklı çalışmalara ağırlık verilmesidir. Ancak bu yıllar içerisinde Hacettepe Üniversitesi sosyoloji

¹¹⁹ Ullack, Richard, a.g.e., s. 535. Gecekonduların sahiplerinin gayri resmi olarak elde ettikleri bu mekanlara farklı bir bakış açısıyla yaklaşan Rana Arslanoğlu ise Giddens'in yerel kimlik oluşturma çabaları bağlamında konuyu ele alarak mekansal birliktelik paralelinde yerelin inşası anlamında konuyu ele almaktadır. Arslanoğlu, Rana, a.g.e., s 212.

¹²⁰ Arslanoğlu, Rana, a.g.e., s. 211.

bölümünde kent sosyolojisi çalışmaları gerçekleştirilmiştir. Bu alanla ilgili çalışmalar gecekonduların sakinleri üzerine ve göç eden ailelerin kentleşmesi üzerine odaklanmaktadır.

1977 ve 80 yıllarında İstanbul üniversitesi sosyoloji bölümünde kent sosyoloji konusundaki çalışmalarda niceliksel anlamda bir artış olmuştur. Bu dönem kent sosyolojisi çalışmaları, kent sosyolojisiyle ilgili çalışmaları bulunan akademisyenlerin ve araştırmacıların çalışmaları üzerine temellenen, Şükrü Şayakçı'nın "**Ord. Prof. Dr. H.Z. Ülken'in 1931-1932 Yılları Arasında Yaptığı Şehir Sosyolojisi ile İlgili Çalışmalar**", Seyhan Sanı'nın "**Türkiye'deki İlk Şehircilik Hareketleri. (A. Agache-H. Elgötz - Lambert örneği)**", Erbay Bulvar'ın "**Ülkemizdeki Gecekondular Üzerine Üniversitelerimiz Mensuplarınca Yapılan Araştırmaların Derlenmesi**" gibi çalışmalar ile, kent sosyolojisi bibliyografyalarının incelendiği Nuray Öztürk'ün "**Türk Şehir Sosyolojisi Bibliyografyası (1969-1979)**" adlı incelemeden oluşur.

Anavatan Partisi'nin 1984-85 yıllarında çıkardığı gecekondular kanunları, gecekonduların sahiplerinin birden fazla kat çıkmasına olanak tanıyarak, gecekonduların apartmanlaşmasına neden olmuştur.¹²¹ Gecekonduların apartmanlaşması, beraberinde gecekonduların sahiplerinin yasal olarak kendilerini güvence altında bulmasıyla sonuçlanmıştır. Gecekondular kesiminde yaşanan bu tür değişimler, bu konuda yapılan çalışmalara da yansımıştır. Bu dönemde yapılan sosyoloji çalışmalarında kentleşme sorunu, üniversitelerin kurulu buldukları kentlerde yaşanan gecekondular sorunu, kent sosyolojisiyle ilgili çalışmaların değerlendirilmesi vb. gibi çalışmalar yapılmıştır. Bu dönemdeki gecekondular çalışmalarına ve üniversitelerin kurulu buldukları kentlerde yaşanan gecekondular sorunu ile ilgili çalışmalara örnek olarak ise, Sakine Esen'in, "**Yamanlar Mahallesi (Karşıyaka-İzmir), Gecekondularında Aile Yapısı ve Eğitim Durumu**", İbrahim Güngörmek'in "**Gecekondular Üzerine Bir Bibliyografya Denemesi**", Nizam Keleş'in "**İskenderun Yeni Mahalle Gecekondularının Sosyo-Ekonomik ve Sosyo-Kültürel Yapısı**" ve Engin Yeşil'in "**Elazığ'da Kentleşme ve Gecekondular Üzerinde Bir Araştırma**" adlı çalışmaları örnek olarak gösterilebilir.

Fırat Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nde bu dönem kent sosyolojisi çalışmalarında büyük bir artış yaşanmıştır. Bu artışın nedeni olarak, tez danışmanlarının

¹²¹ Erman, Tahire, a.g.e., s. 987.

etkisi gösterilebilir. Tez danışmanı olarak Dr. Sabri Çakır'ın konu seçiminde belirgin bir etkisi görülmektedir. Dr. Sabri Çakır'ın tez danışmanlığındaki kent sosyolojisiyle ilgili çalışmalarda, kente göç eden ailelerde yaşanan değişim ve yine bu ailelerde meydana gelen psikolojik etkilenme üzerine odaklanılmaktadır. Gecekondu üzerine odaklanan çalışmalar ise daha çok teorik içeriklere sahiptir. Ancak, farklı kentlerden Fırat Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'ne sosyoloji eğitimi almak için gelen bireylerin, kendi yaşam yerleri olan kentleri de incelemiş oldukları belirtilebilir.

1950'li ve 1960'lı yıllarda ülkemizde gerçekleşen kırsal alanlardan kentsel mekanlara olan göçte o dönemin siyasal ve ekonomik koşulları etkilidir. Ancak 1990'lı yıllarda ülkemizin doğu ve güneydoğu bölgelerinde, yaşanan terör olayları sonucunda bu bölgelerde yaşayan kırsal aileler ülkemizin batısında yer alan kentlere göç etmek zorunda kalmışlardır. Göç eden bu ailelerin kentleşmesinde daha önceki dönemlerde etkili olan hemşehrilik ilişkileri etkili olmaya devam etmiştir. Ancak bu kentleşme sürecinde ise kırsal aileler bir takım sosyal ve psikolojik sorunlarla karşılaşmışlardır. Bunların başında suç gelmektedir. Bu dönem çalışmalarına bakıldığında özellikle kentleşme ile ortaya çıkan olayların incelendiği görülmektedir.

2000'li yıllarda ise kent sosyolojisi alanındaki çalışmalar kentsel mekanlar üzerine odaklanmaktadır. Örneğin, Güldem Baykal'ın "**Taksim Meydanının Sembolik Analizi: Kamusal Mekan Üzerine Yarışan Görüşler**", Fatma Ekici'nin, "**Kent Ölçeğinde Orta Alt Sınıf Komşuluk Çevresi: Batıkent Örneği (Ankara)**", Şükrü Aslan'ın, "**Toplumsal Mücadeleler ve Kent: Bir Alan Örneği; Mustafa Kemal Mahallesi**" Maya Arıkanlı'nın, "**Kentsel Dönüşüm Sürecinde Gerilimler, Dinamikler ve Karanfilköy**" adlı çalışmaları örnek verilebilir. Bu dönemde kentsel merkezlerin dışında yer alan mekansal yerleşmelerin yerini metropolitan özellikler sergileyen uydu yerleşmeler almıştır. Uydu yerleşmeler lüks apartmanların veya konutların bulunduğu kentsel yerleşmelerdir. Diden Danış'ın "**Türkiye'de Uydu Yerleşmelerin Yaygınlaşması ve Bir Uydu Yerleşme Topluluğu: Bahçeşehir Araştırması**" bu türden bir konuya eğilen çalışmaya örnek olarak gösterilebilir. Bunların dışında kent sosyolojisi alanındaki çalışmalar daha önceki dönemlerde yapılmış olan çalışmalarla benzer özellikler sergilemektedir ki bu çalışmalar da suç (çocuk suçluluğu), gecekondu kesimi, kentleşme vb. ile ilgilidir.

16. KİMLİK SOSYOLOJİSİ ALANINDAKİ TEZLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Kimlik kavramı, bir kişinin ya da grubun/topluluğun, kendi niteliklerini, değerlerini, konumunu ve kökenini bilinçli kavrayışı olarak tanımlanabilir. Başka insanlarla olan benzerlikler üzerine kurulan sosyal kimlik ise, bireyi çok yakından ilgilendirir ve çeşitli yönlerden ona hizmet eder; bir grup tarafından tanınma, onaylanma, desteklenme ve üyelik verilme gibi.¹²² Bir başka ifadeyle kimlik kavramı, “bireyin geçmişle ilgili özdeşimlerini, bugünkü rollerini ve geleceğe yönelik arzularını yaratıcı bir biçimde bütünleştirmesi üzerine odaklanır. Bireyin geçmişinin sosyal tarihi ile bugünün ve geleceğin kültürel beklentileri arasında bağlantı kurar.”¹²³ Bireyin ya da topluluğun bir benlik oluşturma süreci, kendi değerlerini ve normlarını bilinçli bir şekilde kavrayarak oluşturduğu bir benlik sürecidir. Kimlik olgusu ya da kavramı modern döneme ait değildir. Antropoloji bilimine göre, geleneksel toplumlarda bir insanın kimliği oturmuş, değişmez ve durağan nitelikteydi. Kimlik, düşünce ve davranış alanını katı bir biçimde sınırlarken, insanın dünyadaki konumuna yön veren ve dinsel yaptırımlar getiren önceden tanımlanmış toplumsal roller ve geleneksel mitler sisteminin bir işleviydi.¹²⁴ Bu anlamda, geleneksel toplumda kimliğin belirleyici unsurları, toplumsal roller ve dinsel yaptırımlardır. Bireyler, toplumsal rollerin, dinsel yaptırımların bağlayıcılıkları ile kendilerini belirli bir grubun veya topluluğun birer üyesi olarak kabullenirken, aynı zamanda bir “biz” duygusunu bu topluluk bağlamında da yaratmış olurlar. Geleneksel toplumdaki sosyal rollerin ve dinsel yaptırımların dayatıcılığı toplumsal alanın da belirli kalıplarca şekillenip, bu kalıplar doğrultusunda hareket etme tarzıyla durağan bir yapının ortaya koymasına neden olmaktadır. Geleneksel toplumda “insan, bir avcı ve kabilenin üyesiydi ve hepsi de bundan ibaretti”¹²⁵ ve geleneksel toplum yapısında bir kimlik krizi ya da bunalımı gibi bir olgunun yaşanmasına da rastlanmamaktaydı.

¹²² Şimşek, Sefa, “Günümüzün Kimlik Sorunu ve Bu Sorunun Yaşandığı Temel Çatışma Eksenleri”, Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, yıl. 3, sayı. 3, Bursa, 2002, s. 31.

¹²³ a.g.e., s. 32.

¹²⁴ Kellner, Douglas, “Popüler Kültür ve Postmodern Kimliklerin İnşası”, çev. Gülcan Seçkin, Doğu-Batı Dergisi, yıl. 4, s. 15, Ankara, 2001/2, s. 195.

¹²⁵ a.g.e., s. 195.

Geleneksel değerlerin, toplumsal rollerin ve dinsel yaptırımların çözüldüğü dönem olarak modernitede ise kimlik, geleneksel toplum yapısındaki anlayıştan farklı özellikler sergiler. “Modernitede kimlik oldukça devingen, çok katlı, kişisel değişme ve yeniliklere açık hale gelmiştir.”¹²⁶ Modern dönemde, ulus devletlerin ortaya çıkması bireylerin kimlik inşasını da etkilemiştir. Bu anlamda “yeni devletlerin ‘ulus inşa etme’ politikalarında, gerçek, popüler bir milliyetçi coşku ile kitle iletişimi, eğitim sistemi, idari düzenlemeler v.b. yollarla sistematik (...) bir tarzda milliyetçi ideolojinin yaygınlaştırılmasını” sağlamıştır.¹²⁷ Modern dönemin bu önemli gelişmesi, bireylerin ve dolayısıyla toplulukların siyasal olarak ulus devlet sürecinde, bireysel ve grup kimliklerinin oluşumunda etkin hale gelmiştir. Bu süreç, kimliğin yaratılmasına ve devam etmesine sebebiyet vermektedir. Bunun yanında post-modern dönemde ise kimlik, modern toplumların büyüme ve karmaşıklaşmasının alabildiğine hız kazanmasının bir sonucu olarak, çok daha değişken ve kırılğan hale gelmiştir. Bu durumdaki post-modernite söylemi, kimlik kavramını sorunsallaştırır ve onun bir söylence ve bir yanılısama olduğun iddia eder.¹²⁸

Kimlik nosyonunun geleneksel, modern ve post-modern bağlamlarda açıklanması bir anlamda batıda bu nosyonun gelişim aşamalarının da açıklanmasıdır. Kimlik nosyonunun ölkemizdeki gelişimi ise farklı süreçlerle olmuştur. Kimlik üzerine incelemeler 1980’ler sonrasında yoğun olarak yapılmaya başlanmıştır. Bir başka ifadeyle, 1980’ler öncesi Türk sosyolojisi “sınıf ve tabakalaşma” ilişkileri üzerine yoğunlaşırken, daha sonraları etnisite, kimlik arayışı ve milletleşleme gibi yeni oluşumları soruştırmaya başlamıştır. Kimlik arayışı, aslında yalnızca bu döneme ait bir sorun da değildir. Tarihsel olarak bakıldığında kimlik yaratımı süreci, Osmanlı dönemine kadar uzanmaktadır. Bu dönemde kimlik olarak Osmanlılık düşüncesinin oluşturulma düşüncesinin gerileyişi, Türk kimlik anlayışının baskın bir unsur olarak da ortaya çıkmasına neden olmuştur.

Bireylerin davranışlarının kolayca biçimlendirilebilmesi, kimlik oluşumunun önemli bir parçasıdır. Çünkü, bireylerin toplumsal alanda yeniden biçimlendirilmesi, düşünce ve hayat tarzlarının da yeniden biçimlendirilmesi anlamını taşımaktadır.

¹²⁶ a.g.e., s. 195.

¹²⁷ Anderson, Benedict, Hayali Cemaatler, çev: İskender Savaşır, Metis Yay., Ankara, 1995, s. 129.

¹²⁸ a.g.e., s. 197.

Cumhuriyet döneminde coğrafi sınırlar dahilinde yeni bir kimlik oluşumu süreci başlamıştır. “Burada devlet, ulusun sınırlarını çizebiliyor, bu sınırların dışına taşılmadıkça da kolektif bütünün bir tehditle karşılaşmayacağı çerçeveyi belirliyor”du.¹²⁹ Belirlenen sınırlar, geçmiş dönemde olduğundan farklı olarak, siyasal, ekonomik ve toplumsal düzenlemeleri de gerektirecektir. Cumhuriyet dönemiyle oluşturulan yeni kimlik, siyasal ve eğitsel boyutlarıyla halka benimsetilmiştir. Ancak 1980’lerle birlikte dünya konjonktüründe yaşanan yeni toplumsal hareketler, modern sürecin sorgulanmasını içerdiği gibi, ulus devlet anlayışının yeniden ele alınmasını da getirmiştir. Bu yeni toplumsal hareketlerin ülkemizde de yansımaları sonucunda, ulus devlet nosyonu sorgulanmaya başlanmıştır.

Kimlik konusunda yapılan ilk sosyoloji tezi Ayşe Durakbaşa’nın "**Kemalist Kadın Kimliği’nin Oluşumu: Tarihsel-Kültürel Bir Perspektif**" adlı çalışmasıdır. Kadın kimliğinin Kemalist süreç bağlamında incelendiği bu çalışma, kadın ve kimlik üzerine odaklanmaktadır. Kimlik çalışmaları 1990 yıllarının ortalarından itibaren yoğunluk kazanmaktadır. Bu dönemde kimlik konusundaki araştırmaların ana eksenini, tarihsel bir perspektife dayanmakta, bu çalışmalar içerisinde örneğin, Kazak ve Özbek kimlikleri gibi farklı ulusların da kimlik oluşumu süreci ele alınmaktadır. Bu tezler özellikle, tezi hazırlayanların Türkiye’ye üniversite öğrenimlerini tamamlamak/devam ettirmek için gelenlerce yapılmıştır. Bu öğrencilerin kendi ülkelerine dair ulusal kimlik oluşumunu düşünsel bir kaygı içinde ele almaları, bu tür çalışmaları motive edici etkenlerdendir. Bunların yanında, kimlik nosyonunun tarihsel bağlamındaki ele alınışında farklı konular, örneğin İslamcılık gibi, kimlik nosyonunun açıklayıcıları olarak ele alınmıştır.

2000 yıllarında ise kimlik üzerine çalışmalar, etnisite ve küreselleşme bağlamında gerçekleşmiştir. Etnisite üzerine yapılan çalışmalara örnek olarak, Ayşegül Aydıngün’ün “**Etnik Kimlik Oluşumu Üzerine Yeniden Düşünmek: Türkiye ve Kazakistan’da Ahıska Türkleri Örneği**” ve Murat Öncül’ün “**Türkiye’de Etnik Kimlik ve Etnik Gruplar**” küresel çalışmalara örnek olarak ise, Havva Ferizat Hira’nın “**Globalleşme Sürecinde Yeni Kimlik Oluşumları**” ve Meltem Çakan’ın

¹²⁹ Keyder, Çağlar, “1990’larda Türkiye’de Modernleşmenin Doğrultusu”, Türkiye’de Modernleşme ve Ulusal Kimlik, haz. Sibel Bozdoğan ve Reşat Kasaba, çev. Nurettin Elhüseyni, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul, 1998, s. 34.

“Küreselleşme ve Küreselleşmenin Kültür/Kimlik Bağlamında Değerlendirilmesi”
adlı çalışmaları verilebilir.

17. KÖY SOSYOLOJİSİ ALANINDAKİ TEZLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Köy, tanımı itibariyle, nüfusu iki binden aşağı olan yerleşme birimidir. Cami, okul, otlak, bataklık gibi ortak malları bulunan, toplu veya dağınık evlerde oturan insanların, bağ, bahçe ve tarlaları ile birlikte tarımsal üretimi gerçekleştirdiği mekansal birlikteliklerdir.¹³⁰ Köy, bu tanımlama bağlamında, belirli bir nüfus oranının altında yer alan ve tarımsal üretimin gerçekleştirildiği mekandır. Sosyolojik araştırma açısından köy ya da köy toplulukları, “genelde tarımsal üretimle uğraşan, içinde buldukları toplum bütünüyle ortak çıkarları az olan, sınırlı ölçüde örgütlenmiş bulunan, birbirleri karşısında da güçlü özerklik eğilimleri gösteren; toplumsal çevreden çok doğal çevreyle yoğun ilişkilerde bulunan, birkaç düzine ile birkaç yüz arasında değişen sayıda hanelerden kurulu, belli ve özenle korunan sınırları bulunan topluluklardır.”¹³¹ Bir başka ifadeyle ise köy, “öteki topluluklardan ayrı coğrafi ve ekolojik alanda yerleşmesi, kendine özgü bir işgücü, toplumsal örgütü, kültür ve bir tarihi bulunan, kentten daha az nüfuslu insan birlikleridir.”¹³² Bu anlamda, köy sosyolojisi, farklı coğrafi ve sosyo-ekonomik yapılanmaya bağlı olarak oluşan kırsal alanlarla ilgili araştırmalarda bulunan bir sosyoloji disiplini. Köy sosyolojisi çalışmaları, kırsal alandaki yerleşmeler ve birliktelikler olarak oluşan yapılanma biçimleri ile, bu yapılanmaların sosyal, kültürel ve ekonomik yönlerine vurgu yaparak, buradaki yaşam ve üretim tarzları gibi unsurları incelemektedir. Doğan Ergun’un ifadesiyle, köy sosyolojisi, “köydeki değişmeyi izlemek ve açıklamaya çalışmaktır.”¹³³ Köy sosyolojisi çalışmaları, köydeki toplumsal yapılanma ve bu yapılanmanın işleyiş biçimi üzerine vurguda bulunmaktadır.

Türkdoğan’ın bildirdiğine göre, “ülkemizde sosyoloji araştırmalarının ilk örneğini köy monografileri teşkil eder. Köylülerimizin yaşam biçimi, ekonomik ve sosyal durumu araştırmacıların dikkatini daha çok çekmiş ve bu anlamda köy sosyolojisi çalışmaları/incelemleri, diğer sosyal araştırma alanlarına göre, ön sırayı

¹³⁰ Çağlar, Yücel, Köy, Köylülük ve Türkiye’de Köy Kalkınması Sorunu, TZD Yayınları, Ankara, s. 17.

¹³¹ Özankaya, Özer, Toplumbilim, Filiz Kitabevi, İstanbul, 1987, s. 219.

¹³² Arı, Oğuz, Köy Sosyolojisi Okuma Kitabı, Boğaziçi Üniversitesi Yayınları, İstanbul, 1986, s. 17.

¹³³ Ergun, Doğan, 100 Soruda Sosyoloji El Kitabı, Gerçek Yayınları, İstanbul, 1984, s. 148.

işgal etmiştir.”¹³⁴ Üniversitelerimizde yapılan sosyoloji tezleri niceliksel olarak incelendiğinde ise, köy sosyolojisi konusunda yapılan tezlerin diğer konulardaki tezlere oranla bir üstünlüğe sahip olduğu açığa çıkmaktadır.

Köy sosyolojisi alanında yapılan ilk sosyolojik araştırma (tez), 1955 yılında İstanbul Üniversitesi Sosyoloji Bölümü’nde Vecihe Akyol tarafından hazırlanan “**Altıntaş**” köyü üzerine olan monografik bir incelemedir. Köy sosyolojisi incelemelerinin özellikle İstanbul Üniversitesi Sosyoloji Bölümünde belirli periyotlarla gerçekleştirilmiş olduğu görülmektedir. Ancak, 1958-1963 tarihleri arasında herhangi bir bölümde köy sosyolojisi incelemesinde bulunulmamıştır. Bu durumun bir nedeni olarak, bu tarihlerde sosyoloji bölümlerinde farklı konulardaki çalışmalara odaklanılması gösterilebilir. Bu tarihlerden sonraki dönemlerde ise çalışmalar kronolojik bir düzen içinde devam etmektedir.

Bilindiği gibi 1960’ların ortası ve 1970’lerin başında Türkiye’de sosyal, ekonomik ve kültürel alanlarda yoğun değişimler meydana gelmiştir. Özellikle ekonomik alanda liberalleşme ve sanayileşme süreci etkin bir şekilde kendini göstermiş, buna bağlı olarak kentlerde kurulan fabrikalar kırsal alanlardaki bireylerin toplumsal hareketliliği için cazibe merkezleri haline almış; öte taraftan dönemin siyasal iktidarlarınca, kentlerin ekonomik odak noktaları haline getirilişi, kara yoluna dayalı ulaşım ağırlık verilmesi, kitle iletişim araçlarının yaygınlaştırılması ve yine bu dönemde köylerde traktör kullanımının teşvik edilişi, toprağa bağlı çalışan kesimlerin iş gücü anlamında kentsel mekanlarda yoğunlaşmalarına neden olmuştur. Bütün bu gelişmelerin, kırsal alanda yaşanan yapısal dönüşümleri incelemek ve çözümlenmek amacıyla bu dönemde köy sosyolojisi çalışmalarının artışına neden olduğu ifade edilebilir. Bu bağlamda, İstanbul Üniversitesi Sosyoloji Bölümü’nde, köy sosyolojisiyle ilgili 66 çalışma yapılmıştır. İstanbul Üniversitesi’nde köy sosyolojisi çalışmaları 1960’lı yıllarda özellikle monografik araştırmalar şeklinde ortaya çıkmışken, daha sonra ise köydeki sosyal ve ekonomik ilişkilere yönelik araştırmalar ile, köylerin karşılaştırmalı olarak incelemesine yönelik çalışmalar gerçekleştirilmiştir. Ancak yine, 1970’li yılların başında köy monografyaları düzenlendiği görülmektedir. Bu anlamda

¹³⁴ Türkoğan, Orhan, Çağdaş Türk Sosyolojisi. Araştırma, Yöntem ve Teknikler, Turan Kültür Vakfı Yayınları, İstanbul, 1995, s. 206.

yapılan çalışmalar, sosyolojik açılım olarak daha önceki yıllarda yapılan köy sosyoloji çalışmalarıyla benzerlikler sergilemektedir. Oysa bu dönemin sonunda ve 80'lerin başında, köy yaşantısında meydana gelen sosyal ve ekonomik değişiklikler üzerine teorik perspektiflere sahip çalışmalar ortaya çıkmaktadır. Bu süreçteki teorik çalışmaların bir bölümünde, köy envanterleri bağlamında Türkiye'nin coğrafi bölgeleri araştırılmaya çalışılmıştır. Öte taraftan teorik çalışmaların bir başka bölümünde ise, köy sosyolojisi ile ilgili çeşitli dergilerde yayınlanmış olan makaleler incelenmiştir.

1980'li yıllarla birlikte İstanbul Üniversitesi dışındaki üniversitelerde de köy sosyolojisi alanındaki çalışmalar yoğunlaşmıştır. Bu dönem köy sosyolojisi çalışmaları genel olarak, köyün yapısal olarak incelenmesi ve köy ailesinin yapısında meydana gelen değişimler bağlamında gerçekleştirilmiş, özellikle Hacettepe Üniversitesi sosyoloji bölümünde köylerin toplumsal yapısı üzerine çalışmalar yapılmıştır. Bunun yanında, Fırat Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nde ise 1986 yılından itibaren köy sosyolojisi çalışmaları ortaya çıkmıştır. Ancak belirtmelidir ki, bu üniversite bünyesinde, daha önceki dönemlerde de köy ile ilgili çalışmalar gerçekleştirilmesine rağmen, bu çalışmalar sosyoloji bölümü adı altında değil, fakat antropoloji bölümü adı altında yapılmış olan incelemelerden oluşmaktadır. Ayrıca, üniversitenin sosyoloji bölümü öncesi dönemdeki çalışmalar, sosyal-antropoloji ağırlıklı araştırmaları içermektedir. Bu nedenle, daha önceki dönemde yapılan çalışmalar sosyoloji bölümünün çatısı altında olmadığından, burada yalnızca sosyoloji bölümünün kuruluşunu takip eden yıllardaki köy çalışmaları ele alınmıştır. Fırat Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nün kuruluşunu takip eden yıllar içerisinde ise köy sosyolojisi çalışmalarının yoğunlaştığı merkez Elazığ kenti olmuş, kent ve çevresindeki diğer kentlere bağlı köylerin sistematik olarak incelenmesine dayalı çalışmalar gerçekleştirilmiştir. Aynı zamanda, 1980'li yıllarda köy sosyolojisi alanındaki çalışmalarda Fırat Üniversitesi'nin niceliksek anlamda belirli bir üstünlüğü bulunmaktadır. Üniversitenin sosyoloji bölümünde, alandaki çalışmaların tez danışmanlığında ise Hilmi Karaboran etkin bir konumdadır. Fakat belirtmelidir ki, Hilmi Karaboran, Fırat Üniversitesi Coğrafya Bölümü öğretim üyesi olarak görev yapmıştır. Oysa sosyoloji bölümü öğrencilerinin de tez danışmanlığında da bulunmuştur. Tez danışmanlığı sırasında yürütülen çalışmalarda Elazığ kenti civarındaki

köyler ile Türkiye'nin değişik kent ve köylerinin sosyo-ekonomik ve kültürel yönleri incelenmiştir. Hilmi Karaboran'ın tez danışmanlığının yanı sıra yine bu dönemde sosyoloji bölümünde toplumsal değişme üzerine inceleme ve araştırmalarda bulunan Zeki Erdoğan'ın da sıkça tez danışmanlığı yaptığı görülmektedir. Zeki Erdoğan'ın tez danışmanlığında bulunduğu köy sosyolojisi çalışmalarında ise, köylerde yaşanan sosyal yapı ve değişimler üzerine odaklanılmıştır.

İstanbul, Hacettepe ve Fırat Üniversiteleri yanında, 1989 ve 1992 yılları arasında Orta Doğu Teknik Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nde de köy sosyolojisi çalışmalarında bir artış saptanmaktadır. Bilindiği gibi, ülkemizde köylerde meydana gelen yapısal değişimler, köy sosyal ve ekonomik hayatına yansımaları kadar, değişime direnen unsurları da beraberinde getirmesi açısından önemlidir. Bu bağlamda, Orta Doğu Teknik Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nden Çoşkun Gülen, "**Dönüşen ya da Direnen Köylülük: Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde İki Köyün Analizi**" adlı tezi ile, bu değişimi ve bu değişime direnen unsurları, Bahattin Akşit danışmanlığında ele almıştır. Bunun dışında yine bu üniversitede, Ankara'nın köylerinde meydana gelen değişimler üzerine çalışmalar yapılmıştır.

1990'lı yıllarda ise köy sosyolojisi çalışmaları İnönü ve Fırat Üniversitelerinin Sosyoloji Bölümleri'nde köyün sosyo-ekonomik özellikleri ile köy monografileri bağlamında incelenmiştir. Her iki üniversitenin sosyoloji bölümlerinde yapılan çalışmalar, üniversitelerin kurulu buldukları kentlerin çevrelerindeki köylerin incelenmesine dayalı olduğu kadar, bu üniversitelere sosyoloji öğrenimini gerçekleştirmek için gelen öğrencilerin inceleme yapmak için kendi bölgelerini seçmelerine bağlı olarak diğer kentlerdeki köylerle de ilgilidir. İnönü Üniversitesi'nde bu konu ile ilgili olarak yürütülen tezlerin danışmanlığında Vehbi Bayhan ve Mehmet Yalvaç isimleri ön plana çıkmaktadır. Her iki öğretim üyesi de, köy sosyolojisi alanında daha önceki formasyon dönemlerinde araştırma ve incelemelerde bulunmalarına rağmen, bu tür çalışmaların tez danışmanlıklarını yürütmüşlerdir. Ayrıca, tez öğrencilerinin konu belirlenmesinde, tez danışmanları olarak bu öğretim üyelerinin belirleyici oldukları görülmektedir. Her iki üniversite de yapılan çalışmaların geneli göz önüne alındığında, önceki dönemlerde yapılan incelemelerde olduğundan farklı bir özellik de kendini göstermektedir. Bunun yanında, önceki dönemlerde olduğu gibi,

köyün monografik incelenmesi, sosyo-kültürel ve ekonomik özellikleri ile bu alandaki değişimler bağlamında araştırmalar yapılmıştır. Aynı zamanda bu üniversitelerdeki çalışmalarda Türkiye'nin Doğu Bölgesindeki neredeyse tüm köyler incelenmiştir.

Önceki dönemlerine ek olarak, 90'lı yıllarda, Hacettepe Üniversitesinde köy sosyolojisi alanında, köyün yapısal özelliklerinin, sosyal ve antropolojik açılardan incelenmesinden oluşan tezler hazırlanmıştır. Bu türden çalışmaların Hacettepe Üniversitesinde yapılmasında ana unsur olarak, belirtilen diğer üniversitelerde olduğu gibi, tez danışmanının etkisi gösterilebilir. Özellikle toplumsal yapı ve değişme üzerine çalışmaları bulunan Cihat Özönder'in söz konusu çalışmalarda etkisi bulunmaktadır. Bunların dışında bölümdeki çalışmalar içinde, Yusuf Bağcı'nın ülkemizde bir dönem özellikle güneydoğu ve doğu bölgesinde geniş tarımsal topraklara sahip olan ağalık sistemini inceleyen "**Toprak Ağalığı ve Kırsal Dönüşüm: Adıyaman İli Boztepe Köyü Vak'a İncelemesi**" adlı tezi, ülkemiz köylerindeki sosyal gerçeklik hakkında yapılan önemli bir çalışma olarak anılmalıdır. Zira bilindiği üzere, toprak ağalığı, kırsal alanda çalışan ırgatların köylerden kentsel mekanlara olan göçlerinin artmasındaki unsurların en önemlilerindedir. Dolayısıyla, ağalık sistemi, netice itibariyle kırsal ailelerin de topraklarına sahip olunmasını getirdiğinden, geçimlik ekonomiden yararlanan ailelerin bu sisteme bağlı olmasını zorunlu kılmaktadır. Bu zorunluluk ile birlikte de kırsal alanda çalışmakta olan ailelerin, ekonomik girdi anlamında ellerinde hiçbir şeyin bulunmaması, ancak kentlerde kurulan fabrikaların cazipliği, söz konusu ailelerin bu sistemin dışında yer almalarını da bir taraftan zorunlu kılmaktadır. Bu sayede, buradaki aileler ya da köylüler kentlere göçe zorlanmış bulunmaktadır.

2000 ve 2001 yılları arasında İnönü ve Fırat Üniversitelerinde, köy sosyolojisi çalışmaları alanında tekrar büyük bir artış gözlemlenmektedir. Ancak, yapılan araştırmalar incelendiğinde, geçmiş dönemlerde yapılan çalışmalardan farklı bir özelliğin bulunmadığı açığa çıkmaktadır. Bu çalışmalar ağırlıklı olarak monografik incelemelerden oluşmaktadır.

Köy sosyolojisi alanında yapılan çalışmalar genel olarak değerlendirildiğinde, yapılan çalışmaların monografik incelemelerden oluştuğu ve bu incelemelere gösterilen ilginin devamlı surette korunduğu saptanmaktadır. Köy monografileri dışında ise, köyün sosyal, ekonomik ve kültürel yapılarını içeren konuların yapılan araştırmalar arasında

çoğunlukta olduğu görünmektedir. Bilindiği gibi, Türkiye’de özellikle 1980’lerde zirve noktasına ulaşan terör olayları, doğu ve güneydoğu bölgesinde bulunan köylü kesiminin kentlere olan göçünde hızlandırıcı bir etken olmuştur. Fakat 80’li ve 90’lı yıllarda yapılan köy sosyolojisi çalışmalarında terör olaylarına hiçbir şekilde değinilmemiştir. Bu durum, alandaki çalışmaların eksik bir yönü oluşturduğu gibi, güncel olayların bu alan dahilinde çalışılmadığının da bir göstergesi konumundadır. Sosyoloji bilimi, sonuç itibarıyla, toplumsal alanda meydana gelen değişimleri ve bu değişimlerin hangi faktörler tarafından gerçekleştiğinin nedenlerini ve sonuçlarını ele alan bir disiplin olarak ana hatlarıyla tarif edilirse, terör olaylarını araştıran çalışmaların da, bu disiplin içinde ele alınmasının gerekli olduğu açıktır.

18. KURUMLAR (KURULUŞLAR) SOSYOLOJİSİ ALANINDAKİ TEZLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Kurum, “önemli bir sosyal gereksinimi ya da işlevi karşılamaya yönelik birbirleriyle ilişkili, organize olmuş, normlar, sosyal ilişki ve rollerden oluşan bir bütün”dür.¹³⁵ Bir sosyal kurumun oluşmasında sosyal ilişki ve buna bağlı oluşturulacak olan normlar ağı, bireylerin ya da kişilerin temel gereksinimlerini karşılamada etkilidir. Bu anlamda, “kurumlar temel davranış tarzlarıdır; birlikte bulunan kişiler kurumlar yoluyla bir takım işler gerçekleştirirler. Kurumlar oldukça sürekli bir içeriğe sahiptir.”¹³⁶ Kurumun verilen bu tanımı doğrultusunda onun toplumsal bir özelliğe sahip olduğunu, oluşturulan kurumların da bir toplumsal birliktelik olacağı ifade edilebilir. Bu bağlamda kurumlar sosyolojisi, toplumsal bir bütün olarak birbirine bağlı kılınan kurumların bir incelenmesini içermektedir. Sosyal grup ise, belirli bir amaç ya da hedef doğrultusunda bir araya gelen insanların bu hedef ya da amaca bilinçli bir şekilde varmak için hareket ettikleri sosyal birliktelik olarak adlandırılabilir. Ancak burada önemli olan nokta, bireylerin gereksinimlerini karşılarken, ortak bir amaç gözetilip, bunun bilinçli bir şekilde yerine getirilmesidir. Grup, bu sayede, bir yığın veya kitleden farklılaşmaktadır.

¹³⁵ Kızılcılık; Erjem, a.g.e., s, 267.

¹³⁶ Fichter’den aktaran, Kızılcılık; Erjem, a.g.e., 267.

Kurumlar sosyolojisi alanında yapılan çalışmalar genel olarak devlet tarafından kurulmuş olan kuruluşların incelenmesine dayalıdır. Ancak burada dikkat edilemesi gereken nokta, tez konularında adı geçen kuruluşların birer kurum olarak değerlendirildiğidir. Bu alanla ilgili yapılan ilk çalışma, 1987 yılında Boğaziçi Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nden Nurcan Kuleli'nin "**Geleneksel Osmanlı Şehrindeki Vakıf Kurumu Üzerine Bir Çalışma**" adlı tezidir. Vakıflarla ilgili yapılan bir diğer çalışma ise, Sakarya Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nden Rahmi Tatlısu'nun "**Vakıflar ve Toplumsal Fonksiyonları**" adlı incelemesidir. Diğer incelemeler ise genel olarak Sosyal Sigortalar, Çocuk Esirgeme ve belediyeler üzerine odaklanan çalışmalardır. Bu türden çalışmalarda, kurumların yapısal olarak iç işleyişlerinin incelendiği görülmektedir. Yapılan tezlere örnek olarak ise, Zuhul Akbayır'ın "**Karamürsel Çocuk Esirgeme Kurumuna Bağlı Yuva Çocuklarının Psiko-Sosyal Gelişmeleri**", Cumhure Muslu'nun "**Sosyol Sigortalar Kurumu Salihli Huzurevi Yaşlılarının Psiko-Sosyal Sorunları**", Hasan Hüseyin Tekin'in "**Kentleşme Sürecinde Belediyelerin Sorunları Üzerine Sosyolojik Bir İnceleme**" ve Kadri Tekdemir'in "**Yerel Yönetimlerde Belediyelerin Mali Sorunları ve Çözüm Politikaları**" verilebilir.

Gruplar sosyolojisi alanında ise bir çalışma yapılmıştır. Bu çalışmada Fırat üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nden Özcan Akın'ın "**Farklı Sosyo-Ekonomik ve Kültürel Grupların Etkileşimi (Elazığ Cumhuriyet Mah. Örneği)**" adlı tezidir.

19. KÜRESELLEŞME VE MODERNİZM/POST-MODERNİZM KONULU TEZLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Küreselleşme 1980'lerde gündeme gelen bir oluşumdur. Bir süreç olarak değerlendirilebilecek olan küreselleşme, 1990'lı yıllarda ise sosyal bilimler alanında belirgin bir şekilde tartışılır hale gelmiştir. Öte yandan belirtmelidir ki, küreselleşme, farklı düşünürler tarafından farklı şekillerde tanımlanmış olduğu gibi, bu tanımlarda genel olarak bir birliktelik yoktur. Keyman bu konudaki tartışmaların üç ana eksen çerçevesinde değerlendirileceğini belirtir. Buna göre, "neoliberal söyleme karşı olarak geliştirilen ve ulusal kalkınma anlayışı çerçevesinde hem milliyetçi hem de devletçi ideoloji bağlamında değerlendirme yapan görüşler... küreselleşmeyi, Batı değerleri

temelinde homojenleşme bağlamında hem uygarlaşmanın hem de bölgesel düzeyde gelişmenin bir aracı olarak değerlendiren ve kültürel emperyalizmin yeni bir versiyonu olarak görenler ... küreselleşmeyi kendi içinde bağımsız olarak gören ve tamamen ekonomik sürece indirgeyen bir görüşü ileri sürenler.”¹³⁷

Küreselleşme alanında yapılan tezlerde farklı konular bağlamında bu sürecin ele alındığı görülmektedir. Kimlik, sanayileşme, eğitim alanı ve yoksulluk çerçevesinde küreselleşme değerlendirilmiştir. Bu tezler bir anlamda, Fuat Keyman’ın ifade ettiği sınıflamada içerilebilecek tezlerdir. Küreselleşme konulu tezlere örnek olarak ise, Mehmet Aysoy’un “**Küresel Sosyoloji; Sosyolojide Küreselleşme Çalışmalarına Eleştirel Bir Yaklaşım**”, Selda Batar’ın “**Küreselleşme ve Kültürel Emperyalizm**”, Hürrem Ağırman’ın “**Globalleşme ve Yeni Sömürgecilik**” ve Güzin Saygı’nın “**Küreselleşme ve Popüler Kültürün İnsan Hayatına Olumlu ve Olumsuz Etkileri**” adlı incelemeleri verilebilir. Bu çalışmalardan Selda Batar ve Hürrem Ağırman’ın tez danışmanı Mahmut Atay’dır. Her iki tez de küreselleşme sürecini negatif bir durum olarak ele almaktadır ve bu durum bir anlamda hem tez danışmanının hem de tez yazarlarının süreci algılama durumları ile bir paralellik göstermektedir.

Postmodernizm ise Batı’da özellikle İkinci Dünya Savaşı sonrasında yaşananlar bağlamında ortaya çıkan bir oluşumdur ve kimi düşünürler tarafından modernizmin bir devamı olarak görülmekteyken, diğer bazı düşünürler tarafından ise modernizmden ayrı ve onun çeşitli şekillerde aşıldığı bir durum olarak görülür. Modernizm ve postmodernizm konularında yapılan tezlerde, postmodernizmin açıklanması çabası yanında, Türkiye’de yaşanan modernleşme süreci ile İslamcılık ve kimlik konuları bağlamlarında tezler yapılmıştır. Bu konuda yapılan ilk tez, Selçuk Üniversitesi’nden Ahmet Özkiraz’ın “**Modernleşme Teorileri ve Postmodern Durum**” adlı tezdur. 1990’lı yılların ortalarında Türkiye’de modernleşme sürecinin ele alındığı incelemeler ve araştırmalar yapılmıştır. Bu türden tezlere örnek olarak Alev Erkilet Başer’in “**Orta Doğu’da Modernleşme ve İslami Hareketler: Türkiye, Mısır, İran**”, Muharrem Memişsevil’in “**Türkiye’nin Modernleşme Sürecinde Kamu Bürokrasisinin Rolü: Türkiye’de Demokrasinin İki Boyutu: ‘Modernleştiriciler’ ve ‘Seçilmişler’**”, Nazmi

¹³⁷ Keyman’dan akt., Baran, Aylin Görgün, “Küreselleşme Sürecinde Sosyolojinin Yeri”, Sorgulanan Sosyoloji, ed. Çağatay Özdemir, Eylül Yayınları, Ankara, tarihsiz, s. 43.

Avcı'nın "**Türkiye'de Modernleşme Açısından Din-Kültür-Siyaset (1839-1960)**"; Huriğül Eken'in "**Modernizm ve Postmodernizmde Kültürel Kimlik Olgusunun Ele Alınışı**", Gülsüm Yılmaz'ın "**Postmodernizm ve Eğitim**" ve Murat Yılmaz'ın "**Postmodernizm ve Popüler Kültür**" adlı tezleri gösterilebilir.

20. MEDİKAL SOSYOLOJİ ALANINDAKİ TEZLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Medikal sosyoloji hastalıkların sosyal boyutlarıyla ilgilenen bir sosyoloji dalıdır. Bu bağlamda bu sosyoloji alanı, hastalıklara karşı tutumları, hastalıkların dağılımını, hastalıkların toplum yapısıyla ilişkisi gibi konularla ilgilenir. Bu sosyoloji dalında aynı zamanda hastanelerin örgütsel yapısı, hastalarla ilgili görevlilerin (doktor, hemşire, hasta bakıcı) sosyal rolleri incelenir.¹³⁸ Medikal sosyoloji, bireylerin olduğu gibi toplumların da hastalık ile ilgili inançları ve tutumları üzerinde durmaktadır. Bunların yanı sıra, hastalıklı bireylerin toplum içerisindeki durumu ve toplum içerisinde istatistiksel dağılımı gibi konular bu alan içerisinde çalışılmaktadır. Türk sosyolojisinde medikal sosyoloji ve ya bir diğer adıyla tıp sosyolojisi çalışmaları 1960 yılından itibaren yapılmaya başlanmıştır. Ancak bu çalışmalar tıp alanında uzmanlaşmış akademisyenler tarafından gerçekleştirilmiş olup, bu türden çalışmalarda "hastalık" sosyal boyutuyla incelenmiş fakat hastalıkla ilişkili psikolojik, sosyal ve kültürel etmenler birer yan unsur olarak kullanılmıştır.¹³⁹

Medikal sosyoloji alanında yapılan ilk sosyoloji tezi Burhan Kök'ün "**Ruh Sağlığı Dispanserlerinin Halka Sağlık ve Sosyal Alandaki Hizmetleri**" adlı çalışmasıdır. Alandaki bir diğer tez ise, 1971 yılında Güneş Öztuna'nın "**Mediko-Sosyolojik Açısından Beyin Göçlerinin Sebeplerinin Analizi**" adlı çalışmasıdır.

1980'li ve 90'lı yıllarda, Fırat Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nde medikal sosyoloji alanındaki tezlerde, Elazığ kentinde bulunan hastanelerin incelenmesi yapılmıştır. 70 ve 80 yıllarında ülkemizde yaşanan göçün medikal sosyoloji bağlamında incelenmesi ise ancak 90'lı yılların ortasından itibaren söz konusu olmaya başlamıştır. Sezgin Kızılcılık'ın "**Kırsal Kesim ve Kentsel Kesimdeki Sağlık Sisteminin**

¹³⁸ Kızılcılık, Erjen, a.g.e., s. 415.

¹³⁹ Türkdoğan, a.g.e., s. 293.

Sosyolojik Açıdan Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi” çalışması bu sorunun incelenmesine örnek olarak gösterilebilir.

1990’lı yıllar medikal sosyoloji tezlerinde, incelenen konular bağlamında bir çeşitliği beraberinde getirmiştir. Örneğin sağlık sorunu, aile, kentlileşme, toplumsal göç ve kadın bağlamında incelemeler yapılmıştır. Bu türden tezlere örnek olarak, Erdoğan Sürat’ın “**Tıbbi Sosyoloji**”, Özden Eren’in “**Türkiye’de Otistik Çocukların Aile Yapıları Üzerine Sosyolojik Bir İnceleme**”, Önder Can’ın “**Kentlileşme Sürecinde Ailenin Sağlığa Bakış Açısı**” tezleri verilebilir. 2000 yıllarında ise daha önceki dönemdeki tezlere benzer tezlerin yapıldığı görülmektedir.

21. ÖRGÜT SOSYOLOJİSİ ALANINDAKİ TEZLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Örgüt, “iş bölümü, fonksiyonların belirlenmesi, yetki ve sorumluluğun basamaklaştırılması yoluyla; açıkça belirlenmiş, ortak bir amacın gerçekleştirilmesi için belli sayıdaki kişilerin aktivitelerinin akılcı bir şekilde koordine edilmesi” olarak tanımlanabilir.¹⁴⁰ Örgütün, bu anlamda, ayırıcı özelliği, belirli bir grup içerisinde yer alan bireylerin gerçekleştirecekleri faaliyetleri, akılcı ve planlanmış bir iş bölümü içerisinde, belirli bir koordinasyon aracılığıyla yerine getirilmesine imkan sağlamasıdır.

Örgüt sosyolojisi konulu tezlerin geneline bakıldığında, Türkiye’deki yerel yönetimlerin ve vakıfların incelendiği görülmektedir. Yerel yönetimlerin incelendiği tezler, özellikle Ege Üniversitesi Sosyoloji Bölümü’nde yoğunlaşmaktadır. Ege Üniversitesi’nden Nevin Sayılı’nın “**Yerel Yönetimlerin Halkla İlişkilerinde Rol Oynayan Sosyal Faktörler**”(1993) ve Emin Yiğit’in “**Yerel Yönetimlerin Hizmet Politikalarında Toplumsal Etkiler ve Beklentiler**”(1996) adlı yüksek lisans çalışmaları, yerel yönetimler ile halk arasındaki ilişkiyi inceleyen çalışmalar olarak ön plana çıkmaktadırlar. Ercan Tatlıdil’in tez danışmanlığında yürütülmüş olan bu çalışmalarda, tez danışmanın, tez konusunun belirlenmesi noktasında bir etkisi olduğu söylenebilir. Yerel yönetimler ile ilgili çalışmalarda tez danışmanın etkisinin yanı sıra, 1990’lı yıllarda ülkemizde yerel yönetim faaliyetlerine yönelik olarak geliştirilen yerel gündem faaliyetlerinin de bir etkisinin bulunduğu belirtilebilir. Yerel yönetimler ile halk

¹⁴⁰ Kızılcılık, Erjem, a.g.e., s. 321.

arasındaki bağı genişlemesinde önemli bir fonksiyona sahip olan, dolayısıyla, bu gibi faaliyetler ile birlikte yerel yönetimler ve halk arasındaki ilişkinin kapsamının genişlemesine olanak tanıyan yerel gündem faaliyetleri, bu türden çalışmaların bu yıllar içerisinde gerçekleştirilmesinde belirgin bir etkide bulunmaktadır.

Örgüt sosyolojisi alanındaki çalışmalarda bir diğer konu alanı ise, vakıflar üzerine yapılan tezlerle gündeme gelmektedir. Vakıflar, bilindiği üzere, tarihsel anlamda ülkemizde önemli toplumsal ve ekonomik etkileri bulunan örgütlerdendir. Vakıflar üzerine odaklanan tezler, vakıfların özellikle sosyal temelleri ve toplumsal fonksiyonları üzerinde durmaktadır. Bu türden tezlere örnek olarak ise, Mehmet Ay'ın "**Sosyo-Ekonomik Açıdan Vakıflar**" (1998) ve Fatih Demir'in, "**Türkiye'de Vakıfların Sosyo-Ekonomik Yapıya Etkileri ve Elazığ'da Vakıflar: Orta-Öğretim Öğrenci Yurdundaki Öğrencilerin Sosyo-Ekonomik Sorunları Üzerine Sosyolojik Bir Araştırma**" adlı çalışmaları verilebilir. Vakıfların, öğrenimini sürdüren öğrencilere sosyal ve ekonomik yönden çeşitli olanaklar sağlaması gibi, toplumsal yaşantıda da belirgin bir faaliyet alanına sahip olması, bu türden çalışmaların yapılmasına kaynaklık etmiştir.

Örgüt sosyolojisi alanında yapılan diğer çalışmalar ise, farklı bağlamlar etrafında konunun incelenmesine olanak sağlamışlardır. Bu tür çalışmalar, kamu ve özel sektörlerdeki idari yapılanmalar ile bu türden yapılanmaların iç işleyişlerinin araştırılması, kentleşme sürecinde oynadıkları roller vb. gibi konular üzerinedir.

22. POPÜLER KÜLTÜR KONULU TEZLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Popüler kültür, popüler olan, halka ya da kitleye atfedilen yapı etmeler olarak tanımlanmaktadır. Ancak Nazife Güngör'e göre popüler kültürün halka atfedilmesinin bir sorun olduğu, halk olarak tanımlananın kitleye mi, yoksa işçi sınıfına mı yönelik olduğu tartışmalı bir noktadır.¹⁴¹ Popüler kültürü işçi sınıfına yönelik olarak tanımlayanlar, işçi sınıfını toplumdaki üretim ilişkilerinin her düzeyinde yer alan ve toplumsal yaşamın devamında merkezi bir yere sahip olan kesim olarak ele almaktadırlar. O halde, onun ürettiği kültür de, toplumda aynı ölçüde merkezi bir

¹⁴¹ Güngör, Nazife, "Popüler Kültür Çıkmazı", Popüler Kültür ve İktidar, ed. Nazife Güngör, Vadi Yayınları, Ankara, 1999, s. 8.

konumda bulunmaktadır.”¹⁴² Popüler kültürü, kitle kültürüyle eş konumda tanımlayanlar ise, özellikle Frankfurt Okulu’ndan Teodor Adorno ve Max Horkheimer, bu anlamda popüler kültürü olumsuz bir olgu olarak değerlendirirler. Onlara göre, “kitle iletişim araçlarınınca dağıtılan popüler kültür unsurlarıyla homojen bir kültürel ortam yaratılmaktadır.”¹⁴³ Böyle bir kültür, halk kavramını, kendi ideali doğrultusunda yeniden yaratır: Sahte kişiliklerinde bile benzer olan, kültür endüstrisinin gereklerine uymak için biçimlenmemiş, bütünüyle homojen olan bireyler kitlesi.¹⁴⁴ Homojen bir kültürel ortam yaratılması süreci, yine Frankfurt Okulu’ndan Herbert Marcuse’un ifadesiyle, bireylerin “tek boyutlu insan” haline gelmesiyle sonuçlanmaktadır. Bu bağlamda, popüler kültür, ister halk ya da işçi sınıfına ait bir kültür, istenirse de kitle kültürü olarak tanımlansın, asıl anlamda popüler kültür, İrfan Erdoğan’ın ifadesiyle, kullanım ve tüketim kültürüdür: Kullanım ve tüketim, popülerlerin üretiminin ilk safhasından son safhasına kadar her safhada vardır.”¹⁴⁵

Popüler kültür çalışmaları, her ne kadar Batı’da tarihsel anlamda 1960’lar ve 1970’lerde metodolojik anlamda incelenmeye başlanmış olsa da, ülkemizde yeni bir inceleme alanını oluşturmaktadır. Ülkemizde bu konuda yapılan çalışmaların yakın bir dönemde yapılmasının nedeni olarak, kitle iletişim araçlarının 1980’li yıllardan itibaren yaygınlaşmaya başlaması, 1990’lı yıllarla birlikte ise bu yaygınlaşmanın doruk noktasına ulaşması neden olarak gösterilebilir. Aynı zamanda kitlesel tüketimin belirgin bir şekilde artış göstermesiyle alandaki çalışmaları beslemiştir. Popüler kültür konusuyla ilgili yapılan ilk tezler 1985 yılında, Orta Doğu Teknik Üniversitesi Sosyoloji Bölümü’nden Arkaç Oloran’ın “**Popüler Kültür Üzerine Edebiyatın Eleştirel Bir Yeniden Değerlendirilmesi: Öznelliğin Kuruluşunda Bir Sinema Örneği**” ve Boğaziçi Üniversitesi Sosyoloji Bölümü’nden Nuran Yavuz’un “**Popülerize Edilmiş Olan Kültür: TAN’ın Dünyası**” adlı teorik incelemelerdir. Ancak bu yıldan itibaren 1997 yılına kadar olan süre zarfında herhangi bir tez yapılmamıştır. Bunun da nedeni olarak yukarıda ifade edilen, 1990’lı yıllarda popüler

¹⁴² a.g.e., s. 11.

¹⁴³ Korkmaz, Alemdar, “Popüler Kültür: Kültür Alanında Egemenlik ve Mücadele”, Popüler Kültür ve İktidar, Vadi Yayınları, Ankara, 1999, s. 15.

¹⁴⁴ Bennet, Tonny, “Popüler ve Popüler Kültür Politikası”, Popüler Kültür ve İktidar, çev. Taşkın Kızılok, Vadi Yayınları, Ankara, 1999, s. 68.

¹⁴⁵ Erdoğan, İrfan, a.g.e., s. 22.

üretimin ve yaşam tarzının doruk noktasına ulaşması gösterilebilir. 1990'lı ve 2000'li yıllardaki popüler kültür incelemeleri, popüler kültür ile iktidar, kitle iletişim araçları, sanat, edebiyat ve siyaset bağlamında yapılan teorik çalışmalardır. Bu türden çalışmalara, Hacettepe Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nden Aslı Yakın'ın "**Popüler Kültür ve Cumhuriyet Dönemi Popüler Aşk Edebiyatı: Kerime Nadir Romanları**", Sakarya Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nden Kenan Çağan'ın "**Popüler Kültür ve Sanat**" ve Berna Sırakaya'nın "**Popüler Kültür ve Medya**" ve Fırat Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nden "**Popüler Kültür ve İktidar**" konulu tezleri örnek olarak verilebilir.

23. SİYASET SOSYOLOJİSİ ALANINDAKİ TEZLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Siyaset sosyolojisi, "siyaset kurumunu ve onun toplumun diğer kurumlarıyla ilişkilerini inceleyen sosyoloji dalıdır."¹⁴⁶ Toplumun diğer kurumlarıyla ilişkisi içinde siyaset sosyolojisi, siyaset bilimiyle aynı konu alanının -siyaset konusunun- paylaşılmasına, dolayısıyla araştırma ve inceleme sınırlarının belirsizleşmesine neden olmaktadır. Bir başka ifadeyle, "siyasal sosyolojinin ve siyaset biliminin aynı inceleme nesnesi üzerine eğilmeleri iki disiplin arasındaki sınırı muğlaklaştırdığı gibi, kapsamalarını da hemen hemen aynı kılmaktadır. Bu durumun en önemli sebebi, siyasal sosyolojinin çıkış noktası itibarıyla sosyolojinin bir dalı olduğu kadar, bugün sosyoloji gibi bir genel sosyal bilim haline gelmiş olan çağdaş siyaset biliminin de bir ögesi sayılmasıdır."¹⁴⁷ Ancak Richard Bendix ve S. M. Lipset'in de ifadesiyle, "siyaset bilimi gibi siyaset sosyolojisi de iktidarın toplumdaki dağılımı ve kullanımı ile ilgilenir. Fakat siyaset sosyolojisi, siyaset biliminden farklı olarak, iktidar dağılımının ve kullanımının ilişkin olduğu kurumsal yönlerle uğraşmaz; bunları veri alır. Bu açıdan siyaset sosyolojisi toplumu hareket noktası alır ve toplumun devleti nasıl etkilediğini araştırır. Oysa siyaset bilimi devletten hareketle devletin toplumu nasıl etkilediğini irdeler."¹⁴⁸

¹⁴⁶ Kızılcıçelik, Erjem, a.g.e., s. 368.

¹⁴⁷ Sarıbay, Ali Yaşar, Siyasal Sosyoloji, Der Yayınları, İstanbul, 1998, s. 13.

¹⁴⁸ Bendix'ten akt., Sarıbay, a.g.e., s. 14.

Siyaset bilimi gibi siyasal sosyolojinin de inceleme alanı, “seçimler, partiler, siyasal hareketler, hükümetler, güç, siyasal sistemlerden” oluşmaktadır.¹⁴⁹

Siyaset sosyolojisi alanında yapılan ilk tez 1946 yılında İstanbul Üniversitesi’nden Kemal Türkan’ın Osmanlı Devlet yapısını incelediği, “**Osmanlı İmparatorluğu'nda Devlet Teşkilatı**” adlı çalışmadır. Bu yıldan itibaren siyaset sosyolojisi alanında uzun zaman tezler yapılmamıştır. Gerek 1945-50 gerek 50-60 yılları arasında ülkemiz siyasal alanında önemli değişiklikler meydana gelmesine rağmen, bu türden değişiklikleri inceleyen çalışmalarda bulunulmamıştır. Örneğin 1945 yılında Demokrat Parti’nin popülist söylemlerle seçimleri birinci parti olarak kazanması, 1960 yılında yaşanan askeri darbe vb. gibi bir takım siyasal olayların bir şekilde bu dönem tezlerine yansımış olması beklenebilir bir durumdur. Ancak 1970 yıllarında dahi bu türden konular ele alınmamıştır.

1960’ların ilk döneminde siyaset sosyolojisi konusunda yapılan tezlerde tarihsel yönelimli çalışmaların ağırlık kazandığı gözlenmektedir. Bu tür tezler, Osmanlı siyasal yapısı, Jön Türkler gibi siyasal olarak Osmanlı İmparatorluğu’nun son dönemini incelemektedir. Bu türden incelemeler, Oya Baydar’ın “**Osmanlı İmparatorluğu'nun Kuruluşundan Çöküşüne Kadar Toprak Siyaseti**” ve İsmail Sarıca’nın “**Jön Türklerin Siyasal, Toplumsal ve Bilimsel Düşünceleri**”dir. 1968 ve 1969 yılında yapılan tezlerde ise, 68 yılında ülkemizde yaşanan gençlik hareketlerinin incelenmesi yapılmıştır. Bu türden tezlerin oluşumunda/tez konusu seçiminde, dönemin yaşanan olaylarının etkili olduğu belirtilebilir. Her ne kadar daha önceki yıllarda günün siyasal olayları tezlerde bir yansıma bulmasa da, bu yıllar (1968-1969) içerisinde yapılan tezlerde gündemin bir şekilde takip edilmekte olduğu ifade edilebilir. Bu tezlere örnek olarak, Selma Barış’ın “**1968 Haziran Öğrenci Hareketleri Karşısında Teknik Üniversite Öğretim Üyelerinin Tavrı**”, Mehmet Akçınar’ın “**Haziran 1968 Öğrenci Hareketleri Üzerine Öğretim Üyelerinin Tavrı**” ve Ergin Temizsoy’un “**Cumhuriyet'ten Bugüne Türkiye'de Öğrenci Hareketleri (1923-1969)**” çalışmaları verilebilir.

1970-71 yıllarında siyaset sosyolojisi alanındaki incelemelerde uygulamalı sosyolojik çalışmaların , 74 yılından itibaren ise ülkemizdeki kimi siyasi ve askeri

¹⁴⁹ Kızılcılık, Erjem, a.g.e, s. 368.

şahsiyetlerin vermiş oldukları demeçlerin içerik analizinin yapıldığı görülmektedir. Bu türden çalışmalar ise, Şükran Kurt'un "**CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit'in Demeçleri: 18 Kasım 1974–1975**", Emel Ündeğer'in "**CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit'in 14 Eylül 1975 ve 1 Nisan 1976 Tarihleri Arasında Verdiği Demeçler ve Yankıları**", Halid Sertel Kavakoğlu, "**Bülent Ecevit'in 14 Mart 1965–24 Ağustos 1965 Tarihleri Arasındaki Makalelerinin İncelenmesi**" ve Turgay Temuçin'in "**Süleyman Demirel'in Kullandığı Kelimeler**" adlı tezleri verilebilir. 1980 yıllarında ise siyaset sosyolojisi alanında yapılan tezlerde yoğunluk teorik incelemelerde olup, bu türden çalışmalarda, hem yurt içindeki siyasal yeniden yapılanmalara veya modernleşme çabalarının ele alındığı hem yurt dışından bazı ülkelerin siyasal özelliklerinin incelendiği görülmektedir. Özellikle bu dönemde ülkemizde oluşan İslamcılık hareketi, Batılılaşma sürecimizin yeniden ele alınması gibi konular, entelektüel ve akademik tartışmalar içerisinde ele alınmaktaydı. Bu türden konuların siyaset sosyolojisi bağlamında değerlendirildiği tezler ise, Oya Açıklan'ın "**Modernizm/Batıcılık vs Fundemantalizm/İslamcılık: Türkiye'de İki İslamcı Dönemin Analizi**", Doğan Tılıç'ın "**İran'daki Devrimde Dinin ve Ulemanın Rolü**" ve Mesut Yeğen'in "**Siyasal Birleşme ve Devlet: Cumhuriyet Dönemi Türkiye'sinde Toprak Reformu**"dur.

1990'lı ve 2000'li yıllarda yapılan tezlerde diğer dönemlere nazaran farklı konular bağlamlarında tezler yapıldığı gibi, dönemseller gelişmelerin de bu yıllar içerisinde siyaset sosyolojisi ile bağlantılı olarak işlendiği, tarihsel olarak da, Cumhuriyet öncesi ve sonrasının yönetim şekilleri ve politik şahsiyetlerin düşünceleri ve yöntemleri bağlamında çalışmaların yapıldığı belirtilebilir.

24. SOSYAL ANTROPOLOJİ ALANINDAKİ TEZLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

"Antropoloji insanın kökenini, evrimini, biyolojik özelliklerini, toplumsal ve kültürel yönlerini inceleyen bir bilim dalıdır."¹⁵⁰ Antropoloji, bu anlamda, yazılı tarih öncesi dönemde insanın biyolojik özelliklerinin ve buna bağlı olarak kökeninin araştırılmasına yönelik bir çabayı içermektedir. Wells'in ifadesiyle antropoloji, "insanın

¹⁵⁰ Kızılcılık, Erjem, a.g.e., s. 33.

ilk kez ne zaman ve nasıl ortaya çıktığını, geçmiş zamanlarda yeryüzünde yaşamış insanların bizden farklı olup olmadığını araştırır.”¹⁵¹ Sosyal antropoloji ise, “ilkel ya da uygar olsun, tüm çağdaş insanların nasıl yaşadıklarını inceler.”¹⁵² Antropoloji biliminin bir alt dalı olarak ortaya çıkan sosyal antropolojinin araştırma nesnesi, geçmiş dönemlerde ya da günümüzde yaşayan toplumların yaşam tarzları, örf, adet ve gelenekleri, kültürel anlamda ortaya konulan maddi ya da manevi unsurlardır. Türkiye’de sosyal antropoloji çalışmaları Antropoloji Enstitüsü’nden (k. 1925) Kemal Güngör’ün *Doğu Anadolu Yörüklerinin Sosyal Antropolojik İncelemesi* adlı çalışmasıyla başlamıştır.¹⁵³ Daha sonraki dönemde ise Şevket Aziz Kansu’nun İstanbul Üniversitesi’nde yapmış olduğu çalışmalarla bir araştırma alanı olarak yaygınlaşmaya başlayan sosyal antropoloji, yine Şevket Aziz Kansu’nun Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi’nde Antropoloji Bölüm başkanlığına atanmasıyla birlikte kurumsallaşmaya başlamıştır. Türk sosyal antropoloji çalışmaları 1940 ile 1960 yılları arasında belirgin şekilde gelişme kaydetmiştir. Bu yıllar arasındaki sosyal antropolojik çalışmalar, alan araştırmalarına dayalı olarak yapılan köy çalışmaları, sosyal antropoloji derslerini de etkilemiştir.¹⁵⁴ Bu dönem köy araştırmaları Niyazi Berkes, Behice Boran, İbrahim Yasa gibi sosyoloji kökenli hocalar tarafından yapılan incelemelerin yanı sıra, İstanbul Üniversitesi Sosyoloji Bölümü’nden Hilmi Ziya Ülken ve Mümtaz Turhan’ın çalışmalarını kapsamaktadır. 1960 ve 70’li yıllarda ise, sosyal bilim incelemeleri ve araştırmaları belirgin bir artış kaydetmiştir. Bu artışın nedeni Türkdoğan’a göre, niceliksel tekniklerin sosyal antropologlarca veri toplamaya yönelik olarak kullanılması, kent hayatının, Türk folklorüne yönelik olarak araştırmalarının yeniden ilgi odağı haline gelmesidir.¹⁵⁵

Sosyoloji bölümlerinde sosyal antropolojik ilk çalışma, İstanbul Üniversitesi Sosyoloji Bölümü’nden Baykan Sezer’in doktora çalışması olan “**Doğuda Yerleşik ve Göçebe Toplumların Sosyolojik Özellikleri Üzerine Bir Deneme**” adlı incelemedir. Doğu toplumlarının karakteristiği olarak adlandırılacak yerleşik ve göçebe

¹⁵¹ Calvin Wells’ten akt., Kızılcıkelik, Erjem, a.g.e, s. 33.

¹⁵² a.g.e., s. 34.

¹⁵³ Magnarella, Paul, J., Türkdoğan, Orhan, “The Development of Turkish Social Anthropology”, *Current Anthropology*, vol. 17, no. 2, (Jun., 1976), s. 265.

¹⁵⁴ a.g.e., s. 266.

¹⁵⁵ a.g.e., s. 267.

topluluklar üzerine olan bu araştırma, sosyolojik özellikleri bağlamında sosyal antropolojik bir inceleme niteliğindedir. Bu dönemde aynı zamanda Beritan ve Ertuşi aşiretleri üzerine sosyal antropolojik araştırmalar yapılmıştır. Aşiretlerin geleneksel, kültürel ve sosyal yaşantıları üzerine odaklanan bu çalışmalar, bir anlamda göçebe hayatın ülkemizde anlaşılmasına yönelik teorik çabaları içermektedir. 1980'lerin sonunda ise bu tür çalışmalar Fırat Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nde yaygın bir halde yapılmaya başlanmıştır.¹⁵⁶ Bu tür çalışmaların özellikle bu bölümde ve bu dönemde yapılmasında, toplumsal değişme ve aile üzerine çalışmaları da bulunan Halil Narmanlı, Celalettin İçmeli ve Selahattin Solmaz gibi bölüm hocalarının tez konusu seçimindeki etkisinin bulunduğu ifade edilebilir. Bu dönem çalışmalarında özellikle Elazığ kenti ile diğer kentlerde yaşanan, köylerde evlenme, çocuk yetiştirme anlayışları ile ilgili adetler üzerine odaklanılan çalışmalar yapılmıştır. Bu türden çalışmalara örnek olarak, Ümran Arserim'in "**Siverek'te Kirvelik Geleneği ve Bu Geleneğin Sosyal, Kültürel, Ekonomik Fonksiyonları**", Salkım Eşe'nin "**İlbistanlı Köyünde (Kadirli-Adana) Evlenme ve Düğün Adetleri**", Zeynep Kılıçarslan'ın "**Elazığ'da Düğün Adet ve Gelenekleri**", Salih Baksı'nın "**Gürçeşme'de (Tokat-Niksar) Düğün Adetleri ve Gelenekleri**" ve Saliha Yüksel'in "**Elazığ'ın Dilek Köyü'nde Annelik, Doğum ve Çocuk Yetiştirme İle İlgili Adet ve İnanmalar**" adlı çalışmalar verilebilir.

1990 yıllarında yapılan sosyal antropolojik tezlerde, tez öğrencilerinin ekonomik, kültürel ve sosyal bağlarıyla (yaşadıkları kentler vb.) ilgilidir. Bu dönemdeki çalışmalara örnek olarak; Fırat Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nden Ferruh Uzakgide'nin "**Yeşilbağcılar Kasabası'nda (Yatağan-Muğla) Evlenme ve Evlenmeye İlişkin Tutumlar**", Süheyla Güven'nin "**Denizli'de Düğün Adet ve Gelenekleri**", Yusuf Gökbudak'ın "**Aydın İli Bozdoğan İlçesi Koyuncular Köyü'nde Evlenme Adetleri**", Ali Sonuç'un "**Çobanlı'da (Kâhta) Kirvelik**", Hacettepe Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nden Nader Es Davachi'nin "**İran-Demaved Şehri, Üre Köyünün Sosyal ve Kültürel Yapısı İle Gelenekleri**", Hüseyin Fekrazad'nin "**İrak Türkmenlerinden Yemutların Sosyo-Kültürel Yapıları**", Nesrin Türkaslan'nın

¹⁵⁶ Fırat Üniversitesi Sosyoloji Bölümü resmi olarak 1986 yılında kurulmuş olmasına karşılık, daha önceki dönemler Antropoloji Bölümü adı altında sosyolojik araştırma ve incelemeler de yapılmaktaydı. Bu dönem çalışmaları özellikle Elazığ kenti ve çevresinde bulunan köylerin düğün adetleri, gelenekleri ve kültürel yaşantıları üzerine odaklanan çalışmaları içermekteydi.

“Bursa İlinde Meskun Bulgaristan Göçmenlerinin Etno-Sosyolojik İncelenmesi” ve Halim Çavuşoğlu’nun **“Bursa’da Yerleşik Yugoslavya-Makedonya Göçmenlerinin Sosyo-Kültürel Yapısı ve Sosyal Bünye ile Bütünleşme Durumu”**, Sakarya Üniversitesi Sosyoloji Bölümü’nden Ubeydullah Ozan’ın **“Kız Kaçırma Geleneğinin Sosyo-Kültürel Temelleri (Kırkarmut ve Özbey Köyleri Örneği)”** adlı çalışmalar verilebilir.

2000 yıllarında yapılan tezler ise, 80’li ve 90’lı yıllarda yapılan sosyal antropolojik tezlerle benzer yapısal özellikler sergilemektedir. Bu anlamda, köyler ve şehirlerde yaşayan toplulukların yaşam tarzları ile, bu yaşam tarzlarına bağlı oluşan kültürel unsurlar üzerine odaklanan çalışmalar yapılmıştır.

25. SUÇ SOSYOLOJİSİ ALANINDAKİ TEZLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Sosyolojinin bir alt disiplini olan suç sosyolojisinin inceleme nesnesi olarak suç, “toplumda gruplar ve kurumlar arasındaki mevcut organizasyonu bozan, gruplar arası dayanışma bağını koparan ve sosyal yapıyı temelinden sarsan bir sosyal problem” olarak tanımlanabilir.¹⁵⁷ Suç, bu anlamda, sosyal bir problem olarak, kurumların ve grupların oluşturdukları bağlardan, normlardan sapma olarak, diğer sapkın davranışlardan biridir. Başka bir ifadeyle suç, diğer sapma davranışları gibi toplumun değer ve normlarına aykırı düşen bir eylemdir.¹⁵⁸ Toplumsal normların dışında, kurallar dizgesi olarak yasaların oluşturucusu konumunda bulunan yasa koyucunun koymuş olduğu hükümlere de uymama, bu kanunlar dışında hareket etme suç olarak sayılmaktadır. Çünkü yasa koyucu, hukuksal yaptırımlar ile toplumsal sistemin düzenini sağlamayı amaç edinir.

Belirli bir toplumda suç oluşturan birçok olay bulunmaktadır. Bu olaylardan bazıları adam öldürme, kan gütme ya da kan davası vb. olarak sıralanabilir. Suç eylemlerinden biri olarak kan gütme ya da kan davası ülkemizde en çok görülen eylemlerden biridir. “Kökeninde ‘öç almak’ arzusu bulunan kan gütme olayları, eskiden uygulanan ‘kisas’ geleneğinin günümüze kadar intikal etmiş bir biçimi”¹⁵⁹ olarak

¹⁵⁷ İçli’den aktaran Kızılcelik, Erjem, a.g.e, s. 402.

¹⁵⁸ a.g.e.,s. 402.

¹⁵⁹ Tezcan’dan akt., Sefa Şimşek, Törelere Aynasında Doğu-Batı, Asa Yayınları, Bursa, 2000, s. 55.

tanımlanabilir. Kan davası olayları ülkemizin daha çok güneydoğu, doğu ve kuzeydoğu bölgelerinde gerçekleşmektedir. Kan davasının bu bölgelerde gerçekleşmesinin sosyal ve ekonomik nedenleri bulunmaktadır. Ekonomik nedenler “toprak yetersizliği ve bu toprak yetersizliği ile ilgili meydana gelen kavgalar ve yine bu nedene bağlı olarak hızlı nüfus artışı ve eldeki toprağın sürekli daha küçük parçalara bölünmesini zorunlu kılan miras sistemidir”¹⁶⁰. Sosyal nedenler ise, “ırza geçme, kız kaçırma ve zina gibi kadınlara yönelik olaylar, erkeklik taslama ve dedikodu”¹⁶¹ vb. faktörler ile açıklanabilir. Adam öldürme, kan davası, ırza geçme vb. eylemler, suçta neden olan eylemler dizgesidir. Suç davranışının açıklanması amacıyla klasik, coğrafi, biyolojik ve psikolojik vb. teoriler ortaya konulmuştur. Bu teorilerden psikolojik ekole göre suçlu, “zihinsel yetersizliği nedeniyle davranışlarının sonucunu bilmeyen kişidir ve bu nedenle suç eylemi ortaya çıkmaktadır. Biyolojik ekol, suçu biyolojik temelli olarak fiziksel özelliklere göre açıkladığı gibi, sosyolojik ekol de suçun, suç teşkil eden hareketleri belirleyen süreçlere bağlı olduğunu; bu süreçlerin ise, kültür ihtilafları, rekabet, sosyal tabakalaşma, siyasal, dinsel ve ekonomik ideolojiler, nüfus yoğunluğu, işsizlik” vd. olduğunu belirtir.”¹⁶² Suç eylemi toplumsal ve hukuksal anlamda değer ve normlardan sapma davranışı olarak değerlendirildiğinde, bu tür eylemlere hukuksal plandaki tepki ise cezadır. Ceza, suç eyleminin ortadan kaldırılmasını, engellenmesini sağlayan “sosyal kontrol” mekanizmalarıdır. Suçun, toplumsal değer ve normlarla olan ilişkisi, suç olgusunun sosyoloji disipliniyle olan ilişkisine de olanak tanımaktadır. Bu bağlamda, suç sosyolojisi, “suçu sosyal bir olgu olarak ele alan ve suça neden olan faktörleri inceleyen sosyolojinin alt disiplini”¹⁶³.

Suç sosyolojisi konusundaki ilk çalışma, 1943 yılında İstanbul Üniversitesi’nden Rahik Taşçıoğlu’nun “**Cürümlerde İctimai Amiller Hakkında Bir Deneme**” adlı tezidir. İşlenen suçların toplumsal tabanının/bağlantısının incelendiği bu çalışma bir anlamda ülkemiz üniversitelerinin sosyoloji bölümlerinde yapılan suç sosyolojisi konulu tezlerin de teorik öncülü sayılabilir. Suç sosyolojisi alanındaki bir diğer inceleme ise, sosyal normlardan kopma ile ekonomik, toplumsal, kültürel faktörlere bağlı olarak

¹⁶⁰ Şimşek, Sefa, a.g.e., s.63.

¹⁶¹ Şimşek, Sefa, a.g.e., s.63.

¹⁶² Kızılçelik, Erjem, a.g.e., s. 401.

¹⁶³ a.g.e., s. 400.

sonuçlanan intihar olaylarına yönelik Atlan Eserpek'in 1960 yılında yapmış olduğu "**Sosyal Bir Olgu Olarak İntihar**" çalışmadır. 1966 yılında ise suç sosyolojisi konusunda yapılan çalışmalarda cezaevleri üzerine odaklanılmıştır. Cezaevi odaklı bu çalışmalarda, araştırmayı gerçekleştiren kişiler kendi kentlerinde bulunan cezaevlerini incelemektedirler. Bu çalışmalar ise, Ersan Çelen'in "**Muş Ceza ve Tutuklu Evi**", Uğur Arkan'ın "**Tekirdağ Cezaevi İncelenmesi**" ve İbrahim Gündüz'ün "**Dalaman Yeni Tip Cezaevi Hükümlüleri Hakkında Yapılan Sosyolojik Bir Araştırma**"dır.

1967 yılında Ali Rıza Ertürk'ün "**Suçluluk Sorunun Sosyo-Ekonomik Açısından İncelenmesi**" çalışması, suçluluğun ortaya çıkmasına neden olan sosyal ve ekonomik faktörlerin açıklanmasına yönelik teorik bir incelemedir. Bu yıldan itibaren 1983 yılına kadar olan dönemde suç sosyolojisi konusunda herhangi bir çalışma yapılamamıştır. Bu dönem içerisinde suç sosyolojisi alanında çalışma yapılmamasının nedeni olarak kent ve aile sosyolojisi konusundaki çalışmalara yönelinmiş olması gösterilebilir.

80'li yıllarda suç sosyolojisi konusunda yapılan çalışmalarda yapısal farklılıklar bulunmaktadır. Bu dönem çalışmaları suça neden olan faktörlerden çok, çocuk ve kadın bağlamında suç incelemeleri ile terör olayları bağlamındaki sosyal şiddet konulu incelemelerden oluşmaktadır. Bunun yanı sıra, kan davası ya da kan gütme olayı ile çeşitli medya organlarında haber olarak sunulan suçluluk olayları üzerine eğilen teorik ve uygulamalı çalışmalar da yapılmış olduğu gibi, yine bu dönemde intiharın ülkemizdeki coğrafi bölgelere göre dağılımını inceleyen bir çalışma da yapılmıştır. Tülin İçli tarafından Hacettepe Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nde Nihat Nirun danışmanlığında yapılan "**Türkiye'de İntiharların Bölgesel Dağılımı**" adlı inceleme, Tülin İçli açısından bir anlamda bu alanda uzmanlaşmasına neden olan çalışmadır. Daha sonraki dönemlerde tez danışmanlığı da yapan Tülin İçli, yönettiği tezlerde sık sık bu konuya dönmüştür. Orta Doğu Teknik Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nde bu dönemde, Ernest İbnugun'un "**Suçluluğun Sosyolojik Karakteristiği:Nijerya Örneği**" ve Khamis Saleh'in "**İsrail'deki Etnik Farklılık ve Suç**" adlı çalışmaları ise bu bölümde araştırmada bulunanların kendi ülkeleri bağlamında suç sosyolojisi konusunda yapmış oldukları incelemelere örnek olarak gösterilebilir. Çocuk suçluluğu konusunda yapılan tezler, çocuk suçluluğunu inceleyen teorik nitelikli çalışmalar olduğu gibi, aynı zamanda suçlu çocukların ıslahevlerindeki durumunu araştıran ampirik nitelikteki

çalışmalarıdır. Bu anlamda, Suzan Çataloluk'un "**Çocuk Suçluluğu**", Çetin Beslen'in "**Çocuk Suçluluğu Üzerine Elazığ İslahevi'nde Sosyolojik Bir Araştırma**", Bahriye Kaya'nın "**Elazığ Çocuk İslahevi'ndeki Suçlu Çocuklar (Suça İtilme Nedenleri)**" ve Aylin Ok'un "**Kurumlar ve Suçlu Çocuklar**" adlı çalışmaları çocuk suçluluğu alanında yapılan incelemelere örnek olarak gösterilebilir. Kadın ve suç arasındaki ilişkinin araştırılmasında ise bu dönemde kadın suçlular ön planda yer almaktadır. Bu konuda yapılan çalışma ise, Perihan Irmak'ın "**Kadın Mahkumlar Problemine Genel Bir Bakış: Elazığ Cezaevi'ndeki Kadın Mahkumlar Örneği**"dir. Gazetelerde yer alan intihar ve adam öldürme olaylarına örnek olarak, Hülya Güven'in "**Hürriyet ve Milliyet Gazetelerinde 1983-1987 Tarihleri Arasında Yayınlanan İntihar Olaylarının Sosyolojik Analizi**" ve Kadriye Özdemir'in "**Milliyet ve Hürriyet Gazetelerinde Yayınlanan Adam Öldürme Olaylarının Sosyolojik Analizi**" verilebilir. Her iki çalışmanın da tez danışmanı toplumsal değişme alanında çalışmaları bulunan Zeki Erdoğan'dır. Sosyal şiddet adı altında incelenen terör konulu tezlere örnek olarak ise, F. Ahmet Avşar'ın "**Anarşi ve Terör Konusunda Sosyo-Psikolojik Bir İnceleme**" adlı incelemesi verilebilir.

1990 yıllarında suç sosyolojisi konusunda yapılan çalışmalarda daha önceki dönemde yapılan çalışmalarda olduğu gibi kadın, çocuk ve basında suç konulu tezler yapılmıştır. Ancak bazı konular bağlamında bu dönem çalışmaları önceki dönemden farklılıklar sergilemektedir. Kentleşme çerçevesinde suç ve suç olgusu sıklıkla tezlere konu olmasının yanı sıra, dindarlık ve aile ile suç arasındaki ilişki incelenmiştir. Kadın suçluluğu konusuna eğilen tezler olarak, Tülin İçli danışmanlığında Aslıhan Öğün'ün "**Kadın Suçluluğunun Sosyo-Kültürel Konuyla ve Bu Konumdaki Değişimlerle İlişkisi: Sivas Yarı Açık Kadın Cezaevinde Bir Uygulama**" adlı incelemesi örnek olarak verilebilir. Aslıhan Öğün daha sonraki incelemelerini bu konu dahilinde gerçekleştirmiş ve tez danışmanı olduğu dönemde suç konusuna ilgili çalışmaların danışmanlığını yapmıştır. Kadın ve suç arasındaki incelemelerin bu dönemlerde artış göstermesinde, dönem itibariyle artan akademi içi ve akademi dışı kadın araştırmalarının etkili olduğu söylenebilir. Suçun kentleşme ile ilişkisini ele alan tezler ise, Sezgin Kızılcık'ın "**Sanayileşme ve Kentleşme Süreci İle Ortaya Çıkan Bazı Sosyal Problemlerin Suça Etkisi Üzerine Sosyolojik Düzeyde Teorik Bir Çalışma**",

Saadettin İzkan'ın “**Türkiye'de Toplumsal Değişme ve Kentleşme Sürecinde Suç ve Suçluluk Olgusuna Sosyolojik Bir Yaklaşım**”, Mehmet Dönmez'in “**Şehirleşme ve Suç**” ve Hatice Çivril'in “**Kentleşmenin Suça Etkisi**” adlı çalışmalarınıdır.

2000 yıllarında suç sosyolojisi konusunda intihar ve çocuk suçluluğu konulu tezlerde belirgin bir artış gözlenmektedir. İntihar ile ilgili tezler bu dönemde özellikle Fırat Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nde yoğunlaşmıştır. Bu bölümde, daha önceki dönemlerde suç sosyolojisi konusunda araştırmaları bulunan Uğur Kabasakal'ın, tez konusu seçiminde etkisi olmuştur. Yapılan tezlerin geneline bakıldığında, tez danışmanı olarak göze çarpan isim Uğur Kabasakal gözükmektedir. Çocuk suçluluğu çalışmaları ise aile ve kent ile ilişki çerçevesinde ele alınan çalışmalar olup, aynı zamanda çocukların topluma kazandırılması ile çocukları suça iten unsurlar üzerinde durulmuştur. Bu tür çalışmalara örnek olarak verilebilecek tezler ise, Mahfuz Altun'un “**Çocukları suça iten psikolojik ve sosyolojik faktörler**”, Ezgi Germeç'in “**Suçlu Çocukların Yeniden Topluma Kazandırılması**”, Mevlüt Öz'ün “**Kentleşme ve çocuk suçluluğu**” ve Gülizar Işık'ın “**Çocuk Suçluluğunda Ailenin Etkileri:Elazığ İslahevi Örneği**” adlı çalışmalarınıdır.

26. TOPLUMSAL YAPI VE TOPLUMSAL DEĞİŞME KONULU TEZLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Değişme, “bir bütünün öğelerinde, öğeler arasındaki ilişkilerin yapısında daha önceki durumlara göre farklılık gözlenmesidir.”¹⁶⁴ Toplumsal değişme ise, “toplumsal ilişkilerde, ilişkilerin kalıplaşmış biçimi olan kurumlarda ve toplumsal yapıdaki başkalaşma veya farklılaşmadır.”¹⁶⁵ Bir başka ifadeyle toplumsal değişme, “toplumsal yapının ve onu oluşturan toplumsal ilişkiler ağının ve bu ilişkileri belirleyen toplumsal kurumların değişmesi”¹⁶⁶ olarak tanımlanabilir. Bir sosyolog için ise toplumsal değişme, “toplumsal yapıda meydana gelen önemli değişiklikler anlamını taşımaktadır.”¹⁶⁷ “Toplumsal değişimin gerçekleşme bağlamını ve nüvesini oluşturan toplumsal yapı”

¹⁶⁴ Güvenç, Bozkurt, Sosyal ve Kültürel Değişme, Hacettepe Üniversitesi Yayınları, Ankara, 1976, s. 197.

¹⁶⁵ Kocacık, Faruk, Toplumbilim Ders Notları, Cumhuriyet Üniversitesi Yayınları, no. 84, Mart 2000, Sivas, s. 134.

¹⁶⁶ Tezcan, Mahmut, Toplumsal Değişme ve Eğitim, A.Ü.E.B.F.Yayınları, Ankara, 1994, s. 191.

¹⁶⁷ Kızılcıkelik, Erjem, a.g.e., s. 372.

ise, “iç içe girmiş ve aynı zamanda birbirinden bağımsız parçaların oluşturduğu bir sistem” olarak tanımlanmaktadır.¹⁶⁸ Toplumsal yapı ve sistemler değişme içerisindedirler. Değişme, ileriye ya da geriye doğru olabileceği gibi, bazen yönü belirsiz bir süreç de olabilir. Aynı zamanda, toplumsal alandaki değişmeler, politik, ekonomik ve kültürel alanlarda yaşanabilir. Bunun yanında, Kızılcelik’in de belirttiği gibi, “değişme sürecinde toplumlar, birçok sorun yaşayabilirler. Yani, yenilikler her zaman kolayca benimsenmez ve uygulanmaz. Dolayısıyla, her değişimin bir maliyetinin olduğu söylenebilir ve değişmeler olumlu sonuçlara yol açabileceği gibi, olumsuz sonuçlara da sebebiyet verebilirler.”¹⁶⁹ Değişme ve bununla bağlantılı olarak, toplumsal değişimin neliği ve ne şekilde gerçekleştiği üzerine yapılan incelemeler, toplumsal değişimin anlaşılmasına yönelik sosyolojik çabaları oluşturmaktadır.

Toplumsal değişme konulu ilk tez, İstanbul Üniversitesi Sosyoloji Bölümü’nden Handan Nazlı’nın 1928 yılında yapmış olduğu “**Tekamül-i İctimaiyenin Harp ve Sulh Safhaları**” adlı çalışmadır. Teorik bir içeriğe sahip olan bu inceleme, toplumsal değişimin savaş ve barış durumunda aldığı şekil üzerinde odaklanmaktadır.

1968 yılından 1979 yılına kadar olan dönemde, toplumsal değişme ile ilgili olan sosyolojik tezlerin, kronolojik olarak düzenli bir şekilde gerçekleştirildiği görülmektedir. Bu dönemde, göçmenler, dış göç ve iç göçler gibi makro sosyolojik konulu incelemelerin yanı sıra, teorik ve uygulamalı sosyolojik araştırmalar da yapılmıştır. Toplumsal değişme ile ilgili teorik çalışmalarda daha çok, cumhuriyet Türkiye’sindeki batılılaşma hareketinin toplumsal yapıya etkisinin araştırıldığı ve Mannheim’dan yola çıkılarak kültürel değişmeler sorunun üzerinde durulduğu görülmektedir. Toplumsal değişme üzerine hazırlanan uygulamalı sosyolojik araştırmalara örnek olarak ise “**Orta Anadolu Linyit İşletmelerinin Çayırhan Yöresinden Çektiği İşçiler Üzerinde Ne Gibi Sosyo-Ekonomik Etkiler Yapabilmiştir**”(1975) ve “**Sütlüce Köyünün Sosyo-Ekonomik Gelişmesine Traktör ve Elektriğin Katkısı**”(1977) adlı çalışmalar gösterilebilir.

¹⁶⁸ Poloma, Margeret M., Çağdaş Sosyoloji Kuramları, çev: Hayriye Erbaş, Gündoğan Yayınları, Ankara, 1993, s. 150.

¹⁶⁹ Kızılcelik, Erjem, a.g.e, s. 373.

Toplumsal değişmenin incelendiği tezlerin bir bölümü göç olgusu üzerine hazırlanmıştır. Toplumsal değişme ile bağlantılı olarak ise göç, birey ve grupların ekonomik, sosyal, kültürel v.b. nedenlerden dolayı, bir yerden başka bir yere gitmesi olarak tanımlanabilir.¹⁷⁰ Göçün temel nedenlerinden biri olan ekonomik sorunlar da, birey ya da toplulukların maddi gereksinimlerinin karşılanabilmesi, sahip olunan olanakların artırılması gibi kimi değişkenlerle ilgilidir. Göçmenler üzerine yapılan incelemelerde, doğu Türkistan ve Bulgaristan'dan ülkemize göç edenlerin, yerleştikleri sosyal çevrede yaşanan değişime ve göç edilen sosyal çevreye ekonomik yönlerden adaptasyonu konularına odaklanılmaktadır.

Göçmenlerin incelenmesi dışında, ülkemizde yaşanan toplumsal değişmelere yönelik sorunlarla ilgili araştırmalar da yapılmıştır. 1950'li ve 60'lı yıllarda, kırsal alanda tarımsal mekanizasyonun sonucu yaşanan sosyo-ekonomik değişmeler, bu bağlamda yapılan tezlerin inceleme alanlarından bazılarını oluşturmaktadır. Tarımsal mekanizasyonun ve diğer faktörlerin dışında, kırsal alandaki ailelerin kasaba ve kentlere olan göçü, göçün bu aileler üzerinde yarattığı etkiler de, özellikle Hacettepe Üniversitesi sosyoloji bölümünde yapılan tezlerde incelenmiştir. Toplumsal yapı, suç ve aile sosyolojisi alanında çalışmalar yapan Nihat Nirun'un¹⁷¹ tez danışmanlığında hazırlanan tezlere örnek olarak Zeki, Erdoğan'ın "**Kırsal Bölgelerden Ankara Kıbrıs-Bayraktar İlkokulu Gecekondulu Bölgesinde Göç ve Göç Edenlerin Kentleşmesi**" (1974), Zeynep Baki'nin "**Sosyal Değerlerdeki Değişme Açısından Bahai Dini Değerlerinin Tahlili**" (1975), M. Cihat Özönder'in "**Manisa İli Salihli İlçesi Kurtuluş Mahallesi Meskun Göçmenlerin Sosyal Bünyeye İtibakı**" (1979), Metin Erol'un "**Geniş Aileden Çekirdek Aileye Geçiş Sürecinde Aile İçi İlişkilerde Meydana Gelen Nitelik Değişmelerin, Aile Üzerindeki Etkileri**" (1992) gibi tezler verilebilir.

1980'li yıllarda toplumsal değişme tezlerinde bir artış yaşanmakta, bu artış da, bu dönemde Fırat Üniversitesi sosyoloji bölümünde konuyla ilgili hazırlanan tezlerin artmasına bağlı olmaktadır. Ayrıca, bu dönemde yapılan tezlerin, daha önceki dönemlerde yapılan çalışmalarla yapısal benzerlikler taşıdığı görülmektedir. Bu bağlamda, yurt dışına daha önce giden fakat dönüş yapanlar ve bu insanların sorunları,

¹⁷⁰ a.g.e., s. 185.

¹⁷¹ Kasapoğlu, Aytül, "Nihat Nirun", 60 Yıllık Gelenek. DTCF'de Uygulamalı Sosyoloji :Berkes, Boran, Çağatay, haz. Aytül Kasapoğlu, Ümit Ofset, Ankara, 1999, s. 165.

kırsal alanlardan kentlere doğru yaşanan göçler ve endüstriyel kuruluşların buldukları bölgelerde meydana getirdikleri sosyal ve ekonomik değişimler, gibi konularda sosyolojik incelemeler gerçekleştirilmiştir. Endüstriyel işletmelerin yörede meydana getirdiği değişimlerle ilgili çalışmalara örnek olarak, H. Neşe Özgen'in "**Ege Bölgesinde 1972-1984 Yılları Arasında Endüstriyel Gelişimin Toplumsal Yapıda Meydana Gelen Gelişimler**" (1987), Çetin Özmen'in "**TÜGSAŞ Elazığ İşletmesi'nin Sivrice İlçesi Üzerindeki Sosyal, Kültürel ve Ekonomik Etkileri**" (1988), Seda Şahin'in "**Elazığ Şeker Fabrikasının Yurtbaşı Köyüne Sosyal, Kültürel ve Ekonomik Etkileri**" (1988), Gülizar Meriç'in "**Elazığ Şarap Fabrikası ve Bölgeye Olan Etkisi**" (1989) gibi tezler gösterilebilmektedir. Bu çalışmalarda Elazığ ilinde bulunan işletmeler ve kuruluşlar incelenmekte olup, bu tezlerden yola çıkılarak, örneklerden de anlaşılacağı üzere, sosyolojik araştırmaların gerçekleştirilmesindeki belirleyici bir etken olarak, toplumsal yapı ve kent dokusunun ne denli önemli olduğuna yönelik bir fikir edinilebilir. 1960'lı yıllarda Almanya'ya çalışmak için giden Türk işçilerinin ülkeye geri dönüşleri sonucunda yaşadıkları sosyal, kültürel ve ekonomik değişimlerin analiz edildiği tezlere örnek olarak ise, Almanya'dan dönen işçi ailelerinin kentlerde yaşadıkları adaptasyon sorunu üzerine olan tezler için ise, Selma Ağ'ın "**Yurtdışından Elazığ'a Dönen Türk İşçi Çocuklarının Uyum Sorunları**" (1988), Neşe Tosunoğlu'nun "**Yurtdışından Malatya'ya Kesin Dönüş Yapan Çocuk ve İşçilerin Uyum Sorunları**" (1988) adlı çalışmalar örnek olarak gösterilebilir. Öte yandan, genel olarak belirtildiğinde, bu dönemdeki çalışmalarda, önceki dönemlerdeki toplumsal değişim ve göç üzerine yapılan çalışmalardan farklı olarak, göçmen toplulukların ve sorunlarının daha kompleks bir biçimde araştırıldığı söylenebilir. Örneğin bu bağlamda, göç eden ailelerinin çocuklarının incelendiği daha spesifik çalışmalar hazırlanmıştır. Bu tür çalışmaların tez danışmanları arasında ise, sosyal yapı ve değişim üzerine çalışmaları bulunan, Fırat üniversitesinden, Halil Narman dikkat çekmektedir. Halil Narman, 1988 yılında Almanya'dan kesin dönüş yapan işçi aileleri üzerine olan çalışmaların danışmanlığını yaparak, konu üzerine ayrıntılı incelemelerin gerçekleştirilmesinde belirleyici etken olmuştur. Ancak farklı bir bakış açısından, tez konusu seçimindeki çeşitlilik merkeze alındığında, bu durumun sosyoloji tezlerinde farklı konuların çalışılmasına bir engel teşkil ettiği de söylenebilir. Bunun yanında, endüstriyel gelişmelerin incelendiği tezlere bakıldığında yine benzer bir durum ortaya

çıkılmaktadır. Fırat üniversitesi sosyoloji bölümünde, Elazığ kenti sınırları içerisinde yer alan Fırat nehrine kurulu Keban barajı üzerine, yöre halkı ve sosyal değişimler bağlamında, toplam dört çalışma yapıldığı açığa çıkmaktadır. Bu dört çalışmanın üçü aynı yıl içerisinde gerçekleştirilmiştir. Bu tezlerin danışmanı ise Mahmut Atay'dır. Keban barajı üzerine doktora çalışması bulunan Mahmut Atay'ın, bu bağlamda, yönettiği tezler üzerinde konu bakımından belirleyici olduğu söylenebilir. Aynı yıl içerisinde Keban barajı üzerine odaklanan üç tezin, aynı üniversitede ve aynı danışman eşliğinde hazırlanması, belirli bir konunun daha derinlemesine bir şekilde incelenmesine olanak tanırken, diğer taraftan da sosyolojik tezlerde konu seçiminde bir daralma yaşanması olarak değerlendirilebilir.

Toplumsal değişmeye etki eden birçok faktör vardır. Bunlar ekonomik, siyasal, sosyal vb. faktörler olabileceği gibi turizm ve eğitim gibi unsurlar da olabilir. Turizm faaliyetlerinin yapıldığı yerlerde ekonomik girdi anlamında önemli gelir kaynağı elde edilmesi yanında, turizm etkinliğinin gerçekleştiği yörede farklı topluluklarla ya da bireylerle karşılaşılması toplumsal bir takım değişimlere neden olmaktadır. Örneğin turizmin toplumsal değişme üzerine etkisini inceleyen Doğan Şafak'ın "**Turizmin Toplumsal Değişmeye Sosyo-Ekonomik Etkisi ve Güvercinlik Köyü**" (1989) adlı araştırması, diğer dönemlerde benzeri yapılamayan bir tez olarak bu tür bir incelemenin örneği durumundadır. Bunun yanında Hacettepe Üniversitesinde, 1995 yılında hazırlanan iki çalışmada, turizmin toplumsal değişme üzerindeki etkisi üzerine odaklanmaktadır. Mehmet Kırıl'ın "**KKTC'de 1974 Sonrası Meydana Gelen Sosyo-Ekonomik Değişmeler ve Bu Değişim İçerisinde Turizmin Etkileri**" adlı çalışmasında Kıbrıs'taki turizm faaliyetlerine yönelirken, M. İlhan Gürkan'ın "**Turizm Hareketlerinin Bir Yerleşim Biriminde (Belek/Antalya) Sosyal Yapıdaki Değişimlere Etkileri**" (1995) adlı çalışmasında ise Antalaya'daki turizm etkinliklerinin toplumsal değişmeye etkisi araştırılmaktadır.

1990'lı yılların başındaki dönemde toplumsal değişme çalışmalarında, daha önceki dönemlerden farklı olarak, ailedeki değişim, kadının statüsündeki ve aile içi ilişkilerdeki yerinde farklılaşma, eğitimin toplumsal değişme üzerindeki etkisi gibi konular üzerine odaklanılmaktadır.

Kırsal alanlardan kentsel yerleşim birimlerine olan göçler sonucunda, aile yapısında geniş aileden çekirdek aileye doğru bir geçiş yaşanmıştır. Bu durum, kadının ailenin ekonomik sorumluluğunda pay sahibi olmasını sağlamış, böylelikle de aile içerisindeki bireylerin statüsünde bir farklılaşma, yeni bir toplumsal ilişkiler ağında yer aldığından dolayı kadının kendini ve çevresini algılamasında bir değişim, buna bağlı olarak da aile içinde kadının statüsünün yükselmesi meydana gelmiştir. Göç eden ailelerde, aile üyeleri, ailenin ekonomik girdisini arttırmak amacıyla fabrikalarda ya da iş yerlerinde çalışmakta zorundadır. Ancak çalışmakta olan aile üyeleri aynı zamanda tarımsal üretimin alışkanlıklarıyla da karşı karşıya kalacaktır. Bu iki farklı yaşayış tarzının aile içi ilişkilerde yaratacağı değişimler bu dönem incelemelerinde ön plandadır. Aile toplumun bütünlüğü bir parçası ve toplumsal yapıya kendiliğinden bağlı bir kurum olduğundan dolayı, ailelerde meydana gelen değişimler toplumsal alanda hemen yansımaları bulmaktadır. Bu anlamda, Hacettepe Üniversitesi sosyoloji bölümünde yapılan çalışmalarda, ailedeki değişim ve kadının statüsündeki değişim incelenmiştir.

Bilindiği gibi, eğitim toplumsal değişimin ana nedenlerinden biridir ve eğitimin bir kurumsal bir süreç olarak toplumsal yapı içerisinde öncelik kazanması, toplumdan topluma farklılık göstermektedir. Köklü toplumsal değişim ve dönüşüm dönemlerinde olduğu gibi, Türkiye'de ulusal devlet kurma sürecinde yeni bir toplum yaratmak ve yaratılan toplumun gereksinimlerine ve değerlerine uygun yeni insanı yetiştirmek için eğitime çok merkezi bir rol biçilmiştir. Eğitimin ülkemizdeki yeni bir toplum yaratılmasındaki önemli rolü 1937 yılında kurulan Köy Enstitüleri ile artmış, bu kurumlar sadece köy öğretmeni yetiştirmekle kalmamış, aynı zamanda köyün toplumsal, kültürel ve ekonomik değişim süreçlerinde de etkin bir rol oynamıştır. Bu bağlamda, köy enstitüleri sadece eğitimin kırsal alanlara ulaştırılması hedefinin yanında, kırsal alandaki değişimin katalizör bir unsuru olmuştur. Fırat Üniversitesi sosyoloji bölümünden Celal Ocak'ın, Dr. Sabri Çakır'ın danışmanlığında hazırlanmış olduğu "**Toplumsal Değişimde Eğitimin Rolü: Köy Enstitüleri Deneyi**" (1991) adlı teorik çalışma, eğitimin köy enstitüleri özelinde toplumsal alandaki değişimi besleyen bir faktör olarak incelenmesinin bir örneğidir.

Belirtilen dönemde aynı zamanda, kentleşme bağlamında ortaya çıkan suç olgusuna dair sosyolojik araştırmalar yapılmıştır. Kırsal alanlardan göç edenlerin kentleşmesinde ve kent yaşantısına adaptasyonunda yaşanan olumsuz durumlardan biri olarak suç, Cumhuriyet üniversitesi sosyoloji bölümünden Sadettin İzkan'ın **“Türkiye’de Toplumsal Değişme ve Kentleşme Sürecinde Suç ve Suçluluk Olgusuna Sosyolojik Bir Yaklaşım”** (1992) adlı teziyle toplumsal değişme ve kentleşme bağlamında incelemiştir.

Bu belirlemelere ek olarak, Sakarya üniversitesi sosyoloji bölümünde yapılan toplumsal değişme çalışmalarının bazılarının, ünlü Türk romancısı Yakup Kadri Karaosmanoğlu üzerinde odaklanmış olduğu vurgulanmalıdır. Hüseyin Cilbıroğlu, Yakup Kadri'nin “Sodome ve Gomore” adlı yapıtı bağlamında ahlaki çözülme ve sosyo kültürel değişme sorununu incelerken, Ensar Yılmaz ise, Yakup Kadri'nin romanlarından yola çıkarak, toplumsal değişme sorununu incelemektedir. Bu iki çalışmanın da danışmanı Yakup Arslan'dır.

1993 yılında Güneydoğu Anadolu bölgesinin tarımsal kalkınmasını sağlamak amacıyla gerçekleştirilen Güneydoğu Anadolu projesi (GAP) bu coğrafi bölgede sosyal ve ekonomik değişiklikler meydana getirmiştir. Yapımına başlanan baraj ve sulama kanalları, atıl tarımsal alanlarının değerlendirilmesine olanak tanırken, bu bölgedeki yerleşik kırsal kesimde toplumsal bir hareketlilik oluşturmuştur. Bu tür değişimlerin incelenmesine örnek olarak, Şehzan Mızraklı'nın Fırat Üniversitesi sosyoloji bölümünde hazırladığı **“Gap ile Birlikte Ş.Urfa'nın Sosyo-Ekonomik ve Kültürel Yapısı”** (1996) adlı incelemesi ile Hacettepe Üniversitesinden Şevket Ökten'in **“Şanhurfa-Harran Ovalarında Sulanmaya Açılan Köylerde Meydana Gelen Sosyo-Kültürel ve Ekonomik Değişmeler”** (2000) adlı incelemesi örnek gösterilebilir.

Güneydoğu Anadolu Projesinin incelenmesi dışında, 1991 yılında Sovyetler birliğinin dağılmasıyla özgürlüklerine kavuşan Türk Cumhuriyetlerinde yaşanan değişim de çeşitli tezlerde incelenmiştir. Bu çalışmalardan ilki, Talip Tuztaş danışmanlığında Mimar Sinan Üniversitesinden Soner Işıldak'ın **“Sovyetler Birliği Dağıldıktan Sonra Kurulan Türk Cumhuriyetleri Arasında Entegrasyon Dinamikleri ve Türkiye”** (1993) adlı incelemesidir. 1993 yılında yapılan bu çalışma, dönemin siyasal yapılanmasının takip edilmesi anlamında, sosyoloji bölümlerinin önemli bir özelliğini

ortaya koymaktadır. Bir diğer araştırma ise, 1998 yılında Sakarya Üniversitesinden Musa Taşdemir'in danışmanlığında yapılan Orhan Tan'ın "**Sosyal Yapı ve Sosyal Değişme Açısından Türkmenistan**" (1998) adlı çalışmasıdır. Orhan Tan, Türkmenistan özelinde, Türk Cumhuriyetlerinde yaşanan toplumsal değişmeyi incelemiştir.

2000'li yıllara gelindiğinde ise toplumsal değişme konusunda yapılan tezlerde farklı konular da dikkat çekmektedir. Bu konulara örnek olarak, küreselleşme çerçevesinde toplumsal değişimin ele alınması, bu tür çalışmalara örnek olarak ise Fatma Yardımcı'nın "**Küreselleşme ve Küresel Kültür: 21. Yüzyıl'da Değişen Toplumun Yapısı**" (2001) ve Serap Aktürk'ün "**Küreselleşme Sürecinde Değişen Tabakalaşmanın Yeni Boyutları**" (2003) adlı tezleri gösterilebilir.

27. TURİZM SOSYOLOJİSİ ALANINDAKİ TEZLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Turizm, farklı mekanların görülmesi, anlaşılması ve tanınması anlamına gelmektedir. Turizmin en önemli amacı, başka yerlerdeki ve ülkelerdeki insanların daha iyi tanınması, karşılıklı anlayış ve takdir duygularının geliştirilip güçlendirilmek istenmesidir.¹⁷² Bu amaçla, bireyler ve topluluklar açısından bilinmeyen bölgelerin keşfi, binlerce yıldan beri insanlığın en büyük macera tutkusunu motive etmekte ve bu tutkunun canlı tutulmasını sağlamaktadır. Bu durum, bireylerin her durumda farklı mekanları ziyareti ile, bir başka açıdan, ekonomik döngünün de devamını sağlamaktadır.¹⁷³ Turizmin, bireylerin ve toplulukların farklı coğrafi, sosyal ve kültürel özelliklere sahip mekanları görmesi ve bu mekanlarda konaklaması olarak tanımlanması, turizmin sosyolojideki değişim olgusuyla iç içe bir fenomen olması anlamını taşımaktadır. Bireylerin farklı mekanları ve sosyal çevreleri görme istekleri sonucunda seyahat olgusu doğmakta, bu durum bireylerin yaşamları süresince belirli mekanlarla sınırlı kalmamalarını sağlamaktadır. Böylece, bireyler ya da topluluklar farklı mekanları görmekte, farklı yaşamları deneyimlemekte, gidilen mekanlarda bulunan sosyal gruplarla iletişime girmekte ve toplumsal alanda belirli bir değişim

¹⁷² Bkz. Sam, Rıza, "Turizm-Tanıtım Faaliyetlerinde Kitle-İletişim Araçlarının Destekleyici ya da Engelleyici Kullanımı Üzerine", *Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, yıl. 2, sy. 2, 2000/2001, s. 55.

¹⁷³ Bkz.: Sam, Rıza, a.e.

yaşanmasına neden olmaktadır. Bir başka ifadeyle, turistik bir amaçla çeşitli mekanları dolaşma veya gezme, bireyler açısından yalnızca farklı mekanların coğrafi ve kültürel özelliklerinin görülmesi ya da yaşanılması anlamına gelmemekte, fakat aynı zamanda orada kurulu bulunan sosyal ilişkiler bütünüyle kısa süreli de olsa bir ilişki anlamı taşımaktadır. Günümüzde ise turizm, gerek ülkemizde gerekse de dünyada, globalleşmeyle birlikte mekansal uzaklığın en aza indirilmesi, bu şekilde, farklı toplulukların tanınması, bu toplulukların sosyal, ekonomik ve kültürel yaşantılarının açığa çıkarılması anlamına gelmektedir. Turizm bu şekilde, toplumsal değişim ile bağlantılı bir olgu olarak gerçekleşmektedir.

Türkiye’de turizm faaliyetleri, dünyada yaşanan turizm faaliyetlerine bağlı olarak gerçekleşmektedir. Turizme yönelik hizmet ağının yeniden yapılandırılması faaliyetleri ile ülkenin ekonomik ve sosyal yapısında da bir değişim meydana gelmektedir. Bununla birlikte, iç turizme yönelik faaliyetler de ülke içi ekonomik dönüşümün sağlanmasında önemli bir fırsat anlamını taşımaktadır. Ülkemizde turizm faaliyetleri 1950 yıllarında ortaya çıkmış ve giderek yaygınlaşmıştır. Bu tür faaliyetlerin başlıca karakteristiği, büyük kentlerden gezi amaçlı olarak, görülebilecek çeşitli mekanlara (kasaba ya da köylere vb. gibi) yönelik bir insan akımı şeklinde gerçekleşmesidir. Kentlerden, kasaba veya kırsal alanlara yönelik bu akım ile turizm, toplumsal değişim sürecine neden olduğu gibi, toplulukların dışa açılmasında yoğun, çok yönlü, ama daha kısa süreli bir etki olarak karşımıza çıkmaktadır.¹⁷⁴

Üniversitelerimizde turizm sosyolojisi alanında yapılan ilk tez, İstanbul Üniversitesi Sosyoloji Bölümü’nden Gülsen Tuncer’in 1968 tarihli “**Sosyo-Ekonomik Açıdan Türkiye’de Turizm Politikası**” adlı çalışmasıdır. Turizm faaliyetlerinin ülkemizde 1950 yıllarında gelişmekte olduğu göz önüne alındığında, bu faaliyetlerin incelemeye alınması için makul bir sürenin geçmiş olduğu söylenebilir. Turizmin yukarıda değinilen toplumsal süreçlerle ilgisi ise yine 1968 yılında, Turgut Topçu’nun “**Turizm Olayı ve Sosyal Hayatımız**” adlı araştırmasında ele alınmıştır. Turizm etkinliğiyle toplulukların dışa açılması, farklı mekansal özelliklerin deneyimlenmesi ve tanınması bağlamında ise, Bahri Ergün’ün 1972 tarihli, “**Turizmin Halk Davranış ve**

¹⁷⁴ Eralp’ten akt., Türkoğan, Orhan, Çağdaş Türk Sosyolojisi. Araştırma, Yöntem ve Teknikler, Turan Kültür Vakfı Yayınları, İstanbul, 1995, s. 220.

Sosyal İlişkileri Üzerine Tesirleri” adlı incelemesi gerçekleştirilmiştir. 1960 ve 1970 yılları arasında yapılan turizm sosyolojisi konusundaki tezlerde, turizmin toplumsal boyutuyla ilgilenilmiştir. Bu dönemler ülkemizdeki turizm faaliyetlerinin başlangıç yılları olduğundan dolayı, yapılan tezlerdeki niceliksel sınırlılık anlaşılır bir olgudur. İlk tezin yapıldığı 1968 yılından 1980’li yıllara kadar, turizm sosyolojisi alanında toplam dört çalışma hazırlanmıştır. Ancak 1980 ve 1990 yılları arasında turizm sosyolojisi alanına yönelik sadece bir tek tez bulunmaktadır. Bu durumun temel sebebi olarak, üniversitelerin sosyoloji bölümlerinde tez çalışmalarının, bu dönemde farklı konulara, özellikle aile ve toplumsal değişme gibi konulara yönelik olmasından kaynaklanması gösterilebilir.

1990 yılları ile birlikte ise turizm sosyolojisiyle ilgili tezlerde, önceki dönemlere oranla niceliksel bir artış gözlenmektedir. Bu yıllarda turizm sosyolojisi konusundaki araştırmaların artış göstermesinin nedeni olarak, ülkemizin ekonomik ve siyasal olarak dışa açılması, yabancı ülkelerde ülkemizin turizm faaliyetlerinin tanıtılmasının artması ve bu bağlamda turizm olgusunun toplumsal yapıda daha belirgin olarak kendini hissettirmesi gösterilebilir. Bu dönemde yapılan turizm sosyolojisi konusundaki tezlerde, turizmin toplumsal değişmeye olan etkisi üzerine odaklanılmaktadır. Örneğin, Mehmet Özdemir’in “**Turizmin Türkiye'nin Sosyo-Ekonomik Yapısına Tesirleri**”, Selahattin Bilgin’in “**Turizmin Sosyal Değişmeye Etkisi: Pamukkale Örneği**”, Rıza Sam’ın “**Turizm ve Sosyal Değişme**”, M. İlhan Gürkan’ın “**Turizm Hareketlerinin Bir Yerleşim Biriminde (Belek/Antalya) Sosyal Yapıdaki Değişimlere Etkileri**” ve Nejla Okur’un “**Turizmin Avanos'ta Sosyo-Ekonomik ve Sosyo-Kültürel Yapıya Etkileri**” adlı çalışmaları toplumsal değişme bağlamında turizmin ele alındığı uygulamalı incelemelerdir. 1990’lı yılların ortalarında itibaren ise turizm sosyolojisi alanında farklı konularda tezler yapılmaya başlanmıştır. Türkiye’nin Avrupa Birliği ile ilişkilerinin turizm bağlamında incelendiği Özkan Yıldız’ın “**Türkiye Avrupa Birliği İlişkilerinde Turizmin Sosyal Boyutu**”, turizm faaliyetleri içerisinde çalışanların iş doyumunu üzerine odaklanan ve bir anlamda da çalışma sosyolojisiyle ilişkili olan, Sevgi Yılmaz’ın “**Mersin İl Merkezindeki Turistik Otellerde Çalışanların İş Doyumu**” adlı çalışmaları bu yeni konu alanlarında yapılan çalışmalara örnek olarak verilebilir. Yine bu dönemde gerçekleştirilen diğer bir inceleme, turizm etkinliğinin daha geniş bir

sosyolojik perspektiften ele alındığı, Asena Günel'in "**Gezi Edebiyatından Turizm Söylemine Oryantalizm**" adlı incelemesidir. 2000 yıllarında turizm sosyolojisi konusunda yapılan tezler, turistik bölgeler özelinde, bu yörelerde meydana gelen değişimler üzerine odaklanmaktadır. Nurettin Pala'nın "**Turizmin Sosyo-Kültürel Sonuçları Açısından Bir İnceleme (Balıca Mağarası Örneği)**", Mehmet Kırıl'ın "**Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde Girne ve Karpas Bölgelerinde Turizme Bakış Üzerine Sosyolojik Bir Araştırma**" ve Mustafa Toker'in "**Elazığ İlinde Sosyolojik Açısından Turizmin Değerlendirilmesi**" adlı tezleri bu konuda yapılmış çalışmalara örnek olarak gösterilebilir.

28. TÜKETİM SOSYOLOJİSİ ALANINDAKİ TEZLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Görülebilir olanın hem mekansal hem de görsel olarak tüketimini sorgulamaya yönelik bir araştırma olarak düşünülebilecek tüketim sosyolojisi, modern zamanlara ait olarak ortaya çıkan anlık hazlar sürecinin bir uzantısı konumundadır. Mekansal bir anlık tüketimin gerçekleşmesi turizm faaliyetleri yoluyla gerçekleşirken, görsel olarak tüketim ise giyim ve yiyecek malzemelerinin tüketimine yönelik bir faaliyet ile oluşmaktadır. Moda ile ortaya çıkan imaj olgusu anlık olarak ürünün tüketimine yönelik aciliyeti vurgular. Anlık olarak tüketim, belirgin bir "şimdi"ye vurgu yaparak, geçmişiyoksaymayı, geleceğin ise belirsiz bir durum olarak sunulmasını, bireylerin geleceğe ilişkin güvenlerin azalmasını, beklentisizlik içerisine girilmesini getirir.

Tüketim sosyolojisi çalışmalarının ilk dönem tezlerinde, kitle iletişim araçlarının verdiği reklamlar, gençlerin ve kadınların tüketim faaliyetleri/harcamaları vb. konularla ilişkisi çerçevesine odaklanan, bireylerin tüketim kalıpları inceleyen tezlerdir. Özge Semiramis'in "**İstanbul Şehrinde Şişli ile Fatih'te Oturan Hanımlarımızın Giyim ve Makyaj Özelliklerini Gösterir Bir Araştırma**", Hüseyin Karagöz'ün "**İstanbul'a Taşradan Gelen Yüksek Okul Öğrencilerinin Tüketim Harcamaları Üzerine Bir Araştırma**", Bülent Dalyancı'nın "**Bakırköy Fevzi Çakmak Sitesi'ndeki Ailelerin Gelir Düzeyi ile Tüketim Harcamaları Arasındaki İlişki**", Tezer Tüfekçiler'in "**Tüketim Harcamalarının Sosyo-Ekonomik Gruplara Göre Dağılımı**" ve Gülay Varlı'nın "**Tüketim Harcamalarının Üç Sosyo-Ekonomik Grup Üzerinde Dağılımı**" adlı tezleri, bu tür çalışmalara örnek olarak verilebilir. Bu dönem çalışmaları son dönem

tüketim sosyolojisi tartışmalarında farklı yapısal özelliklere sahiptir. Bu dönem tezlerinde bireylerin tüketim faaliyetleri gündelik alış-veriş süreci içerisinde değerlendirilirken, son dönemlerde yapılan çalışmalarda ise gündelik tüketimden çok anlık tüketim üzerine, tüketim kültürü ve toplumuyla ilgili problemlere yönelinmektedir. Bu yıllar içerisinde tüketim kültürü veya toplumu adlı tezler yapılmasında, hem Batı'daki hem de ülkemizdeki tüketimin değişen anlamı ve küreselleşme bağlamında tüketim faaliyetleri ve üniversite gençliğinin tüketim alışkanlıkları üzerine yapılan tartışmaların da bir etkisi olmuştur. Bu dönemde tüketim sosyolojisi alanında yapılan çalışmalar ise; İ. Nebi Şeker'in "**Toplumsal Yapıyı Niteleme Çalışmalarına Bir Örnek: Tüketim Toplumu**", Barış Mücen'in "**Tüketim Kültürü Özelinde Bir Batılılaşma Pratiği: ODTÜ Öğrencilerinin Giyim Kalıpları Üzerine Bir Çalışma**", Gül Selin Erben'in "**2000'li Yıllarda Tüketim Toplumu ve Teknolojik Gelişme ile Küreselleşen Medyaların Toplumsal Boyutları: Türkiye'den Örnekler**" ve Sibel İlhan'ın "**Tüketim Kültürü**" adlı çalışmalardır.

Tüketim sosyolojisinde yapılan çalışmalarda dönemsel olarak belirgin bir farklılık bulunmaktadır. Özellikle ilk dönem tüketim sosyolojisi incelemeleri halkın tüketim alışkanlıkları üzerine odaklanırken, son dönem çalışmalarında ise tüketim anlayışında yaşanan değişime paralel olarak tüketim incelemeleri yapılmıştır.

29. TÜRK SOSYOLOJİSİ ALANINDAKİ TEZLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Çalışmamızın üçüncü bölümünde ayrıntılı bir açıklaması sunulan Türk sosyolojisi, tarihsel anlamda bakıldığında belirli bir geçmişe sahiptir. Bu anlamda ülkemizde sosyolojinin gelişim kaynaklarının bilinmesi, bu bilgilerin diğer sosyologlara aktarımı süreci, sosyolojinin ülkemizde kurumsallaşmasını sağlayıcı faktörlerden biridir. Türk sosyolojisi tarihine yönelik olarak yapılan tezlerde, belirli dönemler bağlamında Türk sosyolojisinin incelendiği gibi, ülkemiz sosyolojisinin gelişiminde etkili olan yabancı sosyoloji kaynaklarının de ele alındığı görülmektedir. Türk sosyolojisi ile ilgili yapılan ilk çalışma 1934 yılında İstanbul Üniversitesi Sosyoloji Kürsüsü'nden Sami Levend'in "**Mehmet İzzet, Hayatı, Eserleri, Fikirleri**" adlı tezidir. İstanbul Üniversitesi Sosyoloji Kürsü başkanlığını da yürütmüş olan Mehmet İzzet üzerine yapılmış olan bu çalışma bir anlamda, önceliğin Türk sosyologlarına

verildiğinin göstergesi konumundadır. Bu konuyla ilgili bir diğer çalışma ise 1961 yılında Hikmet Nuhoğlu tarafından yapılan “**Mehmet Ali Şevki Bey ve Türk Sosyolojisindeki Yeri**” adlı incelemesidir. Yapılan bu çalışmalar da göstermektedir ki, Türk sosyolojisi alanında yapılan ilk dönem çalışmalarının ilk dönem Türk sosyologları üzerine odaklanmaktadır. Daha sonraki yıllarda ise Türk sosyolojisi alanındaki çalışmalarda yoğunluğun dönem sosyologlarının incelenmesine kaydığı gözlenmektedir. Örneğin Hilmi Ziya Ülken, Niyazi Berkes, Cahit Tanyol vb. sosyologlar. Ancak 1974 yılından itibaren yapılan çalışmalarda ise, ilk dönem sosyologların kitaplarının, makalelerinin vb. incelendiğı, araştırıldığı görülmektedir. Ziya Gökalp, Prens Sabahattin, Necmettin Sadak, Mehmet İzzet gibi ilk dönem düşünürlerinin yeniden ele alındığı, bu yeniden ele alınışta ise, tez danışmanı olarak Cahit Tanyol’un bir etkisi olduğu ifade edilebilir.

1980’li yıllarda, Türk Sosyolojisi ile ilgili çalışmalarda, konu belirleniminde tez danışmanın belirgin bir etkisi gözlenmektedir. Bu konuda yapılan tezlerde Coşkun Değirmencioğlu’nun Türk sosyologlarından gerek ilk dönem gerekse de daha sonraki dönem Türk sosyologlarının konu olarak seçiminde bir etkisi bulunmaktadır. Ancak bu çalışmalar, Türk sosyologlarının düşünsel perspektifleri ele alınmakla kalınmış, fakat bu sosyologların düşünsel anlamda etkilendikleri yabancı sosyologların etkisi üzerine ise bir değinmede bulunulmamıştır. Bu konuyla ilgili çalışmaların bu yıllar içerisinde yapıldığı bir diğer üniversite olarak Fırat Üniversitesi Sosyoloji Bölümü’nde ise, İnönü Üniversitesi Sosyoloji bölümünde olduğu gibi Türk sosyologları, özellikle ilk dönem Türk sosyologları ele alınmıştır.

1990’lı yıllarda yapılan tezlerde son dönem sosyologlar üzerinde durulmuştur. Son dönem Türk sosyologları olarak, Erol Güngör, Şerif Mardin, Emre Kongar ele alınmıştır. Bu yıllar içerisinde yapılan çalışmalardan Nevin Güngör’ün Prens Sabahattin ve Ziyaeddin Fahri Fındıkoğlu üzerine yüksek lisans ve doktora tezleri, bir anlamda, Nevin Güngör’ün de bu konuyla ilgili çalışmalara odaklanmasına neden olduğu ifade edilebilir. Yapmış olduğu yüksek lisans ve doktora tezleri ile birlikte Nevin Güngör daha sonraki dönemde tez danışmanlığı süreci içerisinde, Olga Gürhan, Muazzez Abik, Gökhan Köktürk ve Birsen Şahin gibi yüksek lisans tezi bulunan tez yazarlarının konu belirlenimi ve bu konu üzerinde çalışmalarda bulunmalarında bir etkisi söz konusudur.

Bu etki daha önce de ifade edildiği üzere, Nevin Güngör'ün gerek yüksek lisans, gerekse de doktora çalışmalarıyla bu alanla olan ilişkisinden kaynaklanmaktadır. Nevin Güngör gibi, Türk sosyolojisi alanında hem yüksek lisans hem de doktora çalışması bulunan H. Bayram Kaçmazoğlu'nun, Türk sosyolojisi üzerine olan araştırmaları, daha sonraki çalışmalarını şekillendirmiştir. H. Bayram Kaçmazoğlu'nun “**1940-1950 Tarihleri Arasında Türk Sosyolojisi**” adlı yüksek lisans tezi ile “**1960-1971 Dönemi Türkiye Sosyolojisi**” doktora tezi, belirli dönemler arasında Türk Sosyolojisi'nin tarihsel gelişimi üzerinedir. İstanbul Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nden Köksal Alver'in “**Amerikan Sosyolojisinin Türk Sosyolojisine Etkileri (Başlangıç Dönemi)**” adlı doktora çalışması ise Türk Sosyolojisi'nin Amerika Sosyolojisi'nden etkilendiği 1945-1950 yılları arasındaki dönemi inceleyerek, H. Bayram Kaçmazoğlu'nun yüksek lisans çalışmasının bir ayrıntısını sunmaktadır.

Türk Sosyolojisi alanında yapılan çalışmalarda ilk dönem sosyologların yoğun bir şekilde incelenmesinin yanı sıra, son dönem sosyologlarının sınırlı bir şekilde olsa da incelendiği, bu tezlerin konu belirlenmesinde ise tez danışmanlarının belirgin bir etkisinin olduğu ifade edilebilir.

30. YAŞLILIK SOSYOLOJİSİ ALANINDAKİ TEZLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

“Yaşlılığın sosyal anlamı daha çok yaşlanmayla birlikte fiziksel ve zihinsel yeteneklerde meydana gelen değişimlerle ilişkilendirilmektedir.”¹⁷⁵ Yaşlılık, tarihsel olarak, farklı kültürlerde farklı şekillerde tanımlanmıştır. Kadim dönemde yaşlı birey, biyolojik olgunluğa ulaşmış olduğundan dolayı bilge kişidir. Ancak modern toplumlarda ise yaşlı, yaşamın sonuna gelmiş, bedensel olarak iş göremeyen kişi ve toplumdan uzaklaştırılması gereken bir kimsedir. Modern dönemle birlikte, sosyal ve ekonomik yapıda meydana gelen değişimler, yaşlı kişinin geleneksel yapıdakinden farklı özelliklere sahip bireyler olarak tanımlanmasını getirmiştir. Üretime bağlı olarak tüketimin devamlı surette ayakta tutulmasını öngören kapitalizmde yaşlı bireyler, bedensel olarak üretimde ve anlık tüketimde bulunamayan bireylerdir. Günümüzde yaşlı insanlar huzurevlerinde barınmaktadırlar. Huzurevleri, yaşı ve güçsüzlüğü nedeniyle

¹⁷⁵ İçli, Gönül, “Huzurevinde Kalan Yaşlılar Üzerine Bir Araştırma”, Sosyoloji Araştırmaları Dergisi, 2004, 7 (1), s. 6.

kendi başına kalamayan bireylerin yeme-içme, barınma sorunlarını karşılayan ve toplu olarak bakım hizmetlerini veren kurumlardır. Türkiye’de huzurevleri Batı’da olduğu gibi yaşlıların günlük gereksinimleri, kendine bakımı, odasının temizlenmesi, sağlık kontrolü ve tedavi gibi olanakları sağlamaktadır.

Sosyolojinin alt disiplini olan yaşlılık sosyolojisi ise, “yaşlının kendisini ve çevresini algılaması, sosyal uyumu, aktif yaşama katılımının sağlanması, yaşlılığa topluluğun bakış açısı, yaşlılar için sosyal politikaların oluşturulması yönündeki bakış açılarını, kurumları ele alırken bu anlayışı genel olarak sosyolojiye uygular.”¹⁷⁶ Yaşlılık sosyolojisinin tanımında da belirtildiği gibi, sosyolojinin bu alt dalında, yaşlıların yeniden topluma kazandırılmasına yönelik konular işlendiği gibi, bu konular üzerine çeşitli politikalar geliştirilmesi gerektiği de vurgulanır.

Yaşlılık sosyolojisi alanında yapılmış olan tezlerin önemli bir kısmı inceleme nesnesi bakımından huzurevleri ile ilgilidir. Bu bağlamda, hem yaşlıların sosyal ve psikolojik sorunları incelenirken, hem de toplumsal kurumların araştırılması yapılmaktadır. Bu çalışmalara örnek olarak Hüsniye Taş’ın “**Huzur Evlerinin Sosyal Fonksiyonu ve Malatya Huzurevi**” adlı tezi verilebilir. Bu türden çalışmaların yanında, yaşlılıkla ilgili tezlerden bazıları yaşlılığın kültürel bağlamıyla ilgilenirken, diğerleri ise yaşlılığın moderniteyle ilişkisini araştırmaktadır. 1997 yılında Ayşe Canatan’ın “**Farklı Sosyal, Kültürel ve Ekonomik Statüdeki Yaşlıların Sosyal İlişkileri: Emek, Demet, Lale ve Şafaktepe Mahalleleri Örneğinde İncelenmesi**” tezi, Ankara’daki mahallelerde farklı sosyo-kültürel unsurları barındıran toplulukları incelemesi bakımından, yaşlıların farklı kültürel yapılardaki durumları üzerine odaklanmaktadır. 2001 yılında Gülay Kayacan’ın “**Modernite, Türk Modernleşmesi ve Değişen Yaşlılık Yaşantıları**” incelemesi ise modernite ve Türk modernleşmesi bağlamında yaşlılık yaşantılarında ortaya çıkan değişim üzerine analizde bulunmuştur.

Yaşlılık sosyolojisi ülkemizde sosyolojinin gelişimi yeni olan bir disiplindir. Yaşlılık sosyolojisi incelemeleri yoğunluk itibariyle huzurevleri üzerineyken, yaşlılık ile ilgili farklı konular ise incelenmemiştir. Ancak yine de, modernite ve farklı sosyo-kültürel ortamlar üzerine olan çalışmaların gerçekleştirilmesi, yaşlılık sosyolojisi alanında yeni açılımlara gidilebileceğinin birer göstergesi konumundadır. Yaşlılık

¹⁷⁶ a.g.m., s. 6.

sosyolojisi alanında yapılan tezlerde Fırat Üniversitesi'nin ağırlığı görülmektedir. Fakat burada yapılan tezler daha çok huzurevleri bağlamında gerçekleştirilen mikro sosyolojik araştırma özellikleri sergileyen çalışmalardır. Hacettepe Üniversitesi'nde yapılan tezlerde ise, teorik açılımlara sahip çalışmaların yanı sıra, teorik inceleme perspektifinden uygulamalı tezler de yapılmıştır.

31. YENİ SOSYOLOJİ ALANLARINDA YAPILAN TEZLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ: AVRUPA BİRLİĞİ KONUSU TEZLER, BOŞ ZAMANLAR, SPOR, SANAT/SİNEMA SOSYOLOJİSİ ALANLARINDAKİ TEZLER

31. 1. Avrupa Birliği Konulu Tezlerin Değerlendirilmesi

Avrupa Birliği'ne üyelik süreci 1990'lı yıllarda siyasal alanda tartışmalara neden olduğu gibi, hem entelektüel hem de akademik ortamlarda bu konu üzerine incelemeler yapılmıştır. Üniversitelerin sosyoloji bölümlerinde ise bu konu 1993 yılında incelenmeye ve araştırılmaya başlanmıştır. Bu konuda yapılan ilk tezler Mimar Sinan Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nde yapılmış olup, bu tezlerin konu seçiminde tez danışmanı olarak Arif Esin'in bir etkisi bulunmaktadır. Bu anlamda, Avrupa Birliği konusunda yapılan tezlerin konu belirleniminde, bu dönem içerisinde meydana gelen gelişmelerin etkisi olduğu gibi, aynı zamanda tez danışmanın da bir etkisi bulunmaktadır.

Avrupa Birliği konusunda yapılan tezlerde, Avrupa Birliği'nin siyasal ve ekonomik olarak bölgesel kalkınma politikaları gibi konuların yanında, bu birliğe katılmak isteyen Türkiye Cumhuriyeti özelinde bu katılımın şartlarını inceleyen tezler de hazırlanmıştır. Bu tezlere örnek olarak ise, Ata Refik Kurgun'un "**Avrupa Topluluğu'na Yeni Katılanlar ve Türkiye**", Derbent Çakmak'ın "**Avrupa Topluluğu'nun Bölgesel Kalkınma Politikası**", Şebnem Karauçak'ın "**Avrupa Topluluğu'nun Sosyal Politikası ve Türkiye'nin Uyumu**" ve Ahmet Bilgili'nin "**Avrupa Topluluğu ile Bütünleşme Sürecinde Türk Aile Yapısı**" adlı çalışmaları verilebilir. 1997 yılında ise bu konuda yapılan çalışmalarda, turizm faaliyetleri bağlamında Avrupa Birliği incelenmiştir. Hacettepe Üniversitesi Sosyoloji

Bölümü'nden Özkan Yıldız'ın “**Türkiye Avrupa Birliği İlişkilerinde Turizmin Sosyal Boyutu**” adlı tezi Avrupa Birliği ile ilişkilerin turizm faaliyetleri bağlamında ele alındığı bir tezdır.

Avrupa Birliği ile ilgili bu tezler, ülkemizin bu birliğe giriş sürecini değerlendiren ve bu giriş sürecinin ülkemiz açısından sosyal ve ekonomik boyutlarını araştıran tezler olmaktadır.

31. 2. Serbest Zamanlar Sosyolojisi Konulu Tezlerin Değerlendirilmesi

Boş zamanlar sosyolojisi olarak da alandırılabilen alan, sosyolojinin bir alt dalı olarak yakın dönemlerde sosyoloji disiplini içinde çalışmaya başlanmıştır. Sosyolojinin bu alt dalı ile ilgili çalışmalar, üniversite öğrencilerinin yanı sıra, gençlerin boş zaman faaliyetleri üzerine odaklanmaktadır. Serbest zaman geçirme üzerine yapılan tezlerin geneli göz önüne alındığında, yapılan tezler birbirine benzerlik göstermektedir.

Bu alanda yapılan ilk tez 1985 yılında Dilek Akın'ın “**ODTÜ'lü Öğrenciler Arasında Serbest Zaman Kullanımı**”dır. Bu yıldan itibaren serbest zamanlar sosyolojisi konusunda herhangi bir tez yapılmamıştır. Bunun nedeni olarak, genç kesim ve üniversite öğrencileri üzerine yapılan çalışmaların eğitim sosyolojisi bağlamında yapılmış olması düşünülebilir. Ancak 1991 yılında bu konuyla ilgili olarak, özellikle halkın serbest zaman kullanımına yönelik bir inceleme de yapılmıştır. Fırat Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nden Şanver Tuz'un “**Baskil İlçesinde Kahvehaneye Gitme ve Kumar Alışkanlığı**” adlı tezi bu bağlamda değerlendirilebilecek bir tezdır.

1993 ve sonrasında yapılan serbest zaman sosyolojisi alanındaki tezler ise, üniversite gençliği, gençlerin ve halkın serbest zaman kullanımı üzerine odaklanan çalışmalardan oluşmaktadır. Bu tezler ise; Hacettepe Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nden Melda Süzer'in “**Üniversite Öğrencilerinin Sosyal ve Ekonomik Özelliklerine Göre Boş Zaman Faaliyetlerini Değerlendirme Biçimleri (Pamukkale Üniversitesi Örneği)**” ve Hasan Sankır'ın “**Üniversite Öğrencilerinin Sosyal ve Ekonomik Özelliklerine Göre Serbest Zaman Faaliyeti Olarak Sanat Tüketimleri:Hacettepe Üniversitesi Örneği**”; Fırat Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nden Yalçın Atak'ın “**İstanbul Küçükçekmece İlçesi Çamlıkaltı Mahallesi Oturan (12-24) Yaş Arası Gençlerin Boş Zaman Faaliyetlerinin**

Sosyolojik Açıdan İncelenmesi”, M. Yasin Tekin’in **“Mamak İlçesi (Ankara) Şahap Gürler Mahaltesinde Oturan Gençlerin Boş Zaman Faaliyetlerinin Sosyolojik Açıdan İncelenmesi**”, İlker Kaan Ümütçü’nün **“Fırat Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümü Öğrencilerinin Boş Zaman Faaliyetlerini Değerlendirme Şekilleri**” ve Mehmet Kansu’nun **“Üniversite Gençliğinin Serbest Zaman Faaliyetleri**” adlı incelemelerdir.

31. 3. Sanat Sosyolojisi Konulu Tezlerin Değerlendirilmesi

Sanat sosyolojisi, “toplumun sanat üzerine etkisini ve sanatın toplumdaki işlevlerini inceleyen sosyolojinin alt dalıdır.”¹⁷⁷ Sanat sosyolojisi bu anlamda, toplumla sanat arasındaki ilişkiyi incelerken, aynı zamanda toplumsal kurumlar ile sanat arasında bulunan bağ ve yine sanatın da sosyal kurumlarla ilişkisini araştırmaktadır. Bir başka ifadeyle, “sanatın sosyal bir kurum olarak incelenmesi, sanatın toplumdaki dağılımını, kullanımını, değerlendirilmesini, sanatın yaratılmasında sosyal normların etkisini ve sosyal roller ağının incelenmesini kapsar.”¹⁷⁸ Sanat yapıtının oluşum sürecinde sanatçı, salt bir birey olarak varolmadığı gibi, burada ancak toplumdaki edindiği normlar, kültürel kökenler ve düşünsel formasyonların bütünüyle yapıya yönelmekte, bu sayede yapıtı yaratabilmektedir. Bu anlamda, sanatın toplumdaki ayrı veya uzak düşünülmesi anlamsız olacaktır.

Sanat sosyolojisi alanındaki ilk dönem tezler, sinema konusunda yapılan çalışmalardır. İstanbul Üniversitesi Sosyoloji Bölümü’nden 1975 yılında Ali Semiz’in **“Yönetmen Lütfü Akad’ın Sekiz Filminde Sosyal Tema**” ve Tülin Güçlü’nün **“Sosyolojik Bakımdan Toplum ve Sanat İlişkileri**” adlı tezleri bu çalışmalara örnek olarak verilebilir. 1990 yıllarında ise sanat ve sinema sosyolojisi alanında yapılan tezlerde, Frankfurt Okulu bağlamında sanat ve sinemanın ele alındığı, yanı sıra ise İslamcılık akımı çerçevesinde sinemanın incelendiği görülmektedir. Frankfurt Okulu bağlamında yapılan tezlerde Naci Soykan’ın tez danışmanı olarak etkisi bulunmaktadır. Bu konuda yapılan tezler, Besim Dellaoglu’nun **“Frankfurt Okulunun Sanat Anlayışı: Sanat-Toplum Bağlılığı Açısından Bir Araştırma**”, ve yine Besim

¹⁷⁷ Kızılcıkelik; Erjem, s. 350.

¹⁷⁸ a.g.e., s. 350.

Dellaloğlu'nun doktora çalışması olan **“Toplumsal Yapının Yeniden Biçimlenmesi (Habermas Üstüne Bir Araştırma)”**dır. İslamcılık akımı ve feminizm ile ilişki çerçevesinde sanat sosyolojisinin incelendiği tezler ise, Asuman Nalçaoğlu'nun **“Feminist Film Teorisinde Sosyolojik, Semiyolojik ve Psikanalitik Yaklaşımlar: 1980'ler Türkiye'sinde ‘Kadınlar Filmi’”** ve Elif Daşçı'nın **“İslami İdeolojilerin Türk Sineması Üzerindeki Etkileri: 1970'ler ve 1990'lar Arasındaki Popüler Milli Sinema Örnekleri Üzerine Bir Çalışma”** adlı çalışmalarıdır.

2000 yıllarında bu alanda yapılan tezler, popüler kültür, duygular sosyolojisi, sinemanın toplumsal etkileri üzerine odaklanan çalışmalardan oluşmaktadır. Popüler kültür tartışmalarının bu yıllar içerisinde yoğunlaşması tezlerin konu belirlenmesi aşamasında etkili olmuştur. Bunun yanı sıra gelişen sinema endüstrisi, geçmiş dönemlere oranla toplumsal alanı daha da etkiler hale gelmiştir. Neşe Sever'in **“Toplumsal Belleğin Oluşumunda Sinemanın Etkisi (Toplumsal Göstergeler ve Türkiye Ölçeğinde Örnekler)”** adlı tezi bu doğrultuda incelenebilecek tezlerdendir.

Sanat Sosyolojisinin müzik sosyolojisi alanında yapılan tezlerin ise ilk döneminde üniversite gençliğinin müzik dinlemesi ve müziğin sosyal ve kültürel alana olan etkisi ile Türk toplumunun müzik tercihleri üzerine durulmaktadır. Bu konular bağlamında yapılan tezler ise; Mehtap Yeşilorman'ın Fırat Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nde yapmış olduğu **“Üniversite Gençliği Ne Dinliyor? Müziğin Sosyo-Psikolojik ve Kültürel Etkisi”** ve Yusuf Gür'ün **“Türk Toplumunda Müzik Tercihini Etkileyen Faktörler (Yozgat İli Erdoğan Akdağ Mahallesi Örneği)”** adlı tezleridir.

Popüler kültür incelemeleri olarak entelektüel ortamda bir dönem tartışma konusu haline gelen arabesk müzik, kırsal alanlardan kentlere göç eden ve kentlileşen bireylerin kentlileşme sorunlarını ifade etmede bir araç olarak kullanılan bu müzik türü Reşit Çelik'in (**“Popüler Bir Kültür Olarak Arabesk ve Bu Kültürün Fırat Üniversitesi Gençliğine Etkileri”**) incelemesinde popüler kültür unsuru olarak ele alındığı gibi bu müzik türünün aynı zamanda Fırat Üniversitesi öğrencilerince dinlenme oranları bağlamında incelenmiştir.

Müzik sosyolojisi alanında son dönem çalışmalardan biri olarak adlandırılabilir olan Yiğit Aydın'ın "**Erken Dönem Cumhuriyet Türkiye'sinde Ulusal Düşüncenin Müzik Üzerindeki Etkisi**" adlı tezi, Cumhuriyet Türkiye'sinde Batılı yaşam tarzlarının hayat alanlarına olan uyum süreci içerisinde klasik Batı müziğini yaygınlaştırmaya çalışması, dönemin siyasal iktidarınca müzik alanına dair bir uygulamaya neden olmuştur. Yiğit Aydın, bu anlamda, bu değişimi inceleyerek, iktidar ile müzik arasındaki ilişkiyi ortaya koymaktadır.

Sanat sosyolojisi çalışmaları geneli itibariyle Mimar Sinan Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nde yapılmış olup, burada hem tez yazarlarının bu konuyla ilgilenmeleri, hem tez danışmanlarının etkisi, bu konudaki tezlerin konu olarak seçiminde etkili olan faktörler arasındadır. Aynı zamanda bu konuda yapılan tezlerde dönemsel gelişmelerin de konu belirleniminde bir etkisi bulunmaktadır.

SONUÇ

Bu çalışmada ülkemiz üniversitelerinin Sosyoloji Bölümlerinde yapılmış olan lisans, yüksek lisans ve doktora tezleri incelenmiştir. Tez sürecinin ilk kısmı ampirik, son kısmı ise teorik bir sosyolojik çalışmaya dayanmıştır. Ampirik bir sosyoloji çalışması olan ilk kısımda, sosyoloji bölümleri bulunan ve sosyoloji tezi hazırlanmış üniversitelerin sosyoloji tezleri derlenmiştir. Teorik bir çalışma olan ikinci kısımda ise, ilk olarak, bir bilim dalı olarak sosyolojinin tarihsel gelişimi ve başlıca problem alanları incelenmiş, bu incelemeyle bağlı olarak, ülkemizde sosyolojinin gelişimi hakkında bilgi verilmiş; ikinci olarak, bilimsel bir çalışma olarak tezin ne olduğu incelenmiş ve tez sürecini etkileyen hem bilimsel, hem de sosyolojik faktörler araştırılmış; son olarak ise, çalışmanın ampirik boyutunda derlenen/bibliyografyaları çıkarılan sosyoloji tezleri, sosyolojik bir çözümlemenin nesnesi/konusu kılınarak yorumlanmaya, değerlendirilmeye çalışılmıştır.

Çalışmanın, özellikle tezlerin derlendiği ve bibliyografyalarının verildiği bölüm, ülkemizde akademik bir disiplin olarak sosyolojinin görünümünü üniversitelerde yapılan tezler bağlamında gözler önüne sermektedir. Ülkemizdeki sosyolojiye ilişkin bir tür meta-sosyoloji denemesi niteliğinde olan bu bölümün, kısa bir süre sonra yapılması planlanan çalışmalarla geliştirilip, daha sistematik temellere oturtulması hedeflenmektedir. Bu çalışmada sunulduğu şekliyle, sosyoloji tezlerinin tematik olarak yorumundan, değerlendirilmesinden oluşan bölüm ise, ancak sınırlı bir şekilde hazırlanabilmiş olup, yine daha sonraki çalışmalarda/çalışmalarla geliştirilmeyi beklemektedir. Çalışmanın kapsamının sınırları dolayısıyla sosyoloji tezlerinin yorumu, ancak çok genel ve ana hatlarıyla gerçekleştirilmiştir. Ülkemizdeki sosyolojiye ilişkin bir tür meta-sosyoloji denemesi niteliğinde olan bu bölümün, kısa bir süre sonra

yapılması planlanan çalışmalarla geliştirilip, daha sistematik temellere oturtulması hedeflenmektedir.

Çalışmanın ulaştığı ve bulguladığı sonuçlar geniş bir yelpaze içinde sıralanmaktadır ve burada ancak kısaca en genel ve dikkate değer olanlarına değinilebilir. Her şeyden önce belirtilebilir ki, sosyoloji tezlerinin bibliyografyalarının ilk defa bu kadar kapsamlı bir biçimde hazırlanması, ülkemizde akademik bir disiplin olarak sosyolojiye ilişkin bir dizi veri sağlamaktadır. Bu veriler bu çalışmada şu an için kısmi olarak kullanılabilmiş ve değerlendirilebilmiş olsa da, geliştirilmeye ve farklı projelere kaynak sağlamaya açıktırlar. Sosyoloji tezlerinin bibliyografyalarının oluşturulması, ülkemizde, sosyoloji bölümlerinde çalışıldığı şekliyle, sosyolojinin kapsamı, sınırları, çerçevesi vb. gibi kimi noktalarda hem sosyoloji topluluğuna, hem de bu topluluk içinde yer almayan fakat sosyoloji ile ilgilenen bireysel araştırmacılara bilgi sunmaktadır. Bir tür bilgi bankası olan bu derlemeden çeşitli şekillerde yararlanılabileceği açık görünmektedir. Ülkemizde hazırlanmış bulunan sosyoloji tezlerinin derlenmesi, bibliyografik değeri bir yana, sosyoloji disiplininde hangi dönemlerde hangi konuların çalışıldığı, sosyoloji araştırmalarında hangi konuların problem edinildiği, üniversitelerde belirli dönemlerde hangi sosyoloji konularının ağırlıklı olarak çalışıldığı, yine üniversitelerin sosyoloji bölümlerinin hangi sosyoloji alanlarına daha fazla eğildiği vb. sorulara, genel hatları itibarıyla yanıt verebilmektedir. Örneğin konulara/alanlara göre sıralanan tezlerden görünmektedir ki, ülkemiz üniversitelerinden ODTÜ Sosyoloji Bölümünde daha çok teorik çalışmalar yapılmakta ve gündemdeki toplumsal problemler takip edilmekte, Hacettepe Üniversitesi Sosyoloji Bölümünde ampirik çalışmalar ağır basmakta, Mimar Sinan Üniversitesi Sosyoloji Bölümünde hem teorik hem ampirik çalışmalar yapılmakta ve ODTÜ Sosyolojide olduğu gibi toplumsal gündem ve sorunlar yakın olarak takip edilmekte, yine bu üç üniversitenin Sosyoloji Bölümlerinde, özellikle ODTÜ ve Mimar Sinan Üniversiteleri Sosyoloji Bölümlerinde, son dönemlerde ortaya çıkan sosyolojik çalışmalardan yoğun olarak yararlanılmakta; sözü edilen üniversitelerin yanında, İnönü Üniversitesi, Fırat Üniversitesi ve Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyoloji Bölümlerinde, daha çok ampirik çalışmalarla, bu üniversitelerin buldukları bölgelerin sosyolojik olarak araştırıldığı, ülkemizin Doğu bölgesinin kimi zaman demografik vb. gibi yönlerden, kimi zaman

toplumsal yapı yönünden, kimi zaman da burada bulunan kurum, kuruluş vb. yönünden sosyolojik incelemenin nesnesi olduğu görülmektedir. Bunların yanında, yani çalışmanın, akademik bir disiplin olarak sosyolojinin ülkemizdeki görünümünü çeşitli yönlerden belirttikleştirmesi yanında, üniversitelerin sosyoloji bölümlerinde hazırlanan lisans, yüksek lisans ve doktora tezlerine ilişkin bir başka açıdan kimi saptamalara olanak tanıdığı söylenebilir. Örneğin, sosyoloji bölümlerinde hazırlanan lisans tezlerine bakıldığında, bu tezlerin yüksek lisans ve doktora tezlerine göre, içerik açısından daha kapsamlı konulardan/problemlerden oluştuğu görülmektedir. Bir başka ifadeyle, lisans tezleri yapıları gereği daha az bir sosyolojik birikim ve uğraş gerektirmelerine rağmen, salt konu seçimi bakımından diğer tezlerden daha kapsamlı bir görünüme sahip olmaktadır. Bu şekilde, diğer tezlere göre daha sınırlı ve çerçevesi daha belirgin olması beklenen lisans tezlerinde, konu seçimi bakımından bir uygunsuzluğun veya özensizliğin olduğu, lisans tezleri konularının kesin ve belirgin sınırlardan uzak olduğu söylenebilir. Lisans tezleri hakkındaki bu belirleme, hepsi için olmasa da, kimi yüksek lisans tezleri için de gerekli değişikliklerle söylenebilmektedir. Derlemenin Sosyoloji Bölümlerinde yapılan tezlere ilişkin bu tür bir değerlendirmeye olanak tanınması yanında, yine tezlerin konu seçimi açısından bulguladığı, ya da en azından ilk ipuçlarını verdiği, kimi başka sonuçlarının daha olduğu söylenebilmektedir. Belirli bir üniversitenin belirli bir döneminde yoğunlaşan tez konularından, o üniversitedeki sosyoloji çalışmalarının hangi ölçütler çerçevesinde gerçekleştiği, veya tez konusu seçimlerinde ne türden etkenlerin var olduğu bulgulanabilmektedir. Örneğin İstanbul Üniversitesinde bir dönem kimi tezlerde gazetelerin (özellikle Cumhuriyet ve Milliyet gazetelerinin) çeşitli yönleriyle analiz edilmesinde, bölümdeki hocalardan bazılarının (örneğin, o dönem belirtilen gazetelerde yazılar yazan Cahit Tanyol'un) doğrudan etkisi olduğu söylenebilir. Yine kimi tezlerin konu seçiminde, daha önce aynı konu veya problem alanında çalışmış kimi tez danışmanlarının etkisi olduğu söylenebilir (örneğin, Suç Sosyolojisi alanında çalışmalar yapan Tülin İçli'nin tez danışmanlığında bulunduğu tezler çoğunlukla aynı alanda hazırlanmıştır; yine Keban Barajı üzerine çalışması bulunan Mahmut Atay'ın aynı yıl içerisinde Keban Barajı konusunda danışmanlığını yaptığı üç tez bulunmaktadır). Hem tezlerin konu seçimine, hem de az önce belirtilen saptamalara ilişkin örnekler daha da arttırılabilir görülmektedir. Örneğin hazırlanan tezlere bakıldığında, kimi zaman birbirine çok yakın tez konularının seçildiği

anlaşılabilir. Bu tür tezlerin içeriğinin, tez konusunun farklı bağlamlarını incelemesi durumunda, benzer veya aynı konulu tezlerin seçilmesinin sosyoloji literatürüne önemli bir katkı yaptığı, fakat tersi bir durumda ise sosyoloji tezlerinin bazılarında konu ve problem bakımından tekrara düşüldüğü, sosyoloji alanındaki akademik çalışmalarda görece bir kısırlığın meydana geldiği belirtilebilir. Çalışmanın bu ve benzeri sorunlara bir ölçüde dikkat çekici bir uyarı olarak da algılanıp düşünülmesi mümkündür.

Çalışmanın ülkemizdeki sosyoloji çalışmalarına en önemli katkısının, daha fazla geliştirilmeyi bekleyen yeni bir sosyolojik çalışma alanının kapılarını aralamasında yatmakta olduğu söylenebilir. Bu alan ise, ülkemizdeki sosyolojinin bir meta-sosyolojisinin geliştirilebilmesinde yatmaktadır. Çalışmanın araladığı kimi sorunlardan, tespitlerden de yola çıkılarak, ülkemizde akademik bir disiplin olarak sosyolojinin görünümüne ilişkin bir dizi çalışma üretilebilir. Pek tabii ki, ülkemizdeki sosyoloji uğraşına, bir başka ifadeyle Türk Sosyolojisine ilişkin, şu ana kadar çeşitli sosyologlar tarafından değerlendirmelerde bulunulmuş, çeşitli çalışmalar yapılmış, bu konu alanı gerek akademik, gerekse de akademi-dışı ortamlarda (örneğin dergiler ve kitaplarda) çalışılmıştır. Ancak şu ana kadar yapılmış çalışmaların yanında bu çalışmanın en önemli farklılığı, çalışmada, ülkemizdeki sosyoloji üretimine ilişkin somut verilerin ortaya konulmasından kaynaklanmaktadır. Bu veriler henüz şu haliyle, ülkemizdeki sosyolojiye ilişkin geliştirilebilecek teorik bir perspektifin bütün dayanaklarını kusursuz bir biçimde vermese de, ve aslında çalışmanın bu türden bir hedefi olmasa da, belirtilebilir ki, Türk Sosyolojisi hakkında gerçekleştirilecek teorik bir çalışmada, burada derlenen verilerin kullanılması bir gerekliliktir. Bu bağlamda, ülkemizde akademik bir disiplin olarak sosyoloji üzerine yapılacak bir çözümleme için, çalışma önemli ampirik dayanaklar sunmaktadır. Çalışmanın en önemli eksiği olarak ise, kimi üniversitelerin kimi tezlerinin (özellikle İstanbul Üniversitesi tezlerinin, bunlar niceliksel olarak göz ardı edilebilse de), bu çalışmada çeşitli dış etkenler nedeniyle yer almamış olması gösterilebilir. Ayrıca son olarak tekrar belirtilebilir ki, çalışmada sunulduğu şekliyle sosyoloji tezlerinin değerlendirilmesi, ancak bir deneme niteliğinde gerçekleştirilmiş olup, daha geniş araştırmalarla geliştirilmeyi beklemektedir.

KAYNAKÇA

Açıkgöz, Namık, “Edebiyat ve Sosyoloji”, Sorgulanan Sosyoloji, ed. M. Çağatay Özdemir, Eylül Yay., Ankara, 2003, ss. 157-161.

Akdoğan, Yalçın, Görsel İktidar, İnsan Yay., İstanbul, 1995.

Anderson, Benedict, Hayali Cemaatler, çev: İskender Savaşır, Metis Yay., Ankara, 1995.

Arı, Oğuz, Köy Sosyolojisi Okuma Kitabı, Boğaziçi Üniversitesi Yayınları, İstanbul, 1986, s. 17.

Aron, Raymond, Sanayi Toplumu, çev. E. Gürsoy, Dergah Yay. İstanbul, 1997.

Arslan, Fatih, “Cumhuriyet Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümünün Kısa Tarihi”, Sosyoloji Yıllığı-Kitap 12. İ. Ü. Sosyoloji Araştırma Merkezi Çalışması, Yayına Hazırlayanlar: Ertan Eğribel, Ufuk Özcan, Kızılelma Yayınları, İstanbul, Şubat 2005, ss. 589-599.

Arslan, Hüsamettin, Epistemik Cemaat, Paradigma Yay., İstanbul, 1992.

Arslanoğlu, Rana, Kent, Kimlik ve Küreselleşme, Asa Yayınları, Bursa, 1998.

Baran, Aylin Görgün, “Küreselleşme Sürecinde Sosyolojinin Yeri”, Sorgulanan Sosyoloji, ed. Çağatay Özdemir, Eylül Yay. Ankara, tarihsiz, ss. 39-50.

Baudrillard, Jean, Tam Ekran, çev. Bahadır Gülmez, YKY, İstanbul, 2001.

Bennet, Tonny, “Popüler ve Popüler Kültür Politikası”, Popüler Kültür ve İktidar, çev. Taşkın Kızılok, Vadi Yayınları, Ankara, 1999, ss. 53-72.

Berman, Marshall, Katı Olan Her Şey Buharlaşıyor, çev. Ümit Altuğ ve Bülent Peker, İletişim Yayınları, İstanbul, 1999.

Berkes, Niyazi, “Sociology in Turkey”, The American Journal of Sociology, vol. 42, no. 2. (Sep., 1936), pp. 238-246.

Boran, Behice, “Sociology in Retrospect”, The American Journal of Sociology, vol. 52, no. 4. (Jan., 1947), ss. 312-320.

Cangızbay, Kadir, Sosyolojiler Değil Sosyoloji, Ütopya Yayınları, Ankara, 1998.

Capra, Frijotraf, Batı Düşüncesinde Dönüm Noktası, çev. Mustafa Armağan, İnsan Yayınları, İstanbul, 1998.

Coser, Lewis A., Masters of Sociological Thought. Ideas in Historical and Social Context, Second Edition, Harcourt Brace Jovanovich, Inc.

Coser, Lewis, A., “Amerikan Eğilimleri”, Sosyolojik Çözümlemenin Tarihi, çev. A. Şenel, der. Mete Tunçay, Aydın Uğur, Ayraç Yayınları, Ankara, 2002, ss. 291-326.

Çağlar, Yücel, Köy, Köylülük ve Türkiye’de Köy Kalkınması Sorunu, TZD Yayınları, Ankara, s. 17.

Danovan, Josephine, Feminist Teori : Amerikan Feminizminin Entelektüel Gelenekleri, çev: Aksu Bora, Meltem Ağduk Gevrek, İletişim Yayınları, İstanbul, 1996.

Day, Robert, A., Bilimsel Bir Makale Nasıl Hazırlanır ve Yayınlanır?, çev. Gülay Aşkar Altay, TÜBİTAK Yayınları., 7. Baskı, Ankara, 1996.

Durakbaşa, Ayşe, “Türkiye’de Sosyolojinin Kuruluşu ve Comte-Durkheim Geleneği”, Sosyal Bilimleri Yeniden Düşünmek, Metis Yayınları., İstanbul, 1998, ss. 98-115.

Ergun, Doğan, 100 Soruda Sosyoloji El Kitabı, Gerçek Yayınları, İstanbul, 1984, s. 148.

Erman, Tahire, “The Politics of Squatter (*Gecekondu*) Studies in Turkey: The Changing Representation of Rural Migrants in the Academic Discourse”, Urban Studies, vol. 38, no. 7, pp. 983-1002, 2001.

Eskicumalı, Ahmet, “Eğitim ve Toplumsal Değişme: Türkiye’nin Değişim Sürecinde Eğitimin Rolü, 1923-1946”, Boğaziçi Üniversitesi Eğitim Dergisi, cilt, 19, 2003/2, ss. 15-29.

Gasset, Ortega, Üniversitenin Misyonu, çev. Neyyire Gül Işık, Metis Yayınları, İstanbul, 1996.

Giddens, Anthony, Sosyoloji. Eleştirel Bir Yaklaşım, çev. M. Ruhi Esengün ve İsmail Öğretir, Birey Yayıncılık, 3. Baskı, İstanbul, 1994.

Giddens, Anthony, Sosyoloji, çev. Hüseyin Özel, Cemal Güzel, Ayraç Yayınları, Ankara, 2000.

Göle, Nilüfer, “Modernleşme Bağlamında İslami Kimlik Anlayışı”, Türkiye’de Modernleşme ve Ulusal Kimlik, haz. Sibel Bozdoğan ve Reşat Kasaba, çev. Nurettin Elhüseyni, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul, 1998, ss. 70-81.

Günay, Ünver, Din Sosyolojisi, İnsan Yay., İstanbul, 1999.

Güngör, Nazife, “Popüler Kültür Çıkmazı”, Popüler Kültür ve İktidar, der. Nazife Güngör, Vadi Yayınları, Ankara, 1999, ss. 9-17.

Güvenç, Bozkurt, Sosyal ve Kültürel Değişme, Hacettepe Üniversitesi Yayınları, Ankara, 1976.

Hekman, Susan, Bilgi Sosyolojisi ve Hermeneutik: Mannheim, Gadamer, Foucault ve Derrida, çev. Hüsamettin Arslan ve Bekir Balkız, Paradigma Yayınları, İstanbul, 1999.

İçli, Gönül, “Türkiye’de Toplum Bilim Araştırmalarının Gelişimi”, Felsefe Dünyası, s. 33, 2001/1, ss. 29-37.

İçli, Gönül, “Huzurevinde Kalan Yaşlılar Üzerine Bir Araştırma”, Sosyoloji Araştırmaları Dergisi, 2004, 7 (1), ss. 5-24.

Johnston, Hank; Larana, Enrique; Gusfield, Joseph, R., “Kimlikler, Şikayetler ve Yeni Sosyal Hareketler”, Yeni Sosyal Hareketler, der: Kenan Çayır, Kaknüs Yay., İstanbul, 1999, ss. 131-161.

Kaçmazoğlu, H., Bayram, Türk Sosyoloji Tarihi Üzerine Araştırmalar/Öncüleri ve Temelleri Çerçevesinde Yaklaşımlar, Birey Yayınları, İstanbul, 1999.

Kağıtçıbaşı, Çiğdem, Family and Human Development Across Cultures, Lawrence Erlbaum (LEA) Yayınları, New York, 1999.

Karpat, Kemal H., Türkiye’de Toplumsal Dönüşüm, çev. Abdülkerim Sönmez, Metis Yay. Ankara, 2004.

Kartal, S. Kemal, Ekonomik ve Sosyal Yönleriyle Türkiye’de Kentleşme, Adım Yayıncılık, İkinci Baskı, Ankara, 1992.

Kasapoğlu, Aytül, “Nihat Nirun”, 60 Yıllık Gelenek. DTCF’de Uygulamalı Sosyoloji :Berkes, Boran, Çağatay, haz. Aytül Kasapoğlu, Ümit Ofset, Ankara, 1999, ss. 161-200.

Kayalı, Kurtuluş, Türk Düşünce Dünyasında Yol İzleri, İletişim Yayınları, İstanbul, 2001.

Kellner, Douglas, “Popüler Kültür ve Postmodern Kimliklerin İnşası”, çev. Gülcan Şeçkin, Doğu-Batı Dergisi, yıl. 4, s. 15, Ankara, 2001/2, ss. 195-226.

Keyder, Çağlar, “1990’larda Türkiye’de Modernleşmenin Doğrultusu”, Türkiye’de Modernleşme ve Ulusal Kimlik, haz. Sibel Bozdoğan ve Reşat Kasaba, çev. Nurettin Elhüseyni, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul, 1998, ss. 29-42.

Kızılcılık, Sezgin, Erjem, Yaşar, Açıklamalı Sosyoloji Terimleri Sözlüğü, Attila Yayınları, Ankara, 1994.

Kocacık, Faruk, Toplumbilim Ders Notları, Cumhuriyet Üniversitesi Yayınları, no. 84, Mart 2000, Sivas.

Korkmaz, Alemdar, “Popüler Kültür: Kültür Alanında Egemenlik ve Mücadele”, Popüler Kültür ve İktidar, Vadi Yay., Ankara, 1999, ss. 18-52.

Köksal, Duygu, “Sosyal Bilimlerin Kıyısında Edebiyat” Sempozyum Bildirileri. Sosyal Bilimleri Yeniden Düşünmek, haz. T. Bora, S. Sökmen, K. Şahin, Metis Yayınları, İstanbul, 1998, ss. 221-226.

Magnarella, Paul, J., Türkdoğan, Orhan, “The Development of Turkish Social Anthropology”, Current Antropology, vol. 17, no. 2, (Jun., 1976), pp. 263-274.

Mardin, Şerif, Türkiye’de Toplum ve Siyaset, İletişim Yayınları, İstanbul, 1995.

Landes, David S., Kapitalizmin Doğuşu, çev. S. E. Gündüz, İnsan Yayınları, İstanbul, 1995.

Lök, Atilla - Bağış Erten, “1933 Reformu ve Yabancı Öğretim Üyeleri”, Modernleşme ve Batıcılık: Modern Türkiye’de Siyasi Düşünce, ed. Tanıl Bora, c. 3, İletişim Yayınları, İstanbul, 2002, ss. 537-544.

Magnarella, Paul, J., Türkdoğan, Orhan “The Development of Turkish Social Anthropology”, Current Antropology, vol. 17, no. 2, (Jun., 1976), pp. 263-274.

Meriç, Cemil, İlk Sosyolog İlk Sosyalist: Saint-Simon, İletişim Yayınları, İstanbul, 1995.

Nisbet, Robert A., The Sociological Tradition, Heinemann Books, London, 1980.

Özankaya, Özer, Toplumbilim, Filiz Kitabevi, İstanbul, 1987, s. 219.

Özen, Sevinç, Sanayi Kasabasında Yaşam Biçimi ve Aile Yapısında Meydan Gelen Değişmeler. Soma Örneği, Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, no. 64, İzmir, 1991.

Özkan, Fulya, “1950’lilerin Popülizm Açısından Bir İncelenmesi”, Journal Of Historical Studies, s. 2, 2004, ss. 32-47.

Poloma, Margeret M., Çağdaş Sosyoloji Kuramları, çev. Hayriye Erbaş, Gündoğan Yayınları, Ankara, 1993.

Poyraz, Tuğçe; Zorlu, Abdulkadir; Şahin, Birsen; Arıkan, Gülay, “Üniversite Gençliğinin Güncel Sorunlara Bakışı: Hacettepe Üniversitesi Sosyoloji Bölümü Öğrencileri Örneği”, Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi, s. 1, cilt. 20, Ankara, 2003, ss. 1-32.

Ritzer, George, “Sosyoloji Teorisinin Gelişiminde Toplumsal ve Entelektüel Güçler”, Sosyo-Ekonomik Perspektif, der. ve çev. Uğur Dolgun, Asa Kitabevi, Bursa, 2001, ss. 33-44.

Sam, Rıza, “Turizm-Tanıtım Faaliyetlerinde Kitle-İletişim Araçlarının Destekleyici ya da Engelleyici Kullanımı Üzerine”, Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi, yıl. 2, sy. 2, 2000/2001, ss. 53-59.

Sarıbay, Ali Yaşar, Siyasal Sosyoloji, Der Yayınları, İstanbul, 1998.

Smith, M. A., “Industrial Sociology: Perspectives and Models”, The Sociology of Industry, ed. W. M. Williams, Fourth Edition, London, Unwin Hyman, 1990, pp. 11-25.

Swingwood, Alan, Sosyolojik Düşüncenin Kısa Tarihi, çev: Osman Akınhay, Bilim ve Sanat Yay., Ankara, 1998.

Şimşek, Sefa, Törelere Aynasında Doğu-Batı, Asa Yayınları, Bursa, 2000.

Şimşek, Sefa, “Günümüzün Kimlik Sorunu ve Bu Sorunun Yaşandığı Temel Çatışma Eksenleri”, Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, yıl. 3, sayı. 3, Bursa, 2002, ss. 29-39.

Tezcan, Mahmut, Toplumsal Değişme ve Eğitim, A.Ü.E.B.F.Yayınları, Ankara, 1994.

Tiryakian, Edward A., “Emile Durkheim”, Sosyolojik Çözümlemenin Tarihi, çev. C. Tokluoğlu, der. Mete Tuncay, Aydın Uğur, Ayraç Yayınevi, Ankara. 2002, ss. 193-241.

Türkdoğan, Orhan, Çağdaş Türk Sosyolojisi. Araştırma, Yöntem ve Teknikler, Turan Kültür Vakfı Yayınları, İstanbul, 1995.

Tüzen, Hasan; Meder, Mehmet, “Pamukkale Üniversitesi Öğrencilerinin Toplumsal, Ekonomik ve Siyasal Eğilimleri Üzerine Bir Araştırma”, Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, yıl. 1, s. 11, Denizli, 2002, ss. 128-149.

Ulack, Richard, “The Role of Urban Squatter Settlements”, Annals of the Association of American Geographers, vol. 68, no. 4, (Dec., 1978), pp. 535-550.

İNDEKS

1. 1 Tez Yazarlarının Soyadlarına Göre

A

ABALI, Nail	165	AKBABA, Demet	227
ABANOZ, İsmail	67, 283	AKBABA, Erdal	260
ABAY, Şengül	301	AKBAŞ, Canan	140
ABBAS, Zerrin Bedri	294	AKBAYIR, Zuhâl	96
ABDULHAKİMOĞULLARI, M. Faik	66	AKBULUT, Celal	82
ABİK, Muazzez	58	AKBULUT, F. Ahmet	266
ACAR, Ekrem	281	AKBULUT, Gülden	249
ACAR, Hüsnü	159	AKBULUT, Şerife	161
ACAROĞLU, İbrahim	310	AKCAN, İsmail	76
ACET, Ahmet	257	AKÇA, İbrahim	264
ACURA, Fahrunnisa	62	AKÇA, Ümit	45
AÇIKALIN, Neriman	180	AKÇAKAYA, Muhammet	257
AÇIKALIN, Oya	143, 206	AKÇAY, Adnan	228, 236
AÇIKBAŞ, Hatice	81	AKÇAY, Canan	88, 126
AÇIKEL, Fethi	145	AKÇAY, Huriye	252
AÇIKGÖZ, Sevda	79	AKÇAYLI, Serap	132
ADEM, Çiğdem	204	AKÇAYÖZ, Harika	167
ADIBELLİ, İnce	280	AKÇELİK, Seydi Battal	284
ADIGÜZEL, Hacer	87	AKÇINAR, Mehmet	134
ADIGÜZEL, Yusuf	218	AKDAĞ, Salih	69, 226
ADSIZ, Erhan	272	AKDEMİR, Hüseyin	121
AFACAN, Ersin	200	AKDOĞAN, Çiğdem	59
AĞ, Selma	221	AKGEMİCİ, İbrahim	183
AĞAOĞLU, Şahika	176	AKGÖK, Rıza	53
AĞAR, Ruhi	109	AKGÜL, Kamil	269
AĞCA, H. İbrahim	223	AKGÜL, Necmettin	160
AĞIRMAN, Hürrem	213	AKGÜN, Ali Haydar	260
AĞUZBERK, Cemal	239	AKGÜN, Arif	270
AHUR, Şerham	295	AKGÜN, Tülin	85, 190
AK, Mutluay	140	AKHTAR, Shakil	193
AKA, Assiye	100	AKI, Işın Erkul	153
AKAL, Emel	85	AKIN, Dilek	196
AKALAN, Abdullah Recai	203, 233	AKIN, Mustafa	242
AKALIN, Nur	202	AKIN, Mustafa	194
AKALIN, Sema	72	AKINCI, Fazilet	132, 154
AKAN, Oktay	239	AKINCI, Hikmet	269
AKAN, Vildan	70, 77, 91	AKINCI, Selahattin	270
AKANSEL, Nursel	65, 222	AKINOĞLU, Orhan	195
AKARÇAY, Filiz	74	AKINOĞLU, Orhan	169
AKAYDIN, M. Sabri	53	AKKAÇ, Mustafa	42, 49
		AKKAYA, Tülin	87, 232
		AKKENT, Meral	134
		AKKUŞ, İsmet	240
		AKLEM, Atilla	239

AKMAN, Hakan	151, 214	ALTAŞ, Mehmet.....	267
AKMAN, M. Kubilay.....	198	ALTAY, Kartal	260
AKOĞLU, Fehmi.....	52	ALTINÖZ, İsmail.....	257
AKPINAR, Abdurrahman.....	240	ALTINTAŞ, Hazma	173
AKPINAR, Mithat.....	145, 207	ALTIOK, Türen	113
AKPINAR, Ülfet.....	177	ALTUN, Ayhan.....	169
AKPOYRAZ, Meryem.....	94	ALTUN, Ayşe.....	43
AKSAKAL, Alinaz.....	280	ALTUN, Betül	205
AKSAKAL, Fatma.....	270	ALTUN, Fahrettin.....	59, 216
AKSAL, Sabahattin.....	169	ALTUN, Hüseyin.....	264
AKSOY, Akif	45	ALTUN, M. Suri.....	257
AKSOY, Ceyda.....	48	ALTUN, Mahfuz.....	302
AKSOY, Erdal	74, 296	ALTUNAY, Neşet.....	258
AKSOY, Feryal Turan.....	44	ALTUNTAŞ, Kerim.....	260
AKSOY, Mehmet.....	260	ALTUNYUVA, Ayşe.....	270
AKSOY, Mustafa.....	50, 246	ALVER, Köksal.....	61
AKSOY, Nalan	132	ANASIZ, Kemal.....	186
AKSOY, Nazire Erineç.....	306	ANBARPINAR, Ömer.....	258
AKSOY, Özlem.....	96	ANCİL, Remzi.....	254
AKSOY, Yusuf.....	263	ANGIN, Zeynep.....	74
AKSU, Nebiye.....	158	ANIT, Zeki	56
AKSU, Ramazan	185	ANLAR, Yaşar.....	59
AKŞİT, Elif Ekin.....	87, 107	ANSAN, İnci.....	185
AKTAŞ, Ahmet.....	233	AR, Funda.....	306
AKTAŞ, Ali.....	73, 94, 276	AR, Nihal.....	169
AKTAŞ, Aliye	122	ARAS, Ö. Yalçın.....	78
AKTAŞ, İhsan.....	255	ARCAK, Metin	229, 285
AKTAY, Aydın.....	150	ARDIÇ, Nurullah	149
AKTAY, Yasin	179, 209, 212	ARDUNÇ, Özgür	263
AKTÜRK, Serap	213, 227	ARGİN, S. Şükrü	123
AKYOL, Vecihe.....	238	ARI, Necip Oğuz.....	235
AKYOLLU, Işık.....	178, 314	ARIÇ, Muhammet Cevdet	264
AKYÜREK, Orhan.....	257	ARIK, Efe.....	181
AL, Anıl.....	57, 146	ARIKAN, Çiler	166
ALACA, Veli.....	135	ARIKAN, Hakan.....	124
ALACAĞAN, Osman.....	286	ARIKAN, Mehmet M.....	229
ALADAĞ, K. Nezihi.....	222, 282	ARIKAN, Nurivet	53
ALAN, Mustafa.....	51	ARIKAN, Turgay.....	50
ALAN, Orhan	192	ARIKANLI, Maya.....	233, 288
ALAN, Serpil.....	261	ARISEL, Sema	156
ALBAYRAK, Kerim.....	223	ARISOY, A. Zafer.....	234
ALBAYRAK, Veysel.....	138	ARISOY, Mustafa.....	135
ALÇAMLI, Yılmaz.....	159	ARİFİ, Suleiman	212
ALÇICI, Ramazan.....	57	ARKAN, Uğur	298
ALÇIK, Hale.....	83	ARPA, Ayşegül.....	188
ALDEMİR, Zülfina.....	58, 216	ARSERİM, Ümran.....	123, 291
ALİ-ZADE, Tahir.....	286	ARSLAN, Ahmet	97, 144, 302
ALKAN, Ahmet Turan.....	55	ARSLAN, Ali	91
ALKAN, Deniz.....	222, 251	ARSLAN, Ali	55
ALKAN, M. Şirin.....	80	ARSLAN, Dudu.....	160
ALKAN, Nurcan.....	221	ARSLAN, Esengül	261
ALKILINÇ, Suzan	189	ARSLAN, Faruk.....	282
ALKIZIL, Özhan.....	98	ARSLAN, Fatih.....	60
ALP, Adem.....	269	ARSLAN, Hüsamettin.....	181
ALP, Erkan.....	260	ARSLAN, Mahmut.....	296
ALPAN, Ahmet Lütfi.....	153	ARSLAN, Nuray.....	167
ALPAR, Didem Başak.....	86, 313	ARSLAN, Osman.....	148
ALPARSLAN, Duygu.....	86	ARSLAN, Süleyman	232, 297
ALPASLAN, Erdem.....	112	ARSLAN, Yusuf.....	306
ALPAY, Kenan.....	57	ARSLANTÜRK, Zeki	184
ALPMAN, Nuriye.....	41	ARSLANYÜREK, Şükrü	290
ALPUN, Sevim	291	ARTANTAŞ, Ersin	283
ALTAN, Mehmet Akif.....	141, 289	ARTAR, Müslüm.....	301

BAHADIR, Ziynet	71, 168, 276	BEHDJAT, Ahad	111
BAHADORI, Şehriyar.....	183	BEKÇİ, Arzu.....	303
BAHÇIVAN, Harun.....	287	BEKÇİ, Funda.....	187
BAKACAK, Ayça.....	306	BEKTAŞ, Aysel.....	66
BAKER, Ulus	144, 199, 206	BEKTAŞ, Mahmut.....	168
BAKIN, Yusuf.....	159	BEKTAŞOĞLU, Mustafa Asım.....	57
BAKİ, Zeynep.....	106, 228	BELLİ, Serap.....	153, 255
BAKSI, Salih.....	292	BENZER, Abdülkerim.....	105
BAL, Ercan.....	49	BERBER, Hacı.....	257
BAL, Erdem.....	140	BERBER, Taner.....	54, 214, 307
BAL, Hüseyin.....	186, 203	BEREKET, Haydar.....	263
BAL, İlhan.....	50	BERKAY, Ayşe Fügen.....	178
BALAMİR, Rahşan.....	306	BERKEN, İsmail.....	263
BALIK, Fuat.....	105	BERKSÜ, Heves.....	88
BALKAÇ, Celal.....	81	BEROJE, Bayram.....	174
BALKIZ, Bekir.....	144, 181	BESLEN, Çetin.....	298
BALKIZ, Özlem İrmak.....	130	BEŞELİ, Mehmet.....	123
BALTA, Evren.....	232	BEŞER, İzzettin.....	261
BALTA, Nihat.....	254	BEŞİRLİ, Hayati.....	101, 147, 154
BALUN, Berivan.....	69, 226	BEYAZSU, Mustafa.....	267
BARAY, Sevgi.....	112	BEZCİ, Sibel.....	228
BARIŞ, Selma.....	134	BEZGİN, Enver.....	64
BARIŞ, Turgay.....	267	BIÇAKÇI Davut.....	246
BARIŞIK, Orhan.....	66	BİBAR, Bedriye.....	76, 141, 234
BARLIK, Servet.....	42	BİÇER, Hüseyin Soner.....	264
BARTAN, Faruk.....	101, 153, 168	BİLCAN, Birsen.....	204, 228
BARUT, Mehmet.....	146	BILENSOY, Yavuz.....	135
BARUTÇU, Mustafa.....	142	BİLGİLİ, Ahmet.....	78, 155, 189
BASMAZ, Zeki.....	243	BİLGİN, Rıfat.....	95, 204
BAŞ, Erdoğan.....	248	BİLGİN, Selahattin.....	201
BAŞAK, Suna.....	229	BİLİCAN, Ertuğrul.....	55
BAŞBAYDAR, Maide.....	142	BİLİCAN, Veda.....	60
BAŞER, Alev Erkilet.....	209, 217	BİLİCİ, Fahri.....	104
BAŞLI, Şeyda.....	90	BİLKAY, Handan.....	281
BATAR, Ramazan.....	269	BİLMEZ, Fadime.....	161
BATAR, Selda.....	213	BİNARK, Atilla.....	182
BAYARSLAN, Temel.....	252	BİNGÖL, Atakan.....	224, 261
BAYDAK, Melek.....	229	BİNGÖL, Ayşe.....	82, 189
BAYDAN, Salih.....	175	BİNGÖL, Erol.....	249
BAYDAR, Oya.....	134	BİNGÖL, Sinan.....	225
BAYDİLLİ, Cahide.....	162	BİNGÖLOĞLU, Cem.....	299
BAYER, Yeter.....	267	BİNİCİ, Gönül.....	258
BAYHAN, Abdülkadir.....	156	BİRAND, Kamuran.....	235
BAYHAN, Vehbi.....	101, 179	BİRCAN, N. Emine.....	300
BAYILTIŞ, Sinan.....	264	BIRDİN, Gülfer.....	48
BAYKAL, Güldem.....	288	BİRDİR, Mustafa.....	82
BAYKARA, Selma.....	247	BİRGÜL, Alev Kahya.....	76, 194
BAYRAK, Miyesser.....	81	BİRİ, İbrahim.....	46, 150
BAYRAK, Murat.....	189	BİRİ, Nihat.....	67, 224
BAYRAKÇEKEN, Gökçe.....	197	BİRİNCİ, Elif.....	177
BAYRAKLI, Bayraktar.....	60	BİRİNCİOĞLU, Gürman.....	182
BAYRAKTAR Nurten.....	238	BİRKİYE, Selen Korad.....	86, 197
BAYRAKTAR, Hacer.....	158	BİRLİK, Münire Arslan.....	126, 165
BAYRAKTAR, Kadriye.....	251	BİRLİKBAŞ, Necattin.....	258
BAYRAMUSTA, Ahmet.....	187	BIYAN, Şükrü.....	115
BAYRI, Perihan.....	80, 118	BODUR, Recep.....	125
BAYSAN, Ayşe.....	140	BOLAT, Yıldırım.....	261
BAYSU, Kenan.....	95, 187	BOLOURCHIAN, Najieh.....	108
BAYTAŞ, Gülay.....	156	BOSTANCI, Enis.....	277
BAZANÇİR, Atilla.....	293	BOSTANCI, Göknur Ege.....	87
BEÇİN, Metin.....	135	BOUSJİNİ, Mohsen Alaei.....	61, 230
BEĞBOĞA, Hatice.....	271	BOYACI, Adnan.....	126
BEĞENSEL, Ayata.....	239	BOYAR, Sabahat.....	280

BOYNIK, Sezgin	199
BOYRAZ, Sevgi	274
BOYSAN, Teoman.....	240
BOZ, Firdevs.....	42, 51
BOZDOĞAN, Tahir	184
BOZKAYA, Güzide.....	233
BOZKURT, Nuray.....	229, 285
BOZKURT, Selahattin.....	51, 119
BOZKUŞ, Asude.....	225, 283
BÖLÜKBAŞ, Kenan	192
BÖLÜKBAŞI, M. Mesut	285
BUCAKLI, Selman	215
BUDAK, Ali	200
BUDAK, Hatice	133
BUDAK, M. Nuri.....	262
BUGAY, Umur.....	93
BUĞDAYCI, Zülküf.....	121
BULAK, Ayşe.....	281
BULANIK, Yusuf.....	66, 187
BULAT, Durdu.....	82
BULGU, Nefise.....	194
BULUT, Ahmet.....	246
BULUT, Burcu.....	272
BULUT, Fethan.....	254
BULUT, Feyhan.....	254
BULUT, Hacer.....	82
BULUT, İsmail	256
BULUT, Mahir.....	257
BULUT, Nigar.....	150
BULUT, Onur.....	225, 265
BULUT, Suat.....	208
BULUT, Yücel.....	144
BULVAR, Erbay.....	280
BURAKGAZİ, Mustafa.....	271
BURAL, Bilge.....	240, 278
BURCU, Esra.....	72, 101, 230
BÜGET, Mine.....	104
BÜLTE, Yeliz.....	262
BÜTÜN, Sacit.....	97
BÜYÜK, Halil İbrahim.....	283, 301
BÜYÜKBAYRAM, Sercan.....	208
BÜYÜKKONUK, Halil.....	114
BÜYÜKOĞLU, Pınar.....	81
BÜYÜKONAT, Diñçer.....	245
BÜYÜKYAZICIOĞLU, Sevil.....	171

C

CABAR, Seher.....	282
Cahide, Remzi.....	169
CAN, Abdülsamed.....	257
CAN, Bahattin.....	156
CAN, Emine Gülsüm.....	302
CAN, Erhan	262
CAN, Gökmen	120
CAN, Halil İbrahim.....	49
CAN, Nedim.....	65
CAN, Önder.....	66, 312
CAN, Selma.....	142
CAN, Vedat.....	256
CAN, Yücel.....	76
CANATAN, Ayşe.....	103

CANBAY, Aziz.....	249
CANBAY, Hüsnüye.....	158, 230
CANOĞLU, Ayşe.....	44
CANPOLAT, Fikret.....	220
CANPOLAT, Filiz.....	118
CANPOLAT, Serdar.....	265
CANPOLAT, Züleyha.....	52
CEDİDİ, Oya.....	204
CELİL, Abdülreşit.....	294
CENGİZ, Recep.....	73, 108, 247
CENGİZ, Suat.....	272
CEPİNİ, Aysel.....	245
CESUR, Serpil.....	192
CEYHAN, Fevzi.....	115
CEYHAN, Zafer.....	188
CEYLAN, Hasan.....	248
CEYLAN, Satiye.....	281
CEYLAN, Yurdanur.....	93
CHENGİZİ, Gazem.....	114
CİĞER, Mustafa.....	241
CİHAN, Ahmet.....	217
CILBİROĞLU, Hüseyin.....	231
CİNDEMİR, Ayfer.....	221
CİNDİOĞLU, Dilek.....	175
CİVAN, Müge.....	58
CİVCİVOĞLU, İlhan.....	270
CİVELEK, H. Yaprak.....	297
CORMEZANO, Benyamin.....	155
COŞKUN, Gülen.....	276
COŞKUN, Hacer.....	81, 188
COŞKUN, İsmail.....	55, 152, 174
COŞKUN, Mustafa Kemal.....	165
COŞKUN, Nevzat.....	232
COŞKUN, Orhan.....	131, 182
COŞKUN, Yıldız.....	251
COŞKUNER, Özgül.....	137
COŞKUNOĞLU, Metin.....	280
CÖRT, Fadime.....	67
CUYDUR, Barış.....	258

Ç

ÇABALAR, Veysi.....	267
ÇABUK, Nilay.....	285
ÇAĞAN, Kenan.....	180, 199, 219
ÇAĞCI, Nuray.....	106
ÇAĞLAR, Adil.....	60, 172
ÇAĞLAR, Ali.....	303
ÇAĞLAR, Emine.....	69, 161
ÇAĞLAR, Şebnem.....	72, 84
ÇAĞLAYAN, Meral.....	81
ÇAĞLAYAN, Necla.....	104
ÇAKAN, Meltem.....	210, 213
ÇAKAN, Öztürk.....	260
ÇAKAN, Suat.....	165
ÇAKAR, Nihat.....	43
ÇAKAR, Şeref.....	251
ÇAKAS, Erdal.....	188
ÇAKI, Fahri.....	163
ÇAKICI, Atabey.....	246
ÇAKIL, Murat.....	120
ÇAKILCI, Ayşe.....	98

ÇAKIR, Erkan.....	260	ÇELİKEL, Hasan.....	254
ÇAKIR, Lütfi.....	114	ÇELİMLİ, Işıl.....	110
ÇAKIR, Selma.....	138	ÇELTİKÇİ, Ayşecan.....	63
ÇAKIR, Seyhan.....	305	ÇEPNİ, Meral S.....	62
ÇAKIROĞLU, Ramazan.....	312	ÇETİN, Beyzade Nadir.....	128
ÇAKIROĞLU, Suna.....	157	ÇETİN, Ebru.....	125
ÇAKMAK, Ali.....	116	ÇETİN, Erkut.....	301
ÇAKMAK, Derbent.....	154	ÇETİN, Fehmi.....	258
ÇAKMAK, Hasan.....	112	ÇETİN, Havva.....	106
ÇAKMAK, Mizyal.....	164	ÇETİN, Mehmet.....	250
ÇAKMAK, Şahin.....	68	ÇETİN, Oya Beklan.....	85, 145, 205
ÇAKMAK, Yasemin.....	299	ÇETİN, Ramazan.....	274
ÇAKMAK, Zerrin.....	44	ÇETİNDAG, Tahir.....	240
ÇALIK, Cemal.....	179	ÇETİNKAYA, Ali.....	222
ÇALIŞIR, İbrahim Halil.....	271	ÇETİNKAYA, Muzaffer.....	239
ÇALIŞKAN, Hüseyin.....	136	ÇETİNKAYA, Necdet.....	272
ÇALIŞKAN, İbrahim.....	67	ÇETİNOĞLU, Dalita.....	147
ÇALIŞKAN, Süleyman.....	143, 217	ÇETİNTAŞ, Ahmet.....	295
ÇAM, İsmail.....	169	ÇETİNTAŞ, Sevinç.....	80, 188
ÇAM, Mustafa.....	243	ÇIKRIKÇI, Rukiye.....	183
ÇAM, Recep.....	269	ÇILBIYIKOĞLU, Najda.....	190
ÇAM, Taner.....	306	ÇINAR, Sibel.....	69
ÇANKAYA, H. İbrahim.....	262	ÇİÇEK, Adem.....	260
ÇAPIN, Orhan.....	265	ÇİÇEK, Ali.....	76, 292
ÇARDAK, Süleyman.....	243	ÇİÇEK, Arif.....	148
ÇARKÇI, Suna.....	106, 107, 109, 149	ÇİÇEK, Hüseyin.....	220, 246
ÇARMAN, Tülay.....	67	ÇİÇEK, Nazmi.....	143
ÇATAK, Meral.....	142	ÇİÇEK, Şükran.....	73
ÇATALKAYA, Erhan.....	269	ÇİÇEKÇİOĞLU, Süleyman.....	182
ÇATALOLUK, Suzan.....	307	ÇİÇEKSOYU, Rıdvan.....	69, 284
ÇATALTAŞ, Kader.....	66	ÇİFTÇİ, Dilek.....	83, 122
ÇATIKKAŞ, Gül.....	158	ÇİFTÇİ, Murat.....	215
ÇAVAK, Aydın.....	301	ÇİĞDEM, Ahmet.....	47, 179, 181
ÇAVUŞOĞLU, Halim.....	276, 296	ÇİĞİL, Ahmet.....	274
ÇAVUŞOĞLU, Seyfettin.....	243	ÇİLER, Ayten.....	300
ÇAY, Sultan.....	94	ÇİN, Kemal.....	136
ÇAYDAN, İmir.....	246	ÇİNKAYA, Hatice.....	277
ÇAYIR, Kenan.....	207	ÇİNTAY, Selahattin.....	267
ÇAYIR, Tahir.....	249	ÇİVRİL, Hatice.....	301
ÇAYIR, Yılmaz.....	265	ÇOBAN, Mustafa.....	100
ÇAYNAK, Çağdaş.....	227	ÇOBANOĞLU, Mustafa.....	174
ÇAYOĞLU, Mehmet.....	163	ÇOBANOĞLU, Yavuz.....	149, 218
ÇEBİ, Gülderen.....	281	ÇOLAK, Serhat.....	52
ÇEKEM, Ahmet.....	163	ÇOLAK, Tekin.....	204, 216
ÇELEBİ, Nilgün.....	129	ÇOLAKOĞLU, Alper.....	241
ÇELEN, Ersan.....	298	ÇOLAKOĞLU, Hasan.....	104
ÇELENK, Abdullah.....	164	ÇÖMEZ, Ergün.....	141
ÇELENK, Hamza.....	141	ÇÖMLEKÇİ, Kadriye.....	119
ÇELİK, Cengiz.....	272	ÇUHACI, Aysu.....	47
ÇELİK, Ekrem.....	205	ÇUR, Mehmet.....	170
ÇELİK, Engin.....	135		
ÇELİK, İbrahim.....	271		
ÇELİK, İzzet.....	69, 284		
ÇELİK, Kezban.....	100		
ÇELİK, Mahmut.....	142		
ÇELİK, Mustafa.....	243, 250		
ÇELİK, Nursel.....	109, 248		
ÇELİK, Reşit.....	97		
ÇELİK, Selahattin.....	246		
ÇELİK, Tahir.....	272		
ÇELİK, Zafer.....	211		
ÇELİKAN, Asım.....	239		
ÇELİKEL, Burhan.....	249		
		D	
		DAĞ, Ahmet.....	138
		DAĞ, Sibel.....	211, 233
		DAĞAŞAN, Mehmet.....	52
		DAĞCA, Ayşen.....	252
		DAĞDELEN, Hasibe.....	192
		DAĞDELEN, Metin.....	274
		DAĞDÖĞEN, M. Aydın.....	70
		DAĞLAR, Selahattin.....	239
		DAĞLI, H. Hüseyin.....	184

DAL, Nefise.....	252	DESTİCİ, Nilüfer.....	79
DALKURT, Bolat.....	42, 48	DİKBİYİK, Coşkun.....	108, 212
DALYANCI, Bülent.....	62, 131	DİKİCİ, Abdullah.....	170
DANEŞVER, Rasoul Zade.....	174	DİKMEN, Ahmet Alpay.....	130
DANIŞ, Didem.....	288	DİKMEN, Aylin.....	101
DANIŞ, Funda.....	102	DİNÇ, Mihrican.....	177
DANIŞMAN, Alpaslan.....	265	DİNÇ, Özcan.....	262
DAŞ, Elif.....	68	DİNÇER, Evinç.....	41, 109
DAŞCI, Elif.....	198, 208	DİNÇER, Fikret.....	245
DAŞKIRAN, Menderes.....	149	DİNÇER, Mehmet.....	168
DAVACHİ, Nader Es.....	276, 294, 296	DİNÇER, Meral.....	162, 204
DAVUD, Yıldız Akpolat.....	56	DİNÇER, Murat.....	43
DAYAN, Mesut.....	53, 206	DİNER, Çağla.....	148
DAYI, Nuri.....	252	DİNGA, Erdem.....	62
DEDE, Ersin.....	303	DİŞKAYA, Mahmut.....	97, 106
DEDELER, Serap.....	67	DJELİLİ, A. Martaz.....	296
DEDEOĞLU, Cumhuri Yılmaz.....	112	DOĞAN, Abit.....	248
DEĞİRMENCİ, Alparslan.....	67	DOĞAN, Ahmet.....	195
DEHMEN, Bedirhan.....	199	DOĞAN, Alaattin.....	265
DELLALOĞLU, Besim.....	197, 199	DOĞAN, Ali Yüksel.....	206
DEMEZ, Gönül.....	191	DOĞAN, Ercan.....	187
DEMİR, A. Vahap.....	175	DOĞAN, Hüseyin.....	310
DEMİR, Ali Özcan.....	176	DOĞAN, İbrahim.....	246
DEMİR, Anıl.....	294	DOĞAN, M. Mustafa.....	224
DEMİR, Ayça.....	147	DOĞAN, Mustafa.....	294
DEMİR, Çiğdem.....	273	DOĞAN, Naim.....	220
DEMİR, Emine.....	117	DOĞAN, Nedim.....	251
DEMİR, Erol.....	71	DOĞAN, Oktay.....	69
DEMİR, Fatih.....	97, 105, 310	DOĞAN, Oya.....	167
DEMİR, Feride.....	106	DOĞAN, Suzan.....	160
DEMİR, Gökhan Yavuz.....	165	DOĞAN, Veysel.....	217
DEMİR, Gülperi.....	71, 83	DOĞANER, Resul.....	313
DEMİR, Gülsen.....	91, 92, 129	DOĞRU, Barış.....	198
DEMİR, Iğın Başak.....	177	DOĞU, Ansu.....	184
DEMİR, İsmet.....	135	DOLANBAY, Hamidiye.....	65
DEMİR, Mehmet.....	273	DOLAPÇI, Cevdet.....	277
DEMİR, Mustafa.....	54, 213	DOLUNAY, Ebru.....	45
DEMİR, Özcan.....	273	DÖKÜMCÜ, Fatma Güliz.....	111
DEMİR, Sabiha.....	169	DÖNER, Suphi.....	271
DEMİR, Sabire.....	256	DÖNMEZ, İsmail.....	141
DEMİR, Vehbi.....	54	DÖNMEZ, Mehmet.....	57, 108, 282, 300
DEMİR, Yalçın.....	216	DÖNMEZ, Niyazi.....	136
DEMİRAY, Mehmet.....	142	DÖVÜCÜ, Tamer.....	110
DEMİRBAŞ, Abdullah.....	298	DUMAN, Bilal.....	58
DEMİRBILEK, Melahat.....	309	DUMAN, M. Zeki.....	151
DEMİRCİ, Berat.....	176, 230	DUMAN, Songül.....	116
DEMİRCİ, E. Yaşar.....	275	DUMAN, Yıldız.....	87
DEMİRCİ, Hikmet.....	110	DUMAN, Zekiye.....	102
DEMİRCİ, Mustafa.....	194	DURAKBAŞA, Ayşe.....	83
DEMİRCİ, Tuba.....	70	DURAKER, Reşat.....	282
DEMİRCİOĞLU, Nevin S.....	92	DURAL, Ahmet Baran.....	149
DEMİREL, Erdal Erol.....	43, 53	DURAN, Doğan.....	274
DEMİREL, Ramazan.....	67	DURAN, Leyla.....	65
DEMİRHAN, Mustafa Lütfi.....	156	DURDU, Zafer.....	46
DEMİRKAPU, Nermin.....	80, 119	DURGU, Mustafa.....	251
DEMİRKOL, Yusuf.....	41	DURMUŞ, Adem.....	225
DEMİRPOLAT, Anzavur.....	111, 207, 209	DURMUŞ, Ahmet Hakan.....	58, 75
DENER, Melek Hatipoğlu.....	184	DURSUN, Erdoğan.....	75
DENİZ, Mustafa.....	66, 223	DURSUN, Fatih.....	188
DENİZ, Pınar.....	284	DURSUN, Ömer.....	148
DERE, Turgay.....	300	DURSUN, Sinan.....	254
DERİN, Ömer.....	128	DURUKAN, Sevinç.....	146
DERMAN, Ergün.....	174	DUYUL, Abdullah.....	206

DÜLGER, Tülin.....	113
DÜNDAR, Hülya.....	293
DÜNDAR, Osman.....	182
DÜRDER, Baha.....	155
DÜRMÜŞ, Saime.....	70
DÜZKÖYLÜ, Ahmet.....	101, 229, 237, 290

E

EDİKLİ, Süreyya.....	223
EĞRİBEL, İ. Ertan.....	174, 175, 199
EKEMEN, Erol.....	161
EKEN, Huriğül.....	210, 216
EKİCİ, Dilşad.....	118
EKİCİ, Ertuğrul.....	160
EKİCİ, Fatma Umut Beşpınar.....	289
EKİCİ, Nail.....	238
EKİNCİ, Abdullah.....	265
EKİNCİ, Ayşe.....	55
EKİNCİ, Çetin Kaya.....	265
EKİZ, Hayat N.....	241
EKİZ, Salih.....	253
EKİZ, Şenol.....	278
EKMEKÇİ, Kemal.....	141
EKMEN, Hülya.....	125
EKŞİ, Yunus.....	138
ELBAŞI, Kıymet.....	184
ELBURUZ, Leyla.....	60, 235
ELÇİ, H.İbrahim.....	274
ELGİN, Mukadder.....	310
ELİTOK, Fatma.....	70, 303
ELMAS, Şermin.....	85, 93, 130, 203
EMERCİ, İlhan.....	310
EMİR, Ali.....	135
EMİR, Fatma.....	82, 121
EMRE, Ferhat.....	265
EMREM, Ali Haydar.....	51
EMÜL, Pınar.....	285, 303
ENGİN, Muhabay.....	219
ENSAR, Yılmaz.....	176
ER, Abdullah.....	121
ER, İzzet.....	49
ER, Mehmet.....	249
ERAN, Fidan.....	271
ERAYMAN, Mustafa.....	215
ERBAŞ, Hayriye.....	129
ERBAŞ, Mehmet.....	290
ERBAŞ, Özkan.....	262
ERBEN, Gül Selin.....	133, 192
ERBİL, Besime.....	116
ERCAN, Bünyamin.....	43
ERCEM, Binnur.....	82
ERCEM, Fahri.....	228, 275
ERCİNS, Gülay.....	83
ERCİYAS, Ayşe.....	170
ERÇERİ, Oğuz.....	134
ERDEM, Erol.....	113
ERDEM, Orhan.....	296, 306
ERDEM, Remziye.....	289
ERDEM, Semra N.....	228
ERDEMİR, M. Çetin.....	120
ERDEMİR, Sabiha Deniz.....	147

ERDENTUĞ, S. Aygen.....	91, 129
ERDOĞAN, Ahmet.....	312
ERDOĞAN, Ali.....	300
ERDOĞAN, Erol.....	107
ERDOĞAN, Ruken.....	53
ERDOĞAN, Sevda.....	118
ERDOĞAN, Sinan.....	162
ERDOĞAN, Türkan.....	176
ERDOĞAN, Zühal.....	94
ERDOĞMUŞ, Zeki.....	235, 289
ERDUR, Defne.....	90
EREKMEKÇİ, Mert.....	167
EREMREM, Nuray.....	75
EREN, Deniz.....	69
EREN, Hıdır.....	176
EREN, Hüseyin.....	265
EREN, Özden.....	73
EREN, ÖZDEN.....	313
EREN, Seyit Ali.....	151
EREZ, Güzin.....	63, 279
ERGAN, Mustafa Remzi.....	244
ERGEN, Nihal.....	170
ERGENÇ, Kenan.....	182
ERGUM, Semih.....	113
ERGUN, Ayça.....	147
ERGUR, Ali.....	194
ERGÜN, Aysel.....	80, 139
ERGÜN, Bahri.....	201
ERGÜN, Ergül.....	145
ERGÜNAY, Feriha.....	41
ERGÜZEL, Suna.....	79, 253
ERHABOR, O. Wilfred.....	122
ERİMOĞLU, Esmâ.....	158
ERİNÇ, Emel.....	112
ERİŞ, Mihman.....	173
ERİŞİŞ, Turgut.....	262
ERJEM, Yaşar.....	123, 307
ERKAN, Erkan.....	158
ERKAN, Rüstem.....	285, 307
ERKAN, Yasemin.....	95, 104
ERKİLET, Alev.....	44
ERKMEN, Fikriye.....	170
ERKUL, Ali.....	278
ERKUNT, Hülya.....	279
ERMAN, Melek.....	185
ERMASARIÇ, Ahmet.....	63, 279
EROCAK, Muzaffer.....	63
EROĞLU, Cemal.....	176
EROĞLU, Fuat.....	238
EROĞLU, Gültekin.....	105, 166
EROĞLU, İbrahim.....	177, 224
EROĞLU, Kadriye.....	74
EROĞLU, Selahattin.....	170
EROĞLU, Vahit.....	183
EROL, Esra.....	226
EROL, Merih.....	198
EROL, Metin.....	77, 236
EROL, Nuran.....	303
EROL, Şazer.....	79, 187, 253
EROL, Ümit.....	171
EROL, Veysel.....	253
ERSAL, Ayla.....	185
ERSAN, Aylin.....	313

ERSİN, Meral	71
ERSOY, Emin	170
ERSOY, Ersan	100, 147
ERSOY, Gülhan	66, 80
ERSÖZ, Aysel Günindi	92
ERSÖZ, Melahat	267
ERTAÇ, Kadri	265
ERTAN, Doğan	279
ERTAŞ, Musa	51
ERTEKİN, Şengül	67
ERTÜRK, Ali Rıza	298
ERTÜRK, Recep	55, 278
ERTÜRK, Zeynep Meltem	167
ERUÇ, Gülcan	279
ESEN, Nüket	106, 294
ESEN, Sakine	63, 281
ESER, Kemal	256
ESER, Mehmet	230, 277
ESERPEK, Altan	298
ESİN, Çiğdem	89
EŞE, Salkım	291
EŞKAZAN, Sevinç	63
ETE, Aysen Arıöz	46, 216
EVCİMİK, Zülfiye	285
EVİRAN, Nurgül	160
EVİRANOS, Fahrettin	96
EYCE, Berrin	78, 92
EYRUMLU, Reza	235
EYÜBOĞLU, Metin	254

F

FARSIANI, Madjid	152
FAZLIOĞLU, Aygül	72, 84, 230
FEGAN, Fuat	156
FEİMİ, Seini	164
FEKRAZAD, Hüseyin	276
FINDIKLI, Erhan Berat	148

G

GALATALI, Ertuğrul	241
GALIOĞLU, Abdullah	183
GANNAD, Saleh Azizi	173
GAYRETLI, Metin	113
GEÇER, Tülay	54
GEÇGEL, Mehmet	102
GEÇKİL, Cengiz	263
GEÇMEZ, Cengiz	142
GELEKÇİ, Cahit	295
GELENGEÇ, Sevilay	281
GENCER, Ali	140
GENÇ, Bilal	273
GENÇ, Elif	269
GENÇ, Elif Süreyya	295
GENÇ, Nevzat	271
GENÇ, Niyazi	95
GENÇ, Sezai	263
GENÇ, Suat	312
GENÇ, Turan	122

GENÇ, Yusuf	107, 164
GENÇER, Ahmet	273
GENÇER, Asuman	302
GENÇER, Mahmut	98
GENİŞ, Arif	130, 145
GERÇEKSEVER, Demir	185
GERÇEKSEVER, Taner	241
GERDAN, Ahmet	115, 220
GERMEÇ, Ezgi	304, 306
GEZER, Burcu	273
GEZER, Yaşar	156
GIRGIN, Nuran Nurten	94
GIRGIN, Zübeyde Gülbeden	240
GİYİK, Doğan	254
GÖÇEN, Eylem	274
GÖÇKEN, Adem	206
GÖDEK, Murat	257
GÖK, İbrahim	187
GÖK, Yusuf	219
GÖKALP, Arzu	285
GÖKALP, Emre	210
GÖKALP, Hikmet	47
GÖKARISEL, Pervin Banu	287
GÖKBUDAK, Yusuf	292
GÖKÇE, Ali	250
GÖKÇE, Erol	219
GÖKÇE, İncilay	302
GÖKÇE, Süleyman Erol	168
GÖKÇEN, Oktay	182, 240
GÖKE, Murat	243
GÖKHAN, Mustafa	240
GÖKKAYA, Bekir	262
GÖKTEPE, Kaya	141
GÖKTÜRK, Erkan	170
GÖLBAŞI, Haydar	107
GÖLCÜK, H. Büşra Ekercin	76
GÖLEN, Remzi	291
GÖLOĞLU, Sermin Kiraz	87
GÖLPUNAR, Zeynal	305
GÖMEK, Mehmet	43
GÖNGEN, M. Sait	188
GÖNÜL, Ünsan	62
GÖNÜLLÜ, Emine	71
GÖNÜLLÜ, Müzeyyen	78, 92
GÖRGEN, Fügen	135
GÖRGEN, Mustafa	49
GÖRGÜL, Beyhan	312
GÖRGÜN, Aydın	113
GÖRGÜN, Aylin	193, 275
GÖRKEM, Hayati	258
GÖVERÇİLE, İhsan	164
GÖZAYDIN, Zeki	226
GÖZE, Özlem	46
GÖZEL, Özkan	180
GÖZETİR, Fikret	118
GÜLİYEV, Telman	149
GÜÇLÜ, Tülin	197
GÜDEN, Şengül	50
GÜL, Gülay	53, 160
GÜL, Rıza	241
GÜL, Sedat	254
GÜL, Yılmaz	250
GÜLBAĞ, Songül	226

GÜLDAĞ, Hasan	67, 282	GÜNEŞ, F. Mehtap	80
GÜLDÜ, Ercan	113	GÜNEŞ, Fatime	86
GÜLEÇ, Abdullah	96	GÜNEŞ, H. Ali	160
GÜLEÇ, Cemal	115	GÜNEŞ, Hasan	263
GÜLEÇ, Hıdır	248	GÜNEŞ, İbrahim	43
GÜLENC, Hazma	225	GÜNEŞ, İsmail	300
GÜLENER, Hamide	183	GÜNEŞ, Nadide	69, 82
GÜLER, Ebru Çetin	128, 131, 237	GÜNEŞ, Nermin	262
GÜLER, Ebru, Çetin	128	GÜNEŞ, Nuriye	120
GÜLER, Fethi	269	GÜNEŞ, Serdar	265
GÜLER, Gökçen	267	GÜNEŞ, Tacettin	45, 56, 207
GÜLER, Kenan	294	GÜNEŞEL, Kadircan	241
GÜLER, Mustafa	248	GÜNEY, Sezai	159
GÜLER, Nilgün	64	GÜNEY, Yunus	68, 284
GÜLER, Serdar	166	GÜNGÖR, Kemal	137
GÜLER, Songül	102	GÜNGÖR, Nevin	55, 61
GÜLERYÜZ, Belma	132	GÜNGÖR, Niyazi	156
GÜLLER, Ayfer	188	GÜNGÖRMEK, İbrahim	281
GÜLLÜ, M. Reşit	240	GÜNGÖRMEZ, Bengül	46
GÜLMEZ, Vildan	71	GÜNİNDİ, Aysel	163, 304
GÜLSARAN, Öznur	204	GÜNTEMUR, Aynur	83
GÜLSEVEN, Mukaddes	280	GÜR, Yusuf	197
GÜLSÜN, Ufuk	215	GÜRBÜZ, Abdülcelil	157
GÜLTAŞ, Ersan	253	GÜRBÜZ, Zülküf	300
GÜLTEKİ Metin	257	GÜRBÜZER, Ali	223
GÜLTEKİN, Cavide	263	GÜRDAP, Nihat	269
GÜLTEKİN, Mehmet	191, 293	GÜRELLER, Aksan	185
GÜLTEKİN, Mehmet Nuri	191	GÜRHAN, Olga	57
GÜLTEKİN, Metin	125, 133	GÜRKAN, M. İlhan	203, 237
GÜLTEKİN, Recep	130, 163	GÜRKAN, Nurten	184
GÜLTEKİN, Vahdettin	157	GÜROK, Yusuf Günhan	69, 284
GÜLTEPEATAÇ, Buket	89	GÜRSES, Fulya	172
GÜLTÜRK, Kenan	165, 309	GÜRSES, Hasan Basri	220, 244
GÜMÜŞ, Murat	267	GÜRSES, Yasemin	68
GÜMÜŞÇUBUK, Nilay	72, 304	GÜRSOY, Ahmet	172
GÜMÜŞÇÜ, M. Fatih	284	GÜRŞAN, Hüseyin	99
GÜMÜŞOĞLU, Firdevs	178	GÜRTAŞ, Haki	105
GÜN, Zülfi	120	GÜRÜZ, Zeki	240
GÜNAL, Asena	202	GÜVEN, Abdülkadir	241
GÜNATA, Birsal	252	GÜVEN, Hülya	299
GÜNBAĞI, Mehmet Emin	167	GÜVEN, Süheyla	292
GÜNDEŞLİ, Emine	162	GÜVENÇ, Dinçel	241
GÜNDOĞAN, Çiğdem	96	GÜVENLİ, Mesut	173
GÜNDOĞAN, Emin	240	GÜZEL, Serkan	234
GÜNDOĞAN, Nevzat	259	GÜZEL, Sinem	302
GÜNDOĞMUŞ, Nizam	221		
GÜNDÜZ, Bülent	262		
GÜNDÜZ, İbrahim	298		
GÜNDÜZ, Mustafa	94, 194, 310		
GÜNDÜZ, Nurhan	50		
GÜNDÜZ, Olgun	133, 214		
GÜNDÜZ, Samettin	51, 124, 150		
GÜNDÜZ, Süleyman	149		
GÜNDÜZ, Şenay	80, 118		
GÜNDÜZALP, Abdülcelil	214		
GÜNEL, Aslı	191		
GÜNENÇ, Hatice Seda	304		
GÜNENÇ, Zafer	174		
GÜNER, Ergül	42		
GÜNER, Harun	67		
GÜNERUZ, Hazma	160		
GÜNEŞ, Abdurrahman	108, 163		
GÜNEŞ, Ayten	96		

H

HACIOĞLU, Ayşe	94
HAER, Zavad Sajedi	174
HAFIZOĞLU, Ali Fuat	65
HAKKIOĞLU, Ümit	205
HALİŞÇELİK, Zülfü	263
HAMAMI, Seden	173
HAMAN, Serap	282
Handan Nazlı	219, 384
HANİLÇİ, Mehmet	97
HASAN, Hazer	239
HASANOV, Vasif	288
HASAR, Seyithan	273
HASIP, Abdullah Olgun	186
HAŞİMOĞLU, S. Cengiz	140, 205

HATİPOĞLU, Atakan.....	148
HATTATOĞLU, Zeynep Dilek.....	84
HATUNOĞLU, Bedri Yavuz.....	154
HAVUR, Nilgün.....	177
HAZAR, Melike.....	173
HAZAR, Murat.....	190
HAZİR, Nihal.....	252
HERGÜN, Mehmet.....	274
HİNÇER, Bora.....	104
HİRFANOĞLU, Atilla.....	141, 263
HIZIROĞLU, Ceylan.....	55
HİRA, Havva Ferizat.....	211
HİRA, İsmail.....	180, 207
HOCAMOĞLU, Mehmed.....	157
HOMAYOUN, Muhammad.....	235
HOŞYAR, Ahmet Padaş.....	244
HOZATLI, Mine.....	116
HÖKE, Fatih.....	54
HUA, Lin Kuan.....	175
HÜLÜR, Himmet.....	209

I

ILGAZ, Mükerrerem.....	169
ILGAZ, Nurdan.....	229, 276
ILIMAN, Ayla.....	172
IRMAK, Özlem.....	74, 125
IRMAK, Perihan.....	79, 298
IŞIK, Asiye.....	189, 302
IŞIK, Caner.....	103
IŞIK, Gülizar.....	283, 307
IŞIK, İsmet Emre.....	45, 217
IŞILDAK, Soner.....	231
IŞINAY, Milhan.....	139

İ

İÇEL, Noyan.....	113
İÇLİ, Tülin.....	307
İÇMELİ, M. Kemal.....	63
İÇMENER, Ayfer.....	174
İDE, Yasin.....	274
İGBİNİGÜN, E. Ernest.....	303
İhsan.....	103, 327
İLBASAN, Özdal.....	266
İLERSOY, Yalçın.....	257
İLERU, Hüseyin.....	284
İLGİÇ, Meziyet.....	123, 168
İLHAN, Ahmet.....	139
İLHAN, Sibel.....	132
İLHAN, Süleyman.....	107, 112
İLHAN, Y. Ziya.....	256
İLMİ, Perviz.....	111
İLTER, Cem.....	70
İLTERLİ, Fikret.....	301
İMAMOĞLU, Olgun.....	182
İNAL, Kemal.....	286
İNAN, Erol.....	135
İNAN, M. Cahit.....	220, 246
İNAN, Nebi.....	141

İNAN, Tülin.....	233
İNANLI, Selen.....	252
İNCE, Havva Ayça.....	218
İNCE, Ömer Rauf.....	149
İNCE, Ramazan.....	224
İNCEALTIN, İpek.....	102
İNCEOĞLU, İrem.....	89
İNCEOĞLU, Yusuf.....	102
İNÇİ, Kadir.....	246
İNÇİ, Zekai.....	259
İNÇİLİ, İhsan.....	243
İNÇİLİ, Mehmet.....	172
İNSEL, Füsün.....	51, 222
İPAR, Yasemin.....	137
İPEK, Cemil.....	166
İPEK, Melek.....	290
İPEKTEN, Hatice.....	185
İPEKYÜN, Aynur.....	131
İRDELP, Nüket.....	112
İRE, Reşat.....	114
İRTEN, Adem.....	265
İSKENDER, Hüseyin.....	110
İSKENDER, Şenay Çetin.....	46, 60
İŞGÖZEN, Ünal.....	241
İŞKOL, Kağan.....	291
İŞLER, Aslıhan.....	157
İZGEÇ, Z. Kürşat.....	284
İZKAN, Sadettin.....	230, 305

J

JEDDİ, Firouz.....	60, 157
--------------------	---------

K

KABAKÇI, Petek Y.....	206
KABAKLI, Latife Çimen.....	93
KABAKLI, Latife Çimen.....	78
KABAOĞLU, O. Vahit.....	256
KABASAKAL, Mehmet.....	157
KABASAKAL, Uğur.....	308
KABAŞ, Uğur.....	66
KAÇAR, İlke.....	202
KAÇAR, Mehmet Zeki.....	271
KAÇMAZ, Adil.....	172
KAÇMAZOĞLU, H. Bayram.....	55, 61
KADERCAN, Ali.....	192
KADIOĞLU, Cevat.....	118
KAHRAMAN, Ahmet Burak.....	150
KAHRAMANOĞLU, Özgür.....	273
KALAYCI, Nuray.....	106
KALE, Elif.....	234
KALEM, Gülcan.....	253
KALEMLİ, Ahmet.....	161
KALENDER, Fadime.....	121
KALKAN, Abdulvahap.....	221
KALKAN, Yeter.....	160
KALKAY, Tükel.....	112
KALYONCU, İ. İlhan.....	310
KAMACI, Mehmet.....	186

KAMAGÜN, Mesut	243	KARALI, Soner	242
KANAR, Erkan	271	KARAMAN, Özcan	130
KANDIRMAZ, Şeref	142	KARAMANOĞLU, Serdar	122
KANDIL, Mustafa	184	KARAMERT, Murat	301
KANSU, Mehmet	98, 196	KARAOĞLAN, Bahattin	74
KAPLAN, Ahmet	270	KARAPINAR, Alpaslan	99
KAPLAN, Hakkı	297, 309	KARASU, Doğan	282
KAPLAN, Nebahat	105	KARASU, Süheylâ	245
KAPLAN, Ülkü	54	KARAŞİN, F. Banu	122
KAPLAN, Vahap	117	KARATAŞ, Aydın	246
KAPTANER, Harun	277	KARATAŞ, Figen	68
KAR, Altan	90	KARATAŞ, Hilmi	256
KAR, Cemil	51	KARATAŞ, Mehmet	121
KAR, Şemsettin	200	KARATAY, Abdullah	74
KARA, Bülent	253	KARATAY, Naime	41
KARA, Mustafa	190	KARATEKİN, Zekiye	79, 116
KARAAĞAÇ, Kibar	299	KARATUĞ, Turgut	292
KARAALP, Didem	72, 194	KARAUÇAK, Şebnem	155
KARAASLAN, Ayder	250	KARAYILAN, Kamil	138
KARABAŞ, Ali Serdar	174	KARAYILMAZ, Hasan	150
KARABAŞ, Öznur	228	KARDAŞ, Rıza	48
KARABİBER, Azize	270	KARDENİZ, Mehmet	158
KARABUDA, Ahmet Emin	114	KARGINER, Nadide	85, 92
KARABULUT, Ali	99, 115	KARSLI, Fatma	84, 123
KARABULUT, Hatice	119	KART, Elife	127
KARABULUT, Hüseyin	110	KART, Kadir	307
KARABULUT, İsmail	301	KARTAL, Burhan	291
KARABULUT, Kevser	54	KARTAL, Canan	282
KARABULUT, Selaha	259	KARTAL, Kazım	185
KARABULUT, Tuncay	57, 146	KARTAL, Saadettin	66
KARABULUT, Yeşim	201, 264	KAS, Öznur	285
KARACA, Gülsen	158	KASAPOĞLU, M. Aytül	314
KARACA, Mehmet	259	KASIMOĞLU, Veli	205
KARACA, Nuray Ermemrem	47	KAŞKER, Seher	60
KARACA, Şevki	242	KATAR, Nevin	264
KARAÇAM, M. Selami	238	KATAR, Şeyhmus	262
KARADAĞ, Meltem	75	KATIRCI, Gülten	172
KARADENİZ, Cemil	250	KÂTIBOĞLU, Hasan	50
KARADENİZ, Sıtkı	151	KATKAYA, Kurtuluş	119
KARADUMAN, Arzu	75	KAVAKOĞLU, Halid Sertel	137
KARADUMAN, Hakan	139	KAYA, Alev	72, 270
KARADURMUŞ, Murat	259	KAYA, Ayla Aynur	120
KARAER, Ufuk	282	KAYA, Ayşe	80, 268
KARAGENÇ, Yeşim	132	KAYA, Bahriye	298
KARAGÖZ, Hüseyin	131	KAYA, Ferda Şule	212
KARAGÖZ, Mehmed	273	KAYA, Gazanfer	151
KARAİBRAHİM, İbrahim	131	KAYA, Hülya	222
KARAK, Mustafa	125, 148	KAYA, Hüseyin	259
KARAKADILAR, Kenan	192	KAYA, Kamile	159
KARAKADILAR, Kenan	77	KAYA, Mahmut	293
KARAKAN, Seyhan	264	KAYA, Muhammet	234
KARAKAŞ, Mehmet	145	KAYA, Mustafa	139
KARAKAY, Murat	215	KAYA, Nezahat	283
KARAKAYA, Cenap	219	KAYA, Recep	94
KARAKAYA, Handan	43	KAYA, Saliha	228
KARAKAYA, Hülya	95	KAYA, Selma	80
KARAKAYA, Muhittin	308	KAYA, Sevda	59
KARAKOÇ, Güven	65	KAYA, Sevilay	265
KARAKUŞ, Filiz	220	KAYA, Tülin	109
KARAKUŞ, Öner	267	KAYA, Ü. Talip	160
KARAKUŞ, Serkan	121	KAYA, Zeki	260
KARAKUŞ, Yusuf	269	KAYA, Zeliha	52
KARAKUŞ, Zinet	271	KAYAALP, Ebru	211

KAYACAN, Gülay	103, 216	KİM, Sung-Woon	75
KAYAL, Şükran	172	KİMYON, Şefik	78
KAYIKÇI, Emrah	120, 225	KİP, Murat	312
KAYIR, Gülser	109, 205	KİRENCİ, Mustafa	146
KAYIŞLI, Tahsin	242	KOCA, Fatma	314
KAYLI, Rifat	240	KOCA, Meryem	68
KAYMAKCI, Öznur Ulutaş	314	KOCA, Zeliha	162
KAYMAZ, Fatih	282	KOCAÇOBAN, Leyla	50
KAYNAR, Yener	292	KOCADAŞ, Bekir	190, 195
KAYRA, Bekir Sıtkı	239	KOCAGÜL, M. Şükrü	303
KAZAK, Ender	165	KOCAGÜL, M. Şükrü	303
KAZAMI, Abol Chasem Rezi	244	KOCAGÜL, M. Şükrü	303
KAZANÇ, Handan	125	KOCAGÜL, M. Şükrü	303
KEÇECİ, Reşat	63	KOCAGÜL, M. Şükrü	303
KEÇECİ, Sunay Ferai	125, 169, 215	KOCAGÜL, M. Şükrü	303
KEKEÇ, Erol	139	KOCAGÜL, M. Şükrü	303
KEKLİK, Osman	169	KOCAGÜL, M. Şükrü	303
KEKLİK, Resul	268	KOCAGÜL, M. Şükrü	303
KELEŞ, Nizam	281	KOCAGÜL, M. Şükrü	303
KELEŞ, Rüstem	145	KOCAGÜL, M. Şükrü	303
KENDİRLİ, Cengizhan	305	KOCAGÜL, M. Şükrü	303
KENNEDY, Nilgün Fehim	88	KOCAGÜL, M. Şükrü	303
KESER, İhsan	135	KOCAGÜL, M. Şükrü	303
KESER, İhsan	55, 152	KOCAGÜL, M. Şükrü	303
KESİLMİŞ, Mustafa	252	KOCAGÜL, M. Şükrü	303
KESKE, Mehmet	250	KOCAGÜL, M. Şükrü	303
KESKİN, Duran	254	KOCAGÜL, M. Şükrü	303
KESKİN, Hasan	224	KOCAGÜL, M. Şükrü	303
KETİR, Songül	250	KOCAGÜL, M. Şükrü	303
KILIÇ, Ahmet	153, 299	KOCAGÜL, M. Şükrü	303
KILIÇ, Ahmet Faruk	153	KOCAGÜL, M. Şükrü	303
KILIÇ, Ayhan	76, 277	KOCAGÜL, M. Şükrü	303
KILIÇ, Ekrem	262	KOCAGÜL, M. Şükrü	303
KILIÇ, Elmas	283, 314	KOCAGÜL, M. Şükrü	303
KILIÇ, Erdal	45	KOCAGÜL, M. Şükrü	303
KILIÇ, Safiye	42	KOCAGÜL, M. Şükrü	303
KILIÇ, Sinan	52	KOCAGÜL, M. Şükrü	303
KILIÇ, Şükrü	190	KOCAGÜL, M. Şükrü	303
KILIÇALP, Noğman	191	KOCAGÜL, M. Şükrü	303
KILIÇARSLAN, Zeynep	292	KOCAGÜL, M. Şükrü	303
KILIÇÖTE, M. Cemil	249	KOCAGÜL, M. Şükrü	303
KILINÇ, Meltem Öz	89, 208	KOCAGÜL, M. Şükrü	303
KINCAY, Kemal	219	KOCAGÜL, M. Şükrü	303
KINCAY, Olcay	172	KOCAGÜL, M. Şükrü	303
KIR, İbrahim	176, 236, 278	KOCAGÜL, M. Şükrü	303
KIR, Okay	139, 140	KOCAGÜL, M. Şükrü	303
KIRAL, Mehmet	202, 203, 231	KOCAGÜL, M. Şükrü	303
KIRAN, İsmail	52	KOCAGÜL, M. Şükrü	303
KIRATLI, Ayşen	170	KOCAGÜL, M. Şükrü	303
KIRGIZ, Seydi	259	KOCAGÜL, M. Şükrü	303
KIRMIT, Turan	128	KOCAGÜL, M. Şükrü	303
KIRTEL, Muammer	94, 117	KOCAGÜL, M. Şükrü	303
KISAK, Şükrü	244	KOCAGÜL, M. Şükrü	303
KIŞLALI, Şengül	65	KOCAGÜL, M. Şükrü	303
KIZILAGAÇ, Ercen	52	KOCAGÜL, M. Şükrü	303
KIZILAY, Nurcan	64	KOCAGÜL, M. Şükrü	303
KIZILÇELİK, Sezgin	286, 304, 315	KOCAGÜL, M. Şükrü	303
KIZILDAĞ, Şaban	190, 218	KOCAGÜL, M. Şükrü	303
KIZILDERE, Nurcihan	90, 151	KOCAGÜL, M. Şükrü	303
KIZILOLUK, Hakkı	152	KOCAGÜL, M. Şükrü	303
KIZMAZ, Zahir	139, 176, 308	KOCAGÜL, M. Şükrü	303
KİBAR, Naci	170	KOCAGÜL, M. Şükrü	303
KILIMCI, Alaaddin	157	KOCAGÜL, M. Şükrü	303
		KOCAOĞLU, Işık	96
		KOCAOLUK, Sultan	123
		KOÇ, Ali	240
		KOÇ, Beser	223
		KOÇ, Gülsen	65, 158
		KOÇ, Hamza	288
		KOÇ, İsmail	201
		KOÇ, Mehmet	50, 227
		KOÇ, Saadet	88
		KOÇAK, Asım	243
		KOÇAK, F. Aysin	288
		KOÇAK, Özgür	271
		KOÇAR, Çağatay	172
		KOÇAR, Hasan	106, 226
		KOÇOĞLU, Fatma	262
		KOÇTÜRK, Ata Naime	154
		KOÇTÜRK, Nuriye	204
		KOÇYİĞİT, Erkut	280
		KODAK, Zeynep	54
		KOKA, Gülden	63
		KOLUKIRIK, Suat	125
		KONUK, Enver	115, 135
		KONUK, Mahir	173
		KONUK, Osman	174, 179, 193
		KOPAR, Mustafa Özgür	269
		KORHAN, Hüseyin	266
		KORKIN, Metin	119
		KORKMAZ, Meryem	52
		KORKMAZ, Mithat	243
		KORKMAZ, Reşit	254
		KORKMAZ, Vahap	54
		KORUK, Hüseyin	262
		KOSTAK, Hatice	257
		KOŞAN, Zeki	115
		KOT, Ahmet	138
		KOVANLIKAYA, Çağlayan	92
		KOYUN, Songül	82, 206
		KOYUNCU, Ö. Faruk	107
		KÖK, Burhan	312
		KÖK, Çiğdem	79
		KÖK, Selçuk	185
		KÖKALAN, Füsün	90
		KÖKEY, Yalçın	134
		KÖKLÜ, Özgül	160
		KÖKTÜRK, Gökhan	45, 58
		KÖMEÇOĞLU, Uğur	208
		KÖSE, Ahmet Cengizhan	287, 311
		KÖSE, Cengiz	293
		KÖSE, Leyla	97
		KÖSEBEY, Vasfi	42, 205
		KÖYLÜ, Doğan	239
		KUDAY, Salih	257
		KUDRYAŞOV, Gennady	100

KUL, Mehmet.....	155
KULA, Ahmet.....	127
KULAÇ, Yağar.....	137
KULALI, Mehmet.....	117
KULE, Mehmet.....	157
KULELİ, Nurcan.....	309
KUPACI, İbrahim.....	171
KURGUN, Ata Refik.....	154
KURŞUN, Ercüment.....	248
KURT, Ahmet.....	192
KURT, Fatma.....	94
KURT, Mehmet.....	247
KURT, Mines.....	159
KURT, Osman.....	220, 271
KURT, Şükran.....	136
KURTOĞLU, Ayça.....	291
KURTTAŞ, Çağlar.....	127
KURTTAŞ, Meliha Özkan.....	166
KURTULUŞ, Zuhâl.....	279
KUŞ, Elif.....	47
KUŞ, Mustafa.....	299
KUT, Mehmet.....	195
KUTLAR, Murat.....	260
KUTLU, Nezahat.....	95
KÜÇÜK, Hasan.....	108
KÜÇÜK, Nevzat.....	282
KÜÇÜK, Vadi.....	124
KÜÇÜK, Yusuf.....	208
KÜÇÜKKELEPÇE, Ahmet.....	270
KÜÇÜKKILINÇ, Fuat.....	114
KÜÇÜKOĞLU, M. Fatih.....	245
KÜÇÜKŞEN, Kübra.....	192
KÜL, A. Şeref.....	221
KÜNTAY, Esin.....	77, 100, 307

L

LEVEND, Sami.....	48
LEVI, Mazalto.....	185
LÜKÜS, Beyhan.....	104

M

MAHDAVI, Muhammed.....	138
MAHİROĞLU, Eda.....	82
MALBELEĞİ, Doğan.....	233, 288
MALKAN, Murat.....	263
MARANGOZ, Kenan.....	141
MARAŞLI, Mehmet.....	142
MARUFİHAH, Nesim.....	45
MAZLUM, Ahmet.....	45, 231
MAZMAN, İbrahim.....	207
Mehpare Tevfik.....	61, 78, 317, 341, 342
MELEK, Hasan.....	170
MELİK, M. Faruk.....	245
MEMİŞSEVİL, Muharrem.....	153, 217
MENOKAN, Elif.....	86, 305
MENTEŞ, A. Hüseyin.....	256
MERAL, Serap.....	249
MEREL, Ali.....	266

MEREY, Leyla.....	115
MERGEN, Emin.....	309
MERİÇ, Gülizar.....	117, 222
MERİÇ, İbrahim.....	266
MERİÇ, Ümid.....	48
MERİÇ, Ümit.....	152
MERİÇLİ, Filiz.....	279
MERMER, Faruk.....	193
MERMUTLU, Ayşe.....	152, 178
MERMUTLU, M. Bedri.....	49, 61
MERSİN, Mustafa.....	243
MERTER, Feridun.....	77, 236, 278
MEŞE, Zafer.....	264
METE, Abdulvahap.....	200
METİN, Filiz.....	264
MIZRAKLI, Şehzan.....	224
MOLLAOĞLU, Beria Julide.....	210
MUNZUR, Ayşe.....	223
MUSAOĞLU, Yavuz Selim.....	53
MUSLU, Cumhure.....	102, 308
MUSLU, Mustafa.....	184
Mustafa Nejat.....	61, 317
MUŞLU, Ali Hakan.....	126
MUTİOĞLU, Halil.....	56
MUTLU, Hasan.....	224
MUTLU, Maşallah.....	100
MUTLU, Zeki.....	274
MUTLUER, Ferhan.....	44, 308
MUTMAN, Mahmut.....	189
MUZ, Hatice.....	142
MUZOĞLU, Hilal.....	91, 175
MÜCEN, Barış.....	133
MÜKÜS, Burhanettin.....	241

N

Nahit.....	169, 331
NAİR, Güney.....	180
NAKIPOĞLU, Hatice.....	238
NALBANTOĞLU, Ayşe.....	244
NALÇAOĞLU, Asuman.....	84, 197
NAMLI, Murat.....	54
NARCI, Mükremin.....	117
NARMAN, Sevgi.....	157
NAZ, Mehmet.....	95
NECİOĞLU, Canan.....	244
NEDE, Mehmet.....	93, 308
NEİDİK, Binnur.....	124
NESİL, Faruk.....	104
NESİN, Meral.....	238
NESİN, Meral.....	169
NİROBAKSHSH, Mahmood.....	190
NİRY, Naser Sifosadaty.....	296
NUHOĞLU, Hikmet.....	48
NURUAN, Mustafa Nuri.....	46

O

OCAK, Celal.....	159, 222
ODABAŞ, Sevim.....	57

ODABAŞI, Sevgi	136
OĞUR, Hazma	52
OĞURLU, İbrahim	118
OĞUZTÜRK, İclal	183
OK, A. Oktan	300
OK, Aylin	304
OKAN, Oya	55, 111
OKÇUOĞLU, Selahattin	249
OKŞAR, Mustafa	214
OKTAY, Turgay B.	239
OKUMUŞ, Naciye	244
OKUR, Mehmet	159
OKUR, Nejla	203
OKUR, Neşe Kilis	191
OKUR, Özlem	190
OKUTAN, Cemil	112
OKUTAN, Halil	114
OKUYUCUOĞLU, Cahit	266
OLCAY, Dilek	44
OLGUN, İrfi	256
OLORAN, A. Arkaç	175, 218
ONAR, Kıymet	124, 231
ONAY, Selma	126
ORAL, Günel	242
ORAL, Kadir	156
ORBAY, Mehmet	247
ORÇAN, Mustafa	133
ORHAN, Cüneyt	141
ORHAN, Muzaffer	243
ORHAN, Said	231
ORHAN, Zehra	285
ORHON, Gülçin	114
ORHUNBİLGE, Feridun	242
ORMAN, Mehmet	173
ORSAY, Levent	313
ORTAER, Aytekin	175, 226
ORTAK, Sibel	68, 161
ORUÇ, Feyzi	268
ORUÇ, Kenan	268
OTLUOĞLU, Mihriban	245
OYAN, Ramazan	298
OZAN, Ubeydullah	295

Ö

ÖCALAN, Mehmet	200
ÖĞÜN, Aslıhan	84, 304, 308
ÖĞÜN, Cenk	148
ÖKSÜZ, Abdurrahman	241
ÖKTEM, Fül	279
ÖKTEM, İsmet	170
ÖKTEN, Şevket	233, 277
ÖLMEZ, Mehmet	223
ÖLMEZ, Nursen	303
ÖLMEZOĞLU, Nurettin	256
Ömer Mustafa	41
ÖMÜR, Hıdır	232
ÖNAL, Baran	239
ÖNAL, Huluse	65
ÖNALAN, Hakan	271
ÖNCÜ, Kemal	279
ÖNCÜL, Murat	210

ÖNDER, Erdoğan	72
ÖNEN, Engin	71, 153
ÖNEN, Mustafa	254
ÖNER, İlknur	93, 116, 238, 286
ÖNER, Nurseli	93
ÖNER, Ümit	132
ÖNEY, Adnan Nuri	289
ÖNEZ, Mehmet	104
ÖNTUNA, Güneş	312
ÖNÜR, Nimet	193
ÖRS, Çağatay Gökhan	146
ÖRS, Perran	156
ÖZ, F. Üstel	238
ÖZ, İsmail	264
ÖZ, Mevlüt	285, 303
ÖZ, Süleyman	178
ÖZAKIN, Osman Nuri	183
ÖZAR, Ergun	135
ÖZATAŞ, Aslı	87, 210
ÖZATAŞ, Ekrem	42
ÖZATEŞ, Talip	141
ÖZBAY, Çiler	175
ÖZBAY, Özden	47
ÖZBEK, Zeynep Dilek	92
ÖZBEN, Erdoğan	261
ÖZBEN, Mevlüt	59
ÖZBERKİ, Ayşe R.	44
ÖZBEYHAN, İsmail	244
ÖZBOLAT, Mehmet	270
ÖZCAN, Akın	214, 266
ÖZCAN, Ayşe	99
ÖZCAN, Ayşe Esra	208
ÖZCAN, Bülent	268
ÖZCAN, Cemil	186
ÖZCAN, Cengiz	266
ÖZCAN, Gülcan	303
ÖZCAN, Mehmed	240
ÖZCAN, Mehmet	107
ÖZCAN, Nilüfer	92, 304, 308
ÖZCAN, Ufuk	144
ÖZÇAĞLAR, Ertuğrul	93
ÖZÇELİK, Nurşen	305
ÖZÇELİK, Şerafettin	188
ÖZDEMİR, Ahmet	270
ÖZDEMİR, Aslan	250
ÖZDEMİR, Canan	73
ÖZDEMİR, Cevdet	47, 305
ÖZDEMİR, Kadriye	299
ÖZDEMİR, M. Çağatay	78, 101
ÖZDEMİR, Mehmet	175, 203
ÖZDEMİR, Murat	306
ÖZDEMİR, Necati	248
ÖZDEMİR, Nesrin	101
ÖZDEMİR, Özlem	119
ÖZDEMİR, Pakize	224
ÖZDEMİR, Sabit	303
ÖZDEMİR, Salime	64
ÖZDEMİR, Süreyya	81, 97
ÖZDEMİR, Şennur	145, 209
ÖZDEMİR, V. Oğuzhan	268
ÖZDEMİR, Yalçın	186
ÖZDEMİR, Yeter	79, 115
ÖZDENEK, Tuba	54, 227, 285

ÖZDOĞAN, Funda	281
ÖZDOĞAN, Nihat	266
ÖZEL, Neslihan	224
ÖZELÇİ, Mehmet	68, 302
ÖZEN, Cemil	149
ÖZEN, Hayriye	59, 150
ÖZEN, Hüseyin	243
ÖZEN, Sevinç	70, 77
ÖZEN, Ünal	59
ÖZEN, Yelda	314
ÖZER, Ahmet	237, 294
ÖZER, Beylan	213
ÖZER, Canan	171
ÖZER, Gökben	302
ÖZER, İnan	290
ÖZER, Nazan	313
ÖZER, Zeynal	220, 247
ÖZERKEMEN, Necmettin	129
ÖZFIRAT, Sedat	171
ÖZGAN, Cihat	226
ÖZGE, Sedef	58
ÖZGEN, Ergun	134
ÖZGEN, H. Neşe	129, 229
ÖZGEN, Turgut	250
ÖZGEN, Yelda	189, 222
ÖZGEN, Yelda Sevim	189
ÖZGENTÜRK, Ali	186
ÖZGÖRMÜŞ, Mustafa	242
ÖZGÜDÜ, Perizat	219
ÖZGÜN, Aras	191
ÖZGÜN, İhsan	115
ÖZGÜN, Şahin	255
ÖZGÜNER, Yalman	131
ÖZGÜR, Ebru	289
ÖZHAN, R. Deniz	179
ÖZKAN, Evrim	88, 127
ÖZKAN, Şebnem	84, 304, 308
ÖZKAN, Vildane	181
ÖZKAYA, Ekrem	246
ÖZKAYNAK, İnci	63
ÖZKİRAZ, Ahmet	61, 215
ÖZKUL, Elif Ayşem	311
ÖZKUL, M. Murat	147
ÖZMEN, Çetin	116, 221
ÖZMEN, Erdoğan	182
ÖZMEN, Hüseyin Engin	232
ÖZMEN, Serpil	117
ÖZMEN, Sevcan	293
ÖZMERAL, Gülsenem	283
ÖZÖNDER, M. Cihat	235
ÖZPOLAT, Abdulvahap	58
ÖZPOLAT, Tuba	227, 293
ÖZPOLAT, Ümit	121
ÖZSAN, Gül	91
ÖZSEZER, R. Meltem	81, 120
ÖZSOY, Ali	54
ÖZSOY, Zeynep	85
ÖZŞEN, Hüdaverdi	140
ÖZTEKİN, Süleyman Dede	172
ÖZTOKAT, İbrahim Ahid	103
ÖZTOP, Sema	253
ÖZTUNÇ, Eyüphan	258
ÖZTUNÇ, Mustafa	76

ÖZTÜRK, Ali	218
ÖZTÜRK, Asiye	264
ÖZTÜRK, Canan	159
ÖZTÜRK, Fazlı	255
ÖZTÜRK, Hüseyin Emin	194
ÖZTÜRK, İsmet	243
ÖZTÜRK, Mehmet	136
ÖZTÜRK, Musa	60
ÖZTÜRK, Nuray	280
ÖZTÜRK, Ömer	256
ÖZTÜRK, Rahşan	82
ÖZTÜRK, Sami	114
ÖZTÜRK, Savaş	274
ÖZTÜRK, Sezai	104
ÖZTÜRK, Turan	163
ÖZÜĞURLU, Aynur	86
ÖZÜĞURLU, Metin	231
ÖZÜSTÜN, Engür	239
ÖZVEREN, Ali	242
ÖZYER, Fatma Nur	56
ÖZYURT, Basri	225
ÖZYÜREK, Oğuz	238
ÖZYÜREKLİ, Oya	70, 77, 235, 290

P

PAKER, Canan	112
PAKER, Sema	136
PAKYÜREK, Zeki	219
PALA, Nurettin	203
PALANCIOĞLU, Medine	62, 279
PANAYIR, Sevinç	49
PARİN, Suvat	155
PARS, Elif	191
PARSİ, Behruz	168
PAT, Müzehher	79
PAYDAR, Ali	171
PAYLAN, Mustafa	258
PEHLEVAN, Mesut	264
PEPE, Kadir	200
PERK, Fatih	77
PESEN, Rezan	169
POLAT, Abuzer	232, 277
POLAT, Adile	270
POLAT, Aysel	64, 158
POLAT, Esme	161
POLAT, Halis	115
POLAT, Meryem	264
POLAT, Nusret	46
POLATSOY, M. Ali	182
POR, Hakan	272
POYRAZ, Tuğça	212
PUREFKARİ, N.	295
PUSUÇ, Sema	79

R

RADPAY, Alâaddin	173
REVNAKZADE, Eyüp	220
RIZAOĞLU, Güven	106

RİZAPUR, Hasan Sabuncu	108
RÜZGAR, Halil	242
RÜZGAR, Sultan	121, 313
RZAYEVA, Laman	59

S

SAADETLİOĞLU, Uğur	244
SAATÇILAR, Candan	164
SABİRİNİYİĞİT, Zuhâl	171
SAÇLI, Kerime	253
SADEGUI, Muhammed Ali	115
SAĞIR, Meral	143, 236
SAĞLAM, Kerem	188
SAĞLAM, Serdar	124
SAĞLAM, Yusuf	46, 218
SAİF, Muhammad İqbal	91
SAKA, Erkan	128
SAKALLI, Meral	62
SAKALLIOĞLU, Duygu	98
SAKİN, Murat	105
SAKTANBER, Ayşe	99, 162, 209
SALDUZ, Ersin	272
SALEH, Khamis	304
SALİHOĞLU, Serhat	139
SALİM, Aydın	258
SALLAN, Songül	84
SALLI, Betül	136
SALMANOĞLU, Mehmet	219
SALTIK, Ahmet	155
SAM, Rıza	65, 101, 153, 202, 300
SAMURÇAY, Cem	177
SAN, Melek	78
SAN, Vehbi	211, 295
SANAL, Turgut	240
SANDIKÇIOĞLU, İsmail	91
SANI, Seyhan	280
SANKIR, Hasan	196
SARAY, Aydılek	294
SARI, M.	235, 289
SARIBIYIK, Mehmet	312
SARICA, İsmail	134
SARIKOCA, Erem	57
SARIOĞLU, Şenol	283
SARISALTIK, Duriye	122, 228
SARISU, Yeşim	230
SARITAŞ, Türkan	60
SARSILMAZ, Günay	104
SAVCI, İlkay	123, 130
SAYAK, M. Cemil	142
SAYAN, Yusuf	157
SAYGI, Güzin	213, 217
SAYI, Neslihan	302
SAYILGAN, Tülay	186
SAYILI, Nevin	310
SAYIN, Mahir	266
SCHROEDER, Alan	152
SEDROLEŞRAFI, Mehmed Ali	156
SELÇUK, Muhsin	53
SELEK, Pınar	90, 211
SEMİRAMİS, Özge	131
SEMİZ, Ali	196

SEMİZ, Celal	73
SENCER, Muzaffer	152
SER, Münire	261
SERİM, Murat	59
SERT, Mahmut	200, 243
SERTKAYA, Havva	82
SEVER, Neşe	198
SEVİM, Uğur	266
SEVİM, Yelda	237
SEZER, Baykan	295
SEZGİN, Ahmet	42
SEZGİN, Mehtap	75, 127
SEZGİN, Nejla	273
SIDAN, Sıdıka	185
SIRADAĞ, Ahmet	135
SIRAKAYA, Berna	193, 218
SIZI, Gülkız	67
SİNANÇ, Sedat	299
SOĞUKÇELİK, Cemil	112
SOLMAZ, Yasemin	253
SOMAR, Ziya	60
SONBAY, Şirin	170
SONG, Soo Mi	127
SONUÇ, Ali	293
SORKUN, Bekir	261
SOYAK, Gülgün	172
SOYLU, Nedim	159
SOYUGÜL, Ekmel	137
SOYUMERALI, Fatma	62
SOYUTÜRK, Mediha	90
SOYUTÜRK, Mustafa	166
SÖKER, Mehmet	117
SÖNMEZ, Abdülkerim	71
SÖNMEZ, Alemdar	192
SÖNMEZ, Birsen	252
SÖYİLER, Felat	105
SÖYLEMEZ, İlknur	98
SÖYLER, Nilgün	245
SÖZER, Ünal	226
SUAY, Sevgi	229, 276
SUCU, Aylin	305
SUCU, Duran	51
SUCU, Sabahattin	269
SUIÇMEZ, Sinan	274
SULU, Süleyman	201
SUMAN, Defne	89
SUNAR, Cavit	103
SUNAR, Mustafa	223, 255
SUNER, Erkan	156
SUNGUR, Nazan	185
SUNMAN, Yücel	46
SURAT, M. Erdoğan	314
SUSTAM, Engin	214
SUVEREN, Yaşar	177, 212
SÜALP, Zeynep Tül	217
SÜMER, Faruk	151
SÜMER, Mehmet	137
SÜNDAL, Fatma	207
SÜRAT, Dursun	157
SÜRAT, Erdoğan	314
SÜREKLİ, Kemal	62
SÜSLÜ, Atilla	75, 232
SÜSLÜ, Mehmet	50

SÜSLÜ, Serkan.....	284
SÜTÇÜOĞLU, Salim.....	247
SÜZER, Melda.....	99, 196
SYED, Hajra İrem.....	86

Ş

ŞAFAK, Doğan.....	201, 222, 250
ŞAĞBANŞU, A. Mehmet.....	116
ŞAĞBANŞUA, Mehmet.....	247
ŞAHAN, Sevgi.....	161
ŞAHAN, Zeynep.....	259
ŞAHBAZLI, Vekil.....	110
ŞAHİN, Asiye.....	164
ŞAHİN, Ayten.....	300
ŞAHİN, Birsen.....	59
ŞAHİN, Burhan.....	167
ŞAHİN, Demet.....	197
ŞAHİN, Derya.....	81
ŞAHİN, Döne.....	259
ŞAHİN, Hüseyin.....	138
ŞAHİN, İbrahim.....	244
ŞAHİN, Mine Erengil.....	234
ŞAHİN, Mus'ab.....	226
ŞAHİN, Mustafa.....	57, 146
ŞAHİN, Nezaket.....	64
ŞAHİN, Ö. Lütfü.....	66
ŞAHİN, Özkan.....	141
ŞAHİN, Seda.....	116, 221
ŞAHİN, Sedanur.....	187
ŞAHİN, Yahya.....	80
ŞAHİN, Yurtsever.....	255
ŞAHİN, Zeki.....	255
ŞAHİN, Zülfikar.....	53
ŞAHİNCİ, Bertan.....	196
ŞAHİNTÜRK, Necmi.....	220
ŞAHİNTÜRK, Necmi.....	245
ŞAHSUVAROĞLU, Antıranik.....	144
ŞAKAK, Lale.....	63
ŞAKAR, Emre.....	151
ŞAN, Mustafa Kemal.....	56
ŞANBUDAK, Ercan.....	150
ŞAR, Suzan.....	273
ŞAŞMAZ, M. Fahir.....	66
ŞATIROĞLU, Ayşen.....	72, 111, 286
ŞAYAKÇI, Şükrü.....	50, 280
ŞEDELE, Ahmet.....	242
ŞEDELE, Özgür.....	121
ŞEKER, İ. Nebi.....	132
ŞEKER, Selim.....	107, 138
ŞEKERCİLEROĞLU, Bilal.....	268
ŞEN, Bülent.....	295
ŞEN, Ercan.....	216
ŞEN, İlhan.....	43, 53
ŞEN, Mustafa.....	110, 111, 147
ŞENER, Sami.....	152
ŞENGÖNÜL, Turhan.....	164
ŞENGÜL, Metin.....	64
ŞENKUT, Muzaffer.....	103
ŞENOL, Abdullah.....	255
ŞENOL, Dolunay.....	44, 179
ŞENOZAN, Şinasi.....	58, 166

ŞENŞEKERCİ, Çetin.....	104
ŞENTAY, Bülent.....	173
ŞENTÜRK, Recep.....	44
ŞENTÜRK, Selma.....	136
ŞENTÜRK, Şahin.....	268
ŞENTÜRK, Ünal.....	233, 288
Şevket Cevdet.....	109, 337
ŞİMŞEK, Mahmut.....	226
ŞİMŞEK, Mehmet.....	292
ŞİMŞEK, Songül.....	52, 140
ŞİMŞEK, Telat.....	245
ŞİMŞEK, Yunus.....	98, 161
ŞİNKİÇİ, Şirin.....	98
Şükrü, Mediha.....	103
ŞÜKRÜOĞLU, Hülya.....	305

T

TABUROĞLU, Özgür.....	180
TACER, Filiz.....	162
TAK, Ahmet.....	211
TALİMCİLER, Ahmet.....	191, 200
TAMAM, Nida Kunu.....	89
TAN, Keban.....	286
TAN, Kezban.....	73
TAN, Orhan.....	232
TAN, Yüksel.....	113
TANDAÇGÜNEŞ, Nilnur.....	100, 193
TANILLI, Zuhal.....	114
TANKER, Fatma.....	171
TANRIVERDİ, Aysel.....	253
TANTEKİN, Feyza.....	87
TANYERİ, Burcu.....	111, 214
TANYILIDIZI, Ramazan.....	268
TANYOL, Cahit.....	47
TANYOL, Tuğrul.....	296
TAPAN, Mehmet.....	275
TARGUT, Fethiye.....	272
TARHAN, Belkız.....	179, 194
TARHAN, Meral.....	279
TARHAN, Teoman.....	182
TARTAR, Gülistan.....	305
TAŞ, Arif.....	275
TAŞ, Fügen.....	51
TAŞ, Hüsnüye.....	102
TAŞCI, Cemil.....	42
TAŞÇIOĞLU, Kaya.....	279
TAŞÇIOĞLU, Rahik.....	298
TAŞDEMİR, Erol.....	268
TAŞDEMİR, Muzaffer.....	56
TAŞKALE, Ali Rıza.....	142
TAŞKAY, Murat.....	109
TAŞKEN, Mustafa.....	292
TAŞKESEN, Abdullah.....	164, 168
TAŞKIN, Abdullah.....	261
TAŞKIN, H. Cem.....	256
TAŞKINGÖLLÜ, İbrahim.....	184
TAŞTAN, Cemalettin.....	93
TATAR, İlnur.....	193
TATAR, Taner.....	153, 282
TATAROĞLU, Enis Güvenç.....	202
TATLI, B. Ahmet.....	104

UĞUR, Orhan	187
UĞUR, Selver	242
UĞURLU, Erdoğan	110
ULA, Nermin	94
ULAŞ, Hediye	252
ULAŞOĞLU, İ.Hakan	247
ULU, Dilek	89, 120, 288
ULU, Erdoğan	242
ULUFER, Betül	165
ULUOCAK, Şeref	180
ULUS, Atilla	59
ULUSOY, Demet	199
ULUSOY, Erkan	45
ULUSOY, Hayriye	122
ULUSOY, Mine	220
URGANCI, Jülide	171
URHAN, Mustafa	258
USER, Mahbube	49
USKU, Güldane	183
UYAN, Muzaffer	244
UYAR, Ertan	242
UYAR, Mehmet	234
UYGUN, Hamza	278
UYGUR, Mehmet Nazif	242
UYGUR, Serpil	43
UYSAL, Ercan	289
UYSAL, Filiz	76, 128
UYSAL, Hüseyin	280
UZAKGİDE, Ferruh	292
UZAL, Seyhan	136
UZESEN, Halil	185
UZMAN, Ş. Figen	138
UZUN, Ayşegül	63
UZUN, Ertuğul M.	240
UZUN, Hasan	127, 312
UZUN, Suat	226
UZUNBIYIK, Emine	312
UZUNOĞLU, Bünyamin	259
UZUNOĞLU, Zeynep	51, 138

Ü

ÜLGER, İlknur	225
ÜLGER, Medet	159
ÜLKMEN, İsmet Atlan	48
ÜMÜTÇÜ, İlker Kaan	97, 196
ÜNAL, Adnan	43
ÜNAL, H. Belgin	99
ÜNAL, İsa	75
ÜNAL, M. Münevver	311
ÜNAL, Selma	283
ÜNALAN, Ferhat	126
ÜNALDI, Zeliha	87
ÜNDEĞER, Emel	137
ÜNGÜR, Ayşegül	99
ÜNLÜ, Hüveyda	155
ÜNLÜ, Kamil	251
ÜNLÜSOY, Zariyah A. R.	162
ÜNSAL, Selahaddin	278
ÜNTÜRK, Mehmet	245
ÜNVER, Nebahat	139
ÜNVER, Nilgün	162

ÜRETEN, Aynur	136
ÜSTÜN, İsmail	111
ÜSTÜNTAŞ, Ramazan	233
ÜSTÜNTAŞ, Yaşar	213
UŞÜMEZSOY, Belkıs	122
ÜZEL, Ceren	198

V

VARÇIN, Recep	132
VARDI, Serkan	161
VARLI, Gülay	132
VATANDAŞ, Celalettin	231
Vecibe Ömer	41
VEKİLOĞLU, Fulya	89
VELİOĞLU, Halide	176
VELİYEV, Afgan	58, 154
VOLGA, Selçuk	62
VURAL, Yusuf Emre	266
VURMAZ, Aytaç	268

Y

YABAN, İlhami	171
YABANCI, Serhat	168, 268
YAĞLI, Hasan Hüseyin	238
YAKIN, Aslı	178, 219
YAKUT, A. Mustafa	301
YAKUT, İnci	73, 237
YALÇIN, Cemal	73
YALÇIN, Feridun	69
YALÇIN, İsmail	275
YALÇIN, Seda	164
YALÇINDAĞ, Orhan	102
YALÇINDAĞ, Saba	188
YALÇINKAYA, Alper	166
YALÇINKAYA, Sevinç	248
YALÇINTEPE, Hüseyin	253
YALDIZ, Abdurrahman	244
YALDIZ, Mustafa	74, 176
YALIN, İshak	247
YALINKILINÇ, Fatime	143, 213
YALNIZ, İbrahim	42, 48
YALNIZ, Türkan	183
YALVAÇ, Mehmet	241
YALVAÇ, Mehmet	235, 296
YAMAN, Ahmet Turan	53
YAMAN, Hacı	255
YAMAN, İbrahim	259
YAMAN, Mürüvvet Ö.	289
YAMAN, Serpil	109
YANARDAĞ, Alaaddin	100, 154
YANARDAĞOĞLU, Eylem	198
YANTAŞ, Aybek	278
YARAMIŞ, Cengiz	117
YARAR, Zeynel	118
YARCEL, Burhan	119
YARDIMCI, Fatma	227
YAŞA, Ekrem	184
YAŞAR, Adnan	117

YAŞAR, M. Ruhat	132, 176, 315	YILDIRIM, Hüseyin Kamil	144
YAŞAR, Necati	243	YILDIRIM, Mehmet	249, 311
YAVAŞ, Hasan	174	YILDIRIM, Mustafa	269, 274
YAVRU, Mehmet	201	YILDIRIM, Müslüm	229, 247
YAVUZ, Menderes	117	YILDIRIM, Neslihan	69
YAVUZ, Meral	131	YILDIRIM, Nevzat	49
YAVUZ, Nuran	177, 218	YILDIRIM, Nurgül	96
YAVUZ, Ünal	43	YILDIRIM, Olcay	52
YAVUZTÜRK, Nazlı	251	YILDIRIM, Orçun	302
YAVUZYILMAZ, İlyas	159	YILDIRIM, Ramazan	259
YAYINOĞLU, Osman	187	YILDIRIM, Salih	245
YAZAN, Aziz	245	YILDIRIM, Selman	106
YAZICI, Aslı	44	YILDIRIM, Yılmaz	46
YAZICI, Erdinç	78, 236	YILDIZ, Cengiz	56, 130
YAZICI, İlyas	280	YILDIZ, Dilek	95
YAZICI, M. Orkun	256	YILDIZ, Fatma	70
YAZICI, Mehmet	96, 195, 232	YILDIZ, Keziban	64
YAZICI, Mustafa	62	YILDIZ, M. Cengiz	174
YAZIĞILI, Remzi	293	YILDIZ, Muhammet	269
YAZOĞLU, Serpil	173	YILDIZ, Muharrem	146
YEĞEN, Mesut	143	YILDIZ, Naciye	99
YEĞEN, Yüksel	135	YILDIZ, Özkan	154, 202
YEĞENOĞLU, Melda	83	YILDIZ, Recep	168, 237
YEKEN, Belgin	124	YILDIZ, Semra	254
YELKEN, Nilüfer	171	YILDIZ, Serdar	274
YELKEN, Ramazan	180, 207	YILDIZ, Serhan	68
YELSALI, Erdal	52	YILDIZ, Serpil	192
YELSALI, Pınar Melis	91	YILDIZ, Sibel	105
YELUTAŞ, Nihan	211	YILDIZ, Sinan	183
YENER, Ahmet	274	YILMAN, Yahyahan	269
YENİDÜNYA, Özen	65	YILMAZ, A. Sırrı	302
YENİER, Abdurrahman	173	YILMAZ, Ahmet	145
YENİGÜN, Candan	83	YILMAZ, Ali Sırrı	127
YERGİN, Sadık	67, 75	YILMAZ, Ayla	158
YERKAZAN, Eşref	74, 300	YILMAZ, Bülent Tunga	199
YERLİKAYA, Yasemin	247	YILMAZ, Cevdet	126
YEŞİL, Engin	281	YILMAZ, Elif	306
YEŞİL, Mehmet	51	YILMAZ, Ensar	231
YEŞİLALAN, Oktay	253	YILMAZ, Fatih	269
YEŞİLDAL, Hatice	86	YILMAZ, Gülsüm	161, 215
YEŞİLKAYA, Mehmet	255	YILMAZ, Halim	254
YEŞİLOĞLU, Savaş	42	YILMAZ, Hamit	151
YEŞİLORMAN, Mehtap	85, 153, 197, 290	YILMAZ, Hüseyin	270
YEŞİLTUNA, Dilek Çiftçi	78, 290	YILMAZ, İsmail	230
YEŞİLYURT, Osman	65	YILMAZ, Mehmet	248
YEŞİLYURT, Tahsin	105	YILMAZ, Murat	107, 215, 283
YEŞİLYURT, Yaşar	105, 150	YILMAZ, Mutlu	275
YETİM, Nalan	131, 180	YILMAZ, Mükremin	283
YETİŞ, Nevin	64, 79	YILMAZ, Nuri	249
YETKİN, Ebru Sibel	81	YILMAZ, Sabiha	222
YETKİN, Ümmühan	251	YILMAZ, Sevgi	120, 201
YILDIR, Kazım	244	YILMAZÇOBAN, A. Muhsin	277
YILDIRIM, A. Vahap	174	YILMAZÇOBAN, Ahmet	171
YILDIRIM, Abdulkadir	116, 263	YILMAZER, Uğur	52
YILDIRIM, Abdulsamet	109	YİĞİT, Emin	311
YILDIRIM, Ahmet	255, 311	YİĞİT, Ercan Yesari	146
YILDIRIM, Aslı	68, 283	YİĞİT, Kadir	248
YILDIRIM, Caner	53	YOKUŞ, Sadiye	97
YILDIRIM, Cavit	260	YORGUN, Atilla	113
YILDIRIM, Erdoğan	144, 297	YÖRÜKAN, Ayda	47
YILDIRIM, Ergün	56	YÖŞ, Murat	275
YILDIRIM, Gökşen	309	YUDULMAZ, Sezer	73
YILDIRIM, Hülya	284	YUNA, Metin Levent	211

YUNUS, Aydın.....	287
YURDAKUL, Gökçeçiçek.....	88, 314
YURDAKUL, Hüseyin.....	149
YURDANUR, Yıldırım.....	169
YURT, Yusuf.....	284
YURTÇUL, Buket.....	166
YURTKURAN, Semra.....	231, 287
Yusuf Ziya.....	47, 48, 74, 111, 148, 191, 209
YÜCEL, Ebru.....	76
YÜCEL, Ersan.....	113
YÜCEL, F. Yalçın.....	259
YÜCEL, Mehmet.....	270
YÜCEŞEN, Yaşar.....	186
YÜKSEL, Hakide.....	263
YÜKSEL, Hülya.....	85, 133
YÜKSEL, İbrahim.....	128
YÜKSEL, Mehmet.....	215, 297
YÜKSEL, Mezher.....	216
YÜKSEL, Ö. Faruk.....	249

YÜKSEL, Saliha.....	292
YÜKSEL, Yusuf.....	128
YÜKSEL, Yüsrâ.....	69, 226
YÜN, Recep.....	186
YÜREKLİ, Nilgün.....	50
YÜZER, Müzeyyen.....	154

Z

ZEMİRAN, Hamit.....	172
ZENGİN, Berna.....	90
ZENGİN, Cevdet.....	307
ZERFORUŞAN, Ahed.....	152
ZONGUR, Nilgün.....	74
ZORLU, Abdülkadir.....	133
ZORLU, Yaşar.....	147
ZORTUNA, Ercan.....	187

1. 2 Tez Danışmanlarının Adlarına Göre

A

Abdullah KORKMAZ.....	101, 119, 126, 127, 139, 153, 158, 168, 249, 250, 259, 282, 283, 287, 299
Abdullah TOPÇUOĞLU.....	73, 74, 76, 147, 177, 215, 216, 289, 340
Abdülkerim SÖNMEZ.....	232, 234, 277
Adnan AKÇAY.....	150, 216
Ahmet CİHAN.....	289
Ahmet ESKİCUMALI.....	76, 108, 127, 165
Ahmet İNAM.....	179
Ahmet SALTİK.....	275
Ahmet SÜERDEM.....	110, 152, 163, 176, 202, 205
Ahmet YÖRÜKOĞLU.....	125
Alen DUBEN.....	106, 294
Ali AKAY.....	45, 46, 101, 124, 153, 154, 180, 190, 199, 200, 214, 217, 231, 232
Ali ARSLAN.....	74, 76, 99, 164, 165, 166, 176, 190, 218, 231
Ali ERKUL.....	59, 71, 72, 77, 145, 146, 162, 176, 179, 207, 230, 276, 286, 305
Ali Rıza ABAY.....	57, 76, 78, 93, 130, 146, 165, 168, 199, 218, 219, 237, 295, 309
Altan ESERPEK.....	85, 133, 164, 236, 290
Arif ESİN.....	78, 109, 110, 132, 154, 155, 163, 189, 310
Aslıhan ÖĞÜN.....	75, 127, 149, 306

Aylin Görgün BARAN.....	45, 46, 75, 92, 100, 103, 180, 194, 218, 231, 232, 287, 311
Aylin NAZLI.....	149, 218
Ayşe AYATA.....	85, 88, 127, 147, 291
Ayşe AZMAN.....	89, 151, 214
Ayşe BALCI.....	151, 168
Ayşe DURAKBAŞA.....	75, 87, 88, 91, 103, 126, 177, 211, 216, 232, 233, 305
Ayşe Gündüz HOŞGÖR.....	110
Ayşe Güneş AYATA.....	143, 228
Ayşe MUŞLU.....	101, 124, 231, 237, 290
Ayşe ÖNCÜ.....	55, 122, 124, 175, 190, 218, 228, 309, 311, 313
Ayşe SAKTANBER.....	86, 87, 88, 89, 90, 166, 198, 208, 210
Aytül KASAPOĞLU.....	313

B

Bahadır KÖKSALAN.....	43, 54, 68, 69, 70, 76, 97, 98, 99, 128, 161, 162, 167, 168, 175, 188, 196, 234, 273, 293, 307
Bahattin AKŞİT.....	83, 99, 111, 129, 143, 151, 162, 165, 175, 179, 189, 193, 199, 204, 206, 207, 208, 209, 212, 218, 228, 229, 232, 236, 276, 290
Baykan SEZER.....	55, 56, 61, 79, 111, 115, 152, 163, 175, 199, 217, 236, 278
Bedri MERMUTLU.....	193, 289

Beğlü EKE.....44, 162, 204, 229
Berrin EYCE.....77, 127, 128, 214, 233, 278
Besim DELLALOĞLU.....198
Beylü DIKEÇLİĞİL.....45, 46, 61, 73, 150, 197, 209,
217, 236, 287, 291, 309, 313
Birsen GÖKÇE.....278, 290
Bülent BAYRAKTAR.....75, 232

C

Cahit BAĞCI151, 155, 214, 277
Cahit TANYOL.....42, 48, 49, 50, 63, 104, 108, 115,
134, 135, 136, 137, 138, 171, 172, 173, 174, 178,
201, 219, 220, 239, 240, 241, 243, 244, 245, 280,
281, 295, 298
Celalettin İÇMELİ..64, 66, 67, 79, 80, 81, 94, 95, 96,
97, 102, 104, 109, 116, 117, 118, 119, 120, 158,
159, 160, 175, 187, 188, 195, 221, 222, 223, 246,
247, 248, 253, 255, 281, 291, 292, 298, 300, 301,
308, 312
Cemalettin ÇOPUROĞLU52, 66, 76, 80, 97, 98, 105,
106, 109, 112, 119, 127, 132, 140, 176, 178, 187,
196, 204, 208, 214, 217, 223, 224, 225, 257, 258,
259, 260, 261, 262, 264, 265, 266, 267, 268, 269,
270, 271, 272, 273, 274, 282, 283, 289, 292, 294,
301, 302, 308, 310, 312, 314
Cengiz YILDIZ.....192
Ceylan TOKLUOĞLU211
Cihat ÖZÖNDER56, 72, 78, 101, 106, 107, 108, 124,
143, 144, 152, 153, 154, 155, 178, 190, 193, 197,
199, 206, 215, 217, 229, 230, 236, 237, 275,
276,277, 294, 296, 297, 305, 307
Coşkun DEĞİRMENCİOĞLU..50, 51, 158, 163, 222

Ç

Çağatay ÖZDEMİR..85, 99, 146, 190, 196, 203, 231,
237, 286, 296, 305, 307
Çağlar KEYDER.....58, 110, 126, 297

D

Dario MİZRAHİ.....199
Demet ULUSOY76, 128, 196, 305
Dilek Çiftçi YEŞİLTUNA75, 89, 103, 148, 208
Dolunay Şenol ÇEVİK155, 192, 306

E

Elizabeth ÖZDALGA 47, 71, 145, 154, 181, 206, 207
Emin Yaşar DEMİRCİ.....214, 234, 277
Engin ÖNEN.....126, 192, 265
Ercan TATLIDİL 71, 83, 92, 123, 128, 131, 154, 164,
202, 237, 310, 311
Ertan EĞRİBEL56, 145, 154, 177, 211, 295

Esin KÜNTAY59, 72, 90, 92, 99, 101, 111, 123, 125,
178, 191, 214, 216, 285, 286, 287, 291, 305, 306,
307
Esin PARS122
Esra BURCU.....233, 234, 277, 295
Etem ÇALIK.....42, 51, 64, 138, 205
Ethem Ruhi FİĞLALİ.....218
Eyüp KEMERLİOĞLU57, 107, 146, 180, 310

F

Faruk KOCACIK ...45, 55, 60, 71, 72, 73, 74, 82, 83,
84, 124, 230, 275, 277, 303
Ferhunde ÖZBAY83
Fikri OKUT.....59, 91, 149, 167, 177, 211, 212, 233
Frederic C. SHORTER74
Fügen BERKAY42, 51, 64, 77, 91, 92, 101, 129, 133,
147, 158, 160, 165, 179, 190, 193, 194, 199, 214,
236, 250, 252, 278, 307

G

Gülây ARIKAN72, 73, 76, 84, 90, 124, 133, 169,
194, 204, 212, 215, 216, 230, 286, 311
Güliz ERGİNSOY.....58, 74, 92, 111, 133, 147, 149,
168, 192, 198, 217, 311
Gülşen DEMİR.....64, 65, 66, 79, 80, 159, 282

H

H. Bayram KAÇMAZOĞLU56, 144
H. Hilmi KARABORAN 50, 116, 197, 222, 246, 247,
248, 249, 250, 251, 252, 298, 299
H. KONUŞKAN.....43, 54, 141, 160, 175, 226, 263,
264, 268
H. Musa TAŞDELEN...56, 57, 76, 85, 94, 95, 96, 99,
100, 102, 105, 107, 117, 118, 119, 145, 147, 150,
153, 154, 166, 169, 176, 195, 212, 216, 223, 232,
234, 256, 277, 282, 290, 292, 297, 304
H. Ünal NALBANTOĞLU..130, 179, 180, 190, 194,
198, 206, 207, 210, 297
Hacı DURAN..87, 164, 180, 190, 207, 232, 277, 297,
313
Haldun GÜLALP211, 306
Hâle OKÇAY.....191
Halil ÇİVİ.....55, 236
Halil NALÇAOĞLU198
Halil NARMAN 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 74, 95, 96,
97, 102, 105, 115, 116, 117, 118, 120, 125, 126,
133, 160, 166, 175, 195, 196, 215, 220, 221, 222,
224, 225, 226, 246, 247, 248, 249, 251, 252, 253,
254, 255, 256, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264,
265, 267, 268, 271, 272, 273, 274, 275, 281, 282,
284, 289, 291, 292, 293, 298, 301, 302, 308, 309,
310, 312, 315
Halil Vehbi ERALP.....60
Hayriye ERBAŞ.....177

Hetta RİTTERSBERG..... 198, 205
Hikmet ÖZDEMİR..... 150
Hilmi Ziya ÜLKEN..... 41, 47, 48, 235, 238, 278
Himmat HÜLÜR..... 192, 234
Hüsamettin ARSLAN..... 46, 165, 181
Hüseyin AKYÜZ..... 47, 56, 75, 166, 167
Hüseyin BAL..... 90, 150, 151, 192, 200
Hüseyin TUĞCU..... 177
Hüsniye Canbay TATAR..... 108

I

İbrahim KIR..... 51, 66, 74, 80, 95, 105, 118, 159, 174,
176, 178, 187, 223, 252, 253, 254, 257, 258, 259,
300, 301
İsenbike TOGAN..... 87, 88, 107, 210
İsmail COŞKUN..... 144

K

Kamil KAYA..... 58, 191, 311
Kayhan MUTLU .. 45, 56, 86, 96, 110, 122, 124, 129,
130, 143, 152, 163, 164, 165, 180, 203, 207, 286,
297, 304, 305, 306, 308
Korkut TUNA .46, 55, 56, 60, 61, 100, 108, 133, 163,
164, 189, 193, 208, 212, 214
Koşar HIZ..... 46

M

M. Ruhi KÖSE..... 151
M. Said DOĞAN. 58, 75, 77, 149, 150, 166, 168, 192
Mahmut ARSLAN..... 110, 111, 123, 127, 144
Mahmut ATAY .42, 43, 53, 55, 65, 66, 67, 68, 69, 73,
81, 82, 93, 95, 96, 97, 104, 105, 106, 107, 108,
116, 117, 121, 123, 128, 130, 132, 139, 140, 141,
142, 158, 159, 161, 174, 175, 187, 188, 189, 197,
200, 201, 213, 215, 220, 221, 222, 223, 224, 226,
227, 237, 238, 246, 247, 250, 254, 255, 256, 261,
262, 263, 264, 265, 270, 272, 273, 274, 276, 283,
285, 293, 300, 302, 313, 314
Mazhar BAĞLI..... 151, 152
Mehmet ECEVİT . 85, 86, 91, 92, 110, 123, 143, 145,
202, 205, 210, 231, 288, 289, 313, 314
Mehmet ÖZDEMİR..... 202, 296
Mehmet SAĞLAM..... 122, 162, 175, 228, 297, 309
Mehmet YALVAÇ..... 57, 64, 79, 102, 108, 138, 153,
158, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 257, 259, 301
Mehtap YEŞİLORMAN .43, 69, 70, 82, 89, 100, 107,
121, 132, 140, 141, 142, 143, 149, 167, 189, 200,
210, 213, 215, 217, 226, 227, 228, 234, 263, 265,
269, 272, 273, 274, 275, 284, 288, 293, 302, 303,
309
Meltem AHISKA..... 149, 199
Meral Özbek BOSTANCIOĞLU ...90, 177, 178, 181,
192, 198, 211, 218, 233, 288
Meral SAĞIR..... 45

Mesut YEĞEN..... 59
Metin EROL..... 107, 128
Metin ÖZKUL..... 125, 126, 158, 249, 251, 252, 254,
257, 282, 295
Meyda Yeğenoğlu MUTMAN..... 181, 202, 211
Mimar TÜRKKAHRAMAN.. 59, 167, 213, 233, 234,
288, 309
Mustafa AÇIKGÖZ..... 193, 218, 314
Mustafa AKIN..... 259
Mustafa AYDIN 57, 74, 100, 133, 146, 148, 151, 180,
181, 210, 216, 287, 311
Mustafa ERKAL..... 61
Mustafa YEĞEN..... 150
Mümtaz PEKER..... 229, 285
Müzeyyen GÜLER..... 61, 73, 99, 110, 230

N

Naci SOYKAN..... 177, 197, 199
Nazmi AVCI..... 295
Nerves TURHAN..... 144, 202, 204, 230
Nevin Güngör ERGAN..... 45, 57, 58, 59, 61, 89, 146,
148, 176, 216, 295
Nevzat GÜLDİKEN..... 124, 146, 149, 150, 163, 166
Nihat ERDOĞAN..... 144, 163, 191, 200, 237, 303
Nihat NİRÜN..... 44, 55, 70, 72, 73, 74, 77, 78, 91, 92,
106, 123, 129, 162, 179, 228, 235, 236, 289, 290,
307, 314
Nilay ÇABUK..... 76, 93, 308
Nilgün ÇELEBİ..... 44, 46, 47, 88, 107, 129, 147
Nilüfer GÖLE..... 57, 83, 84, 89, 146, 198, 207, 208
Nilüfer Özcan DEMİR..... 76, 203, 233, 288
Nuran EROL..... 151
Nurettin Şazi KÖSEMİHAL 62, 93, 112, 113, 114,
131, 152, 169, 170, 239, 240, 279
Nurgün OKTİK..... 90, 167
Nükhet SİRMAN..... 90, 128, 147, 176, 177, 191, 212,
234, 287

O

Orhan BATMAN..... 203
Osman KONUK..... 51, 52, 60, 67, 80, 101, 119, 138,
139, 153, 195, 202, 205, 217, 259, 281
Osman ÖZKUL..... 110, 278, 311

Ö

Ömer AYTAÇ..... 42, 67, 69, 70, 75, 81, 82, 91, 106,
109, 120, 121, 122, 126, 128, 132, 140, 142, 152,
188, 189, 195, 196, 197, 201, 205, 217, 224, 225,
226, 227, 228, 260, 261, 262, 263, 264, 267, 268,
270, 271, 272, 283, 284, 285, 293, 294, 301, 302,
303, 310
Önal SAYIN . 71, 75, 83, 84, 129, 146, 153, 164, 168,
229, 304, 305, 308, 313, 314

R

Rahmi KARAKUŞ 46, 177, 306
Recep ERTÜRK..... 47, 58, 166
Ruşen KELEŞ 229, 285
Rüstem ERKAN..... 167, 192

S

Sabahattin GÜLLÜLÜ..... 57, 59, 178, 194, 310
Sabri ÇAKIR. 51, 64, 65, 66, 79, 80, 94, 96, 115, 116,
117, 118, 159, 220, 221, 222, 223, 235, 246, 247,
248, 250, 251, 253, 255, 256, 281, 282, 289, 292
Safa ERKÜN..... 204
Sami ŞENER..... 45, 87, 107, 147, 164, 216, 231, 287,
306
Sefa ŞİMŞEK..... 149
Selahattin ÖZYURT 100, 125, 165, 275, 287
Selahattin SOLMAZ..... 100, 101, 124, 230, 325
Selahattin SOLMAZ51, 64, 65, 66, 67, 80, 94, 95, 96,
102, 109, 117, 118, 139, 159, 174, 187, 188, 195,
200, 221, 224, 246, 247, 248, 249, 250, 254, 255,
256, 258, 259, 291, 292, 299, 300, 312
Sencer AYATA. 55, 84, 122, 123, 130, 132, 145, 209,
212, 229, 288, 289, 303
Serdar SAĞLAM..... 59, 102, 147, 149, 166, 294, 295
Sevil ÖNER 288
Sevinç ÖZEN 74, 125, 232, 305
Sezgin KIZILÇELİK 60, 107, 125, 151
Sibel KALAYCIOĞLU .. 59, 100, 126, 127, 133, 148,
191

Ş

Şerif MARDİN..... 44

T

Talip TUZTAŞ 230, 231, 287
Taner TATAR 100, 147, 148
Tülin İÇLİ. 47, 72, 73, 84, 89, 99, 123, 153, 163, 164,
178, 190, 194, 203, 219, 230, 286, 290, 304, 306,
308, 314

U

Uğur KABASAKAL 67, 68, 82, 97, 106, 120, 121,
141, 142, 161, 188, 189, 202, 204, 210, 213, 215,
217, 225, 226, 228, 264, 267, 268, 271, 272, 293,
301, 302, 303, 313

Ü

Ülgen OSKAY .. 70, 71, 77, 78, 83, 87, 122, 125, 130,
148, 181, 193, 203, 290
Ümit Meriç YAZAN 44, 55, 56, 58, 61, 148, 176,
181, 194, 212

V

Vahap SAĞ... 45, 72, 73, 83, 122, 128, 162, 168, 180,
228, 229, 231, 237, 275, 277, 285
Vehbi BAŞER 46, 150, 192, 216, 233
Vehbi BAYHAN 67, 166, 252, 253, 257, 258, 282
Vildan AKAN 130, 315
Von ASTER 235

Y

Yakın ERTÜRK 84, 86, 87, 91, 144, 145, 197, 286
Yaşar KAYA..... 51, 65, 67, 138, 139, 159, 219, 221,
224, 230, 232, 233, 252, 253, 257, 258, 259, 282,
288
Yelda SEVİM43, 68, 70, 98, 120, 121, 140, 161, 188,
189, 201, 204, 210, 213, 214, 227, 228, 261, 263,
264, 265, 273, 274, 275, 302, 303, 307
Yıldırım ARSAN 123, 143, 229
Yıldız ECEVİT 71, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 93,
130, 197, 203, 314
Yusuf Ziya ÖZCAN . 47, 74, 111, 129, 148, 191, 209,
211, 233, 309

Z

Zafer CİRHİNLİOĞLU 148
Zeki ERDOĞMUŞ ... 42, 50, 64, 65, 79, 95, 116, 124,
129, 138, 140, 158, 159, 174, 176, 236, 246, 247,
248, 250, 251, 252, 254, 256, 258, 259, 260, 278,
281, 286, 293, 298, 299, 300, 309, 312
Zeynep Gökçe Akgür BİLGE..... 46, 59, 60, 192
Ziynet BAHADIR 75

ÖZGEÇMİŞ

06.10.1979 yılında Bursa'da doğdum. İlk, orta, lise ve üniversite öğrenimimi Bursa'da tamamladım. Uludağ Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'ne yüksek lisans eğitimine 2002 yılında başlamış olup, bu üniversitenin Sosyoloji Ana Bilim Dalı'nda **“Sosyoloji Bölüm ve Ana Bilim Dallarında Yapılmış Tez Çalışmalarının Tematik Açıdan Değerlendirilmesi”** konulu tezimi, savunma aşamasına gelmiş bulunmaktadır. Aynı zamanda 2003 yılı güz döneminde başlamış olduğum Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Felsefe Grubu Tezsiz Yüksek Lisans öğrenimimi ise 2005 yılında tamamlamış bulunmaktayım. Halen özel bir dershanede rehber öğretmen olarak çalışmalarına devam etmekteyim.